

သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ အနုရာဓမြို့၊
မဟာမေဃဝန်ကျောင်းတိုက်
အရှင်မဟာနာမ ထေရ်မြတ်၏
မဟာဝံသပါဌ် ကို

ရွှေတောင်မြို့၊ ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော် ဘုရားကြီး
မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

ဓမ္မဒီပစာတမ်း

နှင့်

မဟာဝင်ဝတ္ထု

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

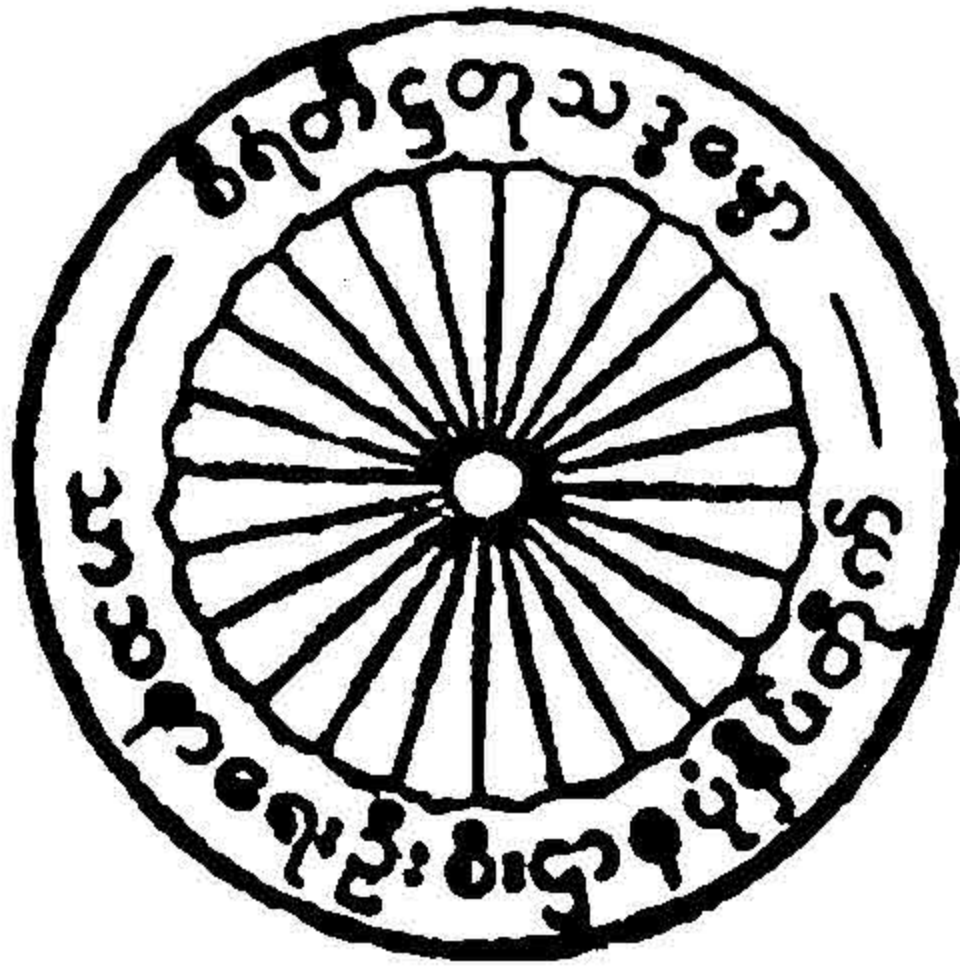
သိဟိဋ္ဌကျွန်း၊ အနုရာဓမြို့၊
မဟာမေဃဝန်ကျောင်းတိုက်
အရှင်မဟာနာမထေရ်မြတ်၏
မဟာဝံသပါဌ်ကို

ရွှေတောင်မြို့၊ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

ဇမ္ဗုဒိပဇာတိမင်း

နှင်း

မဟာဝံသပါဌ်

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးညွန့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၅၂၄/၀၂၄၀၅) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

နိဒါန်း

မဟာဝင်

မဟာဝင်ဟူသော အမည်မှာ မဟာဝံသ ဟူသော ပါဠိမှ ဆင်းသက်လာသော ပါဠိသက်ဝေါဟာရ အမည်ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့်တကွ သာသနာပြု သံဃာတော်များ၊ သာသနာကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခဲ့သော မင်းများ၊ အထူးအားဖြင့် သီရိလင်္ကာခေါ် သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် မင်းပြုခဲ့သော ဝိဇယမင်းမှစ၍ သီရိဝိက္ကမရာဇသီဟမင်းတိုင်အောင် (၁၈၁) ပါးသော မင်းတို့ သာသနာကို ချီးမြှောက်ပံ့တို့ကို ပြဆိုထားသည့်အပြင် ကျမ်း၏အစ၌ ဇမ္ဗူဒီပ စာတမ်းသည် ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း၏ အကျယ်အဝန်း လူနေ တောနေ တောင်နေ ရေနေ သတ္တဝါတို့၏ အကြောင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ ဒေဝဂတိ၊ မနုဿဂတိ တို့ကို မှတ်သားဖွယ်ရာ ပြဆိုထားသော ကျမ်းဖြစ်သည်။

ဤမဟာဝင်ကျမ်းကို သက္ကတဘာသာအားဖြင့် ပဒျပဒေါရဝံသဟု ခေါ်၍ ပါဠိဘာသာအားဖြင့် ပဇ္ဇပဒေါရဝံသ ဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ရခြင်းမှာ ဤကျမ်းကို အစအဆုံး ဂါထာဖြင့်သာ စီရင်ထားသည်ဖြစ်ရာ မာဂဓဘာသာ ဂါထာကို သက္ကတလို ပဒျဟု ခေါ်၍ ပါဠိလို ပဇ္ဇဟု ခေါ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤမဟာဝံသကျမ်းမှာ အခန်းပေါင်း (၉၉) ခန်းရှိပြီး ဂါထာပေါင်း ကိုးထောင်ကျော် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ရွှေတောင်မြို့၊ ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် အခန်း (၃၆) ခန်းနှင့် ဂါထာပေါင်း နှစ်ထောင်ရှစ်ရာကျော်ကိုသာ မဟာဝင်ဝတ္ထုအဖြစ် ဘာသာပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ကြီးသည် (၃၆) ခန်း မြန်မာပြန်ဆိုပြီးနောက် ဂါထာ ၅၀-ကိုပါ မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။ သာသနာနှစ် ၈၁၉-ခုနှစ်တွင် နန်းတက်သော မဟာသေနမင်းတိုင်အောင် ပြဆိုသည့် အခန်း (၃၆) နှင့် ဂါထာ ၅၀-ကို ရှေးခေတ်မြန်မာကျမ်းပြု ဆရာတော်များက မဟာဝံသကျမ်းဟု ခေါ်၍ အခန်း (၃၇) မှ အခန်း (၉၉) တိုင် အောင်သော အပိုင်းကို စုစုံဝံသ (စုစုံဝင်) ကျမ်းဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။

(ခ)

နိဒါန်း

ဝင်ကိုးဝင်

ဤ၌ “ ဝံသ ” ဟူသည် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြသောကျမ်းကို ခေါ်ပါသည်။ ယင်း ဝံသကျမ်းတို့မှာ-

၁။ ဗုဒ္ဓဝံသ- ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း

ပွင့်တော်မူကုန်ပြီးသော ဘုရားရှင်တို့၏ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်ကို ပြဆိုသော ကျမ်း။

၂။ အနာဂတဝံသ- အနာဂတဝင်ကျမ်း

ပွင့်တော်မူလတ္တံ့သော ဘုရားရှင်တို့၏ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်း အဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသောကျမ်း။

၃။ ဒီပဝံသ- ဒီပဝင်ကျမ်း

ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းနှင့်တကွ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) စသော ကျွန်းငယ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသောကျမ်း။

၄။ မဟာဝံသ- မဟာဝင်ကျမ်း

မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့်တကွ သာသနာပြုသံဃာတော်များ၊ သာသနာပြု ဘုရင်များ၏ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသောကျမ်း။

၅။ ဗောဓိဝံသ- ဗောဓိဝင်ကျမ်း

မဟာဗောဓိနှင့် အာနန္ဒာဗောဓိ၊ ဒက္ခိဏသာခါဗောဓိတို့၏ ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ် အကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသောကျမ်း။

၆။ ဒါဌာဓာတုဝံသ- ဒါဌာဓာတုဝင်ကျမ်း

စွယ်တော်မြတ်၏ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသော ကျမ်း။

၇။ နဠာဋ္ဌဓာတုဝံသ- နဠာဋ္ဌဓာတုဝင်ကျမ်း

အသမ္ဘိန္ဒဓာတ်တော်ဖြစ်သော နဖူးသင်းကျစ်တော်၏ အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်းအဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသော ကျမ်း။

၈။ ထူပဝံသ- ထူပဝင်ကျမ်း

သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ မဟာစေတီတော်မြတ်၏ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် အကြောင်း အဋ္ဌပ္ပတ်ကို ပြဆိုသောကျမ်း။

၉။ ရွှေပြည်ဝင်ကျမ်း

မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် တို့၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပုံ အကြောင်းအရာကို ပြဆိုသောကျမ်းဟူ၍ ဝင်ကိုးဝင် အဖြစ် ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ သို့သော် ယင်း ဝင်ကိုးဝင်အပြင် ဆကေသ ဓာတုဝင်၊ သာသနာဝင်၊ ဂန္ထဝင်၊ ရာဇဝင် စသည်ဖြင့်လည်း ရှိသေးသည်။

ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်

ဤမဟာဝင်ကျမ်းခေါ် မဟာဝံသပါဌ်ကို သာသနာနှစ် ၈၁၉-၈၄၆ မဟာသေနမင်းလက်ထက် သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ အနုရာဓမြို့တော်၊ မဟာမေဃဝန်၊ ကျောင်းနေ အရှင်မဟာနာမထေရ် စီရင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုအရှင်သည် ဤမဟာဝင်ကျမ်းအပြင် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကိုလည်း စီရင်တော်မူ ကြောင်း မှတ်သားရပါသည်။ မဟာသေနမင်းမှ သီရိဝိက္ကမရာဇသီဟမင်း၊ သာသနာ ၂၃၅၉-ခုနှစ်အထိ အကြောင်းအရာမှာ နောက်နောက်သော သီဟိုဠ် ဆရာတော်များ ဆက်လက်ဖြည့်စွက် ရေးသားချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းတွင် သာသနာနှစ် ၉၀၀-(စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၄၅၀) ကျော်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီး အရှင် မဟာဗုဒ္ဓယောသ၏ ကျမ်းများထက် နောက်ကျသော အကြောင်းအရာများ ပါဝင်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤမဟာဝင်ကျမ်းကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုတော်မူသော ရွှေတောင် မြို့၊ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ကား မြန်မာပြည်အဝန်း မသိသူ မရှိလောက် အောင် ထင်ရှားသော ဆရာတော်တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်သည် မြန်မာစကားပြေ ရေးသားတော်မူရာ၌ သူမတူအောင် ချောမော ပြေပြစ်တော် မူ၍ ဆရာတော်ပြုစုသော ဇိနတ္ထပကာသနီခေါ် ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းမှာ အများ နှစ်သက်၍ အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်ရသော ကျမ်းဖြစ်သည့်အပြင် စာပေပညာရှင်မှန်သမျှ လက်မလွတ်တမ်း လေ့လာရသော ကျည်းကန်ရှင် ကြီး ရှင်နန္ဒဓဇ၏ အမေးပုစ္ဆာပေါင်း ၁၀၀၀-ကျော်ကို ဖြေဆိုထားသည့် စွယ်စုံကျော်ထင် ကျမ်းအပါအဝင် အမျိုးဘာသာ သာသနာကို အကျိုးပြုသည့် ကျမ်းစာ ပေါင်း (၃၀) မျှကို ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ဃ)

နိဒါန်း

ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း

ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မဟာဝင်ကျမ်း ပထမတွဲကို ၁၉၅၇-ခုနှစ်တွင် ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်က ရိုက်နှိပ်ပြီး၊ ၁၉၈၉-ခုနှစ်တွင် ပထမတွဲနှင့် ဒုတိယတွဲကို တစ်တွဲတည်းပေါင်း၍ တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးဆောင်နာယကပြုတော်မူသော မင်းကွန်း တိပိဋက ဥပဋ္ဌာက အဖွဲ့က အုပ်ရေ ၂၀၀၀- ရိုက်နှိပ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ညွန့်၏ ပြည်-ရွှေတောင်ခရီးစဉ်တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လိုက်ပါခဲ့သော သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးအောင်ခင်သည် ခရီးစဉ်မှ အပြန်တွင် ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော်၏ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းနှင့် ဤမဟာဝင်ကျမ်းတို့ကို ပုံနှိပ်ရန် လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ စွယ်စုံ ကျော်ထင်ကျမ်းကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ စာပေများ မတိမ်ကောစေလိုသော အကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆန္ဒကို သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်သော အားဖြင့် မဟာဝင်ကျမ်းနှစ်တွဲကို တစ်တွဲတည်းပေါင်း၍ ယခင်ရိုက်နှိပ်စဉ်က အမှားအယွင်းများကို မူရင်းမဟာဝံသပါဌ်နှင့် တိုက်ဆိုင်၍ အမှားအယွင်း ကင်းနိုင်သမျှ ကင်းအောင် အထူးသတိပြု ပြင်ဆင်လျက် အများပြည်သူတို့ ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတပွားစေရန် ရည်သန်၍ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလိုက်ပါသည်။

သာသနာရေးဦးစီးဌာန

မဟာဝင်ဝတ္ထု မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း -	(က)

ဇမ္ဗူဒီပစာတမ်း

၂။	၁။ လူနေ၊ တောနေ၊ တောင်နေ ရေနေကိုပြခြင်း -	၁
၃။	၂။ တိရစ္ဆာန်ဂတိကိုပြခြင်း -	၉
၄။	၃။ ဒေဝဂတိကိုပြခြင်း -	၁၉
၅။	၄။ မနုဿဂတိကိုပြခြင်း -	၂၉
၆။	ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ် -	၄၀
၇။	၁။ တထာဂတာဘိဂမနကဏ္ဍ-ပဌမပိုင်း သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဘုရားသခင်ကြွတော်မူခဏ်း -	၄၂
၈။	၂။ မဟာသမ္မတဝံမသကဏ္ဍ-ဒုတိယပိုင်း မဟာသမ္မတမှစ၍ ဇမ္ဗူဒီပမင်းဆက်ပြခဏ်း -	၅၇
၉။	၃။ ပဌမဓမ္မသင်္ဂီတိကဏ္ဍ-တတိယပိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ပဌမသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း -	၆၅
၁၀။	၄။ ဒုတိယဓမ္မသင်္ဂီတိကဏ္ဍ-စတုတ္ထပိုင်း ဝေသာလီပြည်၌ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း -	၈၀
၁၁။	၅။ တတိယဓမ္မသင်္ဂီတိကဏ္ဍ-ပဉ္စမပိုင်း ပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း -	၈၈
၁၂။	၆။ ဝိဇယာဂမနကဏ္ဍ-ဆဌပိုင်း ဝိဇယမင်းသား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ခဏ်း -	၁၅၂

(၈)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	၇။ ဝိယောဘိသေကကဏ္ဍ-သတ္တမပိုင်း ဝိယမင်းသား အဘိသိက်ခံခဏ်း	- ၁၆၀
၁၄။	၈။ ပဏ္ဍုဝါသုဒ္ဓေါဘိသေကကဏ္ဍ-အဋ္ဌမပိုင်း ပဏ္ဍုဝါသုဒ္ဓေဝမင်းအဘိသိက်ခံခဏ်း	- ၁၇၁
၁၅။	၉။ အဘယာဘိသေကကဏ္ဍ-နဝမပိုင်း အဘယမင်း နန်းတက်ခဏ်း -	- ၁၇၅
၁၆။	၁၀။ ပဏ္ဍုကာဘယာဘိသေကကဏ္ဍ-ဒသမပိုင်း ပဏ္ဍုကာဘယမင်း နန်းတက်ခဏ်း	- ၁၇၉
၁၇။	၁၁။ ဒေဝါနံပိယတိဿာဘိသေကကဏ္ဍ-ဧကာဒသမပိုင်း ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း နန်းတက်ခဏ်း	- ၁၉၀
၁၈။	၁၂။ နာနာဒေသပသာဒကဏ္ဍ-ဒါဒသမပိုင်း ကိုးတိုင်းကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုလွှတ်ခဏ်း	- ၁၉၈
၁၉။	၁၃။ မဟိန္ဒာဂမနကဏ္ဍ-တေရသမပိုင်း အရှင်မဟိန္ဒ ဝေဒိသကဂိရိမြို့သို့ကြွခဏ်း	- ၂၀၄
၂၀။	၁၄။ နဂရပ္ပဝေသနကဏ္ဍ-စုဒ္ဒသမပိုင်း အရှင်မဟိန္ဒ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်ခဏ်း	- ၂၀၆
၂၁။	၁၅။ မဟာဝိဟာရပဋိဂ္ဂဟဏကဏ္ဍ-ပနုရသမပိုင်း မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကို တင်လှူခဏ်း	- ၂၁၅
၂၂။	အရိဋ္ဌ အမတ်ညီနောင်တို့ ရဟန်းပြုခြင်းနှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် စေတိယတောင်၌ ကျောင်းဆောက်လှူခြင်း	- ၂၃၉
၂၃။	ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဓာတ်တော်၊ ညှပ်ရိုးတော်၊ သပိတ်တော်တို့ကိုပင့်၍ ထူပါရုံစေတီ၊ ထူပါရုံကျောင်းတိုက် တည်ခြင်းအကြောင်း	- ၂၄၀

မာတိကာ

(ဆ)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၄။	မဟာဗောဓိပင်မှ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဖြတ်ယူခြင်းအကြောင်း -	၂၅၃
၂၅။	ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်း ဗောဓိပင်ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ပင့်ဆောင်ခြင်းအကြောင်း -	၂၆၂
၂၆။	ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း နတ်ရွာစံခြင်းအကြောင်းနှင့် အရှင်မဟိန္ဒထေရ်နှင့် သဃ်မိတ္တာထေရီတို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းအကြောင်း -	၂၇၁
၂၇။	ဧဠာရ ကျေးမင်းအကြောင်းကိုပြခြင်း -	၂၇၈
၂၈။	သီဟိုဠ်ဘုရင်တို့ နန်းစံသက္ကရာဇ်ကို အကျဉ်းပြခြင်း -	၂၈၄
၂၉။	ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသားအကြောင်းကိုပြခြင်း -	၂၈၆
၃၀။	ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ သူရဲတစ်ကျိပ်တို့အကြောင်း -	၂၉၉
၃၁။	ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းညီနောင်တို့ စစ်ထိုးကြခြင်းအကြောင်း -	၃၀၉
၃၂။	ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် ကျေးကုလားတို့နှင့် စစ်တိုက်ရာ အောင်မြင်သည်ကို ပြဆိုခြင်းအကြောင်း- -	၃၁၆
၃၃။	ကုန္တစေတီနှင့် မရိစဝဋ္ဋိကျောင်း ပူဇော်ပွဲကို ပြခြင်း- -	၃၃၀
၃၄။	လောဟပါသာဒပြဿာဒ တည်ဆောက်ပူဇော်ခြင်း -	၃၃၃
၃၅။	မဟာစေတီတည်ရန် အဆောက်အဦတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်ကို ပြဆိုခြင်း -	၃၃၈
၃၆။	မဟာစေတီတည်ခြင်းကို ပြဆိုသောအကြောင်း -	၃၄၂
၃၇။	မဟာစေတီဌာပနာတိုက် စီရင်ခြင်းအကြောင်း -	၃၄၇
၃၈။	မဟာစေတီ၌ ဓာတ်တော်ဌာပနာသည်ကို ပြဆိုခြင်း အကြောင်း -	၃၅၆
၃၉။	ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း နတ်ရွာစံ၍ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းကို ပြဆိုသောအကြောင်း -	၃၆၈

(၈)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၀။	ဒုဋ္ဌ ဂါမဏိမင်း၏ သားတော် သာလိကုမာရ မင်းသားအကြောင်း	- - ၃၇၈
၄၁။	လောဟပါသာဒပြာသာဒ မီးလောင်၍ နောက်ထပ် ပြုပြင်ရခြင်းအကြောင်း	- - ၃၈၉
၄၂။	ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက် ဗြာဟ္မဏတိဿ သူပုန်နှင့် ကျေးကုလားတို့ ရန်စစ်ပြုခြင်းအကြောင်း	- ၃၉၂
၄၃။	အဘယဂိရိကျောင်းတည်ခြင်းနှင့် ပိဋကတ်သုံးပုံကို ပေထက်အကွရာတင်ခြင်းအကြောင်း	- ၃၉၇
၄၄။	ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းနောက် တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော မင်းတို့ကိုပြခြင်း	- - ၄၀၁
၄၅။	နားရှည်လူမျိုးတို့ စစ်ပြုခြင်းအကြောင်း-	- ၄၀၉
၄၆။	ဝဿဘမင်းအား အသက်ရှည်ရှည် နေရအံ့သောနည်းကို သံဃာတော်တို့ ဟောကြားညွှန်ပြခြင်းအကြောင်း	- ၄၁၄
၄၇။	ဘာတိကတိဿမင်းမှစ၍ တစ်ကျိပ်သုံးယောက်သော မင်းတို့အကြောင်းပြခြင်း	- - ၄၂၂
၄၈။	မဟာဝိဟာရပျက်စီးခြင်း	- - ၄၃၄
၄၉။	ကျမ်းပြီးနိဂုံး	- - ၄၄၀
၅၀။	နောက်ဆက်တွဲ	- - ၄၄၆
၅၁။	သီဟဠရာဇ နာမ မာလာ	- - ၄၇၂

ဇမ္ဗုဒိပစာတမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

[“ဇမ္ဗုဒိပကျွန်း၌ တည်သော လူနေ၊ တောနေ၊ ဟိမဝန္တာ တောင်တို့၏ အနေကို လောကပညတ္တိကျမ်း၊ ဆဂတိဒိပနိကျမ်းတို့၌ လာသော ပါဠိပါဠိ အရကို မြန်မာဘာသာဖြင့် သိသာ လွယ်အောင် ရေးသားလိုက်သည့် စာတမ်း။]

၁။ လူနေ၊ တောနေ၊ တောင်နေ၊ ရေနေကိုပြခြင်း

နမး သဗ္ဗိဇ္ဇာယး

ဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ သောအခါ ရဟန်းတဦးသည် ဘုရားသခင် အထံတော်သို့ ကပ်၍ လေးမြတ် ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။

ဇမ္ဗုဒိပကျွန်း အဝန်းသဏ္ဌာန်

“ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရား-ဤဇမ္ဗုဒိပကျွန်းသည် အဘယ်မျှလောက် ကျယ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ သဏ္ဌာန်ရှိပါသနည်း”ဟု နားတော်လျှောက်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ဖြေတော်မူခြင်းငှါ “မဟာ ခေါ် ဘိက္ခု ဇမ္ဗုဒိပေါ ပုရတ္ထိမာ ဗာဟာ ဒွေ ယောဇနသဟဿာနိ၊ ပစ္ဆိမာ ဗာဟာ ဒွေ ယောဇနသဟဿာနိ”အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။

ထိုပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား-“ချစ်သားရဟန်း--ဤဇမ္ဗုဒိပကျွန်းသည် ကျယ်ဝန်းလှစွာ၏။ အရှေ့မျက်နှာအပြင်သည် ယူဇနာနှစ်ထောင်၊ အနောက်

မျက်နှာအပြင်လည်း ယူနောနှစ်ထောင်၊ မြောက်မျက်နှာအပြင်လည်း ယူနောနှစ်ထောင်၊ တောင်မျက်နှာအပြင်ကား ယူနောလေးထောင် ကျယ်သည်။ အထောင့်ကြီး သုံးထောင့်၊ အထောင့်ငယ် သုံးထောင့်ရှိသည် ဖြစ်၍ လှည်းဦး၌ ခင်းအပ်သော ကပ်သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ တည်သည်။ အချင်းအားဖြင့် ယူနောတသောင်းရှိသည်။ အဝန်းအားဖြင့် ယူနော သုံးသောင်းရှိသည်” ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။

ကျွန်းဦးသပြေပင် အတိုင်းအရှည်

ဤဇေယျဒီပကျွန်း၏ မြောက်အစွန်း၌ရောက်သော ဇေယျသပြေပင်သည် အစောက်အားဖြင့် ယူနောတစ်ရာမြင့်သည်။ ပင်စည်လုံးပတ် တဆယ့်ငါးယူနော ရှိသည်။ မြေမှသည် အကိုင်းအခွတိုင်အောင် ယူနော ငါးဆယ်၊ ထိုအခွမှသည် အဖျားတိုင်အောင် ယူနောငါးဆယ်ရှိသည်။ အရပ်ရှစ်မျက်နှာသို့ ခက်မကြီး ငါးဖြာတို့သည် ယူနောငါးဆယ် ငါးဆယ်စီ ရှည်သွယ်လျက် ထွက်လေ ကုန်သည်။ အထက်ကိုလည်း ငါးသွယ် ငါးသွယ်စီ အဆင့်ဆင့် ထွက်ကုန်သည်။ အလွန်ထူထပ်သောအရွက်၊ စိပ်သော အရွက်ရှိသည် ဖြစ်၏။ မိုဗ်းပေါက်၊ ဆီးနှင်းတို့သည် မထွက်မဖောက်နိုင်။ ဥပမာကား - လိမ္မာစွာသော ပန်းပုသမားသည် ထုလုပ်စီမံ၍ ထားအပ်သော ပန်းပင် ပန်းသိုက်နှင့်တူ၏။

ထိုသပြေပင်အရိပ်ကား အချင်းအားဖြင့် ယူနောတရာ၊ အဝန်း အားဖြင့် ယူနောသုံးရာရှိသည်။ ထိုသပြေပင်၏ အသီးတို့သည်ကား လူတို့တီးသော မရိုးစည်မျှလောက်ရှိကုန်၏။ ပျားလပို့ အရသာကဲ့သို့ လွန်စွာချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော အရသာရှိကုန်၏။ ထိုအသီးတို့ကို ဆင်ပမာဏရှိသော ငှက်ကြီးတို့သည် ဆွတ်ယူသုံးဆောင်ကုန်၏။ တန်ခိုးကြီး သော ရသေ့ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ တပသီ၊ ဇော်ဂျီတို့သည် လည်းကောင်း ဆွတ်ယူသုံးဆောင်ကုန်၏။ အရှေ့မျက်နှာသို့ ထွက်သော အကိုင်း၊ အနောက်မျက်နှာသို့ထွက်သောအကိုင်း၊ တောင်မျက်နှာသို့ထွက် သောအကိုင်းတို့မှ သီးသော အသီးတို့သည် ဇေယျဒီပကျွန်းအပြင်သို့ ကျကုန်၏။

လူနေ၊ တောနေ၊ တောင်နေ၊ ရေနေကိုပြခြင်း

၃

မြောက်မျက်နှာသို့ထွက်သောအကိုင်မှ အသီးတို့သည်ကား သိဒါသမုဒ္ဒရာသို့ ကျလေကုန်၏။ ထိုအသီးတို့ကို ငါးတို့သည် လည်းကောင်း၊ နဂါးတို့သည် လည်းကောင်း စားကြကုန်၏။

သပြေပင်သို့ ရောက်ဖူးသူများ

ဤသပြေပင်သို့ ဘယ်သူတို့သည် ရောက်ဖူးကုန်သနည်းဟူမူကား- ငါတို့ဘုရားသည် ဥရုဝေဠကဿပတို့အား တရားဟောရွတ် ချွတ်တော်မူ ခြင်းငှါ ထိုရသေ့တို့၏ကျောင်းနှင့် မနီးမဝေးသော တောအုပ်၌နေတော်မူ သောအခါ တနေ့သောနံနက်ထ၌ တန်ခိုးတော်ကို ပြလိုသဖြင့် ကျွန်းဦး သပြေပင်သို့ ကြွတော်မူ၍ သပြေသီးကို ယူခဲ့ပြီးလျှင် “ငါ့ရှင် ကဿပ- ဤသစ်သီးကား ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းဦး၌တည်သော သပြေပင်၏ အသီးတည်း။ ဤသပြေပင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤကျွန်းကို ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းဟု ခေါ်ရလေ သတည်း။ သင်သည် မသုံးဆောင်ဖူးမူ သုံးဆောင်လော့”ဟု ပေးဟော်မူ၏။ ကဿပရသေ့ကလည်း “အရှင်ရဟန်းကြီး-ထူးမြတ်သော ဤသစ်သီးသည် တန်ခိုးကြီးသော အရှင်မြတ်နှင့်သာ ထိုက်ပေသည်။ အရှင်သာလျှင် သုံးဆောင်တော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်၏။

[ဤအကြောင်းကို ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်-၃၉ ၌ ဆိုသည်။]

ဈာနလာဘိဖြစ်သော ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သား ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် ဤကျွန်း၌ ဇမ္ဗူသပြေပင်ရှိကြောင်းကို ဘုရားမိန့်တော်မူ၍ ကြားသိရလျှင် ထိုသပြေပင်သို့သွား၍ အသီးကို ဆောင်ယူခဲ့ပြီးသော် သံဃာတော်တို့အား ဝေခြမ်း၍သုံးဆောင်ရကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ထေရ်သည် ထိုအတူကြွတော်မူ၍ သပြေသီးကို ဆောင်ယူခဲ့ပြီးလျှင် သံဃာတော်တို့အား ဝေဖန်၍ သုံးဆောင်စေကြောင်းကို လည်းကောင်း သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ ဆိုသည်။

သပြေပင်၏ အရံတောများ

ထိုဇမ္ဗူသပြေပင်ကို ရံလျက် အနံ ငါးယူနောကျယ်သော သျှိသျှား တောသည် လည်းကောင်း၊ ထိုမျှလောက် အနံကျယ်သော သဖန်းခါးတော

သည် လည်းကောင်းရှိ၏။ ထိုသို့သျှားပင်၏ အသီးတို့သည် ပြည်ဝင်အိုးမျှ လောက်သော ပမာဏရှိကုန်၏။ ပျားလပို့အရသာကဲ့သို့ လွန်စွာ ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော အရသာရှိကုန်၏။ ဖန်ခါးပင်တို့၏ အသီးတို့သည် ရွက်အိုးပမာဏရှိကုန်၏။ အလွန်ကောင်းမြတ်သော အရသာရှိကုန်၏။ ထိုတော နှစ်ရပ်တို့၏အပြင်၌ကား မြစ်တစင်း တစင်းခြားရံလျက် ခုနစ်တန်သော တောအုပ်တို့သည် တည်ကုန်၏။

- ၁။ ရှေးဦးစွာကား သရက်တော၊
- ၂။ ထို၏အပြင်မှ အင်ကြင်းတော၊
- ၃။ ထို၏အပြင်မှ ထန်းတော၊
- ၄။ ထို၏အပြင်မှ သူယောင်တော၊
- ၅။ ထို၏အပြင်မှ ငှက်ပျောတော၊
- ၆။ ထို၏အပြင်မှ အုန်းပင်တော၊
- ၇။ ထို၏အပြင်မှ သီးပင်တော တို့သည် တည်ကုန်၏။

ထိုသစ်ပင်တို့မှဖြစ်သော အသီးတို့သည် ကြီးလည်းကြီးမားကုန်၏။ နတ်ဩဇာ အရသာကဲ့သို့ လွန်စွာ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အရသာလည်း ရှိကုန်၏။

[သူယောင်တောဟူရာ၌ပါဠိတွင် “နာရီဝန်” ဟူ၍ ရှိသည်။ မြန်မာပြန်သော် လူရုပ်သီးသော တော *ဟု ဆိုသည်။ ထိုတော၌ သစ်ပင်မှဖြစ်သော အသီးတို့သည် ဆယ့်ငါးနှစ်ရွယ် ဆယ့်ခြောက် နှစ်ရွယ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မိန်းမငယ် ယောက်ျားငယ် ကဲ့သို့ တင့်တယ်သော မိန်းမသဏ္ဌာန်၊ ယောက်ျားသဏ္ဌာန်ချည်း သီးကုန်သည်။ ဦးစွန်းနေရာမှ အညှာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ တွဲရရွဲဆွဲလျက်သာ တည်ကုန်၏။ လေခတ်သောအခါ ကခုံ၊ မြူးတူး

* မိန်းမငယ်နှင့် သဏ္ဌာန်တူစွာအပွင့်ရှိသော နွယ်တောဟု အလမ္ဗုသာ ဇာတ် အဋ္ဌကထာ (ဇာ-၄၊ ၅။ ၁၆၀။) ၌ဆိုသည်။

လူနေ၊ တောနေ၊ တောင်နေ၊ ရေနေကိုပြခြင်း

၉

ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တဦးသည်တဦးအား ပိုက်နှံ
ဖက်ယမ်းဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုသူယောင်တောဌာနသို့ ရာဂမကင်းသော ဈာနလာဘီ ဇောဂျီ
ရသေ့တို့ရောက်၍ မြင်ရလျှင် ရွှင်လန်းတပ်မက်သော ရာဂစိတ်သည်
နှိပ်နယ်၍မရအောင် ဖြစ်ရာ၏။ ရာဂကင်းကွာသော ရဟန္တာ အရှင်မြတ်
တို့မှသော်လည်း ထိုအသီးတို့၏ အသွင်ကို မြင်လျှင် ရွှင်လန်းရယ်မြူးမိ
ချေ၏။ ထိုအသီးတို့ မှည့်ရင့်သောအခါ ငှက်တို့သာလျှင် စားကုန်၏။
ငှက်စားပြီး၍ စွန့်ပစ်သောအစေ့တို့၏ ရနံ့သည် သုသာန်ပြင်ကဲ့သို့
အလွန်လျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသတည်း။

ထို့ကြောင့် လောကပညတ္တိကျမ်း၌ “တေသံ ဩရေ သတ္တဝနာနိ
သတ္တ စ နဒိယော အဗ္ဗဝနံ သာလဝနံ တာလဝနံ နာရိဝနံ
ကဒလိဝနံ နာဠိကေရဝနံ ကပိဋ္ဌဝနံ၊ တေသံ ဖလာနိ ပရမရသသမ္ပန္နာနိ၊
ယထာ ခုဒ္ဒံ မဓု အနေဠကံ ဧဝမေဝ သာဓူနိ လမ္ဗိကာနိ နာရိဝနေ
နရဖလာနိ၊ သေယျထာပိ နာမ ကောလိယ- ဒါရကော ဝါ
ကောလိယဒါရိကာ ဝါ ပန္နရသဝဿုဒ္ဓေသိကာ ဝါ သောဠသဝဿုဒ္ဓေ
သိကာ ဝါ အလင်္ကတပုဋိယတ္တာ ဧဒိသိကာနိ၊ သေယျထာပိ နာမ
မတ္ထကစူဠကာ၊ ဧဝံ တေသံ ဗန္ဓနဝဏှကော” အစရှိသည်ဖြင့်
ဆိုသည်။]

တောတို့၏အနီး ဇနပုဒ်ကြီးများ

ထိုသို့ ခုနစ်ရပ်သော တောတို့၌ တရပ်တရပ်သော တော၏အကျယ်
သည် ငါးယူဇနာစီချည်း ရှိကုန်၏။ အလျားအားဖြင့်ကား ယူဇနာ ငါးဆယ်စီ
ရှိ၏။ မြောက်ဘက်ဖြစ်သော ကျွန်းစွန်းမှသည် ဤတောခုနစ်ရပ်
ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည် ယူဇနာ ခုနစ်ရာရှိလေ၏။ ထိုတော
တို့၏ အရှေ့ဘက် တောင်ဘက်မှာကား ခြောက်ပါးသော ဇနပုဒ်ကြီး
တို့သည် ရှိကုန်၏။

- ၁။ ကုရမည်သော ဇနပုဒ်၊
- ၂။ ကောရပ္ပမည်သော ဇနပုဒ်၊
- ၃။ ဝိဒေဟမည်သော ဇနပုဒ်၊
- ၄။ ဥတ္တရမဏ္ဍမည်သော ဇနပုဒ်၊
- ၅။ သိပ္ပိမလယမည်သော ဇနပုဒ်၊
- ၆။ ဝင်္ကမည်သော ဇနပုဒ် -

ထိုခြောက်ပါးတို့တည်း။

ထိုဇနပုဒ်တို့၌နေသော လူတို့သည် အစာ အာဟာရ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်၍ အလွန်လည်း အဆင်းလှကုန်၏။ မြတ်သော အကျင့်လည်း ရှိကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကိုလည်း မသတ်ကုန်၊ မညှဉ်းဆဲ မရိုက်ခတ်ကုန်၊ သေသော သတ္တဝါတို့၏ အသားကိုကား စားကြကုန်၏။ ထိုအရပ်တို့၌ စာမရီ မည်သော သားသည် အလွန်ပေါများ၏။ လူတို့ကား စာမရီသား၏ အမွေး၊ အမြီးတို့ကို ဝတ်ရုံ ဖုံးလွှမ်း၍ သုံးဆောင်ကုန်၏။

[ဤကား ဟိမဝန္တာတောင်၏ မြောက်ဘက်စွန်း၌ တည်သော အခြင်းအရာတည်း။]

တောင်ကြီး ၇-တန် တည်နေဟန်

ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း၏ အလယ်ဖြစ်သော မဇ္ဈိမဒေသ လူတို့၏ နေရာဌာနမှ မြောက်သို့လားသော် တော၏ နယ်စပ် ဟိမဝန္တာ၏ အရံဖြစ်သော တောင်ကြီး ခုနစ်တန်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း တည်ကုန်၏။

- ၁။ ရှေးဦးစွာတည်သော တောင်ကား မျက်စဉ်းရောင်ကဲ့သို့ ညိုမှောင်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ စူဠကာဠ တောင်မည်၏။ ထိုတောင်သည် တဂါဝုတ်ခွဲမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်အပြင် ကျယ်၏။

လူနေ၊ တောနေ၊ တောင်နေ၊ ရေနေကိုပြခြင်း

၇

- ၂။ ထိုတောင်မှသည် တဂါဝုတ်ခွဲခြားပြီးသော် မဟာကာဠ မည်သော တောင်သည် တည်၏။ ထိုတောင်သည် သုံးဂါဝုတ်မျှမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်ကျယ်၏။
- ၃။ ထိုတောင်မှသည် သုံးဂါဝုတ်ခြားကွာပြီးသော် နွား၏မေးနှင့်တူသော ဂေါဟနုက တောင်သည် တည်၏။ ထိုတောင်သည် တယူဇနာခွဲမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်ကျယ်၏။
- ၄။ ထိုမှသည် တယူဇနာ ခွဲခြားပြီးသော် သူရိယာဘာ မည်သော တောင်သည် တည်၏။ ထိုတောင်ကား သုံးယူဇနာမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်ကျယ်၏။
- ၅။ ထိုမှသည် သုံးယူဇနာခြားပြီးသော် ငွေစိုင်းနှင့်တူသော ကောလာသဘာ မည်သော တောင်သည် တည်၏။ ထိုတောင်ကား ခြောက်ယူဇနာမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်ကျယ်၏။
- ၆။ ထိုမှသည် ခြောက်ယူဇနာ ခြားပြီးသော် နံ့သာအပေါင်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ဂန္ဓမာဒန တောင်သည်တည်၏။ ထိုတောင်ကား တဆယ့်နှစ်ယူဇနာမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်ကျယ်၏။
- ၇။ ထိုမှသည် တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ခြားပြီးသော် ရွှေစိုင်းနှင့်တူသော သုဝဏ္ဏ တောင်သည် တည်၏။ ထိုတောင်ကား နှစ်ဆယ့်လေးယူဇနာမြင့်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း အပြန့်ကျယ်၏။
ထိုသုဝဏ္ဏတောင်သည် တန်ဆောင်မုန်းလ သရဒအခါဝယ် ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မျက်နှာမှ မြူလွှာတိမ်မြိုးစင်လျက် ကောင်းကင်အလုံး စင်ကြယ်သော် ပက်ပါကျောက်အပ်သော နေလျှံ၊ လလျှံ၊ ကြယ်အလျှံတို့ကြောင့် နေ့ယာမ်၊ ညဉ့်ယာမ်၌ ပင် အလွန်လျှင် တောက်ပတင့်တယ်သော အရောင်ရှိ၏။

ထိုအခါ ဟိမဝန္တာ၏ အနီး၌နေကုန်သောသူတို့သည် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ အထက်နတ်ပြည်ကို ရှုကြည့်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ မဟာကာဠ တောင်ထိပ်သို့ တက်၍ မြောက်ဘက်မျက်နှာသို့ မျှော်ကုန်သော် အံ့ဩဘနန်း

တောက်ထွန်းသော အရောင်ကို မြင်သဖြင့် “ဤအရပ်ခွင်ကား ကုသိုလ်ရှင် ဖြစ်သော နတ်တို့၏နေရာ မဟာနေရတောင်မင်းတည်း” ဟု ပြောလေပြု ကုန်၏။

မန္တာကိန်ကန်နှင့် နန္ဒာဝု

ဤရွှေတောင်ကြီး၏ မြောက်ဘက်နံပါးတွင် ညီညွတ်သော မြေအရပ်၌ မန္တာကိန် အမည်ရှိသော ရေကန်ကြီးသည် အလျားအားဖြင့် ယူဇနာငါးဆယ်၊ အနံအားဖြင့် ဆယ်ယူဇနာကျယ်လျက်ရှိ၏။ သန့်ရှင်း ကြည်အေးသော ရေလည်းရှိ၏။ ကမ်းနားဝန်းကျင်၌ မြ၊ ဖလံ၊ ရွှေ၊ ငွေ လေးထွေသော အုဉ်တို့ဖြင့် လူပြုပြင်စီမံသကဲ့သို့ အလွန် တင့်တယ်၏။ ရွှေသဲ၊ ငွေသဲတို့သည် ကြံထားဘိသကဲ့သို့ ရှိကုန်၏။ ရေအစ၌ ကြာစွယ်၊ ကြာရင်း၊ ကြာသင်း အမျိုးမျိုးတို့သည် စိုက်ပျိုး၍ ထားဘိသကဲ့သို့ တကန့် တကန့်စီ ပေါက်ရောက် ကုန်၏။ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြောင်မျက်ရွဲ၊ ဖလံတို့ဖြင့်ပြီးသော စောင်းတန်းလှေခါးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၏။

ထိုရေကန်၏ အရှေ့တောင်ဘက်ဖြစ်သော မြေအပြင်၌ နန္ဒာမည် သော ဂူလိုဏ်သည် အလျားအားဖြင့် ယူဇနာနှစ်ဆယ်၊ အနံအားဖြင့် ဆယ်ယူဇနာ ကျယ်လျက်ရှိ၏။ ထိုဂူ၏နံရံတို့သည် အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ပညာရှိသောသူတို့ မွမ်းမံခြယ်အပ်သကဲ့သို့ ဆန်းကြယ် တင့်တယ်ကုန်၏။ ဂူလိုဏ်၏ အတွင်း၌ တည်သောမြေသည် ခြေနင်းသော အခါ ပျောင်းအိလျက် ကြွသောအခါ တက်ကြွလာပြန်သည် ဖြစ်၍ လဲဝှမ်း မွေ့ရာ၏ အတွေ့ကဲ့သို့ အလွန်နူးညံ့၏။ ထိုဂူ၏အထက်အမိုး၌လည်း လူ့ပြည်၌ လူတို့ပြုအပ်သော တန်ဆောင်းပြာသာဒ်ကဲ့သို့ တပ်အပ်သော စုလစ်မွန်းချွန်တို့ဖြင့် တင့်တယ်ကုန်၏။ ထိုစုလစ်မွန်းချွန်တို့သည် ရွှေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြောင် မျက်ရွဲဖြင့် လည်းကောင်း ပြီးကုန်၏။ ထိုလိုဏ်ဂူ၏အတွင်း၌ မနောမယ မည်သော ဆင်မျိုးတို့သည် အမြဲနေကုန်၏။ ရုဇာဂီရိ ဆင်မင်းလည်း တရံ တရံ ပျော်စံလာ၏။

ပညောင်ပင်နှင့် အင်ကြင်းပင်

မန္တာကိနိရေကန်နှင့် နန္ဒာဝူ၏ အကြား၌လည်း သုပ္ပတိဋ္ဌ မည်သော ပညောင်ပင်မင်းသည် သန့်ရှင်းစွာ ပေါက်ရောက်လေ၏။ အလွန်ထူထပ်သော ရွက်ချပ်၊ စိပ်သောရွက်ချပ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းမြေ့သော အရိပ်လည်းရှိ၏။ ထိုပညောင်ပင်စည်ရင်း၌ မြစ်ပျဉ်းတို့သည် လူတို့ ပြုလုပ်သော မုခ်လိုဏ်ဝကဲ့သို့ လှပညီညွတ်စွာ ရှစ်ရာမျှလောက်ဖြစ်၍ တည်ကုန်၏။

ထိုမန္တာကိနိရေကန်၏ အနောက်မျက်နှာတွင် 'သာယာသော မြေအဖို့ ၌ အမြင့်အားဖြင့် ရှစ်ယူဇနာ၊ ရိပ်ဝန်း တဆယ့်ခြောက်ယူဇနာရှိသော သုဒဿန မည်သော အင်ကြင်းပင်သည် အခက်ချင်းယှက်ကာ သွယ်လျက် တင့်တယ်စွာ ပေါက်ရောက်၏။ ထိုအင်ကြင်းပင်ကို ရံပတ်လျက် ခုနစ်ထပ်သော အင်ကြင်းပင်အစဉ်တို့သည် ခက်လက်ယှက်ကာ စပ်ကာ ဝန်းကျင်တည်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေခြည်တပေါက်မျှ မရောက်မထိုး လူမိုး၍ထားသော တန်ဆောင်းမဏ္ဍပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန်း၏ပွင့်ချပ် ဝတ်မှုတို့ဖြင့် ဖြန့်ကြဲအပ်သည်ဖြစ်၍ အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော မြေအခင်းရှိ၏။

လူနေ၊ တောနေ၊ တောင်နေ၊ ရေနေကိုပြခြင်း ပြီး၏။

၂။ တိရစ္ဆာန်ဂတိကိုပြခြင်း

ရုဇာဂိရိဆင်မင်းအကြောင်း

ထိုအင်ကြင်းတောအုပ်၌ ရုဇာဂိရိ အမည်ရှိသော ဆင်မင်းသည် ဆင်သင်းအရွေ့နှင့်တကွ မှီခိုစံနေ၏။ ထိုဆင်မင်းကား ငွေစိုင်းတုံးကဲ့သို့ ကိုယ်အလုံးဆွတ်ဆွတ်ဖြူ၏။ အရောင်ခြောက်သွယ်ထွက်သော အစွယ်လည်းရှိ၏။ ဆုန်း ဟင်းသပြဒါး ရေးသားသကဲ့သို့ နီးမြန်းသော ခြေသည်း၊ လက်သည်းလည်းရှိ၏။ အလုံးစုံသော ပတ်ရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင်လက္ခဏာတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ သတ္တပတိဋ္ဌိတဟုဆိုအပ်သော အစွယ်နှစ်ချောင်း၊ ခြေလေးချောင်း၊ အမြီးတည်းဟူသော ခုနစ်ပါးသော တည်ခြင်းလည်းရှိ၏။

အလိုရှိတိုင်း အရပ်သဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းနိုင်၏။ တန်ခိုးအာနုဘော်လည်း ရှိ၏။ ဖြူသောအဆင်းရှိသော ဆင်ထီး၊ ဆင်မ၊ ရွှေအဆင်းရှိသော ဆင်ထီး၊ ဆင်မ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော ဆင်ထီး၊ ဆင်မ၊ နီသောအဆင်း ရှိသော ဆင်ထီး၊ ဆင်မ၊ မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော ဆင်ထီး ဆင်မ အစရှိသောအားဖြင့် ဆင်အပေါင်း ရှစ်ထောင် တို့သည် ဝန်းရံ ခစား၍ နေရ၏။

အကြင်အခါ၌ ရုစာဂိရိဆင်မင်းသည် မန္တာကိနီရေကန်သို့ ရေချိုးရန် သက်လို၏။ ထိုအခါ ကာဠာဝက ဆင်မျိုးတို့သည် ခရီးလမ်းကို သန့်ရှင်းအောင် သုတ်သင်ကြကုန်၏။ သုတ်သင်ပြီး ခရီးသန့်ရှင်းမှ ဆင်မင်းသည် ဆင်သင်း အပေါင်းရံလျက် သက်နှင်းကြင်ဖော်ဖြစ်သော မျိုးမြတ်ဒေဝီ နာဂိညက်ထွား ဆင်မိဖုရား တို့၏အလယ်၌ တင့်တယ်စွာ လိုက်လျက် ရေကန်သို့ သက်တော်မူ၏။ ထိုအခါ လက်ဝဲလက်ယာမှ ဝန်းရံကာ လိုက်ရသော ဆင်သင်းတို့သည်ကလည်း ရေသို့ဆင်း၍ ဦးကင်းခြင်း ယှဉ်လျက် ကျောချင်း မှီလျက် အစွယ်ချင်းယှက်ကာယှက်ကာ ရေစံပယ်ရာ၌ ရန်သူမလာအောင် ကာရံ၍ စောင့်နေကုန်၏။ အချို့သော ဆင်တို့ကလည်း ကောင်းမွန်နုထွားသော ကြာရိုးကြာစွယ်ကိုယူ၍ ဆက်ကြကုန်၏။ အချို့သော ဆင်တို့ကလည်း စံပယ်၊ မြတ်လေး စသော ပန်းတို့ကို ဆွတ်ချွေလျက် ဆက်ကြကုန်၏။ အချို့သော ဆင်တို့လည်း ဆင်မင်း၏ ကိုယ်၌ ရေသွန်းခြင်း၊ ချေးတွန်းခြင်း တို့ကို ပြုကြကုန်သတည်း။

ယင်းသို့ ရေသာဘင် မြူးရွှင်ပြီး၍ ရေမှတက်သောအခါ ကန်၏ အရှေ့မျက်နှာ၌တည်သော သုပ္ပတိဌ မည်သော ပညောင်ပင်ရိပ်ခွင်သို့ ဝင်တော်မူ၏။ ရှစ်ထောင်မျှလောက်သော ဆင်အရံအပေါင်းတို့သည်လည်း နှာမောင်းဖြင့် ကြာရိုး၊ ကြာပန်းတို့ကို ဖွေယူလျက် အတူလိုက်၍သောက်ကာ စားကာနေကြကုန်၏။ ဆောင်ယူခဲ့သော ကြာစွယ်၊ ကြာရင်းတို့ကို ဆင်မင်း အားလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော ဆင်မအမျိုးတူတို့အား လည်းကောင်း ပေး၍ စားကြကုန်၏။ ဤသို့သောနည်းအားဖြင့် စားသောက်

ရွှင်ပျ မြူးထူးကြလျက် မိုဃ်းလေးလအခါဝယ် နန္ဒာအမည်ရှိသော ဂူလိုဏ်၌ ပျော်စံ၍ ဟောမန္တိက ဆောင်လေးလအခါ၌ သာယာလှစွာသော သုပ္ပတိ၌ မည်သော ပညောင်ပင်ရင်း၌ မှီတင်းတည်နေ၍ နွေလေးလ အခါတို့၌ကား သာယာလှသော အင်ကြင်းမြိုင်၌ နေထိုင်ပျော်ပါးကြကုန်၏။

ရှင်သာရိပုတ္တရာ လေနာနှင့် ကြာစွယ်

ထိုအကြောင်းအရာကို အဘယ်သာခဏဖြင့် သိရသနည်း ဟူမူကား- ငါတို့ဘုရား၏ လက်ယာရံဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တရံသောအခါ လေနာရောဂါ*သည် ကြီးကျယ်စွာ ဖြစ်လတ်၏။ ဆေးသမားက “ဤရောဂါသည် ကြာစွယ်ကို သုံးဆောင်ရလျှင် ချမ်းသာရပါမည်” ဟူ၍ လျှောက်၏။ ထိုစကားကို ကြားသော် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က “အရှင် ဘုရား - အကျွန်ုပ် မန္တာကိနိရေကန်သို့ သွား၍ ကြာစွယ်ကို ဆောင်ပါအံ့” ဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွခဲ့၍ ရေကန်သို့ ရောက်သောအခါ ဤသို့ကြံ၏။ “ဤရေကန်၌ ကျက်စားသော ရုစာဂိရိဆင်မင်းသည် အလွန်ကြီးသော တန်ခိုးရှိ၏။ ငါသည် သက်ဆင်း၍ ကြာစွယ်ကို ယူဘိမူကား- ငါ့အား နှောင့်ယှက်ဘိရာ၏။ ထိုရုစာဂိရိဆင်မင်းကို ထိတ်လန့်စေပြီးမှ ယူသော် သင့်ရာ၏” ဟုကြံပြီးလျှင် ရုစာဂိရိဆင်မင်း၏ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ထက် နှစ်ပြန် ကြီးမားသော ဆင်ပြောင်ကြီး၏ သဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းတော်မူပြီးလျှင် ဆင်ရံ တစ်သောင်းခြောက်ထောင်နှင့် တကွ ကောင်းကင်ထက်မှ ကျက်စား လှည့်လည်ဟန်ပြု၍ ပြ၏။ ထိုနိမ္မိတရုပ် ကို မြင်သောအခါ ရုစာဂိရိ ဆင်မင်းလည်း ဤသို့ကြံ၏။ “မိုဃ်းယံမှ ယခုသက်၍ ကျက်စား လာသော ဆင်မင်းသည် ငါ့ထက်လည်း တစ်ပြန်ကြီး၏။ အခြံအရံလည်း တပြန်ထက် များ၏။ ငါ့အားနှိပ်စက်ခြင်းငှါ လာလေယောင် တကား” ဟု ကြံ၍ အလွန်ထိတ်လန့်၏။

[ကာယဒုဟာဗာဓ-ကိုယ်ခန္ဓာ ပြင်းစွာပူလောင်သော အနာရောဂါဟု ဝိနည်းမဟာဝါ၊ ဘောသဇ္ဇကွန္ဒက၌ ဆိုသည်။]

ထိုအခါမှ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်လည်း ဆင်၏သဏ္ဌာန်ကို ကွယ်စေပြီးလျှင် ပကတိသော ကိုယ်တော်၏ သဏ္ဌာန်ကိုပြုလျက် ကြာရုံ၏ အထက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရုစာဂိရိဆင်မင်းလည်း ဤသို့ကြံ၏။ “ကောင်းကင်ယံ၌ အခြံအရံနှင့်တကွ ပြန်ကြွလှည့်လည်သော ဆင်ကား ပြကတေ့သော ဆင်မဟုတ်၊ ဘုရားသခင်၏ကိုယ်စားဖြစ်သော ရဟန်းပေတည်း” ဟု အောက်မေ့မိ၍ မိမိ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ပယ်ပြီးလျှင် လုလင်၏အသွင် ကို ဖန်ဆင်း၍ ခြေကျဉ်း၊ လက်ကြပ်၊ လက်စွပ်၊ နားငှောင်း စသော တန်ဆာကို ဆင်ယင်လျက် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ရှိရာသို့ လာ၍ ရှိခိုးကာနေလေ၏။

ကာဠာဝကဆင်ကြာစွယ် လိုက်ပို့ခြင်း

ထိုအခါ အရှင်မြတ်ကလည်း “ဆင်မင်းသည်ကား တန်ခိုးကြီးပေစွတကား” ဟူ၍ ပြောဆိုချီးမွမ်း၏ ဆင်မင်းကလည်း “အရှင်ဘုရား -- အကျွန်ုပ်တို့ တိရစ္ဆာန်ဇာတ်ဖြစ်သော သူတို့၏ တန်ခိုးသည် အရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးနှင့်စာနာမှု အဘယ်မှာကြီးနိုင်အံ့နည်း၊ ကျား သစ်ငယ်နှင့် ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့သာ ဖြစ်ပေ၏။ သို့ရာတွင် အရှင်မြတ်သည် အဘယ်အလိုငှာ ကြွလာတော်မူသနည်း” ဟု မေးလျှောက်၏။

အရှင်မြတ်က ကြာစွယ်ကို အလိုရှိ၍ ကြွလာကြောင်းကို မိန့်တော်မူလျှင် တဦးသော ကာဠာဝကဆင်ကို ယူဆောင်စေ၍ နုထွတ်ကောင်းမြတ်သော ကြာစွယ်ကို စင်ကြယ်စွာဆေးပြီးမှ အရှင်မြတ် သီတင်းသုံးရာသို့ ရောက်အောင် ကျောက်ကုန်းဖြင့်ဆောင်၍ ပို့ချေဟု စေပေ၏။ ထိုဆင်လည်း ဆင်မင်း၏ အာဏာအတိုင်း အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ နောက်တော်မှ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လိုက်လာ၍ သာဝတ္ထိမြို့၏ အနီးသို့ ရောက်မှ မြေသို့သက်၍ အရှင်မြတ်အား ကပ်လှူခဲ့၍ ပြန်လေ၏။ နောင်သောအခါ ဆင်းသက်ရာအရပ်၌ **စေတီ** တည်ထားလေသည်။

[ထိုစေတီကို “နာဂေါရောဟနစေတီ” ဟု သမုတ်လေသတည်း။]

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်လည်း ထိုကြာစွယ်ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ အား ဘုဉ်းပေးစေသော် လေနာရောဂါသည် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ ကြွင်းသော ကြာစွယ်များကို တပါးသော ရဟန်းတို့လည်း ဘုဉ်းပေးသုံး ဆောင်ရကုန်၏။ ထိုကြာစွယ်မှဖြစ်သော ကြားပျားရည်တို့သည် ပြကတေ့သော ပျားလပို့အရသာကဲ့သို့ လွန်စွာ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်၏။ တစ်ထွာ လောက်သော ကြာစွယ်အပိုင်းမှ ထွက်သော အရည်သည် သပိတ်ပြည့်မျှ ရကုန်သတည်း။

ထို့ကြောင့် လောကပညတ္တိကျမ်း၌ -

“ယထာ ခုဒ္ဒံ မဓုအနေဠကံ ဧဝမေဝ သာဒူနိ ဝိဒတ္ထိမတ္တေ ခဏ္ဍေ ပတ္တပူရော ရသော ဟောတိ”-
ဟူ၍ မိန့်ဆိုသည်။

အနက်။ ။ ခုဒ္ဒံ၊ ချိုမြိန်သော။ အနေဠကံ၊ ပျားကောင်မရှိသော။ မဓုယထာ၊ ပျားလပို့ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ သာဒူနိ၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်ကုန်၏။ ဝိဒတ္ထိမတ္တေ၊ တထွာမျှလောက်သော။ ခဏ္ဍေ၊ အပိုင်း၌။ ပတ္တပူရော၊ သပိတ်ပြည့်မျှသော။ ရသော၊ ကြာရည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

[ဤကား-ရစာဂီရိဆင်မင်းအခဏ်းတည်း။]

ဥပေါသထဆင်မင်း နာနာရုပ်

ဤမှတပါးလည်း ရွှေတောင်ကြီး၏ တောင်ဘက်နံပါးဖြစ်သော သမကဏ္ဍိကမည်သော မြေညီတောအုပ်၌ စကြဝတေးမင်းတို့သာ စီးခြင်းငှါ ထိုက်သော ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော ဥပေါသထမည်သော ဆင်မင်းသည် များစွာကုန်သော ဆင်ရွှေ၊ ဆင်ဝါ၊ ဆင်ပြာ၊ ဆင်နီ၊ ဆင်စိမ်း၊ ဆင်နက် အပေါင်းတို့ကို စိုးအုပ်လျက်နေ၏။ ထိုဥပေါသထ ဆင်မင်းအား မဟာသုဘဒ္ဒါ၊ စူဠသုဘဒ္ဒါမည်သော သမီးတော်နှစ်ဦးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုနှစ်ဦးသော

ဆင်မတို့သည် ရုစာဂိရိမည်သော ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း၏ မိဖုရားတည်း။
ကောင်းကင်သို့သွားခြင်း နာနာရုပ် ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း တည်းဟူသော တန်ခိုး
အာနုဘော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံကြကုန်၏။ ဤဥပေါသထဆင်မင်းသည် ဆဒ္ဒန်အိုင်
အနီးဖြစ်သော သုပ္ပတိဌမည်သော ပညောင်ပင်ရင်း၌လည်း နေ၏။

ဂန္ဓဆင်မင်းနှင့် ဟေမဆင်မင်း

ဤမှတပါးလည်း ဤရွှေတောင်ကြီး၏နံပါး တခုသော ကျောက်
လိုဏ်၌ ဖက်ရွက်ကဲ့သို့ စိမ်းသောအဆင်းရှိသော ဂန္ဓဆင်မင်းသည် မိမိ
အဆင်းနှင့်တူသောဆင်၊ အဆင်းမတူသော ဆင်အပေါင်းတို့ကို စိုးအပ်လျက်
မင်းလုပ်ကာနေ၏။

တခုသောတောအုပ်၌လည်း ရွှေသားနှင့်တူသော ဟေမဆင်မင်းသည်
ဆင်သင်းအများဝန်းရံလျက် စံပယ်တည်နေကြ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဆင်တို့
သည် ရှေးဘဝ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံရောသော မိဿကကံကြောင့်
ထိုတိရိစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ်သော်လည်း ပဝတ္တိအခါ ချမ်းသာသော အကျိုးကို
ပေးနိုင်သော ကုသိုလ်ကံအဟုန်ကြောင့် ပြည့်စုံစွာသော ကာမချမ်းသာကို
ခံစားလျက် အဆင်းဖြင့်လည်း ထူးပြားစွာ ဖြစ်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဆဂတိဒီပနီ၌ -

“ဂိဟိ ဝေါမိဿကံ ကုသလာကုသလကမ္မံ ကတွာ တိရစ္ဆာန
ဂတိယံ နိဗ္ဗတ္တာပိ တထာဝိဓံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ သမ္ပတ္တိံ အနဘဝန္တိ”
ဟူ၍ မိန့်ဆိုသည်။

ဝဠာဟက မြင်းအားစာနည်

အနောတတ်အိုင်ကို ရံသော တောင်ငါးလုံးတို့တွင် စိတ္တကူဌတောင်
၏နံပါး ပတ္တမြားဂူလိုဏ်၌ တိမ်တိုက်မှ သံသေဒဇဖြစ်ပွားသော ဝဠာဟက
မည်သော မြင်းအာဇာနည်သည် နေ၏။ ထိုမြင်းသည် ခရသင်းပွတ်သစ်ကဲ့သို့
ဖြူနစ်သော ကိုယ်အဆင်းရှိ၏။ သက်တင့်ရေးကဲ့သို့ သေးသွယ်လှပသော

လည်မွေးမှင်ဆံလည်း ရှိ၏။ အလုံးစုံချီးမွမ်းအပ်သော ကောင်းမြတ်သော ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ မြက်မျိုးဟူသမျှတို့၌ ကျက်စားလျက် တရံတရံလည်း တိမ်ယံတိမ်ညွန့်ကို စားလျက် မြင်းအမျိုးမျိုးတို့ကို စိုးအုပ်၍နေ၏။

အိုင်ကြီး ၇-အိုင်နှင့် ဟိမဝန္တာတောင်

ထိုရွှေတောင်ကြီး၏ မြောက်ဘက်၊ မန္တာကိနီအိုင်မှလွန်သော် (၁) မန္တာကိနီ၊ (၂) အနောတတ္တ၊ (၃) ဆဒ္ဒန္တ၊ (၄) သီဟပ္ပပါတ၊ (၅) ကုဏ္ဍာလ (၆) ရထကာရ၊ (၇) ကဏ္ဍမုဏ္ဍာ ဟူသော အိုင်ကြီးခုနစ်အိုင်တို့သည် တည်ကုန်၏။

ဤအိုင်ကြီးတို့၏ မြောက်ဘက်၌ကား အစောက် ယူနောငါးရာ ရှိသော ဟိမဝန်တောင်မင်းသည် တည်၏။ ဤတောင်ကို ရံလျက် လူစီမံသကဲ့သို့ အနိမ့်၊ အမြင့်၊ အဆင့်ဆင့်ဖြင့် တင့်တယ်သော တောင် အပေါင်းတို့သည် ရှစ်သောင်းလေးထောင်မျှလောက် တည်ကုန်၏။ ထိုတောင်၏အကြားအကြား၌လည်း မပြတ်စီးဆင်းသော မြစ်ငယ်တို့သည် ငါးရာမျှလောက် တည်ကုန်၏။

သားတို့ဘုရင် ခြင်္သေ့ ၅-မျိုး

ထိုဟိမဝန္တာ၏ အရံဖြစ်သော တောင်လိုဏ်ခေါင်းတို့၌ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော ခြင်္သေ့တို့သည် နေကုန်၏။ ထိုခြင်္သေ့တို့၏ အမျိုးကား ကာဠုခြင်္သေ့၊ တိဏခြင်္သေ့၊ ပဏ္ဍုခြင်္သေ့၊ ကေသရခြင်္သေ့၊ နရခြင်္သေ့ ဟူ၍ ငါးမျိုးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးမျိုးတို့တွင် -

- ၁။ ကာဠုခြင်္သေ့သည် မည်းနက်သော အဆင်းရှိ၏။
- ၂။ တိဏခြင်္သေ့သည် မြက်သစ်ရွက်ကဲ့သို့ စိမ်းသော အဆင်းရှိ၏။
- ၃။ ပဏ္ဍုခြင်္သေ့သည် ဖက်ရွက်ကဲ့သို့ ဝါဖျော့သော အဆင်းရှိ၏။ ထိုခြင်္သေ့သုံးဦးတို့သည် မြက်သစ်ရွက်ကို စားကြကုန်၏။

- ၄။ ကေသရခြင်္သေ့ကား တသိန်းထိုက်သော ကမ္မလာနီဖြင့် ရစ်ရံ သကဲ့သို့ လည်ဆံအမွေးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ချိပ်ရည် ဟင်းသ ပြဒါးသွေးကဲ့သို့သော အရေးနှစ်ကြောင်းတို့သည် နှာခေါင်းဝ မှသည် ဦးခေါင်းသို့တက်၍ နားရွက်အကြားဖြင့် သွားပြီးသော် ကျောက်ကုန်းရိုးကို ပေါ်စေလျက် တဘက် တကြောင်းလာခဲ့၍ အင်္ဂါစပ်သို့ရောက်မှ လက်ယာရစ်လည်၍ တည်၏။ ထိုနီသော အမွေး၏ အပါး၌လည်း သက်တင့်ရေး၏ ပမာစိမ်းဝါသော အမွေးတို့သည် တည်ကုန်၏။ ထိုမှ ကြွင်းသော အမွေးတို့သည် ငွေရောင်အသွေးကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူကုန်၏။ ထိုခြင်္သေ့ကား ဆင်မှတပါးသော သတ္တဝါတို့၏ အဆီအသားကိုစား၏။
- ၅။ နရခြင်္သေ့ကား ဘုရားသခင်တို့ ပွင့်တော်မူသော အခါ၌သာ ဖြစ်၏။ မျက်နှာကား ခြင်္သေ့နှင့်တူ၏။ ကိုယ်မူကား “လူ၏ သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ရှိ၏” အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာဆင်၏။ သတ္တဝါတို့၏ အသားကိုစားကုန်၏။

ထိုငါးမျိုးတို့တွင် ကေသရခြင်္သေ့သည် အလွန်တန်ခိုးကြီးသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော ခြေလေးချောင်း ခြေနှစ်ချောင်းရှိသော တိရစ္ဆာန်အပေါင်းကို စိုးအုပ်နှိမ်နင်းလျက်နေ၏။

ဥသဘန္ဓားမင်းနှင့် နဂါးများ

ထိုဟိမဝန္တာ၏ အရံဖြစ်သော တောင်တလုံး၏နံပါး၌ ရွှေသား အတိပြီးသော လိုဏ်သည်ရှိ၏။ ထိုလိုဏ်၌ သုရဘိယမည်သော အာဇာနည်ယျ ဥသဘန္ဓားမင်းသည် နွားသင်းအပေါင်းတို့နှင့် တကွ နေ၏။ ကွဲ၊ နွား၊ ကြွ၊ စိုင်း၊ ဆိတ်၊ သိုး အစရှိသော သတ္တဝါတို့ကို အစိုးရ၏။ ထိုနွားမင်းကား မန္တာဂီရိတောင်၌နေသော ပရမေသရာမည်သော ဘုမ္မစိုးနတ်ကြီး၏ စီးတော် ယာဉ်တည်း။

ဟိမဝန္တာတော၏ တောင်လိုဏ်ခေါင်းတို့၌ တိရစ္ဆာန်မျိုးဖြစ်သော တောင်နေ နဂါးတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၏ အကြောင်းကံကို ဆဂတိဒီပနီ၌ ပြသည်ကား -

- ၁။ ဟံသာ ပါရေဝတာဒိနံ၊ ဂဒြဘာနမ္ပိ ယောနိသု။
ဇာယန္တေ ကာမရာဂေန၊ မူဠာ ကိတာဒိယောနိသု။ ။
- ၂။ သပ္ပါ ကောဓုပနာဟေဟိ၊ မာနထဒ္ဓါ မိဂဓိပါ။
ဂဒြဘသောဏယောနိသု၊ အဘိမာနေန ဇာယရေ။ ။
- ၃။ မစ္ဆေရော ဥဿယကောစာပိ၊ မဉ္ဇဝါနရ ဇာတိသု။ ပ။

အနက်

၁။ ကာမရာဂေန၊ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်သော ရာဂကြောင့်။ ဟံသာပါရေဝတာဒိနံ၊ ဟင်္သာ၊ ခို၊ အစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း။ ဂဒြဘာနမ္ပိ မြည်းတို့၏လည်းကောင်း။ ယောနိသု၊ အမျိုးတို့၌။ ဇာယန္တေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မူဠာ၊ မိုက်မဲတွေဝေကုန်သော သူတို့သည်။ ကိတာဒိယောနိသု၊ ကင်းသန်း၊ ဗောက်ဖတ် အစရှိသော အမျိုးတို့၌။ ဇာယန္တေ၊ ကုန်၏။

၂။ ကောဓုပနာဟေဟိ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းတို့ကြောင့်။ သပ္ပါ၊ မြွေဟောက်၊ မြွေငန်းတို့သည်။ ဇာယန္တေ၊ ကုန်၏။ မာနထဒ္ဓါ၊ မာန်ခက်ထန်ခြင်းကြောင့်။ မိဂဓိပါ၊ ခြင်္သေ့ဖြစ်ကုန်၏။ အဘိမာနေန၊ အလွန်သောမာန်ကြောင့်။ ဂဒြဘသောဏယောနိသု၊ မြည်းမျိုး၊ ခွေးမျိုးတို့၌။ ဇာယရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၃။ မစ္ဆေရောစ၊ ဝန်တိုတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။ ဥဿယ-
ကောစာပိ၊ ငြူစောင်းမြောင်းတတ်သော သူသည်လည်းကောင်း။ မဉ္ဇဝါနရ-
ဇာတိသု၊ ကြောင်မျိုး၊ မျောက်မျိုးတို့၌။ ဇာယန္တေ၊ ကုန်၏။

ယေ စ နရာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ စပုလာ၊ လျှပ်ပေါ်ကုန်၏။ မုခရာ၊ နှုတ်ထွက်ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ အလဇ္ဇာစ၊ အရှက်လည်း မရှိကုန်။ တေနရာ၊ ထိုသူတို့သည်။ ကာကယောနိသု၊ တော ကျီးကန်း၊ ကျီးအ၊ မျိုးတို့၌။ ဇာယန္တေ၊ ကုန်၏။ ပါပကမ္မိယော၊ မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိ ကုန်သော။ ယေသတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ဟတ္ထိအဿ ဂဝါဒိနံယေဝ၊ ဆင်၊

မြင်း၊ နွား၊ ကျွဲ အစရှိသည်တို့အားသာလျှင်။ ဝဓ၊ ဗန္ဓုန၊ တာလနာဒီ၊
 ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ ရိုက်သတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊
 ပြုကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ခဇ္ဇနဝိစ္ဆိကာယော၊
 ကိုက်ခဲတတ်သော ကင်း ပုဇွန်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဇာရ
 ဂေါမာယု အစ္ဆ၊ ကစ္ဆ၊ ဗကာဒယော၊ ကြောင်၊ မြေခွေး၊ ဝံ၊ ဖျံ၊ ဗျိုင်း
 အစရှိကုန်သော။ ဧတေသတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဗျဠဟုတွာ၊ ကျားဖြစ်
 ကုန်၍။ ဇာယန္တေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေနရာ၊ အကြင်သူတို့သည်။
 မံသဘောဇနပ္ပိယာ၊ သားစိမ်းစားခြင်း၌ ချစ်ခင်ကုန်၏။ ကောဓနာစ၊
 အမျက်လည်း ကြီးကုန်၏။ မစ္ဆရိနောစ၊ ဝန်လည်းတိုကုန်၏။ တေနရာ၊
 ထိုသူတို့သည်။ ဗျဠိဒယော၊ ကျား၊ သစ်၊ ခြင်္သေ့ အစရှိသည်တို့သည်။
 ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေနရာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဒါနပ္ပိယာ၊
 ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၌ ချစ်ခင်ကုန်၏။ ဝါ၊ အလှူပေးလေ့ရှိကုန်၏။ အထ၊
 ထိုသို့ အလှူပေးလျက်။ ကောဓ နာစ၊ အမျက်လည်းကြီးကုန်၏။ ဒဠဒေါသာ၊
 ခက်ထန်သော စောင်းမာန်လည်း ရှိကုန်၏။ တေနရာ၊ ထိုသူတို့သည်။ နာဂ
 မဟိဒ္ဓိကာ၊ တန်ခိုးကြီးသော နဂါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နာဂါဟုတွာပိ၊
 နဂါးဖြစ်သော်လည်း။ ဒါနတောစ၊ အလှူပေးသောကြောင့်သာလျှင်။
 ဘောဂဗဟုလာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာများ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပဋိဂ္ဂါဟတာနံ၊ အလှူခံတို့အား။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေခြင်းကြောင့်။ သက္ကစ္စပရိဝါရာ၊
 ရိုသေတုံ့ဝပ် များမြတ်သော အခြံအရံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 [ဤသို့သော ဂါထာတို့ကား များ၏။ အလိုရှိမှု ထိုကျမ်း၌
 ယူလေကုန်။]

တိရစ္ဆာန်ဂတိကိုပြခြင်းပြီး၏။

၃။ ဒေဝဂတိကိုပြခြင်း

မဟောသရနတ် အယူဖောက်ပြန်ခြင်း

ဤဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း၌ နေကြသော ဘုမ္မဋ္ဌနတ်တို့တွင် မဟောသရ အမည်ရှိသော နတ်သည် ဟိမဝန္တာတော၏အတွင်း မန္တာဂိရိ အမည်ရှိသော တောင်၌ ကမ္ဘာဦးကပင်ဖြစ်၏။ ရှေးရှေးသော ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ အထံ၌ ကျိုးနွံ၍ ဆည်းပူးခဲ့သော ကုသိုလ်ထူးရှိသည်ဖြစ်၍ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း၌ ရှိကုန်သော ဘုမ္မစိုး၊ ရက္ခစိုးနတ် အမျိုးမျိုးတို့ကို ပိုင်စိုးအုပ်ချုပ်ရသော နတ်တို့၏ အကြီးဖြစ်၏။ ထိုမဟောသရနတ်သည် အယူဖောက်ပြန်လျက် ဤသို့သော စိတ်အကြံဖြစ်၏။ “ငါသည် ဤမည်သောဌာန၌ နတ်အစု အဝေး ဖြစ်စေလိုသော် ဖြစ်လာ၏။ လူတို့၏ မြို့ရွာဖြစ်စေလိုသော်လည်း ဖြစ်လာရ၏။ ‘ထို့ကြောင့် ဤလောကကို ငါပြုပြင်တတ်၏။ ငါသည် မကောင်းကျိုး၊ ကောင်းကျိုးကိုပေးနိုင်၏၊ ငါသာလျှင် အစိုးရ၏၊ ငါ့ထက် ကြီးမြတ်သူမရှိ” ဟူ၍ အယူရှိ၏။ ဘုရားမဖြစ်သောအခါ၌ သတ္တဝါတို့သည် ဤနတ်မင်းကိုသာ ပူဇော်ကြ၏။ အလွန်လည်း တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီး၏။ အကြင်အကြင်သို့သောကိစ္စကို အလိုရှိအံ့၊ ထိုထိုကိစ္စသည် ပြီးပြည့်စုံ သည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကာလရှည်လျား မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ၏။ ဘုရားဖြစ်သောအခါလည်း ထိုသို့သော နှလုံးသွင်းသဖြင့်သာ လှည့်လည်ကာ နေ၏။”

ထိုငါတို့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၍ ကပိလဝတ် ပြည်၏အနီး တောအုပ်ကြီး၌ မဟာသမဃသုတ်ကို ဟောတော်မူသောအခါ များစွာကုန်သော နတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဘုမ္မစိုးနတ် တထောင့်ငါးရာစီ အရံရှိသော နန္ဒိကာလ အမည်ရှိသောနတ်၊ မဟာကာလ အမည်ရှိသောနတ်၊ ဤနတ်အပေါင်း ခြံရံလျက် မိမိ၏ မြောက်သားကြီး ဖြစ်သော ဥမ္မာဒေဝီ အမည်ရှိသော နတ်မိဖုရားနှင့်တကွ အလုံးစုံသော လောကကို လှည့်ပတ်၍ ကြည့်လတ်သော် တသောင်းသော စကြဝဠာတိုက်၏ အတွင်း၌ အရှင်မရှိ ဆိတ်ငြိမ်သော နတ်တို့၏ ဗိမာန်ကိုမြင်လျှင် “ဤဗိမာန်ရှင်

နတ်တို့ကား ဘယ်သို့သွားသနည်း” ဟု ကြည့်လတ်သော် ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းအပေါင်း တို့အား လည်းကောင်း၊ နတ်အပေါင်းတို့အား လည်းကောင်း၊ တရားဟောလျက် နေတော်မူသော ဘုရားသခင်၏ အထံ၌ ခြံရံ၍ တရားနာလျက် နေကြသည်ကို မြင်လေ၏။

ဓမ္မရယ်ပြုရန် ကြံရွယ်ခြင်း

ထိုအခါ ဤရဟန်းဂေါတမကား လူအပေါင်းတို့အား တရားဟောလျက် မိမိအလိုသို့ ဆောင်၏။ ငါသည် ဤလူနတ်တို့အား တရားနာပြီးသောအခါ ငါ၏ အဆုံးအမဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍ ပြလိုက်ဦးအံ့၊ ရှင်ဂေါတမ ဟောကြားသော တရား၏ အန္တရာယ်ကို ငါပြုဦးအံ့ ဟု ကြံပြီးလျှင် မိမိတွင်ပါသော နတ် ပရိသတ်သို့ဝင်၍ နိ၊ ဖြူ၊ ကြောင်၊ ကျား၊ ဆန်းပြားသော အထည်တို့ကိုယူ၍ ကိုယ်၌ကပ်ပြီးလျှင် ကြီးစွာသော မြွေကို ဦးခေါင်း၌ ရစ်ပတ်လျက် လက်တဘက်က အိုးခြမ်းကွဲ၊ လက်တဘက်က တံကျင်သုံးချောင်းကို ထောက်လျက် တရားဟောရာ အရပ်၏ အနီးသို့လာပြီးလျှင် များစွာသော ပရိသတ်တို့၏ ရယ်ဖွယ်ကို ပြလျက် အထူးထူးသော ကခြင်းတို့ဖြင့် က၏။ ထိုပုထုဇဉ်ဖြစ်သော လူပရိသတ်၊ နတ်ပရိသတ်တို့သည်လည်း မတည်မရပ်ဘဲ သဲသဲရုတ်မျှ ရယ်ရွှင်ကြကုန်၏။ ထို့နောင်မှ မိမိ၏ မိဖုရားဖြစ်သော ဥမ္မာဒေဝီကိုလည်း “နှမ--ထလော့၊ ထလော့” ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ဥမ္မာဒေဝီ နတ်သမီးလည်း အကြီး၊ အငယ်ဖြစ်သော အခြံအရံ မိန်းမတို့နှင့်တကွ အထူးထူးသော ကခြင်းတို့ဖြင့် က၏။ လူနတ်ပရိသတ် အပေါင်းတို့သည် ကောင်းချီးပေးခြင်း အပေါင်းတို့ဖြင့် ထိတ်ကျော်အောင် ကောင်းချီးပေးကြ၏။

ထို့နောင်မှ နန္ဒိကာလနတ်၊ မဟာကာလနတ်တို့ကိုလည်း ပရိသတ် နှင့်တကွ ကစေကုန်၏။ ဤနတ်တို့လည်း တတ်စွမ်းသမျှ က-ကြကုန်၏။ က-ပြီးသော် စည်ကြီး၊ မရိုးစည်၊ မုဒိန်းစည်၊ ထက်စည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြေးနင်း၊ မောင်း၊ စောင်း၊ တယော အစရှိသော နတ်တို့၏ တူရိယာတို့ကို

လည်းကောင်း များစွာတီးမှုတ်၍ သီချင်းသီကြကုန်၏။ ထိုအခါ များလှစွာသော ပုထုဇဉ်ဖြစ်ကုန်သော လူ၊ နတ် ပရိသတ်တို့သည် အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်သော အသံဖြင့် အလွန်ချောက်ချားကြ၏။

အကြမ်းမူအနုနှင့်အောင်

ဘုရားသခင်၏ အနီး၌ တည်ကုန်သော အရိယာသာဝက ဖြစ်သော ပရိသတ်တို့သည်ကား စိုးစဉ်းမျှ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိကြကုန်၊ လှိုင်းမရှိသော ရေအိုင်ကြီးကဲ့သို့ ကြည်လင်စွာ တရားနာလျက်ပင် နေကြ၏။ ထိုအခါ မဟေသရ နတ်သားသည် တရားတော်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ မတတ် နိုင်လေရကား ရှက်သည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ပရိသတ်နှင့်တကွ ထို က-ရာအရပ်မှ ခွာခဲ့၍ တရားနာလိုသော ဆန္ဒမရှိငြားသော်လည်း အခြားနတ်တို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောငှာ သင့်တင့်သော အရပ်၌နေ၍ တရားတော်ကိုနာ၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း တရားနာသည်ကိုသိလျှင် ထိုမဟေသရ နတ်မင်း ၏ မာန်မာနကို နှိမ့်ချစေသောငှါ လျှောက်ပတ်စွာသော တရားစကားဖြင့် ဟောကြားတော်မူပေ၏။ ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ ရှစ်သောင်းလေးထောင် သော သတ္တဝါတို့ ဓမ္မာဘိသမယကို ရကြကုန်သတည်း၊ မဟေသရ နတ်သားလည်း အခြားသောနတ်တို့၏ အကျွတ်တရား ရခြင်းကို မြင်သဖြင့် အလွန်ပင်ရှက်လှလျက် မိမိဌာနသို့ မျက်နှာမလှည့်ဘဲ ပြန်ရလေ၏။

မဟေသရ၏သားနှင့် ရှေးကောင်းမှုကံ

ထိုမဟေသရနတ်မင်း၏ သားကား ခန္ဓကုမာရ အမည်ရှိ၏။ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိ၏။ ဥဒေါင်းယာဉ်ကိုစီး၏။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ တောင်စွန်း၌ လည်းကောင်း၊ မြောက်စွန်း၌ဖြစ်သော စိန့်တိုင်း၌ လည်းကောင်း လှည့်လည်လေ့ ပြု၏။ ထိုခန္ဓကုမာရကို မဟာပိန္နဲ ဟု ခေါ်ကြသည်။ အဘနှင့်တူသော အသွင်သဏ္ဌာန်ရှိရကား သိကြားမင်းက ယုံမှားကင်းစိမ့်သောငှါ ဆည်းလည်း ငယ်ကို လည်၌ဆွဲစေသည်။ ထိုမဟေသရနတ်မင်း ဥမ္မာဒေဝီ မိဖုရားတို့၌ သားသမီးပေါင်းကား နတ်ယောက်ျားငါးရာ၊ နတ်မိန်းမ ငါးရာ ရှိသတည်း။

ရှေးဘုရားတို့၏ သာသနာ၌ လူဖြစ်သောအခါ သံဃာတော်တို့အား ကျောင်းဆောက်၍ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ စသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ခဲ့ရသော ကောင်းမှု၊ ဥပုသ်ဆောက်တည်ခဲ့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် တကမ္ဘာပတ်လုံး အသက်ရှည်ကုန်သည်။ သံဃာတော်တို့အား နွားနို့အဖျော် လှူခဲ့ရသော ကောင်းမှု၊ ခရီးသွားသော် နွားလှည်းယာဉ်တို့ဖြင့် တင်ပို့ရသော ကောင်းမှုကြောင့် သုရတိယမည်သော အာဇာနည်နွားမကို ရသည်။ ထိုနွားမသည်လျှင် တအမ္မဏမျှလောက်သော နို့ကိုယိုစေသည်။ ထိုနွားမမှ ကောင်းကင်သို့ပျံကြွ၍ ကျက်စားသော သုရတိယမည်သော ဥသဘနွားမင်း ဖွားသည်ဖြစ်၍ ထိုနွားသည် နတ်ကြီး၏ စီးတော်ယာဉ်ဖြစ်၍ နတ်မင်းကောင်းကင်ဖြင့် သွားလိုသော် ထိုနွားကိုစီး၍ လှည့်လည်သတည်း။ ရှေးအခါ သံဃာတော်တို့အား အပ်သုံးစင်း လှူဖူးသော ကောင်းမှုကြောင့် စေလွှတ်တိုင်းသွားသော တံကျင်သုံးချောင်းကိုရသည်။ အလုံးစုံသော သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊ ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို လှူခဲ့သောကြောင့် သုံးဆောင်ဖွယ် ဟူသမျှတို့ လိုတိုင်း ရောက်လာရသတည်း။

ထို့ကြောင့် ဆဂတိဒီပနီအဋ္ဌကထာ၌ -

“ယော ပုရိမတ္တကာလေ သံဃဿ သူစီဒါနေန တိသူလံ
လဗ္ဘတိ၊ သဗ္ဗပရိက္ခာရဒါနေန သဗ္ဗောပကံရဏာနိ လဗ္ဘန္တိ” -
ဟူ၍ ဆိုသည်။

ဘုရားနှင့် မဟေသရနတ်

တရံရောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟိမဝန္တာအရပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ နံ့သာတော၌ နေ့သန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟေသရနတ်သည် ဘုရားသခင်ကို မြင်၍ အထံတော်သို့ လာပြီးလျှင် မြင်ဖူးကြပြီးဖြစ်သောကြောင့် အတန်ငယ် လည်း ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍ ဘုရားသခင်နှင့် ပြိုင်ယှဉ်၍ ကစား လိုရကား ဤသို့ လျှောက်ထား၏။ “အရှင်ဂေါတမ--အရှင်မြတ်သည် လူ့ရပ်နိုင်ငံတွင် ပြိုင်စံသူမရှိအောင် တန်ခိုးကြီးလှသည်ဟု ကျော်စောသည်။ အကျွန်ုပ်လည်း

ဓမ္မကျွန်းရပ်၌ နတ်အပေါင်းတို့တွင် သူမယှဉ် နိုင်သော တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော နတ်မင်းတစ်ပါးပင်ဖြစ်သည်။ အရှင်၏ တန်ခိုးနှင့် ကျွန်ုပ်၏ တန်ခိုးကို ပြိုင်စံ၍ စမ်းကြအံ့။ အရှင်၏တန်ခိုးကို အကျွန်ုပ် မြင်လိုပါသည်”ဟု လျှောက်၏။ ထိုစကားကို ကြားသော် ဘုရားသခင်လည်း ဤသို့ဆင်ခြင်၏။ “ဤနတ်ဘီလူးကား တန်ခိုးကြီးသော နတ်မင်းတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ငါ၌ကြည်ညို၍ သာသနာသို့ဝင်မှုကား များစွာအကျိုးရှိလတ္တံ့။ ထို့ကြောင့် သူ၏အလိုကို လိုက်၍ အခွင့်ပေးမှ လျော်မည်”ဟု ကြံတော်မူ၍ “အချင်းရခြင်း သင်သည် ငါ၏တန်ခိုးကို သိလိုမှုကား သင်လိုသော ကိစ္စပမာဏကို ဆိုလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ပုန်းတမ်းအစ မဟောသရ

မဟောသရနတ်မင်းလည်း “ အရှင်ဘုရား လူသူငယ်တို့သည် ကိုယ်ဝှက်တမ်း ကစားသကဲ့သို့ ကိုယ်ကိုဝှက်ကွယ်၍ ကစားလိုပါသည်”ဟု လျှောက်၏။ ဘုရားသခင်ကလည်း သင်အလိုရှိတိုင်း ကစားလော့၊ သင်ပင်ရှေးဦးစွာ ဝှက်ကွယ်လော့၊ ငါဖော်မည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ နတ်မင်းကလည်း ‘အရှင်ဘုရား—အကျွန်ုပ်ကိုယ်ကို ဝှက်ပါမည်၊ အရှင်၏ မျက်စိကို မှိတ်၍ လက်ချောင်းတို့ဖြင့် ပိတ်လွှမ်းပါလော့”ဟု လျှောက်၏။ ဘုရားသခင်လည်း နတ်ဆိုတိုင်းပင်ပြု၍နေ၏။ မဟောသရနတ်လည်း ထိုနေရာ၌ ကိုယ်ခန္ဓာကို ကွယ်စေပြီးလျှင် မြေကြီးသို့ဝင်၍ ပရမာဏု မြူမျှလောက် သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်းပြီးလျှင် မြေကြီးအထုကို အသိန်းမျှလောက်လွှာ၍ အတွင်းကြားမှ နေပြီးလျှင် အသံကို သာထင်စေလျက် “အရှင်ဘုရား—အကျွန်ုပ်ကိုဖော်လော့”ဟု ခွင့်ပြု၏။

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း ဆင်ခြင်လေသော် ထိုခဏချင်းပင် သမန္တစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် မြင်၍ လက်ယာလက်တော်ဖြင့် မြေလွှာကို ယူပြီးလျှင် လက်ဝဲလက်ဝါး၌ တင်ထားပြီးမှ လက်ယာလက်ချောင်းဖြင့် အထက်မြေလွှာကို ကြိကာကြိကာ ပစ်လျက် အောက်ဆုံးအလွှာသို့ ကျသော် “အချင်းရခြင်း—ထလော ထလော့”ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟောသရနတ်သည် ဤသို့

ကြံပြန်၏။ “ဤရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ကိုမမြင်ဘဲလျက် ရမ်းဆ၍ သင်ထလော့ဟု ဆိုရှာသည်။ ငါမထအံ့”ဟု ကြံ၏။ ဘုရားသခင်လည်း ထိုအကြံကို သိတော်မူပြန်၍ “အချင်းရခြေ--သင်သည် ဤသို့မကြံလင့်၊ ငါကား သင်၏ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ လက်ခြေတို့ကို လည်းကောင်း၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ လက်သည်း၊ အမွေးတို့ကို လည်းကောင်း သိမြင်တော်မူသည် သာတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤစကားကိုကြားသော် မဟေသရနတ်မင်းလည်း ရပ်နှင့်တကွထ၍ ဘုရားရှင်အား ဤသို့လျှောက်၏။ “အရှင် ရဟန်း--အရှင်မြတ်သည် အလွန်တန်ခိုးကြီးပေ၏။ အံ့ဖွယ်သရဲ လွန်ကဲသော အာနဘော်ရှိပေ၏။ အကျွန်ုပ် စိတ်အကြံကိုပင် သိပေသည်။ သို့ရာတွင် အရှင်ရဟန်းသည် ပုန်းဦးလော့၊ ကျွန်ုပ်ရှာပါအံ့”ဟု လျှောက်၏။

မဟေသရနတ် သရဏဂုံတည်ခြင်း

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားကလည်း “အချင်းရခြေ-- ငါပုန်းဦးအံ့၊ သင်သည် အလုံးစုံသော လက်ဖြင့် မျက်နှာကို ဖုံး၍နေလော့”ဟုဆို၏။ မဟေသရနတ်လည်း ဆိုတိုင်းနေသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရမာဏုမြူမျှသော ကိုယ်တော်ကိုဖန်ဆင်းလျက် နတ်မင်း၏ မျက်စိနှစ်ဘက်ကြား၌ နေပြီးလျှင် ကောင်းကင်မှ အသံကိုပြု၍ လိုက်လော့၊ လိုက်လော့”ဟု ဆို၏။ မဟေသရနတ်လည်း မျက်နှာကို ဖွင့်လျက် ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်ကို ကြည့်လေသော် ကိုယ်တော်၏နေရာကို မမြင်ရကား ထိုင်ရာမှထ၍ အလုံးစုံသော တောအုပ်၊ တောင်၊ လိုဏ်၊ ဂနိင်၊ ကျောက်ကြား၊ စုံဖျား၊ ရေ၊ မြေ စသည်တို့၌ ဆယ်ကြိမ်စီလှည့်၍ ကြည့်၏။ ထို့နောင်မှ သမုဒ္ဒရာ၏ အလယ်အနား၊ နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်ပြည်၊ အသုရာပြည်၊ ပိတ္တာပြည် စသည်တို့၌ လည်းကောင်း၊ စကြဝဠာဝန်းကျင်၌ တည်သော နတ်ပြည် ခြောက်ရွာ၊ ဗြဟ္မာ တဆယ့်ခြောက်ဘုံတို့၌ လည်းကောင်း၊ ဤစကြဝဠာမှတစ်ပါး အခြားသော စကြဝဠာတိုက်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ဆယ်ကြိမ်စီ လှည့်၍ ရှာသော်လည်း မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို မမြင်နိုင်ရကား “အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် မစွမ်းနိုင်ပါပြီ၊ ထင်ရှားပြတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားလည်း တာဝတိံသာမှ သက်တော်မူသော အခါ ရတနာအတိပြီးသော စောင်းတန်းဖြင့် ဖန်ဆင်းသကဲ့သို့ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာ၊ ရောင်ခြည်ခြောက်ဖြာတို့ဖြင့် ဖန်ဆင်းအပ်သော ကိုယ်တော်ကို ထင်စွာပြလျက် မဟေသရနတ်မင်း၏ မျက်မှောက်ထံရင်းမှ ဆင်းသက်တော်မူ၏။ ဤသို့သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို မြင်သော် အလွန်လျှင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ကြည်ညိုခြင်း စိတ်ဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ လက်အုပ်ကို ချီတင်လျက် “အရှင်ဘုရား— အကျွန်ုပ်အား ယနေ့မှစ၍ ဥပါသကာမှတ်တော်မူပါ။ အသက်ထက်ဆုံး အကျွန်ုပ်ဆရာပြု၍ ကိုးကွယ် တော့မည်”ဟု လျှောက်ကြား၍ သရဏဂုံယူလေ၏။

ရုပ်ပွားဆင်တု ကိုးကွယ်မှု

ထိုသို့ သရဏဂုံယူပြီးလျှင် အရှင်ဘုရားသည် လူသားပင်ဖြစ်သော် လည်း လူတို့၏ ဆွမ်းကွမ်းနှင့် မတန်၊ နတ်တို့၏ ဆွမ်းကွမ်းနှင့်သာ တန်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏နေရာ မန္တာဂိရိတောင်၌ သီတင်းသုံးတော်မူပါ။ ကျောင်းဆောက်၍ ကိုးကွယ်ပါမည်” ဟု လျှောက်၏။ ဘုရားသခင်က ခွင့်ပေးတော်မမူလေလျှင် “အရှင်ဘုရား၏ ရုပ်ပွားသဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်း၍ ကိုးကွယ်ပါရစေ”ဟု ခွင့်တောင်း၏။ ဘုရားသခင်ကလည်း “ငါ၏အသွင် သဏ္ဌာန်ကို စီမံ၍ ကိုးကွယ်လော့”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဤသို့ အခွင့်ရလျှင် မန္တာဂိရိတောင်၏အဝှမ်း အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော အရပ်၌ ရတနာ ခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော မုခ်ထွဋ်၊ မွန်းချွန် စသည်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ရွှေတောင်၏အနှစ်နှင့်တူသော ကျောင်းကြီးကို ပြုလုပ်၏။

အတွင်း၌ ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်သော ဂန္ဓကုဋိတိုက်ကို ဖန်ဆင်း၏။ ထိုကုဋိ၏အခံ မြေအပြင်သည် ဖလံဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပတ္တမြားဖြင့် လည်းကောင်း ပြီး၏။ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းလှသည်ဖြစ်၍ ခြေဖြင့်နင်းသောအခါ အောက်သို့ညွတ်လျက် ခြေကြွေသောအခါ အထက်သို့ တက်လာ၏။ ထိုကုဋိ၏ အပတ်ခါးဝ၌ ငွေဖြင့်ပြီးသော တံခါးမုခ်တို့သည် ဖွေးဖွေးဖြူ တောက်ပလျက်

တည်၏။ ထိုတံခါးဝ၌ ပရိသတ်တို့၏ ညီမူရာဇရပ်ကို လည်း တင့်တယ်စွာ ဖန်ဆင်းထားပြီးမှ မဟေသရနတ်မင်းသည် တန်ခိုး ဖန်ဆင်းလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ခစား၍နေသော အရပ်သဏ္ဌာန်ကိုလည်း စီမံပြုလုပ်၍ ဂန္ဓကုဋိတိုက်၏ အတွင်း၌ကား လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ငယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ် လှစွာသော ဘုရားသခင်၏ ရုပ်သွင်ဆင်းတုကို သက်တော် ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့ ပြုလုပ်၍ထား၏။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ပြီးမှ တဦးသော မျောက်မင်းကို မျောက်သင်း အရံနှင့်တကွ ကျောင်း၏ ပရိဘောဂကို ပြုပြင်ဆောင်ရွက်စီမံသောငှါ အပ်နှံထား ပေ၏။ ဤသို့ ပြုပြင်၍ ဘုရားရုပ်သွင်ကို အစဉ်ကိုးကွယ်လေသတည်း။

ရသေ့ရဟန်းများ ဘုရားဖူးကြွလာခြင်း

ဂန္ဓာမာဒနတောင် နန္ဒမူလိဏ်၌ ရဟန္တာငါးရာတို့သည် နွေလအခါ၌ ကြွ၍ သီတင်းသုံးကုန်သတည်း။ ထိုရဟန္တာတို့သည် မဟေသရနတ်မင်း ကိုးကွယ်သော ဘုရားဆင်းတုတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ နေ့တိုင်းသွားကြ၏။ နတ်မင်းကလည်း ထိုအရှင်တို့အား နေ့စဉ်နတ်ဆွမ်းဖြင့် လုပ်ကျွေးသတည်း။ တရံသောအခါ မဟေသရနတ်မင်းအား ခစားလေ့ရှိသော ရသေ့လေးဦးတို့ သည် နတ်မင်းကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ စင်ကြယ်သော အကျင့် ကို ရခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ လိုအပ်သော ဆုတခုခုကို တောင့်တခြင်းငှါ လည်းကောင်း ထိုအရပ်သို့ လာကြကုန်သော် နတ်မင်း ကိုးကွယ်လျက် ရှိသော ကျောင်းတော်ကိုမြင်၍ ဝင်ကာဖူးမြော်ကြသဖြင့် အထူးထူးသော အံ့ဖွယ်သရဲ လွန်ကဲဆန်းထူးသော ရုပ်တုတော်ကို ပူဇော်ရှိခိုးရသဖြင့် အားမရနိုင်ရကား “တပါးသော အံ့ဖွယ်ကို ကြည့်ဦးအံ့”ဟု ကြံလျက် ညီမူရာဇရပ်၏ နံရံကိုမှီ၍ နေကြ၏။ ထိုအခါ မျောက်မင်းသည် အသင်းနှင့်တကွ ဆွမ်းအဖျော်တို့ကို ပြုပြင်၍ လည်းကောင်း၊ နှစ်ခုသော ပန်းပုံတောင်းဖြင့် ပန်းတို့ကို စီရင်၍ လည်းကောင်း ဘုရားဆင်းတုတော်ကို ပူဇော်ဆက်လာ၏။ ထိုပန်းပုံတောင်း၌ ပန်းတို့ကား ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီး၏။ ထိုအခါ ရဟန္တာ

ငါးရာတို့သည် ဂန္ဓမာဒနတောင်မှ ဟင်္သာမင်းကဲ့သို့ ကောင်းကင်ဖြင့် ပျံ၍လာပြီးသော် ထိုဇရပ်သို့ဝင်၍ ရုပ်ရှင်တော်ကို ပူဇော်ရှိခိုးကြကုန်၏။

ရဟန္တာငါးရာကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခြင်း

မျောက်မင်းသည်လည်း ရှိခိုးကုန်သော ရဟန္တာမြတ်တို့၏ လက်၌ ငါးခုငါးခုစီသော ရတနာပန်းခိုင်တို့ကို ကပ်ပေ၏။ ရဟန္တာမြတ်တို့လည်း ဂန္ဓကုဋ်သို့ဝင်၍ ရုပ်ရှင်တော်ကို လက်ျာရစ်သုံးပတ်လည်၍ ရှိခိုးပြီးမှ ထွက်လာကြ၏။ ထိုအခါ မဟေသရနတ်မင်းသည်လည်း ဥမ္မာဒေဝီ မိဖုရားနှင့်တကွ သုရတိယမည်သော နွားဥသဘယာဉ်ကိုစီး၍ နတ်သမီး အခြံအရံနှင့်တကွ လာပြီးသော် ဇရပ်တံခါးဝသို့ ရောက်လျှင် နွားယာဉ်မှ သက်၍ အခြံအရံတို့ကို ထားခဲ့၍ မိဖုရားကို လက်တွဲလျက် ခြေဖြင့်သာလျှင် ဇရပ်သို့ဝင်၍ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ပြီးမှ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်သို့ ဝင်၍ ယခင် မျောက်မင်းထားအပ်သော ပန်းပုံတောင်း၌ ပန်းတို့ကိုယူ၍ ဆင်းတုတော်ကို ပူဇော်ရှိခိုး၏။ လက်ယာရစ် သုံးပတ်လည်ပြီးမှထွက်ခဲ့၍ ရဟန္တာငါးရာအား နတ်၏ဆွမ်းခဲဖွယ်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေး၏။ ရဟန္တာမြတ် တို့လည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော် သင့်လျော်စွာ အနုမောဒနာပြု၍ မိမိတို့၏နေရာ ဂန္ဓမာဒနတောင်သို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွကြကုန်၏။ နတ်မင်း၊ နတ်မိဖုရား တို့လည်း ထိုအရှင်တို့အား မြင်သမျှကာလပတ်လုံး လက်အုပ်ချီကာ မြှောက်၍ ပူဇော်ကြကုန်သတည်း။ ယင်းသို့ ပူဇော်လိုက်ပြီးမှ မိမိတို့၏ ပရိသတ်နှင့်တကွ မိမိနေရာ မန္တာဂိရိတောင်သို့ ပြန်ကြလေသတည်း။

ရသေ့ ၄-ဦး ရဟန်းပြုရန်ကြံခြင်း

နတ်မင်းတို့ပြန်ကြလေလျှင် ဂဏိဿရမျောက်မင်းလည်း ရဟန္တာ တို့အား လုပ်ကျွေး၍ ကြွင်းကျန်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကိုယူ၍ ရသေ့လေးဦး တို့အား လုပ်ကျွေး၏။ ရသေ့တို့လည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော် “မမြင်ဖူးမြဲ အံ့ဘွယ်သရဲကို မြင်ရပေသည်” ဟု အောက်မေ့လျက် ဤသို့ ဆိုကြ၏။ “အချင်းတို့--အလွန်အံ့ဘွယ်ရှိစွာ မမြင်စဖူး-မကြားစဖူးသည်ကို မြင်ရ၊

ကြားရပေသည်။ ငါတို့ရိုသေသော မဟေသရနတ်မင်းလည်း မြတ်စွာ
ဘုရားအား အလွန်ကြည်ညို၍ ရိုသေစွာ ဆည်းကပ်ပေသည်တကား။ ရတနာ
သုံးပါးတို့၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို တစုံတယောက်သောသူသည် ချီးမွမ်း ပြောပြ၍
မကုန်နိုင်ရာ အပ္ပမေယျသာဖြစ်၏။ ငါတို့လည်း လူ၏အဖြစ်ကို အရတော်ပေစွ
တကား။ ကြိမ်ခဲလှစွာသော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒအခါနှင့် ကြိမ်ရပေသည် တကား။
ဤရသေ့အသွင်ကို ပယ်ရှား၍ ဘုရားရှင်သာသနာ၌ ရဟန်းပြုကုန်အံ့”ဟု
ဝိုင်ပင်ပြီးလျှင် မိမိတို့၏နေရာသို့ ပြန်ကြလေ၏။

မဟေသရနတ်မင်း သောတာပန်တည်ခြင်း

ထိုရသေ့တို့ ပြန်လျှင် ကျောင်းတော်သည်ကွယ်လေ၏။ ဤ မဟေသရ
နတ်မင်းသည် အရှင်ဟတ္ထကမည်သော ရဟန္တာမြတ် ဟောအပ်သော
တရားကိုနာ၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်လေသည်။ ဤမဟေသရနတ်
ကို သင်္သကရိင်ကျမ်းတို့၌ ပရမေသုရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပရမိသွာ ဟူ၍
လည်းကောင်း ဆိုသည်။ မိဖုရားအမည်ကိုလည်း သူ၏ နှလုံးကို ဆောင်တတ်
သောကြောင့် မနောဟရိနီ ဟူ၍ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် သာမုဒြိကလင်္ကာ ပဏာမ၌ -

“ကျော်ပြန့်ဝှန်ထိတ်၊ ကျွန်းလုံးညိတ်မျှ၊ ပရမိသွာ၊ နတ်ဒေဝါ
မူ၊ မန္ဒာဂိရိ၊ မဏိရောင်စွတ်၊ တောင်တောင်ထွတ်ဖျား၊ ဘုရားရုပ်ဓာတ်၊
မွေမြတ်ဆူဆူ၊ ညွတ်ကြည်ဖြူရ၊ အိမ်သူဇနီး၊ သမီးမကွာ၊
သားငါးရာနှင့်၊ သောတာပတ္တိ၊ မဂ်ဉာဏ်ရှိသား၊ သမာဓိမျိုး၊
နှစ်လိုနှစ်လှိုင်း၊ ဂိုဏ်းနှင့်တကွ၊ သဗ္ဗဇေ၊ ဒေဝံဒေဝေါ၊ ဖွေဖော်
ဟောထုတ်၊ သဘောဟုတ်သား၊ ဝိသုဒ္ဓိထွတ်၊ နတ်ထက် နတ်ကို၊
ဆယ်မြတ်လက်မိုး၊ တင်ညွတ်ကျိုးသည်၊ ရှိခိုးသုံးကြိမ် ညွတ်နူးတည်း”။

ဟူ၍ စပ်ဆိုသတည်း။

[ဤကား ဘုမ္မစိုးနတ်၏အကြောင်းတည်း။]

ဒေဝဂတိကိုပြခြင်း ပြီး၏။

မနုဿဂတိကိုပြခြင်း

၄။ မနုဿဂတိကိုပြခြင်း

ဟိတ် ၃-မျိုး

မနုဿဂတိကို ဝေဖန်၍ ဆိုပေအံ့၊ လူမျိုးသည် တိဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ အဟိတ် ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် -

- ၁။ မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥက္ကဋ္ဌ စိတ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောသူသည် တိဟိတ်မည်၏။
- ၂။ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပွယုတ် စိတ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောသူသည် ဒွိဟိတ်မည်၏။
- ၃။ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် သန္တီရဏစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောသူသည် အဟိတ်မည်၏။

ထိုပဋိသန္ဓေသုံးမျိုးကို ပဝတ္တိအခါ၌ အဘယ်ယုတ္တိဖြင့် သိရာသနည်း ဟူမူကား -

၁။ အလောဘနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်သည် စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော ဘောဂသမ္ပတ္တိကိုပေး၏။ အဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်သည် ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော ပရိဝါရသမ္ပတ္တိကိုပေး၏။ အမောဟနှင့် တကွဖြစ်သောစိတ်သည် အသိပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော ပညာသမ္ပတ္တိကိုပေး၏ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံနှင့် လည်းကောင်း၊ ပညာနှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသောသူကို တိဟိတ်ဟူ၍ သိအပ်၏။

၂။ တိဟိတ်ဩမကကံ လေးခု၊ ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကံ လေးခုသည် မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပွယုတ် လေးခုတည်းဟူသော ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို ပေးတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ပဝတ္တိအခါ၌ ဘောဂသမ္ပတ္တိ၊ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိ နှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ ပညာသမ္ပတ္တိနှင့် မပြည့်စုံသောသူကို ဒွိဟိတ်ဟူ၍ သိအပ်၏။

၃။ ဒွိဟိတ်ဩမကကံ လေးခုသည်အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို ပေးတတ်၏ ဟု ဆိုသောကြောင့် သုံးပါးသော သမ္ပတ္တိမှကင်းသော ကျွန်အမှုလုပ်၊ ဇစ္စန္ဒ၊ ဇစ္စဗဓိရ၊ ဇစ္စမူဂ အစရှိသောသူတို့ကို အဟိတ်ဟူ၍ သိအပ်၏။

ထို့ကြောင့် ဆဂတိဒီပနီ အဋ္ဌကထာ၌ -

“တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ တိဟေတုကမနုဿာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
ဒုဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ ဒွိဟေတုကာ၊ တိဝိဓသမ္ပတ္တိဝိနာ ဒါသကမ္မ
ကရဏ အန္တမူဂါဒယော အဟေတုက မနုဿာတိ”+
ဟူ၍ ဆိုတော်မူသည်။

ကျွန်းကြီး ၄-ကျွန်း အဝန်းသဏ္ဌာန်

တနည်းလည်း နေရာဖြစ်သော ကျွန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပုဗ္ဗဝိဒေဟ
ကျွန်းသား၊ ဥတ္တရကုရကျွန်းသား၊ အပရဂေါယာကျွန်းသား၊ ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း
သားဟူ၍ လေးမျိုးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးကျွန်းတို့တွင် -

- ၁။ ဇမ္ဗူဒီပကျွန်းသည် ယူနောတသောင်း ကျယ်၏၊ လှည်းဦးကပ်
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။
- ၂။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းသည် ယူနောခုနစ်ထောင် ကျယ်၏၊ လဝန်း
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။
- ၃။ ဥတ္တရကုရကျွန်းသည် ယူနောရှစ်ထောင် ကျယ်၏၊ လေးထောင့်
အင်းပျဉ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။
- ၄။ အပရဂေါယာကျွန်းသည် ယူနော ခုနစ်ထောင် ကျယ်၏၊ လခြမ်း
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။

ဤကျွန်း၌နေသော လူတို့၏မျက်နှာလည်း ကျွန်း၏သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့
ရှိ၏။ ကျွန်းကြီး၏အရံဖြစ်သော ကျွန်းငယ်၌နေသော သူတို့လည်း ကျွန်း၏
သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ပင် တူကုန်၏။ အပရဂေါယာကျွန်းသားတို့၏ ဖွားသစ်စ
ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာသည် ဤဇမ္ဗူဒီပကျွန်းသားတို့၏ လေးလသား ပမာဏ

ရှိ၏။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းသားတို့၏ ဖွားသစ်စဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာသည် ဇေယျဒိပါ၌ ငါးလသား ပမာဏရှိ၏။ ဥတ္တရကုရကျွန်းသားတို့၏ ဖွားသစ်စ ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာသည် ဇေယျဒိပါ၌ ခြောက်လသား ပမာဏရှိ၏။ အပရဂေါယာ ကျွန်းသားတို့၏ ကိုယ်ရပ်အမြင့်သည် ဤဇေယျဒိပါကျွန်းသားတို့၏ တသူခွဲမျှ လောက်မြင့်၏။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းသားတို့၏ တသူသည် အပရဂေါယာ ကျွန်းသားတို့၏ တသူခွဲမျှမြင့်၏။ ဥတ္တရကုရ ကျွန်းသားတို့၏ တသူသည် ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းသားတို့၏ တသူခွဲမျှမြင့်၏။

[လူတို့၏ လတ်ခုပ်တဖေါင်ကို တသူခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် အဘိဓာန် (၈၈၅)၌ ပေါ်ရိသံ၊ တသူသည်။ ဥဒ္ဒတဗာဟု ဒွယပ္ပမာဏေ၊ အထက်၌ ဆန့်အပ်သောလက်နှင့်တကွ အရပ်အတိုင်းအရှည်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟူ၍ ဆိုသည်။]

ကျွန်းသားတို့၏ အဝတ်အစား၊ သဘောထား

ဇေယျဒိပါကျွန်းသားတို့သည် အဆင်းသဏ္ဌာန်အားဖြင့် အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်၏။ အချို့လည်း ဖြူသည်၊ အချို့လည်းမည်းသည်၊ အချို့လည်း ညိုသည်။ ထို့အတူ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၊ အပရဂေါယာ ကျွန်းသားတို့လည်း အထူးထူး အပြားပြားရှိ ကုန်သည်။ ဥတ္တရကုရ ကျွန်းသားတို့ကား ဖြူစင်သော အဆင်းရှိသည်သာ မြစ်ကုန်၏။ ဇေယျဒိပါကျွန်းသားတို့သည် ဝါချည်လျှော်ချည် စသော ထူးပြားသော အဝတ်ကို ဝတ်ကြကုန်သည်။ ထို့အတူ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၊ အပရဂေါယာကျွန်းသားတို့လည်း ထူးပြားသော အဝတ်ကို ဝတ်ကြကုန်၏။ ဥတ္တရကုရကျွန်းသားတို့၌ကား ပဒေသာပင်မှ ဖြစ်သော နတ်ဝတ်လဲနှင့် တူသော အလျား အတောင်နှစ်ဆယ်၊ အနံ ဆယ်တောင်ရှိသော အဝတ်ကိုသာ ဝတ်ကြကုန်၏။

ဇေယျဒိပါကျွန်းသားတို့၏ အသွင်အပြင်သည် ရွှေရောင်၊ ငွေရောင်၊ ပုလဲရောင်ဖြင့် ပြီးသည်ဖြစ်၍ မမြဲသကဲ့သို့ ကြွင်းသော သုံးကျွန်းသား တို့၏ အသွင်အပြင်လည်း မမြဲကုန်။

တောင်ကျွန်းသားတို့သည် ထမင်း၊ မုန့်၊ ငါး၊ အမဲ အစရှိသော အထူးထူးသော ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်ကို စားကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အရှေ့ကျွန်း အနောက်ကျွန်းသားတို့လည်း စားကြကုန်သည်။ မြောက်ကျွန်းသားတို့ကား သလေးထမင်းကိုသာ စားကုန်သည်။ အလိုလိုပေါက်သော သလေးပင်မှ ဖြစ်သော မကျိုးမကွဲ ဖွဲမလွှမ်းသော ဆန်ကို မိမိတို့ စားလိုသောအခါ ဆွတ်ယူ၍ တုဏ္ဏိယကမည်သော သစ်သီး၌ထည့်၍ ဇောတိပါသာဏ မည်သော ကျောက်ထက်၌ထားသော် ထိုကျောက်မှ မီးလျှံထွက်၍ ကျက်နပ်၏။ ပျားလပို့ကဲ့သို့ အနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုထမင်းကို တုဏ္ဏိယကမည်သော သစ်ခွက်၌ ထည့်၍ စားကြကုန်၏။ လူတို့စားပြီးမှ ထသွားကြသောအခါ ကျန်သော ထမင်းသည် ကွယ်လေ၏။

တောင်ကျွန်းသားတို့သည် အလုံးစုံသော သက်ရှိ - သက်မဲ့ဖြစ်သော ရွှေ၊ ငွေ ဘဏ္ဍာတို့ဖြင့် ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း တို့ကို ပြုကုန်၏။ ထိုအတူ အနောက်ကျွန်းသားတို့လည်း ကုန်သွယ်ခြင်း တို့ကို ပြုကုန်၏။ အရှေ့ကျွန်းသားတို့ကား ဝယ်ခြင်းကိုသာ ပြုကုန်၏။ ရောင်းခြင်းကို မပြုပါကုန်။ သတ္တဝါတို့ကို မိမိလည်းမသတ်ကုန်၊ သူ့ကိုလည်း မသတ်စေကုန်။ သေသောသတ္တဝါတို့၏ အသားကိုမူကား စားကြကုန်၏။ မြောက်ကျွန်းသား တို့ကား သေသောသတ္တဝါတို့၏ အသားကိုလည်း မစားကုန်၊ သတ်လည်း မသတ်ကုန်၊ သူ့ဥစ္စာကိုလည်း မခိုး မယူကုန်၊ မမှန်သော စကားကိုလည်း မဆိုကုန်၊ သုရာကိုလည်း မသောက်ကုန်၊ အရှေ့ကျွန်း၊ တောင်ကျွန်း၊ အနောက်ကျွန်းသားတို့သည် သေသောအကောင်ကို သုသာန်သို့ဆောင်၍ မြေမြှုပ်ခြင်း၊ မီးတိုက်ခြင်း၊ ရေမျှောခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ မြောက်ကျွန်းသား တို့ကား ဤသို့ မသင်္ဂြိုဟ်ရကုန်၊ အသေကောင်ကို ငှက်တို့သည် ချီယူ၍ တောအုပ်တောင်ကြား၌ စားလေကုန်၏။

သစ်ပင်တောတောင် အိမ်ရာထောင်ခြင်း

အရှေ့ကျွန်း၊ တောင်ကျွန်းတို့၌ ပေါက်သောသစ်ပင်တို့သည် အချို့ကား ရွှေအဆင်း၊ အချို့ကား ငွေအဆင်း၊ အချို့ကား ဟင်းသပြဒါး အဆင်း၊

အချို့ကား ကြောင်မျက်ရွဲ အဆင်း၊ အချို့ကား စိမ်းသော အဆင်းအားဖြင့် ငါးပါးပြားကုန်သည်။ မြောက်ကျွန်း၌ ပေါက်သော သစ်ပင်တို့ကား စိမ်းသော အဆင်းသာ ရှိကုန်၏။ အသီးတို့လည်း သစ်ပင်နှင့် အတူသာ ဖြစ်ကုန်၏။ အရှေ့၊ တောင်၊ အနောက် သုံးကျွန်းသားတို့၏ နေရာအိမ်တို့သည် အထူးထူးသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် စီမံပြုလုပ်၍ နေကြကုန်သည်။ မြောက်ကျွန်းသားတို့၏ နေရာသည်ကား မဇ္ဈသကမည်သော သစ်ပင်သည် စုလစ်မွန်းချွန် တပ်သော ပြာသာဒ်၊ တန်ဆောင်းကဲ့သို့ ကောင်းမွန် လုံခြုံစွာတည်၏။ ထိုအပင်၌သာ မှီခိုကာ နေကြကုန်သည်။

အရှေ့၊ တောင်၊ အနောက် သုံးကျွန်းသားတို့မှာ အရွယ်သို့ ရောက်လာသောအခါ သမီးယူခြင်း၊ သားပေးခြင်းဖြင့် ထိမ်းမြားကြကုန်သည်။ မြောက်ကျွန်းသားတို့မှာမူကား - ပေးစား ထိမ်းမြားခြင်းမရှိကုန်။ အကြင်အကြင်ယောက်ျားသည် အကြင်အကြင်မိန်းမကို အလိုရှိအံ့၊ ထိုထိုအလိုရှိသော မိန်းမသို့ကပ်၍ စိန်းစိန်းကြည့်၏။ မိန်းမကမူလည်း အကြင်အကြင်ယောက်ျားကို အလိုရှိအံ့၊ ထိုသို့အလိုရှိသော ယောက်ျားသို့ စိန်းစိန်းကြည့်၏။ တယောက်ကြည့်သည်ကို တယောက်က မမြင်မသိသည်ဖြစ်အံ့၊ တပါးသောသူက စိန်းစိန်းကြည့်ကြောင်းကို ပြောဆို၏။ အကယ်၍ မိန်းမသည် အလိုတူအံ့၊ မဇ္ဈသကသစ်ပင်ရင်းသို့ကပ်၍ လေးမြတ်ဖွယ်သော စကားဖြင့် စားတူ၊ သောက်တူ၊ ပြုကြ၏။ မေထုန သေဝန ကိစ္စအား လျောက်ပတ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဤသစ်ပင်သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ အခက်အရွက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၏။ မလျောက်ပတ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဖုံးလွှမ်းကာရံခြင်းမရှိ၊ ပကတိသာတည်၏။ လျောက်ပတ်၍ ဖုံးလွှမ်းသောအခါ မိမိတို့၏ အလိုဖြင့်သာ ပျော်ပါးကုန်၏။ ပျော်ပါးဖူးသူမှ တပါး အခြားသူတို့နှင့်လည်း မဆက်ဆံကုန်၏။

ကျွန်းသူကျွန်းသားတို့၏ အကျင့်စာရိတ္တ

အရှေ့၊ တောင်၊ အနောက်ကျွန်း၌ ဖြစ်ကုန်သော မိန်းမတို့အား ဥတုလာခြင်း ကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၊ သားဖွားခြင်း၊ သားငယ်တို့ကို နို့တိုက်ခြင်း၊ ထိန်းယမ္ဗေးမြူရခြင်းကို ပြုရကုန်သည်။ မြောက်ကျွန်း၌ ဖွားသော မိန်းမတို့ကား

ဥတုလာခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၊ သားဖွားခြင်းကိုကားပြုရ ကုန်၏။ သားငယ်ကို နို့တိုက်ခြင်း၊ ထိန်းယမ္မေးမြူခြင်းကိုကား မပြုရကုန်။ ဖွားပြီးသောသူငယ်ကို ခရီးလေးခု၏ အဆုံးဖြစ်သော သစ်ပင်ရိပ်၌ သိပ်ထားလေ၏။ ခရီးသွား လူတို့မြင်လျှင် လက်ချောင်းကိုခံတွင်းသို့သွင်း၍ စုပ်စေကုန်၏။ ထိုလက်ချောင်းမှ ဩဇာဖြင့်ပင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးမျှတ၍ သူငယ်ကြီးဖွားရ၏။ အတန်ငယ်ကြီး လတ်သော် မိန်းမဖြစ်အံ့ မိန်းမပျိုတို့သည် ယူဆောင်၍ပြုစုကုန်၏။ ယောက်ျား ဖြစ်အံ့ ယောက်ျားပျိုတို့သည် ယူဆောင်၍ ပြုစုကုန်၏။

ဇမ္ဗူဒီပကျွန်း၌ လူတို့သည် အကြိမ်အတိုင်းအရှည် မရှိမူ၍ မေထုန်မှီဝဲ ကြကုန်သည်။ အချို့အနည်းငယ်သော သူတို့သည် မေထုန်မှ ကြည့်လတ်၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်သည်။ အပရဂေါယာကျွန်း၌ လူတို့ကား ခုနစ်ကြိမ်သာ မေထုန်မှီဝဲကြကုန်သည်။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၌ လူတို့ကား ခြောက်ကြိမ် လည်းကောင်း၊ ခုနစ်ကြိမ် လည်းကောင်း မေထုန်မှီဝဲကြကုန် သည်။ အချို့အနည်းငယ်သော သူတို့သည်လည်း မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည်။ ဥတ္တရကုရကျွန်း၌ လူတို့ကား လေးကြိမ် လည်းကောင်း၊ ငါးကြိမ် လည်းကောင်း၊ မေထုန်မှီဝဲကြကုန်သည်။ အချို့အနည်းငယ်သော သူတို့လည်း မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်သည်။ အလုံးစုံသော ကျွန်းကြီး လေးကျွန်း ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်၌နေသော သူတို့သည် မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်၍ပျက်စီးကုန်သည်။ အလုံးစုံသော ကာမာဝစရနတ်တို့သည် လေဖြစ်၍ ပျက်စီးကုန်သည်။

ဇမ္ဗူဒီပကျွန်းသားတို့သည် မြောက်ကျွန်းသားတို့ထက် ဒါန၊ သီလ၊ စသော ပါရမီကို ဖြည့်ခြင်း၌ ရဲရင့်သောအဖြစ်၊ သတိရှိသောအဖြစ်၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော အဖြစ်တည်းဟူသော ဂုဏ်သုံးပါးတို့ဖြင့် လွန်ကဲကုန်သည်။ မြောက်ကျွန်းသားတို့ကလည်း ဇမ္ဗူဒီပကျွန်းသားတို့ထက် ဥစ္စာ သားမယားကို မသိမ်းဆည်းခြင်း၊ အသက်တမ်းအတိုင်းတည်ခြင်း၊

သေသော်လူ့ပြည်နတ်ပြည်သို့သာ လားခြင်းဟူသော ဂုဏ်သုံးပါးတို့ဖြင့်
ကဲလွန်ကုန်သည်။

[ဤကား-ဆဂတိဒီပနီအဋ္ဌကထာ၌ လာသောစကားရပ်တည်း။]

လောကပညတ္တိကျမ်းလာ စကားရပ်

လောကပညတ္တိ၌ကား -

“ဥတ္တရကုရုဒီပေါ . အဋ္ဌယောဇနသဟဿာနိ စတုရသော
ဒီပေါ သုဝဏ္ဏကေန ပဗ္ဗတေန ပရိက္ခိတ္တာ၊ သဒါ သြဘာသဇာတော
သမောသိ အကဏုကော” - ဟူ၍ ဆိုသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား - ဥတ္တရကုရုကျွန်းသည် ယူဇနာရှစ်ထောင်ကျယ်၏။
လေးထောင့် အင်းပျဉ်ကဲ့သို့တည်၏။ ထိုကျွန်း၌ ရွှေအတိပြီးသော တောင်သည်
ရံအပ်သည်ဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်း အရောင်ထွန်း၏။ အလယ်၌ကျောက်စိုင်း၊
ကျောက်ဆောင်၊ တောင်၊ ကမ်းပါးချောက်၊ ထုံးအိုင်တို့သည်မရှိ၊ ပကတိ
စည်မျက်နှာကဲ့သို့ ညီညွတ်၏။ ထိုကျွန်း၌ ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ ကြောင်၊ ဖါး၊
သိုး၊ အောင်း အစရှိသော နှိပ်စက်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊
မြွေကောင်ပုပ်၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ လူကောင်ပုပ် အစရှိသော စက်ဆုပ်ဖွယ်
ဝတ္ထုတို့လည်း မရှိကုန်၊ လူတို့စွန့်အပ်သော ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်တို့ကိုလည်း
ပျောက်ကွယ်စိမ့်သောငှာ မြေကြီးသည် ဟင်းလင်းဖွင့်၍ ပေး၏။

ဤကျွန်းအပြင်၌ မကောင်းသော အနံ့ရှိသော မြက်သစ်တို့သည်
လည်းကောင်း၊ အဆူးရှိသော သစ်ပင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ မပေါက်
ရောက်ကုန်၊ အလွန်ရှုချင်ဖွယ်သော ဒေါင်းလည်ဆံမွေးနှင့်တူသောမြက်နု
တို့သာလျှင် ပေါက်ကုန်၏။ ကျွန်းပေါ်၌ စီးသော မြစ်တို့သည်လည်း
တင့်တယ်သာယာသော ဆိပ်ကမ်းတို့ဖြင့် ချမ်းမြေ့သော ရေ၊ ကြည်သော
ရေ ရှိကုန်လျက် သဲချက်ချက်သာ တည်ကုန်၏။ ဥတ္တရကုရုကျွန်းနှင့်
ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၏အကြား၌ လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းနှင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း
၏ အကြား၌ လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းနှင့် အပရဂေါယာ ကျွန်း၏အကြား၌

လည်းကောင်း၊ အပရဂေါယာကျွန်းနှင့် ဥတ္တရကုရ ကျွန်း၏အကြား၌ လည်းကောင်း ယူဇနာတထောင်တတောင်ကျယ်သော သုပဏ္ဏဒီပကျွန်းတို့သည် ရှိကုန်သတည်း။

ဂဠုန်တို့၏ နာနာရုပ်

ထိုလေးကျွန်းတို့၏အထက်၌ လက်ပံပင်တောဝယ် ဂဠုန်တို့သည် နေကုန်၏။ ထိုဂဠုန်တို့သည် ယူဇနာတရာ လည်းကောင်း၊ တရာငါးဆယ် လည်းကောင်း ကြီးလေသည်။ သမုဒ္ဒရာ၏အလယ် ကျွန်းငယ်၏ အနီးအပါး ၌ ကျက်စားကုန်သော နဂါးတို့ကို ထိုဂဠုန်တို့သည် အတောင်လေတို့ဖြင့် ရေကို ခွဲဝင်၍ နဂါးကိုဖမ်းယူကာ စားကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သုပဏ္ဏကျွန်း အလုံးသည် မကောင်းသော ရနံ့တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၏။ ထိုဂဠုန်တို့တွင် အချို့သောဂဠုန်တို့သည် တန်ခိုးကြီးကုန်၏။ အားနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ လူရုပ်၊ ဆင်ရုပ်၊ မြင်းရုပ် စသည်ကို ဖန်ဆင်းနိုင်၏။ အလံတရာ၊ အလံနှစ်ရာရှည်သော နဂါးကိုလည်း သုတ်ယူ၍ စားနိုင်၏။

ထိုဂဠုန်တို့၏ နာနာရုပ် ဖန်ဆင်းနိုင်ကြောင်းကို အဘယ်သာဓကဖြင့် သိရသနည်းဟူမူကား -

ကာကဝတီပျောက်၍ ရှာဖွေစေခြင်း

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြုလတ်သည်ရှိသော် ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုမင်း၏ သားတော်ဖြစ်၍ အရွယ် ရောက်သောအခါ မင်းသားတို့၏ တတ်ရာသော အတတ်ဟူသမျှကို သင်စေ၍ တတ်မြောက်သောအခါ ခမည်းတော်မင်းကြီး လွန်လေ၍၊ သားတော်လည်းအဘ၏ ရိုက်ရာဖြစ်သော တိုင်းပြည် ထီးနန်း ကို သိမ်းယူ၍ မင်းမူရသဖြင့် ဗြဟ္မဒတ်မင်းဟု တွင်သတည်း။ ထိုမင်း၏ အဂ္ဂမဟေသီ ဖြစ်သော မိဖုရားကား နတ်သမီးကဲ့သို့ အလွန်အဆင်းလှ၏။ မိန်းမတို့၏ အမူအရာ၌ လိမ်မာယဉ်ကျေး၏။ ကာကဝတီ အမည်ရှိ၏။ ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းဆွေစိုးမျိုးတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်ချင်း

မင်းတပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း အန်ကစားလေ့ပြု၏။ ထိုအခါ တယောက်သော ဂဠုန်မင်းသည် လူ၏အသွင်ကို ဖန်ဆင်းကာလာ၍ မင်းကြီးနှင့် အန်ကစားခြင်းကိုပြု၏။ ကာကဝတီမိဖုရားလည်း မင်း၏အပါးသို့လာ၍ ရံခါရံခါနေသည်နှင့် ဂဠုန်မင်းမြင်လျှင် ကြင်နာတပ်ငြိသော စိတ်ရှိရကား ဤမင်းသည် အခြားကိစ္စဖြင့် နေသောအခါ ဂဠုန်သည် မင်း၏အရပ်အဝါကို ဖန်ဆင်းလျက် တိုက်တွင်းသို့ဝင်၍ မိဖုရားကို နှစ်သက်စေပြီးလျှင် မိမိနေရာဖြစ်သော ဂဠုန်ပြည်သို့ ဆောင်လေ၍ မိမိမိမာန်၌ ထိုမိဖုရားနှင့် မွေ့လျော်စွာနေ၏။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်လည်း နန်းတော်၌ မိဖုရားကြီး ပျောက်လေလျှင် ဆင်ခြင်တွေးဆ၍ နဋကုဝေရ မည်သော စောင်းသမားကို “အမောင်စုံစမ်းရှာဖွေလေ” ဟု စေ၏။

ဂဠုန်ပြည်တွင်ရှိကြောင်း သံတော်ဦးတင်ခြင်း

စောင်းသမားလည်း မင်းကြီးနှင့် အန်ကစားလာသော ဂဠုန်မှတပါး အခြားသူတို့ မယူဆောင်နိုင်ရာဟု ကြံပြီးလျှင် ထိုနိမိတ်ဖြစ်သော ယောက်ျားသည် မြို့၏မြောက်မှ ထွက်သွား၍ တခုသော ရေအိုင်၏အပါး ပြိတ်မြက်တော၌ အိပ်နေပြီးလျှင် ဂဠုန်၏အသွင်ကိုယူ၍ ပျံလေသောအခါ ဂဠုန်၏တောင်ပံကြားဖြင့် လိုက်လေ၏။ ဂဠုန်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါ ဝှက်ကွယ်ရာမှနေ၍ စုံစမ်းလေသော် မိဖုရားကြီးကို မြင်သဖြင့် ဂဠုန်မင်း အစာရှာသွားခိုက် မိဖုရားထံသို့ဝင်၍ ကိလေသာဖြင့် ပျော်ပါးပြီးသော် ဂဠုန်မင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်သို့ အန်ကစားရန်လာသောအခါ အတောင်ကြားဖြင့် လိုက်လာ၍ မင်းကြီးနှင့် ဂဠုန်မင်း အန်ကစားလျက်နေစဉ် နဋကုဝေရ မည်သော စောင်းသမားသည် ဤသို့သီချင်းသီ၏။

ဝါတိ စာယံ တတော ဂန္ဓော၊ ယတ္ထမေဝ သတိ ပိယာ။

ဒူရေ ဣတော ဟိ ကာကဝတိ၊ ယတ္ထ မေ နိရတော မနော။

အဓိပ္ပါယ်ကား - အကျွန်ုပ် ချစ်လှစွာသော ကာကဝတီမည်သော မိဖုရားသည် ဂဠုန်တို့၏ ဗိမာန်ဖြစ်သော လက်ပံပင်ထက်၌ နေ၏။ ထိုမိဖုရား၏ ကိုယ်လုံးကြိုင်မျှ လှိုင်သောရနံ့သည် ဂဠုန်မင်းကိုယ်မှာ ကပ်လျက်ပါ၍ လိုက်လာချေ၏။ ထို့ကြောင့် ဤဗာရဏသီပြည်မှ ဝေးလှစွာသော ဂဠုန်ရွာ၌ ကာကဝတီမိဖုရားရှိသည် ဟု သိတော်မူလော့ ဟူလိုသည်။

ဂဠုန်နှင့် စောင်းသမား

ထိုစကားကိုကြားသော် ဂဠုန်မင်း ဖန်ဆင်းသော နိမ္မိတယောက်ျား ကလည်း -

ကထံ သမုဒ္ဒမတရီ၊ ကထံ အတရီ ကေပုကံ -
အစရှိသော ဂါထာဖြင့်ဆို၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား - စောင်းသမား နဋကုဝေရ-ငါ့ကို အဘယ့်ကြောင့် သင်စွပ်စွဲသနည်း၊ ငါတို့နေရာဂဠုန်ရွာကား သမုဒ္ဒရာလည်း ကျယ်စွာ ခြား၏။ ထိုမှာဘက်ကမ်းထက်၌ ကေပုကမည်သော မြစ်လည်း တတန် ခြား၏။ သီဒါနှင့် သတ္တရဘန်လည်း ခုနစ်တန်ပင် ခြားသေး၏။ သို့ကလောက် ဝေးလျက် ရောက်နိုင်ခဲ့သော ငါတို့နေရာကို သင်အဘယ်သို့ ရောက်နိုင်ပါ အံ့နည်း ဟူလိုသည်။

နဋကုဝေရကလည်း “ဤမျှလောက်သော သမုဒ္ဒရာ သီဒါမြစ်ကြီး တို့ကို သင်၏ ကိုယ်ကိုစီး၍ ကူးရောက်သဖြင့် သင်၏ မြောက်သားဖြစ်သော ကာကဝတီနှင့် သင်စံသော လက်ပံနန်းပေါ်တွင် မွေ့လျော်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သတည်း” ဟု ဆိုပေ၏။ ထိုစကားကိုကြားရမှ ဂဠုန်မင်းသည် စိတ်ပျက်လှသည် ဖြစ်၍ “အချင်း နဋကုဝေရ ကြီးမားလှသော ကိုယ်ခန္ဓာသည် လွန်စွာ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစွာ၊ ငါ၏မယား သယောက်ထားသော ယောက်ျားကို ဤကိုယ်ဖြင့် လိုက်သည် ကိုလည်း ငါမသိ၊ ပြန်သည်ကိုလည်း ငါမသိ၊ မင်း၏မိဖုရားသည်လည်း

အများနှင့်မဆက်ဆံ ဟု အလွန်စုံမက်၍ နှစ်သက်မိခြင်းသည်လည်း မှားလှလေစွ”ဟု ဆိုပြန်၍ မိမိရပ်ထံသို့ ပြန်လေပြီးလျှင် ကာကဝတီကို တဖန် ဆောင်ခဲ့၍ မင်းကြီးအား ဆက်ပေ၏။

ဇာတ်ပေါင်း

ဤသို့လျှင် မိန်းမတို့မည်သည်ကား သမုဒ္ဒရာအခြား၌ ထား၍ ဆီးတား စောင့်ရှောက်သော်လည်း မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ ဖြားယောင်းသောသူ၏ အလိုသို့သာ ပါတတ်ချေသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု မိန့်တော်မူ၍ ဇာတ်တော်ကို ပေါင်းတော်မူ၏။ ထိုအခါ နဋကုဝေရမည်သော စောင်းသမား သည် သင် ဥက္ကဏ္ဍိတ ရဟန်းပင်တည်း၊ ဗာရာဏသီမင်းကား ငါဘုရားဖြစ်ဟု ဇာတ်ကို ပေါင်းတော်မူ၏။

[စတုက္ကနိပါတ် ၃၂၇-ကာကဝတီဇာတ် (ဇာ-ဋ္ဌ-၃၊ ၈၃။) ကို ထောက်၍ ဂဠုန်တို့သည် နာနာရပ် ဖန်ဆင်းနိုင်ကြောင်းကို သိရာသည်။]

ဤတွင်ရွှေကား ဇေယျဒီပစာတမ်း ပြီး၏။

မဟာဝင်ဝတ္ထု ပဌမတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

- ၁။ မဟာဝံသံ မဟာဉာဏံ၊ မဟိဒ္ဓိကံ မဟိဿရုံ။
မဟာမုနိံ ဘိဝံန္တိတွာ၊ မဟာဝံသဿ အတ္ထကံ။ ။
- ၂။ ပေါရာဏာပိ ကတာ တဿ၊ အဝိသဋ္ဌေန ဘာသတော။
ကမံ မရမ္မဘာသာယ၊ ဒုက္ကရာဝ သုလက္ခိတုံ။ ။
- ၃။ တသ္မာ တံ တွံ သံလိခါဟိ၊ ပါဠိက္ကမံ သုနိဿာယ။
ပိတုဋ္ဌာန သဇီဝဿာ- နဿရန္တော ဘိယာစနံ။ ။
- ၄။ အာသယာ စ မေ စောဒိတံ၊ လိခိဿာမိ ကထာမဂ္ဂံ။
မဟာဝံသဿ ဂန္ထဿ၊ တဋ္ဌိကာဟိ စ သန္တနံ။ ။
[ဂန္ထာရမ္မ လေးဂါထာ။]

၁။ အဟံ၊ “မုနိန္ဒာဘိဓဇ” နာမသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်။ မဟာ
ဝံသံ၊ မနုသမ္မတ အမွန်စသော အသမ္ဘိန္ဒ အာဒိစွဝင် မင်းစဉ်မပြတ်
နွယ်တော်မြတ်၌ ဖြစ်တော်မူထသော။ မဟာဉာဏံ၊ ကောင်းကင်မြေလွှာ
မြူပမာသို့ တူရာမရ များမြတ်လှသော ဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော။
မဟိဒ္ဓိကံ၊ အံ့ချီးစဖွယ် ကြီးကျယ်လွန်မြတ်သော တန်ခိုးတော်လည်း ရှိထသော။
မဟိဿရုံ၊ သုံးဆယ့်တထပ် ဘဝရပ်လုံး ခညွတ်ကျုံးသော များသော
အစိုးရခြင်းလည်း ရှိထသော။ မဟာမုနိံ၊ မုနိငါးပါးတို့ထက် မြတ်တော်မူ

ထသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘိဝန္ဓာမိ၊ အလွန်ရိုကျိုး ရှိခိုးပါ၏။
 အဘိဝန္ဓိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ မဟာဝံသဿ၊ မဟာဝင်ကျမ်း၏။ အတ္ထကံ၊
 မြန်မာဆါဟာ ဘာသာသက်သက် အနက်အစဉ်ကို။ လိခိဿာမိ၊ ရေးစီလိုက်အံ့။
 [အထက်ကိရိယာနှင့်စပ်။]

၂။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ တဿ၊ ထိုမဟာဝင်ကျမ်း၏။
 ကမံ၊ အနက်စဉ်ကို။ မရမ္မဘာသာယ၊ မြန်မာထိုင်းသူတို့၏ ဘာသာဖြင့်။
 ကတာပိ၊ ရေးပြုကြကုန်သော်လည်း။ အဝိသဋ္ဌေန၊ မသန့်ရှင်းသောစကားဖြင့်။
 ဝါ၊ မပြေပြစ်သောအားဖြင့်။ ဘာသတော၊ ဆိုလေသောကြောင့်။ (သုနော၊
 မှတ်နာလိုကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည်။) သုလက္ခိတံ၊ ကောင်းစွာ
 မှတ်ယူခြင်းငှါ။ ဒုက္ကရာဝ၊ ခဲယဉ်းကုန်သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၃-၄။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမဟာဝင် စကားအစဉ်ကို။ တံ၊
 အရှင်ဘုရားသည်။ ပါဠိက္ကမံ၊ ပါဠိ၌လာသော အစဉ်ကို။ သုနိဿာယ၊
 ကောင်းစွာအမှီပြု၍။ သံလိခါဟိ၊ ရေးစီရင်ပါလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပိတုဋ္ဌာနသဇီဝဿ၊ အဘအရာ ထင်မှတ်ရာသော “မင်းကြီး မဟာမင်းကျော်
 နော်ရထားအမတ်ကြီး”၏။ အဘိယာစနံ၊ တောင်းပန်တိုက် တွန်းခြင်းကို။
 အနုဿရန္တောစ၊ အစဉ်အောက်မေ့သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ မေ မမ၊
 ငါ၏။ အာသယာ၊ အလိုဆန္ဒအာသယသည်။ စောဒိတဉ္စ၊ တိုက်တွန်းအပ်
 သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ တဋ္ဌိကာဟိစ၊ ထိုကျမ်း၏ အဖွင့်ဖြစ်သော
 ဋီကာတို့နှင့်လည်း။ သန္တနံ၊ ညီညွတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ မဟာဝံသဿ၊
 မဟာဝင်အမည်ရှိသော။ ဂန္ထဿ၊ ကျမ်း၏။ ကထာမဂ္ဂံ၊ အဓိပ္ပါယ်သွား
 စကားအစဉ်ကို။ လိခိဿာမိ၊ ရေးစီပေအံ့။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်ပြီး၏။

၁။ တထာဂတာဘိဗမနကဏ္ဍ - ပဌမပိုင်း
သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဘုရားသခင် ကြွတော်မူခဏ်း

ရှေးဘုရားတို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဆရာအထွတ် ဖြစ်တော်မူသော ငါတို့ဂေါတမဘုရား၏ အလောင်းတော်သည် ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ ရေသော်လဲးအသချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းမြောက်ကျသော သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ၌ တဏှုကံရာ၊ မေဓကံရာ၊ သရဏကံရာ၊ ဒီပကံရာ ဟူသော ဘုရားလေးဆူတို့တွင် -

၁။ ဒီပကံရာဘုရား ထင်ရှားပွင့်တော်မူသောအခါ ရမ္မဝတီပြည်ဝယ် သုမေဓာ ရှင်ရသေ့ဖြစ်၍ ရှေ့တော်ပါး၌ တံတားပြုလျက် ဘုရားဆုကိုပန်ယူလေလျှင် “သင်ကား ငါကဲ့သို့ ဘုရားမချွတ် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူသည်။

ထို့နောက် ကမ္ဘာတသချေလွန်သောကာလ ကောဏ္ဍည အမည်တော်ရှိသော ဘုရားပွင့်တော်မူ၏။

၂။ ထိုအခါ အလောင်းတော်သည် ဝိဇီတာဝိမည်သော စကြဝတေး မင်းဖြစ်၍ အလှူကြီးပေးလျက် ဘုရားဆုကို ပန်လေလျှင် “သင်ကား ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ပေးသည်ကို ခံရ၏။

ထို့နောက် ကပ်အသချေ လွန်ပြန်သောအခါ တခုသော ကမ္ဘာ၌ မင်္ဂလဘုရား၊ သုမနဘုရား၊ ရေဝတဘုရား၊ သောတိတ ဘုရားတည်း ဟူသော လေးဆူသော ဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ထိုလေးဆူတို့တွင် -

၃။ မင်္ဂလဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်မြတ်သည် သုရုစီအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသူဌေးဖြစ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အလှူကြီးကို ပေးပြီးလျှင် ဘုရားဆုကို တောင်း၍ ဗျာဒိတ်ခံရ၏။

- ၄။ သုမန ဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်မြတ်သည် အတုလမည်သော နဂါးမင်းဖြစ်၏။ နဂါးပရိသတ်နှင့်တကွ လာပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်တို့အား လည်းကောင်း၊ နတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာမျိုးတို့ဖြင့် တီးမှုတ်ကခုန်ကာပူဇော်၍ အဖျော်၊ ဆွမ်း၊ ဟင်း၊ သင်္ကန်း အစုံတို့ဖြင့် လှူဒါန်းလျက် သရဏဂုံသီလကို ခံယူဆောက်တည်၏။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်နဂါးမင်းသည် ဘုရား ဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်စကားကို ကြားတော်မူ၏။
- ၅။ ရေဝတဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်မြတ်သည် အတိဒေဝ အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားဖြစ်၍ သရဏဂုံသီလကို ဆောက်တည်လျက် ဘုရားဆုကို တောင်းသဖြင့် ဗျာဒိတ်ကို ခံရ၏။
- ၆။ သောဘိတ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်သည် အဇိတ မည်သော ပုဏ္ဏားဖြစ်၍ သရဏဂုံသီလကို ဆောက်တည်လျက် အလှူကြီးကိုပေး၍ ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူသည်။

ထို့နောက် ကမ္ဘာအသင်္ချေ လွန်ပြန်သောအခါ တခုသော ကမ္ဘာ၌ **အနောမဒဿီဘုရား၊ ပဒုမဘုရား၊ နာရဒဘုရား** တည်းဟူသော သုံးဆူသော ဘုရားတို့လည်း ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ထိုသုံးဆူတို့တွင် -

- ၇။ အနောမဒဿီဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်သည် တန်ခိုးကြီးသော နတ်စစ်သည်မှူး ဘီလူးမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၍ အကုဋေမကသော နတ်သူရဲတို့နှင့်တကွ ဘုရားထံသို့လာ၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား အလှူကြီးကိုပေး၍ ဘုရားဆုကို တောင်း၏။ ဘုရားသခင်လည်း “သင်သည် နောင်သောအခါ ငါကဲ့သို့ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။
- ၈။ ပဒုမဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်သည် ကေသရ ရာဇာ ခြင်္သေ့အမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၍ တခုသော တောအုပ်၏ အတွင်း၌

နိရောဓသမာပဝ်ဝင်စား၍ နေတော်မူသော ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ရလေလျှင် ခြင်္သေ့မင်းသည် ကြည်ညိုလှသော စိတ်ရှိလျက် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အစာမရှာဘဲ ဘုရားကိုသာ ပူဇော်လျက်နေ၏။ ဘုရားသခင်လည်း ခုနစ်ရက် လွန်သောအခါ ထိုသမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ ခြင်္သေ့မင်း၏ စိတ်ကိုသိသဖြင့် “ သင်သည် နောင်သောအခါ ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

၉။ နာရဒဘုရား လက်ထက်တော်၌ကား အလောင်းတော်သည် သူကြွယ်မျိုး၌ဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ဖူးမြင်ရသည်နှင့် ဘုရားအမှုရှိသော သံဃာတော်မြတ်တို့အား အလှူကြီးကိုပေး၍ စန္ဒကူးနီဖြင့် ပူဇော်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုပြီးသော် ဘုရားသခင်လည်း “သင်သည် ငါ၏အလားကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

ထို့နောက် ကပ်တသချေ လွန်ပြန်၍ ဤကမ္ဘာမှ တသိန်းကျသော သာရကမ္ဘာဝယ် ပဒုမုတ္တရ အမည်တော်ရသော ဘုရားသည် ထင်ရှားပွင့်တော်မူ၏။

၁၀။ ငါတို့အလောင်းတော်သည် ဇဋိလမည်သော သူဌေးကြီးဖြစ်၏။ ဘုရားနှင့်တကွသံဃာတော်တို့အား အလှူကြီးကိုပေး၍ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံရ၏။

ထို့နောက် ကမ္ဘာသုံးသောင်း လွန်ပြန်သောအခါ ကခုသော ကမ္ဘာ၌ သုမေဓ၊ သုဇာတ ဟူသော နှစ်ဆူသော ဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ထိုနှစ်ဆူတို့တွင်

၁၁။ သုမေဓဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်မြတ်သည် ဥတ္တရမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်ဖြစ်၍ ကုဋေရှစ်ဆယ်မျှလောက်သော ဥစ္စာဖြင့် မဟာဒါနကို ပြုပြီးမှ ဘုရားရှင်ထံ၌ ရဟန်းပြုလေ၏။ ဘုရားသခင်လည်း “သင်သည် နောင်သောအခါ ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

၁၂။ သုဇာတ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ကား အလောင်းတော်သည်
ဝိဇိတာဝိမည်သော စကြဝတေးမင်းဖြစ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော
သံဃာတော်တို့အား ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးပြီးမှ
သာသနာသို့ဝင်၍ ရဟန်းပြုလေ၏။ ဘုရားသခင်ကလည်း
“သင်သည် နောင်သောအခါ ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု
ဗျာဒိတ်ပေးသည်ကို ခံရ၏။

ထို့နောက် ဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ တရုတ်ဆယ့်ရှစ်ကမ္ဘာမြောက်သော ဝရကမ္ဘာ၌
ပိယဒဿီဘုရား၊ အတ္ထဒဿီဘုရား၊ ဓမ္မဒဿီဘုရား တည်းဟူသော သုံးဆူသော
ဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ထိုသုံးဆူတို့တွင် -

၁၃။ ပိယဒဿီဘုရားပွင့်သောအခါ ငါတို့ဘုရား၏ အလောင်းတော်
သည် ဗေဒင်သုံးကျမ်းကို ကမ်းတဘက်ရောက် တတ်မြောက်
သော ကဿပမည်သော ပုဏ္ဏားသူဌေးဖြစ်၍ ကုဋေတသိန်းမျှ
လောက်သော ဥစ္စာကိုစွန့်လျက် ကျောင်းတော်ကို ဆောက်လှူ၏။
ဘုရားသခင်ကလည်း “သင်သည် နောင်သောအခါ ငါကဲ့သို့
ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူသည်ကို ခံရ၏။

၁၄။ အတ္ထဒဿီ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်သည်
တန်ခိုးကြီးစွာသော ပဉ္စာဘိညဈာနလာဘိ ဖြစ်သော သုဿိမ
မည်သော ရသေ့ဖြစ်၍ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော မန္ဒာရဝပန်းထီးဖြင့်
ဘုရားရှင်အား ပူဇော်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်ရသေ့
သည် ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

၁၅။ ဓမ္မဒဿီ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ကား ငါတို့ဘုရားအလောင်း
တော်သည် သိကြားမင်းဖြစ်၍ နတ်၌ဖြစ်သော အဖျော်ယမကာ
တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း မြတ်စွာ
ဘုရားအား ပူဇော်ဆည်းကပ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်သည်
ငါ၏အလား ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

ထို့နောက် ဤကမ္ဘာမှ ကိုးဆယ့်လေးကမ္ဘာကျသော သာရကမ္ဘာ၌ သိဒ္ဓတ္တ အမည်တော်ရှိသော ဘုရားသည် ဖြစ်တော်မူ၏။

၁၆။ ထိုအခါ ငါတို့ဘုရားအလောင်းသည် အလွန်ထက်သော တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်္ဂလအမည်ရှိသော ရသေ့ဖြစ်၍ ကျွန်းဦး၌ တည်သော ဇေယျသပြေသီးကိုဆောင်၍ ဘုရားသခင်အား လှူဒါန်း ပူဇော်လျက် ဘုရားဆုကိုပန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်သည် ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

ဤကမ္ဘာမှ ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာကျသော ဝရကမ္ဘာ၌ တိဿဘုရား၊ ဖုဿဘုရားအားဖြင့် ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုနှစ်ဆူတို့တွင် -

၁၇။ တိဿဘုရားရှင်၏လက်ထက်၌ အလောင်းတော်သည် သုဇာတ မည်သော ပဒေသရာဇ်မင်းဖြစ်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုလေရာ ဘုရား ဖြစ်ကြောင်းကို ကြားလျှင် အထံတော်သို့လာ၍ မန္တာရဝ မည်သော နတ်ပန်း၊ ပင်လယ်ကသစ်ပန်းတို့ဖြင့် လှူဒါန်းခြင်းကို ပြု၏။ ဘုရားသခင်လည်း “သင်သည် ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူ၏။

၁၈။ ဖုဿဘုရား၏ လက်ထက်၌ အလောင်းတော်သည် ဝိဇိတာဝိ မည်သော ပဒေသရာဇ်မင်းဖြစ်၍ ဘုရားသခင်နှင့် တွေ့ကြိမ်လေ လျှင် မင်း၏စည်းစိမ်ကို ပယ်ရှား၍ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ပိဋကတ် သုံးပုံကို သင်၍ ထက်ဝန်းကျင်သော ပရိသတ်တို့အား တရားစကား ဖြင့် ဟောကြားသင်္ဂြိုဟ်၏။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်သည် နောင်သောအခါ ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့”ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

ထို့နောက် ဤကမ္ဘာမှ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ ဝိပဿီ ဘုရား ပွင့်တော်မူ၏။

၁၉။ ထိုအခါ အလောင်းတော်သည် တန်ခိုးကြီးသော အတုလ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းဖြစ်၍ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော အင်းပျဉ်ကို ဘုရားသခင်အား ကပ်လှူ၍ ဘုရားဆုကို တောင်း၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်သည် ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

ထို့နောက် ဤကမ္ဘာမှ သုံးဆယ့်တစ်ကမ္ဘာမြောက်သော ဝရကမ္ဘာ၌ သိခီဘုရား၊ ဝေဿဘူဘုရား နှစ်ဆူပွင့်တော်မူ၏။ ထိုနှစ်ဆူတို့တွင် -

၂၀။ သိခီဘုရားရှင်၏ လက်ထက်၌ အလောင်းတော်သည် အရိန္ဒမ မည်သော မင်းဖြစ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား အလှူကြီးကိုပေး၍ ဘုရားဆုကို တောင်း၏။ ဘုရားသခင်လည်း “သင်သည် ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

၂၁။ ထို့နောက် ဝေဿဘူဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ အလောင်းတော်သည် သုဒဿန မည်သော မင်းဖြစ်၍ ဘုရားနှင့်တကွ သော သံဃာတော်တို့အား ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် အလှူကြီးကို ပေးပြီးမှ ရဟန်းဖြစ်၍ ကျင့်ဝတ်တရားကို အလွန်အားထုတ်တော်မူ၍ ကျင့်၏။ ဘုရားသခင်လည်း “သင်သည် ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

ထို့နောက်မှ ဤကမ္ဘာထက်၌ ကကုသန်ဘုရား၊ ကောဏာဂုံဘုရား၊ ကဿပဘုရား ဟူသော သုံးဆူသော ဘုရားတို့သည် ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ဤ သုံးဆူသော ဘုရားတို့တွင် -

၂၂။ ကကုသန်ဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အလောင်းတော်သည် ဓေမ အမည်ရှိသော မင်းဖြစ်၍ ဘုရားနှင့် တကွသော သံဃာတော်တို့အား သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊ ရဟန်း၏ ပရိက္ခရာ တို့ကို

အကြိမ်များစွာ လှူဒါန်းပြီးမှ မိမိလည်း ရဟန်းပြုလေ၏။
ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း “သင်သည် ဤကမ္ဘာတွင်ပင် ဂေါတမ
အမည်တွင်သော ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

၂၃။ ကောဏာဂုံဘုရား ပွင့်သောအခါ အလောင်းတော်သည် ပဗ္ဗတ
မည်သော မင်းဖြစ်၍ အမတ်အပေါင်းနှင့် တကွ တရားတော်ကို
နာ၍ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗေ သံဃာတို့အား ကြီးစွာသော အလှူကို ပေးပြီးမှ
ဘုရားအထံတော်၌ ရဟန်းပြုလေ၏။ ဘုရားသခင်လည်း သင်သည်
“ဤကမ္ဘာတွင်ပင် ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

၂၄။ ကဿပဘုရား ပွင့်သောအခါ ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော်သည်
ဇောတိပါလ မည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်ဖြစ်၍ ဗေဒင်သုံးကျမ်း၌
ကမ်းတဘက်ရောက် တတ်မြောက်၏။ ဤပုဏ္ဏားသည် ဘုရားထံ
တော်သို့ ကပ်၍ တရားကိုနာသဖြင့် သာသနာတော်၌ သဒ္ဓါတရား
ဖြစ်ရကား ရဟန်းပြုလေ၍ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အာဂုံဆောင်ပြီးလျှင်
ပရိသတ်လေးပါးတို့အား သင်ကြားပို့ချ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း
“သင်ရဟန်းသည် ငါ၏အလားကဲ့သို့ ဘုရားမချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့”
ဟူ၍ ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူ၏။

ဘုရားဖြစ်၍ တရားဦးဟောခြင်း

ဤသို့လျှင် ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမှစ၍ ကဿပဘုရား တိုင်အောင်
နှစ်ကျိပ်လေးဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ အထံ၌ ခံယူအပ်သော ဗျာဒိတ်ရှိလျက်
အဆက်ဆက်သော ဘဝ၌ ဗောဓိသမ္ဘာရ အပေါင်းကို ဖြည့်တော်မူရာ
အစဉ်လာသဖြင့် မဟာသမ္ဗုတမင်းမှ စ၍ သုံးသိန်းသုံးသောင်း လေးထောင့်
ငါးရာခြောက်ကျိပ် ကိုးယောက်မြောက်သော သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏ ရင်နှစ်
သိဒ္ဓတ် မင်းသားဖြစ်၍ နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်ရောက်သော် ရဟန်းပြုတော်မူ၏။
ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူပြီးမှ သက္ကရာဇ် တရာသုံးခု
ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဝယ် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ ကပ်ဟော်မူ၍ သောတ္ထိယ
ဒါယကာလှူသော “သမန်းမြက်” ရှစ်ဆုပ်အခင်းရှိသော တဆယ့်လေး

တောင် မြင့်ကျယ်သော * ရတနာပလ္လင်တော်အထက်၌ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အစရှိသော အသာဓာရဏဂုဏ်ကိုရသဖြင့် ဘုရားအဖြစ် သို့ ရောက်တော်မူ၏။

ယင်းသို့ ဘုရားဖြစ်ပြီးသော် ခုနစ်ပါးသော သတ္တာဟကို လွန်စေ၍ ဗာရာဏသီပြည်သို့ ကြွပြီးလျှင် ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦး အမှူးရှိသော နတ်၊ ဗြဟ္မာ ပရိသတ်တို့အား ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောကြားတော်မူ၍ ဤဗာရာဏသီ ပြည်၏အနီး ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တောကြီး၌ ဝါကပ်တော်မူ သည်။ ထိုဝါ၌ပင် ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးတို့အား လည်းကောင်း၊ ယသ သတို့သား အမှူးရှိသော ငါးကျိပ်ငါးယောက်သော သူဌေးသားတို့အား လည်းကောင်း တရားရေအေး တိုက်ကျွေး၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူသည်။ ရဟန္တာခြောက်ကျိပ် ပြည့်လေသော် သတ္တဝါတို့အား တရားဟောစီမံသောငှါ ထိုထိုမြို့ရွာသို့ စေလွှတ်တော်မူသည်။

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း ကပ္ပါသိက တောအုပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကြသော ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီ မင်းသားသုံးကျိပ်တို့အား တရားဩဝါဒ၊ ဖြင့် ဆုံးမတော်မူ၍ အနာဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်စေတော်မူသည်။ ထို့နောက်မှ ဥရုဝေလတောအုပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုတောအုပ်၌နေသော မိစ္ဆာဝါဒ အယူ ရှိသော ဥရုဝေလကဿပ အမှူးရှိသော ရသေ့တို့အား တရားရစေခြင်းငှါ အထူးထူး အပြားပြားသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုပြလျက် ဆောင်းလ အတွင်း၌ နေတော်မူသည်။

မဟိယင်္ဂဏသို့ ဘုရားကြွခြင်း

ပြာသိုလပြည့်နေ့ ရောက်သောအခါ များစွာကုန်သော မဂဓတိုင်းသား တို့သည် ကဿပရသေ့တို့အား အလှူကြီးကို ချီးမြှောက်ပူဇော်ခြင်းငှါ အစီအရင်ပြုလတ်သော် ရသေ့တို့ကလည်း “ယနေ့ ရှင်ကြီးဂေါတမသည်

[သမန်းမြက်ခင်း ပလ္လင်တော် ဟု မဟာဝံသဋီကာ၊ ဒွါဒသမ ဂါထာအဖွင့်၌ ဆိုသည်။]

မကြွလာမူ ကောင်းစွာ၏” ဟု အကြံဖြစ်ရကား ဤအကြံကို သိတော်မူ၍ ဤလပြည့်နေ့ နံနက်ထ၌ ဥတ္တရကုရကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၍ အနောက်တံတိုင်း၏အနီး ဆေးဒန်းမြင်းသီလာ ကျောက်ဖျာကြီးထက်၌ ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးပြီးသော် -

ဘီလူးတို့အား တန်ခိုးပြခြင်း

ညချမ်းသောအခါ၌ နောင်သာသနာ ထွန်းစိမ့်သောငှါ လင်္ကာဒီပ မည်သော သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွတော်မူ၍ ကျွန်းအလယ်ဖြစ်သော အလျား သုံးယူဇနာ၊ အနံတယူဇနာရှိသော မဟာနာဂဝန် ဥယျာဉ်တည်ရာ၌ များစွာ ကုန်သော နတ်ဘီလူးတို့ အစည်းအဝေးပြုလျက် နေကြသည်တွင် အထက် ကောင်းကင်ဖြင့် ရပ်တော်မူ၍ မနောဓိဋ္ဌာန်တော်မူလျက် ကမ္ဘာပျက်သောအခါ ရွာသော မိဃ်းကြီးနှင့်တူသော မိဃ်းကို ရွာစေခြင်း၊ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ လာသော လေကြီးနှင့်တူသော လေကိုလာစေခြင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လောကန္တရိတ်ငရဲနှင့်တူသော အမိုက်တိုက်ကို ဖြစ်စေခြင်း၊ အချမ်းကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဘီလူးအပေါင်းတို့ကို ထိတ်လန့်စေပြီးမှ ကိုယ်တော်ကို ထင်ရှားပြတော်မူ၏။

ထိုအခါ စည်းဝေးကြသော ဘီလူးအပေါင်းတို့ အလွန်ထိတ်လန့် ကြ၍ “အရှင်ဘုရား ဤကြောက်မက်ဖွယ်သော မိဃ်းကြီးအမိုက်တိုက်တို့ကို ငြိမ်းအောင်ပြုတော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်ကြ၏။ ဘုရားသခင်လည်း တန်ခိုးတော် အားဖြင့် မိဃ်း၊ လေ၊ အမိုက်တိုက်တို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော် “ငါ့အား နေရာကို ပေးကြကုန်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘီလူးတို့လည်း ကြည်ညိုကြ၍ “ဤကျွန်း မြေဌာန၌နေတော်မူပါ” ဟု လျှောက်နှင်းကြကုန်၏။ ဘုရားသခင် လည်း ကောင်းကင်မှ သက်တော်မူ၍ မဟိယင်္ဂဏစေတီ တည်ရာ၌ စမ္မခဏ်ကိုဖြန့်၍ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော နတ်ဘီလူးတို့သည် ဖူးမြင်ခြင်းငှါ စည်းဝေးလာကြသော် ကိုယ်တော်မြတ်လည်း အံ့ဖွယ်သရဲ

ဖြစ်စိမ့်သောငှာ ထိုင်တော်မူသော စုဗ္ဗခဏ်မှ အလျှံ ပြောင်ပြောင်တောက်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံကို ဖြစ်စေ၏။ ဘီလူးအပေါင်းတို့လည်း အလွန်ကြောက်လန့်၍ သမုဒ္ဒရာနားသို့ ပြေးကြကုန်၏။

ဘုရားသခင်လည်း ဘီလူးကြမ်းတို့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အရှေ့တောင်ထောင့်၌ တည်သော ဂိရိဒီပသို့ ရောက်စေတော်မူ၍ ထိုဘီလူးတို့ မလာစိမ့်သောငှာ ကျွန်းအလုံးကို သုံးကြိမ်လကျာရစ် လည်တော်မူ၍ ပရိတ်အရံအတားကို ပြုတော်မူ၏။ ယင်းသို့ ပရိတ်ရွတ်ပြီးမှ ယခင် စုဗ္ဗခဏ် ဖြန့်ရာအရပ်၌ ဖလသမာပတ်ဝင်စား၍ နေတော်မူ၏။ ဤအခါ များစွာ ကုန်သော နတ်တို့အား တရားဟောတော်မူ၏။ အချို့ကား သောတာပန် အချို့ကား သရဏဂုံ၊ ပဉ္စသီလ စသည် တည်လေကုန်၏။

မဟိယင်္ဂဏစေတီနှင့် လည်ရိုးတော်ဓာတ်

သုမနကူဋတောင်၌နေသော မဟာသုမနမည်သော နတ်မင်းသည်လည်း ထိုအခါ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်၍ ဘုရားထံရင်းသို့ ကပ်ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်နှင့်တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား သနားတော်မူပါသဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ ကိုးကွယ်ရအောင် ကိုယ်တော်မှ ဖြစ်သော အမွေအနှစ်ကို သနားတော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်လေသော် ကိုယ်တော်မြတ်လည်း ဦးခေါင်းကို လက်ဖြင့် သုံးသပ်၍ ပါလတ်သော ဆံတော်ဓာတ်တဆုပ်ကို ပေးတော်မူပြီးမှ ဇေယျဒိပ်ကျွန်း ဥရဝေလတောသို့ ပြန်ကြွတော်မူလာ၏။ မဟာသုမန နတ်မင်းလည်း အောက်မဲညိုပွင့် အဆင်းနှင့်တူသော ဆံတော်တဆုပ်ကို ရလျှင် ရွှေပန်းတောင်းဖြင့် ယူ၍ ဘုရားထိုင်တော်မူရာ အရပ်၌ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော စေတီကိုပြု၍ ဆံတော်ကို ဌာပနာပြီးမှ ဣန္ဒနိလာကျောက်ဖြင့် လွှမ်းထပ်ပြန်၍ ထိုစေတီကို မဟိယင်္ဂဏစေတီဟု သမုတ်၏။

ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါ ရှင်သာရိပုတြာ၏တပည့် ဖြစ်သော သရဘူအမည်ရှိသော မဟိဒ္ဓိကရဟန္တာကြီးသည် အရံဖြစ်သော ရဟန်းတတောင်နှင့်တကွ စန္ဒကူးထင်းပုံတော်ကို လက်ယာရစ်လည်၍ ပူဇော်ပြီးလျှင်

ကိုယ်တော်မှ လည်ရိုးတော်ဓာတ်ကို တန်ခိုးဖြင့်ယူ၍ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလာ၍ ဤမဟိယင်္ဂဏ စေတီ၌ ဌာပနာပြီးလျှင် အဆီခဲအဆင်းနှင့်တူသော မေဒဝဏ္ဏကျောက်တို့ဖြင့် လွှမ်းထပ်၍ စေတီရပ် တဆယ့်နှစ်တောင်မြင့်အောင်ပြု၍ သုမနနတ်မင်းအား အပ်လျက် ထိုအရှင်မြတ် သည် ကုသိနာရုံပြည်သို့ ကြွတော်မူ၏။

သီဟိုဠ်မင်း ၂-ဦးထပ်၍ မွမ်းမံခြင်း

ထို့နောက် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော ဥဒ္ဒစူဠာဘယ မင်းသားသည် ဤအရပ်ကို စားရသည်တွင် မဟိယင်္ဂဏစေတီတော်၌ များစွာသော ရဟန္တာတို့ ပူဇော်လာသည်ကို လည်းကောင်း၊ နဂါး၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ ပြုအပ်သော ပူဇော်သက္ကာရကို လည်းကောင်း၊ ညဉ့်အခါနတ်၏ တီးမှုတ် ပူဇော်သော အသံကိုလည်းကောင်း ကြား၍ ထိုကျောက်စေတီမြတ်ကို ပကတိသော အုဉ်တို့ဖြင့် လွှမ်းထပ်၍ အရပ်အတောင် သုံးဆယ် မြင့်အောင် တည်ပြန်သည်။ ၎င်းနောက် ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းမြတ်သည် အလုံးစုံသော အကြောင်းကို ကြား၍ သဒ္ဓါပြန့်ပွားလှရကား ထိုစေတီကို လွှမ်းထပ်၍ သံတောင်ရှစ်ဆယ် မြင့်အောင် လုပ်ဆောင်တော်မူ၏။ [ဤကား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရှေးဦးစွာ ကြွတော်မူသော အကြောင်းတည်း။]

ဒုတိယအကြိမ် ကြွတော်မူခြင်း

ဒုတိယကြွသော အကြောင်းကား ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်မှ ငါးနှစ်မြောက် ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ ရောက်တော်မူသောနစ်၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် တူဦးရီး ဖြစ်သော စူဠာဒရနဂါး၊ မဟောဒရ နဂါးတို့သည် ရန်စစ်ကြီးစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ စစ်ပွဲဖြစ်သော အကြောင်းကား ရာစမည်သော မြစ်၏ အလယ်၌ တည်သော နာဂဒီပ ကျွန်းငယ်၌နေသော စူဠာဒရသည် တောင်ခေါင်း မြေထဲ၌နေသော မြေနဂါးမျိုးတည်း။ မဟောဒရကား သမုဒ္ဒရာ၌နေသော ရေနဂါးမျိုးတည်း။ ထိုမဟောဒရ၏မိခင်၊ ဖခင်တို့သည် သမီးဖြစ်သော ကဏ္ဍဝဗုဒ္ဓမာနာဒေဝီကို စူဠာဒရ၏ အဖဖြစ်သော တောင်နေ နဂါးမင်းနှင့် ထိမ်းမြားသတည်း။

[ငိုကာ၌ နဂါးမ၏အမည်ကို တိရစ္ဆာန်ကာဒေဝီဟု ဆို၏။]

ထိုအခါ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် စီသော စိမ်းညိုသော အရောင်ရှိသော မဏိပလ္လင်ကို လက်ဖွဲ့လိုက်၏။ ပေးရင်းဖြစ်သော မိဘနှစ်ပါးတို့ လွန်ခဲ့၍ သား-မဟောဒရသည် မင်းဖြစ်လေလျှင် ထိုမဏိပလ္လင်ကို လိုချင်သောကြောင့် နှမ၊ ယောက်ဖနှစ်ဦးတို့အား အကြည်အနူး တောင်း၏။ ထိုသူတို့ကလည်း မပေးကုန်၊ နှမ၊ ယောက်ဖတို့ သေလွန်၍ တူ-စူဠောဒရ မင်းဖြစ်လျှင် ယခင်မဟောဒရက “ငါ့နှမအား ငါ့မိဘပေးလိုက်သော ပတ္တမြားပလ္လင်ကို ငါရသင့်သည်” ဟု အတင်းအကြပ် တောင်း၏။ စူဠောဒရ ကလည်း “ငါ့ဘိုးဘွား ငါ့မိဘအမွေကို ငါဆိုင်သူဖြစ်သည်။ မပေးချေ” ဟု ဆို၍ အငြင်းအခုံပွားစီးသဖြင့် ရန်စစ်ကြီးစွာ ဖြစ်ကြ၍ နဂါးတို့သေကျေပျက်စီးကုန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ထိုအကြောင်းကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်တော်မူ၍ ဆင်ခြင်တော်မူလတ်သည်ကား -

“ငါ့ဘုရားသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွ၍ ဤနဂါးနှစ်ဦးတို့၏ ခိုက်ရန်ကို ဖြေဖြန်ဆုံးမရသော် များစွာသော သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာရခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ ငါ၏သာသနာသည်လည်း ဤကျွန်းဌာန၌ ကာလအရှည် သက်ဆင်းလတ္တံ့” -

ကြံတော်မူ၍ အဖော်ပြုထိုက်သောသူကို ရှုလေသော် သမိဒ္ဓိသုမန နတ်သားကိုမြင်၏။ အဘယ်သို့ မြင်သနည်း ဟူမူကား -

“ကဿပဘုရားသခင်၏ သာသနာအစွန်း၌ ဤနာဂဒီပ ကျွန်းဝယ် နတ်သားသည် မထင်ရှားသော သူတစ်ဦးဖြစ်၍ တရံသော အခါ ဂန္ဓမာဒနတောင်မှကြွလာသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တဆူကို တွေ့၍ ကြည်ညိုလေးမြတ်စွာ တထပ်စာသော ဆွမ်းကိုလည်းလှူ၏။ တည်းခိုနေထိုင်ရာအလို့ငှါ အရိပ်ကြီးစွာသော သစ်ပင်ရင်းကို သုတ်သင်၍ အိပ်ရာနေရာလှူဖူး၏။ ဤကောင်းမှုကြောင့် ထိုလူ၏ အဖြစ်မှ စုတေလေသော် သာဝတ္ထိပြည်၏အနီး တခုသော လင်းလွန်းပင်ကြီး၌ အခြွေအရံများစွာ စည်းစိမ်၊ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသော သမိဒ္ဓိသုမန မည်သော ရက္ခစိုးဖြစ်၍နေ၏။”

ဘုရားသခင်သည်လည်း ထိုအကြောင်းကို မြင်တော်မူ၍ သုမနနတ်
ကို သီဟိုဠ်ကျွန်း နာဂဒီပသို့ ငါနှင့်လိုက်လှည့်ဟုခေါ်၍ သက္ကရာဇ်တရာရှစ်ခု
တန်ခူးလကွယ်နေ့ နံနက်အခါဝယ် နာဂဒီပသို့ ဝေဟာသခရီးဖြင့် ကြွလာ
တော်မူ၏။

နဂါးတို့ သရဏဂုံသီလ တည်ခြင်း

နတ်သားလည်း မိမိဗိမာန်ဖြစ်သော လင်းလွန်းပင်ကိုနုတ်၍ ထီးပြု၍
မိုးလျက်လိုက်၏။ ရောဏ်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားလည်း နဂါးနှစ်ဦးတို့
စစ်ဆိုင်ကြသောဌာန၏ အလယ်ဖြစ်သော ကောင်းကင်ထက်၌ ထက်ဝယ်
ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူလျက် ထက်ဝန်းကျင်အရပ်မှ အခိုးအလျှံထွက်စေလျှင်
ရှောက်ရွာမိုးကြီး၊ လောင်မီးမိုးကြီး၊ တိမ်ခိုးမုန်တိုင်း မိုက်ကြီး မှောင်ကြီး
တို့ကို ဖြစ်စေတော်မူ၏။ နဂါးတို့လည်း အလွန်ကြောက်လန့်ခြင်းဖြစ်သော
အခါမှ ထိုအမိုက်တိုက်ကို လင်းအောင် နေမင်းတထောင် ထွက်သကဲ့သို့
ပြီးပြီး ပြက်တောက်လောင်သော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ကို လွှတ်လျက်
ကြည်ညိုဖွယ်သော ကိုယ်တော်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုအခါ နဂါးတို့လည်း
ကြောက်လန့်ခြင်း ငြိမ်းကြ၍ မိမိတို့စွဲသမျှသော လက်နက်ကို ချပြီးလျှင်
ဘုရားရှင်ထံသို့ ဝန်းရံကာ ပူဇော်လာကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုနဂါး
နှစ်ဦးသားတို့အား ခိုက်ရန်မပွားစိမ့်သောငှါ အထူးထူးသော တရား ဒေသနာဖြင့်
ကောင်စွာ ဆုံးမတော်မူ၏။ အကုဋေ မကသော ရေနဂါး၊ ကြည်းနဂါးတို့အား
သရဏဂုံ၊ ပဉ္စသီလကို ပေးတော်မူ၏။

ပတ္တမြားပလ္လင်နှင့် ရာဇာယတနဓေတီ

ကလျာဏီမြစ်ဝ သမုဒ္ဒရာ၌နေသော မဟောဒရေနဂါးမင်း၏ ဦးရီး
ဖြစ်သော မဏိအင်္ဂုလမည်သော နဂါးမင်းသည် ဘုရားသခင် ပဌမကြွသော
အခါကပင် တရားတော်ကို နာ၍ သရဏဂုံသီလ၌တည်၏။ ဤမဏိအင်္ဂုလ
နဂါးမင်းသည် နဂါးအပေါင်းတို့၏ အလယ်၌နေ၍ ဘုရားသခင်ကို

ဤသို့နားတော် လျှောက်၏။ “ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဘုရား- ယခုအခါ၌ ဤနာဂဒီပကျွန်းသို့ အရှင်မြတ် မကြွလာသော် အကျွန်ုပ်တို့ နဂါးဟူသမျှသည် ပြာဖြစ်ရပါတော့မည်။ ကြွတော်မူလာ၍ နှစ်ဖြာသော နဂါးတို့၏ ခိုက်ရန်ကို ငြိမ်းစေလျက် ညီညွတ်သင့်တင့်အောင် ပြုတော်မူခြင်းသည် အလွန် အကျိုးရှိလှပေသည်။ နောက်ကိုလည်း တဖန်ကြွ၍ ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုတော်မူပါ။ ဤပတ္တမြား ပလ္လင်ကိုလည်း အရှင်မြတ် သုံးဆောင်တော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။

ကိုယ်တော်မြတ်လည်း အလှူခံ၍ ထိုင်တော်မူပြီးမှ “ငါဘုရားတို့ သုံးဆောင်ပြီးသော နေရာသည် သင်တို့ပူဇော်ခြင်းငှါ ထိုက်တော့သည်။ ဤပလ္လင်ကို လည်းကောင်း၊ ဆောင်တော်မူခဲ့သော လင်းလွန်းပင်းကို လည်းကောင်း ပရိဘောဂစေတီပြု၍ ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြလေကုန်။ ဤသို့ ပူဇော်ခြင်းသည် သင်တို့၏ အကျိုးစီးပွားများလတ္တံ့”ဟု မိန့်တော်မူ၍ လင်းလွန်းပင်ကိုလည်း စိုက်တော်မူခဲ့၏။ သမိဒ္ဓိသုမန နတ်သားကိုလည်း ထိုသစ်ပင်၌ထားခဲ့၏။ နဂါးတို့အားလည်း အချင်းချင်း မြတ်နိုးစိမ့်သောငှါ ဩဝါဒပေးတော်မူ၏။ ယင်းသို့ပြုပြီးမှ ဇေမ္မုဒိပကျွန်း ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ ပြန်ကြွတော်မူသည်။ ဤပတ္တမြားပလ္လင်ကို ဤကျွန်း၌ လူနေ၍ သာသနာတော် ဖြစ်ထွန်းသောအခါ လူတို့ထပ်လွှမ်း၍ စေတီတည်ကြသည်။ ထိုစေတီကား “**ရာဇာယတနစေတီ**”မည်၏။

[ဤကား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ နှစ်ကြိမ်မြောက် ကြွသောအကြောင်းတည်း။]

တတိယအကြိမ် ကြွတော်မူခြင်း

တတိယကြွတော်မူသော အကြောင်းကား နာဂဒီပသို့ ကြွတော် မူသည့်နောက် သုံးနှစ်မြောက် ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်မှ ရှစ်နှစ်မြောက် ကျသော် တရာတဆယ့်တခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ရှစ်ရက်နေ့၌ ကလျာဏီ မြစ်ဝတွင် နေသော မဟောဒရ နဂါးမင်း၏ ဦးရီးဖြစ်သော မဏိအက္ခိက မည်သော နဂါးမင်းသည် ဘုရားသခင်နှင့် တကွသော သံဃာတော်အား လှူဒါန်းပူဇော်လိုသည်ဖြစ်၍ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ သွားလျက်

လင်္ကာဒီပသို့ကြွပါမည့် အကြောင်းဖြင့် ပင့်လျှောက်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ဝန်ခံတော်မူ၍ သံဃာတော်အပေါင်း ငါးရာနှင့်တကွ ၎င်းကဆုန်လပြည့်နေ့ နံနက်ထ၌ ကြွတော်မူပြီးလျှင် လင်္ကာဒီပကျွန်း ကလျာဏီမြစ်၏အနီး နဂါးတို့ ဖန်ဆင်း၍ ထားသော ရတနာမဏ္ဍပ်ကြီး၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။

ပြီးသောကာလ စည်းဝေးသမျှသော နဂါးပရိသတ်တို့အား ဆန်းကြယ်သော တရားစကားဖြင့် ဟောကြားတော်မူပြီးမှ ကလျာဏီမြစ်၌ ရေသပ္ပာယ်တော်မူသည်။ ထိုမှသည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွပြီးသော် သုမနနတ်မင်းကြီး နေသော တောင်သို့ရောက်လျှင် နတ်မင်းကြီး တောင်းပန်သောကြောင့် ထိုတောင်ထိပ်၌ ခြေတော်ရာ နံ့ခဲပြီးမှ ဒီဃပါပိ အရပ်သို့ကြွ၍ စေတီတည်ထိုက်သောဌာန၌ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေတော်မူသည်။ ထို့နောက် မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်တည်ရာသို့ ကြွ၍ ဗောဓိပင် တည်လတ္တံ့သော အရပ်၌ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူသည်။ ထိုမှတဖန် ကြွပြန်၍ မဟာစေတီ တည်လတ္တံ့သော အရပ်၊ ထူပါရာမစေတီ တည်လတ္တံ့သောအရပ်၊ သေလစေတီတည်လတ္တံ့သော အရပ်တို့၌ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူပြီးမှ ဓမ္မုဒ္ဓိပကျွန်း သာဝတ္ထိပြည်ဇေတဝန် ကျောင်းသို့ ပြန်ကြွတော်မူသည်။

[ဤကား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သုံးကြိမ်မြောက် ကြွတော်မူခြင်းတည်း။]

ပဒျုပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၈၄-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“တထာဂတာဘိဂမန” အမည်ရှိသော
ပဌမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

၂။ မဟာသမ္မတဝံသကဏ္ဍ - ဒုတိယပိုင်း
မဟာသမ္မတမှစ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်မင်းဆက်ပြခဏ်း

လူသုံးပါးတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမ္မတမင်းမှ ဆင်းသက်သော မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤမင်းတို့၏အစဉ်ကို အဦးတင်၍ ပြလိုက်အံ့။

- ၁။ ဤကပ်ဦးအစ၌ ငါတို့ဘုရားအလောင်းသည် မဟာသမ္မတမင်း ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုမင်း၏သားကား ရောဇမင်းတည်း။ ရောဇမင်း၏သားကား ဝရရောဇမင်း၊ ၎င်းသားကား ကလျာဏမင်း၊ ၎င်းသား ဝရကလျာဏမင်း၊ ၎င်းသား ဥပေါသထမင်း၊ ၎င်းသား မန္ဒာတ်မင်း၊ ၎င်းသား ဝရမင်း၊ ၎င်းသား ဥပဝရမင်း၊ ၎င်း၏သား စေတိယမင်း၊ ၎င်း၏သား မုစလမင်း၊ ၎င်း၏သား မဟာမုစလမင်း၊ ၎င်း၏သား မုစလိန္ဒမင်း၊ ၎င်း၏သား သာဂရမင်း၊ ၎င်း၏သား သာဂရဒေဝမင်း၊ ၎င်း၏သား ဘရတမင်း၊ ၎င်း၏သား အင်္ဂီသမင်း၊ ၎င်း၏သား ရုစိမင်း၊ ၎င်း၏သား သုရုစိမင်း၊ ၎င်း၏သား ပတာပမင်း၊ ၎င်း၏သား မဟာပတာပမင်း၊ ၎င်း၏သား ပနာဒမင်း၊ ၎င်း၏သား မဟာပနာဒမင်း၊ ၎င်း၏သား သုဒဿနမင်း၊ ၎င်း၏သား မဟာသုဒဿနမင်း၊ ၎င်း၏သား နေရမင်း၊ ၎င်း၏သား မဟာနေရမင်း၊ ၎င်း၏သား အစ္စမမင်း၊ ဤနှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက် သောမင်းတို့သည် မဟာသမ္မတမင်း၏သား၊ မြေး၊ မြစ်အဆက် တို့တည်း။ အသက်အသင်္ချေ ရှည်ကြကုန်၏။ ထိုနှစ်ကျိပ် ရှစ်ယောက်သော မင်းတို့တွင် အချို့မင်းကား ကုသဝတီပြည် ၌ နေကုန်၏။ အချို့သောမင်းကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေကုန်၏။ အချို့သောမင်းကား မိမိလာပြည်၌ နေကုန်သည်။
- ၂။ ထိုနှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော အစ္စမမင်း၏ သားတော်သည် မိမိလာပြည်မှ ထွက်၍ ကုသဝတီမြို့ကို တည်ထောင်၍ နေ၏။ ထိုမင်း၏သား၊ မြေးဖြစ်သော မင်းဆက်ကား တရာဖြစ်သတည်း။

- ၃။ ထိုတရာတွင်နောက်ဆုံးဖြစ်သော အရိန္ဒမမင်း၏ သားတော်သည် အယုဇ္ဈမြို့ကို တည်၍ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏သား၊ မြေးဖြစ်သော မင်းဆက်တို့ကား ငါ့ဆယ့်ခြောက်ဆက် ရှိသတည်း။
- ၄။ ဤငါးဆယ့်ခြောက်ဆက်တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဒုပ္ပသဟမင်း၏ သားတော်သည် ဗာရာဏသီမြို့ကို တည်ထောင်၍ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏သား၊ မြေးဖြစ်သော မင်းဆက်ကား ခြောက်ကျိပ် တည်း။
- ၅။ ဤခြောက်ကျိပ်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော အဇိတဇိနမင်း၏ သားတော်၊ မြေးတော်၊ မြစ်တော်သည် ကပိလဝတ်မြို့ကို တည်၍ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏သား၊ မြေးဖြစ်သော မင်းပေါင်းကား ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိသတည်း။
- ၆။ ထို ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ သားတော်သည် ဟတ္ထိပုရမြို့ကို တည်၍ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏သား၊ မြေးအဆက်ကား သုံးဆယ့်ခြောက်ဆက်တည်း။
- ၇။ ထို သုံးဆယ့်ခြောက်ဆက်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ကုမ္မလဝသနမင်းသားသည် ဧကစက္ခုပြည်ကို တည်၍ မင်းပြုလေ၏။ ထိုပြည်၌ မင်းပေါင်းကား သုံးဆယ့်နှစ်ဆက်ရှိ၏။
- ၈။ ထိုသုံးဆယ့်နှစ်ဆက်တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော မုနိန္ဒဒေဝ မင်း၏ သားသည် ဝဇီရဝုတ္တိပြည်ကို တည်၍နေ၏။ ဤပြည်၌ မင်းဆက်ကား နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆက်တည်း။
- ၉။ ထိုနှစ်ကျိပ်ဆယ့်ရှစ်ဆက်တို့တွင် နောက်ဆုံးကား သာဓိနမင်းတည်း။ ထိုမင်း၏သားသည် မဓုရမြို့ကို တည်၍ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏သား၊ မြေးအဆက်ကား နှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်တည်း။
- ၁၀။ ဤနှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဓမ္မဂုတ္တမင်း၏ သားသည် အရိဋ္ဌပုရမည်သောမြို့ကို တည်၍ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏အဆက်ကား တစ်ကျိပ်ရှစ်ဆက်တည်း။

- ၁၁။ ဤတစ်ကျိပ်ရှစ်ဆက်တို့တွင် နောက်ဆုံးကျသော သိပ္ပိုမင်း၏ သားသည် ဣန္ဒပတ္တနဂိုရ်ပြည်ကို တည်ထောင်၍ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏အဆက်ကား တစ်ကျိပ်ခုနစ်ယောက်တည်း။
- ၁၂။ ဤတစ်ကျိပ်ခုနစ်ယောက်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဗြဟ္မဒေဝမင်း၏သားသည် ဧကစက္ခုပြည်၌ မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏ အဆက်ကား တစ်ကျိပ်ငါးဆက်တည်း။
- ၁၃။ ဤတစ်ကျိပ်ငါးဆက်တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဗလဒတ္တမင်း၏သားသည် ကောသမ္ဗိပြည်၌ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏အဆက်ကား တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်တည်း။
- ၁၄။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဟတ္ထိဒေဝမင်း၏သားသည် ကဏ္ဍဂေါတ္တမြို့ကို တည်ထောင်၍ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏ အဆက်ကား ကိုးယောက်သာတည်း။
- ၁၅။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော နရဒေဝမင်း၏ သားတော်သည် ရောမမြို့ကိုတည်၍ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏ အဆက်ကား ခုနစ်ယောက်တည်း။
- ၁၆။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော မဟိန္ဒမင်း၏ သားသည် စမ္ဗာမြို့ကို တည်၍ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏အဆက်ကား တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်တည်း။
- ၁၇။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော နာဂဒေဝမင်း၏ သားသည် မိမိလာမြို့ကို တည်ထောင်၍ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏အဆက်ကား နှစ်ကျိပ်ငါးယောက်တည်း။
- ၁၈။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော သမုဒ္ဒဒတ္တမင်း၏ သားတော်သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို တည်ထောင်၍ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏အဆက်ကား နှစ်ကျိပ်ငါးယောက်ပင်တည်း။
- ၁၉။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဒီဝင်္ကရမင်း၏သားသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌မင်းပြု၏။ ဤမင်းအဆက်ကား တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်တည်း။

- ၂၀။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တာလိဿရမင်း၏ သားသည် ကုသိ
နာရုံပြည်၌ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏အဆက်ကား တစ်ကျိပ်
နှစ်ယောက်တည်း။
- ၂၁။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော သုဒိန္နမင်း၏ သားသည် တာမလိတ္တိယ
မြို့၌ မင်းပြု၏။ ဤမင်းဆက်ကား ကိုးယောက်တည်း။
- ၂၂။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော သာဂရဒေဝမင်း၏ သားသည် မိဓိလာမြို့
၌ပင် မင်းပြု၏။ ဤမင်းဆက်ကား “မဂ္ဂဒေဝ”မင်းမှစ၍
ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တည်း။
- ၂၃။ ထို ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် နောက်ဆုံးဖြစ်သော မင်းကား
နေမိမင်းတည်း။ ဤမင်း၏သားတော် ကဠာရဇနက မင်းသည်
ဗာရာဏသီပြည်၌ မင်းပြု၏။ ဤမင်း၏သား၊ မြေးအဆက်
ဖြစ်သော မင်းဆက်ကား ရှစ်သောင်း လေးထောင်ပင်တည်း။

[အဋ္ဌကထာ၌ကား နေမိမင်း၏သားတော် ကဠာရဇနက
မင်းတည်း။ ထိုမင်း၏သားကား သမင်္ဂရမင်း၊ ထိုမင်း၏သား
ကား အသောစမင်းတည်း။ ထိုအသောစမင်း၏သား၊ မြေး၊
မြစ်အဆက်ဖြစ်သော ရှစ်သောင်းလေးထောင်းသော မင်းတို့သည်
ဗာရာဏသီပြည်၌ မင်းပြုကုန်၏ ဟူ၍ ဆိုသည်။]

- ၂၄။ ဤအဋ္ဌကထာ၏ အလိုတော်ကား ရှစ်သောင်းလေးထောင်
သုံးယောက်ဖြစ်၏။ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သုံးပါးသော
မင်းတို့၏ အဆုံးစွန်ကား ဝိဟာသဝမင်းတည်း။ ထိုမင်း၏
သားကား ဝိဇိတသေနမင်း၊ ထိုမင်း၏ သားကား ဓမ္မသေနမင်း၊
ထိုမင်း၏ သားနာဂသေနမင်း၊ ထိုမင်း၏သား သမထမင်း၊
ထိုမင်း၏သား ဒိသမ္ပတိမင်း၊ ထိုမင်း၏သား ရေဏုမင်း၊
ထိုမင်း၏သားကုသမင်း၊ ထိုမင်း၏သား မဟာကုသမင်း၊
ထိုမင်း၏သား ဘရတမင်း၊ ထိုမင်း၏သား ဒသရထမင်း၊
ထိုမင်း၏သား ရာမမင်း၊ ထိုမင်း၏သား ဝိဠာရတမင်း၊
ထိုမင်း၏သား စိတ္တရံသီမင်း၊ ဤမင်း၏သား အဗ္ဗရံသီမင်း၊

ထိုမင်း၏သား သုဇာတမင်းတည်း၊ ထိုမင်း၏ သားတော်ကား
ဩက္ကာကရာဇ်မင်းတည်း။

၂၅။ ထိုဩက္ကာကရာဇ်မင်း၏ မိဖုရားသည် ဟတ္ထာမိဖုရား၊ စိတ္တာ
မိဖုရား၊ ဇန္တုမိဖုရား၊ ဇာလိနီမိဖုရား၊ ဝိသာခါမိဖုရား ဟူ၍
ငါးယောက်ရှိသတည်း။ တိုငါးယောက်တို့တွင် အကြီး ဖြစ်သော
ဟတ္ထာမိဖုရား၌ သားတော်လေးပါး၊ သမီးတော်ငါးပါး ဖွား
သတည်း။ သားတော်တို့၏ အမည်ကား ဩက္ကာမုခမင်း၊
ကရဏ္ဍမင်း၊ ဟတ္ထိနိကမင်း၊ သိနိသူရမင်း၊ ဤလေးပါး
တည်း။ သမီးတော်တို့၏ အမည်ကား ပိယာ တပါး၊ သုပ္ပိယာ
တပါး၊ အာနန္ဒာလည်း တပါး၊ ဝိဇိတာလည်း တပါး၊ ဝိဇိတ-
သေနာလည်း တပါး ဤငါးပါးတည်း။ ဩက္ကာကရာဇ်မင်း၏
သားတော် အကြီးဖြစ်သော ဩက္ကာမုခ မင်းသည် ညီတော်သုံးပါး၊
နှစ်မတော် ငါးပါးနှင့်တကွ ဗာရာဏသီပြည်မှ ထွက်လေ၍
ကပိလဝတ်မြို့ကို တည်ထောင်ကာ မင်းပြု၏။

၂၆။ ဤဩက္ကာမုခမင်း၏သားကား နိပုရမင်းတည်း၊ ၎င်းမင်းသား
စန္ဒိမာမင်း၊ ၎င်း၏သား စန္ဒမုခမင်း၊ ၎င်းသား သိဝိမင်း၊
၎င်းသား သဉ္ဇယမင်း၊ ၎င်းသား ဝေဿန္တရာမင်း၊ ၎င်းသား
ဇာလိမင်း၊ ၎င်းသား သီဟဝါဟနမင်း၊ ၎င်းသား သီဟဿရ
မင်း၊ ဤသီဟဿရမင်း၏သား၊ မြေး အဆက်တို့သည်
ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် ရှိကုန်၏။

၂၇။ ဤရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်တွင် အဆုံးဖြစ်သော မင်းကား
ဇေယသေနမင်းတည်း၊ ဩက္ကာမုခမင်းမှစ၍ ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်
တကျိပ်သောမင်းတို့သည် ကပိလဝတ်ပြည်၌ မင်းပြုကုန်၏၊
အခြားမြို့နှင့် မဆက်ဆံသည်ဖြစ်၍ အမျိုးကို စောင့်လှသော
ကြောင့် သာကီဝင်မင်းဟု ထင်ရှားကုန်၏။

၂၈။ ဇေယသေနမင်းကြီးအား သီဟဟနမည်သော သားတော် တပါး၊
ယသောဓရာမည်သော သမီးတော်တပါး၊ ဤနှစ်ပါး ရှိသတည်း၊
သာကီဝင်မင်းတို့ ရေဖျန်းကစားရာဖြစ်သော ရေအိုင်ကြီးသည်

ရှိ၏။ တိုရေအိုင်ကြီးအနီး၌ မင်းကွန်းတည်း နန်းဆောက်၍
နေကြသည်နှင့် ပြန့်ပွားကြီးကျယ်သောကြောင့် ဒေဝဒဟပြည်ဟု
တွင်၏။ ကာလရှည်လတ်သော် ကပိလဝတ်မှ သီးခြား၍
တထီးတနန်း ဖြစ်သတည်း။ ထိုဒေဝဒဟပြည်ကို အစိုးရသောမင်း
နှင့် ကပိလဝတ်ပြည်ကို အစိုးရသောမင်းတို့သည် အမျိုးချင်း
စုံဖက်ကြသတည်း။

၂၉။ ဒေဝဒဟပြည်ကို အစိုးရသော ဥက္ကာသက္ကမင်း ယသဝတီ
မိဖုရား၏ သားဖြစ်သော ဒေဝဒဟသက္ကမင်းအား သားတော်
အဉ္ဇနမင်း၊ သမီးတော် ကစ္စာနာဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။ ဇယသေန
မင်း၏သားတော် သီဟဟနမင်းနှင့် ဒေဝဒဟမင်း သမီးတော်
ကစ္စာနာကို စုံဖက်ရာတွင် သုဒ္ဓေါဒန၊ ဓောတောဒန၊ သက္ကောဒန၊
သုက္ကောဒန၊ အမိတောဒနဟူ၍ သားတော် ငါးပါး၊ အမိတာ
မင်းသမီး၊ ပါလိတာမင်းသမီး ဟူ၍ သမီးတော်နှစ်ပါး ဖွားမြင်
သည်။

၃၀။ ဇယသေနမင်း သမီးတော် ယသောဓရာနှင့် ဒေဝဒဟမင်းသား
တော် အဉ္ဇနကို စုံဖက်ရာတွင် သိရိမဟာမာယာ မင်းသမီး၊
ပဇာပတိဂေါတမီမင်းသမီး၊ မောင်တော်ဒဏ္ဍပါဏိ၊ ညီတော်
သုပ္ပဗုဒ္ဓ၊ ဤလေးပါးကို ဖွားမြင်သည်။

၃၁။ သီဟဟနမင်း၏ သားတော် သုဒ္ဓေါဒနနှင့် အဉ္ဇန မင်း၏
သမီးတော်သိရိမဟာမာယာတပါး၊ ဂေါတမီတပါး ဤနှစ်ပါးနှင့်
စုံဖက်ရာတွင် ညီမတော်ဂေါတမီက ဇနပဒကလျာဏီနှင့် နန္ဒ
မင်းသားကို ဖွားမြင်ပြီးမှ အစ်မတော် သိရိမဟာမာယာတွင်
ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထကုမာရမင်းသားကို ဖွားမြင်သည်။

၃၂။ သီဟဟနမင်း သမီးတော်အမိတာနှင့် အဉ္ဇနမင်း၏ သားတော်
သုပ္ပဗုဒ္ဓကို စုံဖက်ရာတွင် သမီးတော် ဘဒ္ဒကစ္စာနာနှင့် မောင်တော်
ဒေဝဒတ်ကို ဖွားမြင်သည်။

၃၃။ သုဒ္ဓေါဒနမင်းသားတော် ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထကုမာရနှင့်
သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်းသမီးတော် ဘဒ္ဒကစ္စာနာကို စုံဖက်ရာတွင်
ရာဟုလာမင်းသားကို ဖွားမြင်သည်။

သိဒ္ဓတ်မင်းသားသည် ရမ္မ၊ သုရမ္မ၊ သုဘဟူသော ရွှေနန်းသုံးဆောင်
ဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်ကြီး၌ ထိနန်းစည်းစိမ်ကို တဆယ့်သုံးနှစ်ပတ်လုံး
စံစားပြီးမှ သက်တော်နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ် အရောက်တွင် တောထွက်၍ ရဟန်း
ပြုတော်မူသည်။ ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်နှစ်ကျင့်ပြီးမှ သုံးဆယ့်ငါးနှစ်အကျ
ကဆုန်လပြည့် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့) တွင် ဗောဓိရိပ်ခွင် ရွှေပလ္လင်၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို
ရ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ ဘုရားဖြစ်ပြီး သော် မိဂဒါဝုန်တော၌
ဝါဆိုတော်မူ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂိ အမှူးရှိသော သူတို့အား တရားရစေတော်မူပြီးမှ
ဥရုဝေလသို့ ကြွတော်မူ၍ ရသေ့တစ်ထောင်တို့အား တရားပြသ၍ ဘိက္ခု
ဘာဝသို့ ရောက်စေပြီးလျှင် ဤအရှင်တို့နှင့်တကွ ရာဇဂြိုဟ်ဌာနသို့ ကြွတော်
မူသည်။ ကပိလဝတ်ပြည်ကို အစိုးရသော သုဒ္ဓေါဒနမင်းနှင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို
အစိုးရသော ဘာဂီနိယမင်းသည် မဟာမိတ် ဖြစ်ကြသတည်း။ သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏
သားတော် သိဒ္ဓတ္ထကုမာရနှင့် ဘာဂီနိယမင်း၏ သားတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်းလည်း
မဟာမိတ် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြသည်။ ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ်မင်းသားသည်
ဗိမ္ဗိသာရမင်းထက် ငါးနှစ်ကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် “ “ဗောဓိသတ္တောဗိမ္ဗိသာရာ
ပဉ္စဝဿာဓိကော အဟု” ဟူ၍ ဂါထာလာသည်။

ဤအခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းလည်း ရာ ဂြိုဟ်ပြည်၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်၍
တဆယ့်ခြောက်နှစ်မြောက်ရှိသည်နှင့် ဘုရားကြွလာကြောင်းကို ကြားလျှင်
များစွာသော မှူးမတ်ဝန်းရံလျက် အထံတော်သို့ ကပ်၍ တရားတော်ကို နာ
သဖြင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေသတည်း။ ဘုရားသခင် သုံးဆယ့်
ခုနစ်ဝါ ရှိသောအခါ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကို ၁၈းတော် အဇာတသတ် လုပ်ကြံ၍

၆၄

မဟာဝင်ဝတ္ထု

ကံကုန်တော်မူ၏။ မိတ္တဒုတ္တိဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းသည် သက်တော်
ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ် ရှစ်နှစ်၊ ဘုရားသခင် နိဗ္ဗာန်ဝင်ပြီးနောက် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်
အားဖြင့် သုံးဆယ့်နှစ်နှစ် မင်းပြုသည်။

ပချပဒေါရဝံသ-အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၃၃-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော
“မဟာသမ္မတဝံသ”အမည်ရှိသော
ဒုတိယအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

၃။ ပဌမဓမ္မသင်္ဂီတိကဏ္ဍ - တတိယပိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ပဌမသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း

ပဌမ သင်္ဂါယနာတင်ရခြင်းအကြောင်း

လောကသုံးဘုံတွင် အတုမရှိ အသဒိသမင်းစစ် မဟာဓမ္မရာဇ်မင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး တည်တော်မူနေ၍ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား တရား မြှိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးတော်မူပြီးမှ ဘိုးတော်အဉ္စနမင်း ဖြိုးကြွင်းသက္ကရာဇ် တရားလေးဆယ့်ရှစ်အကျ ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါနေ့ နံနက်အချိန်ဝယ် ကုသိနာရုံပြည် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်၏ အလယ် တင့်တယ်လှ စွာသော အင်ကြင်းပင်စုံကြား၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသောအခါ ပူဇော်ခြင်းငှါ စည်းဝေးလာကုန်သော ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဤမျှ ဤရွေ့ဟု ရေတွက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ် ဟူသော လူပရိတ်သတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သိကြား၊ အသုရာ အစ ရှိသော နတ်ပရိသတ်၊ ဗြဟ္မာပရိသတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရေတွက်ခြင်း ငှါ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့တွင် သံဃာ့ထေရ်ဖြစ်သော ဂဏပါမောက္ခ ဆရာကြီးပင် ခုနစ်သိန်းမျှလောက်ရှိ၏။ ထိုခုနစ်သိန်းတွင် အရှင်မဟာကဿပ သည် သံဃာ့ထေရ် အကြီးဆုံး ဖြစ်သတည်း။

မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကိုလည်း လူ၊ နတ် အပေါင်းတို့ သည် အထူးထူးသော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ချီးမြှောက်ကြသည်ကား သာဓုကီဠနသတ္တာဟမည်၏။ ထို့နောက် စန္ဒကူးထင်းစင်ထက် တင်၍ ပူဇော်ကြသည်ကား စိတကသတ္တာဟမည်၏။ ထိုသတ္တာဟအတွင်း၌ ဖြစ်သော ကဆုန်လပြည့်ကျော် တဆယ့်နှစ်ရက် (တနင်္ဂနွေနေ့) တေဇောဓာတ်လောင်သည်။ ထို့နောင် သတ္တာဟကုန်သော် နယုန်လဆန်း ငါးရက်နေ့၌ ရှစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ ဓာတ်တော်ကို ဝေဖန်၍ ပြီးမြှောက်ကြသည်။ ၎င်းနေ့တွင် အရှင်မဟာကဿပလည်း သုဘဒ်

ရဟန်းကြီးဆိုသော စကားကို နှလုံးထားတော်မူလျက် စည်းဝေးလာ ကြသော သံဃာ့ထေရ် ခုနစ်သိန်းတို့အား ဓာတ်တော်ထားရာ ဇရပ်၌ တညီ တညွတ် စည်းဝေးစေ၍ ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

“ငါ့ရှင်တို့ ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြီးမားလှစွာသော မဟာကရုဏာဖြင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အပါယ်တံခါး ပိတ်စိမ့်သောငှါ သိက္ခာပုဒ်အများကို မိန့်ကြား ပညတ်တော်မူခဲ့ပါသည်ကို မလိမ္မာသော ရဟန်းတို့သည် ပယ်ရှားတွန်းလှန်ကုန်သည်၊ ဘုရားလွန်ပြီဟု ထင်မှတ်ကြ ကုန်သော ငါ့ရှင်တို့ ငါသည်ဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ ပါဝါပြည်မှသည် ကုသိနာရုံပြည်သို့ သံဃာငါးရာနှင့်တကွ လာခဲ့ကြရာတွင် အာဇီဝကရဟန်း တဦးသည် မန္တာရဝမည်သော ပန်းထီးကို ဆောင်း၍ လာသည်ကို မြင်သဖြင့် ငါ့ရှင် သင်သည် ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားကို သိပါ၏လော ဟု မေးသော် ကျွန်ုပ်သိပါ၏၊ သင်တို့၏ ဆရာ ဂေါတမသည် ပရိနိဗ္ဗာန်လွန်၍ ယနေ့ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ၊ ဤပန်းကား ရှင်ဂေါတမ နိဗ္ဗာန်ဝင်ရာဌာနမှ ရခဲ့သော ပန်းပင်တည်း ဟု ဆို၏၊ ထိုအာဇီဝက၏ စကားကိုကြားလျှင် ရဟန်း အများတို့သည် ပြင်းစွာ ငိုကြွေးကြကုန်သည်။”

ထိုအခါ အာတုမာပြည်သားဖြစ်သော သုဘဒ္ဒရဟန်းကြီးသည် ငါ့ရှင်တို့ အာယံကြောင့် ငိုကြွေးကြသနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမလက်မှ ငါတို့ထွက်လွတ် တပြီးကား၊ ဤဂေါတမရဟန်းကြီးကား ငါတို့အား နှိပ်စက်သည် များလှပြီ၊ ဤအခါမှစ၍ ငါတို့အလိုရှိတိုင်း နေရတော့မည်ဟု ဆိုချေသည်၊ ငါ့ရှင်တို့ ဤသုဘဒ္ဒရဟန်းကဲ့သို့ သူဖျင်းသူညံ့တို့သည် မင်း၏စည်းစိမ်ကို ပေးပေသော ကျေးဇူးရှင်ကိုလျက် ရန်သူထင်မှားသကဲ့သို့ ချုပ်ချယ်ထိပါးလျက် ပြစ်မှား ပြောဆိုကုန်သည်၊ ဤသို့သော သူဖျင်းတို့သည် အပင်းအသင်းကို ရကုန်သည် ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား တည်းဟူသော ဘုရားဩဝါဒသည် မကြာမီ ကွယ်ပျောက်ရာသည်။

စင်စစ်ကား အကြင်မျှလောက် သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာတရားသည် တည်၏၊ ဤမျှလောက် ဘုရားမကွယ်သေးသည်သာတည်း၊ ယင်းသို့

ဖြစ်ရကား မသူတော်တို့၏ တရားသည် မပြန့်ပွား မတောက်ပမီ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားသည် မရွေ့မရှား မပျောက်ပျက်မီ၊ အလဇ္ဇိ သူယုတ်တို့ ပြုလုပ်သော အဝိနယဓမ္မသည် မထွန်းပ၊ မပြန့်ပွားမီ၊ ဝိနည်း တရားသည် မပျက်ပြား မယိုယွင်းမီ၊ အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်များသည် အားမကြီးမီ၊ ဓမ္မဝါဒီလဇ္ဇိ သူတော်ကောင်းများသည် အားမနည်းမီ ဤသုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာကို သင်္ဂါယနာတင်ကြကုန်အံ့” ဟု ဆိုပေ၏။ ထိုစကားကို ကြားသော် သံဃာတို့ကလည်း “အရှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကား အလွန် ကောင်းလှ၏။ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ အရှင်မြတ် အားထုတ်တော်မူပါလော့၊ လျှောက်ပတ်သော သံဃာကို အရှင်သာ ရွေးကောက်ပါလော့” ဟု လျှောက်၏။

သင်္ဂါယနာတင် အရှင်တို့ကို ရွေးကောက်ခြင်း

ထိုအခါ အရှင်မဟာကဿပလည်း အလုံးစုံသော ပရိယတ္တိ သာသနာကို ဆောင်ကုန်သော ရာ၊ ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်း၊ မကကုန်သော ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ဈာန်မရသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချန်ထား၍ များသောအားဖြင့် ဘုရားဧတဒဂ် မိန့်မြွက် ချီးကျူးတော်မူအပ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံ တည်းဟူသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို နေညဉ့်သရဇ္ဈာယ်ကုန်သော ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ၊ တေဝိဇ္ဇ၊ ဆဠာဘိညဖြစ်သော ရဟန္တာတို့ကိုသာလျှင် ငါးရာတွင် တပါးလျှော့၍ ရွေးကောက်တော်မူ၏။

မေး ။ ။ အဘယ့်ကြောင့် တပါးလျှော့သနည်းဟူမူ -

ဖြေ ။ ။ အရှင်အာနန္ဒာကို သွင်းခြင်းအကျိုးငှါ လျှော့၍ ကောက်သတည်း။

မေး ။ ။ အဘယ့်ကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာကို သွင်းလိုသနည်းဟူမူကား

ဖြေ ။ ။ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌သာ သုတ္တ ဂေယျစသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို အကုန်သင်ရ၏။ မျက်ကွယ်၌ သင်ရသော မည်သည်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာနှင့် ကင်း၍ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း၊ မိမိအလိုဖြင့်

သွင်းရမည်လည်း ထိုအရှင် အာနန္ဒာသည် သောတာပန်သာ ဖြစ်သေး၏။ ရဟန္တာမဟုတ်သေး ထိုသို့လျက် ရေတွက် ကောက်ယူငြားအံ့၊ သူတပါးကဲ့ရဲ့ခြင်း ဖြစ်ဘိရာသည်။

ဤရွှေသာလည်း မဟုတ်သေး၊ အရှင်အာနန္ဒာနှင့် အရှင်မဟာကဿပသည် အလွန်ချစ်ကျွမ်းဝင်၏။ ဆုံးမ ပြောဆို သင့်သော အရာရှိလျှင် ရှင်အာနန္ဒာကို သက်တော် ခြောက်ဆယ် ကျော်၍ ဦးခေါင်းတော်၌ ဆံဖြူရောက်သည် တိုင်အောင် ဤသူငယ်သည် အတိုင်းအရှည်ကိုမျှ မသိသေးဆို၍ သူငယ် ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်သာ ဆုံးမလေ့ပြု၏။ ဤသို့ ချစ်ကျွမ်းဝင် သူဖြစ်ရကား ရှင်မဟာကဿပသည် ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်သော အားဖြင့် ရဟန္တာအများရှိလျက် သေက္ခသာ ဖြစ်သော ရှင်အာနန္ဒာကို ကောက်တော်မူသည်ဟု သူတထူးကဲ့ရဲ့ မည်ကို ရှောင်လိုသောကြောင့်လည်း ခြွင်းတော်မူသည်။ ထိုသို့ ခြွင်း သော်လည်း သံဃာတော်၏ အလိုနှင့် သွင်းရအံ့သည်ကို မြင်တော်မူလျက်ပင်တည်း။

ထိုအခါ သံဃာတော်တို့က ဤသို့ တောင်းပန်ကြ၏။ “အရှင်ဘုရား အာနန္ဒာမထေရ်ကား သေက္ခပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း တရားတော်မြတ် ပိဋကတ်အရာဝယ် ဘဏ္ဍာစိုးကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာကို ဘုရားရှေ့တော်မှောက်မှာသင်၍ နှုတ်တွင် ဆောင်ထားသူ ဖြစ်ပေသည်။ အရှင်အာနန္ဒာနှင့် ကင်း၍ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ မလျော်ပါ။ ထို့ကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာကို ကောက်ပါလော့” ဟု တောင်းပန်ကြ၏။ ဤ အခါမှ ရှင်မဟာကဿပလည်း အရှင်အာနန္ဒာနှင့်တကွ ငါးရာပြည့် ကောက်တော်မူ၏။

သင်္ဂါယနာတင်ရန်ဌာနကို ရွေးချယ်ခြင်း

ဤသို့ရွေးကောက်ပြီးလျှင် ငါတို့သည် အဘယ်မြို့ရွာ၌ ဝါကပ်၍ သင်္ဂါယနာတင်ရသော် သင့်လျော်မည်နည်းဟု တိုင်ပင်ကြ၏။ ထိုအခါ

သံဃာတော်တို့သည် ဤသို့အကြံဖြစ်၏။ “ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သည် ကျယ်သော ဆွမ်းခံရွာလည်းရှိ၏။ မှီခိုရာ ကျောင်းလည်းများ၏။ ပြည်သူ ပြည်သား တို့လည်း ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုကြ၏။ ငါတို့မှတစ်ပါး အခြားသံဃာတို့ ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဝါမကပ်လာမူ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ သင့်လှ၏”ဟု အကြံဖြစ်၏။

မေး ။ ။ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ ကြံသနည်းဟူမူကား -

ဖြေ ။ ။ ငါတို့ပြုလတ္တံ့သော ဤသင်္ဂါယနာကံသည် ထာဝရဖြစ်သော ကံကြီးတည်း။ တစုံတယောက်သော ဝိသဘာဝပုဂ္ဂိုလ်သည် မဆိုးမညစ် မပစ်မပယ်သော်သာ ကောင်းစွာ ဖြစ်လတ္တံ့။ ပစ်ပယ်ခဲ့မူကား အားထုတ်ကျိုးမနပ် ရှိလတ္တံ့သည် ဟူ၍ ဤအကြောင်းကို ရည်မှတ်သဖြင့် အကြံဖြစ်လတ်သတည်း။

ကမ္မဝါစာဖြင့် သိစေခြင်း

ဤသို့ ကြံပြီးမှ ရှင်မဟာကဿပသည် ဤသို့သော ဥတ္တိဒုတိယ ကမ္မဝါစာကို ရွတ်၏။

“သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဣမာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ သမန္နေယျ ရာဇဂဟံ ဝဿံ ဝသန္တာ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ နာညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗန္တိ ဒေသာ ဥတ္တိ။ ။ သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော ။ပ။ မံ သံဃော ဓာရေတု”။

ဟူသတည်း။ ထိုကမ္မဝါစာ၏ မြန်မာဘာသာကား -

ယခု စည်းဝေးကြသော ငါ့ရှင်ရဟန်းတို့ သံဃာသည် ငါ၏ စကားကို နာကုန်လော့၊ သံဃာတော်အား သင့်လျော်ညီညွတ်သော ကံသည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ သံဃာတော်သည် ငါရွေးကောက်အံ့သော ဤငါးရာသော ရဟန်းတို့ကို ရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌ ဝါကပ်၍ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း တရားတော်ကို သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ

သမုတိပေး၏။ ဤငါးရာမှ တပါးသော ရဟန်းတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်၌ ဝါဆိုနေခြင်းကို မရအပ်၊ ဤသည်ကား အများကို သိစေ
ခြင်းတည်း ဟုလိုသည်။

ရာဇဂြိုဟ်သို့ ကြွကြွခြင်း

ယင်းသို့ ကမ္မဝါရွတ်ပြီးသောအခါ ရှင်မဟာကဿပသည် သံဃာ
တို့ကို ဤသို့ဆို၏။ “ငါ့ရှင်တို့ --- ယနေ့သည် ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူသည်မှ နှစ်ဆယ့်တရက်လွန်ပြီ၊ နွေလအချက်သည် ရက်လေးဆယ်မျှ
သာ ကြွင်း၍ ဝါကပ်ခြင်း နီးချေပြီ၊ ဤမှ နောက်ကာလ၌ ဤမည်သော
ပလိဗောဓသည် ရှိကြပါသည် - ဟု မဆိုရအောင် ရောဂါကြောင့်ဖြစ်သော
ပလိဗောဓ၊ ဆရာတို့ကြောင့် ဖြစ်သော ပလိဗောဓကို ထမြောက်စေကုန်
လော့၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း၊ သပိတ်ဖုတ်ခြင်း စသော ကိစ္စတို့ကိုလည်း
ပြီးကြစေကုန်လော့” ဟု ဆို၍ မိမိ၏တပည့်ငါးရာ သံဃာအပေါင်းနှင့်
တကြောင်းသော ခရီးဖြင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ကြွလေ၏။ အရှင်အာနန္ဒါ စသော
သာဝကကြီးတို့သည်လည်း မိမိတပည့်အပေါင်းနှင့် တကြောင်းသော ခရီးဖြင့်
သွားကြ၏။ ပုဏ္ဏထေရ်မူကား ခုနစ်ရာသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ ဘုရား
နိဗ္ဗာန်လွန်သော ဌာနဝယ် ရောက်လာသမျှသော ပရိသတ်တို့အား တရား
ဟောကာ ကုသိနာရုံပြည်တွင် နေရစ်၏။

ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေ၊ ဆီမီး ကပ်ခြင်းစဉ်လာ

အရှင်အာနန္ဒာမူကား ဘုရားထင်ရှားစွာ ရှိသောအခါကကဲ့သို့ သင်္ကန်း၊
သပိတ်၊ ပရိက္ခရာတော်ကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိခရီးဖြင့် ရဟန်း
ငါးရာနှင့်တကွ ကြွတော်မူ၏။ ရောက်ရာ - ရောက်ရာဖြစ်သော ဇနပုဒ်
နိဂုံး၌ အလုံးစုံသော သူတို့သည် အရှင်အာနန္ဒာကို မြင်လျှင် ပူပင်လှိုက်လဲ
ကြေကွဲကြရကား သနားဖွယ်သောအသံကို ငင်လျက် “အရှင်အာနန္ဒာ---
ရှေးရှေးအခါ စောမြတ်စွာနှင့်အတူသာ လာမြဲဖြစ်ပါလျက် ယခုအခါ
ထိုမြတ်စွာကို ဘယ်မှာထား၍ တပါးတည်းသာ ကြွခဲ့ပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့

သခင် ဘုရားရှင်ကို မမြင်ရချေသည်တကား” ဟု ဆို၍ ခြေတော်ကို ဖက်ယမ်းလျက် ထက်ဝန်းကျင်မှ ငိုကြွေးကြ၏။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း များစွာသော ဤပရိသတ်တို့အား တရားဟောပြု၍ သက်သာရာ ရစေပြီးလျှင် အစဉ်သဖြင့်လာ၍ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ရောက်သော် ဘုရား ကျိန်းဝပ်တော်မူသော ဂန္ဓကုဋိတိုက်သို့ဝင်၍ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်တို့ကို ထုတ်လှန်းလျက် ပန်းမှိုက်တို့ကို သုတ်သင်ပြီးမှ ဘုရားရှင် ရှိတော်မူသော အခါကဲ့သို့ နေရာမြဲ၌ ခင်းထားပြီးမှ သောက်တော်ရေတည်ခြင်း စသော ဝတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ရေချိုးရာဌာန၌ ရေတည်ခြင်း၊ ဝစ္စကုဋိ၊ ပဿာဝကုဋိ တို့ကို သုတ်သင်ခြင်း၊ ကျောင်းကိုပြုပြင်ခြင်း စသော ဝတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ “ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရား --- ဤအခါကား မျက်နှာ သစ်တော်မူသော အခါပါတည်း၊ ဤအခါကား တပည့်တို့အား တရားဟော ပြု၍ ဩဝါဒပေးတော်မူသော အခါတည်း၊ ဤအခါကား - ရောက်လာသော ပရိသတ်တို့အား တရားဟောသောအခါတည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကိစ္စ အလုံးစုံကို ငိုကာ၊ ငိုကာ လျှောက်၍ ပြုပေ၏။ ဤသို့ပြုသည်ကို ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ စောင့်သော နတ်တယောက်မြင်လျှင် “အရှင်အာနန္ဒာ သောတာပန် ဖြစ်ပြီးသော အရှင်မြတ်တို့မှ ဤမျှလောက် ချောက်ချား ရှိက်ငင်လျက် ပူပင် ငိုယိုဘိမူကား သူတပါး အဘယ်မှာ သက်သာရာ ရတော့အံ့နည်း” ဟုဆို၏။ ထိုနတ်၏စကားကို ကြားသောအခါမှ အရှင်အာနန္ဒာ လည်း သတိပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ချုပ်တည်းတော်မူ၏။

အရှင်အာနန္ဒာ သုဘသုတ်ကို ဟောခြင်း

ဘုရားသခင် နိဗ္ဗာန်ဝင်သည်မှစ၍ ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်း များသည် ဖြစ်၍ ကိုယ်တော်၌ ပြောသော သလိပ်၊ သည်းခြေ ရှိရကား နို့ရည်ဖြင့်ဖျော်သော ဝမ်းလားဆေးကို ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ ထို့နောက် မိုးသောက်သောနေ့၌ တောဒေယျပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော သုဘလုလင် သည် အရှင်အာနန္ဒာ ကြွလာရာ၌ ဖူးမြင်ခြင်းငှါသွားသော် ကျောင်းတော်၌ ပရိသတ်များလှ၍ တရားမနာရရှိလတ္တံ့၊ အိမ်သို့ပင့်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီး

လျှင် တရားနာရသော် ကောင်း၏ဟု ကြံပြီးလျှင် အရှင်အာနန္ဒာထံသို့ တမန်စေ၍ ပင့်လျှောက်၏။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ငါကား ယနေ့ ဆေးဘုဉ်း ပေးမိသည်၊ နက်ဖန် လာနိုင်ငြားအံ့လည်း မသိ” ဟု မိန့်လိုက်ပြီးမှ နံနက် ထအခါ၌ စေတကထေရ်ကို ပစ္စာသမဏပြု၍ သုဘလုလင်၏ အိမ်သို့ ကြွပြီးလျှင် ဒီဃနိကာယ်၊ သုဘသုတ်ကို ဟောပေ၏။

သင်္ဂါယနာတင်ရန် စီစဉ်ခြင်း

ထို့နောက် အရှင်အာနန္ဒာလည်း ဘုရားနေရာဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ ကျိုးသည်။ ပျက်သည်တို့ကို ပြုပြင်စေပြီး၍ ဝါနီးသောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူ၏။ အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်တို့သည် မိမိပရိသတ်နှင့်တကွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်ကြလျှင် အဇာတသတ်မင်းအား အကြောင်းကိုကြား၍ မြို့၏ ထက်ဝန်း ကျင်၌ရှိသော တဆယ့်ရှစ်ရပ်သော ကျောင်းကြီးတို့၌ ပျက်စီး ယိုယွင်းသမျှကို ပြုပြင်သုတ်သင်ပြီးသော် ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ ဥပုသ်ပြုကြ၍ လပြည့်ကျော် တရက်နေ့၌ ဝါကပ်ပြီးလျှင် ဤသို့တိုင်ပင်ကြ၏။ “ငါတို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စကား ပြီးပြီ၊ ယခုအခါ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ စည်းဝေးရာ မဏ္ဍပ်သာ လိုတော့သည်။ ဤအရာကို အဇာတသတ်မင်းအား ကြားကြကုန်အံ့” ဟု တိုင်ပင်လျက် နောက်နေ့နံနက်အခါ သံဃာရှစ်ဦးတို့သည် မင်းအိမ်သို့ဝင်၍ မင်းအား ဤသို့ဆို၏။ “ဒါယကာမင်းမြတ် ငါတို့ ပြုအပ်သမျှ ကိစ္စပြီးပြီ၊ ယခုအခါ ဓမ္မက္ခန္ဓာကို သင်္ဂါယနာတင်ရန်သာ ‘လိုတော့သည်’ ဟု ဆို၏။

အဇာတသတ်မင်း ကူညီခြင်း

မင်းကလည်း “အရှင်ဘုရား-- အလိုရှိတိုင်း ပြုတော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်၏ အာဏာစက်လည်း ဖြစ်ပါစိမ့်မည်။ အရှင်ဘုရားတို့၏ ဓမ္မစက်လည်း ဖြစ်ပါစေကုန်၊ အရှင်တို့လိုအပ်သော အကျွန်ုပ်၏ပြုဖွယ်သည် အဘယ် အမှုဖြစ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်သော် “မင်းကြီး -- ငါတို့သံဃာ တော်ငါးရာ စည်းဝေးခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော မဏ္ဍပ်ကို အလိုရှိသည်။

ဤမဏ္ဍပ်ကိုလည်း စရည်းပင်ရောက်သော လိုဏ်ဝ၌ ပြုစေချင်သည်”ဟု ဆိုလျှင် “အရှင်ဘုရား -- ကောင်းပါပြီ၊ အကျွန်ုပ် ဆောက်လုပ်ပါမည်”ဟု ဝန်ခံ၍ -

မြန်စွာ သစ်၊ အု၌ ရုံးစုပြီးသော် ကောင်းစွာ ညှိပြီးသော မြေအခံ၌ ဝိသုကြိုနတ်သားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သည်နှင့် တူသော ကြီးကျယ်နိမ့်မြင့် အသင့်ဝေဖန်အပ်သော နံရံ၊ သည်တိုင်၊ စောင်းတန်း၊ ခြူးပန်း၊ ခြူးနွယ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာရေးခြယ် စီခင်းလျက် မင်းအိမ်နန်းတော်၏ ကြက်သရေကို နှိပ်စက်လေသကဲ့သို့ မြင်းမိုရ် ထိပ်ဖျား၌ သိကြားဗိမာန် ဝေဇယန်ကို ပြိုင်စံ၍ ပြက်ရယ်ပြုသည့်ပမာ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ဗိမာန်နှင့်တူသော ရူပွယ်ဘနန်း အံ့မခန်းသော မဏ္ဍပ်ကို -

ဆောက်လုပ်စီမံပြီးလျှင် သံဃာတော်ငါးရာတို့၏ နေရာများစွာ အဖိုး ထိုက်သော အခင်းတို့ကို ခင်းလတ်၍ မဏ္ဍပ်၏အလယ်၌ ဘုရားတို့သာ နေခြင်းငှာထိုက်သော ဓမ္မာသနပလ္လင်ကို ဆင်စွယ်စီသော ယပ်နှင့်တကွ ထားပြီးလျှင် တောင်ဘက်နံရံပါးကိုမှီကာ ဥတ္တရာမုခ သံဃာ့ထေရ်ကြီး၏ နေရာကိုထား၏။ ဤသို့ စီမံပြီးသော် သံဃာတော်တို့အား “အရှင်ဘုရား- အကျွန်ုပ်၏ကိစ္စ ပြီးပါပြီ”ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ ဝါခေါင်လဆန်း တဆယ့်လေးရက်နေ့ကျ၍ သံဃာတော်တို့ကလည်း “ဤလပြည့်နေ့ကပင် စ၍ သင်္ဂါယနာတင်မည်”ဟု တိုင်ပင်ကြကုန်၏။

အရှင်အာနန္ဒာ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း

ဤအခါ အချို့သံဃာတို့က အရှင်အာနန္ဒာကိုရည်၍ ငါတို့ အစည်း အဝေးဝယ် ကိလေသာတည်းဟူသော အဆိပ်နဲ့ တကြိုင်ကြိုင်ဖြင့် လှိုင်လာ လတ္တံ့သော သူတဦး ရှိသည်တကားဟု ပြက်ရယ်စကား ဆိုကုန်၏။ ထိုအသံကိုကြားသော် အရှင်အာနန္ဒာကလည်း “ငါမှတပါး ကိလေသာ ဟူသော အဆိပ်နဲ့လှိုင်လျက် ထိုင်လတ္တံ့သူ မရှိပြီ၊ ဤရဟန်းတို့သည် ငါ့ကိုရည်၍ဆိုချေသည်တကား”ဟု ကြီးမားသော သံဝေဂသည်ဖြစ်၏။

အချို့သော ရဟန်းတို့ကလည်း “အရှင်အာနန္ဒာ --- နက်ဖြန်ပင် သံဃာအစည်းအဝေးသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အရှင်ကား သေက္ခသာဖြစ်၍ အထက်မဂ် အလိုငှါ ပြုဖွယ်ရာရှိသေး၏၊ မမေ့မလျော့ အားထုတ်ပါလော့၊ ရဟန္တာ ပရိသတ်သို့ ဝင်ရပါလိမ့်မည်” ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာလည်း “ ငါသည် သောတာပန်သာ ဖြစ်လျက် ရဟန္တာပရိသတ်သို့ ဝင်၍မသင့်၊ အားထုတ်၍ကျင့်က အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် မျက်စိတမှိတ် လျှပ်တပြက်ခန့်သာတည်း၊ ငါ၏ ကိစ္စကိုလည်း ယနေ့ပြည့်စုံ စေအံ့” ဟု ကြံလျက် ညဉ့်ဦးယာမ်ကပင် ကျောင်းစင်္ကြံသို့တက်၍ လူးလာသွားလျက် ကာယဂတာသတိ - ဟု ဆိုအပ်သော ဒွတ္တိ သာကာရကို အနုလောမ၊ ပဋိလောမအားဖြင့် စီးဖြန်း၏။

သန်းခေါင်ယာမ် လွန်မြောက်၍ မိုးသောက်ယာမ်ကူး၍မှ တရားထူး ကို မရလေသော် ဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်ကား - “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား “ချစ်သားအာနန္ဒာ --- သင်ကား ဖြည့်ပြီးသော ပါရမီရှိ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ ကောင်းစွာအားထုတ်လော့၊ မကြာမြင့်မီ ရဟန္တာ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မိန့်တော်မူဖူးပါသည်။ ဘုရားတို့၏ စကားလည်း ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်းသည် မရှိစဖူး၊ လွန်ကျူးသော ဝီရိယကြောင့်သာ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာကိုမရဘဲ ဥဒ္ဓစ္စအားကြီးဟန်ရှိသည်၊ ယခုအခါ ဝီရိယနှင့် သမာဓိကို မျှစေဦးအံ့” ဟု ကြံလျက် စင်္ကြံမှ ဆင်းပြီးလျှင် ကျောင်း၊ အာရပ်တွင်းသို့ဝင်၍ ပင်ပန်း ဖြေခြင်းငှါ အိပ်ရာညောင်စောင်းထက် ထိုင်၍ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ကို မြော်လျက် ကိုယ်တော်ကို လျောင်းလိုက်သော် ခြေတော်ကိုလည်း မြေမှအကြွ၊ ခေါင်းတော်လည်း အုံးသို့မကျမီ အထက်မဂ် သုံးတန်ကိုရ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် -
မေး ။ ။ ငါတို့ ဘုရားသာသနာ၌ လျောင်းစဉ်လည်းမဟုတ်၊ ထိုင်းစဉ် လည်းမဟုတ်၊ ရပ်စဉ်လည်းမဟုတ်၊ သွားစဉ်လည်းမဟုတ်၊ ဣရိယာပုထ်လေးပါးမှ လွတ်ကွာလျက် ရဟန္တာဖြစ်သည် ကား - အဘယ်သူနည်းဟု မေးလျှင် -
ဖြေ ။ ။ အရှင်အာနန္ဒာတည်းဟု ဖြေအပ်၏။

ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း သိစေခြင်း

ယင်းသို့ အရှင်အာနန္ဒာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသည်နောက် မိုးသောက်နေ၌ လေးရာကိုးကျိပ်ကိုးပါးသော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစား၍ ပြီးကြသော် သပိတ်၊ သင်္ကန်းတို့ကို သိုမှီး၍ မဏ္ဍပ်ကြီးသို့ကပ်ပြီးလျှင် ထေရ်စဉ်နေရာဖြင့် ကောင်းစွာစည်းဝေးကြ၏။ အရှင်အာနန္ဒာ၏အလိုငှာလည်း နေရာထားကြ၏။ အချို့ရဟန်းတို့က ဤနေရာကား အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ နေရာနည်းဟု မေးကြလျှင် အရှင်အာနန္ဒာ၏ နေရာပင်တည်း ဟု ပြောလင့်၏။ အရှင်အာနန္ဒာကား မိမိ၏ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းကို သိစိမ့်သောငှာ သံဃာတို့နှင့်အတူ မလိုက်မူ၍ သံဃာတို့ တောင့်တသောအခါမှ ပထဝီသို့ငုပ်၍ (မြေသို့ ငုပ်လျှိုး၍)သွားသဖြင့် ထားလင့်သောနေရာထက်၌ ရုတ်ခြည်း ကိုယ်တော်ကို ပြု၏။ ထိုအခါမှ ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းကို သံဃာတော်အပေါင်းတို့ သိကြသတည်း။ တရံတခါလည်း အာကာသခရီးဖြင့် သွား၍ ထင်ရှားပြသတည်း။

ဝိနည်းသည် သာသနာ၏အသက်

သံဃာများ စည်းဝေမိသောအခါ အရှင်မဟာကဿပက “ငါ့ရှင်တို့ သုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့တွင် အဘယ်ကို ရှေးဦးစွာ သင်္ဂါယနာတင်သင့်သနည်းဟု မေး၏။ သံဃာတို့ကလည်း အရှင်ဘုရား ဝိနည်းတရား မည်သည်ကား - သာသနာတော်၏ အသက်ပေတည်း။ ဝိနည်းတည်သော်သာလျှင် သာသနာတော်တည်ရာသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဝိနည်း ပိဋကတ်ကို သင်္ဂါယနာ တင်သင့်ပါသည်ဟု လျှောက်၏။ ဝိနည်းကို တင်ကြမည်ဆိုသော် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုအမှူးထား၍ တင်သင့်သနည်းဟု မေးပြန်၏။ အရှင်ဥပါလိကို အမှူးထား၍ တင်ကြအံ့ဟု လျှောက်၏။ အသို့နည်း- အရှင်အာနန္ဒာသည် မစွမ်းနိုင်ပါသလောဟု မေးပြန်လျှင် ရှင်အာနန္ဒာလည်း စွမ်းနိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ရှင်ဥပါလိကိုမူကား ဘုရားရှိစဉ်ကပင် ဝိနယဓရအရာ၌ ဧတဒဂ်ထား၍ မြှောက်စားတော်မူပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်ဥပါလိကို အမှူးထား၍ တင်သင့်ပါသည်”ဟု လျှောက်၏။

ဝိနယသင်္ဂါယနာ

ယင်းသို့ မေးမြန်းညှိနှိုင်းပြီးမှ အရှင်မဟာကဿပနှင့် အရှင်ဥပါလိတို့ သည် သမ္မုတိဥတ်ကို ထားကြ၏။ ယင်းသို့ထားပြီးလျှင် အရှင်ဥပါလိသည် ဆင်စွယ်စီသော ယပ်ကို ကိုင်လျက် တရားပလ္လင်ထက်၌ အရှေ့ကို မျက်နှာ မူ၍နေ၏။ အရှင်မဟာကဿပလည်း တောင်ဘက်နံရံကို မှီကာ မြောက်သို့ မျက်နှာမူ၍ ထေရာသန၌ နေပြီးသော် ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

မေး ။ ။ ငါ့ရှင်ဥပါလိ--ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ကို မြတ်စွာ ဘုရားသည် အဘယ်ပြည်ရွာ၌ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်း ပြု၍ ပညတ်တော်မူသနည်းဟု မေး၏။

ဖြေ ။ ။ အရှင် ဥပါလိကလည်း အရှင်ဘုရား-- ဝေသာလီပြည်၌ ကလန္တသူဌေး၏ သားဖြစ်သော သုဒိန်သည် မိမိမယား ဟောင်း၌ မေထုန်မှီဝဲခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ပညတ်တော်မူပါသည်ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့သော နည်းအားဖြင့် -

အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဝတ္ထုကို လည်းကောင်း၊ နိဒါန်းကို လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ ပညတ်ရင်းကို လည်းကောင်း၊ အနုပညတ်ကို လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝါရကို လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ ဝါရကို လည်းကောင်း၊ ပဒဘာဇနီကို လည်းကောင်း မေး၏။ မေးတိုင်း မေးတိုင်း အရှင်ဥပါလိလည်းဖြေဆို၏။ ထိုသို့မေးဖြေကြပြီမှ -

၁။ ဤမျှလောက်သော သိက္ခာပုဒ်အစုံကား ပါရာဇိကကဏ္ဍတည်း၊ ဤမျှကား သံဃာဒိသိသ်တည်း၊ ဤမျှကား အနိယတတည်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပါရာဇိကလေးပါး၊ သံဃာဒိသိသ်တဆယ့် သုံးပါး၊ အနိယတနှစ်ပါး၊ နိဿဂ္ဂိပါစိတ် သုံးဆယ်၊ သုဒ္ဓပါစိတ် ကိုးဆယ့်နှစ်၊ ပါဠိဒေသနီလေးပါး၊ သေခိယ ခုနစ်ဆယ့်ငါးပါး၊ အဓိကရဏသမထ ခုနစ်ပါးအားဖြင့် ပေါင်း နှစ်ရာနှစ်ဆယ့် ခုနစ်ပါးသော တရားစုကို ဘိက္ခုဝိဘင်းဟူသော အမည်ဖြင့် ထား၍ -

- ၂။ ရဟန်းမိန်းမတို့အား ပညတ်တော်မူသော ပါရာဇိက ရှစ်ပါး၊
သံဃာဒိသိသံ တဆယ့်ခုနစ်ပါး၊ နိဿဂ္ဂါပိစိတ် သုံးဆယ်၊ သုဒ္ဓါပိစိတ်
တရာခြောက်ဆယ့်ခြောက်ပါး၊ ပါဠိဒေသနီရှစ်ပါး၊ သေခိယ ခုနစ်ဆယ့်
ငါးပါး၊ အဓိကရဏ သမထ ခုနစ်ပါးအားဖြင့် သုံးရာနှစ်ဆယ့်တပါး
သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဘိက္ခုနီဝိဘင်း ဟူသော အမည်ဖြင့်
ထား၍ -
- ၃။ ကြွင်းသောတရားကို မဟာဝါခန္ဓက၊ စူဠဝါခန္ဓက၊ ပရိဝါဟူသော
အမည်ဖြင့် သီးသန့်၍ ထားပြီးမှ ရဟန္တာငါးရာလုံး ပေါင်းရုံး၍
သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။

သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ သင်္ဂါယနာ

ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာတင်ပြီးသော် အရှင်မဟာကဿပလည်း
“ငါ့ရှင်တို့--သုတ်၊ အဘိဓမ္မာကို သင်္ဂါယနာတင်ရာဝယ် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို
အမှူးထား၍ တင်သင့်သနည်း”ဟု မေးပြန်၏။ “အရှင်အာနန္ဒာကို အမှူးထား၍
တင်သင့်ပါသည်”ဟု လျှောက်ကြလျှင်၊ အရှင်အာနန္ဒာကို အရှင်ဥပါလိ၏
နေရာသို့တက်စေ၍ ဤသို့မေးပြန်၏။

မေး ။ ။ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ--မြတ်စွာဘုရားသည် ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို
အဘယ်ဌာန၌ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်
မူသနည်း - ဟု မေး၏။

ဖြေ ။ ။ အရှင် မဟာကဿပ--ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်နှင့် နာဠန္ဒမြို့၏အကြားသို့ ဘုရားကြွတော်မူသော
ကာလ သုပ္ပိယပရိဗိုဇ်နှင့် ဗြဟ္မဒတ်လုလင်တို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊
ချီးမွမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူပါ
သည် - ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့စသည်ဖြင့် အလုံးစုံသော သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်
တို့ကို အရှင်မဟာကဿပမေးတော်မူသည်၊ မေးတိုင်း မေတိုင်းလည်း
အရှင်အာနန္ဒာ ဖြေတော်မူသည်၊ ဤသို့မေးဖြေကြပြီးမှ -

- ၁။ ရှည်သော ပမာဏရှိသော သုံးဆယ့်လေးသုတ်ကို ပေါင်း၍ ဒီဃနိကာယ် - ဟု သမုတ်သည်။
- ၂။ အလယ်ပမာဏရှိသော တရာငါးဆယ့်နှစ်သုတ်ကို ပေါင်း၍ မဇ္ဈိမနိကာယ် - ဟု သမုတ်သည်။
- ၃။ ငယ်သော ပမာဏရှိသော ခုနစ်ထောင်ခုနစ်ရာခြောက်ဆယ့်နှစ်သုတ်ကို ပေါင်း၍ သံယုတ္တနိကာယ် - ဟု သမုတ်သည်။
- ၄။ အင်္ဂါတပါးလွန်သောသုတ်ပေါင်း ကိုးထောင်ငါးရာငါးဆယ့်ခုနစ်သုတ်ကို ပေါင်း၍ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် - ဟု သမုတ်သည်။
- ၅။ ခုဒ္ဒကပါဌ၊ ဓမ္မပဒ၊ ဥဒါန်း၊ ဣတိဝုတ်၊ သုတ္တနိပါတ်၊ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာ၊ ဇာတ်၊ နိဒ္ဒေသ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊ အပဒါန်၊ ဗုဒ္ဓဝင်၊ စရိယာပိဋကအားဖြင့် တဆယ့်ငါးကျမ်းသော သုတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုမှကြွင်းသော ဘုရားစကားတော်တို့ကို လည်းကောင်း ပေါင်းချုပ်၍ ခုဒ္ဒကနိကာယ် - ဟု သမုတ်သည်။

ဤသို့သော အမည်ပညတ်ဖြင့် မှတ်သား သီးသန့်ပြီးမှ ရဟန္တာငါးရာလုံး ပေါင်း၍ ရွတ်အံ့သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။

[ထို့ကြောင့်-“သမောဓာနေတွာ ဂါယန္တိ ဧတ္တာတိ သင်္ဂါယနာ” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ သင်္ဂါယနာမည်သတည်း။ ဧတ္ထ သမယေ၊ဤအခါ၌။ ဝါ၊ ဤအစည်းအဝေး၌။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်းရုံး၍။ ဂါယန္တိ၊ ရွတ်ကြကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ပေါင်းရုံး၍ ရွတ်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သင်္ဂါယနာ၊ သင်္ဂါယနာမည်၏။ သံ-ရှေးရှိသော ဂါ-ဇာတ်၊ ယု-ပစ္စည်းဖြစ်ရကား တတိယအက္ခရာ ဂ-နှင့် ရေးသားရွတ်ဖတ်ရမည်။]

ယင်းသို့ သင်္ဂါယနာတင်ကြ၍ ပြီးဆုံးသောအခါ အရှင်မဟာကဿပသည် ဘုရားစကားတော်မြတ်ကို နှစ်ပေါင်းငါးထောင် တည်အောင်ပြုပေသည် တကား-ဟု ကောင်းချီးပေးသည်မှာ ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် ရေအဆုံးရှိသည်ကိုပြု၍ အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ သွက်သွက်လည်၍ တုန်လှုပ်၏၊ သုရာ၊ ဂဠုန်၊ ကုမ္ဘဏ်၊ နဂါး၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ကြော်ငြာဟစ်ကြွေး

ကောင်းချီးပေးသော အသံတို့သည်လည်း ညံ့မစွဲမျှ ဖြစ်ကုန်၏။ အံ့ဖွယ်သမှု မဖြစ်စဖူး ထူးကဲသော တိတ်နိမိတ်တို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ဂါယနာကို ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှ စ၍ တင်သည်။ တပေါင်း လပြည့်အရောက် ခုနစ်လမြောက်တွင် ပြီးဆုံးသတည်း။

သာသနာနှင့် ကောဇာသက္ကရာဇ်

ဤသင်္ဂါယနာပွဲကြီး ပြီးသောအခါ အဇာတသက်မင်းသည် အရှင် မဟာကဿပအား လျှောက်ထားညှိနှိုင်း၍ ဘုရားသာသနာနှင့် ကောဇာ တညီတည်း ရှိစိမ့်သောငှါ တရားလေးဆယ့်ရှစ်ခုသော သက္ကရာဇ်ကို ဝေဖန်၍ ကိန်းသစ်ထားလေသတည်း။ ဤသင်္ဂါယနာတင်ကြောင်းကို မဟာဝင်စာ၌ စကား မစေ့တတ်သောကြောင့် ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနှင့် ညှိ၍ ရေးလိုက် သည်။

ပဒျပဒေါရဝံသ-အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၄၂-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“ပဌမဓမ္မသင်္ဂီတိ” အမည်ရှိသော
တတိယ အပိုင်း အခဏ်းကား ပြီး၏။

၄။ ဒုတိယဓမ္မသင်္ဂီတိကဏ္ဍ - စတုတ္ထပိုင်း
ဝေသာလီပြည်၌ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း

အဘသတ်မင်းဆက်

အဇာတသတ်မင်းသည် ဘုရားနိဗ္ဗာန်မဝင်မီ ရှစ်နှစ်၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်ပြီးမှ နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်အားဖြင့် သုံးဆယ့်နှစ်နှစ်ပြုပြီးသော် သက်တော် လေးဆယ့် ရှစ်နှစ်တွင် သားတော်ဥဒယဘဒ္ဒလုပ်ကြံ၍ ကံကုန်လေ၏။ ထိုဥဒယဘဒ္ဒမင်း လည်း မင်းပြု၍ တဆယ့်ခြောက်နှစ် အကြာတွင် သားတော်အနုရုဒ္ဓါလုပ်ကြံ၍ မင်းပြုသည်။ ထိုအနုရုဒ္ဓါကိုလည်း ၎င်းသား မုဏ္ဍလုပ်ကြံ၍ မင်းပြုသည်။ မင်းနှစ်ဦး စည်းစိမ်ရှစ်နှစ်၊ သက္ကရာဇ် လေးဆယ့်ရှစ်ခုရှိသောအခါ သားတော် နာဂဒါသသည် ခမည်းတော် မုဏ္ဍကိုသတ်၍ မင်းပြုသည် နာဂဒါသစည်းစိမ်နှစ် တဆယ့်လေးနှစ်၊ သက္ကရာဇ် ခုနစ်ဆယ်နှစ်ခုရှိသောအခါ လိမ္မာသော မှူးမတ် ပြည်သူတို့သည် အဘသတ်မင်းငါးဆက်ကို ဖြတ်၍ သုသုနာဂ အမတ်ကြီးကို မင်းမြှောက်ကြလေသည်။

သုသုနာဂအကြောင်း

ဝေသာလီပြည်၌ မင်းပြုသော လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် ပြည်ရွာဆိတ်ငြိမ် သောကြောင့် မှူးမတ်တို့ကို ဤသို့မေး၏။ ငါတို့၏ မြို့ရွာသည် မြို့၏ အင်္ဂါလေးပါး၊ ပြည်၏အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်ပါသနည်း - ဟုမေး၏။ မှူးမတ်တို့ကလည်း ပြည့်တန်ဆာ မရှိသောကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်ပါသည်။ မဆိတ်ငြိမ်ဘဲ ဖြစ်လိုမူကား ပြည့်တန်ဆာ ထားရမည်ဟု ပြောလျှင် မိမိတို့၏အမျိုးမှ အဆင်းပြင်လျာ ကောင်းစွာလှသော မင်းသမီးတယောက်ကို ချီးမြှောက်၍ ပြည့်တန်ဆာအရာဖြင့်ထား၏။ အသပြာ ငါးရာပေးမှ မွေးလျော်ရ၏။ ပြည်သူတို့ မပျော်ပါးစိမ့်သောငှါလည်း အမျိုးမိန်းမကို ထားပေ၏။ ထိုအခါ အမျိုးတို့၏ အသရေကို စောင့်လေ့ရှိသော လိစ္ဆဝိမင်း တယောက်သည် ပြည့်တန်ဆာမကို မိမိအိမ်သို့ဆောင်၍ ခုနစ်ရက်တိုင် နေစေ သဖြင့် ပဋိသန္ဓေရှိမှ အစောင့်နှင့် တကွ လွှတ်လိုက်၏။

ပြည့်တန်ဆာမလည်း ကိုယ်ဝန်ရင့်၍ ဖွားလတ်သော် သားတစ်စိုင်း ဖွားရကား ရှက်စနိုးသောကြောင့် အိုးသစ်တွင် ဂွမ်းစိုင်းခင်း၍ ထိုသားစိုင်းကို ထည့်သွင်းပြီးမှ လုံစွာဖုံးအုပ်၍ ဤအိုးကို မိုးသောက်လျှင် မြို့ပြင် တံမြက်ချေး စုရာ၌ ပစ်ချေ - ဟု အထိန်းမိန်းမကို စေလိုက်၏။ အထိန်းမိန်းမလည်း စေလိုက်တိုင်း ထားလေသော် ထိုခဏ၌ မြို့ကိုစောင့်နေသော နတ်နဂါးမင်း သည် သိလေ၍ လျင်စွာလာပြီးလျှင် ကိုယ်အငွေ့ဖြင့် အိုးကိုရစ်ပတ်လျက် အထက်၌ ပါးပျဉ်းအုပ်မိုး၍ အခိုးအလျှံ လွှတ်လျက်နေ၏။ ထိုနဂါးကိုမြင်၍ လူအများ ဝန်းဝိုင်းကြည့်ရှုကြသော် နဂါးသည် သျှူး၊ သျှူး ဟူသောအသံကို ပြု၍ ကွယ်လေ၏။ လူတို့သည် အိုးကိုဖွင့်၍ ကြည့်လေသော် အသားစိုင်းမှ ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ကြန်အင်လက္ခဏာရှိသော သူငယ်ကိုမြင်၍ ချစ်ခင် စုံမက်ခြင်းရှိရကား အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် လာ၍ကြည့်ကြ၏။ ထိုသူငယ်ကို လိစ္ဆဝိမင်းတို့ မွေးမြူလေ၏။ အမည်မှည့်အံ့သောနေ့၌ သူငယ်ကိုလူတို့ ကြည့်အံ့ ဟု ဝန်းရံသောအခါ အိုး၌ပတ်နေသော နဂါးကြီးသည် သျှူး၊ သျှူး အသံကိုပြု၍ ကွယ်လေသည်ကို အကြောင်းပြု၍ သုသုနာဂလုလင် ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။

ထိုသုသုနာဂသည် ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိသောအခါ အဇာတသတ်မင်း သည် စစ်ချီ၍ လုပ်ကြံသဖြင့် ဝေသာလီပြည်အလုံးကို ရ၍ အလိုရှိသမျှသော လူသူဘဏ္ဍာကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆောင်လေသည့်အခါ သုသုနာဂကို ရာဇဂြိုဟ်အမတ်ကြီးယူ၍ သားအဖြစ်ဖြင့် မွေးပေ၏။ အရွယ်သို့ရောက်သော အခါ အလွန်လိမ္မာ၏။ ပညာသတ္တိလည်းရှိ၏။ ကောင်းသောအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အဘစစ်သူကြီး ကံကုန်လေလျှင် ဘခင်၏အရာဖြစ်သော စစ်သူကြီး အဖြစ်သို့ရောက်၏။ ထိုစစ်သူကြီးသည် ဘုန်း၊ ပညာ၊ သဒ္ဓါ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံရကား ပြည်သူပြည်သားတို့ အလွန်ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍ အဘသတ်မင်း ယုတ်ဖြစ်သော နာဂဒါသကို ဖျောက်၍ သုသုနာဂစစ်သူကြီးကို မင်းမြှောက် လေ၏။ သုသုနာဂမင်းလည်း ဝေသာလီပြည်မှာ နေတော်မူ၏။ ထိုမင်း

စည်းစိမ်တဆယ့်ရှစ်နှစ်၊ သာသနာသက္ကရာဇ် ကိုးဆယ်ပြည့် ရောက်သော အခါ ကြမ္မာကုန်၍ ၎င်း၏သား ကာလာသောကသည် မင်းဖြစ်၏။ ထိုကာလာ သောကမင်းနန်းစံ၍ ဆယ်နှစ်ရှိသောအခါ ရှင်မဟာယသ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ တင်တော်မူသည်။

ဒုတိယသင်္ဂါယနာ တင်ရခြင်းအကြောင်း

ဝေသာလီပြည်၌ ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် ဝိနည်းကျမ်းဂန်ကို ဆရာထံ၌ နည်းခံခြင်း မများကြသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ လောဘ မောဟ ပြောထူ၍ မသူတော်တို့၏ စရိုက်ကို နှစ်ခြိုက်ကြသောကြောင့် လည်းကောင်း ဝိနည်းအမှန်ကို ပျက်ပြားစေ၍ ဆယ်ပါးသော အဓမ္မမှုကို ထင်စွာပြုကြကုန် သတည်း။

အဓမ္မဆယ်ပါး ဟူသည်ကား -

- ၁။ ရဟန်းတို့အား ယမန်နေ့ အကပ်ခံပြီးသော ယာဝဇီဝကဝတ္ထုကို နောက်နေ့ အကပ်ခံသော ယာဝကာလိကနှင့်ရော၍ သုံးဆောင် သော် သန္နိဓိပါစိတ်သင့်သည်ဟု ပညတ်ပါသည်။ သားချိုဖြင့် သိုမှီး၍ထားသော အကပ်ခံပြီး ဆားကို နောက်နေ့အခါ ဆွမ်းစသည်နှင့် ရော၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အပ်၏။ သန္နိဓိမဖြစ်ဟူ၍ ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၂။ နေရိပ် လက်နှစ်သစ် - မွန်းလွဲသည် တိုင်အောင် ဆွမ်းစားကောင်း ၏ ဟူ၍ ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၃။ ရွာတပါးသို့ သွားလိုသော ရဟန်းသည် ပဝါရိတ်သင့်လျက် အတိရိတ် ဝိနည်းကံမပြုဘဲဆွမ်းစားခြင်းသည် အပ်၏ - ဟု ယူသည်လည်းတပါး၊
- ၄။ တသိမ်တည်း၌ နှစ်စု၊ သုံးစု၊ သံဃာနေလျက် ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာစသော ကံပြုခြင်းသည် အပ်၏။ ဝဂ်မဖြစ် ဟု ယူသည် လည်းတပါး၊

- ၅။ မလာသေးသော ရဟန်းတို့အလိုကို လာသောအခါ ယူအံ့ဟူ၍ မလာမီက သံဃကံပြုခြင်းငှါ အပ်၏ဟု ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၆။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတို့၏ အလေ့အကျင့် ဟူသမျှတို့သည် အပ်၏ဟု ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၇။ နို့ရည်အဖြစ်ကို လွန်၍ နို့ဓမ်းအဖြစ်သို့ မရောက်သေးသော နို့ကို ဘုဉ်းပေး၍ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် အတိရိက် ဝိနည်းကံမပြုပဲ သုံးဆောင်ခြင်းငှါအပ်၏-ဟု ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၈။ မရင့်သေးသော သေနကို သောက်ခြင်းငှါ အပ်၏-ဟု ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၉။ အဆာမရှိသော နိသီဒိန်သည် အပ်၏-ဟု ယူသည်လည်း တပါး၊
- ၁၀။ သံဃာကို တည်၍လှူသော ရွှေငွေသည် အပ်၏ - ဟု ယူသည်လည်း တပါး၊

ဤဆယ်ပါးသော အဓမ္မဝါဒကို လူရဟန်းတို့အား ပြ၍ နေကြကုန်၏။

အရှင်မဟာယသ နုံဓမ်းခြင်း

ထိုအခါ ကောသမ္မိပြည်၌နေသော ကာကဏ္ဍကပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော အရှင်မဟာယသသည် ရဟန်းတို့၏ ပါမောက္ခ သံဃာ့ထေရ်ဖြစ်၏။ ထိုအရှင်ယသသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိလေသော် မသူတော်ဖြစ်သော ဝေသာလီ အလဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် ဘုရားရှင် ဝိနည်းတော်ကို ဖျက်၍ သာသနာ၌ ငြောင့်တံသင်း နှက်သကဲ့သို့ပြုချေပြီ။ ဤအလဇ္ဇီတို့သည် အသင်းအပင်းကို များစွာရသော် ဘုရားသာသနာကို လျင်စွာ ကွယ်စေလတ္တံ့-ဟု ဓမ္မသံဝေဂဖြစ်ရကား တရားပြခြင်းငှါ မိမိကိုယ်တိုင် လာ၍ ဝေသာလီပြည်သို့ ရောက်လေသော် ဘုရားသီတင်းသုံး နေတော်မူဖူးသော မဟာကုဋာဂါရ၌ နေ၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အမူအရာကို နာခံ၍ ကြည့်ရှု၏။

ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့လည်း ဥပုသ်နေ့ကြိမ်လျှင် ဥပုသ်အိမ်၌ ရေဖြင့်ပြည့်သော ကြေးခွက်ကြီးကိုထား၍ ရောက်လာသမျှသော ဒါယကာတို့အား စွမ်းနိုင်သမျှ မူးစ၊ မတ်စဖြစ်သော အသပြာကိုလည်း လှူကြကုန်၊ ထည့်ခဲ့ကြကုန်၊ တစုံတခုသော သံဃာ့ကိစ္စ၌ သံဃာတို့ အသုံးအဆောင် ဖြစ်လတ္တံ့-ဟု ဆို၍ခံယူ၏။ အရှင်မဟာယသလည်း ထိုသို့ ပြုကြသည်ကို မြင်လျှင် ထိုသံဃာတို့အား လည်းကောင်း၊ ဒါယကာတို့အား လည်းကောင်း၊ “အချင်းတို့--ဤသို့ပြုခြင်းသည် မအပ်၊ ရဟန်းတို့၏ အရာမဟုတ်” ဟုဆို၍ တားမြစ်၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် လိမ္မာသော ဒါယကာတို့သည် ရှောင်ရှားကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ကား အရှင်ယသအား မပေါင်းဖက် မဆက်ဆံကြလင့်ဟု ဥက္ကေပနိယကံထား၍ ပယ်ရှားကြ၏။

အရှင်မဟာယသ သင်္ဂါယနာတင်ရန် အားထုတ်ခြင်း

ယင်းသို့ ပယ်ရှားလေလျှင် အရှင်ယသလည်း မိမိ၏ ဓမ္မဝါဒီ လဇ္ဇီ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကြောင်း ရဟန်းတဦးအားပြခဲ့၍ အလဇ္ဇီတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်းငှါ အားထုတ်၏။ ထိုအကြောင်းကိုသိလျှင် အလဇ္ဇီတို့က အရှင်ယသ ရှိရာ ကျောင်းသို့လာ၍ တုတ်၊ တောင်ငှေ့ ကိုင်ကာဖြင့် များစွာဝန်းရံကြ၏။ ထိုအခါ ရှင်မဟာယသသည် စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားပြီးလျှင် ကောင်းကင်ဖြင့် ပျံ၍ ကောသမ္မိပြည်သို့ လာခဲ့၏။ ရောက်သော် သံဃာတော်တို့နှင့် ရုံးစုတိုင်ပင်၍ ပါဝေယျကတိုင်း၊ အဝန္တီတိုင်း၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့ထံ တမန်စေလွှတ်၏။ အသီးသီးသော တိုင်းနိုင်ငံတို့၌နေသော ရဟန္တာကြီးတို့ အထံသို့လည်း တမန်စေလွှတ်၏။

မိမိလည်း အဟောဂင်္ဂါမည်သော တောင်သို့သွား၍ ထိုတောင်၌ နေသော သမ္ဘုတထေရ်အား အကြောင်းမျိုးစုံကို ပြန်ကြား၍ သံဃာတော်များကို စည်းဝေစေ၏။ ပါဝေယျကတိုင်း၌ နေသော ရဟန်းခြောက်ကျိပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အဝန္တီတိုင်း၌နေသော ရဟန်းရှစ်ကျိပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အခြားမြို့ရွာ၌ နေကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း အဟောဂင်္ဂါသို့ချည်းလာ၍ ကိုးသောင်းသော သံဃာတို့ စည်းဝေးမိကြသော်

သေရေယျတိုင်း၌နေသော ရေဝတမထေရ်၏ အထံသို့ တဖန်လာကြ၍
ခြင်းရာစကားကို လျှောက်ကြား တိုင်ပင်ပြီးလျှင် သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းငှါ
ဝေသာလီပြည်သို့ ချည်းလာကုန်၏။

ကာလာသောကမင်း အဓမ္မဝါဒီဘက်ပါခြင်း

ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ဖြစ်ကြကုန်သော အဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတို့သည်လည်း
သံဃာအများတို့ လာကြောင်း သတင်းစကားကို ကြားသိလေလျှင် ကာလာ
သောကမင်း၏ထံသို့ဝင်၍ “ပြည့်ရှင်မင်းကြီး--ငါတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား၏ ကိန်းဝပ်တော်မူရာ မဟာဝုန်တော ကုဋ္ဌာဂါရကို
စေတီကြီးထင်မှတ်၍ မပြတ်ကိုးကွယ်လျက် နေကြသည်ကို အဝေး
အာဂန္တုဖြစ်သော တပါးတိုင်းသား ရဟန်းများတို့သည် ငါတို့အား နှိပ်စက်၍
အနိုင်အထက်ယူမည်-ဟု လာကြောင်းကြား သိရလေသည်။ ဤအရာ၌
တကာမင်းကြီးတားမြစ်မှ ငါတို့ချမ်းသာရတော့မည်၊ ဂန္ဓကုဋိလည်း မပျက်မစီး
ရှိချေတော့မည်”ဟု ပြောဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် ကာလာသောက
မင်းလည်း မဆင်ခြင်တတ်သော ပညာနည်းပါးသူ ဖြစ်ရကား အလဇ္ဇီတို့၏
စကားကို ယုံမှတ်၍ အမတ်တို့ကို ရဲမက်မိုလ်ပါနှင့်တကွ သင်တို့သွား၍
တိုင်းတပါး ရဟန်းတို့အား တားမြစ်ချေကုန်၊ တားမြစ်၍မရသော သံဃာတို့ကို
မင်းအာဏာဖြင့် ရိုက်ခတ်လေကုန်ဟု စေလိုက်၏။

တားမြစ်ခြင်းငှါ သွားလေသော အမတ်မှိုက်တို့လည်း သာသနာ
စောင့်နက်တို့၏ အာနုဘော်ကြောင့် မျက်စိလည်၍ ခရီးလွဲလေကုန်၏။
ကာလာသောကမင်းလည်း ထိုည၌တွင် အိပ်မက်မြင်သည်ကား ကြီးမား
ကြမ်းကြုတ် အရပ်ဆိုးလှသော ဘီးလူးတစ်ကျိပ်တို့သည် ထီးဖြူရိပ်၌နေသော
မင်းကို အတင်းဆွဲငင်၍ မြို့ပြင်သို့ ရောက်သောကာလ အလှုံပြောင်ပြောင်
တောက်သော သံမယ်နဖြင့် သီ၍ ‘လောဟကုမ္ဘီငရဲအိုးသို့ ဇောက်ထိုးချ
မည်ရွယ်သည်ဟု မြင်မက်၏။ နံနက်သောအခါ မင်းဆရာပုရောဟိတ်ကို
ခေါ်၍ တိုင်ပင်ပြောဆို ပါသော်လည်း သင့်လျော်စွာ မဖတ်နိုင်ကြသော
ကြောင့် အလွန်ကြောက်လန့်ရကား စားတော်မခေါ်နိုင်ရှိ၏။

နန္ဒာထေရီဆုံးမ၍ ဓမ္မဝါဒီဘက် ပြောင်းခြင်း

ထိုအကြောင်းကို မင်း၏နှမတော်ဖြစ်သော အာသဝေါကင်းပြီးသော နန္ဒာထေရီ ဘိက္ခုနီမ သိလေလျှင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်လာ၍ ကာလာသောကမင်းကြီးအား ဤသို့ဆိုပေ၏။ “မောင်တော်မင်းကြီး -- သင်သည် အလွန်ဝန်လေးသော အမှုကို ပြုဘိသည်တကား၊ အဓမ္မဝါဒီတို့၏ စကားကို လိုက်နာ၍ ရဟန်းကောင်းတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းငှါ ကြံရှာမိချေသည်။ အကယ်၍ ဧကန်အထမြောက်သည်ဖြစ်အံ့၊ စင်စစ် လောဟကုမ္ဘီငရဲသို့ လားရလတ္တံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်ပင်တည်း။ လျင်စွာ ဤဓမ္မဝါဒီလဇ္ဇီ ရဟန်းကောင်းတို့ကို ပူဇော် ကန်တော့ပါလော့” ဟုဆိုပေ၏။ ထိုစကားကိုကြားရမှ မင်းကြီးလည်း သတိရ၍ မိမိကိုယ်တိုင် မဟာဝုန်တောသို့သွား၍ ကူဋ္ဌာဂါရသို့ ရောက်လာသမျှသော သံဃာတော်တို့ကို စည်းဝေးစေ၏။

နှစ်သင်းသော သံဃာတို့ စည်းဝေးမိသောအခါ ဝိနည်းပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာနှင့် ဝါဒနှစ်ဦးကို တိုက်ဆိုင်မိသော် ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့၏ ဝါဒသည် မညီမမျှ အဓမ္မဝါဒီဖြစ်ကြောင်းကိုသိ၍ မိမိ၏ ဓမ္မဝါဒီအသင်း ဖြစ်ကြောင်းကို လျှောက်ကြားလျက် “အရှင်ဘုရားတို့သည် တရားမှန်ရာကိုသာ ဆုံးဖြတ်တော် မူပါ” ဟု တောင်းပန်၏။ ဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဘေးရန်မရှိစိမ့်သောငှါ များစွာသော အစောင့်အရှောက်ကိုလည်း ထား၍ ပြန်ခဲ့၏။ စည်းဝေးမိသော သံဃာတော်တို့လည်း ရေဝတထေရ်၊ သဗ္ဗကာမိထေရ်တို့အား တရားဆုံးဖြတ် စေ၏။ ထိုအရှင်နှစ်ပါးတို့လည်း ဘုရားပညတ်တော်ကို ပြ၍ ဥဗ္ဗာဟိကကံဖြင့် ထိုဆယ်ပါးသော အဓမ္မဝတ္ထုကို ပယ်လှန်၍ တရားမှန်၌သာ တည်စေပြီးမှ မင်းကြီးအား သင်္ဂါယနာတင်လိုသော အကြောင်းကိုကြား၏။

ကာလာသောကမင်းလည်း သံဃာတော်တို့ စည်းဝေးခြင်းအကျိုးငှါ ကြီးကျယ်စွာသော မဏ္ဍပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိန်းဝပ်ရာ ကျောင်းကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာဆောက်လှူပေ၏။ ထိုကျောင်းအရပ်သည် ခပ်သိမ်းသော ငွေပြားခင်းကဲ့သို့ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော သဲတို့ဖြင့် ကြံဖျန်းဘိ ရကား ဝါလိကာရုံဟု တွင်၏။ တရားဆုံးဖြတ်၍ ပြီးလျှင် သံဃာတော်

တို့လည်း ဝါလိကာရုံကျောင်းသို့လာ၍ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ခဏ်းသင်ကြားသော ရဟန္တာစုနစ်ရာကို ရွေးချယ်ပြီးမှ အရှင်မဟာကဿပတို့ ပဌမသင်္ဂါယနာတင်သကဲ့သို့ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အကုန်ထပ်မံ၍ သင်္ဂါယနာတင်ပြန်ကုန်၏။ ထိုသင်္ဂါယနာကား ရှစ်လမြောက်မှ ပြီးဆုံးသတည်း။

[အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇီရဟန်း တသောင်းတို့သည် အချို့လည်း လူထွက်ကုန်သည်၊ အချို့လည်း ပြေးလွှားကုန်သည်၊ အချို့လည်း ထပ်၍ ရဟန်းပြုပြန်သည်။]

ဒုတိယသင်္ဂါယနာ သံဃာ့ထေရ်များ

ဤဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ရာ၌ သံဃာ့ထေရ်ဖြစ်သော သက်တော် တရာနှစ်ဆယ်ရှိသော ရေဝတထေရ်၊ သဗ္ဗကာမထေရ်၊ သာဠထေရ်၊ ခုဇ္ဇသောဘိတထေရ်၊ မဟာယသထေရ်၊ သမ္ဘူတထေရ်အားဖြင့် ခြောက်ပါးသော မထေရ်ကြီးတို့သည် အရှင်အာနန္ဒာ၏ သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည့်တို့တည်း။ ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်လိုက်ရကုန်၏။ ဝါသဘာဝိမီထေရ်၊ သုမနထေရ်၊ ဤမထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည့်တို့တည်း။ ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ရကုန်၏။

[ထိုဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက် ရဟန်းသံဃာတို့ ၂-ဝါဒ ကွဲပြား၍ ဂိုဏ်းသီးခြားကြဟန်ကို မဟာဝင်စာကိုယ်၌သာ ယူလေကုန်။]

ပချပဒေါရဝံသ-အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌

၆၆-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော

“ဒုတိယဓမ္မသင်္ဂီတိ”အမည်ရှိသော

စတုတ္ထအပိုင်း အခဏ်းကားပြီး၏။

၅။ တတိယခမ္မသင်္ဂီတိကဏ္ဍ - ပဉ္စမပိုင်း
ပါဠိပုတ်ပြည်၌ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း

ကာလာသောကမင်းဆက်

ဒုတိယသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးသည့်နောက် ဆယ့်ရှစ်နှစ်မြောက်သောအခါ
ကာလာသောကမင်း အနိစ္စရောက်၍ ၎င်းသားတော်ဘဒ္ဒသေန မင်းပြု၏။
ဤကာလာသောကမင်းအား သားတော်တစ်ကျိပ်ရှိ၏။ ထိုတစ်ကျိပ်တို့သည်
အစဉ်အတိုင်း မင်းပြုကြသတည်း။ တစ်ကျိပ်တို့၏ အမည်ကား *ဘဒ္ဒသေနမင်း၊
ကုရဝဏ္ဏမင်း၊ မဓုရမင်း၊ သဗ္ဗဇောမင်း၊ ဇာလိကမင်း၊ ဥသဘမင်း၊
ကုဉ္ဇယမင်း၊ ကောရဗျမင်း၊ နန္ဒိဝပမင်း၊ ပဉ္စမကမင်း၊ ဤညီနောင်
တစ်ကျိပ်တို့သည် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၍ အငယ်ဆုံးဖြစ်သော
ပဉ္စမကမင်းကို ခိုးမှုကြီး ငနန္ဒာသတ်၍ ဥဂ္ဂသေန ဟူသောအမည်ကိုခံ၍
မင်းပြု၏။

ထိုငနန္ဒာ၏ အကြောင်းကား -

ကာလာသောကမင်း၏ သားတော်တို့၏ တိုင်းစွန် ဇနပုဒ်ဝယ်
ယောက်ျားတဦးသည် ငါးရာသော အပေါင်းအဖော်တို့နှင့်တကွ ခိုးသူကြီး
ပြု၍ ရွာစွန်ဇနပုဒ်တို့ကို တိုက်ဖျက်၍ ထိုရွာသားတို့ကိုပင် ဥစ္စာကို
ဆောင်စေ၍ မလယအရပ်သို့ ပို့စေပြီးမှ လူတို့ကို လွတ်လိုက်၏။ တနေ့သော
အခါ ဘမိလွန်လေ၍ ဆင်းရဲစွာနေရသော စွမ်းပကား အင်အားနှင့်
ပြည့်စုံသော ငနန္ဒာအမည်ရှိသော လုလင်တဦးကို ခိုးသားတို့က ဖမ်း၍ ဥစ္စာ
ကို ထမ်းဆောင်စေပြီးသော် မလယအရပ်သို့ ခေါ်ခဲ့ကုန်၏။ ထိုလုလင်ကလည်း
ခိုးသားတို့၏ အကျင့်အမှု အသက်မွေးမှုကို မြင်လျှင် “သင်တို့နှင့်အတူ

* ဘဒ္ဒသေနမင်း၊ ကောရဏ္ဍဝဏ္ဏမင်း၊ မင်္ဂုရမင်း၊ သဗ္ဗဇောမင်း၊ ဇာလိကမင်း၊
ဥသဘမင်း၊ သဉ္ဇယမင်း၊ ကောရဗျမင်း၊ နန္ဒိဝပမင်း၊ ပဉ္စမကမင်းဟု
သာရတ္ထဒီပနီ ငိုကာ၌ တမျိုးဆို၏။

ငါလည်း လိုက်၍ တိုက်ဖျက်ကာ အသက်မွေးအံ့”ဟု ဆို၍ လိုက်လေ၏။ တရံသောအခါ ခိုးမှုကြီးသည် ဇနပုဒ်တခုကို တိုက်ဖျက်ရာတွင် လက်နက်ထိ၍ သေသဖြင့် ကြွင်းသောခိုးသားတို့သည် “ငါတို့အား ကိုးကွယ်ရာ မရှိပြီ၊ ဤ မလယရွာ၌ နေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်လတ္တံ့”ဟု ဆို၍ ငိုကြွေးကြ၏။

ထိုအခါ ငနန္ဒာက “သင်တို့မစိုးရိပ်ကြလင့်၊ ငါသည် သင်တို့၏ ခိုးမှုကြီးနေရာ၌နေ၍ စီမံအံ့၊ သူတပါးပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောအရာကို ငါပြုအံ့”ဆို၍ သက်သာရာရစေ၏။ ထိုနေ့မှစ၍ ငနန္ဒာသည် ခိုးမှုကြီး ပြုလျက် မြို့ရွာဇနပုဒ်ကိုဖျက်၍ ဥစ္စာတို့ကို ယူပြီးလျှင် မလယရွာ၌ ချည်း စုထား၏။ မိမိ၏ ညီ၊ သား၊ ဆွေမျိုးတို့ကိုလည်း စည်းဝေးစေ၏။ ယင်းသို့စည်းဝေးမိသော် ခိုးသားတို့အား ဤသို့တိုင်ပင်၏။ “အမောင်တို့- ဤပြည်စွန့်ရွာနားကို ဖျက်ဆီး၍လုယက်ခြင်း မည်သည်ကား ယောက်ျား သူရဲကောင်းတို့၏ အမူအရာမဟုတ်၊ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ကြဆောင်ကြ ကုန်အံ့၊ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်မှသာလျှင် ငါတို့ရှည်မြင့်စွာ ချမ်းသာလတ္တံ့”ဟု ဆို၏။

ထိုခိုးသားတို့လည်း ကောင်းပြီ - ဟု ဝန်ခံကြ၍ အခြံအရံနှင့်တကွ စစ်အင်္ဂါကျင်းပပြီးလျှင် တခုသော ပစ္စန္တမြို့သို့ သွားကြ၍ မင်းအဖြစ်ကိုလည်း ပေးမည်လော၊ စစ်ထိုးခြင်းကိုလည်း ပြုမည်လော-ဟု မေး၏။ ထိုမြို့သား တို့ကလည်း ခိုးမှုငနန္ဒာ၏ စကားကိုကြားလျှင် ငါတို့ကား စစ်မထိုးလိုပါ၊ မင်းအဖြစ်ကိုသာ ပေးပါမည်ဆို၍ ငနန္ဒာ၏အလိုတူ ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ဤသို့သောနည်းဖြင့် များစွာသော တိုင်းငယ်တို့ကို သိမ်းယူပြီးမှ ပါဠိလိပုတ်ပြည် သို့သွား၍ စစ်ထိုးပြီးလျှင် ပဉ္စမကမင်းကိုသတ်၍ ဥဂ္ဂသေန ဟူသော အမည် ကို ခံလျက် မင်းပြု၏။

ဇနနာ - ဥဂ္ဂသေနမင်းဆက်

ထိုမင်းသည် မကြာမီကံကုန်လေသော် ထိုမင်း၏ ညီရစ်ယောက်တို့သည် အစဉ်သဖြင့် မင်းပြုကုန်၏။ ရှစ်ယောက်တို့အမည်ကား * ပဏ္ဍုကနန္ဒမင်း၊ တိဿနန္ဒမင်း၊ ဘူတပါလနန္ဒမင်း၊ ကောမိဿာနန္ဒမင်း၊ ဖုဿဝိဓိကနန္ဒမင်း၊ ကောလိယနန္ဒမင်း၊ ဇနနန္ဒမင်း ဟူသည်တည်း။ ထိုညီနောင်ရှစ်ယောက်တို့သည် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် မင်းပြုကုန်၏။ အဆုံးဖြစ်သောမင်းသည် ဥစ္စာကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၊ မြှုပ်နှံခြင်း၌ နှစ်သက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဇနနန္ဒမင်း မည်သတည်း။ ထိုမင်းသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော် တိုက်တော်၌ရှိသော ကုဋေရှစ်ဆယ် သော ဥစ္စာတို့ကို လုံစွာမြှုပ်ထားအံ့-ဟုကြံ၍ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ကမ်းနားသို့သွားပြီးလျှင် မြစ်ကို မြောင်းသွယ်၍ ရေလွှဲ၍ စီးစေပြီးလျှင် မြစ်၏အတွင်း ကျောက်ဖျာ အပြင်၌ တွင်းကြီးစွာတူး၏။

ထိုတွင်း၌ ဥစ္စာတို့ကိုထားပြီးမှ အထက်၌ကျောက်ဖျာကိုခင်း၍ အစပ်၌ ကြေးနီရည်လောင်းစေ၍ အပေါ်၌ ကျောက်ခဲလုံးတို့ကို ခင်းပြန်စေ၍ တဖန် ကြေးနီရည်လောင်းပြီးမှ ရေစီးမြစ်စီးစေ၏။ တဖန်မိမိ၏ အာဏာနဲ့ရာအရပ်၌ သားရေ၊ သားရိုး၊ ချိပ်၊ သစ်စေး စသည်တို့ဖြင့် ဥစ္စာကိုဆည်းပူးခြင်း ကိုပြု၏။ ရှေးအတူ မြှုပ်နှံပြန်သတည်း။ သာသနာသက္ကရာဇ် တရာ ခြောက်ဆယ့်နှစ်နှစ် ရှိသောအခါ ဥစ္စာမက်လှစွာသော ထိုဇနနန္ဒမင်းကိုပယ်၍ သာကီဝင် အနွယ်ဖြစ်သော စန္ဒဂုတ်ကို ဇာနက္ကပုဏ္ဏား မင်းမြှောက်၍ မင်း အဖြစ်သို့ ရောက်လေသတည်း။

* (ဥဂ္ဂသေန နန္ဒမင်း) ပဏ္ဍုကနန္ဒမင်း၊ ပဏ္ဍုဂတိနန္ဒမင်း၊ ဘူတပါလ နန္ဒမင်း၊ ရဋ္ဌပါလနန္ဒမင်း၊ ဂေါဝိသာဏကနန္ဒမင်း၊ သဝိဒ္ဓကနန္ဒမင်း၊ တေဝဋ္ဋကနန္ဒ မင်း၊ ဇနနန္ဒမင်းဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ တမျိုးပြဆို၏။

* စာဏကျ ဟု သက္ကဋကျမ်းများ၌ ဆိုသည်။

ထိုဇာနက္ကပုဏ္ဏား၏ အကြောင်းကား -

တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ဇာနက္ကမည်သော ပုဏ္ဏားသည် နေဒင်သုံးပုံကို လည်း တတ်၏။ ဆေးဝါးမန္တရားတို့ကိုလည်း တတ်၏။ အထူးထူးသော ပရိယာယ်ဝေဝစစ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ဥပါယ်တမျှတို့၌ လည်းကောင်း လိမ္မာ၏။ ဉာဏ်ပဋိဘာန်လည်း ထက်မြက်၏။ အထူးထူးသော ထုံးပုံနိဒါန်း တို့၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏။ ထီးဖြူဆောင်းထိုက်သော ဘုန်းကြက်သရေ ရှိပေသည့်သူ - ဟူ၍လည်း ထင်ရှား၏။ အဘမရှိသည့်နောက် မိခင်ကို လုပ်ကျွေးပေသည့်သူ - ဟူ၍ လူအများကြည်ညို၏။

ဇာနက္ကပုဏ္ဏား၏ စိတ်ထား

တရံသောအခါ မိခင်ပုဏ္ဏားမသည် သား၏မင်းဖြစ်လတ္တံ့သော ကျော်စောခြင်းကိုကြားသော် လွန်စွာငိုကြွေး၏။ ဇာနက္ကပုဏ္ဏားလည်း မိခင် အဘယ့်ကြောင့်ငိုသနည်း-ဟု မေး၏။ “ချစ်သား--သင်ကား ထီးဖြူဆောင်း ထိုက်သော ဘုန်းကြက်သရေရှိ၏။ နောင် မင်းဖြစ်လတ္တံ့၊ မင်းတို့မည်သည်ကား တစုံတယောက်သောသူ၌ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ရှိတတ်၏။ ထိုအခါငါ့အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ကင်းလတ္တံ့၊ ထိုသို့ကင်းခဲ့လျှင် မိခင်သည် ကိုးကွယ်ရာမဲ့ ဖြစ်လတ္တံ့”ဟု အောက်မေ့၍ ငိုသည်ဟုပြော၏။ ပုဏ္ဏားကလည်း “မိခင် ငါ၌ မင်းဖြစ်ထိုက်သော ဘုန်းကြက်သရေသည် အဘယ်၌ တည်သနည်း”ဟု မေး၏။ “ချစ်သား အစွယ်တို့၌တည်သည်” ဟု ဆိုသော် မိခင်ကို လုပ်ကျွေး ရခြင်းသည်သာလျှင် အကျိုးရှိလှ၏-ဟု ဆို၍ အစွယ်တို့ကို ချိုး၍ ပစ်ပြီး လျှင် မိခင်ကို လုပ်ကျွေးလျက်နေ၏။ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်လည်း လူအလုံး သည် ချီးမွမ်းအပ်၏။

ထိုဇာနက္ကပုဏ္ဏားသည် သွားကျိုးခြင်းကြောင့်သာ မဟုတ်သေး၊ ရှေးကပင် ကိုယ်သဏ္ဌာန်၏မလှခြင်း၊ ခြေကောက်ခြင်းဟူသော အပြစ်တို့နှင့်လည်း ပြည်စုံ၏။ တနေ့သ၌ ထိုပုဏ္ဏားသည် ဥစ္စာရှာခြင်းငှါ လှည့်လည်သဖြင့် ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုအခါကြိုကြိုက် သည်ကား ဓနနန္ဒမင်းသည်

ဥစ္စာကို ဆည်းပူးမြှုပ်နှံပြီး၍ တဖန်အလှူပေးလိုသော အကြံဖြစ်ရကား ထိုနန်းတွင်း၌ အလှူတင်းကုပ်ဆောက်လုပ်စေ၍ ပုဏ္ဏားတို့ကို ပင့်ခေါ်ပြီးလျှင် ပုဏ္ဏားကြီးအား အသပြာတကုဋေထိုက်သော၊ ပုဏ္ဏားငယ်အား အသပြာတသိန်း ထိုက်သော အလှူဝတ္ထုတို့ကိုစီရင်၍ အလှူကြီးကိုပေး၏။ ယင်းသို့ အလှူကြီး ပေးသောအခါနှင့်ကြုံရကား ဇာနတ္တပုဏ္ဏားလည်း အလှူတင်းကုပ်သို့ ဝင်၍ ပုဏ္ဏားကြီး၏ နေရာ၌နေ၏။ ဓနနန္ဒမင်းသည် မင်္ဂလာဆင်တော်ကို စီး၍ ထွက်လာသဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ အထက်ကနေသော ဇာနတ္တပုဏ္ဏားကို မြင်လျှင် မကြည်လင်သော စိတ်ရှိရကား ဤပုဏ္ဏားကို ဤနေရာမှ နှင်စေ - ဟု မင်းချင်းတယောက်ကိုစေ၏။ အလှူစီမံသော အမတ်တို့ကနှင့်၍ မသင့်ကြောင်း ကို လျှောက်ပါသော်လည်း မင်းကြီးမကြိုက်လွန်းသည်ဖြစ်၍ နှင်ထုတ်ချေ ဟု အဖန်ဖန်ဆို၏။

မင်းစေသော လုလင်တို့လည်း မနှင်ဝံ့ရကား ပုဏ္ဏား၏အနီး၌ ထိုင်၍ “ပေးလှူလေသည့် ဒါယကာ မနှစ်သက်ပဲလျက် ပစ္စည်းကိုစုံမက်၍ နေမှားကြ ကုန်၏။ ပစ္စည်း၌တပ်သော တဏှာသည် အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိ၏”ဟု တဏှာကိုသာလျှင် အပြစ်တင်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားလည်း မင်းချင်းတို့၏ စကားကို ကြားလျှင် ငါ့အားရည်မှတ်၍ ဤသူတို့ ဆိုလာချေသည် - ဟု သိသဖြင့် ရှက်ရကား နေရာမှထ၍ ထွက်ခဲ့၏။ တံခါးသို့ ရောက်လျှင် *စလွယ်ချည်ကြိုး တို့ကိုလည်း အထုံးအထုံးဖြတ်၍ မိမိကိုင်သော ကရားကို တံခါးတိုင်၌ ပုတ်ခွဲပြီးသော် မြေပြင်အလုံး၌ ဓနနန္ဒမင်း၏ အစီးအပွား မဲ့ကိုသာဖြစ်စေသော- ဟု ကျိန်ဆဲ၍ထွက်ခဲ့၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး သိသော် “မိအောင်ဖမ်း၍ သတ်လေ”ဟု ကျွန်ကို စေလိုက်၏။ ပုဏ္ဏားလည်း အဝတ်မဆီးအချည်းနှီးသော အာဇီဝကအသွင်ကိုယူ၍ ပြေးလျက် နန်းတော် အရံအတွင်း၌ စားဦးကာလ၊

* ယင်ကြိုး [မဟာဝင်ဒီကာ။]

စားပြီးကာလ ရေသွန်ရာအရပ်၌ ပုန်း၍နေ၏ ၊ မင်းချင်းယောက်ျားတို့လည်း ထိုဇာနတ္တပုဏ္ဏားကို လိုက်၍ မမြင်ကုန်ရကား မတွေ့ကြောင်းကို လျှောက်ကြား ကုန်၏ ။

ဇာနတ္တပုဏ္ဏား ခြွေရံစုခြင်း

ဓနနန္ဒမင်း၌လည်း ပဗ္ဗတမည်သော သားတော် တယောက်သာရှိ၏ ၊ ထိုသားတော်ကိုလည်း နန်းတော်တွင်း၌ ရေကန်တူး၍ ထိုရေကန်၏ အပါး အိမ်ငယ်ဖြင့် အခြားသို့မထွက်ရဘဲ ကျဉ်းကျပ်လုံခြုံစွာထား၏ ၊ ပုဏ္ဏားလည်း မင်းသားရှိရာသို့အပြင်မှ ဥမင်တူး၍ ဝင်ပြီးသော် သွေးဆောင် ၍ ခေါ်လေ၏ ၊ ပဗ္ဗတမင်းသားလည်း ပုဏ္ဏားကို ယုံကြည်သဖြင့် သုံးစားရန် ရိက္ခာဘဏ္ဍာနှင့် တကွ ထွက်၍လိုက်လေ၏ ၊ ပုဏ္ဏားလည်း မင်းသားနှင့်တကွ သွားလေပြီးသော် ဝိဇ္ဈာဒ္ဓဝိမည်သော တောကြီး၌နေ၍ မိမိတတ်လိမ္မာသော ပညာအစွမ်းဖြင့် တကျပ်တန်သော ဘဏ္ဍာကို သပြာရစ်ကျပ်တန်အောင်ပြု၍ ရဲမက်တို့အား ဖြည့်တင်းစရာဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို ရုံးစု၏ ၊ ထူးမြတ်သော ဆေးမန္တ ရားဖြင့်လည်း ရွှေငွေတို့ကို ပြုလုပ်၏ ၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်မျှလောက်သော ရွှေငွေအစုအပုံသည် ဖြစ်လေ၏ ၊ ထိုရွှေငွေတို့ကို တောအုပ်၌မျှပ်ထား ပြီးလျှင် ပဗ္ဗတမင်းသားမှတပါး ထီးဖြူဆောင်းထိုက်သော ဘုန်းပညာရှိသော ယောက်ျားကို ရှာပြန်သော် မောရိယမင်းမျိုးမှဖြစ်သော စန္ဒဂုတ္တမည်သော မင်းသားကို တွေ့လေ၏ ။

ထိုစန္ဒဂုတ္တ၏အကြောင်းကား -

မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ် ဝိဋုဋ္ဌဘသည် သာကီဝင်မင်း တို့ကို ဖျက်ဆီးသောအခါ အချို့သော သာကီဝင်မင်းတို့သည် အသက် လွတ်လိုသောကြောင့် ဟိမဝန္တာ၏ အစပ်ဖြစ်သော တောအုပ်ကို ခိုသဖြင့် မြို့ရွာဖွဲ့၍ နေကြ၏ ၊ ထိုအရပ်သည် ဥဒေါင်းသံ၊ ကြိုးကြားသံတို့ဖြင့် နှစ်လိုမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိရကား မောရိယမြို့ဟုတွင်၏ ၊ ထိုမောရိယမြို့၌ မင်းပြုသော မင်း၏မိဖုရားသည် ကိုယ်ဝန်ရှိသောအခါ ပြည်နီးချင်းမင်း တပါးသည် စစ်ပြုပြန်၍ မောရိယမင်းကို သတ်၍ မင်းအဖြစ်ကိုယူ၏ ၊ ထိုအခါ မိဖုရားကြီး

သည် ကိုယ်ဝန်စောင့်လို၍ မောင်းမတို့နှင့်တကွ မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့် မြို့မှထွက်ခဲ့၍ ပါဠိပုတ်ပြည်သို့ လာခဲ့သော် မြို့၏အနီးရွာကြီးတစ်ခု သားကိုဖွားမြင်၏။ နတ်၏အာနုဘော်ဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲသော အခိုက်ဖြစ်၍ သားကိုမမွေးမြူလိုရကား - သူငယ်ကို အိုးသစ်၌ ထည့်သွင်း၍ နွားနင်း စိမ့်သောငှါ နွားခြံဝ၌ ထား၏။

နတ်တို့စောင့်မရကား စန္ဒမည်သော နွားလားဥသဘသည် တပါး နွားမထွက်မီ ထွက်လာ၍ ကောင်းစွာစောင့်နေ၏။ နွားထိန်းသော ယောက်ျား လည်း သတို့သားကိုမြင်သော် ချစ်ခင်စွာယူ၍ မွေးမြူလေ၏။ စန္ဒနွားလား စောင့်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ သူငယ်ကို စန္ဒဂုတ္တဟုခေါ်ဆိုကြ၏။ ထိုစန္ဒဂုတ္တ သည် နွားကျောင်းသားအရွယ်ရှိသောအခါ နွားထိန်း သမား၏ အဆွေဖြစ်သော မုဆိုးတယောက်သည်မြင်၏။ သားကဲ့သို့ချစ်ခင် လှသောကြောင့် နွားထိန်းအိမ် မှသည် မိမိအိမ်သို့ယူ၍ မွေးမြူကာထား၏။ စန္ဒဂုတ္တသည် မုဆိုးရွာ၌နေ၍ သူငယ်တို့နှင့် ကစားကြသောအခါ မိမိသည်မင်းပြု၍ အခြားသူငယ်တို့ကို အိမ်ရှေ့မင်းအရာ၊ မှူးမတ်အရာ တို့၌ထား၍ အချို့သောသူငယ်တို့ကို မင်းချင်းယောက်ျား ပြုစေ၍ အချို့သောသူငယ်တို့ကို ခိုးသူစသည်ကိုပြုစေ၍ ခိုးသူတယောက်ကို မိ၍ မိမိထံဆက်လာသော် တရားစီရင်သော အမတ်တို့ကို အပ်စေ၍ အပြစ်ရှိ၊ အပြစ်မဲ့ကို စစ်ပြီးလျှင် ဤသူကိုလက်ခြေဖြတ်ထိုက်၏။ ဤသူကို သတ်ထိုက်၏ - ဟူ၍ တရားသူကြီးတို့ ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း မင်းမှာလျှောက်လာ၍ မင်းက လက်ခြေကိုဖြတ်စေ - ဟု အမိန့်ပေး၏။ စေသူတို့လည်း မိမိတို့ကိုင်သော လွှတ်ကို တုတ်၊ ဓားအဟန်ပြု၍ စန္ဒဂုတ္တမင်း၏ အာဏာတော်ဆို၍ ဖြတ်ကြ၏။ ခံရသောသူတို့လည်း လက်ခြေပြတ်ဟန်ပြု၏။ စန္ဒဂုတ္တမင်း၏ ဘုန်းအာဏာဖြင့် ပကတိရှိပြန် စေဆို၍လည်း ရှေးအတိုင်း ဖြစ်ပြန်စေဟန်ပြု၏။

ထိုသို့သောအကြောင်းကို ဇာနတ္တပုဏ္ဏားမြင်လေသော် ဤသူငယ် သည် အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်၏တကား-ဟု အားရဝမ်းသာလျက် ဥစ္စာတထောင် ကို မုဆိုးအားပေး၍ ဤသူငယ်ကို ငါဗေဒင်သင်အံ့ဆို၍ ယူမွေးလေ၏။ မိမိထံသို့ရောက်လျှင် တသိန်းတန်သော ရွှေတန်ဆာကြီးလုပ်၍ နဝရတ်

ကြီးနှင့် သိပြီးလျှင် လည်၌ဆင်စေ၍ ပဗ္ဗတသတို့သားကိုလည်း ထိုနည်းပင် ဆင်စေ၏။ မင်းသားနှစ်ပါးတို့လည်း ရှည်လျားစွာ ပုဏ္ဏား၏ လက်၌ကြီး၍ အရွယ်ရောက်ပြီးသော် အသီးသီးအိပ်မက် မြင်ကြသဖြင့် မိမိတို့၏အိပ်မက်ကို ဆရာပုဏ္ဏားအား ပြန်ကြားသော် ပဗ္ဗတကား - မင်းမဖြစ်၊ စန္ဒဂုတ္တကား မင်းဖြစ်မည် - ဟု သိ၏။ ထိုသို့သိသော်လည်း မင်းသားတို့အား ဘာမျှ မကြား ဆိတ်ဆိတ်သာနေ၏။

စန္ဒဂုတ္တမင်း ဖြစ်ခြင်း

တရံရောအခါ တခုသော တောခန်းဝါ၌ အိပ်ကြစေ၍ ဇာနက္ကပုဏ္ဏား သည် ရှေးဦးစွာနိုး၍ ပဗ္ဗတသတို့သားကို နှိုးပြီးလျှင် လက်၌သန်လျက်ကို ထည့်၍ စန္ဒဂုတ်၏လည်တွင် ဆင်သောတန်ဆာကြီးကို မဖြေမချွတ် မဖြတ်ဘဲ ရအောင် ယူချေ - ဟူ၍စေ၏။ ပဗ္ဗတလည်းယူအံ့ - ဟု သွားသော် မဖြေ မချွတ်မဖြတ်ဘဲကို မရသာ-ဟု ပြန်ခဲ့၏။ အခါတပါး၌ ထို့အတူ ၎င်းတော၌ အိပ်ကြပြန်သော် စန္ဒဂုတ္တကို ပဗ္ဗတလည်၌ဆင်သော တန်ဆာကို မဖြေ မချွတ်မဖြတ်ဘဲ ရအောင်ယူချေစေပြန်၏။ စန္ဒဂုတ္တလည်း သန်လျက်ကိုင်ကာ သွား၍ ပဗ္ဗတသတို့သား အိပ်ရာအနီး၌ ထိုင်ပြီးသော် ဤ ရွှေတန်ဆာကို မဖြေမချွတ်ဘဲရအောင်ကိုကား - ချင်း၏လည်ကို ဖြတ်မှသာရရာသည်-ဟု ကြံ၍ သန်လျက်ဖြင့် ပဗ္ဗတ၏ လည်ကိုဖြတ်၍ တန်ဆာကိုယူခဲ့၏။ ဆရာ ပုဏ္ဏားလည်း ထိုအခြင်းအရာကို မြင်သော် ပညာရှိပေစွ၊ ရဲစွမ်းရှိပေစွ-ဟု ချီးမွမ်းလျက် ဆိတ်ဆိတ်နေလေ၏။ စန္ဒဂုတ္တလည်း အရွယ်သို့ရောက်သော် ဗေဒင်အတတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်စီး၊ မြင်းစီး စသော အတတ်မျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ သင်ကြား၍ အပြီးတိုင် တတ်မြောက်၏။ လုပ်ရည် ကြံရည် နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ထိုအခါ ဆရာဖြစ်သော ဇာနက္ကပုဏ္ဏား က မိမိမြှုပ်ထားသော ရွှေ၊ ငွေ ဥစ္စာတို့ကို ဆောင်နင်း၍ ပြည်ကို လုပ်ကြံစိမ့်သောငှါ ဗိုလ်ပါကို ရုံးစုစေ၍၊ မိမိမူကား ဤအကြံသည် အထမြောက်အောင် ခဲယဉ်းစွ-ဟု ကြံ၍ ရှောင်ရှားကာ နေလေ၏။ စန္ဒဂုတ္တလည်း တံစိုး ပဏ္ဏာဖြင့် ရဲမက်

မဟာဝင်ဝတ္ထု

ဗိုလ်ပါတို့ကို ပေါင်းသင်း၍ ဓနနန္ဒမင်းအား စစ်ပြုလေ၏။ အစွန်အဖျား၌ နေသော မြို့ရွာတို့က တဆင့်ဆီး၍ တိုက်ဖျက်လေသောကြောင့် စန္ဒဂုတ္တမင်း၏ ရဲမက်တို့ တပ်ပျက်စီးချေ၏။ ထိုအခါ မင်းချင်းတို့ကို စနည်းတဘောင် နာစေသော် - ရွာစွန်၌နေသော မုံသည်မ တစ်ယောက်သည် မုံလုပ်ရာ၌ သားငယ်သည် အမိပေးသောမုံကို စားသော် - အနားဝန်ကျင်ကိုစ၍ မစားပဲ အလယ်သားကို ထွင်း၍ လက်ချောင်းနှင့်ကော်ကာ စားသဖြင့် မစားနိုင်၍ ပူလှသောကြောင့် ချိတုံ ချတုံပြု၏။ အမိလည်း သားငယ်၏ အမူအရာကိုမြင်လျှင် “နင်မုံစားသည်ကား စန္ဒဂုတ်မင်း ပြည်ထဲရေးကို လုပ်ကြံသည်နှင့် တူသည် တကား ဟု ဆို၏။

သားငယ်က “မိခင် -- စန္ဒဂုတ်မင်း ဘယ်သို့ပြုသနည်း၊ ငါနှင့် ဘယ်သို့ တူသနည်း”ဟု မေး၏။ “ချစ်သား--စန္ဒဂုတ်မင်းသည် ပြည်ထဲ ရေးကို လုပ်ကြံရာ ကျေးစွန်ရွာလက်တို့ကို အလျင်မဖျက်ဆီးဘဲ မင်းနေပြည် ကြီးကို ဦးစွာလုပ်ကြံလေသောကြောင့် မင်း၏အဖြစ်ကို မရနိုင်၊ သင်သည်လည်း မုံကို အနားမှမစားဘဲ အလယ်သား၌ (ပူရာကို) ထွင်း၍ စားသောကြောင့် (မစားနိုင်ဖြစ်လေသည်)၊ ထို့ကြောင့် တူသည်” ဟု ငါပြောပေ၏။ ထိုစကားကို စနည်းနာသူကြား၍ စန္ဒဂုတ်မင်းနှင့် ဇာနက္ကပုဏ္ဏားအား လျှောက်ထား လေသော်- ဤအရေးဟုတ်လှပေသည် - ဟု တဖန်ဗိုလ်ပါတို့ကို ရုံးစုပြန်၍ ပြည်စွန်ရွာနားမှစ၍ တစတစ သိမ်းပြီးလျှင် ပုပ္ဖပုရပြည်ကိုရ၍ ဓနနန္ဒမင်းကြီး အား စစ်ပြုသဖြင့် မင်းအဖြစ်ကို ရလေ၏။

ဗိန္နုသာရမင်းသား ဖွားမြင်ခြင်း

ဇာနက္ကပုဏ္ဏားလည်း မိမိကရားကို ပုတ်ခွဲ၍ လည်ဆွဲသော စလွယ်ကို ဖြတ်ပြီးသော် ဓနနန္ဒမင်းကြီး၏ စီးပွားမဲ့ကိုသာ ငါပြုတော့အံ့-ဟူသော အကြံသည် မြောက်လေသတည်း။ ဇာနက္ကပုဏ္ဏားလည်း စန္ဒဂုတ်မင်းအား အဘိသိက်မသွန်းစေဘဲ ဓနနန္ဒမင်းသည် ခဲယဉ်းစွာ ဥစ္စာထားရာကို သိသော

တံငါကြီးအား မင်းမြှောက်၏။ ထိုတံငါကြီးသည် အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ဥစ္စာ၊ ရွှေ၊ ငွေတို့ကို ဖော်ယူ၏။ ထိုသို့ ဖော်ပြီးသောအခါမှ တံငါကြီးကို ပယ်ရှား၍ စန္ဒဂုတ်အား ရာဇာဘိသေက ဘိသိက်ကိုခံ၍ ရာဇဓမ္မကို ကျင့်စေ၏။

[ထို့ကြောင့် မင်းတို့မည်သည်မှာ အမျိုးလေးပါးနှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့် ညီညွတ်စေရ၏။ သာယာသောစကားကို ပြောဆို ရ၏ ဟူ၍ မှတ်ရာသည်။ ။ အမှာစာကား]

စန္ဒဂုတ်မင်းသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လျှင် မိမိသိမြင်ဖူးသော ဆေးမန္တန်၌ လိမ္မာလှသော ပဏိယတပွမည်သော ရသေ့ကို ပင့်ခေါ်စေ၍ ထိုရသေ့အား အရာအထူးပေးပြီးလျှင် “သင်သည် ငါ၏ နိုင်ငံကို ရန်သူတို့ မကြံနိုင်စိမ့်သောငှါ အရံအကာ စီရင်လော့” ဟု ဆို၏။ ပဏိယ တပွရသေ့သည် ခိုးသားစသော ဘေးရန် မရှိစိမ့်သောငှါ အထူးထူးသော အင်းမန္တန်ယန္တရားတို့ကို စီရင်လေ၏။ ဇာနတ္တပုဏ္ဏားလည်း စန္ဒဂုတ်မင်းအား စားတော်၌ ဆေးထည့်သော် အန္တရာယ် မပြုနိုင်စိမ့်သောငှာ စားတော် ဟူသမျှတို့၌ အနည်းငယ် အဆိပ်ရော၍ စားစေ၏။ မိဖုရားကား မောရိယပြည်က မယ်တော်နှင့်အတူ ပုပ္ဖပုရပြည်သို့ ရောက်လာသော ဦးရီးတော်၏ သမီးရင်းဖြစ်သော မိန်းမတည်း။ တရံသောအခါ ထိုမိဖုရား၌ ရင့်ပြီးသော ကိုယ်ဝန်ရှိလျက် ရှေ့ခုနစ်ရက် ရောက်လျှင် သားဖွားအံ့သော အခါတွင် မင်းကြီးစားတော်ခေါ်ရာ၌ တလုပ်မျှကို ယူ၍ ခံတွင်းသို့ သွင်းမျိုး၏။

မင်းကြီးလည်း “ထွေးလော့ တွေးလော့” ဟူ၍ ဆိုပါသော်လည်း မထွေးဘဲမျိုး၍ လည်ချောင်းသို့ ဝင်လေ၏။ ဝင်ကြောင်းကိုသိလျှင် မိဖုရား၏ လည်ကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်၍ ဝမ်းမှသားကို အမြှေးနှင့်တကွ ထုတ်၍ ဆိတ်မဝမ်းတွင် ထည့်၏။ တနေ့လျှင် ဆိတ်မတကောင်လဲ၍ သားငယ်ကို

အောင်းစေလျက် နေ့ရက်စေ့သောအခါမှ နို့ထိန်းတို့ကို အပ်မွေးစေ၏။
မင်းသား၏ကိုယ်သည် ဆိတ်မွေးတို့ဖြင့် ထိရကား အရေလွှာပါးတို့သည်
အပိမ့်ပေါက်သောကြောင့် ထိုမင်းသားအား ဗိန္ဒုသာရဟူသော အမည်ကိုမှည့်၏။
ထိုမင်းသားလည်း အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ စန္ဒဂုတ်မင်းသည် မင်းပြု၍
နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အနိစ္စရောက်လေ၏။

စန္ဒဂုတ်မင်း ဖုတ်ဝင်ခြင်း အနိစ္စရောက်ကြောင်းကား -

မင်း၏ကိုယ်၌ ဒေဝဂုဏ်မည်သော ဘီလူးသည်ဝင်၍ မင်းကြီး
အသက်ရှည်သကဲ့သို့ ဖြစ်စေ၍ နေ၏။ သားစိမ်း၊ ငါးစိမ်းကို များစွာစား၍
ကိုယ်နံ့တို့သည် မကောင်းခြင်း၊ ကြမ်းကြုတ်စွာ ကျင့်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။
ပညာရှိသော အမတ်တို့သည် သမားဟူးရားတို့ကို စူးစမ်းသော် ဘီလူး
ဝင်နေသော အဖြစ်ကိုသိ၍ ဗိန္ဒုသာရမင်းအား ဤသို့ လျှောက်၏။ အရှင်
ခမည်းတော် မရှိပြီ၊ ဘီလူးဝင်၍သာ မင်းပြုကာ နေတော့သည်-ဟု မှန်စွာ
သိအောင်ပြုပြီးမှ ဘီလူးကို သုတ်သင်ခြင်းငှါ ဥပါယ်တမျှင်ဖြင့်ကြံ၍ မင်းချင်း
နှစ်ယောက်ကို ဓားလက်နက် လုဟန်ပြုစေ၏။ သူတပါးတို့ မြစ်တားသော်လည်း
မရ၊ မင်း၏ ရှေ့ကိုယ်တော်တိုင်အောင် ရောက်၏။

ဗိန္ဒုသာရမင်းလည်း ဘီလူးနှင့် အကျွမ်းတဝင် ဖခင်ကဲ့သို့ပြု၍
အုန်း၌ ခစားကာနေ၏။ လက်နက်လုသော သူနှစ်ဦးကို ဘီလူးမြင်လျှင်
ငြိမ်းအောင်ပြုဘိ-ဟု မင်းသားအားစေ၏။ မင်းသားလည်း အကြိမ်ကြိမ်
သွား၍ မဆီးတားနိုင်ကြောင်းကိုဆိုလျှင် ဘီလူးက “ငါ့ထံခေါ်ခဲ့”ဟု ဆို၏။
“ချင်းတို့လက်တွင် ဓားလက်နက်ရှိသောကြောင့် မချဉ်းလာစေသည်”
ဟုဆိုလျှင် “လာစေလော့ ငါငြိမ်းအောင်ပြုမည်”ဟုဆို၍ ထိုသူနှစ်ဦးလည်း
ဘီလူး၏အပါးသို့ လက်နက်နှင့်တကွ ချဉ်း၍ သန်လျက်ကို တောင်းရာ
ပေးဟန်ပြုပြီးမှ ဘီလူးအား ခုတ်သတ်လေ၏။ ဘီလူးသေလျှင် ဘခင်မင်းကြီး၏
အလောင်းကို ကောင်းစွာသင်္ဂြိုဟ်ပေ၏။ စန္ဒဂုတ်မင်းကား နန်းစံနှစ်

ဆယ့်လေးနှစ်၊ သာသနာသက္ကရာဇ် တရာရှစ်ဆယ့်ခြောက်ခုနှစ်တွင် အနိစ္စ
ရောက်၍ သားတော် ဗိန္ဒုသာရမင်း ဖြစ်တော်မူလေသည်။

ဗိန္ဒုသာရမင်း၏ မိဖုရား ချင်ခြင်းဖြစ်ခြင်း

ထိုဗိန္ဒုသာရမင်းသည် မောရိယသာကီဝင်မျိုးဖြစ်သော ဓမ္မာ မင်းသမီးကို
ဆောင်၍ မိဖုရား မြှောက်သတည်း။ ထိုဓမ္မာမိဖုရား၌ အသောကမင်းကို
ပဋိသန္ဓေရလေလျှင် ချင်ခြင်းငါးပါးဖြစ်၏။

ချင်ခြင်းငါးပါးဟူသည်ကား -

- ၁။ ခြေတဘက်ဖြင့် နေဝန်းကို ခြေတဘက်ဖြင့် လဝန်းကို နင်းလို
သည်လည်း တပါး၊
- ၂။ ကောင်းကင်၌ရှိသောကြယ်ကို စားချင်ခြင်းသည်လည်း တပါး၊
- ၃။ ကောင်းကင်၌ မြွေယုက်သော တိမ်ညွန့်တို့ကို စားချင်ခြင်း
သည်လည်း တပါး၊
- ၄။ မြေထက်၌ ပေါက်ရောက်သမျှသော သစ်ပင်တို့၏ အညွန့်ကို
စားချင်ခြင်းသည်လည်း တပါး၊
- ၅။ မြေထဲ၌ရှိသော တိကို စားချင်ခြင်းသည်လည်း တပါး၊

ဤသို့ချင်ခြင်း ငါးပါးဖြစ်လတ်၍ ထိုချင်ခြင်းကို တစုံတယောက်
သောသူအား မပြောကြားဝံ့ဘဲ သည်းခံ၍သာ နေဘိရကား မိဖုရားသည်
ဖြောတော့ခြင်း၊ အဆင်းမလှခြင်းသို့ ရောက်၏။ မင်းကြီးလည်း မိဖုရား၏
အဆင်းပေါက်ပြန်ခြင်းကို မြင်သော် “ရှင်မိဖုရားသည် အဘယ့်ကြောင့်
ကြိုလှိုညှိုးငယ်ခြင်း ဖြစ်သနည်း”ဟု မေး၏။ မိဖုရားလည်း အကျွန်ုပ်အား
ငါးပါးသော ချင်ခြင်းသည် ဖြစ်ပါကုန်သည် - ဟု လျှောက်သော် သင်၏
ချင်ခြင်းကို လျှောက်ဆိုလော့-ဟု ခွင့်ပေးသော် “အရှင်မင်းကြီး--ကျွန်ုပ်၏
ချင်ခြင်းကား အလွန်ရဲခဲ၏။ ထို့ကြောင့် မလျှောက်ဝံ့ပါ” ဟု ဆိုလျှင်
မင်းကြီးကလည်း “မိဖုရား--ငါသည်အလုံးစုံကို အစိုးရသော မင်းတည်း။

အဘယ်ဆန္ဒကို မပြည့်စုံစေနိုင်ရှိအံ့နည်း၊ လွတ်လွတ်သာ လျှောက်ဆိုလော့” ဟု ခွင့်ပေး၍ မိဖုရားသည် စေ့စုံစွာ လျှောက်လေသော် မင်းကြီးလည်း ဥပါယ်တမျှ၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပညာရှိသော မှူးမတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီးလျှင် ခဲဖွယ်၊ စားဖွယ်တို့ကို နေရပ်၊ လရပ်လုပ်၍ ထိုအရပ်တို့၌ ရပ်စေပြီးသော် အခြားသော နေရပ်၊ လရပ်၊ ကြပ်သဏ္ဌာန် ပြုအပ်သော မုံတို့ကိုလည်း စားစေ၏။

ထို့နောက်မှ တိမ်၏ အသွင်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော မုံတို့ကိုလည်း စားစေ၏။ ထို့နောက်မှ မင်းရင်ပြင်ကို သုတ်သင်၍ သဲကြံစေပြီးသော် သဲအထက်၌ ဖျာတို့ကို ခင်း၍ တိမ်၏သဏ္ဌာန်၊ သစ်ပင် သစ်ညွန့်သဏ္ဌာန် ပြုအပ်သော စတုမရူမုံ၊ ကတွတ်မုံကိုထား၍ ထိုအထက်၌ အပေါက်ရှိသော ဖျာတို့ကို ခင်းစေပြီးသော် ထိုဖျာပေါက်မှ ထွက်ပေါ်သော တိတို့ကို လည်းကောင်း၊ သစ်ညွန့်တို့ကို လည်းကောင်း ယူ၍ ရွှေခွက်၌ ထည့်ပြီးမှ “မိဖုရားမြေမှ ထွက်သော တိတို့ကို စားလော့၊ သစ်ညွန့်တို့ကို စားလော့” ဟု ဆို၍ စားစေ၏။ ဤသို့စားရမှ မိဖုရား၏ ချင်ခြင်းသည် ငြိမ်းလေ သတည်း။

ဇနသာန - အဇီဝက ဖြေဆိုချက်

ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီးသည် မိဖုရား၏ ချင်ခြင်းဖြစ်သော အကျိုးကို သိလို၍ ပုဏ္ဏားတို့ကိုခေါ်ပြီးသော် အထိုက်အလျောက် ပူဇော်၍ ချင်ခြင်း၏ အကျိုးကိုမေး၏။ ပုဏ္ဏားတို့က “အရှင်မင်းကြီး အကျွန်တို့ မသိနိုင်ပါ၊ နတ်တို့သာ သိပါသည်” ဟု လျှောက်ကြ၏။ ထို့နောက် နဂရဝုဗ္ဗက ကို ခေါ်၍ မေးပြန်လျှင် “ကျွန်ုပ်တို့ကား မသိပါကုန်၊ အာဇီဝကတို့သည် သိတတ်ပါကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။ ထိုအာဇီဝကတို့ကိုလည်း ရှေးနည်း မေးမြန်းတော်မူသော်၊ ဓမ္မာမိဖုရား၏ ဆရာဖြစ်သော ဇနသာနအမည် ရှိသော အာဇီဝကသည် ဤသို့ ဆို၏။ “မင်းကြီး -- ဤမိဖုရားသည်

အမျိုး၏ကောင်းခြင်း၊ အဆင်း၏ ကောင်းခြင်း၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဧကရာဇ်မင်း၏ မိခင်ဖြစ်ထိုက်သည်။ ခပ်သိမ်းသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဘုန်းရှိသော သားမြတ်ကို ရလတ္တံ့”ဟူ၍ ဟောပေ၏။ မင်းကြီး သည်လည်း ဤမျှဖြင့်လျှင် အားရဝမ်းသာစွာ ရှိရကား မိဖုရား၏ ချင်ခြင်း ငြိမ်းရာသောအကြောင်း ဇနဿန အာဇီဝက၏ အလိုအားဖြင့် ပြုပြန်လေ၏။

ထိုအာဇီဝကကား ရှေးကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသော ဘုန်းရှိလှသော သူပေတည်း။ ထိုအာဇီဝကသည် ကဿပဘုရား လက်ထက်တော်၌ စပါးကြီး မြွေဖြစ်၍ အဘိဓမ္မာကို ရွတ်သော ရဟန်းတို့၏ အသံကို ကြားသော် ငါတို့ ဘုရား နိဗ္ဗာန်လားသည်တိုင်အောင် နတ်၏ ချမ်းသာကို ခံစားခဲ့၍ ဘုရား နိဗ္ဗာန်စံပြီးသော် တဦးသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ ကြီးလတ်သော် အာဇီဝက တို့၏ ထံ၌ ရဟန်းပြု၍ ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီး၏ မိဖုရားဆရာဖြစ်လေသတည်း။ ထိုဇနဿန အာဇီဝကလည်း မင်းနှင့်တကွသော ပရိသတ်တို့ထံမှ ထခဲပြီး နောက် ချင်ခြင်း၏ အကျိုးကို အကျယ်အားဖြင့် ဟောခြင်းငှါ မိဖုရားကြီး အထံသို့ လာခဲ့၍ ခင်းအပ်သော နေရာ၌ နေပြီးသော် မိဖုရားက “ဆရာ - အဘယ့်ကြောင့် လာပြန်သနည်း” ဟု မေး၏။ “ဆရာပြောအပ်သော စကားရှိ သည်၊ ထိုစကားကို မင်းနှင့်တကွသော ပရိသတ်၏ အထံ၌ မပြောခဲ့လေ၊ သင်မိဖုရားတဦးကိုသာ ပြောလို၍လာသည်”ဟု ဆို၏။ မိဖုရားကလည်း “ပြောတော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်သော် “သင်မိဖုရားအား ဖြစ်သော ချင်ခြင်း ငါးရပ်တို့တွင်-

- ၁။ လ နေ တို့ကို နင်းလိုသော ချင်ခြင်းမှာ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအပြင်၌ ရှိကုန်သော တရာတပါးသော မင်းတို့သည် ရှင်မိဖုရား သားတော်၏ ခြေရင်းအလုပ် အံ့ကျွေးသာ ဖြစ်အံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။
- ၂။ ကြယ်အပေါင်းကို စားလိုသော ချင်ခြင်းမှာ အမိကွဲ အဘတူဖြစ်သော မင်းတို့ကို သတ်လတ္တံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။
- ၃။ ကောင်းကင်၌ မြွေယှက်သောတိမ်ကို စားလိုသော ချင်ခြင်းမှာ သာသနာ တော်မှအပဖြစ်သော ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါးသော ပါသဏ္ဌအယူတို့ကို ‘ဖျက်ဆီး၍ ဘုရားသာသနာကို ချိုးမြှောက်အံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။

- ၄။ သစ်ပင်၏ အညွန့်ကို စားလိုသော ချင်ခြင်းမှာ အထက် ကောင်းကင် သို့ တစ်ယူဇနာတိုင်အောင် အာဏာနဲ့လတ္တံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။
- ၅။ မြေ၌ တီကိုစားလိုသော ချင်ခြင်းမှာ မြေ၏ အတွင်းကို တယူဇနာ တိုင်အောင် အာဏာနဲ့လတ္တံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်တည်း။

ဤသို့ ဆရာပြဆိုခဲ့သော အကျိုးဖြစ်လတ္တံ့သည်၏ ပုဗ္ဗနိမိတ်အလို့ငှါ ငါးဖြာသော ချင်ခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း” ဟု ဟောပေ၏။ မိဖုရားလည်း အလွန်အားရနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ ဟောသော အကျိုးငါးပါးစီကို ရွှေပြား၌ ရေးစေ၍ ဆရာဟောသောအတိုင်း မှန်မူ ဆရာကိုနေရာအရပ်မှ ရွှေထမ်းစင် ဖြင့်ယူ၍ ပူဇော်ပါအံ့- ဟု လျှောက်ပြီးလျှင် ထိုက်လျှောက်သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ ဖြင့် ပူဇော်၍ လွှတ်လိုက်၏။

ဥဇ္ဇေနိမြို့စား အသောကမင်းသား

ဓမ္မာမိဖုရားသည်လည်း ဖွားချိန်သင့်သောအခါ ကောင်းမြတ်သော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သားတော်ကို ဖွား၍ အသောကမင်းသားဟု အမည်ကို မှည့်၏။ မင်းသားသည် ထိုင်တတ်သော အရွယ်သို့ ရောက်သော အခါ မင်းကြီး၏ အထံသို့ ဆောင်ခဲ့လေ၍ မင်း၏ရင်ခွင်ထက်၌ ကစားကာ နေစေ၏။ လက်ယာရစ် ခရုသင်းကိုလည်း မင်းကြီးကိုင်လျက်နေသည်နှင့် မင်းသားသည် ကျင်ငယ်စွန့်လေသော် ခမည်းတော်မင်းသည် ကျင်ငယ်ကို ခရုသင်းဖြင့်ခံ၍ မင်းသား၏ ထိပ်၌ လောင်း၏။ ဓမ္မာမိဖုရားလည်း မြင်၍ အမျက်ထွက်ရကား မင်း၏ လက်မှ သားကိုယူ၍ ထိုအကြောင်းကို ဆရာဖြစ် သော ဇနဿန အာဇီဝကအား ပြောဆို၏။ ထိုဆရာကလည်း “မိဖုရား - - မစိုးရိမ်လင့်၊ သားတော်သည် ဘိသိက်သွန်းပြီး ဖြစ်လေပြီ။ ဇမ္ဗူဒိပ်၌ မြတ်သော မင်းဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ပြောပြီးမှ ငါပြောသည့်အတိုင်း မှန်မူ ငါရှိရာ လာ၍ ပင့်စေ ဆိုပြီးသော် ပါဠိလိပုတ်ပြည်မှသည် ယူဇနာတစ်ရာဝေးသော အရပ်သို့ သွား၍ နေလေ၏။

|ဓမ္မာသောကမင်း မယ်တော်၏ ချင်ခြင်းဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဇနဿန အာဇီဝက၏ အကြောင်းကို လည်းကောင်း မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ စူဠသီဟ နာဒသုတ်၊ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။ |

ဓမ္မာသောကမင်း အရွယ်သို့ ရောက်လတ်သော် ခမည်းတော်က အိမ်ရှေ့အရာပေး၍ အဝန္တိတိုင်း၊ ဥဇ္ဇေနီပြည်ကြီးကို စားစေ၏။ တရံသော အခါ “အမောင်စားရာမြို့သို့ သွားနေလေ” ဟု စေလိုက်၏။ ဓမ္မာသောက မင်းသားလည်း ယူဇနာတရာဝေးခြားသော ဥဇ္ဇေနီတိုင်းပြည်သို့ သွားလေ သော် ခရီးအကြား ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသော အရပ်၌ ဝိဋ္ဌဋ္ဌာဘဘေးကြောင့် သာကီဝင်မင်းတို့ ပြေးပုန်း၍နေသော ဝေဒိသကမြို့သည် ရှိ၏။ ထို၌နေသော သာကီဝင်သူဌေးသမီးဖြစ်သော ဝေဒိသကဒေဝီကို ယူခဲ့၍ ဥဇ္ဇေနီပြည်ကြီး၌ မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ခံစား၍ နေလေ၏။ ဝေဒိသကဒေဝီကို ယူ၍ မကြာမီ မဟိန္ဒမင်းသားကို ပဋိသန္ဓေယူလေ၏။ ထိုမင်းသားကို ဖွား၍ ဘဝါးခြေဖြင့် သွားတတ်သော် သမီးတော် သယ်မိတ္တာကို ဖွားမြင်ပြန်၏။ တခါတပါး၌ ခမည်းတော် ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီး နာတော်မူကြောင်းကို ကြား၍ ဥဇ္ဇေနီပြည်မှ အလျင်ချီခဲ့ပြီးသော် ဝေဒိသကဒေဝီနှင့် သမီးတော် သားတော်တို့ကို ဝေဒိသက ပြည်တွင်ထားခဲ့၍ မိမိချည်းသာ ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ လာခဲ့၍ ခမည်းတော်အား လုပ်ကျွေးပြုစု၏။ ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီးလည်း နန်းသက်စည်းစိမ် ဆယ်နှစ်၊ သာသနာသက္ကရာဇ် နှစ်ရာတဆယ့်လေးခုနစ်တွင် အနိစ္စရောက် တော်မူ၏။ ခမည်းတော် ခန္ဓာငြိမ်းခဲ့သော် ပြည်အလုံးကို သိမ်းယူ၍ မင်းပြုတော်မူလေ၏။

နိဂြောဓသောမဏေရဟန္တာဖြစ်ခြင်း

ထိုအကြောင်းကို နောင်တော် သုမနမင်းသား ကြားသော် ကိုးကျိပ် ကိုးယောက်သော ညီတော်တို့နှင့်တကွ သမုဒ္ဒရာလှိုင်းထသကဲ့သို့ စစ်ကြီး စီရင်၍ လာပြီးလျှင် ပါဠိလိပုတ်ပြည်ကို ဝန်းရံလေ၏။ ဓမ္မာသောကမင်းလည်း မြို့တွင်းရဲမက်နှင့်တကွ စည်းရုံး၍ တိုက်လေလျှင် နောင်တော် ကိုးကျိပ်ကိုး ယောက်ကိုရ၍ သတ်လေ၏။ နောင်တော် သုမနမင်း၏ မိဖုရား သုမနာဒေဝီ သည် မင်းသားသေကြောင်းကို ကြားလေလျှင် ရင့်သော ကိုယ်ဝန်နှင့်တကွ မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့် ပြေး၍ မနီးမဝေးသော ဒွန်းစက္ကားတို့၏ရွာသို့ သွားလေ၍ ရောက်လျှင် ထိုရွာ၏ အနီး ပညောင်ပင်ကြီး၌ စောင့်သော နတ်သည် သုမနာဒေဝီအား “ဤသို့လာလော့” ဟုခေါ်နှင့်ပေ၏။ မိဖုရား ချည်းကပ်လေလျှင် တခုသော ဇရပ်ကို ဖန်ဆင်း၍ နေစေ၏။ သုမနာဒေဝီ

လည်း ဇရပ်သို့ ရောက်သော နေ့၌ပင်လျှင် သတို့သားကို ဖွားမြင်၏။
ထိုသားအား ပညောင်စောင့်နတ် မ- သည်ကို အကြောင်းပြု၍ နိဂြောဓလုလင်
ဟု သမုတ်ပေ၏။

ဒွန်းစက္ကားအကြီးလည်း ထိုမိဖုရားကို မြင်သည်မှစ၍ မိမိ၏ အရှင်
သမီးကဲ့သို့ မှတ်လျက် လုပ်ကျွေးပြုစုပေ၏။ နိဂြောဓသတို့သား ခုနစ်နှစ်
အရွယ်သို့ ရောက်လတ်သော် မဟာဝရုဏမည်သော ရဟန္တာသည် သူငယ်၏
ရဟန္တာဖြစ်အံ့သော အကြောင်းကို မြင်၍ သုမနာဒေဝီအား တရားစကား
ဟောကြား ဆုံးမပြီးလျှင် သတို့သားကိုယူ၍ ရဟန်းပြုစေ၏။ နိဂြောဓလုလင်
လည်း ဦးခေါင်းရိတ်စဉ်ပင် တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆရာရဟန်းသင်ကြား
သဖြင့် သင်တုန်းဓား၏ အဆုံး၌ပင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။

[သိရိဓမ္မာသောမင်းကြီးကား မိမိနှင့် တမိ တဘတည်းဖြစ်သော ညီတော်
တိဿကိုထား၍ တဘသားချင်းဖြစ်သော နောင်တော် ကိုးကျိပ်ကိုးယောက်ကို
ဖျောက်၍ လေးနှစ်တိုင်တိုင် ဘိသိက်မခံဘဲ ပြည်ထဲရေးကိုသာ သုတ်သင်စီရင်လျက်
သက္ကရာဇ် နှစ်ရာတစ်ဆယ့် ရှစ်ခုရောက်သောအခါမှ ရာဇဘိသေကကို ခံတော်မူ၏။
ညီတော် တိဿ- ကုမာရကိုလည်း အိမ်ရှေ့ပေးတော်မူ၏။]

သိရိဓမ္မာသောကမင်း၏ ရှေးကောင်းမှု

ဝေဒိသကဒေဝီလည်း မဟိန္ဒမင်းသားနှင့် သမီးတော် သယ်မိတ္တာကို
ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ ပို့စေ၏။ မိမိမူကား ဝေဒိသကပြည်၌ပင် နေလေ၏။
သိရိဓမ္မာသောကမင်းလည်း ရှေးကောင်းမှု၏ အာနုဘော်၊ ဘိသိက်၏ အာနု
ဘော်ကြောင့် ဇမ္ဗုဒိပါကျွန်းပေါ်၌ တစ်ယောက်တည်းသော မင်းအဖြစ်သို့
ရောက်တော်မူ၏။ အောက်မြေထဲကိုလည်း တယူဇနာထွင်း၍ ကောင်းကင်ကို
လည်း တယူဇနာတက်၍ အာဏာစက်တော်နဲ့၏။ အနဝတတ်အိုင်မှ တနေ့
ရှစ်ထမ်းသော ရေတို့ကို နတ်တို့သည် နေ့တိုင်း ပို့ဆက်လှာကုန်၏။ ထိုရေအိုး
တဆယ့်ခြောက်လုံးတို့တွင် ရှစ်လုံးသော ရေအိုးတို့ကို သံဃာတော် တို့အား
ကပ်လှူသည်။ နှစ်လုံးသော ရေအိုးတို့ကို အသန္နိမိတ္တာ မိဖုရားကြီးအား
ပေးတော်မူသည်။ နှစ်လုံးသော ရေအိုးတို့ကို တသောင်း ခြောက်ထောင်သော

မောင်းမတို့အား ပေးတော်မူသည်။ နှစ်လုံးသော ရေအိုးတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် သုံးဆောင်သည်။

ထိုမှတပါး ဟိမဝန္တာတောမှ နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာသော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော နာဂလတာမည်သော ကွမ်းရိုးဒန်ပူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆေးဖြင့် ပြီးသော သျှိသျှားသီးတို့ကို လည်းကောင်း နတ်တို့ပို့ဆက်လှာ ကုန်၏။ ထိုမှတပါး အနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော သရက်သီးမှည့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆဒ္ဒန်အိုင်၏ အနီး၌ ဖြစ်သော ပဒေသာပင်မှ အဆင်းငါးပါး ရှိသော ဝတ်စရာရုံစရာ အထည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ လိမ်းကျံစရာ နံ့သာ ပျောင်း နံ့သာမှုန့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ချည်ဖြင့် ရက်သော မုလေးပွင့်ကဲ့သို့ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အပေါ်ရံပုဆိုးတို့ကို လည်းကောင်း နတ်တို့သည် ပို့ဆက် လှာကုန်၏။ မြတ်သော သူတို့အား ထိုက်သော မျက်စဉ်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ နဂါးတို့သည် ဆက်လှာကုန်၏။ ဆဒ္ဒန်အိုင်၏ အနီး၌ဖြစ်သော သလေးစပါး တို့ကိုလည်း ကျေးသား ၊ငှဲ၊ ခါစသော ငှက်တို့သည် ချီဆောင်၍ လှည်းကိုး ထောင်တိုင်တိုင် ဆက်လှာကုန်၏။

[လှည်းကိုးထောင်ဟူသည်ကား- လေးဆုပ်ကို တကုချဲ့၊ လေးကုချဲ့ကို တကွမ်းစား၊ လေးကွမ်းစားကို တပြည်၊ လေးပြည်ကို တစိတ်၊ လေးစိတ်ကို တဟင်း၊ အတင်းတရာနှစ်ဆယ်ကို တဝါဟ၊ နှစ်ဝါဟကို တလှည်း၊ ဤသို့ လှည်းပေါင်း ကိုးထောင်တည်း၊ ဤကားသုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ လာသော ဝေါဟာရ တည်း။ ဂဏန်းကျမ်းတို့၌ကား လေးတင်းကို တတို့၊ လေးတို့ကို တပုတ်၊ လေးပုတ်ကို တကတ်၊လေးကတ်ကို တကြ၊ လေးကြကို တကျီ၊ တင်းပေါင်းလေးဆယ်ကို တဝါဟ - ဟုဆိုကုန်သည်။ ယခုသုံးစွဲသော တင်းဖြင့်ရေတွက်သော် လှည်းပေါင်းကိုးထောင် သည် တင်းပေါင်း သုံးသောင်းခြောက်ထောင်ရှိ၏။]

ထိုသို့ ကျေးငှက်တို့ဆောင်ခဲ့သော စပါးကို ညဉ့်အခါ၌ ရှဉ့်၊ ကြွက်၊ မြွေစသော သတ္တဝါတို့သည် ဆန်အလုံးမပျက်စေဘဲ ဖွဲနု၊ ဖွဲကြမ်းကိုသာ နှာ၍ပေးကုန်၏။ ထိုဆန်ဖြင့် အရိယာသံဃာတော်တို့အားလည်း ဆွမ်းလုပ် ကျွေး၏။ မင်း၊ မိဖုရား၊ မောင်းမမိသံ၊ ခြွေရံ၊ မျှူးမတ်တို့ကိုလည်း ရိက္ခာ စားနပ် ပေးတော်မူ၏။ ထိုမှတပါးလည်း ပျားကြီး၊ ပျားငယ်တို့ နီးရာ

နီးရာအရပ်၌ အသလက်မရှိဘဲ လဘိဖြင့်သာ စွဲလွှာကုန်၏။ တော၌နေသော
ဝံ၊ မျောက်စသော သတ္တဝါတို့သည် ပန်းပဲဖိုသို့ဝင်၍ နေ့ညဉ့်မပြတ် တူပေကိုင်
၍ ခတ်ပုတ်ရကုန်၏။ ကရဝိက်ငှက်တို့သည်လည်း နန်းတော်ထက်ဝန်းကျင်မှ
သာယာသော အသံဖြင့် ကျူးရင့်လွှာကုန်၏။

ကာဠနဂါး ဘုရားဖန်ဆင်ခြင်း

ဤသို့ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော တက်သစ်သော
နေမင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် အစဉ်
အဆက်မီကုန်သော မှူးမတ်တို့၏ စကားဖြင့် ဘုရားသခင်၏ အသွင်အပြင်ကို
ဖူးမြင်လိုရကား ဘုရားလေးဆူကို မိလိုက်သော ဝိဝဋ္ဌဌာယီတကပ်ပတ်လုံး
အသက်ရှည်သော ကာဠနဂါးကိုခေါ်လို၍ ရွှေခြေကျင်းအဖွဲ့ကို * သမုဒ္ဒရာထဲ
သို့ ချလိုက်၏။ ထိုခြေကျင်းသည် ကာဠနဂါးမင်းနေရာသို့ ရောက်လေသော်
ထိုနဂါး နေရာလည်း မြေအောက် တယူဇနာအတွင်း၌ဖြစ်၍ မင်း၏နိုင်ငံတော်
ဖြစ်သောကြောင့် မနေဝံ့ရကား ယျှင်လျားစွာ လာရလေ၏။ သိရိဓမ္မာသောက
မင်းကြီးသည် ကာဠနဂါးမင်းရောက်သောအခါ ထီးဖြူမိုးကာသော ရတနာ
ပလ္လင်ထက်နေစေ၍ ကြက်သရေရှိသော ရေပန်း၊ ကြည်းပန်းတို့ဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ ရွှေပန်း၊ ငွေပန်း၊ ပေါက်ပေါက်ပန်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ပူဇော်၍
ရှုပျော်ဖွယ်သော ကချေသည်အပေါင်း တသောင်းခြောက်ထောင်တို့ကို ခြံရံ
စေလျက် နဂါးမင်းအား ဤသို့ ဆို၏။

“အဆုံးမရှိသော အားတော် ဆယ်တန်၊ ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါး
နှင့် ပြည့်စုံသော စကြာဝတေးမင်း၏ ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် တူသော
ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တည်းဟူသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော ဘုရားရှင်ကို သင်ကိုယ် တိုင် မြင်ဖူးရသည်။ ငါ့မူကား
မမြင်ပါရ၊ ထိုဘုရားသဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်း၍ ငါ့အား ပြပါလော့”-
ဟု ဆို၏။

နဂါးမင်းလည်း “အရှင်မင်းကြီး --- အစိန္တေယျလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော ကိလေသာကင်းသော ဘုရားသခင်၏ သဏ္ဌာန်ကို အကျွန်ုပ်

*ဂင်္ဂါမြစ် (သာရတ္ထဒီပနီ ဒီကာ)

ဖန်ဆင်း၍ အဘယ်မှာတူနိုင်အံ့နည်း၊ မပြစွမ်းနိုင်ပါ” ဟု ဆို၏။ မင်းကြီးကလည်း “ပီပြင်စွာ မပြနိုင်သော်လည်း တစ်စိတ်တဒေသမျှပင် ပြပါလော့” ဟု ဆိုလျှင် ကာဠနဂါးလည်း သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်၊ ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ်တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ- ဟူသော ဘုရားလေးဆူတို့၏ အသွင်တော်ကို ပြပေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုသို့သော အဆင်းတော်ကို ရှုလျက် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး မျက်စိဖြင့် ပူဇော်ခြင်း ကို ပြုတော်မူ၏။ သိရိဓမ္မာသောကမင်းကား ဘိသိက်ခံပြီးမှ လေးနှစ်တိုင်တိုင် သာသနာတော်မှအပဖြစ်သော လောကစည်းစိမ်ကိုသာ များစွာဆည်းပူးတော် မူ၏။ လေးနှစ်လွန်သောအခါမှ သံသရာကြောင်းကို တိုင်းထွာ၍ ဆရာ ကောင်း ဆရာမြတ်တို့ကို ရှာ၏။

သိရိဓမ္မာသောကမင်း ဆရာကောင်းရှာခြင်း

တရံသောအခါ “ငါသည် ဇမ္ဗူဒိပ်တကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ဧကရာဇ်မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ရတော်မူသည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်လတ္တံ့သော အကြောင်းကို ပဋိသန္ဓေနေစဉ်ကပင် တစုံတခုသော နိမိတ် ထင်ဖူးလေသလော” ဟု မယ်တော်ဖြစ်သော ဓမ္မာမိဖုရားအား မေးတော်မူ၏။ မယ်တော်လည်း ရွှေပေဌ်ရေး၍ ထားသော အခြင်းအရာကို ပြပေ၏။ မင်းကြီးမြင်လျှင် ယခင်နိမိတ် ဖတ်ဖူးသောဆရာ ဇနဿနအာဇီဝကကို ပူဇော်သက္ကာရပြုလို၍ ရတနာအတိပြီးသော ထမ်းစင်ဖြင့် ဆောင်လေ၏။ ဆရာလည်း ပူဇော်ခံခြင်းငှါ လိုက်လာ၍ လမ်းခရီးအကြား၌ အဿဂုတ္တ ရဟန္တာကို တွေ့၍ တရားတော်ကို နာရလျှင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အပူဇော်မခံလိုဘဲ ထိုအရှင်ထံ၌ပင် နေလေ၏။

ထိုမင်းခမည်းတော် ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သော ပါသဏ္ဌာအယူရှိသော သင်္ကန်းယောင် ပုဆိုးဝတ်သော ပဏ္ဏာရင်တိတ္ထိတို့အား လည်းကောင်း၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးကိုသာရှောင်လျက် ရဟန်းယောင်ပြုနေသော ပရိဗ္ဗာဇက တိတ္ထိတို့အား လည်းကောင်း၊ အချည်းစည်းနေသော အစေလက တိတ္ထိတို့အား လည်းကောင်း၊ ငါတို့အား ကိလေသာတည်းဟူသော အနှောင်

အဖွဲ့မရှိ၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ဝန်ခံလျက် သူတပါးထံ အလှူခံ၍ များစွာသော ပရိက္ခရာတို့ကို ဆောင်ယူတတ်သော နိဂဏ္ဌတိတ္ထိတို့အား လည်းကောင်း၊ ငါတို့ဆရာကား ထာဝရဘုရားဟည်း၊ ထိုဘုရားကို ကိုးကွယ်မှု လူတို့၏ မကောင်းသော အကျင့်ဟူသမျှကို ထာဝရဘုရားသာ ကိုယ်စားခံတော်မူ သည်ဖြစ်၍ မကောင်းမှုမရှိပြီဟု ယူသော နတ္ထိကတိတ္ထိတို့အား လည်းကောင်း ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြားသော ခြောက်သောင်းမျှလောက်သော တိတ္ထိတို့အား ဝတ်ယား လုပ်ကျွေးပြုစု၏။

သိရိမဗ္ဗာသောကမင်းလည်း ခမည်းတော် ကျွေးမြ်သော ဝတ်ကို မချွတ်စေခြင်းငှါ အိမ်တော်၌ အမြဲလုပ်ကျွေး၏။ တနေ့သ၌ ခြင်္သေ့ခံအပ်သော လောသာဝယ် နံရံတံခါးကို လှုပ်၍ ကြည့်ဟော်မူသော် လျှပ်ပေါ်သော “ဣန္ဒြေ ဖြင့် နေထိုင်စားသောက်ကြသော ထိုတိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့ကို မြင်၍ ဤသူတို့၌ မြတ်သော တရားသည်မရှိရာ၊ သွားလာနေထိုင်ခြင်းကိစ္စ၌ ငြိမ်သက် သိမ်မွေ့ခြင်းမရှိ၊ ပကတိလူကဲ့သို့ပင်တကား၊ မြတ်သော အလှူခံတို့ကို ရှာကြံ ရွေးချယ်၍ လှူမှသာလျှင် အကျိုးရှိရာသည်တကား” ဟု ကြံမိလေ၏။ ထိုသို့ ကြံပြီးသော် အမတ်တို့ကို ခေါ်၍ “အမောင်တို့ --- သူကော်ကောင်းဟု သမုတ်အပ်သော အလှူခံတို့ကို ရှာ၍ ပင့်ခံကုန်။ ငါအလှူပေးလိုသည်” ဟု ဆို၏။ ထိုအမတ်တို့သည် တိတ္ထိပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပင့်ဆောင်၍ “အရှင်မင်းကြီး - -- ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာ ရဟန္တာပါတည်း” ဟု လျှောက် ကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုမြတ်မဟုတ်မှန်းကို သိ၍ ထိုတက္ကတွန်းတို့နှင့် သင့်လျော်ရုံသော ပူဇော်သက္ကာရကိုသာပြု၍ သွားစေ၏။ ဤသို့ အလှူခံ မြတ်ကို ဖွေရှာ၍ နေ့စဉ်လှူ၏။

ချစ်ခြင်းတရား ကြောင်းနှစ်ပါး

တနေ့သ၌ နိဂြောဓသာမဏေသည် နံနက်အခါ ဆရာတို့၌ ပြုထိုက် သော ဝတ်ကို ပြုခဲ့ပြီး၍ သပိတ်၊ သင်္ကန်းပြင်လျက် မယ်တော် အိမ်သို့ ဆွမ်းခံအံ့သောငှါ မြို့၏ တောင်မျက်နှာမှ ပင်လာ၍ အရှေ့မျက်နှာသို့ ရွေးရှု သွားသတည်း။ မယ်တော်အိမ်ကား မြို့၏ အရှေ့မျက်နှာ၌ ရှိသည်။ ထိုအခါ သိရိမဗ္ဗာသောကမင်းလည်း လောသာနံရံတံခါးဝ၌ ရပ်၍ အရှေ့အရပ်သို့

မျှော်စဉ် မင်းယင်ပြင်သို့ သန်း၍လာသော နိဂြောဓသာမဏေငယ်ကို မြင်လျှင် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ “မြင်မြင်သမျှသော လူအပေါင်းကား မတည်ကြည်သော နှလုံးရှိ၏။ တုန်လှုပ်လှုပ်ပေါ်သော ဣန္ဒြေလည်းရှိ၏။ ကျော့ကွင်း၌မိသော သမင်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကျီး၏ မျက်နှာကဲ့သို့ လည်းကောင်း ရှိ၏။ ဤနန်း ယင်ပြင်ဖြင့် သွားလာသော သူငယ်မူကား အလွန်တည်ကြည်သော ဣန္ဒြေ သည် ရှိ၏။ ရှေ့သို့ တက်ခြင်း၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း၊ တူရကြည့်ခြင်း၊ တစောင်း ကြည့်ခြင်းတို့သည် မရှိပေ။ လက်ခြေတို့၏ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း စသော အမှုအရာသည် သိမ်မွေ့စွာ၏ တကား။ ဤသူငယ်၏ ကိုယ်တွင်း၌ မြတ်သော တရားသည် ရှိပေရာ၏” ဟု ကြံပြီးလျှင် အလွန်ချစ်ခင်ကြည်ညိုသော စိတ် သည် ဖြစ်၏။

အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်းဟူမူကား- ရှေးကောင်းမှု ပြုကြသော အခါ နိဂြောဓသာမဏေသည် အစ်ကိုကြီး၊ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် ညီအလတ်၊ သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ညီအထွေးဖြစ်ဖူးသောကြောင့် မြင်တော်မူလျှင် လွန်စွာကြင်နာ စုံမက်ခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ ရှေးဘဝ၌ တကွ ကောင်းမှုပြုဖူးသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက် သော အဖြစ်ဝယ် နှစ်သက်ဝမ်းသာ စီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်ပေသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဤအကြောင်းနှစ်ပါးဖြင့် ချစ်ခြင်းတရားသည် ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဘုရားသခင်လည်း-

ပုဗ္ဗေ ဝ သန္တိဝါသေန၊ ပစ္စုပ္ပန္နဟိတေန ဝါ။
ဧဝံ တံ ဇာယတေ ပေမံ၊ ဥပ္ပလံ ဝ ယထောဒကေ။

ဟူသော ဂါထာကို ဟောတော်မူသတည်း။
အနက်။ ။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝက။ သန္တိဝါသေန ဝါ၊ အတူတကွ မိဘပေါက်ဖော် တော်စပ်နီးကာ ကောင်းမှုကို ပြုရှာဖူးသောကြောင့်လည်း ကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဟိတေနဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဒေကျိုးစီးပွားကို ရွက်ဆောင်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အကြောင်းနှစ်ပါးဖြင့်။ တံပေမံ၊ ထိုချစ် ခင်ခြင်းသည်။ ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဥပ္ပလံဝါ၊ ကြာညို၊ ကြာဖြူ၊ ကြာနီသည်လည်းကောင်း။ (အညံဝါ၊ အခြားသော ကြာမျိုးစုံသည်လည်းကောင်း။) ဥဒကဉ္စ၊ ရေကို လည်းကောင်း။ ကဒ္ဒမဉ္စ၊ ညွှန်ကိုလည်းကောင်း။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဇာယတေယူထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း။

နိဂြောဓနှင့် သိရိဓမ္မာသောက

မင်းကြီးလည်း သာမဏေအား ထိုအကြောင်းနှစ်ပါးဖြင့် အားကြီးသော မြတ်နိုးခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ “သာမဏေကို မြန်စွာလိုက်၍ ပင့်ချေ” ဟု အမတ်တို့ကိုစေ၏။ အမတ်တို့လိုက်၍ ပင့်စဉ် မင်းကြီးလည်း ကြာသည်ဟူ၍ တဖန်ထပ်၍ အမတ်တို့ကို စေပြန်၏။ ထိုသို့ အကြိမ်ကြိမ် ထပ်၍ အမတ်တို့ကို ပင့်စေသော်လည်း သာမဏေသည် လျင်စွာမကြွမူ၍ ပြကတေသော လာခြင်းဖြင့်သာ လာ၍ မင်းအိမ်သို့ တက်မိလေသော် “သင်နှင့်လျော်သော နေရာ၌နေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သာမဏေလည်း ထိုမှဤမှ ကြည့်ရှုလေသော် “ယခုအခါ ငါ့ထက် သိက္ခာကြီးသော ရဟန်းသည် ဤအိမ်ထက်၌ မရှိပြီ” ဟု ကြံပြီးလျှင် ထီးဖြူအုပ်သော ရာဇပလ္လင်ထက်သို့ တက်အံ့သော အခြင်းအရာကို ပြုလျက် မင်းကြီးလက်သို့ သပိတ်ကို ကမ်း၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုအခြင်းအရာကို မြင်လျှင် ဤရှင်သာမဏေငယ်သည် ယနေ့ငါ၏ အိမ်တော်အလုံး၌ အရှင်ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ကြံ၍ သပိတ်တော်ကို လှမ်း၏။ သာမဏေလည်း ရာဇပလ္လင်ထက်သို့ တက်၍ ထိုင်လေလျှင် မင်းကြီးသည် အထူးထူးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို သပိတ်၌လောင်း၍ ကပ်၏။ သာမဏေလည်း ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ပေ၏။

(က) ပြီးစီးသောအခါ မင်းကြီးသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ “သာမဏေ - -- သင်၏ အမျိုးအနွယ်ကား အဘယ်သူ၏ အမျိုးအနွယ်နည်း၊ အဘယ်သူ၏ အဆုံးအမကို ခံသနည်း။ သင်၏ အယူကား အဘယ်သို့ ယူသနည်း” ဟု မေးတော် မူ၏။ သာမဏေကလည်း “ငါ၏ အမျိုးအနွယ်ကား ဥေယျံ တရားငါးပါးကို အကုန်သိမြင်သော သဗ္ဗညု ဘုရား၏ အနွယ်တည်း၊ ထိုဘုရားရှင် အဆုံးအမ၌သာ ငါတည်သတည်း။ ငါ၏ အယူလည်း အဆူဆူသော ဘုရားသခင်တို့ ရောက်စဉ် ပျော်စံရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြုသတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

(ခ) မင်းကြီးလည်း “သင်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမကို သိလျှင် ငါ့အား ကြားပါ” ဟု ဆို၏။ သာမဏေကလည်း “မင်းကြီး --- ငါ

အတန်ငယ်မျှသာ သိပါသေးသည်၊ နာလိုမှု ငါဟောအံ့” ဟု ဆို၍ ဓမ္မပဒ၌ အပ္ပမာဒဝဂ်ကို ဟော၏။

အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ - အစရှိသော ဂါထာကို ကြားလျှင်ပင် “မောင်ရှင်သာမဏေ --- ငါသိပြီ၊ စုံလင်စွာ ဟောပါ ဦး” ဟူ၍ တောင်းပန်၏။ သာမဏေလည်း အပ္ပမာဒဝဂ် ဆုံးသည်တိုင်အောင် တရားကို ဟောပေ၏။

- (ဂ) ယင်းသို့ တရားနာပြီးသော် မင်းကြီးလည်း “သာမဏေ --- ရှစ်ဝတ်သော ဆွမ်းတို့ကို ကျွန်ုပ်နေ့တိုင်းမပြတ် သင့်အားလှူ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သာမဏေလည်း “တကာမင်းကြီးလှူသော ဆွမ်းရှစ်ဝတ်ကို ငါ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအား လှူအံ့” ဟု ဆိုပေ၏။
- (ဃ) မင်းကြီးလည်း “ဥပဇ္ဈာယ်ဟူသည် အဘယ်သို့သော သူနည်း” ဟု မေးပြန်၏။ “မင်းကြီး --- အပြစ်ကြီး၊ ငယ်တို့ကို ကဲ့ရဲ့ဆုံးမ၍ ဤသို့ ကျင့်အပ် ၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်၏ဟု သင်ပြသော သူတည်း” ဟု ပြောပေ၏။
- (င) မင်းကြီးကလည်း “ချစ်သား --- သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်အားလည်း ဆွမ်းရှစ်ဝတ်၊ ချစ်သားအားလည်း ဆွမ်းရှစ်ဝတ်လှူ၏” ဟု မိန့်တော်မူပြန်၏။ သာမဏေလည်း “မင်းကြီး --- ငါ့အဖို့ကို ငါ့ဆရာအား လှူအံ့” ဟု ဆိုပြန်၏။
- (စ) “ချစ်သား --- ဆရာဟူသည် အသို့သော သူနည်း” ဟု မေးပြန်သော် “မင်းကြီး --- ဆရာဟူသည်ကား ပိဋကတ်သုံးပုံကို သင်ပေးသော သူတည်း” ဟု ပြောပေ၏။
- (ဆ) မင်းကြီးကလည်း “ချစ်သား --- သင်၏ ဆရာအားလည်း ဆွမ်းရှစ်ဝတ်၊ သင့်အားလည်း ဆွမ်းရှစ်ဝတ်လှူ၏” ဟု မိန့်တော်မူပြန်၏။ သာမဏေ လည်း “မင်းကြီး --- ငါ့အဖို့ကို သီတင်းသုံးဘော် သံဃာတို့အား လှူအံ့” ဟု ဆိုပြန်၏။
- (ဇ) “ချစ်သား--- သီတင်းသုံးဘော် သံဃာတော်ဟူသည် အသို့သော သူနည်း” ဟု မေးပြန်သော် “မင်းကြီး --- သံဃာဟူသည်ကား

ငါ့အား ရဟန်းပြုသော အတူတကွ သီလဆောက်တည်ဖက်ဖြစ်သော သူတည်း” ဟု ပြောပေ၏။ “ချစ်သား --- သံဃာတော်အားလည်း ဆွမ်းရှစ်ဝတ်၊ ချစ်သားအား လည်း ဆွမ်းရှစ်ဝတ်လှူအံ့” ဟု မိန့်တော် မူပြန်၏။

မင်းကြီးလည်း အတိုင်း ထက်အလွန် ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိတော်မူ၏။ နိဂြောဓသာမဏေလည်း ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံ၍ ကြွတော်မူ၏။ မိုးသောက် သော နေ့၌ ရှစ်ဝတ်လေးလီ သုံးဆယ့်နှစ်ဝတ်သော ဆွမ်းတို့ကို သုံးကျိပ်နှစ်ပါး သော ရဟန္တာတို့အား ပင့်ခေါ်၍ နန်းတော်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူကြ၏။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော် မင်းကြီးက နိဂြောဓသာမဏေကို ပင့်ခေါ်တော်မူ၍ “ချစ်သား --- ယနေ့ကြွလာသော ရဟန္တာသုံးကျိပ်နှစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး အလွန်ကို လည်းကောင်း ပင့်ခေါ်၍ နက်ဖြန်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော် မူပါ” ဟု လျှောက်ပြန်၏။ ဤသို့သောနည်းအားဖြင့် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ပွားစေ၍ ခြောက်သောင်းသော တိတ္ထိတို့အား လှူသော ဆွမ်းဝတ်ကို ဖြတ်လျက် ခြောက်သောင်းသော ရဟန္တာတို့အား နန်းတော်တွင်း၌ အမြဲဆွမ်းလုပ်ကျွေး ပေ၏။

တိဿမင်းသား၏ အကြံမှား

သိရိဓမ္မာ သောကမင်းကြီးလည်း နိဂြောဓသာမဏေအား ပုထုဇဉ်တို့ ၏ ကြည်ညိုခြင်းထက် လွန်စွာ သဒ္ဓါကြည်ညိုတော်မူ၏။ သာမဏေလည်း ပရိသတ်တို့နှင့်တကွ မင်းကြီးအား သုံးပါးသော သရဏဂုံ၌လည်းကောင်း၊ ငါးပါးသော သီလ ရှစ်ပါးသော သီလတို့၌လည်းကောင်း တည်စေ၏။ မင်းကြီး လည်း သံဃာတို့ နေစိမ့်သောငှါ အသောကာရာမကျောင်းကို ဆောက်၍ ခြောက်သောင်းသော ရဟန္တာမြတ်တို့အား ဆွမ်းဝတ်နှင့်တကွ လှူတော်မူ၏။ မင်းကြီးလည်း အဘိသိက်ခံ၍ လေးနှစ်မြောက်သောအခါ နန်းလျာအိမ်ရှေ့ ထားသော မင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော တိဿမင်းသည် တောကျစားအံ့သောငှါ သွားလေသော် တောအုပ်တွင်း၌ အချင်းချင်းပျော်ပါးမြူးထူး ကုန်သော သမင်အပေါင်းကိုမြင်၍ -

“မြက်သစ်ရွက်ကို စားရကုန်သော သမင်တို့လျက် အမှုကိစ္စမရှိ၊ မိမိ တို့အလျောက် နေရသဖြင့် ဖျော်ပါးမြူးထူးကြသေး၏။ သိမ်မွေ့သော အစာကို သုံးကာ သိမ်မွေ့သော အိပ်ရာ၌ အိပ်ကာနေကုန်သော ရဟန်းတို့ မူကား အဘယ်မှာ မမြူးထူးဘဲ နေတော့အံ့နည်း”-

ဟု ကြံမိ၏။

ထိုသို့ကြံ၍ တောကစားရာမှ ပြန်လာသော် နောင်တော်မင်းကြီး အား ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ကြား၏။ မင်းကြီးလည်း “ညီတော် အိမ်ရှေ့ မင်းသည် အရာမဟုတ်သည်ကို ကြံဘိ၏တကား” ဟု မသက်မသာရှိတော်မူ၍ ထို အကြံကို ဥပါယ်တမျှ၌ဖြင့် သိစေလို၍ တနေ့သ၌ တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့် အမျက်လိုသကဲ့သို့ ပြု၍ “အမောင်သည် ခုနစ်ရက်လည် အောင် မင်းပြုဘိလော၊ ခုနစ်ရက်လွန်လျှင် သင့်ကို ငါသတ်တော့အံ့” ဟု ချောက်ခြိမ်း၍ အကြောင်းကို သိစေ၏။

အိမ်ရှေ့မင်းလည်း “ခုနစ်ရက်လွန်သောနေ့၌ နောင်တော်သည် ငါ့ကို သတ်လတ္တံ့” ဟု မစားမသောက်ဘဲ ချောက်ချားနေသောကြောင့် ခေါင်းပါး သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်စေ့သော အခါ၌ မင်းကြီးသည် အိမ်ရှေ့ မင်းကို ခေါ်၍ “ညီတော် -- သင်ကား အဘယ့်ကြောင့် ခေါင်းပါးညစ်ညူးသော ကိုယ်ရှိသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ “အရှင်မင်းကြီး --- သေဘေးကို ကြောက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်” ဟု လျှောက်သော်၊ ညီတော် --- သေအံ့ သော နေ့ရက်ကို မြင်နိုင်သေးလျက် မမြူးထူးနိုင်ရှိသေး၏။ အရှင်ဖြစ်သော ရဟန်းတော်တို့မှာကား အာနာပါနနှင့်စပ်သော သေခြင်းတရားကို နေ့ည၌ ရှုကုန်လျက် အဘယ်မှာ မြူးထူးကုန်အံ့နည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

တရားမှန်ကိုသိ၍ ရဟန်းပြုကြခြင်း

အိမ်ရှေ့မင်းလည်း ထိုနေ့မှစ၍ သာသနာတော်၌ အလွန်ကြည် ညို၏။ တနေ့သ၌ တောကစားသွားပြန်လေသော် ဆင်ပြောင်တစ်စီးသည် အင်ကြင်းခက်ကို ကိုင်၍ အရှင်ယောနက မဟာဓမ္မရက္ခိတ ထေရ်အား ယပ်လေခတ်၍နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုယောနကဓမ္မရက္ခိတထေရ် သည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူ၍ အသောကာရာမကျောင်း၏ အနီး၌

လေးထောင့်အပြင်ရှိသော ကန်၏ အနားဝယ်ရပ်လျက် သက်န်းကို ကောင်းကင်၌ ဆွဲ၍ ရေခိုးအံ့သောငှါ သက်သည်ကို လည်းကောင်း မြင်၍ ထိုမထေရ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်၌ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုခြင်းသည် ဖြစ်၏။

အိမ်ရှေ့မင်းလည်း ယနေ့ပင် ရဟန်းပြုအံ့ဟု ပြည်သို့ပြန်၍ မင်းအား ခွင့်တောင်းလေ၏။ မင်းကြီးလည်း မြတ်နိုးတော် မူသော နှလုံးတော်ရှိသည် ဖြစ်၍ အထူးထူးသော တောင်းပန်ခြင်းဖြင့် တောင်း ပန်တော်မူ၏။ ထိုသို့ တောင်းပန်ငြားသော်လည်း မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ အသောကာရာမကျောင်းသို့ သွားသော ခရီးကို တန်ဆာဆင်စေ၍ အထူးထူးသော ချပ်တန်ဆာ၊ မိန်ညှို့၊ မောက်တို့၊ မောက်ယူ ဆင်ယင်သော စစ်သည်အပေါင်း ခြံရံစေ၍ ကျောင်းသို့ ဆောင်လေ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းလည်း အခြွေအရံ တသိန်းနှင့်တကွ အရှင်ယောနကမဟာဓမ္မရက္ခိတ ထေရ်မြတ် အထံ၌ ရဟန်းပြုလေ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသည် အခြံအရံတသိန်းနှင့်တကွ ရဟန်းပြုလေသည်ဟူ၍ ပြည်သူတို့ကြား လေလျှင်လိုက်၍ ရဟန်းပြုလေသောသူတို့ကား မရေမတွက်နိုင် ဖြစ်သတည်း။

သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ တူတော်ဖြစ်သော အဂ္ဂိဗြဟ္မာအမည် ရှိသော မင်းသားကိုလည်း သမီးတော် သယံမိတ္တာနှင့် ထိမ်းမြား၍ သားတော် သုမနမင်းကို ရသဖြင့် ယရာဝါသမှ ငြီးငွေ့ရကား အိမ်ရှေ့မင်း ရဟန်းပြုပြီဟု ကြားလျှင် မင်း၏ အထံတော်သို့ သွား၍ “အကျွန်ုပ်ရဟန်းပြုပါစေ” ဟု တောင်းပန်၏။ မင်းကြီးကလည်း ခွင့်ပေးတော်မူ၏။ ထိုနေ့ရဟန်းပြုလေ၏။

သိရိဓမ္မာသောကမင်း စေတီတည်ရန် ဓာတ်တော်ရှာဖွေခြင်း

တနေ့သ၌ မင်းကြီးသည် အသောကာရာမကျောင်းသို့ သွား၍ ခြောက်သောင်းမျှလောက်သော ရဟန်းတို့ကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ကြီးစွာသော အလှူကိုပေး၍ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဖိတ်၏။ ဤသို့လည်း မေးလျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရားတို့ --- ဘုရားသခင် ဟောတော်မူသော တရားတော်ကား အဘယ်မျှရှိသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ ရဟန္တာမြတ်တို့ လည်း “ဓမ္မ၊ - ဝိနယအားဖြင့် နှစ်ပါး၊ ပိဋကတ်အားဖြင့် သုံးပါး၊ နိကာယ် အားဖြင့် ငါးပါး၊ အင်္ဂါအားဖြင့် ကိုးပါး၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်း လေးထောင်ရှိသည်” ဟု ဖြေပေ၏။

မင်းကြီးလည်း တရားတော်၌ အလွန်ကြည်ညိုစွာ ရှိရကား တပါး တပါးသော ဓမ္မက္ခန္ဓာကို ရည်၍ စေတီတဆူ တဆူ တည်တော်မူလိုသော အကြံရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍ ဘုရားသခင်၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တောင့်တ၏။ သံဃာတော်တို့လည်း “ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ အဇာတသတ်မင်း ခဲယဉ်းစွာ မြှုပ်ထား၍ ကိုးကွယ်တော်မူသော သရီရဓာတ်တော် ခုနစ်စရွတ်တို့ကို မင်းကြီး ပင့်၍ စေတီတည်လတ္တံ့” ဟု မိန့်တော် မူကုန်၏။

မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်တော်မူလှ၍ “ဓာတ်တော်ထားရာကို သိသောသူသည် သပြာထောင်ထုပ်ကို ယူလေ” ဟူ၍ ဆင်တွင်တင်၍ မြို့ထက်ဝန်းကျင်ကို လည်ရ၏။ မည်သူမျှသိသည်ဟူ၍ မပေါ်ထွက်ကုန်။ ရက်လည်သောနေ့၌ ရဟန်းမိန်းမ တယောက်သည် သိကြောင်းကို ဆိုလေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုရဟန်းမိန်းမကို ပင့်၍ မေး၏။ ရဟန်းမိန်းမကလည်း “ငါ- ခုနစ်နှစ်အရွယ် သာမဏေဖြစ်သောအခါ ဆရာနှင့် ဆီမီး ပန်း နံ့သာတင်၍ လိုက်ဖူးသည်။ ငါ့ဆရာရဟန်းမနှင့် ဤနိမ့်သော မြေအဖို့တွင် နံ့သာ ပန်း ပူဇော်၍ ရှိခိုးရဖူးသည်” ဟု ပြောပေ၏။ သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ရဟန်းမိန်းမပြော၍ စေတီကို သိလျှင် မိမိ၏ များမတ် ပရိသတ်နှင့်တကွ သွားလေ၍ ဓာတ်တော်ရှိရာသို့ ရောက်သောအခါ များစွာသော ပူဇော်သက္ကာရကို ပြု၍ တူးဖော်စေသည်ရှိသော် ကျောက် အင်္ဂတေ အမိုးတို့ကို မြင်၍ ထုတ်ငင်ရလေ၏။ ထို့နောက် အုဋ်ကျွတ်မိုး၊ ထို့နောက်သံအမိုး၊ ထို့နောက် ကြေးဖြူအမိုး၊ ထို့နောက် ကြေးနီအမိုး၊ ထို့နောက် သလွဲဖြူအမိုး၊ ထို့နောက်သလွဲမည်းမိုးတို့ကိုလည်း အစဉ်အတိုင်း ထုတ်ယူစေ၍ အမိုးကုန်လျှင် အလုံးစုံ ရတနာအတိပြီးသော ပြာသာဒ်၏ တံတိုင်းခုနစ်ထပ် အတွင်းဝယ် ဝင်းဝင်းညီးသော ဓား၊ လှံ၊ သန်လျက်ကို စွဲငင်၍ အသက်ရှိသော သူကဲ့သို့ ပြေးသွားကာနေသော ယန္တရားစက်ရုပ်တို့ကို မင်းနှင့်တကွသော လူအပေါင်းတို့ မြင်လျှင် ရင်သပ်လက်တီး ချီးမွမ်းအံ့ဩကြကုန်လျက် တစိုက်မက်မက် ကြည့်မျှော်လျက်သာ နေကုန်၏။

ထို့နောက် မင်းကြီးသည် ဤသို့ အကြံရ၏။ “အထက်ကစီရင်တတ်သောသူ မရှိဘဲ အဇာတသတ်မင်းသည် ဤယန္တရားကို မထားနိုင်လေရာ၊ တတ်သော အဆက်အနွယ်ကို ရှာဦးအံ့” ဟု အသပြာတထောင်ထုပ်ကို ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်တင်၍ “အကြင်သူသည် ယန္တရားစက်ကို ဖျက်နိုင်

တုံအံ့ ထိုသူသည် ဤအသပြာကို ယူလော့”ဟု ကြွေးကြော်၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်
၌ လည်စေ၏။ ထိုအခါ အထက် * ရောမတိုင်းကလာ၍ စေတီကို စီရင်ခဲ့
သော ဆရာ၏ သားမြေးတို့ ကြားလေသော် ငွေထုပ်ကို သိမ်းယူပြီးလျှင်
မင်းကြီးအထံသို့ သွားလေ၏။

ယန္တရားစက်တတ်သူ အဆက်

ထိုသူတို့၏ အကြောင်းကား ရောမတိုင်း၌ ဘူတဝါဟနယန္တရား
အတတ်ကို တတ်ကုန်သော သူတို့သည် မိမိအမည်ကို ပေး၍ စာရင်းမှတ်
ထား၏။ တပါးနိုင်ငံသို့ သွားလျှင် ယန္တရားအတတ်ဖြင့် လိုက်၍ သတ်လေ
ကုန်၏။ တရံသောအခါ ပါဠိလိပုတ်ပြည်သားတယောက်သည် ရောမတိုင်း၌
အဖိုးအတိုင်းမသိ ထိုက်သော ယန္တရားအတတ်ကို ငါဆောင်အံ့ဟု ကြံပြီးလျှင်
ရောမတိုင်းသို့ သွားလေ၏။ ထိုအတတ်ကို တတ်သောသူ၏ သမီးကို ဥစ္စာရွှေ
ငွေစုနှင့် မယားပြုလေ၏။ ဆရာလည်း သမတ်အား အလုံးစုံသော အတတ်ကို
သင်၍ ပေါင်တွင် စာရင်းထိုးလေ၏။ နှစ်လရှည်လျား၍ သားငယ်အရွယ်သို့
ရောက်လျှင် “ငါသည် ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားအံ့၊ ဤတိုင်းသားတို့သည်
သွားကြောင်းကို သိလျှင် ကောင်းကင်ဖြင့် လိုက်၍ ငါ့ကို သတ်လတ္တံ့။
သင်မှုကား ငါ၏ အလောင်းဝယ် ပေါင်တွင်ရှိသော အတတ်ကို ထုတ်ယူ၍
ငါ၏ ဆွေမျိုး၌ ဤအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးလော့” ဟု သားကို မှာ၍ ပြေးခဲ့
လေ၏။ ပြေးကြောင်းကို သိလျှင် ထိုတိုင်းသားတို့က လိုက်လံဝန်းဝိုင်း၍
သတ်လေ၏။ သားလည်း အဘမှာခဲ့သောအတိုင်း အတတ်ကို ယူ၍ အဘ
အလောင်းကို သဂြိုဟ်ပြီးလျှင် ပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ နေလျာ၍ အဇာတသတ်
မင်း သရီရဓာတ်တော်ကို ထားသောအခါ ထိုဆရာကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့
ခေါ်၍ စီရင်စေ၏။ ထိုသူ၏ အနွယ်ဖြစ်သော သားမြေးတို့ကို တွေ့လေသ
တည်း။

[* ဝိသုက္ခိနတ်သားသည် သိကြားမင်း စေခိုင်းသဖြင့် သူငယ်အသွင်
ဖန်ဆင်ကာ ယန္တရားစက်ရုပ်ကို လာရောက်ဖျက်ဆီးပေးသည်ဟု သုတ်မဟာ
ဝါ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။]

စေတီတော်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်

မင်းကြီးလည်း ထိုသူတို့ကို တွေ့လျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သပြာ တထောင်ပေး၍ ယန္တရားစက်ကို ဖျက်စေ၏။ ထို့နောက်မှ မြေကို တူး၍ တံတိုင်းခုနစ်ထပ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း ပယ်ရှားလျက် ရဟန်းသံဃာ၊ ပါသမျှ သော မှုမတ် ပရိသတ်နှင့်တကွ ဓာတ်တော် ပြာသာဒ်ကို လက်ယာရစ် သုံးကြိမ်လည်၍ ဖူးမြော်လေလျှင် ရှင်မဟာကဿပ မိဋ္ဌာန်၍ ထွန်းခဲ့သော ဆီမီးလေးတိုင်၌ မီးမသေသေးသည်ကို မြင်၍ အလွန်အံ့ဩလျက် ပြာသာဒ် အတွင်းသို့ ဝင်၍ရွှေအတိလုပ်သော မြင်းရုပ်ကို ယန္တရားအကြည်ဖြင့် ဖွင့်သော် မြင်း၏ ဝမ်းတွင်း၌ကား ဝဇီရစိန်ကဲ့သို့ ထွန်းတောက်လျက် တည် သော ဓာတ်တော်အစုကို မင်းကြီးမြင်လေလျှင် ရွှင်ကြည်လှစွာသော စိတ် တော်ရှိသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ချီးမြှောက်ပြီးမှ ပြာသာဒ်နှင့်တကွ မြင်းရုပ်တို့ကို ထုတ်၍ ကောင်းစွာ သုတ်သင်ဆင်ယင်ပြီးသော် တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ မုလေးပွားတို့ဖြင့် စည်လည်လျက် မြို့တွင်း သို့ ဝင်၍ ပြာသာဒ်ဦးကင်ထက်၌ ထားတော်မူ၏။

ယင်းသို့ ယူပြီးမှ မိမိပြည်သို့ ပြန်ခဲ့ပြီးသော် သရီရဓာတ်တော်ကို ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံး၌ အနှံ့ကိုးကွယ်စေခြင်းငှါ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော မြို့နိုင်ငံတို့၌ တမြို့လျှင် စေတီတဆူတဆူ တည်လေစေဟူ၍ ကိုးဆယ့် ခြောက်ကုဋေသော ငွေအသပြာတို့ကို အမတ်တို့အား အပ်၍ စေတီတည်စေ ၏။ ကျောင်းလည်း တဆောင်တဆောင်စီ ဆောက်လေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုကျောင်း၊ စေတီတို့ကို လုပ်စေမည့်အခါ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော် ရှိသော ဣန္ဒဝုတ္တ အမည်ရှိသော ရဟန္တာမြတ်ကို တောင်းပန်၏။ ထိုအရှင် လည်း မိမိ၏ တန်ခိုးစွမ်းအင်ဖြင့် စောင်မ၍ သုံးနှစ်ရှိလျှင် အလုံးစုံသော ကျောင်း၊ စေတီတို့သည် ပြီးကုန်၏။ ထိုစေတီတို့ တည်သောအခါ လကိုရာဟု ဖမ်းသည့်နေ့ တပြိုင်နက် တည်ကုန်၏။ လကိုရာဟု ဖမ်းသောနေ့ တပြိုင်နက် ပြီးကုန်၏။ ပြီးကြောင်းကို ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော မင်းတို့သည် ကမ္မည်းစာနှင့် တပြိုင်နက်တည်း ရောက်လှာကြံလေ၏။ တဖုံသော ဓာတ် တော်ကို ပဋိပုတ်ပြည် မြစ်နားဝယ် တကောသခွဲအရပ်ကို လက်ဝါးပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စေ၍ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လျက် မဟာစေတီ

တည်လေ၏။ တည်ပြီးသော် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ကြီးစွာသော ပူဇော်ပွဲကို ပြုအံ့ဟု ကြံ၏။

သာမဏေတပါး နဂါးကို ဆုံးမခြင်း

ထိုအခါ အနုမောဒနာပွဲ၏ အန္တရာယ်သည် စဉ်းငယ်မျှ မရှိစိမ့်သော ငှါ အရိယာသံဃာတော်တို့ကို တောင်းပန်အံ့ဟု မျှမှတ်နှင့်တကွ အသောကာ ရာမကျောင်းသို့လာ၍ သံဃာတော်တို့အား ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သံဃာ့ထေရ် အား ဤသို့လျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရား --- အကျွန်ုပ်ကောင်းမှု၏ အန္တရာယ် ကို တန်ခိုးဖြင့် တားမြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းသော ရဟန်းတဦးကို စေတော်မူပါ” ဟုလျှောက်၏။ သံဃာ့ထေရ်လည်း “မင်းကြီး --- တန်ခိုးရှိသော ရဟန်းကို ရှာဦးအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မင်းကြီးလည်း နန်းတော်သို့ ပြန်လေ၏။ ရဟန်းသံဃာတို့လည်း စည်းဝေးတိုင်ပင်ကြကုန်သည်ရှိသော် မာရ်နတ်သည် ကောင်းမှုအန္တရာယ်ကို ပြုအံ့သည် မချွတ်ဖြစ်သည်။ ထိုမာရ်နတ်ကို တားမြစ် ခြင်းငှါ “ငါ့ရှင်အားထုတ်ပါ ငါ့ရှင်အားထုတ်ပါ” ဟု သံဃာစဉ်အတိုင်း တိုက်တွန်းကြသော်လည်း တယောက်သော ရဟန်းမျှ ဆုံးမမည့်သူ မထွက်၍ သုံးရက်မြောက်သော နေ့၌ သံဃာစည်းဝေးသောကာလ နဂါးမင်းတယောက် သည် သံဃာတော်တို့ကို ရှိခိုးအံ့ ဟု လာ၏။

သံဃာအစည်းအဝေးကို ရှိခိုး၍နေစဉ် ကောင်းကင်ဖြင့်လာသော ဂဠုန်သည် နဂါးကို မြင်၍ ဖမ်းအံ့သောငှာ မြေသို့ သက်လတ်သော် လေ၏ အဟုန်ဖြင့် သိ၍ နဂါးသည် ကြောက်လန့်လျက် သံဃာ့ထေရ်၏ ခြေတော် ကြားသို့ ဝင်၍ “အကျွန်ုပ်အသက်ကို ကယ်ပါ” ဟု လျှောက်၏။ သံဃာ့ထေရ် လည်း ဒုတိယထေရ်ကို ဤသို့ဆို၏။ “ငါသည် ဇရာဒုဗ္ဗလဖြစ်၍ ဈာန်ဝင်စား ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ အရှင်သည် နဂါးကို ဂဠုန်ဘေးမှ ကယ်ပါ” ဟု ဆိုလေ၏။ ဒုတိယထေရ်လည်း ထို့အတူ တိုက်တွန်း၏။ ဤနည်းဖြင့် အဆင့်အဆင့် တိုက်တွန်းသော် ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိသော သာမဏေငယ်တဦးက အကျွန်ုပ် ဂဠုန်ကို ဆုံးမပါမည်- ဟု ဝန်ခံ၍ မျှော်လင့်ကာနေ၏။ ဂဠုန်လည်း နဂါး၏ အထက် တသူမျှလောက်ရောက်လျှင် သံဃာကြီးတို့က “ငါ့ရှင်သာမဏေ - -- ထပါလော့” ဟု တိုက်တွန်းကြ၏။ သာမဏေလည်း စတုတ္ထဈာန်ကို

မြန်စွာဝင်စား၍ မိဋ္ဌာန်လျှင် ဂဠုန်၏ လျင်ခြင်းအဟုန်သည် ကုန်၍ ထူလှစွာသော ကျောက်ဖျာကြီးကဲ့သို့ဖြစ်၍ ပြေးရှောင်ရလေ၏။ နဂါးလည်း သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း၊ သာမဏေကို လည်းကောင်း ကြည်ညိုစွာ ရှိခိုးလျက် နဂါးပြည်သို့ သွားလေ၏။

မာရ်နတ်နိုင်သူကို သာမဏေညွှန်ပြခြင်း

ရဟန်းအပေါင်းတို့သည် သာမဏေကို ဤသို့ မိန့်တော်မူကုန်၏။ “သာမဏေ --- သင်သည် ငါတို့တောင်းပန်သည်ကို တကြိမ်တည်း ဝန်မခံဖြစ်၍ ဒဏ်ကိုထားလိုသည်” ဟု ဆို၏။ “အဘယ်ဒဏ်ကို ထားလိုပါသနည်း” ဟု သာမဏေလျှောက်လျှင် “သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး စေတီပူဇော်ခြင်းကို ပြုသောအခါ မာရ်နတ်သည် ကောင်းမှု အန္တရာယ်ကို ပြုလတ္တံ့။ ထိုမာရ်နတ်ကို သင်နိုင်အောင် တားမြစ်ပါ” ဟု မိန့်ကုန်၏။ သာမဏေလည်း “အကျွန်ုပ်မတတ်နိုင်ပါ။ အကျွန်ုပ်ထက် တန်ခိုးကြီးသော ရဟန်းကို ညွှန်ပါအံ့၊ ထိုအရှင်သာ တားနိုင်ပါလတ္တံ့” ဟု လျှောက်၏။ အဘယ်သူနည်းဟု မေးသော် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အတွင်းဝယ် ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်းလျက် ထိုပြာသာဒ်အထက်၌နေတော်မူသော တိဿနာဂ အမည်ရှိသော * အရှင်ဥပဂုတ်ထေရ်သည် ဈာန်သမာပတ်တို့ဖြင့် များစွာသော နေ့ရက်တို့ကို လွန်စေ၍ အစာမစားဘဲ နေတော်မူသည်။ ထိုအရှင်နှင့်တူသော မာရ်နတ်ကို ဆုံးမနိုင်သော သူမည်သည်မရှိ။ ထိုအရှင် ဆုံးမမည့် အကြောင်းကိုလည်း ဘုရားသခင် ဤသို့ ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူ၏။

ဘုရားရှင် ဗျာဒိတ်တော်

ဘုရားမြတ်စွာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူသောအခါ သူငယ်တို့သည် မြေမှုန့်ကစား၍ နေကုန်၏။ ထိုသူငယ်တို့ဟွင် ခုနစ်နှစ် အရွယ်ရှိသော ပိယဒဿီ အမည်ရှိသော သူဌေးသားသည် ဘုရား၌ ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်၌ရှိသော မြေမှုန့်ကို လှူအံ့ဟု ယူခဲ့၍

[*အရှင်ဥပဂုတ်ထေရ်၏ အကြောင်းအရာ အဋ္ဌပ္ပုတ်သည် လောကပညတ္တိကျမ်း၌ အကျယ်လာရှိသည်။]

အခြွေအရံသူငယ်တို့ကို ခေါ်ပြီးသော် လက်၌ရှိသော မြေမှုန့်ကို လှူ၏။
 ဘုရားသခင်လည်း ထိုသူငယ်ကို မြင်လျှင် ရွှင်လှသော နှလုံးတော်ဖြင့် ရှင်
 အာနန္ဒာကို ကြည့်တော်မူ၏။ ရှင်အာနန္ဒာလည်း သပိတ်တော်ကပ်လျှင်
 သူငယ်လောင်းအပ်သော မြေမှုန့်ကို ခံတော်မူ၍ ရှင်အာနန္ဒာအား တဖန်ပေး
 ပြီးမှ ပြုံးတော်မူ၏။ ရှင်အာနန္ဒာက ပြုံးတော်မူသော အကြောင်းကို လျှောက်
 သော် -

“ချစ်သား အာနန္ဒာ --- ဤပိယဒဿီ သတို့သားသည် မြေမှုန့်လှူ
 သော အကျိုးအားဖြင့် နတ်ပြည်၌ ခံစားပြီးသော် သာသနာတော်
 နှစ်ရာ တဆယ် ရှစ်နှစ်ရောက်သောအခါ ပါဠိပုတ်ပြည်၌ ဗိန္ဒုသာရ
 မင်း၏ တရာ တယောက်သော သားတို့တွင် အသောကမည်သော
 ဗလစကြာမင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုအခါ ငါ၏ သာသနာ၌ သဒ္ဓါခြင်း
 အားကြီးသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် အလှူကြီးကို ပေး၍
 မိမိကိုယ်ကို နံ့သာဆီဖြင့်စွမ်းသော ဝါဂွမ်းဖြင့်ရစ်၍ မီးညှိကာ
 ပူဇော်လတ္တံ့။ ထိုအခါ မာရ်နတ်ဖျက်ဆီးသည်ကို ဥပဂုတ္တတိဿနာဂ
 မည်သော မထေရ်သည် တန်ခိုးအားဖြင့် တားပေလတ္တံ့။”

-ဟု ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူ၏။

မာရ်နတ်ကို ဆုံးမရန် ရှင်ဥပဂုတ်ဝန်ခံခြင်း

ယင်းသို့ သာမဏေဆိုသော စကားကို ကြားလျှင် များစွာသော
 သံဃာတော်တို့သည်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အနုမောဒနာခေါ်၍ ရဟန်း
 တော်နှစ်ဦးအား “ရှင်ဥပဂုတ်ကို သွား၍ ပင့်ချေ” ဟု စေလိုက်၏။ ထိုရဟန်း
 နှစ်ဦးတို့လည်း မြေကုန်လျှိုး၍ သွားသဖြင့် ရောက်လျှင် ပြာသာဒ် အပြင်က
 အသံပြုကြ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း သမာပတ်မှထ၍ “အကြောင်း အသို့နည်း”
 ဟု မေး၏။ ရဟန်းတို့လည်း “သံဃာတို့ အစည်းအဝေးသို့ ပင့်လိုသည်”
 ဟု လျှောက်၏။ “သံဃာတို့ကို ရိုသေသဖြင့် ငါလာခဲ့အံ့၊ အရှင်တို့ ---
 ကြွနှင့်လော့” ဆို၍ လွတ်လိုက်ပြီးသော် မိမိသည် တန်ခိုးအဟုန်ဖြင့်
 လျင်စွာလာ၍ သံဃာတို့ အစည်းအဝေး၌ မထေရ်ကြီးတို့ကို ရှိခိုးလျက် နေ၏။
 ရှေ့လာနှင့်သော ရဟန်းတို့သည် နောက်မှရောက်၍ ရှင်ဥပဂုတ်ကို မြင်လျှင်
 “ဤအရှင်ကား တန်ခိုးကြီးပေစွ၊ ငါတို့နောက်မှလာလျက် ဦးစွာရောက်
 နှင့်ပေသည်” ဟု အံ့သြကြကုန်၏။

သံဃာ့ထေရ်တို့ကလည်း “ငါ့ရှင် ဥပဂုတ် --- သင်သည် လဆန်း လဆုတ် ပက္ခတို့၌ ဥပုသ်ပြုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သံဃာ့အစည်းအဝေးကို လည်းကောင်း မရောက်မလာ၊ မိမိချမ်းသာကိုသာ အလေးပြုဘိ၏။ သံဃာ တော်ကို အလေးမပြု၊ ဤကဲ့သို့နေရာ၌ မြတ်စွာဘုရားလည်း မဟာကပ္ပိန ထေရ်ကို ကဲ့ရဲ့တော်မူဖူး၏။ ထို့ကြောင့် သင့်ကို ဒဏ်ထားခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟု ဆိုကုန်၏။ ရှင်ဥပဂုတ်ကလည်း ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော ကောကနဒမည်သော ကြာပန်းကို တန်ဆာဆင်သကဲ့သို့ “အရှင်တို့ထားသော ဒဏ်ကို ဦးဖြင့် ခံပါအံ့၊ အဘယ်ဒဏ်ကို ပေးလိုကြပါသနည်း” ဟု မေး၏။ သံဃာ့ထေရ်လည်း “ငါ့ရှင်ဥပဂုတ် သာသနဒါယကာဖြစ်သော အသောက မင်းကြီးသည် ရဟန်းတို့ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သည်၊ ယခုအခါ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် စေတီ၊ ကျောင်း ပူဇော်ပွဲပြုလိုသည်၊ ထိုအခါ မာရ်နတ် လာ၍ ကောင်းမှု၏ အန္တရာယ်ကို ပြုလတ္တံ့၊ ထိုမာရ်နတ်ကို ငါ့ရှင်ဆုံးမပါ” ဟု မိန့်၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၏။

ရှင်ဥပဂုတ် ဆွမ်းရွေးချယ်ခြင်း

ရှင်ဥပဂုတ်က ဆွမ်းဘုဉ်းမဖေးရသေးကြောင်းကို ဆိုလျှင် ရဟန်း တဦးက “အကျွန်ုပ်အား ရွေးကောင်းမှုကြောင့် ဆွမ်း လေးသပိတ် နေ့တိုင်း မပြတ်ရသည်၊ တသပိတ်ကို အကျွန်ုပ်ဖို့ချန်၍ သုံးသပိတ်ကို အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင်ပါ” ဟု လျှောက်၏။ ရှင်ဥပဂုတ်က “အဘယ်ကောင်းမှုကြောင့် သင်ရသနည်း” ဟု မေးရာတွင် “အကျွန်ုပ်ရွေးသောအခါ ပါဠိပုတ်ပြည်၌ သူဌေးသားဖြစ်၍ မိဘ ချစ်မြတ်နိုးသော တယောက်တည်းသော သားဖြစ် လျက် ခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပေါင်းဖက်မိသဖြင့် ရဟန်းပြု၍ သီလဘာဝနာကို လွန်စွာအားထုတ်၏။ မိဘတို့ နေ့တိုင်းဆွမ်းပင့်လျှင် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော ရဟန်းလေးယောက်တို့ကိုခေါ်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသည်၊ ဤကောင်းမှုကြောင့် ဆွမ်းလေးသပိတ်ရသည်” ဟူ၍ မိန့်၏။ ရှင်ဥပဂုတ်ကလည်း “သင်၏ ဆွမ်း သည် မစင်ကြယ်၊ သဒ္ဓါ၍လျှူသော ဆွမ်းမဟုတ်၊ သား၏ ချစ်ခြင်းဖြင့် လျှူသော ကောင်းမှုအကျိုးသာဖြစ်သည်၊ ငါအလိုမရှိ” ဟု မိန့်၏။

ရဟန်းတဦးက ဤသို့ လျှောက်ပြန်၏။ “အရှင်ဥပဂုတ် --- အကျွန်ုပ် ကောင်းမှုကြောင့် ရသော ဆွမ်းသည်ရှိ၏။ ထိုဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ “အဘယ်ကောင်းမှုကြောင့် ရသနည်း”ဟု မေးလျှင် “အရှင်ဘုရား --- အကျွန်ုပ်သည် ရှေးသောအခါ ဤပရုလိပုတ်ပြည်၌ ဗေဒင်တတ်သော ဆရာဖြစ်၍ များစွာသော လူတို့သည် စတုမဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သော ဘောဇဉ်ကို လုပ်ကျွေး၍ စားပြီးလျှင် မြို့ပြင်သို့ ထွက်၍ ကန်နီသို့ သွားသောအခါ ခွေးမငယ်တစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင် လက်အုပ်ချီ၍ အသံပြုသည်ကို မြင်လျှင် ကြင်နာသနားလှသော စိတ်ရှိရကား ကျွန်ုပ်စားပြီးသော အစာကို အန်၍ ကျွေးဖူး၏။ ထိုကောင်းမှုကြောင့် ဤဘဝ၌ စတုမဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သော ရေမရောသော ဆွမ်းနှစ်သပိတ်ကို ရပေသည်။ အရှင်အား တသပိတ်ကို လှူပါ၏” ဟု လျှောက်၏။ ရှင်ဥပဂုတ်ကလည်း ပြုံးတော်မူ၍ “ငါ့ရှင် --- သင်၏ ဆွမ်းကား အော့ဖတ်စော်နံသည်၊ ငါ့အလိုမရှိ၊ ငါ့အလို အလျောက် ဆွမ်းခံ၍ စားအံ့” ဟု ဆို၍နေ၏။

ရှင်ဥပဂုတ်တန်ခိုးကို မင်းကြီးစုံစမ်းခြင်း

တနေ့သ၌ အသောကမင်းကြီးသည် ကျောင်းသို့လာ၍ သံဃာ့ထေရ်၏ထံသို့ ကပ်ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရား --အကျွန်ုပ်ကောင်းမှု၏ အန္တရာယ်ကို ပြုလတ္တံ့သော မာရ်နတ်အား တားမြစ်နိုင်အံ့သော ရဟန်းကို ရပါပြီလော” ဟု လျှောက်၏။ သံဃာ့ထေရ်ကလည်း “မင်းကြီး --- ရပြီ၊ တယောက်ကို မဆိုထားဘိ၊ တသောင်းသော မာရ်နတ်ကိုလည်း ဆီးတားနိုင်သော တန်ခိုး အာနုဘော်ရှိသော တိဿနာဂ ဥပဂုတ်အမည်ရှိသော ဤသူပင်တည်း” ဟု ပြလေသော် မင်းကြီးလည်း အရှင်ဥပဂုတ်အနီးသို့ ကပ်၍ ဖူးမြော်လျှင် အလွန်ကြမ်းသော မလှသော အဆင်းတော်ကို မြင်သဖြင့် “ဤအရှင် တတ်နိုင်ပါအံ့လော” ဟု ကြံလျက် နန်းတော်သို့ ပြန်လေ၏။ မိုးသောက်သော အခါ စူးစမ်းအံ့ဟု ကြံလျက် နေလင့်၏။ အရှင်ဥပဂုတ်လည်း နန်းတော်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏။

မင်းကြီးလည်း ဆွမ်းလှူလိုက်၍ ကြွသောကာလ အမှန်ယစ်သော ဆင်တစ်စီးကို လွှတ်၏။ ထိုဆင်လိုက်၍ အနီးသို့ရောက်သောအခါ အရှင်မြတ်

လည်း မင်းကြီးက လွတ်သော အဖြစ်ကို သိ၍ ကြည့်စဉ် အဓိဋ္ဌာန်တော်မူလျှင် ထိုဆင်သည် ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့ ဖြစ်၍ နှာမောင်းချီလျက် ရပ်လေ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း မကြည့်ဘဲ ကြွတော်မူလေ၏။ မင်းကြီးလည်း အမှူးအမတ် နှင့်တကွ ဆင်၏ အနီးသို့ သွား၍ ကျောက်ဖြစ်သည်ကိုမြင်လျှင် ထိုအရှင်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကို အံ့သြကြကုန်လျက် ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်သည် ကျောက်ဖြစ်ချေ၏။ မာရ်နတ်ကိုကား မချွတ် ဆုံးမနိုင်လတ္တံ့ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခြံရံကာ လိုက်လေ၍ “အရှင်ဥပဂုတ် --- အရှင်ကို နှိပ်စက်လို၍ မပြုပါ။ စုံစမ်းလို၍သာ ပြုပါသည်။ အပြစ်ကို သည်းခံတော်မူပါ” ဟု ကန်တော့၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း “မင်းကြီး --- ချမ်းသာသော ကိုယ်ရှိစေ၊ ဆင်လည်း ပြုကတော့အတိုင်းဖြစ်စေ” ဟု မိန့်တော်မူလျှင် ဆင်သည် မိမိ နေရာသို့ သွားလေ၏။ ထိုအခါ များစွာသော လူအပေါင်းတို့သည် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ကုန်၏။

ကျောင်းစေတီပူဇော်ပွဲ ကျင်းပခြင်း

သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ကျောင်း၊ စေတီတို့ကို ပူဇော်လိုသော် မြို့အလုံးကို စည်လည်စေ၍ “ဤနေ့မှ ခုနစ်ရက် လွန်သဖြင့် စေတီပူဇော်ခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ ၌နေသော လူအပေါင်းတို့သည် သုံးပါးသော သရဏဂုံနှင့်တကွ ရှစ်ပါးသော သီလကို ဆောက်တည်၍ စေတီပူဇော်ကြကုန်” ဟု နှိုးဆော်၏။ ခုနစ်ရက် လွန်သောနေ့၌ တန်ဆာဆင်အပ်သော အက္ခောဘိဏီမျှလောက်သော စစ် အင်္ဂါအပေါင်းခြံရံလျက် သိကြားမင်း၏နေရာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ကဲ့သို့ ကြက်သရေရှိသော ပြည်တော်ကို လက်ယာရစ်သုံးပတ်လည်ပြီးမှ အသော ကာရာမကျောင်းသို့ သွား၍ ရဟန်းတို့၏ အလွယ်၌နေပြီးမှ မဟာစေတီ၏ ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာခွဲ အရပ်ကို ဆီမီးညှိထွန်းစေ၏။ စေတီကို ရှိခိုးပူဇော် ခြင်းငှာ လာကုန်သော ရဟန်း သံဃာ၊ လူအပေါင်းတို့သည်လည်း စည်းဝေး ကုန်၏။

[အက္ခောဘိဏီဆိုရာ၌ အရေအတွက်ကား ဆင်တစ်တွင် ဆင်စီးသူရဲ တစ်၊ ကိုးလယ်စီးတစ်၊ နောက်ပဲစီးတစ်၊ လှံကမ်းလက်ယာရစ်နှစ်၊ လက်ဝဲနှစ်၊ ဆင်ခြေဖုံးလေး၊ မြီးစောင့်တစ်၊ ဆင်ကံကျွေးတစ်၊ ပေါင်းသော် လူတစ်ကျိပ်

သုံးယောက်တည်း။ ရထားတစ်စီးတွင် ရထားစီးသူရဲတစ်၊ နားပန်းစောင့်လက်ယာ တစ်၊ လက်ဝဲတစ်၊ လှံကမ်းလက်ယာတစ်၊ လက်ဝဲတစ်၊ ပေါင်းငါးယောက်တည်း။ မြစ်တစ်စီးတွင် မြင်းစီးသူရဲတစ်၊ လှံကမ်းလက်ယာတစ်၊ လက်ဝဲမြင်းကံကျွေးတစ်၊ ပေါင်းလေးယောက်တည်း။ ဆင်တစ်စီးကို ရထားတရာရံသည်။ ရထားတစ်စီးကို မြင်းတရာရံသည်။ မြင်းတစ်စီးကို သူရဲကောင်းတရာ ရံသည်။ သူရဲကောင်း တယောက်ကို သမီးကညာ တရာရံသည်။ သမီးကညာတစ်ယောက်ကို အလုပ်အကျွေး မိန်းမတရာအရံသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆင်ကိုးထောင်၊ ရထားကိုးသိန်း၊ မြင်းကိုးကုဋေ၊ သူရဲကောင်းကုဋေကိုးရာ၊ သမီးကညာ ကုဋေကိုးသောင်း၊ အလုပ်အကျွေး မိန်းမကုဋေ ကိုးသိန်း၊ အလုံးစုံကို ပေါင်းသော် အက္ခောဘိဏီဖြစ်သည်။ ဤ အက္ခောဘိဏီကား မင်းတို့၏ စစ်ဆင်ခြင်းအရာ၌ သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်ရုံတည်း။ ကစွည်းကျမ်း၌လာသော အက္ခောဘိဏီကား အသက်ရှည်သောကာလ၌ ဖြစ်လှာ သောလူတို့၏ ခေါ်ဝေါ် မှတ်သားသော သင်္ချာတည်း။]

ရှင်ဥပဂုတ်နှင့် မာရ်နတ်

ထိုအခါ ရဟန်းသံဃာတို့လည်း ကုဋေရှစ်ဆယ်တိုင်တိုင် စည်းဝေးမိ၏။ မိန်းမယောက်ျားတို့ကို ထား၍ ရဟန္တာတို့ကို ရွေးကောက်သော် တသိန်းအရေအတွက် ရ၏။ ထိုသူတို့ အသီးသီး ဆီမီးညှိသော အခါ မီးသေစိမ့်သောငှါ မာရ်နတ် သားလည်း ပြင်းစွာသောလေကို လာစေ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း တန်ခိုးတော် ဖြင့်ယူ၍ အဝေးသို့ လွင့်ပေ၏။ တဖန် မာရ်နတ်သားလည်း သဲမိုး၊ ကျောက်စရစ်မိုး၊ ကျောက်ဖျာမိုး၊ မီးကျိုးမိုးတို့ကို အစဉ်အတိုင်းရွာစေ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း အဓိဋ္ဌာန်သော တန်ခိုးဖြင့် ခုခံ၍ စကြဝဠာ တိုင်းအပသို့ လွင့်ပေ၏။ မာရ်နတ်လည်း မိမိလွှတ်သော လက်နက် မရောက်သည်ကို မြင်လျှင် အမျက်ထွက်၍ ကြီးစွာသော နွားလာဥသဘ အဟန် ဖန်ဆင်း၍ မီးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ ပြေး၍လာ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း ကျားရုပ် ဖန်ဆင်း၍ ကြောက်မက်ဖွယ်သောအသံကို မြည်လျက်လိုက်၏။ လူအပေါင်း တို့ကလည်း ကြည့်ကြကုန်၏။

မာရ်နတ်သားလည်း နွားလားဥသဘ အဖြစ်ကို စွန့်၍ ဦးခေါင်း ခုနစ်လုံးရှိသော နဂါးအဟန်ဖန်ဆင်း၍ ကျားကို ကိုက်အံ့သောငှါ လိုက်၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း ကျားအသွင်ကို စွန့်၍ ဂဠုန်အဟန်ဖန်ဆင်း၍ နဂါးကို ဖမ်းလေ၏။ မာရ်နတ်သားလည်း နဂါးအသွင်ကို စွန့်၍ ဘီလူးကြီးအဟန် ဖန်ဆင်း၍ ထန်းပင်ရှိလောက် ပြောင်ပြောင်တောက်သော သံလှံကန်ကိုင်

လျက် ဦးခေါင်းကို ရိုက်အံ့သောငှါ လာ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း ဂဠုန်အသွင်ကို စွန့်၍ မာရ်နတ်ထက် နှစ်ဆကြီးသော ဘိလူးအဟန် ဖန်ဆင်း၍ ဝင်းဝင်း ညီးသော သံလုံကန် နှစ်ချောင်းကိုကိုင်လျက် မာရ်နတ်သားကို ရိုက်နှက်ခြင်းငှာ လာ၏။ မာရ်နတ်လည်း အလွန်ကြောက်ရွံ့သည် ဖြစ်၍ အရောင်အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသော လူ၏အသွင်ကို ဖန်ဆင်း၍ ရှင်ဥပဂုတ်၏ ရှေ့မှရပ်လေ၏။ ရှင်ဥပဂုတ်လည်း ပိုးလောက် အတိပြည့်သော စက်ဆုပ်ရွံရှာ ဖွယ် ရှိသော ခွေးကောင်ပုပ်ကို လည်၌ဆွဲ၍ တစုံတယောက်သော နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မ တို့သည် မချွတ်နိုင်အောင် အဓိဋ္ဌာန်၍ မာရ်နတ်ကို လွှတ်လိုက် ၏။

မာရ်နတ်မှူး၍ မြည်တမ်းခြင်း

မာရ်နတ်လည်း စတုလောကပါလ နတ်သားတို့ကို ချွတ်ပါဟု ဆို၏။ ထိုနတ်တို့က “အဘယ်သူ ဆွဲသနည်း”ဟု မေး၏။ ရှင်ဥပဂုတ် ဆွဲကြောင်းကို ဆိုသော် “ထိုအရှင်ဆွဲမှု အကျွန်ုပ်တို့ မချွတ်နိုင်ပါ”ဟု ဆိုလျှင် မာရ်နတ်လည်း သိကြား၊ သုဿာမ၊ သန္တုသိတ၊ သုနိမ္မိတ၊ ဝသဝတ္တိနတ်မင်းတို့၏ အထံသို့ သွား၍ “ချွတ်ပါ - ချွတ်ပါ”ဟု တောင်းပန်၏။ နတ်မင်းတို့ကလည်း “ထိုအရှင် သည် တန်ခိုးကြီးလှ၏၊ ငါတို့မချွတ်နိုင်”ဟု ဆိုကြကုန်၏။ မာရ်နတ်လည်း ဗြဟ္မဘုံသို့ ကပ်၍ “ကျွန်ုပ်အား သနားကြပါသဖြင့် အရှင်ဗြဟ္မာမင်းတို့သည် ၍ခွေးကောင်ပုပ်ကို ချွတ်ပါ”ဟု ဆို၏။ ထိုဗြဟ္မာမင်း တို့လည်း “မြတ်စွာဘုရား ၏ တပည့်ကြီးဖြစ်သော ရဟန္တာမြတ် ဆွဲထားလတ်သည်ကို ငါတို့လည်း မချွတ်နိုင်ချေ။ သင် သွား၍ အရှင်အား တောင်းပန်လေ၊ အရှင်မြတ်ပင် ဖြေချွတ်လတ္တံ့”ဟု ဆိုလိုက်၏။

ထိုစကားကို ကြားသောအခါ မာရ်နတ်လည်း အရှင်ဥပဂုတ်ထံသို့ လာ၍ “အရှင်ဘုရား ---- အကျွန်ုပ်ရှုံးပါပြီ၊ ဤခွေးကောင်ပုပ်ကို ချွတ်တော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။ အရှင်ဥပဂုတ်လည်း မာရ်နတ်သားကို ခေါ်၍ တောင်ကြီးတလုံး၏ အပါးကို ကပ်ပြီးသော် မာရ်နတ်၏လည်မှ ခွေးကောင်ပုပ် ကို ချွတ်ပြီးလျှင် ခါးပန်းတော်ကို ရှည်အောင် ဖန်ဆင်း၍ ခါး၌ ချည်ပြီးမှ တောင်၌ မြမြစွာ ချည်၍ “မာရ်နတ်သား . . . သင်သည် တပါးသို့ မသွားလင့်၊

ဓမ္မာသောကမင်း၏ ပူဇော်ပွဲ မပြီးမချင်း ဤအရပ်၌ နေရစ်”ဟု မိန့်တော်မူလျှင် မာရ်နတ်လည်း ဆိတ်ဆိတ်သာ ခံနေရ၏။

အရှင်ဥပဂုတ်လည်း အလိုရှိရာ၌ ချမ်းသာစွာ နေလေ၏။ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်လွန်၍ ပူဇော်ပွဲ ပြီးသောအခါ မာရ်နတ်ရှိရာသို့ သွား၍ အသံကို နာထောင်သော် မာရ်နတ်သားက ဘုရားကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့သဖြင့် ဤသို့ဆို၏။ “ငါသည် ရှေးအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဖောက်ပြန်သော အမှုကို များစွာပြုသည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အား တစုံတခုသော အပြစ်ကို မပြု၊ ယခု သာဝကသည် သနားခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍ ငါ့အား ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ဘိသည်”ဟု မြည်တမ်းလျက် တောင်ဝှမ်းကို အစဉ်လှည့်နေ၏။ တဖန် အကြံဖြစ် ပြန်၍ “ငါသည် ရှေးရှေးသော ဘဝကလည်း ဘုရားရဟန္တာဖြစ်ရအောင် ပုညအစု ကောင်းမှု အထူးကို ဆည်းပူးခဲ့လှပြီ၊ ဤကုသိုလ်တို့၏ အာနိသင် ကြောင့် နောင်သောအခါ ဘုရားဆုကိုသာ ရလိုပါ၏။ သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်း မရှိသော သာဝက မဖြစ်လိုပါ”ဟု မြည်တမ်း၏။

မာရ်နတ်၏ ဘုရားအသွင်ကို ဖန်ဆင်းပြခြင်း

ထိုသို့ မြည်တမ်းစဉ်လျှင် အရှင်ဥပဂုတ်လည်း အလျင်တဆောလာ၍ ခါးပန်းတော်ကို ဖြေပြီးမှ “မာရ်နတ်သား . . . ငါ့အား သည်းခံလော့၊ ငါသည် သင်၏အကျိုးကိုလည်း ပြီးစေပြီ၊ မင်းကြီး၏ ကောင်းမှုကိုလည်း အန္တရာယ် ကင်းစေပြီ၊ ယနေ့မှစ၍ သင်သည် ဘုရားဆုကို ယူပေသည်ဖြစ်သောကြောင့် သင့်ကို ပူဇော်ထိုက်ပေ၏”ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ မာရ်နတ်ကလည်း “အရှင် ဥပဂုတ် သင်တို့ကဲ့သို့ သာဝကသည် သနားခြင်းမရှိ၊ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အတိ သာ များ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် သာဝကအဖြစ်ကို မဖြစ်လိုပြီ၊ သာဝက ဟူက သင်ကဲ့သို့ သနားခြင်းမရှိသည်သာတည်း”ဟု ဆို၏။ ရှင်ဥပဂုတ်က လည်း “မာရ်နတ် . . သင်နှလုံးမသာ မရှိလင့်၊ ငါ၏ အာနုဘော်ကြောင့်ပင် သင်ဘုရားဆုကို တောင်း၏။ တောင်းသည့်အတိုင်းလည်း မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဘုရားသခင်လည်း ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူဖူး၏။”ဟု မိန့်ပြီးလျှင် “မာရ်နတ် . . . ဘုရားဖြစ်သောအခါ သင်မြင်ဖူးသည်၊ ငါမမြင်ဖူးပါ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ ကိုယ်ဟန်တော်ကို သာဝက အခြွေအရံနှင့်တကွ ငါ့အားဖန်ဆင်း၍ ပြပါ”ဟု ဆို၏။

မာရ်နတ်သားလည်း “ရှင်ဥပဂုတ်--- ကျွန်ုပ်ကို ရှိမခိုးမှုကား ပြပါအံ့” ဟု ဆိုလျှင် အရှင်ဥပဂုတ်လည်း ကောင်းပြီဟုဝန်ခံ၍ သံဃာတော်တို့ကို မြန်စွာ စည်းဝေးစေ၏။ ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်လိုသမျှသော သူတို့လည်း ပန်း နံ့သာ လက်စွဲလျက် ရဟန်းတို့ကို ခြံရံ၍ လိုက်ကြကုန်၏။ မာရ်နတ်လည်း တခုသော တောအုပ်သို့ ဝင်ပြီးမှ ထွက်လာသောအခါ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော တလံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော် အဝန်းဖြင့် တောက်ထွန်းသော ဘုရားအသွင်တော် ဖန်ဆင်းလျက် လက်ဝဲရံလက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝကအစုံ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့ ခ-ယမ်းပုံနှင့်တကွ အလုံးစုံ တောက်ပသော ဘုရားအသရေအဆင်းကို ဖန်ဆင်း၍ပြပေ၏။

ရှင်ဥပဂုတ်လည်း မတုန်မလှုပ်သော သက်ဝင်ကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်၍ မာရ်နတ်အား ပေးအပ်သောပဋိညာဉ်ကို မအောက်မေ့နိုင်၊ ငေးမှိုင်းမိန်းမောကာ သဒ္ဓါအလွန်ပွားရကား ငါးပါးသော ရှိခိုးခြင်းတို့ဖြင့် ရှိခိုး၏။ ပါလာသမျှသော မင်း မှူးမတ် ပရိသတ် အပေါင်းတို့လည်း အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြည်ညိုစွာဖြစ်ကုန်၏။ မာရ်နတ်သားလည်း ဘုရားအသွင်ကို ကွယ်စေ၍ “ရှင်ဥပဂုတ် --- အဘယ့်ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုးသနည်း” ဟု မေး၏။ ရှင်ဥပဂုတ်ကလည်း “သင့်ကိုငါ ရှိမခိုး၊ မျက်မှောက်၌ သာဝကရှစ်ကျိပ်နှင့် တကွသော ဘုရားသခင်ကိုသာ ငါရှိခိုးသည်” ဟု ဆို၏။ ထိုအခါမှစ၍ မာရ်နတ်သားလည်း သာသနာ၌ သဒ္ဓါနူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိနေရာသို့ ပြန်လေ၏။

အသောကမင်းကြီး မိမိကိုယ်ကို မီးညှိ၍ ပူဇော်ခြင်း

ရှင်ဥပဂုတ်စသော ရဟန္တာအပေါင်းတို့သည် ကြံကြကုန်၏။ မင်းကြီးသည် ပြုအပ်သော ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကောင်းမှုအစုံတို့ကို အကုန် မြင်သည်ရှိသော ဘုရားသာသနာတော်၌ အတိုင်းထက် အလွန် ကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ကြံ၍ မိမိတို့ဈာန်ကို ဝင်စားပြီးလျှင် ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်ဖြင့် အရပ်ထက်ဝန်းကျင် မင်းလွင်မြူမြွေး ညစ်ကြေးကုန်ကင်း၍ အကြွင်းမဲ့ မြင်စေတတ်သော လောကဝိဝရဏမည်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြုကုန်၏။

မင်းကြီးသည် အသောကာရာမ ကျောင်းကြီးထက် ရပ်လျက်ပင် ထက်
ဝန်းကျင်သော အရပ်မျက်နှာကို ရှုမျှော်သော် သမုဒ္ဒရာအပိုင်းအခြား ရှိသော
ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံးကို လည်းကောင်း၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အရေအတွက်
ရှိသော စေတီ၊ ကျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ လက်ဝါးအပြင်တွင် တင်၍
ကြည့်သကဲ့သို့ မြင်တော်မူသော် အတိုင်းထက်အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်
ခြင်းသည်ဖြစ်၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံး ရအပ်သော မင်းစည်းစိမ်ဖြင့် ပူဇော်
တော်မူ၏။

ထိုနောက်မှ သရီရဓာတ်စေတီမြတ်ကို ပရမတ္ထဒါနဖြင့် ပူဇော်ခြင်းငှါ
မိမိကိုယ်ကို ဝါဂွမ်းတို့ဖြင့် ရစ်၍ နံ့သာဆီ၌ နှစ်ပြီးမှ မီးထွန်းလျက် ပူဇော်ပေ၏။
ထိုဆီမီးလျှံသည် ခုနစ်ယူဇနာ မျှလောက်သော ကောင်းကင်သို့ တက်လေ၏။
မင်းကြီးလည်း ဣတိ ပိ သော-အစရှိသော ဂုဏ်တော်ကို အစဉ်အောက်မေ့
လျက် နှစ်သက်ခြင်း ပီတိအဟုန်ဖြင့် မတုန်မလှုပ် နေတော်မူရကား -
မီးလျှံသည် ကိုယ်တော်၏ ဖေါက်ပြန်ခြင်းကို တစုံတခုမျှ မဖြစ်စေဘဲ စန္ဒကူး
ဖြင့် လိမ်းကျံသကဲ့သို့ ချမ်းမြေ့သည်သာဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်
ပူဇော်ပြီးမှ နံ့သာရေဖြင့် ချိုး၍ တန်ဆာဆင်ယင်ပြီးသော် မှူးတော်မတ်တော်
အပေါင်း ခြံရံလျက် လက်ယာရစ် သုံးပတ်လည်၍ စေတီကို ပူဇော်ပြီးမှ
သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ တရားတော်ကို နာပြီးသော် နန်းတော်
သို့ ပြန်လာ၏။

ရတနာတံတင်း လက်ဆောင်

ယင်းသို့ သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် အဇာတသတ်မင်း ယန္တရား
စက်ဖြင့် ခဲယဉ်းစွာ ထားခဲ့သော ဓာတ်တော်တို့ကို တည်လုပ်သော အကြောင်း
စကားကို ရောမတိုင်ကို အစိုးရသော မင်းကြီး ကြားလေသော် “အဘယ်သူ
သည် ယန္တရားစက်ကို ဖျက်လေသနည်း”ဟု မှူးမတ်တို့ကို မေး၏။ မှူးမတ်
တို့က “ အကျွန်ုပ်တို့၏ နိုင်ငံတွင် အတတ်သင်လှာဖူးသောသူ၏သား
တယောက်သည် ပါဠိပုတ်ပြည်ကြီးတွင် ရှိ၍ ထိုသူကို ဖျက်ဆီးစေပါသည်”
ဟု လျှောက်လျှင် ထိုသူကို သတ်အံ့ဟု ကြံ၍ သံဖြင့် ပြီးသော ယန္တရား
တံတင်းကို လုပ်စေပြီးလျှင် ဖုတ်သွင်းသော ယောက်ျားရုပ်ကို သန်လျက်စွဲ

လျက် တံတင်းထဲ၌ ထည့်၍ အပေါ်က လျှို့ဝှက်သော ယန္တရားအဖုံးကို ပြု၍ ရတနာတံတင်းလက်ဆောင် သပါသည် ဟု ဓမ္မာသောကမင်းကြီးအား ဆက်လေ၏။ မင်းကြီးလည်း ဆက်လှာသော တံတင်းကို လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ထင်၍ ထိုတံတင်းကို ယန္တရားတတ်သော ဆရာကို ပြု၍ “သင်ဖွင့်လော့” ဟု စေ၏။

ဆရာလည်း မိမိပညာဖြင့် တိုင်းထွာစူးစမ်းသော် ရတနာတံတင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိ၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်းကို သိ၍ “အရှင်မင်းကြီး --- ဤတံတင်းသည် ကျွန်ုပ်ကို သတ်စိမ့်သောငှါသာ ဆက်လှာပါသည်။ ရတနာ မဟုတ်ပါ။ အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ဘူတဝါဟန ယန္တရားစက် တတ်သောသူကို ဤ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ အလွန်ရောက်ခဲ ရခဲပါသည်။ အကျွန်ုပ်ဘခင်သည် ဤအတတ် ကို ရောမတိုင်းသို့ သွား၍ အသက်စွန့်စားသဖြင့် သင်ယူပါသည်။ ယခု အကျွန်ုပ်ရှိကြောင်းကို သိ၍ သတ်ခြင်းငှါ ဆက်ရောက်လှာပါသည်။ အကျွန်ုပ် အသက်ကို သနားတော်မူပါ” ဟု လျှောက်လျှင် မင်းကြီးကလည်း “သင့်အား ပေးလိုက်သည်မဟုတ်၊ ငါ့ကိုသာ ဆက်သည်။ အဘယ်ကြောင်းဖြင့် သင့်ကို သတ်နိုင်အံ့နည်း” ဟု မေးပြန်သော် “ဘုန်းတော်ကြီးလှသောတရား မင်းမြတ် ---- ဖုတ်သွင်းအပ်သော လူရုပ်သည် ထိုးခုတ်ရန် လက်နက်နှင့်တကွ ဤတံတင်းအတွင်း၌ ပါပါသည်။ ဖွင့်မိလျှင် မြန်စွာသတ်၍ သူ့အရပ်သို့ သွားပါ လိမ့်မည်” ဟု လျှောက်၏။

ယန္တရားစက်တတ်သူ ခေါင်းအမြတ်ခံရခြင်း

မင်းကြီးက “အဘယ်အကြောင်းဖြင့် သင်သိသနည်း” ဟု မေးလျှင် “ဥပါယ်တမျှဖြင့် ပြုသည်ကိုမြင်၍ သိရပါသည်” ဟု သံတော်ဦးတင်၏။ ထိုအခါမင်းကြီးက အမတ်တို့ကို “အဘယ်သို့ပြုသင့်သနည်း” ဟု တိုင်ပင် ပြန်၏။ အမတ်တို့ကလည်း “ဤသူ၏စကားကို မယုံကြည်အပ်၊ လေးမြတ် ရှိညွတ်စွာ ဆက်လှာသည်ဖြစ်ရကား ရတနာတံတင်းသာ ဖြစ်ရာသည်” ဟု လျှောက်ကြ၏။ ဆရာယောက်ျားကလည်း မိမိကို သတ်အံ့သောငှါ လာ ကြောင်းကိုလျှောက်ပြန်သော် “အမတ်တို့က အဘယ်သို့ပြုသင့် သနည်း” ဟု မေး၏။ မီးပုံကြီး၌ပင် ချသင့်ကြောင်းကိုဆိုသော် ထိုအမတ်တို့က မင်းအား

ဤသို့လျှောက်ကြ၏။ “အရှင်မင်းမြတ် --- ယန္တရားတတ်သော ဆရာသည် အရာမဟုတ်သည်၌ တွေးတော၍ ကြောက်ဘိ၏။ ဤသူကြံတိုင်း ဟုတ်မည် ဟု မထင်ပါ”ဟု ၍လျှောက်၏။

မင်းကြီးလည်း အမတ်တို့၏ စကားကို ယုံကြည်တော်မူ၍ ထိုသူအား “တံတင်းကို ဖွင့်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူလည်း အိမ်သို့သွား၍ သား မယားတို့အား ဥစ္စာပစ္စည်းပေး၍ မှာထားပြီးလျှင် မင်းအိမ်သို့ ပြန်ခဲ့၍ မိမိအရာအထူးကို မင်းကြီးအား ဆောက်နှင်း၍ တံတင်းကိုကိုင်ကာ ရတနာ သုံးပါးကို အောက်မေ့လျက် သော့ချက်ဖြင့်ဖွင့်လေ၏။ ထိုဖွင့်သောခဏ၌ တံတင်းအတွင်းမှ လူသည်ထွက်လေ၏။ ထိုသူ၏ဦးခေါင်းကို ဝါးညွန့်ကဲ့သို့ ဖြတ်၍ ရောမတိုင်းသို့ပြန်လေ၏။ သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ကြောက် လန့်တကြားဖြစ်၍ အမတ်တို့ကို များစွာအပြစ်တင်တော်မူ၏။

သာသနာ့အမွေကို မင်းကြီးခံယူခြင်း

တရံသောအခါ မင်းကြီးလည်း စစ်အင်္ဂါလေးပါး ခြံရံလျက် အသော ကာရာမကျောင်းသို့ ထွက်တော်မူ၍ သံဃာတို့၏ အလယ်၌ နေပြီးလျှင် သံဃာတို့အား ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရားတို့--- လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်၌ အဘယ်သူ သည် အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ကြီးကျယ်စွာ သေဌပရိစ္စာဂဖြင့် ချီးမြှောက်ဖူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ စွန့်ကြဲခြင်းသည် ကြီးမြတ်ပါသနည်း”ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ သံဃာတော်တို့က အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်အား ဖြေတော် မူပါ- ဟု တိုက်တွန်းကြ၏။ အရှင်မြတ်လည်း “တကာတော်မင်းကြီး--- ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိသည်မှစ၍ ယခုကာလ တိုင်အောင် ဘုရားသာသနာ၌ တကာတော်မင်းကြီး၏ စွန့်ကြဲခြင်းသည်သာလျှင် သာလွန် ကြီးမြတ်သတည်း” ဟု မိန့်တော်မူပေ၏။

မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကို ကြားရသော် အလွန်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်တော်ရှိလှ၍ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရား--- အကျွန်ုပ်သည် ဤမျှလောက်သော ဒါနကို ပြုရသဖြင့် သာသနာတော်၏ အမွေကို ခံရပါအံ့ လော” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿကလည်း မဟိန္ဒမင်းသား

၏ ရဟန္တာဖြစ်လတ္တံ့သော ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာသနာတော်၌ လွန်စွာကြီးပွားလတ္တံ့သော အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ သယ်မိတ္တာမင်းသမီး၏ မင်းသားကဲ့သို့ပင် ပြည့်စုံလတ္တံ့သော အကြောင်းကို လည်းကောင်း ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “မင်းကြီး---- ဤသို့ ပစ္စည်းကို စွန့်ကြဲ ကာမျှဖြင့် သာသနာ၏ အမွေခံမဖြစ်ချေသေး၊ ဤမြေမှသည် ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင် ပစ္စည်းလေးပါးကို စုပုံ၍လှူငြားသော်လည်း ဘုရားရှင် သာသနာ့ အမွေခံ မဖြစ်ချေသေး”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ အရှင်ဘုရား--- အဘယ်သို့သော ကောင်းမှုကိုပြုမှ သာသနာ့ အမွေကို ခံရအံ့နည်း ” ဟု လျှောက်ပြန်သော် “တကာမင်းကြီး--- မိမိရင်၌ဖြစ်သော သားသမီးတို့ကို ရဟန်းပြုစေခြင်းသည် သာလျှင် သာသနာတော်၏ အမွေခံဖြစ်သတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းကြီးလည်း “ ငါသည် ဤမျှလောက်သော အလှူကြီးကိုပေးပါ လျက် သာသနာတော်၏ အမွေကို မခံရချေသေး၊ သာသနာတော်၏ အမွေ ခံဖြစ်အောင် အဘယ်သို့ပြုရအံ့နည်း ” ဟု အောက်မေ့လျက် ထိုမှဤမှ ကြည့်သော် သားတော်မဟိန္ဒသည် မင်း၏အပါးတွင် နေသည်ကိုမြင်၍ ကြံ ဆင်ခြင်လတ်သည်ကား “ အိမ်ရှေ့မင်းဖြစ်သော ညီတော် တိဿသည် ရဟန်းပြုလေသော် သားတော် မဟိန္ဒကို အိမ်ရှေ့အရာထားမည်”ဟု အကြံ တော်ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိသော်လည်း အိမ်ရှေ့မင်း၏ အဖြစ်ထက် ရဟန်းအဖြစ်သည် မြတ်၏ဟု အကြံတော်ရှိ၍ “ချစ်သား မဟိန္ဒ--- သည် ရဟန်းပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါအံ့ လော”ဟု မေး၏။ မင်းသားလည်း အိမ်ရှေ့မင်း ရဟန်းပြု သည်မှစ၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင့်တလျက်နေသောကြောင့် ခမည်းတော်၏ စကားကို ကြားလျှင် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိလှ၍ “အရှင်မင်းမြတ်- -- ကျွန်ုပ် ရဟန်းပြုနိုင်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်ကို ရဟန်းပြု၍ သာသနာ့အမွေ ခံတော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။

သမီးတော် သယ်မိတ္တာလည်း အပါးတော်တွင် ရှိသည်နှင့် “ချစ်သမီး --- သင်သည်လည်း ရဟန်းပြုနိုင်ပါအံ့လော” ဟု မေး၏။ မင်းသမီးကလည်း “အကျွန်ုပ်၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သော အဂ္ဂိဗြဟ္မာမင်းသား ရဟန်းပြုသည်မှစ၍ အကျွန်ုပ်လည်း ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင့်တလျက် နေပါသည်” ဟု လျှောက် ၏။ မင်းကြီးလည်း သားတော် သမီးတော်တို့ လျှောက်သော စကားကို

ကြားသိတော်မူလျှင် ရွှင်သော နှလုံးတော်ရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာတို့အား
 “အရှင်ဘုရားတို့ --- ဤသတို့သားငယ် သမီးငယ်တို့ကို ရဟန်းပြု၍
 အကျွန်ုပ်အား သာသနာတော်၏ အမွေကို ခံရပါစေ” ဟု လျှောက်၏။
 သံဃာတော်တို့ကလည်း မင်းကြီး စကားကို ကြားလျှင် မဟိန္ဒမင်းသားအား
 အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မဟာဒေဝထေရ်သည်
 သရဏဂုံဒေသသီပေး၍ မဇ္ဈန္တိကထေရ်ကား အနုသာသနပြု၍ မင်းသား၏
 အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပဉ္စင်းခံလေ၏။ မဟိန္ဒမင်းသားကား
 ၈ ဗွာဓိစာအဆုံး၌ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။

သယ်မိတ္တာမင်းသမီးကား အသက်တဆယ့်ရှစ်နှစ်သာဖြစ်၍ ပဉ္စင်း
 မခံဘဲ သာမဏေပြု၏။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကား ဓမ္မပါလိတ္ထေရီတည်း၊ သရဏဂုံ
 ဒေသသီပေးသော ဆရာကား အာယုပါလိတ္ထေရီတည်း။ ဤသို့ သားတော်၊
 သမီးတော်တို့ကို ရဟန်းပြုသောအခါ မင်းကြီး ဘိသိက်ခံ၍ ခြောက်နှစ်မြောက်
 သော သက္ကရာဇ် နှစ်ရာနှစ်ဆယ့်ငါးခုတည်း။

အရှင်မဟိန္ဒလည်း ရဟန်းပြုသော နေ့မှစ၍ မိမိဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံ၌
 ပိဋကတ်သုံးပုံဖြစ်သော ဘုရားစကားတော်ကို သင်ကြားသဖြင့် သုံးနှစ်ရှိသော
 ကာလ ထေရဝါဒနှင့်တကွ တတ်မြောက်၍ တထောင်သော သံဃာတို့၏
 ပါမောက္ခဖြစ် သတည်း။

[ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနိဒါန်း (၃၈)၌ စေတီပူဇော်ပွဲ ပြုသောနေ့ပင်
 သံဃာတော်တို့အား အကျွန်ုပ်သည် သာသနာ၏ အမွေခံဖြစ်ပါအံ့လောဟု
 လျှောက် ကြောင်းကိုဆို၏။ ရှင်ဥပဂုတ်၏ အဋ္ဌပုတ္တိစသည်ကိုမဆို၊ ယင်းသို့
 မဆိုသော်လည်း ထိုအဋ္ဌပုတ္တိကို စုဋ္ဌဝင်၊ မဟာဝင် ဋီကာတို့ ထင်ရှားစွာလာသော
 ကြောင့်လည်း ကောင်း၊ ကစွည်းကျမ်း၌ပင် “ဥပဂုတ္တေန မာရော ဗန္ဓော” ဟူသော
 ပါဠိကို ဥဒါဟရုဏ်ပြသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပမာဏပြုလောက်သော
 စကားဖြစ်၍ သွင်းဆိုလိုက်သည်။ အဋ္ဌကထာ၌ မလာသည်ဟူ၍ မဟုတ် မယူသင့်၊
 အကျဉ်းအားသာ စီရင်သောကြောင့် စကားကြွင်းလေသည်ကို ဋီကာဆရာတို့
 သွင်း၍ ရေးသားသည်လည်း အများပင် ဖြစ်သည်။]

အချိုကန်ကြီးလေးကန်

သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး ဘိသိက်ခံ၍ ရှစ်နှစ်ရှိသောအခါ ကောန္တပုတ္တတိဿထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ထိုမထေရ်ညီနောင်တို့၏ အကြောင်းကား -ပါဠိပုတ်ပြည်၌နေသော မုဆိုး-တယောက်သည် တောကစားသွားရာ၌ ကောန္တမည်သော ကိန္နရီမနှင့် သင့်မြတ်ကြ၍ သားငယ်နှစ်ယောက်ရလေသတည်း။ အကြီးကိုကား ကောန္တပုတ္တတိဿဟု မှည့်၏။ အငယ်ကိုကား သုမိတ္တဟု မှည့်၏။ ထိုသားငယ်တို့ကို ဓမ္မာသောကမင်းကြီးယူ၍ မွေးမြူလေသဖြင့် အရွယ်သို့ ရောက်လျှင် အရှင်မဟာဝရုဏမည်သော ရဟန္တာဗြတ်ထံ၌ အပ်နှံရဟန်းပြုလေသဖြင့် မကြာမြင့်မီပင် အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ကြ၏။

တရံသောအခါ အရှင်ကောန္တပုတ္တတိဿ ထေရ်အား အားကြီးစွာသော လေနာသည်ဖြစ်၍ ဆေးကုအံ့သောငှါ တလက် ဆွမ်းမျှလောက်သော ထောပတ်ကိုရှာ၍ မရသည်ရှိသော် ညီတော် သုမိတ္တ ထေရ်သည် ပါဠိပုတ်ပြည် အလုံးကို လှည့်ပတ်၍ ဆွမ်းခံဝတ်ဖြင့် ရပ်ပါ သော်လည်း မရနိုင်၍ ပြန်လာခဲ့လျှင် ကောင်းကင်ပြင်၌ ထက်ဝယ်နေ၍ သံဃာတော်တို့အား အပ္ပမာဒ တရားဖြင့် ဟောကြားဆုံးမလျက် တေဇော ဓာတ် သမာပတ်ဝင်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေ၏။ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ထိုအကြောင်းကို ကြားတော်မူသော် “ငါသို့သော သာသနာ၌ သဒ္ဓါပသန္န ရှိသောမင်း ဧကရာဇ်လက်ထက်၌ တလက်ဆွမ်းမျှသော ထောပတ်ကို သံဃာတို့ မရမရှိရာအံ့လော” ဟု သံဝေဂဖြစ်၍ မြို့လေးမျက်နှာ၌ တမျက်နှာ တမျက်နှာဝပ် ကျယ်စွာသော ကန်ကြီးလေးကန်တူးပြီးလျှင် တကန်ကို ထောပတ်၊ တကန်ကို ပျားရည်၊ တကန်ကို တင်လဲ၊ တကန်ကို သကာဖြင့် ပြည့်စေလျက် ဆေးအလို့ငှါ သံဃာတော်တို့အား ဖိတ်လှူ၏။

[ကေစိဆရာတို့အား ကဋ္ဌဝါဟန မင်းမျိုးဖြစ်သော ကုဏ္ဍအမည်ရှိသော မင်းသမီးသည် ဂဠုန်ငှက်ယန္တရားဆင်၍ ကောင်းကင်ဖြင့် ပျော်ပါးလျက် ကျက်စား လေသော် ပါဠိပုတ်ပြည်မှ မုဆိုးတဦးနှင့် တွေ့၍ သံဝါသဖြစ်သဖြင့် ကောန္တပုတ္တနှင့် သုမိတ္တတို့ ရသည်ဟု ဆို၏။ ဒီပဝင်ကျမ်း၌လည်း ကောန္တပုတ္တတိဿထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမှာ (ကင်းကိုက်၍) ဟု ဆို၏။]

သာသနာစည်ပင်၍ တိတ္ထိတို့ တန်ခိုးမှီနခြင်း

ထိုမင်း၏လက်ထက် ပါဠိပုတ်ပြည်၏ တံခါးလေးမျက်နှာတွင် တမျက်နှာ တမျက်နှာမှ သပြာတသိန်း တသိန်းစီသော အခွန်ကို နေ့တိုင်းရ၏။ မြို့လယ် တရားဆုံးဖြတ်ရာ၌လည်း ကွမ်းဖိုး တနေ့လျှင် တသိန်းရ၏။ ဤငါးသိန်း သော သပြာတို့မှ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော စေတီတော်၌ ပန်းနံ့သာ ပူဇော်အံ့သောငှါ တသိန်း၊ ရဟန္တာတို့အား တသိန်း၊ တရားတော်ကို သင်ကြား ဆောင်ရွက်သော ရဟန်းတို့အား တသိန်း၊ တံခါးလေးမျက်နှာ၌ ထောပတ်၊ ပျား၊ တင်လဲအလို့ငှါ တသိန်း၊ နိဂြောဓသာမဏေအား တသိန်း၊ ဤငါးသိန်း သော ဥစ္စာတို့ကို စွန့်၍ သာသနာတော်၌ ပူဇော်သက္ကာရပြု၏။ နတ်တို့မှဆက် သော ပုဆိုးကို သင်္ကန်းပြု၍ တနှစ်လျှင် သုံးကြိမ် ဆင်၌တင်၍ အရှင်နိဂြောဓ သာမဏေအား လှူတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်းအလုံး၌ ရဟန်းသံဃာ တို့ ဝတ်ရုံသော သင်္ကန်းဟူသမျှသည် နိဂြောဓသာမဏေ၏ သင်္ကန်းသာ များ၏။

ဤသို့ ဘုရားသာသနာရတော်၌ ပြန့်ပြောစွာသော လာဘသက္ကာရ ဖြစ်လေသော် တိတ္ထိတို့သည် စားရာမဲ့ ဝတ်ရာမဲ့ ဖြစ်ကုန်ရကား ရဟန်းခွင်သို့ ခိုဝင်လာကြ၍ ရဟန်းပြုကြပြီးလျှင် မိမိတို့၏ အယူဝါဒကို ထင်ရှားပြလျက် အဓမ္မကို ဓမ္မဟု ပြဆိုကုန်၏။ ရဟန်းကောင်းတို့က လက်မခံသော် မိမိတို့ အလိုလို ဦးပြည်းပြု၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကုန်လျက် ထိုထို သော ကျောင်းတို့သို့လည်၍ ဥပုသ်ပဝါရဏာ၌ ဝင်ကုန်၏။ ရဟန်းကောင်းတို့ ကလည်း ထိုရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ဥပုသ်ပဝါရဏာ မပြုကြကုန်၊ ထိုအခါ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် အဓိကရုဏ်းကြီးစွာ ဖြစ်လတ္တံ့သည်ကို မြင်၍ အရှင်မဟိန္ဒအား သံဃာအပေါင်းကို အပ်ခွဲပြီးသော် မိမိသည် အဟော ဂင်္ဂါမည်သော တောင်သို့ ကြွ၍ နေတော်မူ၏။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿအကြောင်း

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ၏အကြောင်းကို အရင်းမှစ၍ ပြဆိုလိုက်ဦးအံ့၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော ရဟန္တာကြီးတို့သည် မိမိတို့ ကိစ္စပြီးသည်၏နောက် “ဤကဲ့သို့သော သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေး

ဘေးရန်သည် နောင်သောအခါ ဖြစ်ရာဦးအံ့လော” ဟု ဆင်ခြင်ပြီးသော် “သာသနာတော် နှစ်ရာတဆယ့်ရှစ်နှစ် ရောက်သောအခါ ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်း လုံးကို အစိုးရသော ဓမ္မာသောကမင်းသည် ပါဠိပုတ်ပြည်၌ မင်းအဖြစ်ကို ရ၍ သာသနာတော်ကို အလွန်ချီးပင့်လတ္တံ့၊ ထိုအခါ သံဃာတို့၌ လာဘ သက္ကာရ အလွန်ပြန့်ပြောသဖြင့် တိတ္ထိတက္ကတွန်းတို့သည် ရှင်ရဟန်းပြုကြ၍ ကြီးစွာသော အဓိကရုဏ်းပြုလတ္တံ့” ဟု မြင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ “ငါတို့မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ဦးအံ့လော” ဟု ဆင်ခြင်ပြန်သော် မဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟု မြင်၍ ထိုအဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစိမ့်သောငှါ စွမ်းနိုင်ရာသော သူကို ကြည့်လတ်သော် နတ်နှင့်တကွသော လူ့ဘုံတွင် တစုံတယောက်သော သူကိုမျှ မမြင်၍ ဗြဟ္မာရုပ်ခွင်ကို ရှုပြန်သော် နည်းသော အသက်ကြွင်းရှိလျက် အထက်ဗြဟ္မာဘုံသို့ လားလတ္တံ့သော တိဿဗြဟ္မာကြီးကို မြင်၍ “ဤတိဿ ဗြဟ္မာကို ငါတို့ တောင်းပန်ရသော် မောဂ္ဂလိပုဏ္ဏေးမ၏ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေ လှာ၍ အရွယ်ရောက်သောအခါ ရဟန်းပြု၍ ပိဋကတ်တော်ကို သင်သဖြင့် လေးအင်သော ပဋိသမ္ဘိဒါနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လတ္တံ့၊ ထိုသူသာ လျှင် သာသနာတော်၌ဖြစ်သော အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေ၍ သင်္ဂါယနာတင် သဖြင့် သာသနာကို ချီးမြှောက်ပေလတ္တံ့” ဟု သိ၍ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဗြဟ္မာပြည်သို့ တက်ပြီးလျှင် တိဿဗြဟ္မာကြီးအား ဤသို့ တောင်းပန်၏။

“အချင်းတိဿ - ငါတို့လွန်သည့်နောက် တရာတဆယ့်ရှစ်နှစ် မြောက်သော ကာလ ဘုရားသာသနာ၌ ကြီးစွာသော ဘေးရန်ဖြစ် လတ္တံ့၊ ထိုအခါ သာသနာ၏ အညစ်အကြေးကိုလည်း သုတ်သင် ရှင်းလင်း၍ ချီးမြှောက်နိုင်အံ့သော သူကို ကြည့်ရှုပါသော် လူ့ရုပ်၊ နတ်ရွာ၊ ဗြဟ္မာတဆယ့် ခြောက်ခွင်၌ သင်တိဿကို ထား၍ တပါး သော သူကို တစုံတယောက်မျှ မမြင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် သင်သူတော် ကောင်းသည်သာလျှင် လူ့ရွာရပ်ထဲ၌ ပဋိသန္ဓေယူလှာ၍ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားဩဝါဒသာသနာကိုကောင်းစွာ ချီးမြှောက်ပါလော့” ဟု တောင်းပန်၏။ တိဿဗြဟ္မာလည်း ရဟန္တာကြီးတို့၏ တောင်းပန်သော စကားကို ကြားလျှင် “ငါကား သာသနာတော်၏ ဘေးရန်ကို ပယ်လှန် သန်ရှင်း၍ ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့” ဟု လွန်စွာအား တက်ဝမ်းမြောက်

သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံလိုက်၏။ ရဟန္တာကြီးတို့လည်း လှူပြည်သို့ ပြန်လာခဲ့၍ သိက္ခာငယ်သေးသော သိက္ခဝမထေရ်၊ စက္ကဝဋ္ဌိထေရ် ဟူသော ရဟန္တာနှစ်ဦးကိုခေါ်၍ “ငါ့ရှင်တို့သည် ငါတို့၏ အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းရာ သင်္ဂါယနာတင်ကိစ္စဝယ် အဖော်မျှမဖြစ်ပါကုန်၊ ထို့ကြောင့် သင်တို့အား ဤ သို့သော ဒဏ်အမှုကို ငါတို့ပြုလိုသည်” ဟု ဆိုပေသော် ထိုရဟန်းတို့ကလည်း “အရှင်ဘုရားတို့ ထားတိုင်းသော ဒဏ်ကို အကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ပါအံ့” ဟု လျှောက်သော် မောဂ္ဂလိပုဏ္ဏား၏ အိမ်၌ တိဿဗြဟ္မာသည် သန္ဓေယူလှာ လတ္တံ့ ထိုသူကို သင်တို့နှစ်ဦးတို့တွင် တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းဖြစ်အောင် ကြံယူ၍ ပြုလေလော့၊ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပိဋကတ်ကို တတ်မြောက် အောင် သင်ကြားလေလော့ဟု ဒဏ်ထား၏။

ရဟန္တာနှစ်ပါးလည်း “ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံကြ၏။ ထိုရဟန္တာကြီးတို့ လည်း ဤသို့စီမံခဲ့ပြီးမှ အသက်အတိုင်းတည်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလေကုန်၏။ တိဿဗြဟ္မာကြီးသည်လည်း ဗြဟ္မာပြည်မှ စုတေခဲ့၍ ဝေသာလီပြည်၏ အနီးဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတို့၏ မြို့ကြီးဝယ် မောဂ္ဂလိအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏေးမ၏ ဝမ်းဝယ် ပဋိသန္ဓေယူလေ၏။

သိက္ခဝမထေရ် ကန်တော့ဆွမ်းရခြင်း

သိက္ခဝမထေရ်သည်လည်း ပဋိသန္ဓေနေသောနေ့မှစ၍ ပုဏ္ဏားအိမ်၌ နေ့စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်၍ ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး ကြာသော်လည်း တလုပ်စာသော ဆွမ်း၊ တငွန်းတယောက်မသော ယာဂုကိုမျှ မစားရဖူးလေ၊ တနေ့သော အခါ၌ကား အိမ်ရှင်ပုဏ္ဏားသည် အခြားဌာနသို့ သွားခိုက်ကြိမ်၍ အိမ်၌ ဆွမ်းခံသော် “ကန်တော့ပါ၏” ဟူသော စကားကို ရလေ၏။ ပုဏ္ဏားလည်း တပါးဌာနမှ ပြန်လာသဖြင့် အရှင်သိက္ခဝနှင့် ခရီးရင်ဆိုင်တွေ့ကြလေလျှင် “ရှင်ရဟန်း --- ယနေ့ ငါတို့အိမ်၌ ဆွမ်းရပ်ခြင်းသည် ရခဲ့ပါ၏လော” ဟု မေး၏။ ရခဲ့ပါ၏ဟု ပြောပေသော် ပုဏ္ဏားလည်း အိမ်သို့လာ၍ သား၊ မယားတို့ ကို “သင်တို့ ယနေ့ဆွမ်းခံသော ရဟန်းအား ဆွမ်းပေးလိုက်သလော” ဟု မေး၏။ မည်သည်ကိုမျှ မပေးမကမ်းလိုက်ကြောင်းကို ဆိုလျှင် “သင်တို့ မပေးမကမ်းဘဲလျက် ရဟန်းကရခဲ့၏ ဟု ပြောပေသည်၊ နက်ဖြန် မုသာဝါဒကံ ဖြင့် ရဟန်းကို ငါဆိုအံ့” ဟု ကြံ၍ နေ၏။

အရှင်သိဂ္ဂဝလည်း ဒုတိယနေ့၌ ဆွမ်းခံကြွ၍ ပုဏ္ဏား၏ အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ပုဏ္ဏားသည် အပါးသို့ ရပ်၍ “အရှင်ရဟန်း --- ယမန်နေ့က ငါတို့အိမ်က တစုံတခုမျှ မရဘဲလျက် ရ၏ဟု သင်ဆိုသည်၊ ရဟန်းတို့အား မဟုတ်မမှန်သော စကားသည် အပ်သလော” ဟု မေး၏။ သိဂ္ဂဝထေရ်လည်း “ပုဏ္ဏား --- သင်၏ အိမ်၌ ငါဆွမ်းရပ်သည်ကား ခုနစ်နှစ်ရှိပြီ၊ ကန်တော့ပါ၏ဟူသော ပဋိသန္ဓာရစကားမျှကို မရမူ၍ မနေ့က ရသောကြောင့် ရခဲ့၏ဟု ငါဆိုသတည်း” ဟု ပြော၏။ ပုဏ္ဏားလည်း ကံ စကားကို ကြားလျှင် “ဤအရှင်တို့ကား ဤမျှလောက်သော စကားကို ရရုံမျှဖြင့်ပင် အားရဝမ်းသာ ချီးမွမ်းရှာသေး၏။ တဇွန်းတယောက်မမျှသော ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်တို့ကို ရဘိမူကား အဘယ်မှာ မချီးမွမ်းဘဲ ရှိတော့အံ့နည်း” ဟု ကြံဆင်ခြင်လျက် ရွှင်လန်းသော သဒ္ဓါစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိစားခြင်းငှါ ထားသော ထမင်းမှ တဇွန်းမျှယူ၍ “အရှင်ရဟန်း --- ဤမျှလောက်သော ဆွမ်းကိုကား နေ့တိုင်း ရပါလတ္တံ့” ဟု ဆို၍ လောင်းပေ၏။

လုလင်နှင့်စကားပြောရန် ကြံစည်ခြင်း

ထိုနေ့မှစ၍ တနေ့ထက်တနေ့ ကြည်ညိုရကား - အိမ်ပေါ်သို့ပင် ငြိမ့်တထပ်စားသော ဆွမ်းကို နေ့တိုင်းမပြတ်လှူပေ၏။ မထေရ်လည်း အတန်ငယ်သော တရားစကားကို ဟောကြား၍ သွားပေ၏။ တိဿဗြဟ္မာ ပဋိသန္ဓေ ယူရာမှ ဖွားသော သူငယ်သည်လည်း တဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သော် ထွန်းတောက်လျင်မြန်သော ဉာဏ်ဖြင့်သင်၍ ဗေဒင်ကျမ်းကို ကမ်းတဘက်ရောက် တတ်မြောက်နိုင်လေ၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှလာသော သူဖြစ်၍ အလွန်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်လေရကား- သူငယ်၏ အိပ်ရာနေရာ၌ တင့်တယောက်သောသူမျှ အိပ်ရနေရသောသူ မည်သည်မရှိ၊ ဆရာ၏ အိမ်သို့ သွားသောအခါ သူငယ်၏ အိပ်ရာကို ဖြူသော အဝတ်ဖြင့်လွှမ်းလျက် အထက်၌သာ ဆွဲထားရ၏။

တနေ့သ၌ အရှင်သိဂ္ဂဝသည် ဤသို့ကြံ၏။ သူငယ်အိမ်၌ ငါဆွမ်းခံသည်ကား- ကဆယ့်ခြောက်နှစ်ကာလကြာပြီ၊ ဤသူငယ်အား ရှင်ရဟန်း

ပြုခြင်းငှါလည်း လျော်ပြီ၊ ဤသူငယ်နှင့် တစုံတခုသော စကားကိုမျှလည်း ငါမပြောရသေး။ ယနေ့ပြောဆိုရအောင် “သူငယ်၏ နေရာမှတစ်ပါး အခြား နေရာကို ဤအိမ်မှာရှာ၍ မရစေသတည်း”ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ ဆွမ်းခံကြွလေ၏။ အိမ်သို့တက်သောအခါ အိမ်မှာရှိလင့်သော လူတို့လည်း သူငယ်၏ နေရာမှ တစ်ပါး အခြားခင်းဖို့ရာကို မမြင်၍ သူငယ်၏ အိပ်ရာကိုပင် အရှင်သိဂ္ဂဝ အား ခင်းပေး၏။ အရှင်သိဂ္ဂဝလည်း ထိုနေရာထက်၌ ငြိမ်သက်စွာနေ၏။ တိဿသူငယ်သည် ဆရာထံမှ ပြန်လာ၍ မိမိနေရာထက်၌ အရှင်သိဂ္ဂဝနေ နှင့်သည်ကို မြင်လျှင် မရွှင်မသာသော နှလုံးရှိလျက် အမျက်ထွက်ဘိရကား “ဦးပြည်း ရဟန်းအား ဤနေရာကို ဘယ်သူခင်းလင့်သနည်း” စသည်ဖြင့် ဆိုမြည် ရေရွတ်၏။

မထေရ်နှင့် လုလင်မေးဖြေခြင်း

အရှင်သိဂ္ဂဝလည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း ကိစ္စကို ပြုပြီး၍ သူငယ် အမျက် နည်းသောအခါ “မောင်လုလင် သင် ဗေဒင်သင်သည်ကား စိုးစဉ်းမျှ တတ်ပါပြီလော”ဟု မေး၏။ တိဿလုလင်ကလည်း “ရှင်ရဟန်း ကျွန်ုပ်မှ မတတ်သော် ဘယ်သူတတ်တော့အံ့နည်း”ဟု ဆို၏။ ထိုသို့ ဆိုပြီး လျှင် “ရှင်ရဟန်းကား - ဗေဒင်တတ်ပါ၏လော”ဟု မေးပြန်၏။ “တတ်သည် မတတ်သည်ကို မေးလိုသမျှ သင်မေးလော့၊ မေးလျှင် သိရလတ္တံ့”ဟု ဆိုပေ၏။ ထိုစကားကို ကြားလျှင် တိဿလုလင်လည်း မိမိသင်ခဲ့သမျှသော ပညာ၌ ခဲရာခဲဆစ် ဟူသမျှကို မေး၏။ အရှင်သိဂ္ဂဝလည်း ရဟန္တာ မဖြစ်မီ ကပင် ဗေဒင်သုံးကျမ်း၌ ကမ်းတဘက်ရောက်ဖူးသူ ဖြစ်ရကား ရဟန္တာ ဖြစ်သောအခါ မည်သည့် ပညာမျှ ထွေးယှက်ခြင်းမရှိ ယုတ္တိအာရုံနှင့်တကွ မေးသမျှကိုပင် တခဏခြင်း ဖြေဆို၏။ ထိုသို့ ဖြေဆိုနိုင်သောကာလ တိဿ လုလင်သည် အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။

ထိုနောက်မှ အရှင်သိဂ္ဂဝသည် ဤသို့ဆိုပြန်၏ “လုလင်သည် ငါ့အား မေးသော ပြဿနာကို ငါများစွာဖြေဆိုပြီ၊ သင့်ကိုလည်း တခုသော ပြဿနာ ကို ငါမေးလို၏။ ထိုပြဿနာကို သင်ဖြေအံ့လော”ဟု မေး၏။ “အရှင်ရဟန်း မေးလော့၊ ဖြေပါအံ့”ဟု ဝန်ခံလျှင် အရှင်သိဂ္ဂဝလည်း စိတ္တယမိုက်၌-

“ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ,
နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ, နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတိ”

ဟူသော ပြဿနာကို မေး၏။

ထိုပါဌ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲ၊
ချုပ်ဆဲ မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ချုပ်လတ္တံ့၊ မဖြစ်လတ္တံ့လော။
အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ချုပ်လတ္တံ့၊ မဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည်
ဖြစ်ဆဲ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်လော- ဟူလိုသည်။

[သနိဋ္ဌာန်ပုဒ်ကား- ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၊ ထိုမှတစ်ပါး-သေက္ခ-
အသေက္ခ-ပုထုဇဉ်စိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏဖြင့် ဖြေအပ်၏။ သံသယကား ရဟန္တာတို့
စုတိစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သာတည်း။]

ထိုပြဿနာကို ကြားသော် တိဿလုလင်သည် မိမိသင်သော ဗေဒင်
ကျမ်းတို့၌ အထက်ကိုလည်းကောင်း၊ အောက်ကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့
တွေးတော ဆင်ခြင်ပါသော်လည်း ထိုပြဿနာ၏ အနက်ကို အမြွက်မျှ
မမြင်ရကား “ဟရုင်ရဟန်း... ထူးဆန်းလှပေ၏၊ ဤဗေဒင်ကား အဘယ်
ဗေဒင်နည်း”ဟု မေး၏။

“လုလင်... ဗုဒ္ဓဗေဒင်မည်၏”ဟု ပြောပေသော် အရှင်ဘုရား၏
ဗုဒ္ဓဗေဒင်ကား- အဘယ်မျှလောက် များပြား ကျယ်ဝန်းသနည်း-ဟု မေးလျှင်
“လုလင်... ငါတို့ ဗုဒ္ဓဗေဒင်ကား ရှစ်သောင်းလေးထောင်မျှလောက်
များ၏။ သိကြား၊ ဗြဟ္မာတို့မှ မြင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ဓမ္မသဘာဝကိုလည်း
သိရတတ်၏” ဟု ဆိုပေသော် “ထိုသို့ဖြစ်တပြားကား အရှင်ရဟန်း ---
ဤဗေဒင်ကို အကျွန်ုပ်အား သင်ပါလော့” ဟု တောင်းပန်၏။ အရှင်သိဂ္ဂဝ
လည်း “အချင်းတိဿ --- ငါကဲ့သို့ ရဟန်းအသွင်ဖြင့် နေသော သူကိုသာ
ငါသင်နိုင်၏” ဟု ဆိုလျှင် “အရှင်ရဟန်း --- ကောင်းပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်ရဟန်း
အသွင်ဖြင့် နေ၍ သင်ပါအံ့” ဟု လျှောက်ပြီးလျှင် မိဘတို့ထံ ကပ်ပြီးသော်
“မိခင်ဖခင်တို့ --- ဤရဟန်းသည် ဗုဒ္ဓဗေဒင်ကို တတ်၏၊ မိမိကဲ့သို့ သင်္ကန်း
ဝတ်သော သူကိုသာလျှင် သင်အံ့ ဟု ဆိုချေသည်။ ထိုဗေဒင်ကို သင်ယူရ
အောင် ကျွန်ုပ်ရဟန်းပြုပါရစေ” ဟု ခွင့်တောင်း၏။ မိဘတို့ကလည်း ငါတို့

သားသည် ဗေဒင်တတ်ရုံ သင်ပြီးလျှင် လူ့ခွင်သို့ ပြန်လာလတ္တံ့ ဟု နှလုံးထား၍
“ချစ်သား --- ကောင်းပြီ၊ ရဟန်းပြုလော့” ဟု ခွင့်ပေး။

တိဿလုလင် သာသနာသို့ ဝင်၍ ဗုဒ္ဓဗေဒင်သင်ခြင်း

အခွင့်ရလျှင် အရှင်သိဂ္ဂဝလည်း ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ချ၍ ရှင်ပြုလေ
၏။ ရှင်ဖြစ်သော် တစပဉ္စက စသော ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်၍
မမြင့်မီပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ အရှင်သိဂ္ဂဝသည်
ဤသို့ကြံ၏။ ဤတိဿကား ပဌမဖိုလ်သို့ ရောက်၍ နောက်သို့ ဆုတ်လာလတ္တံ့
သော အကြောင်း မရှိပြီ။ အလီလီသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေသော်
အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်မည်ကား မချွတ်ပြီ၊ ယခုစက္ခုဝဋ္ဋိထေရ်၏ အထံသို့
စေလွှတ်ချိန်တန်ပြီဟု ကြံအောက်မေ့လျက် သာမဏေကို ခေါ်ပြီးလျှင် -

“ငါ့ရှင်တိဿ --- ဤမည်သော အရပ်၌ ငါ၏ အဆွေ ခင်ပွန်းဖြစ်
သော စက္ခုဝဋ္ဋိထေရ်၏ အထံသို့ သွား၍ ဘုရားရှင် စကားတော်ကို
သင်ချေ၊ ငါ၏ စကားဖြင့်လည်း ထိုအရှင်အား အနာကင်းခြင်း၊
ချမ်းသာစွာနေရခြင်းကို မေးလေလော့၊ အရှင်က သင်၏ဆရာအသူ
နည်းဟု မေးသော် ကျွန်ုပ်ဆရာကား သိဂ္ဂဝထေရ်ပါတည်းဟု
လျှောက်လော့၊ ငါကား အဘယ်အမည်ရှိ သနည်းဟု မေးသော်
အရှင်၏အမည်ကို အကျွန်ုပ် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသိပါ၏ ဟု လျှောက်
လော့၊ ဆရာ၏အမည်ကို ရှေ့တွင် ယုတ်ဖော်၍ ခေါ်ခြင်းမည်
သည်ကား မရှိညွတ်ရာ ရောက်သည်၊ သင်ထုတ်ဖော် မခေါ်မပြော
လေလင့်”

ဟု သင်လိုက်၏။

တိဿသာမဏေလည်း “ကောင်းပါပြီ” ဟု ပန်ခံ၍ ဆရာအား
ပူဇော်ခဲ့ပြီးလျှင် အရှင်စက္ခုဝဋ္ဋိထေရ်ရှိရာသို့ လာခဲ့၏။ ရောက် သောအခါ
သင့်ကင့်ရာအရပ်မှ ရှိခိုးလျက် ကပ်သော် စက္ခုဝဋ္ဋိထေရ်လည်း “သာမဏေ
--- သင်ဘယ်အရပ်မှ ဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် လာ သနည်း” ဟု
မေး၏။ “ကျွန်ုပ်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် အရှင်ဘုရားထံ၌ ပိဋကတ်ကို
သင်ချေ - ဟု စေလွှတ်သောကြောင့် လာသတည်း” ဟု လျှောက်လျှင်
“သင်၏ ဆရာကား အဘယ်အမည်ရှိသနည်း” ဟု မေး၏။ “သိဂ္ဂဝထေရ်

မည်ပါသည်” ဟု လျှောက်လေသော် “ငါ၏ အမည်ကား အသို့ခေါ်သနည်း” ဟု မေး၏။ “အရှင်ဘုရား၏ အမည်ကို အကျွန်ုပ်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသိပါ၏” ဟု လျှောက်ပြန်၏။ “သာမဏေ --- ထိုသို့ဖြစ်တပြီးကား သင်၏ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို သိုမှီးလော့” ဟု အခွင့်ပေး၏။

သာမဏေလည်း မိမိ၏ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို သိုမှီးလျက် ထိုည၌ အိပ်စက်၍ နံနက်သောအခါ စောစွာထ၍ ကျောင်းအာရာမ၌ တံမြက်လှည်း ပြီးသော် မထေရ်ထသောအခါ မြက်နှာသစ်ရေ ဒန်ပူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မျက်နှာသုတ်ပုဆိုးတို့ကို လည်းကောင်း ကပ်ပေ၏။ စက္ကဝဋ္ဌိထေရ်လည်း သာမဏေငယ်၏ သည်းခံခြင်း ရှိ၊ မရှိကို သိခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ အခွင့် အရာ၌ လိမ္မာသည်၊ မလိမ္မာသည်ကို သိခြင်းငှါ လည်းကောင်း ကပ်လှာသော ရေကိုလည်း သွန်၍ ဒန်ပူကိုလည်း ပယ်ရှား၍ တပါးသော ရေ၊ ဒန်ပူကိုသာ ယူ၍ သုံးဆောင်၏။ တံမြက်လှည်းရာ၌လည်း ထပ်၍သာ တံမြက်လှည်း၏။ သာမဏေလည်း နေ့စဉ်မချွတ် ပြုမြဲတိုင်းသော ဝတ်ကိုသာ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ပြု၏။ ခုနစ်ရက်စေ့သောအခါ သာမဏေငယ်ကို ခေါ်ပြန်၍ “သင်သည် ငါ့ထံသို့ ဘယ်အကျိုးငှါလာသနည်း” ဟု မေး၏။ သာမဏေလည်း ရှေး လျှောက်ထားမြဲအတိုင်းပင် လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ စက္ကဝဋ္ဌိထေရ်ကလည်း သာမဏေကား တော်တည့်မှန်ကန် သော စကားရှိ၏။ ဝတ်ပြည့်စုံလှလျက် သီလသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း ဂရုပြု၏။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတို့၏ ထားသော ဒဏ်ကိုလည်း သည်းခံလေ့ရှိ၏။ ဗြဟ္မာပြည် သို့သွား၍ တောင်းပန်ရသော တိဿဗြဟ္မာစင်စစ်ပင်တည်းဟု ပိဋကတ်တော် ကို သင်စိမ့်သောငှါ အခွင့်ပေး၏။ သာမဏေလည်း ရှိသေ့စွာ သင်မှတ်သဖြင့် သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်တို့ကို အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သာမဏေ ဖြစ်စဉ်ကပင် အာဂုံဆောင်နိုင်၏။ ဝိနည်း ပိဋကတ်ကိုကား ပဉ္စင်းဖြစ်မှ သင်သည်။ တဝါမပြည့်မီပင် သုံးအင်သော ပိဋကတ်တို့ကို အဆုံးသတ်ဆောင် နိုင်၏။ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော သိဂ္ဂဝထေရ်၊ စက္ကဝဋ္ဌိထေရ်တို့သည်လည်း အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တဘိဿ၏ အထံ၌ မိမိတပည့်တို့ကို အပ်နှံထားပြီးသော် အသီးအသီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံယူလေကုန်၏။ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တဘိဿလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်း ဝိပဿနာကို လွန်စွာအားထုတ်သဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက် တော်မူ၏။

သိရိဓမ္မာသောကမင်း သာသနာပြုခြင်း

ထိုအရှင် သံဃာထေရ် မြောက်သောအခါ “သိရိဓမ္မာသောက” မင်း ဖြစ်သည်နှင့် ဆိုင်မိလေသတည်း၊ ရဟန်းခွင်သို့ ဝင်လာကြသော တိတ္ထိတို့ သည်လည်း ပိဋကတ်တော်ကို မသင်မကြား၊ မိမိတို့၏ အလေ့အကျင့် အားလျော်စွာသာ ကျင့်၍ အချို့ကား မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သည်။ အချို့ ကား ပဉ္စာတပ အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သည်။ အချို့ကား နေကို အတုလိုက်၍ ကျင့်သည်။ အချို့ကား တရားမဟုတ်သည်ကို တရားကျမ်းဂန် ပြုလုပ်ကုန် သည်။ ရဟန်းသံဃာတို့ကား ထိုတိတ္ထိတို့နှင့် အတူတကွ ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာ စသော ကံကြီး၊ ကံငယ်ကို မပြုကြကုန်၊ အသောကာရုံကျောင်း၌ ခုနစ်နှစ် ပတ်လုံး ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းမှ ကင်းကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး ကြားသိလေသော် အမတ်တယောက်ကို ခေါ်၍ “အချင်းအမတ် --- ကျောင်းတော်သို့ သွား၍ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းအောင် စီရင်ချေ၊ သံဃာတော် တို့အား အညီအညွတ် ဥပုသ်ပြုစေလော့” ဟု စေလိုက်၏။

အမတ်လည်း အကြောင်းကို မင်းကြီးအား ပြန်၍စေ့စုံစွာ မလျှောက် ဝံ့သောကြောင့် အမတ်တယောက်ကို ဤသို့ မေး၏။ “အမတ်ကြီး --- အကျွန်ုပ်ကို မင်းကြီးက ရဟန်းတို့၏ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းအောင်ပြုချေဟု စေတော်မူသည်၊ အဘယ်သို့ စီရင်ရအံ့နည်း” ဟု မေးသော် ထိုအမတ်က လည်း “အဆွေ --- တူသော ပမာကား ပစ္စန္တရစ် မြို့ရွာကို ငြိမ်းစေလိုသော် ခိုးသူဓားပြတို့ကို သတ်ရကုန်၏၊ မင်း၏ အာဏာကို မခန့်ငြားသော သူအား ပယ်ရှားရ၏၊ ထို့အတူ အကြင်ရဟန်းတို့သည် ဥပုသ်ပြုဆို၍ မပြုလိုသော် ထိုရဟန်းတို့ကို သတ်စေလိုသတည်း” ဟု ပြောပေ၏။ စေသော အမတ် လည်း ထိုစကားကို ဟုတ်မှန်၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ကျောင်းသို့ သွားလေပြီးသော် သံဃာတို့ကို “အညီအညွတ် ဥပုသ်ပြုကုန်လော့” ဟု ဆို၏။ တိုက်နေ ရဟန်းကောင်းတို့က ကိတ္တိတို့နှင့်အတူတကွ ငါတို့ ဥပုသ်မပြုကုန်ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ သံဃာကြီးမှစ၍ အစဉ်အတိုင်းလျှင် သန်လျက်ဖြင့် ဦးခေါင်း ကို ဖြတ်ဘိ၏။ ထိုသို့သတ်သည်ကို အိမ်ရှေ့မင်းဖြစ်ဖူးသော တိဿထေရ် မြင်လျှင် “မင်းသည် ဤအမှုကို မစေလေရာ၊ အမတ်မိုက်၏ ချွတ်ယွင်းခြင်း သာ ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု အကြံတော်ရှိ၍ မိမိ၏ တန်ခိုးဖြင့် လာ၍ အမတ်နှင့်

နီးစွာသော နေရာ၌ နေတော်မူ၏။ အမတ်လည်း “ဤရဟန်းကား မင်း၏ ညီတော်ဖြစ်ပေသည်” ဟု မသတ်ဝံ့ရကား မင်းကြီးအား မြန်စွာနားတော် လျှောက်၏။ “အရှင်မင်းကြီး --- ဥပုသ်ပြုပါဟု လျှောက်သည်ကို မပြုလိုသော ရဟန်းတို့အား သတ်ခဲ့လေပြီ၊ ညီတော် တိဿ၏ အလှည့်သည် ကျချေပြီ၊ အသို့ပြုပါအံ့နည်း” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်းများကို သတ်မိ၍ မင်းကြီးသံသယဖြစ်ခြင်း

မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကို ကြားလျှင် ဘဝင်လှိုက်ခုန်လျက် တုန်လှုပ် သော စိတ်တော်ရှိသည်ဖြစ်၍ “ဟယ် အမတ်မိုက် --- သင့်ကို ရဟန်းတို့ကို သတ်ချေဟု ငါမစေဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် သင်သတ်ဘိသနည်း” ဟု ဆို၍တောက်တပို့ ထပြီးသော် အတန်ငယ်သောပရိသတ်တို့ကိုခေါ်၍ ကျောင်းတော်သို့လာခဲ့၏။ ရောက်လျှင် သံဃာ့ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန္တာတို့ အား ဤသို့လျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရားတို့ --- ဤအမတ်သည် အကျွန်ုပ် သတ်ချေ ဟု မစေဘဲလျက် ဤသို့သော အမှုကို ပြုဘိ၏။ ထိုမကောင်းမှုသည် ဘယ်သူ အား အကုသိုလ်တရားဖြစ်ရာသနည်း” ဟု မေးလျှောက်၏။ ထိုအခါ အချို့ သော သံဃာတို့ကလည်း “ဤအမတ်သည် မင်းကြီးစကားဖြင့်သာ ပြုလေ ရကား မင်းကြီးအားသာ မကောင်းမှုဖြစ်ချေရာသည်” ဟု ဆို၏။

အချို့သော မထေရ်တို့ကလည်း “မင်းအား လည်းကောင်း၊ အမတ် တို့အား လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဖြစ်ရာသည်” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့သော မထေရ်တို့ကလည်း “မင်းကြီး၏ သတ်စေလိုသော စေတနာဖြင့် အမတ်အား ရဟန်းတို့ကို သတ်ချေဟု မစေသောကြောင့် မင်းကြီးအား မကောင်းမှုမရှိ” ဟု ဆိုကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း အသီးသီးဆိုကြသော မထေရ်တို့၏ စကားတော် ကို ကြားရသော် နှလုံးတော်နှစ်ခွဲဖြင့် ယုံမှားသင်္ကာရှိလှသည်ဖြစ်၍ မကောင်း မှုမှ ကြောက်လန့်ရကား သံဃာတော်တို့အား ဤသို့လျှောက်ပြန်၏။ “အရှင် ဘုရား တို့ -- ကျွန်ုပ်၏ ယုံမှားသံသယကို ပျောက်ပစ်ကြယ်အောင် အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖျောက်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ သာသနာတော်ကိုလည်း ချိုးမြှောက်နိုင်ပါ အံ့နည်း” ဟု လျှောက်ပြန်လျှင် သံဃာတို့လည်း “တကာတော် မင်းကြီး - ယုံမှားသင်္ကာကို ပယ်ခွါအံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကား အဟောဂင်္ဂါမည်သော မြစ်ညာ

တောင်၌ နေသော အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် သာလျှင် ထို သံသယကို ပယ်ခွါ၍ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့”ဟု မိန့်တော်မူကုန်၏။

အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿကို သာသနာပြုရန်ပင့်ခြင်း

မင်းကြီးလည်း ထိုနေ့ကိုပင်လျှင် ရဟန္တာ တထောင်အရံရှိသော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးတို့ကို လည်းကောင်း၊ သူရဲတထောင်စီ အရံရှိသော အမတ်လေးဦးတို့ကို လည်းကောင်း စေလွှတ်၍ ပင့်လေ၏။ စေလိုက်သော သူတို့လည်း “မင်းကြီးပင့်ခေါ်ပါသည်၊ ကြွတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿလည်း မကြွဘဲ နေတော်မူ၏။ ပင့်သူတို့က မကြွကြောင်းကို လျှောက်သော် တဖန် ရှစ်ဦးသော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ရှစ်ယောက်သော အမတ်တို့ကို လည်းကောင်း ထပ်မံ၍ စေပြန်၏။ ပင့်သူတို့လည်း ရှေးနည်းအတူ လျှောက်သဖြင့် မကြွဘဲ နေပြန်၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် သံဃာတော်တို့ထံ သွား၍ “အရှင်ဘုရားတို့ဆရာကို ကျွန်ုပ် ပင့်ပါသည်၊ နှစ်ကြိမ်ရှိပြီ၊ မကြွ မလာပါ” ဟု လျှောက်သော် သံဃာထေရ် တို့သည်လည်း “မင်းကြီးပင့်ခေါ်သည်ဟူ၍ မလျော်သော စကားဖြင့် လျှောက်သောကြောင့်သာ မကြွမလာဖြစ်ရာသည်၊ သာသနာတော်၌ ကြီးစွာသော ဘေးရန်ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုဘေးရန်ကို သုတ်သင်ပြီး၍ သာသနာကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ကြွတော်မူပါဟု လျှောက်လေလျှင် ကြွလတ္တံ့သတည်း” ဟု မိန့်ကုန်၏။ ထိုစကားကို ကြားလျှင် တကျိပ်ခြောက်ပါးသော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော အမတ်တို့ကို လည်းကောင်း ထိုစကားအတိုင်း သင်ကြား၍ ယောက်ျားအရံ အထောင်စီနှင့် ပင့်စေပြန်၏။

သံဃာတော်တို့အားလည်း ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရားတို့ --- အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် အရွယ်အဘယ်မျှရှိပြီနည်း၊ အိုမင်းပြီလော၊ ငယ်သေး၏လော” ဟုမေး၏။ “မင်းကြီး --- အသက်တော် ခုနစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ဖြစ်၍ အိုမင်းပြီ” ဟု ဆိုလျှင် “အရှင်မြတ်သည် ယာဉ်ကို လည်းကောင်း၊ ထမ်းစင်ကို လည်းကောင်း စီးလတ္တံ့လော” ဟု မေး၏။ “မင်းကြီး --- မစီးလတ္တံ့” ဟု ဆိုသော် “လှေအများတို့ကို ဖေါင်ဖွဲ့၍ ပင့်ချေ”

ဟု စေတော်မူ၏။ ပင့်သောသူတို့ရောက်၍ “သာသနာကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ကြွတော်မူပါ” ဟု လျှောက်လေလျှင် အရှင်မြတ်ကလည်း “ငါသည် သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ သာလျှင် ဗြဟ္မာပြည်မှ စုတေလာ၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို ယူသည်။ ထိုအခါသည် ယခုရောက်ချေပြီ” ဟု ဆို၏။ စမ္မခဏ်ကို ခါတွက်ပြီးမှ ထ၍ လိုက်တော်မူ၏။

မထေရ်၏ စွမ်းရည်ကို မင်းကြီးစုံစမ်းခြင်း

ယင်းသို့ စုန်လာ၍ ပါဠိပုတ်ပြည် ရောက်အံ့သောနေ့ ည၌ မင်းကြီး အိပ်မက် မြင်မက်တော်မူသည်ကား “ကိုယ်လုံးဖြူသော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်လာ၍ မင်းကြီးဦးခေါင်းမှသည် လက်ယာလက်ရုံးတိုင်အောင် နှာမောင်းဖြင့် သုံးသပ်သည်” ဟု မက်၏။ မိုးသောက်သောကာလ အိပ်မက်ကို ကြံတတ်သော သူတို့အား အကြောင်းကို ပြန်ကြားလျှင် “အရှင်မင်းကြီး --- ရတနာဆင်ဖြူနှင့် တူသော ရဟန္တာမြတ်သည် ကြွရောက်၍ လက်ျာလက်ရုံးကို သုံးသပ်လတ္တံ့” ဟု လျှောက်ကုန်၏။ များမကြာမီပင် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်ကြွတော်မူလာပြီဟု ကြား၍ မြစ်နားသို့ လာပြီးလျှင် မင်းကြီးသည် လည်တိုင်အောင်သော ရေသို့ ဆင်းသက်၍ မထေရ်၏ လက်ကို လှမ်းတော်မူလင့်၏။ မဟာထေရ်လည်း မင်းကြီး၏ လက်ကို ကိုင်တော်မူ၏။

ထိုသို့ ကိုင်သည်ကို သန်လျက်စွဲသော သက်တော်စောင့် မြင်လျှင် မထေရ်၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်အံ့ဟု သန်လျက်ကို အိမ်မှထုတ်၍ ခုတ်အံ့ဟု မိုးသည်ကို ရေ၏ အရိပ်တွင် မင်းကြီးမြင်လေသော် “ဟယ် အချင်း --- သင်တို့ရှေ့၌လည်း ရဟန်းသံဃာတို့အား ပြစ်မှားခြင်းကြောင့် နှလုံးမသာ ငါရှိရပြီ။ ယခုလည်း အရှင်ဘုရားအား ပြစ်မှားခြင်းကို မပြုကုန်လင့်” ဟု မိန့်တော်မူပြီးမှ မင်းကြီးကိုယ်တိုင် လမ်းညွှန်လျက် ဥယျာဉ်သို့ ပင့်ဆောင်လေ၏။ အကြင်သူသည် မင်း၏ လက်ကို ကိုင်၏။ ထိုသူအား သန်လျက်ဖြင့် ဖြတ်ခြင်းသည် မင်းမျိုးတို့၌ ဖြစ်သော စာရိတ္တပင်တည်း။ အရှင်မြတ်လည်း ထိုစာရိတ္တကို သိလျက် အဘယ့်ကြောင့်ကိုင်သနည်းဟူမူကား “မင်းကြီးသည်

ငါ့အား ပြဿနာမေးခြင်းငှါ ပင့်လျှောက်လာသည်ဖြစ်၍ ငါ၏ ဓမ္မန္တေဝါသိက ပင်တည်း၊ ငါ့ချီးမြှောက်သင့်ပေသည်” ဟု နှလုံးပြု၍ ကိုင်တော်မူသတည်း။

ယင်းသို့ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်ကို ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးစေ၍ သူရဲသူခက်တို့ကို သုံးထပ်တိုင်အောင် ဝန်းရံစောင့်ရှောက်နေစေ၏။ မင်းကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင်ပင် အရှင်မြတ်၏ ခြေတော်ကို ဆေးသုတ်ပြီးမှ အနီး၌နေလျက် “ဤအရှင်သည် ငါ၏ ယုံမှားသင်္ကာကို ဖျောက်၍ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါအံ့လော” ဟု စုံစမ်းခြင်း အကျိုးငှါ “အရှင်ဘုရား --- တခုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို အကျွန်ုပ်ဖူးမြင်လိုပါသည်” ဟု နားတော်လျှောက်၏။

အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတန်ခိုးပြခြင်း

အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿကလည်း “တကာမင်းကြီး --- အဘယ်သို့သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို မြင်လိုပါသနည်း” ဟု မေးလျှင် “အရှင်ဘုရား --- မဟာပထဝီ၏ တုန်လှုပ်ခြင်းကို မြင်လိုပါသည်” ဟု လျှောက်သော် “မင်းကြီး --- အလုံးစုံသော မြေ၏ လှုပ်ခြင်းကို မြင်လိုသလော၊ တစိတ်တဒေသသော မြေ၏ လှုပ်ခြင်းတို့ကို မြင်လိုပါသလော” ဟု မေး၏။ “အရှင်ဘုရား --- အဘယ်လှုပ်ခြင်းသည် ခဲယဉ်းပါသနည်း” ဟု လျှောက်ပြန်သော် “မင်းကြီး --- ရေဖြင့် ပြည့်သော တခုသော ခွက်၌ အလုံးစုံသော ရေ၏ လှုပ်ခြင်းသည် ခဲယဉ်းသလော၊ တစိတ်တဝက်သော ရေ၏ လှုပ်ခြင်းသည် ခဲယဉ်းသလော” ဟု မေးပြန်၏။ “တစိတ်တဝက်သော ရေ၏ လှုပ်ခြင်းသည် သာလျှင် ခဲယဉ်းပါသည်” ဟု လျှောက်သော် “တကာတော်မင်းကြီး --- ဤအတူပင် ထက်ဝန်းကျင်သော မြေ၏ လှုပ်ခြင်းသည် မခဲခက်၊ တစိတ်တဝက်သော မြေ၏ လှုပ်ခြင်းသည်သာ ခဲယဉ်းစွာ၏” ဟု ဆိုလျှင် “အရှင်ဘုရား --- ထိုသို့ တပြီးကား တစိတ်တဝက်သော မြေ၏ လှုပ်ခြင်းကိုမူ တယူဇတနာမျှလောက်သော အရပ်ကို သတ်မှတ်သီးခြား၍ အရပ်လေးပါးတွင် အရှေ့မျက်နှာ၌ ကြီးစွာသော ရထားကို အတွင်းမှ ဘီးနှစ်ခု၊ အပြင်မှ ဘီးနှစ်ခု ပြု၍တည်စေ၊ တောင်မျက်နှာ၌ တစီးသော မြင်းကို အတွင်းမှ မြေနှစ်ဘက်၊ အပြင်မှ ခြေနှစ်ဘက်ထောက်၍ နေစေ၊ အနောက်မျက်နှာ၌

တဦးသော ယောက်ျားကို အတွင်းမှ ခြေတဘက်၊ အပြင်မှ ခြေတဘက် ထောက်၍နေစေ၊ မြောက်မျက်နှာ၌ တခုသော ရေခွက်ကို ထက်ဝက်စီပြု၍ တည်စေ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းကြီးလည်း အရှင်မြတ် စီရင်တိုင်း တည်ထားပေ၏။ မထေရ်မြတ် လည်း အဘိညာဉ်၏ အခြေဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားပြီးလျှင် ထိုဈာန်မှထ၍ တယူဇနာမျှလောက်သော အတွင်း၌ မြေလှုပ်ခြင်းကို အဓိဋ္ဌာန်၏။ အဓိဋ္ဌာန်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မှတ်သားသော ရပ်ကွက်၏ အတွင်း၌ မြေပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၍ ရထားဘီး၊ မြင်းခြေ၊ လူခြေ၊ ရေထက်ဝက် တို့သည် သွက်သွက်ခါမျှ လှုပ်တုန်၏။ အပ၌ တည်သော လှည်းဘီး၊ မြင်းခြေ စသည်တို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ ဤသို့ အံ့ဖွယ်သရဲ ထူးကဲသော တန်ခိုးပြာဋိ ဟာတို့ကို မင်းကြီးမြင်ရလျှင် “ဤအရှင်ကား ငါ၏ ယုံမှားသင်္ကာကို ဖျောက်၍ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏” ဟု အောက်မေ့ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရား --- အကျွန်ုပ်သည် အမတ်တယောက်အား ကျောင်းသို့ သွား၍ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေပြီးလျှင် သံဃာတော်တို့ တညီတညွတ် ဥပုသ်ပြု ကြပါစေ” ဟု စေလိုက်သော် အမတ်မိုက်သည် ဤမျှလောက်သော ရဟန်း တို့ကို သတ်လာချေသည်။ အရှင်ဘုရား --- ဤမကောင်းမှုသည် ဘယ်သူ့ အား ဖြစ်ရာသနည်း” ဟု နားတော်လျှောက်၏။

မင်းကြီး၏ သံသယကို ဖျောက်တော်မူခြင်း

အရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်ကလည်း “တကာမင်းကြီး --- ဤအမတ်သည် သံဃာတို့အား နှိပ်စက်သတ်ညှစ်စေသတည်း ဟု သင်စိတ်ရှိ သလော” ဟု မေး၏။ “အရှင်ဘုရား --- အကျွန်ုပ် စိတ်မရှိပါ” ဟု လျှောက်လျှင် မင်းကြီး --- သတ်စေလိုသော စိတ်မရှိပါက သင်၌ မကောင်းမှု ရှိ မရှိ၊ ဤအကြောင်းကို ဘုရားသခင် ဟောတော်မူအပ်သော တိတ္ထိရဇာတ် ဖြင့် သိအပ်၏။

တိတ္ထိရဇာတ်

မင်းကြီး --- ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ တခုသော တောအုပ်၌ နေသတည်း။ တခုသော ပစ္စန္နရွာ၌ မုဆိုးတဦးသည် ခါတိန်ညင်ကို မွေး၍ လိမ္မာစွာ သင်ပြီးသော် ထိုခါတိန်ညင်ဖြင့် တော၌ရှိသော ခါအပေါင်းကို ဖမ်းယူခြင်းငှါ တောသို့ လာပြီးသော် သင့်ရာ၌ ခါတိန်ညင်ကို ထား၍ အုပီး၌ ညွတ်ကွင်းကို ထောင်၏။ ခါတိန်ညင် တွန်ကျသော အသံကို ကြား၍ ခါအများတို့ လာလျှင် ညွတ်ကွင်းမှာ မိလေသဖြင့် မုဆိုးသည် ဖမ်း၍ ဖမ်း၍ သတ်ကာ ထိုခါတို့ကို ရောင်းလျက် အသက်မွေး၏။ ခါတိန်ညင်သည် ကြံ၏။ “ ငါ -တခုကို အကြောင်းပြု၍ ငါ၏ အမျိုး ခါတို့သည် ပျက်စီးကုန်၏” ဟု ကြံပြီးလျှင် ငါ့အား အပြစ်ရှိသည် အယူရှိ၍ မတွန်၊ တိတ်ဆိတ်စွာ နေသော် ခါတိန်ညင်၏ဦးခေါင်းကို မုဆိုးသည် ဝါးခြမ်းစိပ်ဖြင့် ရိုက်၍ နာသောကြောင့် တွန်ရပြန်၏။ မုဆိုးသည် ဤသို့လျှင် ထိုခါကို မှီ၍ ခါတို့ကို ဖမ်းလျက် အသက်မွေးရ၏။

တနေ့သ၌ ခါတိန်ညင်ကို ပိုက်လျက် တော၌နေသော ရသေ့ကျောင်းသို့ ရောက်လေလျှင် ခါအိမ်ကို ကျောင်းဝ၌ ထား၍ မုဆိုးကား သဲအပြင်၌ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ သက်၏။ ထိုအခါ ခါတိန်ညင်က အရှင်ရသေ့အား ဤသို့ လျှောက်၏။ “ရှင်ရသေ့ --- ကျွန်ုပ်၏ တွန်သံကို ကြားသဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဆင်းကို မြင်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ တော၌ရှိသော ခါအပေါင်းတို့သည် ငါတို့ဆွေမျိုးရှိချေသည် ဟု လာကြ၍ မုဆိုး၏ ညွတ်ကွင်း၌ မိလေသဖြင့် ခါအများတို့ အသတ်ခံရလေသည်။ ဤမကောင်းမှုကို အကျွန်ုပ် ခံရလတ္တံ့လော” ဟု မေးလျှောက်၏။ ရသေ့ကလည်း “ခါတိန်ညင် --- သင် သည် ရောက်လာသော ခါတို့ကို သေစေလိုသော စိတ်ရှိသလော” ဟု မေး၏။ “အရှင်ဘုရား --- အကျွန်ုပ် သေစေလိုသော စိတ်မရှိပါ။ တွန်မြဲတိုင်း ဖြစ်၍ သာ တွန်ပါသည်” ဟု လျှောက်လျှင် ရှင်ရသေ့က ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းငှါ-

“သစေ တေ နတ္ထိ စိတ္တံ၊ နတ္ထိ ပါပံ။ စေတယန္တမေဝ ဟိ ပါပံ ဖုသတိ၊ နာစေတယန္တံ”။

အစရှိသော ဂါထာ* ဖြင့် “ခါတိန်ညင် ---သင်သည် သေစေလိုသော စိတ်မရှိက သင်အား မကောင်းမှုမရှိ၊ စိတ်စေတနာနှင့် တကွ ပြုသော သူအား သာလျှင် မကောင်းမှု အကျိုးဖြစ်သတည်း၊ ခါတိန်ညင် --- သိမြင်လိမ္မာသော ပညာရှိတို့သည် စေတနာကို သာလျှင် ကံဟူ၍ ဆိုကုန်၏၊ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါး၌ဖြစ်သော အမူအရာတို့သည် စေတနာသာလျှင် အကြောင်းရင်း ဖြစ်၏” ဟု ဖြေပေ၏။ ထိုဇာတ်ကို ပေါင်းသောအခါ ခါတိန်ညင်သည် အရှင်ရာဟုလာဖြစ်၍ ရသေ့သည် ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူပြန် သော ဤအဋ္ဌပ္ပတ္တိ နှင့်လျော်သော အကြောင်းဖြစ်၍ ဤတိတ္ထိရဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူသတည်း။

“မင်းကြီး --- ဤတိတ္ထိရဇာတ် ဥပဒေကို သက်သေပြုထားသဖြင့် သတ်စေလိုသော စိတ်မရှိသော် မင်းကြီးအား အရဟန္တဃာတက ပါဏာတိ ပါတကံမရှိ ဟု မှတ်တော်မူ” ဟူ၍ ဟောပေ၏။

သိရိဓမ္မာသောကမင်း သာသနာသုတ်သင်ခြင်း

မင်းကြီးလည်း အလွန်ဝမ်းသာလျက် သင်္ကာယနကင်း၍ ထိုအရှင်ထံ ရင်းတိုင်ပင် ခုနစ်ရက်လုံး ဘုရား အဆုံးအမဖြစ်သော အယူတော်ကို သင်ကြား၏။ တတ်မြောက်သောအခါ အသောကာရာမကျောင်းသို့ လာ၍ သံဃာတော်တို့ကို ဝါဒတူရာ တူရာ စည်းဝေးစေပြီးလျှင် တသင်းတသင်းကို စစ်ဆေး၍ “အရှင်ရဟန်းတို့ ---- အရှင်တို့ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ အယူရှိသနည်း”ဟု မေး၏။ အချို့ကလည်း သဿတဝါဒ ရှိပါ သည်ဟု ပြော၏။ အချို့ကလည်း ဧကစ္စသဿတဝါဒ ရှိပါသည်ဟု ပြော၏။ အချို့က အမရာဝိက္ခေပဝါဒ ရှိပါသည်ဟု ပြော၏။ အချို့ကလည်း အဓိစ္စ- သမုပ္ပန္နဝါဒ၊ အချို့ကလည်း သညီဝါဒ၊ နေဝသညီနာသညီဝါဒ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ ရှိပါသည်ဟု ပြော၏။

ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း မိမိသည် အယူတို့ကိုသိမြင်တတ်မြောက် ပြီးဖြစ်၍ ဤသူတို့ကား ဘုရားတပည့်စစ် မဟုတ်၊ တိတ္ထိတို့သာ တည်းဟု

* န ပဋိစ္စ ကမ္မံ ဖုသတိ။ လ။ န ပါပမုပလိမ္မတိ-ဟူသော ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာပြု တိတ္ထိရဇာတ်လာ ဂါထာကို ရည်ညွှန်းသည်။

သိ၍ ဝတ်ဖြူဆီး၍ လူပြုစေပြီးသော် ကျောင်းကြီးမှ နှင်ထုတ်ကုန်၏။
 ထိုတိတ္ထိတို့ကား ခြောက်သောင်းမျှ အရေအတွက်ရှိ၏။ ထို့နောက်မှ တစုသော
 ရဟန်းတို့ကို ပင့်ခေါ်ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့ ---- ဘုရား သခင်သည်
 အဘယ်သို့ အယူရှိသနည်း”ဟု လျှောက်မေးသော် “တကာတော် မင်းကြီး
 --- ဘုရားမြတ်စွာဘုရားကား ကမ္မဝါဒီ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီတည်း” ဟုဖြေလျှင်
 “အရှင်ဘုရား --- ဟုတ်မှန်ပေပြီ၊ ဤယခုအခါ၌ သာသနာတော် သန့်ရှင်း
 စင်ကြယ်ပါပြီ၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာပြုပါကုန်လော့” ဟု လျှောက်ကြား၍ သံဃာ
 တော်များကို စည်းဝေးပြီးလျှင် တညီတညွတ်တည်း ဥပုသ်ပြုကြကုန်၏။
 ထိုအစည်းအဝေး၌ သံဃာတော် အပေါင်းတို့ကား ခြောက်သန်း အရေ
 အတွက်ရှိ၏။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း

အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် ထိုသံဃာအလယ်၌ အသွယ်
 သွယ်သော အဓမ္မဝါဒကို နှိပ်နင်းလျက် တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော ဘုရား
 သခင်၏ နှုတ်နက် ရှစ်ချက်သော မာတိကာကို အမှီပြုလျက် ကထာဝတ္ထု
 ကျမ်းကို ဟောတော်မူပေ၏။

တတိယသင်္ဂါယနာတင်ခြင်း

ထို့နောက်မှ ခြောက်သန်းမျှလောက်သော သံဃာတို့တွင် ပဋိသမ္ဘိဒါ
 ပတ္တ၊ တေဝိဇ္ဇ၊ ဆဠဘိည၊ တိပိဋကဓရဖြစ်သော ရဟန္တာတထောင်ကို
 ရွေးကောက်တော်မူလျက် အသောကာရာမ ကျောင်းထက်တွင် အရှင်
 မဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာယသတို့ ပဌမ၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ကုန်သကဲ့သို့
 ဘုရားစကားတော်ဖြစ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံ အလုံးစုံ ရွေးချယ်သန့်ရှင်းလျက်
 နယုန်လမှစ၍ ကိုးလတိုင်တိုင် သင်္ဂါယနာတင်တော်မူပြန်သတည်း။

ဤတတိယသင်္ဂါယနာကား-

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်မှ နှစ်ရာသုံးဆယ့်ငါးနှစ်
 မြောက်သော တပို့တွဲလ၌ ပြီး၏။ အချို့သော ဆရာတို့ကား နှစ်ရာတစ်ဆယ့်

ပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ခဏ်း ၁၅၁

ရှစ်နှစ်မြောက်၌ သင်္ဂါယနာတင်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုဆရာတို့ကား အဋ္ဌသာလိနီ ၂၉-ကြောင်း ၃၉၆-(အဘိ-ဌ၊ ၁၊ ၅။) ၌ “မမ ပရိနိဗ္ဗာနတော အဋ္ဌာရသဝ-
ဿာဓိကာနံ ခွိန္တံ ဝဿသတာနံ မတ္ထကေ” ဟူသော ပါဠိကို သင်္ဂါယနာတင်
သက္ကရာဇ်မှတ်၍ ဆိုဟန်ရှိသည်။ ထိုပါဠိကား ဓမ္မာသောကမင်းဖြစ်လတ္တံ့သည်
ကို ရည်၍ ဆိုသော ပါဠိတည်း။ အချို့ဆရာကား နှစ်ရာသုံးဆယ့် ခြောက်နှစ်
တွင် သင်္ဂါယနာတင်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုစကားလည်း ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ
၅၀- ၌ အရှင်မဟာမဟိန္ဒတို့ သီဟိုဠ်သို့ သာသနာပြု ကြွရောက်သည့်အခါကို
ပြဆိုသော စကားတည်း။ ထိုစကားကို ထောက်၍ ဆိုဟန်ရှိသည်။ စင်စစ်သော်
ကား နှစ်ရာသုံးဆယ့်ငါးနှစ် အကျ နယုန်လမှစ၍ သင်္ဂါယနာတင်သည်။
ကိုးလမြောက်ဖြစ်သော တပို့တွဲလ၌ ပြီးဆုံးကြ၍ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿက
အရှင်မဟိန္ဒစသော ရဟန္တာကြီးတို့အား ကိုးတိုင်း ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြု
စေလွှတ်သဖြင့် အရှင်မဟိန္ဒသည် နှစ်ရာသုံးဆယ့်ခြောက်နှစ် နယုန်လ
သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွရောက်တော်မူသည်ကို ဆိုသော စကားတည်း။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၂၈၃- ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“တတိယဓမ္မသင်္ဂီတိ” အမည်ရှိသော
ပဉ္စမအပိုင်း အခဏ်းကား ပြီး၏။

၆-ဝိဇယာဂမနကဏ္ဍ- ဆဋ္ဌပိုင်း
ဝိဇယမင်းသား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ခဏ်း

ခြင်္သေ့နှင့် ညားသော မင်းသမီး

ငါတို့ဘုရား ဖြစ်တော်မူသည်မှာ ရှေးဖြစ်သော အနှစ်တရာခန့် ကာလ၌ ဝင်္ဂတိုင်း ဝင်္ဂပြည်ကို အစိုးရသော ဝင်္ဂရာဇ်မင်းသည် ကာလိင်္ဂမင်း၏ သမီး တော်ကို ဆောင်ယူ၍ မိဖုရားပြုပြီးလျှင် ထီးနန်းစံသည်တွင် ထိုမိဖုရား၏ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေရ၍ တယောက်သော သမီးကို ဖွား၏ ထိုမင်းသမီး ဖွားစသော အခါကပင် ဇာတာစန်းလင်္ဂကို တွက်ချက်၍ နိမိတ်ဖတ်သော ပညာရှိတို့က “ဤမင်းသမီးသည် ကေသရရာဇာ ခြင်္သေ့မင်း၏ မြောက်သားဖြစ်လတ္တံ့” ဟု နိမိတ်ဖတ်ကြ၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် မင်းသမီးကို ကေသရီ *ဟူသော အမည်ဖြင့် သမုတ်ကြကုန်၏။ ထိုမင်းသမီးသည် အလွန်လှပတင့်တယ် ရှုချင် ဖွယ်သော အဆင်းအင်္ဂါရှိ၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ ခုံမင်မက်မောခြင်းအားကြီး၏။ အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ မယ်တော်မိဖုရားသည် တားမြစ်ဆုံးမ၍ မရနိုင် ရှိရကား ပြည်သူအများမှ ရှက်၍ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းအားကြီးသဖြင့် သမီး ကိုပြည်မှနှင်ထုတ်၏။

ဝိဇယမင်းသား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်ခဏ်း

မင်းသမီးလည်း အလိုရှိတိုင်းကျင့်၍ ချမ်းသာစွာနေလိုရကား မထင် ရှားသော ဆင်းရဲသူမအသွင်ဖြင့် တယောက်ချင်း မြို့မှ ထွက်ခဲ့သော် မဂဓတိုင်း သို့ သွားအံ့သော လှည်းကုန်သည်တို့နှင့် တွေ့၍ ထိုကုန်သည်တို့ကို အဖော်ပြု ပြီးလျှင် တောအုပ်ခရီးဖြင့် သွားလေ၏။ လာဠတိုင်းဖြစ်သော တောအုပ်သို့ ရောက်သောအခါ ထိုတောအုပ်၏အတွင်း ကျောက်ဂူ၌နေသော ကေသရ- ရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းသည် လှည့်ပတ်၍ အသံကြားသော် မိမိနေရာဂူမှထွက်၍ လှည်း အပေါင်းတို့ကိုလိုက်၏။ လှည်းသားတို့လည်း အလွန်ကြောက်လန့်သည်

* သုပ္ပါဒေဝီ (မဟာဋီကာ)။ သုသီမာ (ဒီပဝင်)

ဖြစ်၍ လှည်းနှင့်နွားကို ထားခဲ့၍ ထိုမှဤမှ ပြေးပုန်းရှောင်ရှားကြကုန်၏။ မင်းသမီးမှာမူကား နိမိတ်ဖက်သော ဆရာတို့၏ စကားကို ကြားရဖူးသည်နှင့် မကြောက်မရွံ့ဘဲ ခြင်္သေ့ရှိရာသို့ ပက်ပင်းပါ ပြေးလေ၏။ ခြင်္သေ့မင်းလည်း စားလိုသော အစာကိုယူ၍ မိမိကျောက်ဂူသို့ သွားသည်ရှိသော် အဝေးမှလာသော မင်းသမီးကိုမြင်လျှင် ရွှင်လန်းတပ်မက်သော စိတ်ရှိသဖြင့် ခါး၊ အမြီးတို့ကိုလှုပ်လျက် နားနှစ်ဘက်ကိုချ၍ မိန်းမငယ် အနီးသို့ကပ်၍ မင်းသမီးသည် ခြင်္သေ့မင်း၏အပါးသို့ ကပ်ပြီးလျှင် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို သုံးသပ်၏။ ခြင်္သေ့မင်းသည် မင်းသမီး၏ ကိုယ်အတွေ့ဖြင့် အလွန်တပ်စွန်းခြင်းရှိရကား မင်းသမီးကို ကျောက်ကုန်းအထက်၌ တင်ပြီးလျှင် မိမိ၏နေရာ ကျောက်ဂူသို့ ဆောင်၍ အတူတကွ နေကြလေ၏။

သီဟဗာဟုနှင့် သီဟသီဝလိ

ရက်လရှည်လတ်သော် ထိုမင်းသမီးအား ခြင်္သေ့ကို စွဲ၍ ကိုယ်ဝန်ရသဖြင့် နေ့လစေ့သော် သားတယောက်၊ သမီးတယောက်အားဖြင့် နှစ်ယောက်သော် သူငယ်တို့ကို အမြွှာဖွား၍ သတို့သား၏ လက်ရုံး၊ လက်မောင်း၊ ခြေချောင်းအင်္ဂါတို့သည် ခြင်္သေ့မင်း၏ လက်မောင်း၊ လက်ရုံးနှင့်တူသော အခြင်းအရာရှိရကား သတို့သားကို သီဟဗာဟု ဟူသော အမည်ကိုမှည့်၏။ သတို့သမီးကို သီဟသီဝလိဟူသောအမည်ကိုမှည့်၏။ ထိုသူငယ်နှစ်ဦးတို့သည် အစဉ်အတိုင်း ကြီးမြောက်၍ တဆယ့်ခြောက်နှစ် အရွယ်ရောက်သောအခါ မိခင်ကို ဤသို့ မေး၏။ “မိခင် --- အခြားသော ကျွဲ၊ နွား၊ ဆင်၊ မြင်းအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အဘနှင့် အမိသည်လည်းကောင်း၊ သားသမီးသည် လည်းကောင်း အသွင်သဏ္ဌာန် တူကြမြဲဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာမူကား မိခင်နှင့် ဘခင်သည် အသွင်သဏ္ဌာန်မတူပါ။ ကျွန်ုပ်တို့မှာလည်း အမိနှင့်သာတူပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ မတူဘဲ ဖြစ်ပါသည်နည်း” ဟု မေး၏။

အမိကလည်း ဤသို့ပြောပေ၏။ “ချစ်သား --- ချစ်သမီးတို့ --- ငါမူကား ဇာတိဖြစ်သော ဝင်္ဂတိုင်းကို အစိုးရသော မင်း၏ ရင်သွေးရင်းအစစ်တည်း။ ငါ့ကို ဖွားစဉ်အခါက ခြင်္သေ့စက်ပါသည်ဟု ပညာရှိတို့ ဟောပြောသောကြောင့် တောအလုံးကို အစိုးရသော ခြင်္သေ့မင်းရုပ်သွင်ကို

မြင်လိုကြည့်လိုသော ဆန္ဒကြီးလှသဖြင့် အရွယ်သို့ ရောက်စအခါက လည်း ကုန်သည်တို့နှင့် လိုက်၍ လာသည်တွင် ဤကေသရရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းနှင့် တွေ့သဖြင့် မိခင်အား ဖမ်းယူပြီးလျှင် ဤဂူ၌ ထား၍ မယားပြုလေသော ကြောင့် မောင်တို့ကို ဖွားလေသည်” ဟု အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို ပြန်ပြော၏။ “မိခင် --- ယင်းသို့ ဖြစ်တပြီးကား အဘယ့်ကြောင့် နေရင်းရပ် ဌာနသို့ မပြန်သွားဘဲ နေသနည်း” ဟု မေးသော် “ချစ်သား --- သင်တို့ဖခင် သည် အစာရှာသွားသောအခါ ဤကျောက်ဂူ၌ ကြီးစွာသော ကျောက်ဖျာကြီး ဖြင့် ပိတ်ထားခဲ့သောကြောင့် မသွားမပြေးနိုင်ဘဲ နေရပါသည်” ဟု ပြောဆို ၏။

မိသားသုံးယောက် ကျောက်ဂူမှ ထွက်ပြေးခြင်း

ထိုစကားကို ကြားရသော် သားတော် “သီဟဗာဟု” လည်း ဤသို့ ကြံ၏။ “ငါ၏မိခင်နှင့် နှမတို့ကို ငါဆောင်မှသာလျှင် နေရင်းဌာနသို့ ရောက်နိုင် တော့မည်၊ သို့ရာတွင် ဤခြင်္သေ့၏ ပိုင်နက်မှ လွတ်ထွက်အောင် ဆောင်နိုင်အံ့ လော၊ မဆောင်နိုင်အံ့လော စူးစမ်းအံ့” ဟု ကြံလျက် ထွက်ခွါလှည့်ပတ်သော် တရက်မျှဖြင့်ပင် ယူဇနာငါးဆယ် အသွားအပြန် ရောက်နိုင်သည်ကို သိ၍ တနေ့၌ ခြင်္သေ့ အစာရှာသွားသောအခါ ဂူ၌ ပိတ်ထားသော ကျောက်ဖျာကို ဖွင့်လှစ်၍ အမိကို လက်ယာပခုံးဖြင့် နှမကို လက်ဝဲပခုံးဖြင့် ထမ်းဆောင်လျက် မယ်တော်၏ နေရပ်ဖြစ်သော ဝင်္ဂတိုင်းသို့ ရှေးရှုပြေးလေ၍ တနေ့ချင်း ယူဇနာနှစ်ဆယ်သော ခရီးကို လွန်၍ ဝင်္ဂတိုင်း နယ်စွန်ဖြစ်သော ပစ္စန္နရွာသို့ ရောက်လေ၏။ ရွာအနီးသို့ ရောက်သောအခါ မင်းသမီးသည် သစ်ရွက်ကို တည်းအပ်ဖြင့် စပ်လျက် မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့ကို လည်း ကောင်း ဝတ်စေ၏။

ထိုအခါ မင်းသမီး၏ဦးရိုးတော်၏ သားဖြစ်သော အနုန* မည်သော မင်းသည် စစ်သူကြီး အရာ၌ တည်သည်ဖြစ်၍ ထိုပစ္စန္နရွာကို အုပ်ချုပ် စီရင်ရ၏။ ထိုစစ်သူကြီးသည် အမှုကြီးငယ်ကို စီရင်ခြင်းငှါ ထိုရွာသို့ လာ၍

*အနုရ၊ အနုရက္ခ (မူကွဲ)

ရွာ၏ အနီးဖြစ်သော ညောင်ပင်ကြီးအရင်း၌ တရားစီရင်၍ နေစဉ်အခါ တောမှရောက်လာသော မိသားစု သုံးယောက်ကို မြင်လျှင် “သင်တို့သည် အဘယ်သူနည်း၊ အဘယ်အရပ်မှ လာကြသနည်း” ဟု မေး၏။ “ကျွန်ုပ်တို့ ကား တော၌ကြီးပွားသောသူတို့တည်း၊ မြို့ရွာကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ လာပါသည်” ဟု ပြော၏။ စစ်သူကြီးလည်း ထိုမိသားစုသုံးယောက်တို့အား သနားလေးမြတ် ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝတ်ဆင်ရန် ပုဆိုးကြမ်း နှစ်ထည်ကို ပေး၏။ မိသားစု သုံးယောက်တို့ ယူ၍ ဝတ်ဆင်ကြသော် ထိုသူတို့ ဘုန်းကံအာနုဘော်ကြောင့် အလျား အနံ ငယ်သော အဝတ်တို့သည်လည်း ကြီးပြန့်ရှည်လျားစွာ ဖြစ်ကုန် ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အဝတ်တို့သည်လည်း ချောမောသိမ်မွေ့စွာ ဖြစ်ကုန်၏။ သစ်ရွက်သစ်ခက်တို့ဖြင့် ထမင်းအစာတို့ကို ထည့်၍ ပေးပြန် သည်ရှိသော် ထိုသူတို့၏ ဘုန်းကံအာနုဘော်ကြောင့် ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်၊ မြခွက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို စစ်သူကြီးမြင်လျှင် ဤသူတို့ကား အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ ထူးကဲသော သူတို့ပေတကားဟု များစွာကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ “သင်တို့သည် ဘယ်အနွယ်မှ ဘယ်သူ၏ သားသမီးတို့နည်း” ဟု မေး၏။ မင်းသမီးကလည်း “အကျွန်ုပ်ကား အခြားသူမဟုတ် ၍ ဝင်္ဂတိုင်းကို အစိုးရသော ဝင်္ဂမင်းကြီး၏ သမီးပါတည်း၊ ဖွားသောအခါကပင် ခြင်္သေ့စက် ပါသည်ဟု အရွယ်ရောက်စအခါက မြို့ရွာမှနှင်သောကြောင့် တော၌ နေခဲ့ရ ပါသည်၊ ခြင်္သေ့မင်းနှင့် စပ်မိကြပါသဖြင့် ဤသူငယ်တို့ကို ရပါသည်၊ ယခုအခါ ဤသားငယ်၊ သမီးငယ်တို့သည် တော၌ မပျော်ပိုက်သောကြောင့် မြို့ရွာ၌နေ ခြင်းငှါ လာခဲ့ပါသည်” ဟု စုံစေ့စွာ ပြောပေသော် “သင်ကား အခြားသူမဟုတ်၊ ငါ၏ အရီးတော် မိဖုရား၏ သမီးဖြစ်၍ ငါ့နွယ်မပင်တည်း၊ ငါနှင့်လိုက်လှည့်” ခေါ်၍ ဝင်္ဂမြို့သို့ ဆောင်ပြီးလျှင် မယားပင်ပြု၍ ထားလေ၏။

ခြင်္သေ့မင်းကိုသတ်ရန်ဆုငွေထုတ်ခြင်း

ခြင်္သေ့မင်းလည်း အစာရှာသွားရာမှ ပြန်လာ၍ နေရာကျောက်ဂူ၌ မယားကို လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့ကို လည်းကောင်း မမြင်လျှင် ပူပင်လိုက်လှဲ ကြေကွဲစိုးရိမ်ခြင်း ရှိလှသည်ဖြစ်၍ အစာကို မစား၊ ရေကိုလည်း

မသောက်၊ အိပ်လည်း မအိပ်စက်ဘဲ တောနက်တောင်ဝှမ်း မြစ်ကမ်းရှိသမျှ
 စေ့အောင်ဖွေရှာ၍ မတွေ့သောအခါ လူတို့၏ နေရာ တိုင်းစွန့်ရွာနားတို့ကို
 ဝင်၍ အစဉ်လှည့်ပတ်ကာ ရှာ၏။ ခြင်္သေ့ဝင်သမျှ ရွာတို့လည်းလွန်စွာကြောက်
 လန့်ကြသည်ဖြစ်၍ ပြေးထွက်ကုန်ရကား ရွာငယ်များပင် ပျက်စီး၏။ ထိုအခါ
 ရွာစွန့်သား လူကြီးတို့သည် ဝင်္ဂရာဇ်မင်းကြီး၏အထံ ကပ်၍ “အရှင်မင်းကြီး
 --- အကျွန်ုပ်တို့၏ရပ်ရွာသို့ ခြင်္သေ့တစ်စီးဝင်လာ၍ သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်သော
 ကြောင့် ရွာအများ ပျက်စီးချေသည်။ အရှင်မင်းမြတ်သည် ဤခြင်္သေ့ကို
 တားမြစ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ဝင်္ဂရာဇ်မင်းကြီးလည်း ပြည်သူတို့၏
 စကားကို ကြားသော် ခြင်္သေ့အား တားမြစ်နိုင်အံ့သော မျှားမတ်သူရဲတို့ကို
 စုံစမ်းရှာဖွေသော်လည်း တစုံတယောက်မျှ မရသောကြောင့် ဆင်ကျောက်
 ကုန်းထက်၌ အသပြာတစ်ထောင်ထုပ်တင်၍ “အကြင်သူသည် ငါတို့၏
 တိုင်စွန့်ရွာသို့ ဝင်သော ခြင်္သေ့ကို ဖမ်းနိုင်၊ သတ်နိုင်အံ့၊ ထိုသူသည် ဤသပြာ
 တထောင်ထုပ်ကို ယူလေ” ဟူ၍ စည်လည်စေ၏။

ထိုသို့ စည်လည်လျက် တယောက်မျှ မပေါ်မထွက်သော် ဆင်
 ကျောက်ကုန်းထက်၌ အသပြာနှစ်ထောင်ထုပ်တင်၍ ရှေးအတူ စည်လည်စေ
 ပြန်၏။ တယောက်မျှမပေါ်ထွက်သော် အသပြာသုံးထောင်တင်၍ စည်လည်
 စေပြန်၏။ ထိုအသံကို ကြားသော် “သီဟဗာဟု” မင်းသားသည် ဤသို့
 ကြံ၏။ “ဤခြင်္သေ့ကား ငါတို့ကို မတွေ့သမျှ ရှာဖွေလိမ့်မည်၊ မင်း၏ သပြာ
 ထုပ်ကို ယူ၍ ငါသတ်မှ ငြိမ်းလွယ်မည်” ဟု ကြံပြီးလျှင် မယ်တော်ကို တိုင်ပင်
 ၏။ မယ်တော်လည်း မပြုလင့်ဟု နှစ်ကြိမ်တိုင်အောင် တားမြစ်၏။ သုံးကြိမ်
 မြောက်အခါ၌ကား မယ်တော်ကို မပန်ကြားဘဲ မင်း၏ သပြာထုပ်ကို ယူ၍
 ခြင်္သေ့ကို ငါသတ်မည်ဟု ဆိုလိုက်၏။ မင်းချင်းအမတ်တို့လည်း အလွန်ဝမ်း
 မြောက်ကြသဖြင့် “သီဟဗာဟု” မင်းသားကိုဆောင်၍ မင်းကြီးအား ပြလေ
 ကုန်၏။ မင်းကြီးကလည်း “ချစ်သား --- အမောင်သည် အကယ်၍ ခြင်္သေ့ကို
 ဖမ်းနိုင် သတ်နိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဤတိုင်းရပ်အားလုံးကို မင်းပြုစီမံ သောငှါ
 အမောင်အား ငါပေးမည်” ဟု ဆိုလိုက်၏။

ခြင်္သေ့မင်းကိုသတ်၍ သီဟပူရမြို့တည်ခြင်း

“သီဟဗာဟု” မင်းသားလည်း ကောင်းပါပြီဟုဝန်ခံ၍ ဓား၊ လှံ၊ လေး၊ မြားတို့ကို ယူပြီးလျှင် ခြင်္သေ့နေရာ ကျောက်ဂူသို့ သွားလေ၏။ ခြင်္သေ့လည်း အဝေးကလာသော သားကိုမြင်လျှင် ချစ်ခင်သော မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ကိုယ်လုံးနဲ့လျက် မျှော်လင့်ကာနေလေ၏။ မင်းသားလည်း မြားရောက်သော နေရာမှ ရပ်၍ ခြင်္သေ့ကို စူးစမ်းအံ့သောငှါ မြားဖြင့်ပစ်လွှတ်၏။ ခြင်္သေ့လည်း သား၏ ချစ်ခြင်း မေတ္တာအဟုန်ဖြင့် တုန်လှုပ်လျက်နေသောကြောင့် ပစ်လွှတ်သောမြား မစူးဘဲ နဖူးကို ထိမှန်ပြီးမှ ပြန်လည်၍ မင်းသားခြေရင်း၌ ကျ၏။ သုံးကြိမ်မြောက် ပစ်ပါသော်လည်း ရှေးအတူသာ ပြန်လည်၍ ကျလှ၏။ ပစ်ဖန် များသော် ခြင်္သေ့သည် အမျက်ထွက်သဖြင့် လိုက်၍ နှိပ်စက်ခြင်းငှါ ကိုယ်ကို လှုပ်ရှား၏။ ထိုအခါမှ လေးကြိမ်မြောက် ပစ်လွှတ်သော မြားသည် နဖူးက စူးဝင်၍ ရင်သားမှ ထွင်းဖောက်၍ နောက်ကျောက်ကုန်းသို့ ထွက်သဖြင့် မြေသို့ ဝင်လေ၏။ ထိုနေရာ၌ပင် သေခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ သီဟဗာဟု မင်းသားသည်လည်း သေလေသော ခြင်္သေ့ဦးခေါင်းကို မှင်ဆံနှင့်တကွ ဖြတ်၍ မင်းအား ပြခြင်းငှါ ယူဆောင်လာခဲ့လေ၏။

ဝန်ရာဇ်မင်းကြီးလည်း ခြင်္သေ့ရန်ကို ပယ်လှန်စိမ့်သောငှါ “သီဟဗာဟု” မင်းကို လွှတ်ပြီး၍ မကြာမီ ကိုယ်တွင်းရောဂါဖြင့် ကြမ္မာကုန်လေ၍ အလောင်းတော်ကို သင်္ဂြိုဟ်ပြီးသည့်နောက် ခုနစ်ရက်မြောက်သောအခါမှ မင်းသား ပြန်ရောက်လာသတည်း။ ဝန်ရာဇ်မင်းအား သားတော်လည်း အခြားမရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း သီဟဗာဟု မင်းသားသည် မြေးတော်အရင်း ဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကေသရရာဇာ ခြင်္သေ့မင်း ရန်ကို ပယ်လှန်ဖျက်ဆီးနိုင်သော သတ္တိရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း မှူးမတ်အပေါင်းတို့သည် တညီတညွတ်တည်း တိုင်ပင်၍ “အရှင်မြေးတော်ပင် ဤတိုင်းပြည်ကို မင်းပြုပါ” ဟု ဆောင်နှင်းကြကုန်၏။

သီဟဗာဟု မင်းသားသည် ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံ၍ မယ်တော်၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သော ဦးရီးစစ်သူကြီး “အနုရက္ခ” အား ထီးနန်း တိုင်းပြည်အပ်၍ မင်းပြုစေ၏။ မိမိမူကား နှမတော် “သီဟသီဝလီ” ကို မိဖုရားပြု၍ လိုက်လိုသော သူအပေါင်းတို့ကို ခေါ်၍ ဖွားတော်မူရာဌာနဖြစ်သော လာဠတိုင်း တောအုပ်တွင် ခြင်္သေ့ဂူကို အဦးထား၍ တောအုပ်ကို သုတ်သင်ကာ မြို့

တည်နေလေ၏။ ထိုမြို့ကို သီဟပူရမြို့ဟု သမုတ်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာ တစ်ရာရှိ၏။ အထက်ရွာ၌ ရွာငယ်ရွာကြီးတို့ကို အသီးသီးဖွဲ့၍ နေစေ၏။ လာဠတိုင်း သီဟပူရမြို့၌ သီဟဗာဟုမင်းကြီးသည် နှမတော်ဖြစ်သော “သီဟ သီဝလီ” ကို မိဖုရားမြှောက်၍ မင်းပြုသည်တွင် ထိုမိဖုရားသည် အစုံအစုံသော သားယောက်ျားတို့ကို တစ်ဆယ့်ခြောက်ကြိမ်ဖွားသည်ဖြစ်၍ သားတော် သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်ရလေသတည်း။ အကြီးဆုံးဖြစ်သော သားတော်ကား “ဝိဇယ” မင်းမည်၏။ ထိုအောက်သားတော်သည် “သုမိတ္တ” မည်၏။ “ဝိဇယ” မင်းသားကို အိမ်ရှေ့ အဘိသိက်ကို သွန်း၏။

ဝိဇယမင်းသား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်ခြင်း

သားတော်အကြီးဖြစ်သော “ဝိဇယ” မင်းသားသည် အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ ခုနစ်ရာမျှလောက်သော ကျေးကျွန်သင်းပင်းတို့ကို မွေးမြူ၍ ပြည်သူပြည်သားတို့အား နှိပ်စက်ခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ အနိုင်အထက်ပြုမှု ခြင်း အစရှိသော မတရားသောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုမင်းသား ၏ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်လည်း စော်ကားရမ်းကားခိုးယူ စဉ်းလဲ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းကိုသာ များစွာပြုလေကုန်၏။ ထိုသို့ ပြုကုန်ရကား ပြည်သူ ပြည်သားတို့သည်မခံနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သီဟဗာဟုမင်းကြီးထံသို့ ကပ်၍ ထိုအကြောင်းကို ကြားလျှောက်ကြကုန်၏။ မင်းကြီးသည်လည်း ပြည်သူတို့ အား နှစ်သိမ့်စေ၍ သားတော် ဝိဇယကို ခေါ်၍ ကောင်းစွာကျင့်စီမံသောငှါ ဆုံးမ၏။ မင်းသားကလည်း မကောင်းကျင့်မြဲပင် ကျင့်ပြန်သောကြောင့် ပြည်သူတို့က မင်းကြီးအား လျှောက်ကြားကြပြန်သော် မင်းကြီးလည်း ရှေးနည်းတူ ခေါ်၍ ဆုံးမ၏။

ထို့နောက်လည်း အကျင့်ကို မဖျောက်ဘဲ ဆိုးသွမ်းပြန်သော် များစွာ သော ပြည်သူပြည်သားနှင့်တကွ များမတ်တို့သည် မင်းကြီးထံသို့ ကပ်၍ “အရှင့်သားကို ပြည်၌ထား၍ မလျော်ပါ။ အရှင့်အာဏာကို ကျူးလွန်လျက် ပြည်သူတို့ကို ဖျက်ဆီးသော သူဖြစ်၍ အဆုံးစီရင်သင့်ပါသည်” ဟု လျှောက်ကြ၏။ ထိုအခါ သီဟဗာဟု မင်းလည်း ပြင်းပြစွာ အမျက်ထွက်ရကား သားဝော် ဝိဇယကို ကျွန်သင်း ခုနစ်ရာနှင့်တကွ ဦးခေါင်း၌ ထက်ဝက်သော

ဆံပင်ကို ရိတ်စေပြီးလျှင် ကြီးစွာသော လှေ၌တင်၍ သမုဒ္ဒရာအပြင်သို့ မျောစေ၏။ ထိုသူ၏ မယားခုနစ်ရာတို့ကိုလည်း လှေကြီးတစင်း၌တင်၍ သားငယ်၊ သမီးငယ်တို့ ကိုလည်း လှေကြီးတစင်းဖြင့်တင်၍ သမုဒ္ဒရာအပြင် သို့မျောစေ၏။ ယင်းသို့ အသီးသီး မျောလိုက်သောသူတို့သည် အခြားအခြားစီ မျောသွားလေသဖြင့် လင်္ကာဒီပမည်သော သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ မနီးမဝေးဖြစ်သော ကျွန်းငယ်တို့၌ လှေတစင်း တကျွန်း တကျွန်းစီတင်၍ ဆင်းကြရကုန်၏။

လူငယ်တို့ ဆိုက်၍ တက်ရာဖြစ်သော ကျွန်းသည် မဂ္ဂဒီပ* မည်၏။ မယားခုနစ်ရာတို့ ဆိုက်၍ တက်ရာဖြစ်သော ကျွန်းသည် မဟိလာဒီပ* မည်၏။ “ဘရိယောက္ကန္တဒီပ”လည်းမည်၏။ ဝိဇယမင်းအစရှိသော ယောက်ျားခုနစ်ရာတို့တက်ရာ ကျွန်းမူကား “သုပ္ပါရက”မည်သော ဆိပ်၌ ဆိုက်၍ ဆင်းသက်သော် ညွှန်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်လှသောကြောင့် ထိုမှတဖန် သွားလေပြန်၍ လင်္ကာဒီပကျွန်းရင်းသို့ ဆိုက်သော ကာလ လှေမှ သက်ဆင်းကြကုန်၏။

ကောင်းသောလာခြင်းရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းငှါ ကုသိနာရုံပြည် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏ အကြား ခင်းထားအပ်သော ရတနာညောင်စောင်း၌ လျောင်းတော်မူသောနေ့၌ပင် ဝိဇယမင်းအမျှရှိသော လူခုနစ်ရာတို့သည် လင်္ကာဒီပမည်သော သီဟိုဠ်ကျွန်း သို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေသတည်း။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၄၇-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“ဝိဇယာဂမန” အမည်ရှိသော
ဆဋ္ဌ အပိုင်း အခဏ်းကား ပြီး၏။

* နာဂဒီပ။ မဟိန္ဒဒီပ (မူကွဲ)

၇-ဝိဇယာဘိသေက ကဏ္ဍ - သတ္တမပိုင်း ဝိဇယမင်းသား အဘိသိက်ခံခဏ်း

ပရိဗိုဇ်ရဟန်းနှင့် ဝိဇယမင်းသား

လောကသုံးပါးတို့၏ စီးပွားချမ်းသာကို လွန်စွာဆောင်ရွက်တော်
မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူခြင်းငှါ ရတနာ
ညောင်စောင်း၌ လျောင်းတော်မူသောအခါ ဤစကြဝဠာ၌ နေသော နတ်
ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် သောင်းသောင်း ကြွေးကြော်လျက် ပူဇော်ခြင်းငှါ
ဆည်းကပ် လာကုန်ရကား များစွာသောနတ်တို့ အစည်းအဝေးသည် ဖြစ်
သတည်း။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဘုရားသခင်၏ အနီးအပါး၌ ခစား၍နေ
သော သိကြားမင်းကို ဘုရားမြင်တော်မူ၍-

“အချင်းသိကြားမင်း --- လာဠတိုင်း သီဟပူရပြည်မှ သီဟဗာဟု
မင်း၏ သားဖြစ်သော ဝိဇယမင်းသည် ကျွန်သင်းခုနစ်ရာနှင့်တကွ
လင်္ကာဒီပကျွန်းသို့ ရောက်လေပြီ။ ဤသူတို့သည် ဤကျွန်းမြေ၌
လူ၏ နေရာ မြို့ကျေးရွာ စည်ပင်စွာ ဖြစ်စေကုန်လေလတ္တံ့၊ ယင်သို့
ဖြစ်သောအခါ ငါဘုရား၏ သာသနာလည်း ရှည်မြင့်စွာ ထွန်းပလတ္တံ့
သောကြောင့် သင်သိကြားမင်းသည် ထိုသူတို့အား ဘေးရန်မရှိစိမ့်
သောငှါ လည်းကောင်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ဖြစ်ပွားစိမ့်သောငှါ
လည်းကောင်း ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ဘိလော့-

ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

သိကြားမင်းလည်း ဘုရား အမိန့်တော်ကို ကြားလျှင် ရိုသေစွာ နာခံ၍
မိမိ၏ အခြွေအရံ၌ပါသော “ဥပလပတ္တ” * မည်သော နတ်သားအား
လင်္ကာဒီပ ဝိဇယမင်းသားတို့ကို စောင့်မစိမ့်သောငှါ မြန်စွာ သွားချေဟု
စေလိုက်၏။ ဥပလပတ္တနတ်သားလည်း သိကြားမင်း၏ အမိန့် အာဏာ
အတိုင်း မြန်စွာသွားလေ၍လင်္ကာဒီပကျွန်း၏ အထက်၌ ပရိဗိုဇ် ရဟန်း၏
အသွင်ဖြင့် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေလင့်၏။

*ဥပလပတ္တ (မူကွဲ)

ဝိဇယမင်းသား အမျိုးရှိသော လူ့နစ်ရာတို့သည်လည်း သစ်ပင်ရင်း၌ နေသော ပရိဗိုဇ်ရဟန်းကို မြင်လျှင် အနီးသို့ ကပ်၍ “အရှင်ဘုရား --- ဤ ကျွန်းကား အဘယ်မည်သော ကျွန်းနည်း၊ လူတို့၏ နေရာသည် အဘယ်မှာ ရှိသနည်း” ဟု မေး၏။ ရဟန်းလည်း “ဒါယကာတို့ --- ဤကျွန်းကား လင်္ကာ ဒီပအမည်ရှိသော ကျွန်းတည်း၊ ဤကျွန်း၌ လူနေမြို့ရွာမဖြစ်စဖူး၊ နတ်ဘီလူး တို့၏ နေထိုင်ရာသာလျှင်ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော်လည်း သင်တို့အား ဘီလူးတို့ ဘေးရန် မပြုစိမ့်သောငှါ ဤပရိတ်ရေဖြင့် ငါဖျန်းလိုက်အံ့၊ ဤပရိတ် ချည်ကိုလည်း ဆောင်ကြလော့” ဟု ဆို၍ မိမိကရားမှ ပရိတ်ရေကို သွန်းပြီး လျှင် လူတို့၏ ကိုယ်၌ ပက်ဖျန်း၏။ ပရိတ်ချည်ကိုလည်းပေး၍ လက်၌ ရစ်ပတ် စေ၏။ ယင်းသို့ ပေးခဲ့ပြီးမှ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းသည် ကောင်းကင်သို့ ကြွလေ၏။ မင်းသားနှင့်တကွသော လူတို့သည် သစ်ပင်ရင်း၌ပင် စုလျက်နေကြ၏။

ဝိဇယမင်းသား၏ ကျေးကျွန်တို့ကို ကုဝဏ္ဏာဖမ်းထားခြင်း

ကုဝဏ္ဏာ* မည်သော နတ်ဘီလူးမ၏ ကျွန်ဖြစ်သော “သီသပါတိ” မည်သော ဘီလူးမ တယောက်သည် ထိုလူတို့အား လှည့်ပတ်၍ စားခြင်းငှါ ခွေးနက်မ အယောင်ဖြင့်လာ၍ မနီးမဝေး၌သွား၏။ ယောက်ျားတယောက်က ထိုခွေးမကို မြင်လျှင် “လူတို့၏ နေရာ မြို့ရွာရှိသောကြောင့်သာလျှင် ဤခွေးမ လာသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤခွေးမ သွားရာသို့ လိုက်ရမူ ရွာကိုတွေ့လတ္တံ့၊ ထို့ကြောင့် ငါလိုက် ချေဦးမည်” ဟု ဆို၏။ ဝိဇယမင်းသားကလည်း ပရိဗိုဇ်ရဟန်း၏ စကားကို ကြားရပြီးဖြစ်၍ “သင်မလိုက်လေလင့်” ဟု တားမြစ်၏။ တားသော်လည်း ထိုယောက်ျားသည် မနာယူဘဲ ခွေးနက်မ၏ နောက်သို့ လိုက်လေသော် ရေကန်တခု၏ အနီးဖြစ်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အရင်း၌ ကုဝဏ္ဏာမည်သော ဘီလူးမသည် ရသေ့မ၏ အသွင်ကို ဆောင်လျက် ဝိုင်းငံ့၍နေ၏။ ထို ယောက်ျားသည် သန့်ရှင်းသာယာသော ရေကန်ကို လည်းကောင်း၊ ရသေ့မကို လည်းကောင်း မြင်လျှင် ရေချိုချင်၊

*ကုဝေဏိ (မူကွဲ)

ရေသောက်ချင်သော ဆန္ဒရှိရကား ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ ရေချိုးခြင်း၊ ရေသောက်ခြင်းကို လည်းပြု၏။ မင်းအား ဆက်ခြင်းငှါ ကြာစွယ်ကြာရင်းတို့ ကိုလည်းယူ၍ ကြာရွက်ဖြင့် ရေကို ထုပ်ပြီးသော် ရေကန်မှ တက်ခြင်းငှါ ထ၏။

ထိုအခါ ကုဝဏ္ဏာဘီလူးမသည် ရသေ့မ၏ အသွင်ကို ကွယ်စေ၍ ဘီလူးမ၏ ရုပ်ဝါကို ပြလျက် “ဟယ်ယောက်ျား --- သင်ဘယ်သို့သွားအံ့နည်း၊ သင်ကား ငါ၏ အစာဖြစ်ပြီ၊ ဤတွင်ထိုင်လော့” ဟု ဆို၏။ ထိုအသံကို ကြားလျှင် ယောက်ျားသည် သည်းဖျားတုန်မှု ကြောက်လန့်လျက် ချည်တိုင်၌ ဖွဲ့အပ်သော ဆင်ကဲ့သို့ တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြင့် ရပ်၏။ ဘီလူးမသည် ထို ယောက်ျားကို ရုတ်ချည်းစားလိုသော်လည်း ပရိတ်ချည်၏ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြောင့် မစားတည့်နိုင်ဖြစ်၍ သင်၏ လက်၌ရစ်သော ချည်ကို ငါ့အားပေးပါ လော့ဟု တောင်း၏။ ထိုယောက်ျားက မပေးဘဲ နေလေလျှင် ဘီလူးမသည် အတင်းဆွဲငင်၍ ငိုမြည်တမ်းစဉ်ပင် မိမိအိမ်တွင်း၌ပင် ထားလိုက်၏။

ခွေးမ၏ နောက်သို့ လိုက်သောသူကို မပြန်လာသော် အဖေါ်ဖြစ် သော သူတို့သည် တကျိပ်လည်းကောင်း၊ နှစ်ကျိပ်ကိုလည်းကောင်း ထပ်မံ လိုက်ပြန် ၏။ ထိုသူတို့လည်း ရေကန်ကို မြင်လျှင် သောက်ချင်၊ ချိုးချင်သော ဆန္ဒရှိရကား ဆင်း၍ သောက်ကြချိုးကြပြန်သော် ကုဝဏ္ဏာဘီလူးမလည်း ကြောက် မက်ဖွယ်သော အသွင်ကိုပြ၍ ခြိမ်းခြောက်ပြီးမှ မိမိအိမ်သို့ ချည်း သွင်းထားလေ၏။

ဝိဇယမင်းသား ကုဝဏ္ဏာကို သိမ်းပိုက်ခြင်း

ခုနစ်ရာသော ကျွန်ယောက်ျားတို့ သွား၍ အားလုံးမပြန်လာသော် ဝိဇယမင်းသားသည် ဤသို့ကြံ၏။ “ငါ၏ ကျွန်အပေါင်းတို့သည် ဘေးတွေ ကြပြီ၊ ငါလိုက်မှသင့်မည်” ဟု ကြံလျက် စက်ကွင်း၊ လေး၊ မြား၊ တုတ်၊ ဓား၊ သန်လျက်ဟူသော လက်နက်ငါးပါးကို မြဲမြံစွာ ဖွဲ့၍ ထိုသူတို့ သွားသော ခရီးဖြင့်လိုက်လေသော် ရေကန်ကိုလည်းကောင်း၊ ရသေ့မကိုလည်းကောင်း မြင်၍ ရေကန်၏ လက္ခဏာကိုလည်း ကြည့်၍ အဆင်းခြေရာရှိလျက် အတက်ခြေရာကို မမြင်သောကြောင့် ဤရသေ့မ၏ အနီးသို့ ကပ်ပြီးလျှင် “အရှင် ရသေ့မ --- ငါ၏ အချင်းအရင်းဖြစ်သော လူများကို မြင်ပါသလော” ဟု မေး၏။

ရသေ့မကလည်း “အရှင်သား --- အချင်းအရင်းဖြစ်သော လူများ ဖြင့် အဘယ်ပြုအံ့နည်း၊ အရှင်မင်းသားသာလျှင် ဤရေကန်၌ သောက်လို လျှင်လည်း သောက်၊ ချိုးလိုလျှင်လည်း ချိုးတော်မူပါလော့” ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် ရသေ့မသည် “ငါ၏ အမျိုးအမည်ဇာတိကို ရုတ်ချည်း သိတည့်သည်။ ဤသူကား လူမဟုတ်၊ ဘီလူးစင်စစ်တည်း။ ငါ၏ လူများကို ဤသူပင် ဝှက်ထားလတ္တံ့” ဟု ကြံပြီးလျှင် ရသေ့မ၏ အနားသို့ ကပ်၍ စဉ်းသွား၌ တပ်သော ကျော့ကွင်းဖြင့် လည်ပင်း၌ စွပ်ကာ ဆွဲပြီးလျှင် လက်ဝဲ လက်က ဘီလူးမဆံပင်ကို၊ လက်ယာလက်က သံလျက်ကိုကိုင်လျက် မိုးပြီး လျှင် “ဟယ် ကျွန်မ -လာဠတိုင်း လူအလုံးကို ရုန်ရင်းခတ်၍ ဆတ်ဆက် တုန်စေသော ဝိဇယမင်းသားဟူသည် ငါမဟုတ်လော” ဟု မိမိအမည်ကို ကြား၍ ကြိုးဝါးပြီးမှ “ဟယ် ဘီလူးမ --- နင်သည် ငါ၏ ကျွန်တော်မျိုးအများ ကို အဘယ့်ကြောင့် ဝှက်ထားဘိသနည်း၊ ငါ့အား ပေးအပ်လော့၊ မအပ်လျှင် ယခု နင့်ကို သတ်အံ့” ဟု ခြိမ်းမောင်း၏။

ထိုအခါ ကုဝဏ္ဏဘီလူးမလည်း သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍ “အရှင်သား ---အကျွန်ုပ်ကို မသတ်ပါလင့်၊ အသက်ကို ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့ကိုလည်း အပ်ပါမည်၊ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်းအဖြစ်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်ပေးပါမည်၊ မိန်းမကံစွကိုလည်း ပြုပါမည်၊ ဤမှတစ်ပါး အရှင်သားအလိုရှိ သမျှသော အမှုတော်ကိုလည်း ထမ်းရွက်ပါမည်” ဟု ဝန်ခံ၏။ ဝိဇယမင်းသား သည် ပြစ်မှားခြင်း မပြုစိမ့်သောငှါ ထိုဘီလူးမကို သစ္စာပြု၍ ကျိန်းဆိုစေပြီးမှ ငါ့ကျွန်တို့ကို အပ်လော့ဟု တောင်း၏။ ဘီလူးမလည်း ထိုခဏချင်းဖြင့်ပင် ကျွန်တော်မျိုး လူခုနစ်ရာတို့ကို အပ်ပေ၏။ ဝိဇယမင်းသားကလည်း ကျွန် အများကို ရလျှင် “ဘီလူးမ --- ငါ၏ ကျွန်များသည် အစာပြတ်၍ ဆာမွတ် ကြသည်၊ လူတို့စားဖွယ်ရာ ဆန်ရိက္ခာကို ပေးနိုင်ပါအံ့လော” ဟု တောင်း သော် ဘီလူးမလည်း ရှေးခုနစ်ရက်၊ ရှစ်ရက်ခန့်ကာလကပင် လှေဖြင့် ကပ် ရောက်လာကုန်သော ကုန်သည်လူမျိုးတို့ကို မိမိစား၍ လှေ၌ပါသော ပဲ၊ မုံ အစရှိသည်တို့ကို လှေထဲ၌ ရှိလေသည်ကို ညွှန်ပြ၏။

မင်းချင်း ယောက်ျားတို့လည်း ထိုလှေ၌ရှိသော စားဖွယ်၊ ခဲဖွယ်၊ ဆီ၊ ပျား၊ သကာတို့ကို ယူပြီးလျှင် အရှင်ဖြစ်သော ဝိဇယမင်းအားလုပ်ကျွေး

ပြီးမှမိမိတို့လည်းစားကြ၏။ စားဦးသောက်ဦးကို ယူ၍ ဘီလူးမ၏ အဖို့ကိုလည်း ပေးစေ၏။ ကုဝဏ္ဏာ ဘီလူးမလည်း ခွေးနက်မ သဏ္ဌာန်ဖြင့် ရုပ်ဖန်ဆင်း၍ စား၏။ လူတို့၏ အစာအာဟာရကို ဝလင်စွာ စားရသော် လှပပြည့်ဖြိုးသော ကုဏ္ဍရီသည်ဖြစ်၍ မင်းသားနှင့် ယှက်ဆုံ၍ ကာမဂုဏ်ဖြင့် ပျော်ပါးလိုရကား မိမိကိုယ်ကို ကြင်နာချစ်ချင်စဖွယ် တင့်တယ်လှသော အဆင်းရှိသော တဆယ့် ခြောက်နှစ်ရွယ် မိန်းမငယ်၏ သဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းလျက် ခပ်သိမ်းသော မိန်းမတို့၏ ဆင်ရာ ဘယက်တန်ဆာ ဒွါဒရာကို ဆင်ပြီး လျှင် ဝိဇယမင်းသား ၏ အနီးသို့ ကပ်လေ၏။

မင်းသားကလည်း “ချစ်န့မ --- ယနေ့ည၌ ငါတို့၏ အိပ်ဖို့ရာသည် အဘယ်မှာ သင့်သနည်း၊ အိပ်ခန်းနေရာကို စီရင်ပါ” ဟု ဆိုလျှင် သစ်ပင်ကြီး ၏ အရိပ်၌ သာယာစွာပြု၏။ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်၌ မြတ်သောသူတို့ အား ထိုက်သော တင်းတိမ်ကာလျက် ဖြူလှစွာသော ဗိမာန်ဖြင့် ကြက်အပ် သော ညောင်စောင်းသလွန်ကို ကောင်းမွန်စွာ ဖန်ဆင်းခင်ထား၏။ မင်းသား လည်း ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်း၏အဖြစ်ကိုယူ၍ ပေးလတ္တံ့သော အကျိုးကို မျှော်သဖြင့် ထိုဘီလူးမကိုပင် ကြင်ရာမြောက်သား မိဖုရားပြုလျက် ထိုည၌ အိပ်စက်တော်မူ၏။ အလုံးစုံသော မင်းချင်းယောက်ျားများတို့သည်လည်း မင်းသားစီမံသော တင်းတိမ်အရံ၏ အပြင်ဘက်မှ ခြံရံလျက် အိပ်ကြကုန်၏။

ဘီလူးတို့ကိုသတ်၍ဝိဇယမင်းပြုခြင်း

ဝိဇယမင်းသားလည်း အိပ်စက်၍ ည၌နက်သောအခါ စည်၊ စောင်း၊ ပတ်သာ၊ တူရိယာတို့၏ တီးမှုတ်သော အသံကို လည်းကောင်း၊ များစွာသော ခေါ်သံ ကြွေးကြော်သံကို လည်းကောင်း၊ သာယာစွာသော သီချင်းသံကို လည်းကောင်း ကြား၍ အတူတကွ အိပ်စက်သော ဘီလူးမကို ဤသို့ မေး၏။ “ချစ်န့မ--- ယခု တည်ညံ ကြားရသော အသံကား အဘယ်အသံ နည်း” ဟု မေး၏။ ဘီလူးမကလည်း ဤသို့ကြံ၏။ “ငါသည် ဤကျွန်း၌ လူတို့၏ နေရာဖြစ်စေ၍ ဤမင်းသားအား မင်းအဖြစ်ကို ပေးသည်ဖြစ်အံ့၊ ငါ၏ ဆွေမျိုးဖြစ်သော ဘီလူးတို့သည် အမျက်ထွက်၍ ငါ့အား သတ်ကြကုန် လတ္တံ့ ချင်းတို့မသတ်မီ ခပ်သိမ်းသော ဘီလူးအပေါင်းတို့အား ဤမင်းသားကို သတ်စေမှ သင့်မည်” ဟု ကြံပြီးလျှင် မင်းသားအား နှစ်သက်ဖွယ် စကားဖြင့် ဤသို့ လျှောက်ကြား၏။

အရှင်မင်းသား --- ဤပြည်သည်ကား ဘီလူးတို့၏ နေရာဖြစ်သော သိရိသဝတ္ထုမည်သော ပြည်ပါတည်း။ ဤပြည်၌ မင်းပြုသော မဟာကာလ သေနမည်သော ဘီလူးမင်းသည် မိဖုရားအလိုငှါ လင်္ကာမြို့၌ နေသော ဘီလူး မင်း၏ သမီးဖြစ်သော “ပေါလမိတ္တာ” မင်းသမီးကို ဤမြို့သို့ ဆောင်ယူခဲ့ ပါသည်။ ထိုမင်းသမီး၏ မယ်တော်ဖြစ်သော “ကောဏ္ဍာ* ” မည်သော မိဖုရားကြီးသည်လည်း များလှစွာသော ဘီလူးအခြံအရံဖြင့် ပဏ္ဏာကာရ အများကို ဆောင်လျက်လာပါသည်။ ထိုသမီးကညာ ဆက်သော ထိမ်းမြား မင်္ဂလာပွဲ၌ ကြီးကျယ်စွာသော ကပွဲသဘင်ကို ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးပြုကြသည်။ ယနေ့ အပြီးပင်တည်း အရှင်သားကြားအပ်သော အသံသည် ဘီလူးတို့ သဘင်ပြုသော အသံပင်တည်း။ ဘီလူးပရိသတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသည် အလွန်ကြီးကျယ် များပြား၏။ အရှင်သားသည် လူတို့၏ နေရာ မြို့ရွာကို တည်ထောင်၍ နေလိုမူ ထိုဘီလူးဟူသမျှကို ယနေ့ညဉ့်သတ်တော်မူလော့၊ ဤနေ့မှ နောက်ကာလ၌ကား ဤမျှလောက်သော အစည်းအဝေးကို မရနိုင် ရာဖြစ်၍ အရှင်သားသည် သတ်လိုငြားသော်လည်း သတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင် ရာ” ဟု ဆို၏။

ထိုစကားကို ကြားသော် ဝိဇယမင်းသားကလည်း “ချစ်နွှမ --- လူတို့၏ မျက်စိဖြင့် မထင်မြင်ကောင်းသော ဘီလူးတို့ကို အဘယ်သို့ သတ်နိုင် ပါအံ့နည်း” ဟု ဆိုလျှင် “အရှင်သား --- အကျွန်ုပ်တို့၏ အသံကို နာခံ၍ မှန်အောင်လေးဖြင့်သော်လည်း ပစ်တော်မူလော့၊ သန်လျက်ဖြင့်သော်လည်း ခုတ်တော်မူလော့၊ ကျွန်ုပ်၏ မန္တန်အာနုဘော်ဖြင့် ထိုဘီလူးတို့ ကိုယ်ထက်သို့ လက်နက်ကျစေအံ့” ဟူ၍ ဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် မင်းသားကလည်း ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံ၍ ဓား၊ လှံ၊ လေး၊ မြား၊ သန်လျက် လက်နက်ငါးပါးတို့ကို မြီစွာ ကိုင်ပြီးလျှင် “သင်နွှမသည် သွား၍ အသံပြုချေ” ဟု စေလိုက်၏။ မင်းသားသည် ကိုယ်တိုင်လိုက်၍ ဘီလူးတို့ကို သတ်လေလျှင် မြေပြင်ပြည့်မျှ စည်းဝေးကြသော ဘီလူးတို့သည် သေကြေပျက်စီးကုန်၏။ အချို့သော ဘီလူး တို့သည် အခြားကျွန်းသို့ ပြေးကြလေကုန်၏။

* ဂေါဏ္ဍ (မူကွဲ)

ဝိဇယမင်းလည်း ဘီလူးတို့အား တညဉ့်တွင်းဖြင့် အောင်ခြင်းကို ရသည့်ရှိသော် ကိုယ်တော်ကား သိရိသဝတ္ထုမြို့ကို အစိုးရသော “မဟာကာလ သေန” မည်သော ဘီလူးမင်း၏ ဆင်ဝတ်သော တန်ဆာတို့ကို ဆင်ယင်တော် မူ၏။ အရာအထူးဖြင့် ထားအပ်သော မှူးမတ် ကျွန်တော်မျိုးတို့ကိုလည်း ဘီလူးအမတ်တို့ ဆင်ဝတ်သော တန်ဆာကို ရာထူးအလျောက် ဆင်ယင်စေ ၏။ ထိုမှကြွင်းသော ကျွန်တော်မျိုးများကိုလည်း ဘီလူးသူရဲတို့၏ အဝတ် တန်ဆာကို ဆင်ဝတ်စေ၏။

သီဟိုဠ်နှင့် သိန်းယိုဠ်

ဝိဇယမင်းသည် ဤ “သိရိသဝတ္ထု” မြို့၌သုံးရက် လေးရက်နေပြီး၍ မြို့ရွာတည်ခြင်းငှါ သာယာလျောက်ပတ်သော ရပ်ရွာကို ရှာသော် ကြန့်ကြန့် နီသော ညီညွတ်သော မြေအပြင်ကိုမြင်၍ ထိုမြေပြင်၌ မြို့တည်၍ တမ္ဗပါဏိ မြို့ဟု သမုတ်ပေ၏။ ထိုမြို့၌ မိမိနှင့်အတူပါသော မှူးမတ်ကျေးကျွန်တို့ဖြင့် ခြံရံလျက် ကုဝဏ္ဏာ ဘီလူးမကို မိဖုရားပြု၍ နေတော်မူသည်။ ထိုအခါ မဟိလာကျွန်း၌တင်သော မိန်းမခုနစ်ရာတို့သည် လည်းကောင်း၊ သားငယ် သမီးငယ်တို့သည် လည်းကောင်း ထိုကျွန်းမှ ခွါ၍ ရောက်လာကြသဖြင့် တကွပေါင်းမိလေသတည်း။

မိမိတို့စီးခဲ့သောလှေမှ မြေသို့ တက်ကြသောအခါ လွန်စွာ ပင်ပန်း ကုန်သည်ဖြစ်၍ လက်ဝါးနှစ်ဘက်ဖြင့် ထောက်လျက် သွားကြသော် နီသော မြေမှုန့်တို့သည် လိမ်းကျံကုန်ရကား နီမြန်းသော လက်ဝါးရှိသောကြောင့်-

“တမ္ဗော ပါဏိ ဧတ္တာတိ တမ္ဗပါဏိ”-

ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်ညီစွာ တမ္ဗပါဏိဟု သမုတ်ကြကုန်သည်။

ဧတ္ထ ပဒေသေ၊ ဤအရပ်၌။ တမ္ဗော၊ နီမြန်းသော။ ပါဏိ၊ လက်ဝါး သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နီမြန်းသော လက်ဝါးရှိရာ ဖြစ်သောကြောင့်။ သော ပဒေသေ၊ ထိုအရပ်သည်။ တမ္ဗပါဏိ၊ တမ္ဗပါဏိ မည်၏။

တစိတ်တဒေသဖြစ်သော ထိုတမ္ဗပါဏိမြို့၏ အမည်ကို အလုံးစုံ သော ကျွန်း၌ တင်စား၍ ဧကဒေသုပစာရအားဖြင့် ကျွန်းကိုလည်း တမ္ဗပါဏိ ကျွန်းဟူ၍ ခေါ်လေသည်။ ခြင်္သေ့၏ မျိုးစေ့ ဝိဇယမင်းသည် ယူအပ်သော ကြောင့်လည်း-

“သီဟေန လာယတေ ဂယုတေတိ သီဟလော”
ဟူသော ဝဟနတ္ထ နှင့်ညီစွာ သီဟဠဒီပလည်းမည်၏။

အယံဒီပေါ၊ ဤကျွန်းကို။ သီဟေန၊ ခြင်္သေ့မျိုးစေ့ဖြစ်သော မင်းသည်။
လာယတေ ဂယုတေ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ယူအပ်သော သတ္တိ
ကြောင့်။ သီဟဠော၊ သီဟဠမည်၏။

ဤသို့ ယူအပ်သော ဝစနတ္ထကြောင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းဟု ခေါ်ဆိုကုန်၏။
ဟကို ယပြု၍ သိန်းယိုဠ်ကျွန်းဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုသည်။

အဘိသိက်ခံရန် ပဏ္ဏာမင်း သမီးတော်ကိုတောင်းစေခြင်း

နှစ်လည်သောအခါ ထိုမင်း၏ အမတ်တို့သည် ထိုထိုသောအရပ်တို့၌
မြို့ရွာတည်၍ နေကြကုန်၏။ အနုရာဓမည်သော အမတ်သည် ကဒမ္မမည်
သော မြစ်နား၌ ရွာတည်၍ အနုရာဓဟု သမုတ်၏။ ဥပတိဿ အမတ်တည်
သောရွာကို ဥပတိဿဟု သမုတ်၏။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဂမ္ဘီရမည်သော
မြစ်၏ ကမ်းနား၌တည်သော ရွာကို ဂမ္ဘီရရွာဟု သမုတ်၏။ အနုရာဓမြို့၏
မြောက် အရပ်၌ ဥဇ္ဇေနီမည်သော အမတ်သည် ဥဇ္ဇေနီမြို့ကို တည်၏။
ဥရဝေလ အမတ်သည် ဥရဝေလမြို့ကို တည်၏။ ဝိဇိတအမတ်သည် ဝိဇိတ
မြို့ကို တည်၏။ ယင်းသို့ အသီးသီး မြို့ရွာ ဇနပုဒ်တည်ပြီးသော် အမတ်တို့
သည် တညီတညွတ်တည်း စည်းဝေးကြ၍ ဝိဇယမင်းသားအား မင်းအဖြစ်၌
အဘိသိက်ခံတော်မူပါဟု လျှောက်ကြ၏။

ဝိဇယမင်းကလည်း အဘိသိက်ခံခြင်းငှါ ထိုက်သော မင်းသမီးကို
ဤအရပ်၌ မရနိုင်ချေ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း မစုရပြည်သို့ သွား၍ ပဏ္ဏာမင်း၏
သမီးတော်ကို ပညာရှိသော မှူးမတ်သူတော်ကောင်းတို့အား တောင်းချေဟု
စေတော်မူ၏။ မှူးမတ်တို့သည် မင်းကြီးစေတိုင်း ကြီးစွာသော သင်္ဘောလှေကို
ပြုလုပ်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ တောင်မျက်နှာမှာ များစွာဖြစ်ထွန်းကြကုန်သော
ပုလဲ၊ ပတ္တမြား၊ ဥဿဘယား အစရှိကုန်သော အဖိုးထိုက်ကုန်သော
ပဏ္ဏာကာရတို့ကို ယူဆောင်၍ သမုဒ္ဒရာကို ကူးလာသဖြင့် မစုရပြည်သို့
ရောက်လေ၏။ ရောက်သောအခါ မစုရပြည်ရှင် ဖြစ်သော ပဏ္ဏာမင်းကြီးအား
ထူးမြတ်သော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝိဇယမင်းက ခယ
ရီသေစွာ လျှောက်လိုက်သော သဝဏ်စာကို လည်းကောင်း ဆက်ကြကုန်၏။
ပဏ္ဏာမင်းလည်း ထိုလျှောက်စာကို ကြားရလျှင် သမီးတော်ကိုလည်း ဝိဇယမင်း

အလိုငှါ၊ မှူးမတ်၏ သမီးတို့ကိုလည်း သီဟိုဠ်ကျွန်းက မှူးမတ်တို့၏ အလိုငှါ ပေးတော်မူ၍ တယောက်လျော့ တရာမျှလောက်သော မိန်းမပျိုတို့ကို ရွေး ကောက်ပြီးလျှင် ပြည်၌ စည်လည်စေ၏။

“ဤမဓုရပြည်၌နေသော လူတို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ငါ၏ သမီး တော်နှင့် အတူတကွ သွားရောက်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ သမီးတို့အား ခါးဝတ်ပုဆိုးကို နှစ်ထပ်ဝတ်စေပြီးသော် မိမိတို့အိမ်၌ နေစေကုန်လော့၊ ငါသည် ထိုသမီးတို့ကို ကြီးစွာသော လှေဖြင့်တင်၍ ပို့အံ့” ဟု စည်လည်စေ၏။ စည်လည်သောအတိုင်း သမီးပေးသော သူတို့ကိုလည်း မြို့ရွာကံကျွေးပေး တော်မူ၏။ ယင်းသို့ မိဘတို့ကို နှစ်သက်စေပြီးမှ ထိုသမီးတို့ကို ယူ၍ မင်းသမီး၏ အခြံအရံပြုလျက် ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်ယင်ပြီးလျှင် ထိုမိဘတို့ သမီးတို့၏ သုံးဆောင်ရာ ဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတို့ကို လည်းကောင်း၊ မင်းသား သုံးဆောင်ထိုက်သော ဆင်၊ မြင်း၊ ရထားတို့ကို လည်းကောင်း၊ အစေအပါး အမှုလုပ်ဖြစ်သော သူတို့ကို လည်းကောင်း၊ အမှုထမ်းဖြစ်သော ဒိုင်းစု၊ လမိုင်းစုဖြစ်သော တဆယ့်ရှစ်ရပ်သော အသင်းရှိကုန်သော တထောင် သော လူမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စီရင်ခမ်း စီရင်ဖွယ် အသွယ်သွယ်သော အမှာ တော်စာကို လည်းကောင်း ဝိဇယမင်းအား ပေးလိုက်၏။ ထိုပေးလိုက် သော ပဏ္ဏာကာရနှင့်တကွ များလှစွာသော လူအပေါင်းတို့သည် သင်္ဘော လှေတို့ဖြင့် ကူး၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းဆိပ်သို့ ဆိုက်ကြလေကုန်၏။ ထိုဆိုက်ရာဆိပ်ကို “မဟာ တိတ္ထ” ဟု သမုတ်ကြသတည်း။

ကုဝဏ္ဏာကိုနှင့်ထုတ်ခြင်း

ဝိဇယမင်းကြီးသည် ကုဝဏ္ဏာဘိလူးမအား မိဖုရားမြှောက်သည်တွင် “ဇီဝဟတ္ထ” * မည်သော သားတယောက်၊ “ဒီပေလ္လာ” * မည်သော မင်းသမီး တယောက်၊ ဤနှစ်ယောက်ကို ဖွားမြင်လေသည်၊ ထိုသူငယ်နှစ်ဦးတို့ ပြေးသွား နိုင်လောက်သောအခါ မဓုရပြည်မှ မဓုရာဇ်မင်းကြီး၏ သမီးတော်ကို ပေးလိုက်၍ မင်းသမီးဆိုက်ရောက်ကြောင်းကို ကြားတော်မူလျှင် ကုဝဏ္ဏာ ဘိလူးကို ခေါ်၍ ဤသို့ ဆိုတော်မူသည်၊ “အရှင်မိဖုရား- လူတို့မည်သည်ကား

* ဇီဝဟတ္ထ။ ဝိပေလ္လနာ (မူကွဲ)

အခါခပ်သိမ်း ဘီလူးတို့မှ ကြောက်လန့်ကြကုန်သည်။ ယခုလည်း အဘိသိက် ခံခြင်းငှါ ထိုက်သော ခတ္တိယဇာတိဖြစ်သော မင်းသမီးသည် ရောက်လှာချေပြီ၊ သင်၏ သားနှစ်ယောက်ကို ငါထံ၌ ထားခဲ့၍ သင်မူကား မွေ့လျော်ရာဌာန၌ နေပါလေလော့” ဟု ဆို၏။ ကုဝဏ္ဏာဘီလူးမကလည်း “အရှင်မင်းမြတ် -- - ကျွန်ုပ်အား ဘီလူးမျိုးတို့သည် ရန်ငြိုးထားကြသည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ချည်းသာ နေရမူ စင်စစ်သတ်ကြလတ္တံ့၊ ထို့ကြောင့် နှင်ထုတ်တော် မမူပါလင့်” ဟု တောင်းပန်၏။

မင်းကြီးကလည်း “မိဖုရား --- သူတပါးရန်ကိုလည်း မကြောက်လင့်၊ ဆင်းရဲမည်ကိုလည်း မကြောက်လင့်၊ အစောင့်အရှောက် လူနှင့်တကွ တထောင်မျှလောက်သော သပြာဥစ္စာကို ငါပေးစေအံ့” ဟု ဆို၏။ ကုဝဏ္ဏာ ဘီလူးမကလည်း “အရှင်မင်းကြီး --- အကျွန်ုပ်သွားရသည်ဖြစ်အံ့၊ သားငယ် နှစ်ပါးကို ယူဆောင်၍ သွားပါရစေ” ဟု အဖန်တလဲလဲ တောင်းပန်၏။ မင်းကြီးလည်း ယူတော့ဟု ခွင့်ပြုလေလျှင် လင်္ကာကျွန်းသို့ သွားလေ၏။ ဝိဇယမင်းထံ၌ နေသည်မှစ၍ လင်္ကာကျွန်းသို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်ဘီလူးတို့ မှ ကြောက်လျက်ပင် သွားပြီးသော်သားနှစ်ယောက်တို့ကို မြို့၏အပ၌ ထားခဲ့ ၍ မိမိတယောက်ချင်း မြို့တွင်း ဝင်လာသော် ဘီလူးအပေါင်းတို့သည် ကုဝဏ္ဏာကို မြင်လျှင် ပြည်ကို ဖျက်ဆီး၍ လုယူသော ခိုးသူကြီးလာပြီးဟု မြို့အလုံး ချောက်ချားကြ၏။ ထိုအခါ ရက်ရော ကြမ်းကြုတ်စွာသော “သာဟသိက” ဘီလူးတယောက်သည် လက်ဝါးဖြင့် တချက်ချင်း ပုတ်ခတ် လေသဖြင့် သေခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။

ကုဝဏ္ဏာဘီလူးမ၏ ဦးရီးဖြစ်သော ဘီလူးတယောက်သည် လင်္ကာမြို့ မှ ထွက်လာသော် မြို့၏ အပ၌နေသော သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ကို မြင်၍ “သင်တို့သည် အသူ၏ သားနည်း” ဟု မေး၏။ ကုဝဏ္ဏာ သားဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုလျှင် “သင်တို့မိခင်ကို ဘီလူးတို့သတ်၍ သေလေပြီ၊ သင်တို့ကိုလည်း မြင်လျှင် သတ်ဘိကုန်ရာ၏၊ မြန်စွာပြေးလော့” ဟု ဆို၏။ ထိုသူငယ် နှစ်ဦးတို့လည်း ပြေးခဲ့ကြသဖြင့် သုမနကူဋတောင်ခြေသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုဘီလူးငယ်တို့ အရွယ်သင့်သောအခါ အမိ၏ ဦးရီးဖြစ်သော ဘီလူးမင်းက မောင်နှမကို ပေးစား၍ ထိုသုမနကူဋတောင်၌ပင် နေစေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ခမည်းတော် ဝိဇယမင်း သိလေသော် ထိုတောင်၏ အနီးဖြစ်သော မလယဇန

ပုဒ်၌ နေသော သူတို့ကို ပူဇော်သက္ကာရပြုစေ၏။ ထိုမောင်နှမတို့မှ သားသမီး အဆက်ဆက်တို့သည် ပြန့်ပွားသဖြင့် “ပုလိန္ဒာ” မည်သော ဘီလူးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုမလယအရပ်၌နေသော လူအဆက်ဆက်တို့သည်လည်း ထိုပုလိန္ဒာနတ်ဘီလူးတို့အား အခွန်ဆက်ခြင်းသည် အစဉ်အလာ ဖြစ်လေသတည်း။

ဝိဇယမင်း အဘိသိက်ခံခြင်း

မဓုရပြည်မှ ပဏ္ဏာမင်း၏ တမန်တို့သည်လည်း ဝိဇယမင်းအား ပေးလိုက်သော အထူးထူးသော ပဏ္ဏာကာရတို့ကို လည်းကောင်း၊ အခြံအရံနှင့် တကွသော မင်းသမီးတို့ကို လည်းကောင်း ဆက်သကြကုန်၏။ ဝိဇယမင်း သားသည်လည်း တမန်တို့အား များစွာချီးမြှောက် ပေးကမ်းခြင်းကို ပြု၍ မင်းသမီးနှင့်အတူ ပါသော အမျိုးကောင်း သမီးတို့ကို အသီးသီးသော မျှူးတော်မတ်တော်တို့အား ပေးကမ်းတော်မူ၏။ မျှူးတော် မတ်တော် အပေါင်းတို့ကလည်း တညီတညွတ်တည်း စည်းဝေးကြ၍ ဝိဇယမင်းကို မဓုရာမင်း သမီးနှင့်တကွ စုံဖက်၍ မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက် သွန်းကြကုန်၏။ အဘိသိက် သဘင်၌ စီရင်မြဲဖြစ်သော ပွဲကြီးသဘင်လည်း ပြုစေ၏။ ပွဲကြီးပြီးသောအခါ မဓုရပြည်မှ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေခြင်းငှါ လိုက်လာသော မျှူးမတ်တို့ကိုလည်း မြို့ရွာကံကျွေးပေးတော်မူ၏။ ပါလာသော ကျေးကျွန်သင်းပင်းတို့အား သင့်ရာ သင့်ရာထား၍ မြှောက်စားတော်မူ၏။ ယောက္ခမတော်ဖြစ်သော မဓုရမင်း အားကား နှစ်စဉ်မပြတ် အသပြာနှစ်သိန်း နှစ်သိန်းထိုက်သော ခရုသင်း ပုလဲတို့ကို အမြဲဆက်သပေ၏။ ထိုဝိဇယမင်းသည် ငယ်စဉ်အခါက ကြမ်းကြုတ်စွာ ကျင့်ခဲ့သော ဝိသမာစာရ အကျင့်ကို စွန့်ပစ်၍ တရားနှင့်ညီညွတ်စွာ မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့၏ ကျင့်ရိုးကိုသာ ကျင့်သဖြင့် သုံးဆယ့်ရှစ်နှစ်ပတ်လုံး တမ္ဗပဏ္ဍိမြို့၌ မင်းပြုတော်မူ၏။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၇၄- ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“ဝိဇယာဘိသေက” အမည်ရှိသော
သတ္တမအပိုင်း အခဏ်းကား ပြီး၏။

၈။ ပဏ္ဍာဝါသုဒ္ဓေဝါဘိသေက ကဏ္ဍ အဋ္ဌမပိုင်း
ပဏ္ဍာဝါသုဒ္ဓေဝမင်း အဘိသိက်ခံခဏ်း

ခမည်းတော်ထံ နန်းလျာတောင်းခြင်း

ထိုဝိဇယမင်းသည် ပစ္စိမအရွယ်သို့ရောက်သောအခါ ဤ သို့ကြံတော်မူ၏။ “ ငါသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ပြီ၊ ငါ၌အရိပ်အရာကို ဆက်ခံအံ့သော သားသမီးသည် မရှိချေ၊ ငါသေလွန်သည်ရှိ သော် ဆင်းရဲငြိငြင်စွာ ငါတည်ထောင်အပ်သော ဤတိုင်းကြီးသည် ပျက်စီးချေရာ၏။ ထို့ကြောင့် ဤတိုင်းပြည်ကို စောင့်စေခြင်းငှါ ငါ၏ ညီတော်ဖြစ်သော သုမိတ္တမင်းကို ခမည်းတော်ထံသို့ တောင်းရန် စေလွှတ်မှသင့်မည်” ဟု ကြံတော်မူ၏။ ယင်းသို့ကြံပြီးသော် မျှူးမတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ သီဟပုရမြို့သို့ သဝဏ်မှာစာနှင့် လိမ္မာသော အမတ် တစ်ယောက် ကို စေလွှတ်၏။ စေလွှတ်၍ မကြာမြင့်မီ ဝိဇယမင်းသည် နတ်ပြည် စံတော်မူ၏။ မင်းကြီးလွန်ခဲ့သော် မျှူးတော် မတ်တော်တို့သည် ပင့်ခေါ်စေသော မင်း၏လာခြင်းကို ငဲ့လင့်ကာ မြို့ရွာကို ငြိမ်ဝပ်စွာ ဆုံးမလျက် ဥပတိဿရွာ၌ နေကြကုန်၏။ ဝိဇယမင်း လွန်လေသည့်နောက် မင်းသားရောက်သည့် တိုင်အောင် ဤလင်္ကာကျွန်းသည် တနှစ်ပတ်လုံး မင်းလပ်၏။

သီဟပုရမြို့၌လည်း သီဟဗာဟုမင်းကြီး လွန်လေသောကြောင့် မင်ဒ၏သားတော်ဖြစ်သော သုမိတ္တမင်းသည် မင်းပြုရ၏။ ထိုသုမိတ္တမင်းသည် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ သမီးတော် “ စိတ္တာ ” မင်းသမီးကို မိဖုရားပြု၍ နန်းစံသည်တွင် သားတော် သုံးယောက် ရသတည်း၊ သီဟိုဠ် မှ လွတ်လိုက်သော တမန်အမတ်တို့သည် သီဟပုရမြို့သို့ ရောက်လေသော် ညီတော်ဖြစ်သော သုမိတ္တမင်းအား နောင်တော်ပါးလိုက်သော အမှာစာကို ဆက်ကြကုန်၏။ သုမိတ္တမင်းသည် မှာစာကိုကြားတော်မူလျှင် သားသုံးယောက်တို့ကို ခေါ်၍တိုင်ပင်တော်မူ၏။ “ ချစ်သားတို့--- ငါကား အိုမင်းပြီ၊ သင်တို့သုံးယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်သော သူတို့သည် ငါ၏နောင်တော်ဖြစ်သော ဝိဇယမင်း၏ ဥစ္စာဖြစ်သော များစွာကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိလှသော သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့သွား၍ နောင်တော်၏ထံ၌ နေလေကြကုန်၊ နောင်တော်လွန်သောအခါ ထိုကျွန်းမှာပင် မင်းပြုလေကုန်” ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝ လာရောက်နန်းစံခြင်း

ထိုစကားကို ကြားသော် သားတော် အငယ်ဖြစ်သော “ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝ” မင်းသည် ဤသို့အားဖြင့်ဆို၏။ “နောင်တော် နှစ်ပါးတို့သည် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့ကို လုပ်ကျွေး၍ အရိပ်အရာကို ယူတော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ လိုက်၍ ဘကြီးတော်၏အရိပ်အရာကို ယူ၍ မင်းပြုပါအံ့”ဟု ဝန်ခံ၏။ ခမည်းတော် သုမိတ္တမင်းသည်လည်း “ ကောင်းပြီ၊ ငါ့သားသွားပါချေ”ဟု စေတော်မူ၏။ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝ မင်းသားလည်း အရွယ်တူသော အမတ်သား သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်တို့ကို ခေါ်၍ ပရိဗိုလ်ရဟန်းတို့၏ အသွင်ကို ဆောင်လျက် ကြီးစွာသော လှေဖေါင်ဖြင့် ကူးခဲ့သော် “ မဟာကန္တရ ” မြစ်၏ တံခါးဝ၌ ဆိုက်ကြကုန်၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသူ လူအပေါင်းတို့သည်လည်း ထိုပရိဗိုလ်ရဟန်း သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်တို့ကို မြင်လျှင် ရွှင်လန်းစွာ ပူဇော်ကြကုန်၏။

မင်းသား၌ရှိသော သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော သူတို့သည်လည်း ဤကျွန်း၌ မင်းနေသောမြို့သည် ဘယ်မှာနည်းဟု မေး၍ အစဉ်အားဖြင့် လာကြကုန်သော် နတ်တို့သည် စောင်မသဖြင့် ဥပတိဿရွာသို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။ ဤဥပတိဿရွာ၌ စည်းဝေး၍ နေကြသော လူတို့သည်လည်း မင်းရောက်ခဲ့လှသောကြောင့် နိမိတ်ဖတ်တတ်သော ဟူးရားဆရာတို့၏ အထံသို့ အမတ်တယောက်ကို စေ၍ မေးစေသော် ထိုဟူးရားဆရာတို့က “ ယနေ့မှ နောက်ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ငါတို့မင်း၏ အနွယ်အဆက်ဖြစ်သော မင်းသည် ရောက်လာလတ္တံ့၊ ထို့နောက် အတန်ကြာသော် မင်းသမီးလည်း ရောက်လာလတ္တံ့” ဟူ၍ ဖတ်ကြ၏။ နိမိတ်သမားဖတ်ကြားလင့်သော နေ့ည၌ပင် ပဏ္ဍုဝါသု ဒေဝမင်းသားအမျှ ရှိသော သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော သူတို့သည် ရောက်လာကြသည်ဖြစ်၍ အမတ်တို့ကမေးမြန်းစိစစ်သော် ငါတို့အရှင်ညီတော်၏ သားစစ်ဖြစ်သည်ဟု သိ၍ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်းသား အား အလုံးစုံသော တိုင်းပြည်ထီးနန်းကို ဆောင်နှင်းကြကုန်၏။ ထို မင်းသားအားလည်း မိဖုရားမရှိသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဘိသိက် မခံဘဲ ပြည်ရေးရွာမှုကို စီရင်၍သာနေစေ၏။

ပဏ္ဍာဝါသုဒ္ဓေဝမင်း အဘိသိက်ခံခြင်း

“သုဒ္ဓေါဒန”မင်းကြီး၏ ညီတော်အငယ်ဖြစ်သော “အမိတော ဒန” မည်သော သာကီဝင်မင်းအား “ ပဏ္ဍာသက္က ” မည်သော သားတော်သည် ရှိ၏။ ထိုသားတော်ဖြစ်သော ပဏ္ဍာသက္ကမင်းသည် “ ဝိဇ္ဇေျာဘ ” သာကီဝင်မင်း တို့အား ဖျက်ဆီးလတ္တံ့ဟု နိမိတ်ဖတ်တတ်သောသူတို့၏ စကားကိုကြား၍ ရှောင်ရှားခြင်းအကျိုးငှါ မိမိအခြံအရံ ပရိသတ်ကို ယူ၍ မထင်ရှားသော ကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်းအမှု၌ ယှဉ်သောသူတို့၏ အသွင်ဖြင့် ကပိ လဝတ် ပြည်မှထွက်လာ၍ ဂင်္ဂါမြစ်၏တဘက်သို့ ကူးပြီးလျှင် ထိုဂင်္ဂါမြစ်အနီး ၌ ပြည်တည်၍ သုဿိမဒေဝီကို အဂ္ဂမဟေသီ မြှောက်ပြီးလျှင် ထိုပြည်ကို မင်းပြုလျက်နေ၏။ ထိုပဏ္ဍာသက္ကမင်းအား သားတော် ခုနစ်ယောက်ကို ရပြီးမှ နောက်ဆုံး၌ သမီးတစ်ယောက်ကိုရ၏။ ထိုမင်းသမီးသည် ရွှေစင်ကို သွန်းလုပ် သော မိန်းမရုပ်ကဲ့သို့ အလွန်ရှုချင်ဖွယ် တင့်တယ်သော အဆင်း အရောင်ရှိရ ကား * ဘဒ္ဒကစ္စာနာ ဟူ သော အမည်ကိုမှည့်၏။

ထို မင်းသမီးသည် အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ လူတို့ရွာတွင် သုမယှဉ်နိုင်အောင် လှပသဖြင့် ယောက်ျားဟူသမျှတို့ တောင့်တကုန်သည်သာ ဖြစ်ရကား တိုင်းတပါး၌နေသော ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည် အသီးသီး အဖိုးများစွာထိုက်တန်သော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာဖြင့် ပို့ဆက် ကာ မင်းသမီးကို တောင်းလာကြကုန်၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်လေသော ပဏ္ဍာဝါသုဒ္ဓေဝမင်း သည်လည်း မျှမတ်တို့ကို စေ၍ တောင်းလေသတည်း။ ထိုအခါ ပဏ္ဍာသက္က မင်းသည် ဤသို့ကြံ၏။ “ ငါသည် ဤသမီးတစ်ယောက်ဖြင့် ခုနစ်ပြည်ထောင် မင်းတို့ကို စိတ်ကျေအောင် မပြုနိုင်၊ တစ်ယောက်ယောက်ကို သာပေးခဲ့လျှင် မရသောမင်းခြောက်ယောက်တို့သည် ရန်သူဖြစ်ချေတော့မည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေသော ပဏ္ဍာဝါသုဒ္ဓေဝမင်း၏အထံသို့ ပို့ရမူကား ငါလည်းရန်ကင်း၏။ ငါ့သမီးလည်း အဘိသိက်ခံ မိဖုရားကြီးဖြစ်၍ ချမ်းသာပေတော့မည်” ဟု ကြံလျက် နိမိတ်ဖတ်တတ်သောပညာရှိတို့နှင့်တိုင်ပင်ပြီးလျှင် သမီးတော် ကို အဖော်ပြုစီမံငှါ အမတ်သမီး သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်နှင့်တကွ ကြီးစွာသော

* ဘဒ္ဒကဗ္ဗနီ၊ ဘဒ္ဒကစ္စာနီ (မူကွဲ)

သင်္ဘောလှေဖြင့်တင်၍ ဆောင်ကြဉ်းအံ့သော ယောက်ျားကောင်း တို့ကိုလည်း အသင့်စီမံပြီးသော် တောင်းလာသော ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်း တို့၏ အထံသို့ သဝဏ်စာဖြင့် ဤသို့မှာတော်မူ၏။

“ အဆွေတော်တို့--- ငါ့၌ သမီးတယောက်သာရှိသည်ကို မင်း ခုနစ်ဦးတို့ တောင်းကြချေသည်။ တစ်ဦးဦးကိုသာ ပေး၍မသင့်ချေ။ ဤ မည်သော နေ့ရက်သို့ ရောက်သောအခါ ဂင်္ဂါမြစ်ဝ၌ ပစ်ချတော့မည်။ ထိုက်သောမင်းသည် ရပါလိမ့်မည်။ အလိုရှိမှု ဆယ်ယူကြကုန်” ဟု မှာစာပေး တော်မူ၏။ ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့လည်း မှာစာအတိုင်း ဂင်္ဂါမြစ်ဝသို့ လာ၍ ဆယ်ကြသော်လည်း မတတ်နိုင်ကုန်။ မင်းသမီးတင်သော သင်္ဘောလှေသည် ကား လျင်စွာသောအဟုန်ဖြင့်သွား၍ သမုဒ္ဒရာကို ဖြတ်လျက် နှစ်ရက်မြောက် သောနေ့၌ပင် သီဟိုဠ်ကျွန်း * ဂေါဏရွာ သင်္ဘောဆိပ်သို့ ဆိုက်လေ၏။ မင်းသမီးနှင့်တကွ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့သည်လည်း ပရိဗိုဇ် ရဟန်း၏အသွင်ကိုယူ၍ လှေမှသက်ဆင်းပြီးသော် မင်းနေသောမြို့ကိုမေး၍ အစဉ်အတိုင်း သွားကြလေသဖြင့် နတ်တို့စောင့်မသောကြောင့် နေ့ရက်မကြာ မီ ဥပတိဿရွာသို့ ရောက်လေကုန်၏။

ဤရွာ၌နေသော ဝိဇိတမည်သောအမတ်သည် နိမိတ်ဖတ် တတ်သော “ ကာဗေဠဒေဝ ” မည်သောဆရာက ယနေ့ မင်းသမီးရောက်လိမ့်မည်ဟူသော စကားကိုကြားရသောကြောင့် တ-မျှော်ကာ နေသည်နှင့် ရောက်လာသော ပရိဗိုဇ်မ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်တို့ကို မြင်လျှင် ကောင်းမွန်စွာ နေရာပေး၍ ကျွေးမွေးပြီးမှ မေးမြန်းစိစစ်သော် ဘဒ္ဒကစ္စာနာမင်းသမီး၏ အဖြစ်ကို သိ၍ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်းအား ဆက်လေ၏။ မင်းလည်းမြင်လျှင် ခင်မင်စုံမက် တော် မူလှသောကြောင့် ထိုနေ့ပင် နန်းတင်တော်မူ၏။ စင်ကြယ်သောအသိ ပညာရှိ ကုန်သောသီဟိုဠ်အမတ်တို့သည် ကောင်းချီးပေးကာ ငါတို့၏စိတ်အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံပေသည်ဟု ဝမ်းမြောက်ကြသည်ဖြစ်၍ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝ မင်းကို သီဟိုဠ်မင်း အဖြစ်၌ အဘိသိက်သွန်းကြကုန်၏။ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝ မင်းလည်း မြတ်သော အဆင်းကိုဆောင်သော ဘဒ္ဒကစ္စာနာ မင်းသမီးအား မိဖုရားကြီးအရာ၌

* ရောမ (မူကွဲ)

အဘိသိက်သွန်း၍ မင်းသမီးနှင့်အတူပါလာသော အမတ်သမီးသုံးကျိပ်နှစ်ယောက်
တို့ကိုလည်း မိမိနှင့်အတူပါလာသော အမတ်သား သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်တို့နှင့်
ထိမ်းမြား၍ မြို့စား ရွာစား မှူးမတ်အရာဖြင့် ကောင်းစွာ ထားတော်မူ၏။

“ ပဒျပဒေါရဝံသ ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌

၂၈-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော

“ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝါဘိသေက ” အမည်ရှိသော

အဋ္ဌမပိုင်း- အခဏ်းကားပြီး၏။

--x--x--x--

၉။ အဘယာဘိသေက ကဏ္ဍ- နဝမပိုင်း

အဘယမင်း နန်းတက်ခဏ်း

တပင်တိုင် မင်းသမီးစိတ္တာ

ဘဒ္ဒကစ္စာနာ မိဖုရားအား သားတော် တစ်ကျိပ်ဖွားပြီးသည် နောက်မှ
တစ်ယောက်သော သမီးကိုဖွား၏။ ထိုသမီးသည် ရှုချင်စဖွယ် ဆန်းကြယ်သော
အဆင်းရှိသောကြောင့် စိတ္တာမင်းသမီးဟု သမုတ်၏။ အကြီးဆုံးဖြစ်သော
သားတော်ကား အဘယမင်းမည်၏။ ဗေဒင်ကျမ်း၌ ကမ်းတဖက်ရောက်
တတ်မြောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့သည် စိတ္တာမင်းသမီး၏ အပြင်
အလျာ လက္ခဏာကို ရှုကုန်၍ “ ဤမင်းသမီး၏ ဝမ်းမှဖွားသော သားသည်
ကား မင်းပြုလိုသောကြောင့် ဦးရီးတော်တို့ကိုသတ်လတ္တံ့ ” ဟူ၍ဟောပြောကုန်
၏။ ထိုစကားကိုကြားသဖြင့် မောင်တော် ကိုးယောက်တို့က နှမငယ်ကို
သတ်မည် ဟု ကြံစည်သော် နောင်တော် အကြီးဖြစ်သော အဘယမင်းက
ချင်းကို မသတ်ကြပါလင့်၊ သားမရအောင် တပင်တိုင်နန်းနှင့် ထားမည်ဟု
ဆို၍ တားမြစ်၏။ ထိုစိတ္တာ မင်းသမီးသည် အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ
ခမည်းတော်ဖြစ်သော ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်း၏ ရွှေနန်းကြက်သရေတိုက်၏
အဝ၌ တပင်တိုင်နန်း ပြာသာဒ်ပြု၍ နေစေကုန်၏။ ပြာသာဒ်အတွင်း၌
လုပ်ကျွေးရန် ကျွန်မ တစ်ယောက်ကိုသာ ထား၍ ပြာသာဒ်၏ အဝ၌
ယောက်ျားတစ်ရာတို့ကို ခြံရံကာ စောင့်နေစေ၏။

ထိုစိတ္တာမင်းသမီးသည် အဆင်းအားဖြင့် ကဲလွန်လှရကား ယောက်ျား တို့သည် ရှုမြင်ရမူ ရူးကြသည်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မင်းသမီးကို ဥမ္မာဒစိတ္တာ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း ဂင်္ဂါပါရမြို့မှ ပဏ္ဍုသက္ကမင်း၏ မိဖုရားကြီး “ သုသီမဒေဝီ ” သည်လည်း “ သမီးတော် ဘဒ္ဒကစ္စာနာသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မိဖုရားဖြစ်လေပြီ ” ဟု ကြားလျှင် “ ငါ့ သမီးတစ်ယောက် ချမ်းသာနေရလေသည်၊ သားတော် ခုနစ်ယောက်တို့လည်း လိုက်ကြချေကုန် ” ဟု တိုက်တွန်းလေရကား ဂါမဏိမင်းသား တစ်ပါးကိုသာ မယ်တော်ခမည်းတော် တို့၏ အထံ၌ထားခဲ့၍ * မင်းသားခြောက်ယောက်တို့ သည် လိုက်လာကြသဖြင့် နှမတော် ဘဒ္ဒကစ္စာနာကိုမြင်လျှင် ကြင်နာစုံမက် ကြရကား များစွာငိုကြကုန်၏။ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်းလည်း ယောက်ဖတော် ခြောက်ယောက်တို့အား များစွာ ချီးမြှောက်ခြင်းကိုပြု၍ သင်တို့အလိုရှိအပ် သော နေရာ၌ မြို့ရွာဇနပုဒ် ပြုလုပ်၍ နေလေကုန်ဟု ခွင့်ပြု၏။ မင်းသားတို့ လည်း သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံးကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုပြီးမှ နှစ်သက်ရာဒေသ၌ မြို့ရွာတည်၍ နေကြလေကုန် သည်။

[ရာမမင်းနေသော ဌာနကို ရာမမြို့ဟု သမုတ်သည်၊ ဥရုဝေလမင်း နေသောဌာနကို ဥရုဝေလမြို့ဟု သမုတ်သည်၊ အနုရာဓမင်း နေသော ဌာနကို အနုရာဓမြို့ဟု သမုတ်သည်၊ ဝိဇိတမင်း နေသောဌာနကို ဝိဇိတမြို့ ဟု သမုတ်သည်၊ ဒိယာဝုမင်းနေသော ဌာနကို ဒိယာဝုဇနပုဒ်ဟု သမုတ် သည်၊ ရောဟဏမင်းနေသောဌာနကို ရောဟဏဇနပုဒ်ဟု သမုတ်သတည်း၊ အနုရာဓမင်းသည်ကား ကြီးစွာသောရေကန်ကို ပြုလုပ်၍ ထိုရေကန်၏ တောင်အရပ်၌ မင်းအိမ်ဆောင်ပြီးလျှင် ထိုအိမ်၌နေခြင်းကိုပြုသတည်း။]

စိတ္တာမင်းသမီးနှင့် ဒိယဂါမဏိမင်းသား

ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်းသည် သားတော် အကြီးဖြစ်သော အဘယ မင်းသားအရွယ်သို့ရောက်သောအခါ အိမ်ရှေ့မင်း၏အရာ၌ အဘိသိက် သွန်း၍ မပြတ်ခစားစေ၏။ မင်းကြီး၏ ယောက်ဖတော်ဖြစ်သော ဒိယာဝုမင်း၌

* မင်းသားခြောက်ယောက်ကား - ရာမ၊ တိဿ၊ အနုရာဓ၊ မဟာလိ၊ ဒိယာဝု၊ ရောဟိဏိ-ဟူ၏။ (ဒီပဝင်)

ဒီဃဂါမဏိမည်သော သားသည်ရှိ၏။ ထိုမင်းသားသည် ဥမ္မာဒစိတ္တာမင်း သမီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို ကြားလျှင် အလွန်တပ်မက်သောစိတ် ရှိရကား ဥပတိဿရွာသို့လာ၍ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်းကြီးအား ခစားခြင်းကို ပြု၏။ မင်းကြီးလည်းတူတော်ဖြစ်သော ထို ဒီဃဂါမဏိမင်းသားကို အိမ်ရှေ့မင်းနှင့် အတူတကွ ခစားစေသောအခွင့်ကိုပေး၏။ ထိုမင်းသား၏ ထိုင်ရာဌာနသည် ဥမ္မာဒစိတ္တာမင်းသမီး၏ လေသွန်တံခါးဝဖြင့် ရှုမျှော် သောအခါ ထိုဒီဃဂါမဏိ မင်းသားကို မြင်၍ ကြင်နာတပ်စွန်းသော စိတ်ဖြစ်ရကား မိမိကျွန်မအား “ဤလူကား အဘယ်သူနည်း” ဟု မေး၏။ ကျွန်မကလည်း “ အရှင်မ၏ ဦးရီးတော်ဖြစ်သော ဒီဃာဝုမင်း၏ သားတည်း”ဟု ဆိုပေသော် “ထိုမင်းသား ကို ငါ၏ထံသို့ရောက်အောင် သင် စေ့စပ်လော့”ဟု ဆို၍ပြောဆို စေ့စပ်စေ၏။

ဒီဃဂါမဏိမင်းသားလည်း ကျွန်မကို စကားချိန်းချက်၍ အလုံးစုံပြီး သော် ဗုဒ္ဓန်ရုပ်ယန္တယားကို လေသွန်တံခါးဝ၌ထား၍ မင်းသားသည် ညဉ့်အခါ ထိုယန္တရားဖြင့် တံခါးကိုဖွင့်၍ ဝင်ပြီးသော် မင်းသမီးနှင့် မွေ့လျော်၍ မိုးသောက်ယံကျမှ ထွက်ခဲ့၏။ ဤသို့သော နည်းဖြင့် ဒီဃဂါမဏိမင်းသည် တပင်တိုင်နန်းပြာသာဒ်ထက်၌ နေတိုင်း အိပ်စက်သော်လည်း ဖွင့်ရာအပေါက် မထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (တံခါးမပွင့်သောကြောင့်) မသိကြသည် သာတည်း။ ကာလရှည်လေသော် ဥမ္မာဒစိတ္တာမင်းသမီး၌ ကိုယ်ဝန်တည် လေ၏။ ထိုကိုယ်ဝန် ရင့်လေသော် ကျွန်မသည် မယ်တော်မိဖုရားအား လျှောက်၏။ မယ်တော်သည် သမီးကို မေးမြန်းပြီးမှ ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်းကြီး အား ကြားလျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း သားတော်တို့ကို ခေါ်၍ ဤသို့ တိုင်ပင်၏။ “ အမောင်တို့--- ဤဂါမဏိသည်လည်း အခြားလူ မဟုတ်၊ ငါတို့ မွေးမြူပြုစုထိုက်သော သူပင်ဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဥမ္မာဒစိတ္တာကို ဂါမဏိနှင့် ထိမ်းမြား ကုန်အံ့၊ ချင်းတို့၏သားဖွားသောအခါ ယောက်ျားဖွားမူ သတ်ကုန်အံ့၊ မိန်းမဖွားမူရှိစေအံ့”ဟု တိုင်ပင်၍ ဥမ္မာဒစိတ္တာ ကို ဒီဃဂါမဏိ မင်းအား ပေးကုန်၏။

ဥမ္မာဒစိတ္တာ မင်းသမီးသည် ကိုယ်ဝန်ရင့်၍ သားဖွားအံ့သော ကာလ သို့ ရောက်လေသော် သားဖွားရာအိမ်သို့ဝင်၏။ ဒီဃဂါမဏိမင်း သား၏

အလုပ် အကျွေးဖြစ်သော စိတ္တကိုလည်းကောင်း၊ ကာလဝေဠုကို လည်းကောင်း၊ ချင်းတို့ နှစ်ယောက်ကိုမီ၍ အမှုဖြစ်သည်ဟု နှလုံးထား၍ ဤကျွန် နှစ်ယောက်ကို သတ်လေကုန်၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့လည်း သေသောအခါ ဘီလူးဖြစ်၍ ဝမ်း၌ရှိသော သူငယ်ကို စောင့်နေကုန်၏။ ဥမ္မာဒစိတ္တာ မင်းသမီးလည်း သားဖွားခါနီးသော် ကျွန်မကို “ ငါကဲ့သို့ ဖွားခါနီးသော သမီးဖွားလတ္တံ့သော မိန်းမတစ်ယောက်ကိုရှာ၍ ငါ၏အနီး၌ထားပါ”ဟုဆို၏။ ကျွန်မက လည်း ထိုစကားအတိုင်းရှာ၍ ထားပေ၏။ ဥမ္မာဒစိတ္တာသည် သားယောက်ျား ဖွားလေသော် ထိုမိန်းမလည်း သမီးငယ်ကိုသပြာတစ်ထောင်ပေး၍ ယူပြီးမှ မိမိသားကို ထိုမိန်းမ အား ပေး၍မွေးစေ၏။

အဘယမင်း အဘိသိက်ခံခြင်း

အဘယမင်း အစရှိသော မောင်တော်မင်းသားတို့သည် နှမတော် ဖြစ်သော ဥမ္မာဒစိတ္တာသည် မိန်းမဖွားသည်ဟုကြားလျှင် နှစ်သက် ဝမ်းသာစွာနေ၏။ မယ်တော်ဖြစ်သော ဘဒ္ဒကစ္စာနာ မိဖုရားသည်သာလျှင် ထိုအကြောင်းကိုသိ၏။ ထိုသတို့သားကို အမည်မှည့်အံ့သော အခါ မယ်တော် ဘဒ္ဒကစ္စာနာနှင့် ဥမ္မာဒစိတ္တာတို့သည် တိုင်ပင်ကြ၍ ဘိုးတော် မင်းကြီး၏ လည်းကောင်း၊ ဦးရီးတော် အဘယမင်း၏လည်းကောင်း အမည်နှစ်ရပ် ရောစပ်၍ ပဏ္ဍုကာဘယဟု အမည်ကိုပြု၏။ ပဏ္ဍုဝါ သုဒေဝမင်းကြီးသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ အနှစ်သုံးဆယ်ပတ်လုံး မင်းပြု၍ မြေးတော်ပဏ္ဍုကာဘယကို ဖွားပြီးသော် ထိုလပင် ကြမ္မာကုန်လေ၍ မင်းညီမင်းသား များတော်မတ်တော် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားတော် အကြီးဖြစ်သော အဘယမင်းကို မင်းအဖြစ်သို့ အဘိသိက်သွန်းကြ ကုန်၏။

“ ပဒျပဒေါရဝံသ ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
 ၂၉-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
 “အဘယာဘိသေက” အမည်ရှိသော
 နဝမအပိုင်း အခဏ်းကား ပြီး၏။

၁၀။ ပဏ္ဍိကာဘယာဘိသေက ကဏ္ဍ-ဒသမပိုင်း
ပဏ္ဍိကာဘယမင်း နန်းတက်ခင်း

ပဏ္ဍိကာဘယကို ဒွါရမဏ္ဍလကသို့ပို့ခြင်း

ဥမ္မာဒစိတ္တာမင်းသမီးသည်လည်း “ဤသားကို ငါ၏အပါး၌ ထား၍ မသင့်ချေ၊ မောင်တော်တို့သိလျှင် သတ်ချိမ့်မည်”ဟု ကြံပြီးလျှင် ဂုမ္ဘကဘူတာ အမည်ရှိသောကျွန်မကို “ မင်းသားငယ်ကို ခင်းနှီးနှင့်တကွ အပိတ်ရှိသော တောင်း၌ထည့်၍ ဒွါရမဏ္ဍလကရွာသို့ ပို့ပါချေ၊ ဤမည် သော အထိန်းအား အပ်ထားပါလေ ”ဟု သပြာတစ်ထောင်နှင့်တကွ ပေးလိုက်၏။ ကျွန်မလည်း မင်းသမီးစေလိုက်တိုင်း တောင်းဖြင့်ရွက်၍ ထွက်သွားလေသော် ဥပတိဿ ရွာနှင့် ဒွါရမဏ္ဍလကရွာ၏အကြား တုမ္ပရကန္တရ မည်သောအရပ်သို့ရောက် လျှင် သူငယ်၏ဦးရီးတော်ဖြစ်သော မင်းသားတို့သည် သမင်တော၌ လှည့် လည်ခြင်းငှါ ထွက်လာသည် နှင့်ဆိုင်မိ၍ ကျွန်မကိုမြင်လျှင် “သင်အဘယ် သို့သွားသနည်း၊ သင်ရွက်သောတောင်း၌ အဘယ်ဝတ္ထုနည်း” ဟု မေး၏။ ကျွန်မကလည်း “ဒွါရမဏ္ဍလကရွာသို့သွားပါအံ့၊ ထိုရွာ၌နေသော ကျွန်ုပ်သမီး အား ပေးခြင်းငှါ တင်လဲမဲ့ကိုရွက်ခဲ့ပါသည် ” ဟုပြော၏။

မင်းသားတို့ကလည်း ခေါင်းမှချ၍ ပြလော့ဟု ဆိုပြန်လျှင် ကျွန်မက လည်း တောင်းကိုချရ၏။ ထိုအခါ ပဏ္ဍိကာဘယမင်းသား၌ စောင့်နေသော စိတ္တဘိလူးနှင့်ကာလဝေဠဘိလူးတို့သည် မင်းသားကို မကြည့်အောင် ထိုခဏ ချင်း ကြီးစွာသောတောဝက်ကို ဖန်ဆင်း၍ပြ၏။ မင်းသားတို့လည်း တောင်းကို ဖွင့်မကြည့်ပဲ ဝက်ကြီးကိုသာအစဉ်လိုက်လေကုန်၏။ ထိုဂုမ္ဘကဘူတာ မည်သော ကျွန်မသည်လည်း တောင်းကို အမြန်ရွက်၍ သွားလေသဖြင့် ဒွါရမဏ္ဍလက ရွာသို့ ရောက်သော် အထိန်းအား ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ သပြာ တထောင်ကိုပေး၍ ပဏ္ဍိကာဘယမင်းသားကို ပေးအပ်ထားခဲ့၏။ ထိုမင်းသား ရောက်သောနေ့ပင် လျှင် အထိန်း၏မိန်းမသည် သားငယ်ကိုဖွားမြင်၏။ အထိန်းယောက်ျားသည် လည်း ငါ၏မယား၌ သားမြွာမွေးသည်ဟု ပြောဆို၍ ထိုပဏ္ဍိကာဘယကို ရှိသေစွာ မွေးမြူ၏။

ခုနစ်နှစ်၊ ဆယ်နှစ်နှစ်ရွယ် သူငယ်တို့ကိုသတ်စေခြင်း

ထိုမင်းသား ခုနစ်နှစ်အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ ဦးရီးတော်တို့ သည် ဤရွာ၌ ရှိကြောင်းကိုသိကြကုန်၍ ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိ သူငယ်တို့ ရေကန် ၌ရေကစားသောအခါ ဖမ်း၍ သတ်စိမ့်သောငှါ သူသတ် ယောက်ျားတို့ကို စေလွှတ်၏။ သူငယ်တို့၏ ကစားရာဖြစ်သော ရေကန်၌လည်း ရေပြည့်လွှမ်း အပ်သောအခေါင်းရှိသော ရေခံတတ်ပင်ရှိ၏။ ပဏ္ဍုကာဘယသည် ရေကစား သောအခါ ရေသို့ငုပ်၍ ထိုသစ်ပင်၏အခေါင်းသို့ဝင်၍ ကြာမြင့်စွာနေပြီးသော် အဖော်သူငယ်အား လှည့်စား၍ ပြောမြဲဖြစ်သတည်း။ ထိုသူသတ်တို့ လာသော နေ့၌လည်း ပဏ္ဍုကာဘယသည် မိမိပုဆိုးကိုဝတ်၍ ရေ၌ငုပ်ပြီးလျှင် ထို သစ်ပင်၏ အခေါင်းသို့ဝင်၍ နေ၏။

ထို့ကြောင့် သူသတ်တို့သည် ပုဆိုးကိုရေတွက်၍ သူငယ်မြင် သမျှကို သတ်ပြီးလျှင် ဥပတိဿမြို့သို့ပြန်၍ သူငယ်တို့ကို အကဲ့နဲ့ သတ်ခဲ့ပါသည်ဟု မင်းအားလျှောက်၏။ ပဏ္ဍုကာဘယလည်း သူသတ် တို့သွားကြသောအခါမှ သစ်ခေါင်းမှထွက်၍ ရေမှတက်ပြီးသော် အဖော်သူငယ်တို့၏ အကောင်ကို မြင်လျှင် အလွန်ကြောက်လှသဖြင့် အထိန်း၏အိမ်သို့သွားလေ၏။ အထိန်း လည်း သက်သာရာမှ ရစေလျက် သို့ဝှက်ကာမွေးမြူ၍ထား၏။ သူငယ် တဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ် ရှိလေသော် ဦးရီးတော်မင်းသားတို့သည် ပဏ္ဍုကာ ဘယ မသေဘဲ ရှိကြောင်းကို ကြားပြန်၍ ထိုဒွါရမဏ္ဍလကရွာ၌ ခပ်သိမ်းသော နွားကျောင်းသားတို့ကို သတ်စိမ့်သောငှါ သူသတ်တို့ကို စေလွှတ်ပြန်၏။

သူသတ်တို့ လာရောက်သောနေ့၌ နွားကျောင်းသားသူငယ်တို့ သည် တခုသော ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ကိုရ၍ ဖုတ်ကင်ခြင်းငှါ ပဏ္ဍု ကာဘယ သူငယ်ကို ရွာသို့မီးယူစေလိုက်၏။ ပဏ္ဍုကာဘယလည်း ခရီး၌ ခလုတ်တိုက်မိ၍ အိမ်သို့ရောက်သောအခါ အထိန်းသား သူငယ်ကို “ငါခြေ နာလှသည် သင်သွား၍ မီးပို့ပါဈေ၊ ပို့ပြီးလျှင် မီးကင်၍ ကျက်သော အသား ကိုလည်း သင်စားရလတ္တံ့” ဟုဆို၍လွှတ်လိုက်၏။ အထိန်း၏ သားသည်လည်း ထိုစကားကိုကြားလျှင် နွားကျောင်းသားတို့ ၏အထံသို့ မီးပို့ခြင်းငှါ သွားလေ ၏။ ထိုခဏ၌ ဦးရီးတော်မင်းတို့ စေအပ်သော သူသတ်တို့သည် ခပ်သိမ်းသော

နွားကျောင်းသားတို့ကို ဝန်းရံလျက် သတ်ကြကုန်၏။ သတ်ပြီးမှ ဦးရီးတော် တို့အား သေကြောင်း ကို ကြားလျှောက်၍ ငြိမ်သက်စွာ နေကြကုန်၏။

ပဏ္ဍုကာဘယ ပညာသင်သွားခြင်း

သူငယ်သည် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်သောအခါ ဦးရီးတော်တို့ သည် မသေဘဲရှိကြောင်းကို ကြားပြန်ကုန်၏။ ထိုအခါမယ်တော်က သားကို စောင့်ရှောက်စိမ့်သောငှါ တထောင်သော ကျေးကျွန်သင်းပင်းတို့ကိုလည်း စေလွှတ်၏။ ဥပဿတိမြို့မှ တောင်အရပ်ဖြစ်သော ပဏ္ဍုလရွာ၌ ဗေဒင် တတ်မြောက်စွာသော ပဏ္ဍုလမည်သော ပုဏ္ဏားကြီးရှိ၏။ ထို ပုဏ္ဏား၏အထံ သို့သွား၍ အတတ်ပညာ တတ်လိမ္မာအောင် သင်၍ နေချေဟု သဝဏ်မှာစာ ကိုလည်း အထိန်းသို့ပို့စေ၏။ အထိန်းသည်လည်း မယ်တော်ပေးလိုက်သော မှာစာကိုပြု၍ တထောင်မျှလောက်သော ကျေးကျွန်လူစုတို့ကို အပ်ပြီးလျှင် ပဏ္ဍုလပုဏ္ဏားကြီး၏ အထံသို့ သွားစေ၏။ ပဏ္ဍုလပုဏ္ဏားသည်ကား များစွာ သော စည်းစိမ်ဥစ္စာလည်းရှိ၏။ ဗေဒင်၌ ကမ်းတဘက်သို့ ရောက်အောင်တတ် မြောက်၏။

ထိုပုဏ္ဏားကြီးက မိမိအိမ်သို့ ရောက်လာသော မင်းသား ကိုမြင်လျှင် “သင်ကား ပဏ္ဍုကာဘယမည်သော မင်းပင်လော”ဟုမေး၏။ မင်းသားက လည်း “ဟုတ်မှန်ပါ၏။ ဆရာစီရင်အပ်သမျှသောကိစ္စတို့ကို စီရင်ပါ”ဟု အပ်နှံသည်ရှိသော် ထိုမင်းသားအား များစွာသော ပူဇော် သက္ကာရကိုပြု၍ “အမောင်မင်းသား--- သင်သည် မစိုးရိမ်လင့်၊ နှစ်ပေါင်း ခုနစ်ဆယ်တိုင်တိုင် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုရလတ္တံ့၊ အတတ်ပညာကိုသာ ကောင်းစွာ သင်လော့”ဟု ဆို၍ အထူးထူးသော အတတ်ပညာတို့ကို သင်စေ၏။ ပဏ္ဍုလ ၏သားဖြစ်သော စန္ဒအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားကိုလည်း ကြပ်မ၍သင်စေ၏။ ထို့ကြောင့်မင်းသားလည်း တတ်မြောက်လွယ်သတည်း၊ တတ်မြောက်သော အခါ ဆရာဖြစ်သော ပဏ္ဍုလပုဏ္ဏားသည် မင်းသားအား သူရဲသူခက်တို့ကို ပေးကမ်းခြင်း အကျိုးငှါ တသိန်းသော သပြာတို့ကိုပေး၏။ မင်းသားလည်း ငါးရာသော သူရဲတို့ကို အမြဲရိက္ခာဖြင့် ချီးမြှောက်၏။

ထို့နောက်မှ ပဏ္ဏာလပုဏ္ဏားသည် ဤသို့ ပြောဆိုပြန်၏။ “မင်းသား-
အကြင်သတို့သမီးအား ယူအပ် ကိုင်အပ်သော သစ်ရွက်တို့သည် ရွှေဖြစ်
ကုန်အံ့၊ ထိုသတို့သမီးအား မိဖုရားပြုလေလော့၊ ငါ၏သားဖြစ်သော စန္ဒပုဏ္ဏား
ကိုလည်း ပုရောဟိတ်ပြုလေလော့၊ ထိုသို့ပြုရမူ သင့်ကို သူတပါးတို့ မနှောင့်ရှက်
နိုင်လတ္တံ့”ဟု ဆို၍ ဥစ္စာတို့ကို ပေးလျက် ရဲမက်နှင့်တကွ ပဏ္ဏာလရွာမှ
ထွက်စေ၏။ ဘုန်းရှိလှသော ပဏ္ဏာကာဘယ မင်းသားသည်လည်း မိမိ အမည်
ကို သိကြားအောင် ကြုံးဝါး၍ ပဏ္ဏာလရွာမှ ထွက်ခွါပြီးသော် ကာသတောင်
၏အနီး အာပဏမြို့ကြီး၌ ရဲမက် ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရဲမက်တို့၏
သုံးဆောင်ရာ ရိက္ခာစားနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဝယ်ယူပြီးလျှင် တထောင့်
ခုနစ်ရာသော ရဲမက်တို့ဖြင့် ခြံရံလျက် ဂိရိကဏ္ဍကမည်သော တောင် သို့
သွားလေ၏။

ပါလီမင်းသမီးကို ပဏ္ဏာကာဘယ ခိုးယူခြင်း

ထိုတောင်၏ အနီး၌လည်း ပဏ္ဏာကာဘယမင်း၏ ဦးရီးဖြစ်သော
ဂိရိကဏ္ဍကသိဝမည်သောမင်းသည် ခမည်းတော် ပဏ္ဏာဝါသုဒေဝမင်းကြီး
ပေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်၌ မြို့စားပြု၍နေ၏။ ထိုအခါ ဂိရိကဏ္ဍက
သိဝမင်းသည် ပယ်တရာမျှလောက်သောလယ်ကို ရိတ်စေ၍နေ၏။ ထို
သိဝမင်း၏ သမီးလည်း အလွန်တင့်တယ် ရှုချင်ဖွယ်သော အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ
၏။ ပါလီအမည်ရှိ၏။ ထိုမင်းသမီးသည် များစွာသော အခြံအရံနှင့်တကွ
တင့်တယ်လှပသော လှည်းယာဉ်ကိုစီး၍ ခမည်းတော်သိဝမင်းအား လည်း
ကောင်း၊ ကောက်ရိတ်သောသူအားလည်းကောင်း ကျွေးမွေးခြင်းငှါ လာလတ်
၏။ ပဏ္ဏာကာဘယမင်းသား၏ လူတို့သည် ထိုပါလီ မင်းသမီးကိုမြင်လျှင်
အရှင် ဖြစ်သော မင်းသားအား ကြားလျှောက်ကြကုန်၏။ မင်းသားလည်း
လျင်စွာ လာခဲ့၍ ပါသောပရိသတ်တို့ ကို ထက်ဝက်ခွဲစေ၏။

ထိုပရိသတ်နှင့်တကွ လှည်းယာဉ်ကိုစီး၍ မင်းသမီး၏အပါးသို့
ကပ်ပြီးလျှင် “ရှင်မ---သင်သည် အဘယ်သို့ သွားအံ့နည်း၊ အဘယ်သူ၏
သမီးနည်း”ဟု မေး၏။ ပါလီမင်းသမီးကလည်း ဂိရိကဏ္ဍကအရပ်ကို
စားရသော သိဝမင်း၏သမီး ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဖခင်တို့အား

ပဏ္ဍာကာဘယမင်း နန်းတက်ခင်း

၁၈၃

လည်းကောင်း၊ လယ်ရိတ်သမားတို့အားလည်းကောင်း ထမင်းအစာကျွေးခြင်း
ငှါ လာကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံကို ပြောသည်ရှိသော် မင်းသား
လည်း မင်းသမီးအား ချစ်ခင်တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ “ ချစ်နှမ---
ငါတို့သည် ခရီးသွားဧည့်သည် ဖြစ်ပါသည်။ စားဖွယ် စားရာပါလျှင် ငါတို့ကို
လည်း ဝေဖန်ပါ” ဟုဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် ပါလီမင်းသမီး ကလည်း
ပညောင်ပင်ကြီး အရင်း၌ လှည်းယာဉ်ကို ရပ်စေပြီးသော် လှည်းမှ ဆင်းသက်
၍ ရွှေခွက်ဖြင့် ထည့်၍ မင်းသားအား ကျွေး၏။ ကြွင်းသော လူပရိသတ်တို့
အားလည်း ကျွေးမွေးခြင်းငှါ ပညောင်ရွက် တို့ကို ဆွတ်ယူ၏။ ယူသမျှသော
ပညောင်ရွက်တို့သည် ရွှေခွက်ချည်း ဖြစ်လေကုန်၏။

သို့ဖြစ်သည်ကို မင်းသားမြင်လျှင် “ ငါ့ဆရာဖြစ်သော ပဏ္ဍာလ ပုဏ္ဏား
ပြောကြားအပ်သော မိန်းမသည် ဤသူပင်ဖြစ်တော့သည်။ မိဖုရား ဖြစ်ခြင်းငှါ
ထိုက်သော သမီးကညာကို ငါရပေပြီ။ အမျိုးအားဖြင့်လည်း ငါ့နှမပင် ဖြစ်
တော့သည်” ဟု အလွန်နှစ်သက်၏။ ပဌမခွက်၌ထည့်သော တယောက်စာ
သော ထမင်းသည် ထပ်ခါထပ်ခါ များစွာသော သူရဲတို့ စားငြားသော်လည်း
မကုန်၊ ကြွင်းလျက်သာရှိသတည်း။ ရှုချင်စဖွယ် စင်ကြယ်လှစွာသော အဆင်း
ရှိခြင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အတွေ့ရှိခြင်း၊ ကျွေးမွေး၍ မကုန်နိုင်ပဲ ပြည့်စုံ
နိုင်ခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှုဘုန်းကံဖြင့် အလွန်ချီးပထိုက်သော မိန်းမ
ဖြစ်သည်။ ထိုအခါမှစ၍ သုဝဏ္ဏပါလီဟူသော အမည်လည်းဖြစ်၏။

ပဏ္ဍာကာဘယမင်းသားသည်လည်း များစွာသော ဗိုလ်ပါအခြံအရံ
ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိပဲ သုဝဏ္ဏပါလီမင်းသမီးကို
မိမိစီးသော လှည်းယာဉ်ထက်သို့တင်၍ ဆောင်လေ၏။ မင်းသမီး၏ အခြံအရံ
ဖြစ်သော သူတို့သည်သာလျှင် လှည်းပေါ်တွင် ကျန်ရစ်သော ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်
တို့ကို ဆောင်၍ သိဝမင်းကောက်ရိတ်ရာသို့ ပို့ရ လေသတည်း။

အဘယမင်းနန်းစွန့်၍ တိဿမင်းပြုခြင်း

ဦးရီးတော် သိဝမင်းလည်း ထိုစကားကိုကြားလျှင် ပြင်းစွာ အမုက်
ထွက်၍ ခပ်သိမ်းသော လူတို့ကို လိုက်ကြကုန် ဟု စေ၏။ လူအများတို့လည်း

သိဝမင်း၏ အာဏာအတိုင်းလိုက်၍ ခိုက်ရန်ပြု ကြသော် ပဏ္ဍုကာဘယမင်း ၏ ရဲမက်တော်တို့သည် ခြိမ်းခြောက်၍ ပြန်စေကုန်၏။ နောင်သောအခါ ထိုနေရာ၌ မြို့ရွာတည်၍ ထိုဌာနကို ကလဟမြို့ ဟု သမုတ်ကြသတည်း။

သုဝဏ္ဏပါလီမင်းသမီး၏ မောင်တော် ငါးယောက်တို့သည် ခြိမ်းခြောက်လိုက်သော စကားကိုကြား၍ ရှိသမျှသော ရဲမက်ကို ရုံးစုပြီးလျှင် စစ်ထိုးခြင်းငှါ ကပ်လာသော် အလုံးစုံသော လူတို့ကို ပဏ္ဍုလပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော စန္ဒပုဏ္ဏားသည်သာလျှင် ခုခံကာကွယ် တိုက်၍ သက်လေကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ စစ်ထိုးရာမြေတို့သည် သွေး အလိမ်းလိမ်းကပ်သည်ဖြစ်၍ လောဟိတ ဝါဟခဏ္ဍ အမည်ရသတည်း။ ပဏ္ဍုကာဘယမင်းသားလည်း စစ်ထိုးရာ အရပ်မှသည် များစွာသော ဗိုလ်ပါအပေါင်းခြံရံလျက် * ဂင်္ဂါမြစ်၏ ထိုမှာဘက်ကမ်း၌တည်သော ဒေါဠမည်သော တောင်သို့ သွားလေ၏။ ထိုတောင်၏ အနီး၌ တပ်ဖွဲ့၍ လေးနှစ်ပတ်လုံး နေ၏။ ဦးရီးတော်ဖြစ်သော မင်းသားတို့သည် ပဏ္ဍုကာဘယမင်းသား ဒေါဠတောင်၌ နေကြောင်းကို ကြားလျှင် နောင်တော် အဘယမင်းကို ဥပတိဿမြို့၌ထား၍ ကိုးယောက်သော မင်းတို့သည် စစ်ထိုးခြင်းငှါ လိုက်လာကုန်ပြီးလျှင် ဥဒုမ္မရတောင်၏ အနီး၌ သစ်တပ်တည်၍ တူတော်ဖြစ်သော မင်းသားနှင့် စစ်ထိုးကြ၏။ မင်းသားလည်း အစဉ်အတိုင်းလိုက်၍ ဂင်္ဂါ၏ ဤမှာဘက်တိုင်အောင် ပြေးစေပြီးမှ ဦးရီးတော် တို့ တည်လုပ်သော စစ်တပ်၌ နှစ်နှစ်ပတ်လုံးနေ၏။

ဦးရီးတော် ကိုးယောက်တို့သည် ဥပတိဿရွာသို့သွား၍ ပြေးလာခဲ့ရသောအကြောင်းကို နောင်တော် အဘယမင်းအား လျှောက်ကြားလေသော် အဘယမင်းသည်လည်း တူတော်မှ ကြောက်လန့်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ “ငါတူ ပဏ္ဍုကာဘယ---သင်သည် ဂင်္ဂါမြစ်တဘက်၌ရှိသော မြို့ရွာဟူသမျှကို မြို့စားပြု၍နေပါလော့၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဘက်သို့ မကူးလာပါလင့်”ဟု လျှို့ဝှက်ခြင်းနှင့်တကွသော သဝဏ်စာကို ရေး၍ပို့ စေ၏။ ညီတော်ဖြစ်သော မင်းကိုးယောက်တို့သည် ထိုစကားကိုကြားသော် အဘယမင်းအား အမျက်ထွက်ကုန်၍ “ သင်သည်ပင်လျှင် ပဏ္ဍုကာဘယအား ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကြာမြင့်စွာပြုပြီ၊ ယခုလည်း ထိုပဏ္ဍုကာဘယအား တိုင်းနိုင်ငံကို ခွဲ၍

* သီဟိုဠ်ရှိ ဂင်္ဂါမြစ်။

ပေး၏။ ထို့ကြောင့် သင့်ကို ငါတို့ သတ်ကုန်အံ့” ဟု ဆိုကြ၏။ အဘယမင်း သည် ကိုးယောက်သော ညီတော်တို့အား မင်းအဖြစ်ကိုဆောင်နှင်း၏။ ညီတော် တို့လည်း ကိုးယောက်တို့တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သော တိဿကို မင်းပြု စေ၏။ ဥမ္မာဒစိတ္တာမင်းသမီးအား ဘေးမရှိခြင်းကို ပေးတတ်သောအဘယမင်း သည် ထိုဥပတိဿမြို့၌ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပတ်လုံး မင်းအဖြစ်ကို ပြု၏။

နတ်ဘီလူးမနှင့် ပဏ္ဍုကာဘယ

ဥဒုမ္မရတောင်၌ နေသော ဝဠဝါမုခီမည်သော နတ်ဘီလူးမသည် တုမ္မရိယအပြင်၌တည်သော ရေကန်နား၌ ကိုယ်အလုံးဖြူလျက် နီသော အခြေရှိသော အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော မြည်းမ၏ သဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်း လျက် ကျက်စား၏။ ထိုဘီလူးမ၏ အမည်ကား စေတိယာ အမည်ရှိသတည်း။ ထိုစေတိယာ ဘီလူးမ၏လင်ကား ဥဒုမ္မရတောင်၌ နေသော ဇုတိန္ဒရမည် သော ဘီလူးတည်း။ ထိုဘီလူးမင်းသည် သိရိသဝတ္ထုမြို့ကို ဝိဇယမင်း စစ်ထိုး သောအခါကပင် ကျနှင့်လေသတည်း။ ပဏ္ဍုကာဘယ မင်းသား၏အချင်းဖြစ် သော ယောက်ျားတယောက်သည် အလွန်လှပသော မြည်းမကိုမြင်၍ အရှင် ဖြစ်သော ပဏ္ဍုကာဘယမင်းအား လျှောက်ကြား လေသော် မင်းသားလည်း ထိုမြည်းမကို ဖမ်းယူခြင်းငှာ ကြိုးကိုကိုင်၍ မြည်းမ အနီးသို့ ကပ်လေသော် မြည်းမသည် နောက်မှ လာသောမင်းသားကို မြင်၍ မင်းသား၏ တန်ခိုး ကြောင့် ကြောက်လန့်ရကား ကိုယ်ကိုမကွပ်ဝှက်နိုင်ဘဲ ရေကန်ကိုသာ လှည့် လည်၍ပြေး၏။

မင်းသားလည်း မြည်းမ-ပြေးတိုင်း အစဉ်လိုက်၍ ခုနစ်ပတ်ရှိလေ သော် မဟာဂင်္ဂါသို့ သက်၍ ရေငုပ်၏။ ထိုရေမှတက်ပြီးလျှင် ဥဒုမ္မရတောင် ကိုပင် ခုနစ်ပတ်လှည့်၍ ပြေးပြန်၏။ ထိုမှသည် ရေကန်သို့ ပြေး၍ သုံးပတ် ရစ်ပြီးမှ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ သွား၍ ကစ္ဆကဆိပ်မှ ရေသို့ ဆင်း၏။ ထိုအခါ ပဏ္ဍု ကာဘယ မင်းသားလည်း မြည်းမ၏အမြီးကို ဆွဲမိ၏။ ရေ၌မျောလာသော ထန်းရွက်ကိုလည်း ကိုင်၍ ထို ထန်းရွက် သည် မင်းသား၏ဘုန်းကံကြောင့် သန်လျက်ကြီး ဖြစ်လေ၏။ ထို သန်လျက်ဖြင့် သတ်ခြင်းငှါ မိုးလေသော် မြည်းမက ဤသို့ဆို၏။ “အရှင် သား... အကျွန်ုပ်ကို မသတ်ပါလင့်၊ သင် မင်းသားအား ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း ၌ မင်းအဖြစ်ကို ငါပေးအံ့” ဟုဆို၏။

ထိုစကားကိုကြားသော် မင်းသားလည်း မြည်းမ၏ လည်ကို ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့၍ သန်လျက်ဦးနှင့် နှာခေါင်းကိုထွင်း၍ ကြိုးတပ်၏။ ကြိုး တပ်မိသော် မြည်းမသည် မင်း၏လက်သို့ လိုက်ရ၏။ မင်းသားလည်း ထိုမြည်းမကို စီးလျက် ဥဒုမ္မရတောင်သို့ သွား၍ တောင်သို့တက်ပြီးလျှင် ထိုဘီလူးမ၏ဗိမာန် သို့ဝင်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဘီလူးမနှင့်မွေ့လျော်၍ တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ထိုဗိမာန်မှ ထွက်ခဲ့၍ စိတ္တမည်သော လိုဏ်တံခါး၌ စောင့်နေသော လူများတို့အား မိမိကိုယ်ကိုထင်စွာပြ၍ လူတို့ကို ရွှင်စေပြီးမှ နေရင်းဖြစ်သော သစ်တပ်သို့လာ သတည်း။

* [“ဥတ္တရဝိဟာရ အဋ္ဌကထာ”၌လာသောစကားကိုသွင်း၍ ပြသည်။]

ဦးရီးတော်တို့အားအောင်ခြင်း

ပဏ္ဍုကာဘယမင်းသားသည်လည်း သင်းပင်းဗိုလ်ပါနှင့်တကွ ဥဒုမ္မရ တောင်မှ ထွက်ခဲ့၍ အရိဋ္ဌမည်သော တောင်သို့လာပြီးလျှင် စစ်ထိုးအံ့သော အခါကို ဆင်ခြင်၍ ထိုအရိဋ္ဌတောင်၏အနီး၌ တပ်ကြီး တည်လျက် ခုနစ်နှစ် တိုင်တိုင်နေ၏။ (အဋ္ဌကထာ၌ကား ခြောက်နှစ် နေသည်ဟုဆို၏။) ထို မင်းသား၏ ဦးရီးတော်ဖြစ်သော မင်းတကျိပ်တို့ သည်လည်း အဘယမင်းကို လည်းကောင်း၊ သိဝမင်းကိုလည်းကောင်း ထားခဲ့၍ ကြွင်းသော မင်းရှစ် ယောက်တို့သည် မိမိဗိုလ်ပါသင်းပင်း ဆင်မြင်း လက်နက်နှင့်တကွ စစ်ထိုးခြင်း ငှါ အရိဋ္ဌတောင်သို့ လာကြ၏။ နဂရမည်သောရွာ၌ လုံခြုံစွာ သစ်တပ်တည် ၍ နေပြီးသော် စစ်သူကြီးကို လွှတ်၍ အရိဋ္ဌတောင်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ရံစေ၏။

ထိုအခါ ပဏ္ဍုကာဘယမင်းသားသည် ဝဠဝါမုခီမည်သော ဘီလူးမ နှင့်တိုင်ပင်၍ ထိုဘီလူးမပြောဆိုအပ်သော နည်းနာဖြင့် မင်းတို့၏ သုံးဆောင် ရာ ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ အထူးထူးသော လက်ဆောင် ပဏ္ဍာတို့ကိုလည်း ကောင်း ပို့ဆက်၍ “အကျွန်ုပ်သည် သင်ဦးရီး မင်းတို့အား ကန်တော့ခြင်း ငှါလာပါအံ့”ဟု လျှောက်လိုက်၍ ရဲမက် ဗိုလ်ပါတို့ကို ရှေးဦးစွာ စေလွှတ်၏။

* ဥတ္တရဝိဟာရ အဋ္ဌကထာ- သီဟိုဠ်ဘာသာ မဟာဝင်္ဂ အဋ္ဌကထာ။

ဦးရီးတော် မင်းတို့ကလည်း ဝင်လာသော ပဏ္ဍိကာဘယကို အလွယ်တကူ ဖမ်းယူတော့မည်ဟု နှလုံးထား၍ ရွံရှားခြင်းကင်းလျက် နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ ပဏ္ဍိကာဘယ မင်းသည် ဘီလူးမ ဖန်ဆင်းသော မြည်းမကိုစီး၍ များစွာသော ဗိုလ်ပါခြံရံလျက် တပ်တွင်းသို့ ဝင်လေ၏။ အလယ်သို့ရောက်သော် ဘီလူးမ သည် ကြီးလှ စွာသော မြည်းသံကို မြည်၏။

ထိုအခါ တပ်တွင်းသို့ဝင်မိသော ရဲမက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အပ၌ တည်သော ရဲမက်တို့သည်လည်းကောင်း တပြိုင်နက် ကြော်ငြာခြင်းကိုပြု၍ ထိတ်လန့်စေပြီးမှ ဦးရီးတော် ရှစ်ယောက်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ရဲမက်တို့ကို လည်းကောင်း သတ်၍ ရှစ်လုံးသော ဦးခေါင်းစုတို့ကို ရလေကုန်၏။ ထိုအခါ တောင်ကိုရံသော စစ်သူကြီးသည် ပြေး၍ တောချုံအရပ်သို့ဝင်လေ၏။ ထို အရပ်သည် နောင်သောအခါ သေနာပတိ ဂုဗ္ဗ-ဟု တွင်လေ၏။ မိမိ သူရဲတို့၏ ဦးခေါင်းထက်၌ ဦးရီးတော်တို့၏ ဦးခေါင်းကိုတင်၍ ထားအပ်သော ရှစ်လုံးသော ဦးခေါင်းစုတို့ကို ပဏ္ဍိကာဘယမင်း မြင်လေသော် ဗူးသီးပုံကဲ့သို့ တကားဟု ဆိုလေသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ထိုအရပ်၌ တည်သော ရွာကို လာဗုရွာဟု သမုတ်ကြသတည်း။

အနုရာဓမြို့တည်ခြင်း

မင်းသားလည်း ဤသို့သော စစ်သူကြီးကို အောင်ပြီးသော် ဘိုးတော် ဖြစ်သော အနုရာဓမင်းသည် မိမိ၏ နေရာအိမ်ကို ထိုပဏ္ဍိကာ ဘယမင်းအား ပေး၍ တပါးသောအရပ်၌ မိမိနေခြင်းကိုပြု၏။ ပဏ္ဍိကာ ဘယမင်းလည်း ဘိုးတော်ပေးသော အိမ်၌နေပြီးလျှင် မြို့သစ်တည် လုပ်ခြင်းငှါ ပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်သော် ဤအနုရာဓရွာပင် သင့်တင့်သည်ဟု ဆိုကြသောကြောင့် ထိုရွာ ကိုပင် မြို့၊ ပြ၊ ကျုံး၊ မြောင်း၊ တန်ဆောင်း၊ တံခါးအစရှိသော မြို့၏ အင်္ဂါဖြင့် စုံလင်စွာပြုလုပ်စေသည်။ ထိုအရပ်ကို ဝိဇယမင်း၏ အနုရာဓမည်သော အမတ်၊ ဘဒ္ဒကစွာနာ မိဖုရား၏ မောင်တော်ဖြစ်သော အနုရာဓမင်းတို့၏ နေရာဖြစ်သော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနုရာဓနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ တည်သည် ၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း အနုရာဓမြို့ဟုသမုတ်ပေ၏။

ထိုပဏ္ဍိကာဘယမင်းသည် ဥပတိဿမြို့မှ ဦးရီးတော်တို့ ဆောင်း အပ်သော ထီးဖြူ မြောက်စည် အစရှိသော မင်းခမ်းတော်တို့ကို ယူစေ၍

ဇာတဿရ အိုင်ရေဖြင့် ဆေးလျော်ပြီးသော် ထိုဇာတဿရ အိုင်ရေဖြင့် အဘိသိက်သွန်းခြင်းငှါ ပြုလေ၏။ သုဝဏ္ဏပါလီမင်းသမီးကိုလည်း မိဖုရားကြီးအဖြစ်၌ အဘိသိက်သွန်းစေ၏။ စန္ဒပုဏ္ဏားကိုလည်း ဆရာဖြစ်သော ပဏ္ဍုလပုဏ္ဏား၏အစီအရင်ရှိသည့်အတိုင်း ပုရောဟိတ်အရာ၌ ထားပေ၏။ ကြွင်းကုန်သော မင်းခစား ယောက်ျားတို့ကိုလည်း ထိုက်သည့်အားလျော်စွာသော အရာ၌ ထား၍ မြှောက်စားတော်မူ၏။ ထိုပဏ္ဍုကာဘယမင်းသည် ဦးရီးတော်အကြီးဖြစ်သော အဘယမင်းကိုမူကား မယ်တော်အားလည်းကောင်း၊ မိမိအားလည်းကောင်း များစွာသော ကျေးဇူးပြုဖူးသည့် အဖြစ်ကြောင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို မယုတ်စေမူ၍ မြို့စောင့် မြို့ကွပ်တို့၏ မင်းအဖြစ်ကိုပေးပေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ မြို့စောင့်မင်းထားခြင်းသည် အစဉ်ဖြစ်သတည်း။

ယောက္ခမတော်ဖြစ်သော ဂိရိကဏ္ဍကသီဝ အမည်ရှိသော ဦးရီးတော်မင်းကိုလည်း ထိုအရပ်ကိုပင်လျှင် အပိုင်စားပေးတော်မူ၏။ အဘိသိက် ရေယူရာဖြစ်သော ဇာတဿရ ရေကန်ကိုလည်း ရေများစွာ တည်အောင်တူးစေ၏။ ကန်ရိုးကန်ဘောင်ခိုင်လုံအောင်ပြုပြီးမှ ဇယဝါပိဟု သမုတ်တော်မူ၏။ ကျေးဇူးကို သိတတ်လှသော ပဏ္ဍုကာဘယမင်းသည် ကာလဝေဠဘီလူးကို အနုရာဇမြို့၏ အရှေ့အရပ်၌ နေစေ၏။ စိတ္တရာဇာဘီလူးကို အဘယရေကန်၏ အောက်အဖို့၌ နေစေ၏။ ဂုမ္မကဘူတာ မည်သော နတ်ဘီလူးတို့အားလည်းကောင်း ဝဠဝါမုခိဘီလူးမအား လည်းကောင်း၊ တပါးကုန်သော နတ်ဘီလူးတို့အား လည်းကောင်းနှစ်စဉ်မပြတ် လူတို့ ပူဇော်သက္ကာကို ပြုစေ၏။

မွေ့လျော်ရွှင်ယုခြင်းငှါ ပွဲသဘင်ခံရာ၌လည်း စိတ္တရာဇာ မည်သော နတ်ဘီလူးနှင့်တကွ တူသောနေရာ၌ နေစေ၏။ နတ်ဘီလူးတို့၏ ကခြင်း၊ လူတို့၏ကခြင်းနှစ်ပါးဖြင့် ကခုန်ခြင်းကို ပြုစေလျက် မွေ့လျော်တော်မူ၏။ မြို့တံခါးလေးမျက်နှာ၌ ရွာကြီးလေးရွာတို့ကို တည်စေ၍ ထိုရွာ၏ အနီး၌လည်း ရေကန်ကြီးတို့ကိုလည်း ပြုလုပ်စေ၏။ ထိုရေကန်၌လည်း သားငှက်တို့ကို ဘေးမဲ့ပေးတော်မူ၍ အဘယရေကန်ဟု တွင်စေ၏။ မြို့၏ အနောက်၌ ကျယ်စွာသော သုသာန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လူသတ်ရာဖြစ်သော အာယာတနသုသာန်ကိုလည်းကောင်း အသီးအခြား ထားပေ၏။

ပဏ္ဍိကာဘယမင်း နန်းတက်ခဏ်း

၁၈၉

ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်း၏ နေရာပညောင်ပင်ကိုလည်းကောင်း ဗျာဓ
 နတ်တို့၏ နေရာဖြစ်သော ထန်းပင်ကို လည်းကောင်း ထားပေး၏။ သဘာဝ
 နတ်ကွန်းကို လည်းကောင်း၊ ပဘောဒနတ်ကွန်းကို လည်းကောင်း မြို့အနောက်
 မျက်နှာ၌ ကောင်းစွာတည်လုပ်စေ၏။ စက္ကာလအမျိုးတို့ကို ရွေးချယ်စေ၍
 မြို့ကိုပြုပြင် သုတ်သင်သော လူပေါင်းငါးရာ၊ မသန့်မစင် သုတ်သင်သော
 လူပေါင်းနှစ်ရာ လူသေကောင်ဖုတ်သော လူပေါင်းတရာ ငါးဆယ်တို့ကိုလည်း
 သီးခြား၍နေစေ၏။ သုသာန်စောင့် ခွန်းစက္ကား တရာငါးဆယ်တို့ကိုလည်း
 အခြားထားပေး၏။ ထိုစက္ကာလတို့၏ရွာကို သုသာန်၏ အနောက်မြောက်၌
 ထားပေး၏။ ဤသူတို့သည် မင်းစီရင်တိုင်းသော အမှုကိုသာ ပြုပေ၏။ ထို
 စက္ကာလတို့၏ အရှေ့မြောက်အရပ်၌ကား စက္ကာလတို့၏ နိစသုသာန်ကို
 အမြဲထားပေး၏။ ထိုသုသာန်၏ မြောက်အရပ်ရှိ ပါသာဏတောင်၏ အတွင်း
 ၌ သားမုဆိုး၊ ငှက်မုဆိုး တို့၏နေရာ အိမ်အစဉ်ကို တည်စေကုန်၏။

ထိုမုဆိုးရွာ၏မြောက်ဖြစ်သော အရပ်၌ ဂါမဏိရေကန်တိုင်အောင်
 များစွာသော ရသေ့တို့၏ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်စေတော်မူ၏။ စက္ကာလတို့၏
 နိစသုသာန်၏ အရှေ့အရပ်၌ကား ဇောတိယနိဂဏ္ဌဆရာ၏ ကျောင်းကို
 ဆောက်လုပ်စေ၏။ ထိုကျောင်း၏ အနီး၌လည်း ဂိရိအမည်ရှိသော နိဂဏ္ဌ
 ဆရာသည် လည်းကောင်း၊ အထူးထူးသော အယူဝါဒရှိကုန်သော များစွာ
 ကုန်သော ပါသဏ္ဌရဟန်းတို့ကို လည်းကောင်း နေစေကုန်၏။ နိဂဏ္ဌဆရာ
 တို့၏ နေရာအရပ်၌သာလျှင် ကုမ္ဘဏ္ဍနိဂဏ္ဌ၏ နတ်ကွန်းကိုလည်းပြုစေ၏။
 ထိုနတ်ကွန်းလည်း ကုမ္ဘဏ္ဍနတ်ကွန်း ဟူ၍ပင်တွင်သတည်း။ ထိုကုမ္ဘဏ္ဍ
 နတ်ကွန်း၏ အနောက်မျက်နှာ မုဆိုးရွာအရှေ့ဖြစ်သောအရပ်၌ကား ငါးရာ
 မျှလောက်သော မိစ္ဆာတိတ္ထိအမျိုးတို့ကို နေစေကုန်၏။ ဇောတိယကျောင်းမှ
 မြောက် ဂါမဏိရေကန်မှ တောင်ဖြစ်သော အရပ်၌ကား ပရိဗိုဇရဟန်းတို့၏
 ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိဂဏ္ဌဆရာတို့၏ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အာဇီဝက
 တက္ကတွန်းတို့၏ ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားတို့ နေရာကိုလည်းကောင်း၊
 ယာဉ်နှင့်တူစွာ ဆောက်လုပ်အပ်သော ဇရပ်၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ မင်္ဂလာရွတ်ရာ
 ဇရပ်ကိုလည်းကောင်း ဆောက်လုပ် စေ၏။

ဤပဏ္ဍိကာဘယမင်းသည် ရာဇာဘိသေက ခံပြီးသည့်နောက်
 ဆယ်နှစ်တိုင်တိုင် အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မြို့ရွာ အပိုင်းအခြား၊

လူအပိုင်းအခြားကို စီရင်တော်မူ၏။ ထိုမင်းသည် ဘီလူးနတ်ဟူသော အဆွေ
 ခင်ပွန်းရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားပြကုန်သော ကာလဝေဠဘီလူး၊ စိတ္တရာဇာ
 ဘီလူးတို့နှင့်တကွ မင်း၏စည်းစိမ်ကို ခံတော်မူ၏။ အဘယမင်း နန်းကျပြီး
 သည်မှ ပဏ္ဍုကာဘယမင်း နန်းတက်ပြီးသည်တိုင်အောင် အကြား၌ တဆယ့်
 ခုနစ်နှစ်တို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်းမရှိသောနှစ်တို့တည်း။ ထိုပဏ္ဍုကာ
 ဘယမင်းသည် သုံးဆယ့်ခုနစ်နှစ်ရှိသောအခါမှ မင်းအဖြစ်ကိုရ၍ ဤအနုရာဇ
 မြို့၌ နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ်ပတ်လုံး မင်းပြုသည် သက်တော်တရာခုနစ်နှစ်ရှိမှ
 အနိစ္စရောက်လေသတည်း။

“ ပဒျပဒေါရဝသ ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
 ၁၀၆-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
 “ ပဏ္ဍုကာဘယာဘိသေက ” အမည်ရှိသော
 ဒသမအပိုင်း-အခန်းကား ပြီး၏။

--x--x--x--

၁၁။ ဒေဝိနိပိယတိဿာဘိသေက-ဧကာဒသမပိုင်း ဒေဝိနိပိယတိဿမင်း နန်းတက်ခဏ်း

မုဋ္ဌသီဝမင်းအကြောင်း

ပဏ္ဍုကာဘယမင်း ကံကုန်လေသော် ထိုမင်းနှင့် သုဝဏ္ဏပါလီ
 မိဖုရားမှဖွားသော မုဋ္ဌသီဝမင်းသားသည် နှောင့်ယှက်ခြင်း မရှိဘဲ မင်းအဖြစ်သို့
 ရောက်တော်မူ၏။ ထိုမင်းသည် အသီးအပွင့်ကို ဆောင်သော ပန်းသစ်ပင်
 တို့နှင့် ပြည့်စုံသော နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် တင့်တယ်ကြီးမြတ်လှသော ဥယျာဉ်ကို
 ပြုလုပ်၏။ ထိုဥယျာဉ်သည် ဥယျာဉ်မြေကို သိမ်းဆည်းသော နေ၌ အခါမဲ့
 မိုဃ်းကြီး သည်းထန်စွာ ရွာသောကြောင့် “မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်” ဟု
 တွင်သတည်း။ မုဋ္ဌသီဝမင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဇမြို့၌ အနှစ်
 ခြောက်ဆယ်ပတ်လုံး မင်းအဖြစ်ကို ပြု၏။ ထိုမုဋ္ဌသီဝမင်းအား အချင်းချင်း

အကျိုးစီးပွားကိုရှာလေ့ရှိကုန်သော *သားတော်တကျိပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
အချင်းချင်း တူသော အဆင်းရှိကုန်သော အမျိုးအားလျော်သော အကျင့်
ရှိသော သမီးနှစ်ယောက်တို့ သည်လည်းကောင်း ရှိကုန်၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း ရွေးဘုန်းကံ

ထိုသားချင်း တကျိပ်နှစ်ယောက်တို့တွင် ဒုတိယ သားတော်သည်
ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း မည်၏။ ဘုန်းပညာနှင့် လွန်စွာ ထွန်းပ၏။ ထိုဒေဝါနံ
ပိယတိဿမင်းသည် ခမည်းတော်လွန်သဖြင့် မင်းအဖြစ်ကို ပြုရ၏။ ထိုမင်း
ဘိသိက်ခံသည်နှင့် တပြိုင်နက် များစွာကုန်သော အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲ
ထူးကဲသော အခြင်းအရာတို့သည် ဖြစ်လာကုန်၏။

၁။ အလုံးစုံသော သီးဟိုဠ်ကျွန်း၌ မြေထဲ၌ တည်ကုန်သော ရွှေအိုး၊
ငွေအိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အထူးထူးသော ဣန္ဒြေနီလာ၊ ရတနာ
စိန်၊ ကျောက်တို့သည်လည်းကောင်း မြေအပြင်သို့ အလိုလိုတက်၍
ပေါ်ထွက် လာကုန်၏။

၂။ လင်္ကာဒီပကျွန်း၏ အနီး၌ ကွဲပျက် မြုပ်နေသော လှေ၌ တည်သော
ရတနာတို့သည်လည်း ကမ်းနားသို့သာ ဆိုက်တက် လာကုန်၏။

၃။ သမုဒ္ဒရာ၌ ဖြစ်သော ပုလဲ၊သန္တာ စသော ရတနာတို့သည်လည်း
ကြည်းကုန်းသို့သာ တက်ရောက်လာကုန်၏။

၄။ အနုရာဓမြို့၏ အရှေ့တောင်ထောင့် တယူဇနာကွာသော အရပ်၌
တည်သော ဆာတမည်သော တောင်သည် ရှိ၏။ ထိုတောင်၏
ခြေရင်း၌ အလျားလုံးပတ် ပမာဏအားဖြင့် ရထားနှင်တံ မျှလောက်
ကုန်သော သုံးချောင်းသော ဝါးတို့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကုန်၏။
ထိုသုံးချောင်း တို့တွင်-

(က) တချောင်းသောဝါးသည် လတာယဋ္ဌိမည်၏။ အဆင်းကား
ငွေအဆင်းနှင့် တူ၏။ ထိုဝါး၌ ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော နွယ်တို့
သည် နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ် တင့်တယ်ကုန်၏။

* သားတော်တကျိပ်ကား- အဘယ၊ ဒေဝါနံပိယတိဿ၊ မဟာနာဂ၊ ဥတ္တိယ၊
မတ္တာဘယ၊ မိတ္တ၊ မဟာသိဝ၊ အသေလ၊ သုဝဏ္ဏ ပိဏ္ဏတိဿ၊ ခီရ၊ တည်း။ (ဒီပဝင်)

(ခ) တချောင်းသော ဝါးသည် ကုသုမယဋ္ဌိမည်၏။ အဆင်းကား ရွှေအဆင်း ကဲ့သို့ ဝင်းဝင်းဝါ၏။ ထိုဝါး၌ များစွာကုန်သော အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော ရေပန်း၊ ကြည်းပန်း အပွင့်တို့သည် ပွင့်ချပ် ဝတ်ဆံတို့ဖြင့် အလွန်ဖူးရရူးထလျက် ထင်ကုန်၏။

(ဂ) တချောင်းသော ဝါးသည် သကုဏယဋ္ဌိမည်၏။ အဆင်း ကား ငွေအဆင်းကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးဖြူ၏။ ထိုဝါး၌ အထူးထူး သော အဆင်း၊ အထူးထူးသော အမျိုးရှိကုန်သော ဇီဝဇိ၊ စက္ကဝက်၊ ဆက်ရက်၊ ငှက်၊ ခါ-အစရှိကုန်သောငှက်ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လား၊ မြည်း၊ ကြံ့၊ စိုင်း အစရှိ ကုန်သော သားရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း အသက်ရှိသကဲ့သို့ ထင်ကုန်၏။

၅။ ဤမှတစ်ပါး သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌လည်း ဆင်ရုပ်နှင့်တူသော ပုလဲ၊ မြင်းရုပ်နှင့်တူသော ပုလဲ၊ ရထားသဏ္ဌာန်ရှိသော ပုလဲ၊ သို့သျားသီး သဏ္ဌာန်ရှိသော ပုလဲ၊ လက်ကောက် သဏ္ဌာန်ရှိသော ပုလဲ၊ လက်စွပ်သဏ္ဌာန်ရှိသော ပုလဲ၊ ရေခံတက်သီး သဏ္ဌာန်ရှိသော ပုလဲ၊ ပြကတေ့သော ပုလဲ၊ ဤရှစ်ပါးသော အမျိုးရှိသော ပုလဲတို့သည် သမုဒ္ဒရာလှိုင်း ခတ်ရာ၌ တိုက်၍ ကန်သင်းရိုးကဲ့သို့ တည်ကုန်၏။

၆။ ဣန္ဒနီလာပတ္တမြား၊ ကြောင်မျက်ရွဲပတ္တမြား၊ နီသော ပတ္တမြား၊ စိမ်းသော ပတ္တမြားတို့သည်လည်း ထိုထိုသော ဌာနမှ ဖြစ်ပေါ်ကြ ကုန်၏။

ဤသို့အားဖြင့် များလှသော ရတနာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရှစ်ပါးသော ပုလဲမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခုနစ်ချောင်းသော ရတနာနှင့်တံတို့သည်လည်းကောင်း၊ မင်းဘိသိက်ခံ၍ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌သာ မင်း၏ထံသို့ ရောက်လှာကုန် သတည်း။ ဤဒေဝါနံ ပိယတိဿမင်းနှင့် ပါဠိပုတ်ပြည်ကို အစိုးရသော သီရိဓမ္မာသောကမင်းသည် အချင်းချင်းမမြင်ဖူး-မတွေ့ဖူး

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း နန်းတက်ခဏ်း

၁၉၃

ငြားသော်လည်း ကုန်သည်တို့ဆောင်အပ်သော သတင်းစကားကို ကြားရုံ
မျှဖြင့် အဒိဋ္ဌသဟာယ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြသတည်း။

ဒေဝါနံပိယတိဿနှင့် ဓမ္မာသောက

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် မိမိထံသို့ ပို့ရောက်လာသော ရတနာ
အမျိုးမျိုးတို့ကိုမြင်လျှင် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ “အဖိုးများစွာ
ထိုက်ကုန်သော ဤရတနာတို့ကို ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော ဓမ္မာ
သောကမင်းအား ဆက်သရသော် ကောင်း၏” ဟု အကြံဖြစ်၍ ယင်းသို့
ကြံပြီးလျှင် မိမိ၏ တူဖြစ်သော မဟာအရိဋ္ဌမည် သောအမတ်ကို အကြီးပြု၍
တာလိပဗ္ဗတမည်သော ပုဏ္ဏား၊ တေလ မည်သော အမတ်၊ တိဿမည်သော
စာချီ၊ ဤလေးယောက်သော သူတို့ကို တမန်ပြု၍ ပို့စေ၏။ ပို့သော
လက်ဆောင်တော်ကား-

- ၁။ ပတ္တမြားမျိုးသုံးပါး၊
- ၂။ သုံးချောင်းသော ရထားနှင်တံဝါး၊
- ၃။ လက်ျာရစ် ခရုသင်း၊
- ၄။ ပုလဲမျိုးရှစ်ပါး၊

ဤအဖိုးများစွာ ထိုက်ကုန်သော ရတနာတို့တည်း။ တမန်တော်
တို့သည် ဇမ္ဗူကောလ သင်္ဘောဆိပ်၌ လှေသို့သက်၍ လွှင့်ကြလေသော်
ခုနစ်ရက်မျှဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းဆိပ်သို့ရောက်၍ ထိုဆိပ်မှ သွားပြန်သဖြင့်
ခုနစ်ရက်ရှိလျှင် ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ရောက်၍ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးအား
ထိုလက်ဆောင်များကို ဆက်သကြကုန်၏။

ဓမ္မာသောကမင်းလည်း လက်ဆောင်တို့ကို မြင်လျှင် အလွန် ကြင်နာ
ကြည်ညို၍ “ငါတို့ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ ဤသို့သော ရတနာတို့သည် မရှိပေကုန်၊
ရခဲစွာသော ရတနာကို ဆက်လှာပေသည်” ဟုလွန်စွာ နှစ်သက်သည် ဖြစ်၍
အံ့ရိဋ္ဌ အမတ်အား စစ်သူကြီးအရာကို ပေး၏။ တာလိပဗ္ဗတ ပုဏ္ဏားအား
ပုရောဟိတ် အရာကို၊ တေလမည်သော အမတ်အား ဘဏ္ဍာစိုးအရာကို၊
တိဿမည်သော စာချီအား သူဌေးအရာကို ပေး၏။ ထိုတမန်တို့အား
များစွာသော စည်းစိမ် ချမ်းသာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နေရာအိမ်တို့ကို
လည်းကောင်း ပေး၍ထားပြီးမှ မျှူးမတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ လက်ဆောင်တုံ့ပြန်

ရန် စီမံတော်မူသည်ကား-

- ၁။ စာမရီသားမြီးယပ်၊
- ၂။ နဖူးသင်းကျစ်၊
- ၃။ သန်လျက်၊
- ၄။ ထီးဖြူ
- ၅။ ရတနာခြေနင်း၊
- ၆။ ဦးရစ်ပေါင်း
- ၇။ နားသွယ်ပန်း၊
- ၈။ ရတနာဖြင့်ပြီးသော ဆောက်လုံးထိုးကြိုး၊
- ၉။ ရွှေကရား၊
- ၁၀။ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသောဆီ၌ ထည့်လိုက်သော် ဆီပူကိုလည်းကောင်း၊
မီးပူကိုလည်းကောင်း ငြိမ်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဂေါသီတ စန္ဒကူး၊
- ၁၁။ အဝတ်နွမ်းညစ်သော် မီး၌ထည့်သဖြင့် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍
ရေဖြင့် မဖွပ်အပ်သော ပုဆိုးတစ်စုံ၊
- ၁၂။ အဖိုးများစွာထိုက်သော ရွှေသားအဆင်းရှိသော လက်သုတ် ပုဆိုး၊
- ၁၃။ နဂါးတို့ဆက်သအပ်သော စန္ဒကူး၊
- ၁၄။ နေအရုဏ် တက်သည်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော အရုဏဝတီ မြေ၊
- ၁၅။ အနောတတ်အိုင်မှ ဖြစ်သော ရေတထမ်း၊
- ၁၆။ ဂင်္ဂါရေတထမ်း၊
- ၁၇။ အဘိသိက်သွန်းခြင်းငှါထိုက်သော သမုဒ္ဒရာမှ ဖြစ်သော လက်ယာရစ်
ခရသင်း၊
- ၁၈။ ကျီးခြေသဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ မင်္ဂလာအကျိုးငှါ ပြုအပ်သော ရွှေဖြင့်
ပြီးသော မင်းခမ်း၊
- ၁၉။ မျက်နှာခြေရန်ဖြစ်သော အမှုန့်၊
- ၂၀။ မင်းမျိုးအစစ်ဖြစ်သော သမီးကညာ၊
- ၂၁။ စားတော်ပွဲကျင်းရန် ရွှေခွက်ဘဏ္ဍာ၊
- ၂၂။ မြတ်သောသူတို့သာ စီးထိုက်သောယာဉ်၊
- ၂၃။ ဆေးဖြစ်သော သဖန်းခါးသီး၊
- ၂၄။ ဆေးဖြစ်သော သျှိုသျှားသီး၊

- ၂၅။ အဖိုးများစွာထိုက်သော မြွေ-ကင်း အစရှိသည်တို့၏ အဆိပ်ကို
ပယ်ဖျောက်နိုင်သော ဂုဠိကာမည်သောဆေးတောင့်၊
- ၂၆။ ကျေးဌာန်တို့သည် ဆဒ္ဒန်အိုင်မှ ဆောင်ခဲ့အပ်သော သလေး စပါး၊
- ၂၇။ တသောင်းခြောက်ထောင်သော အခြံအရံတို့ဖြင့် အထူးပြုအပ် သော
အဘိသိက်ခံရာ အဆောက်အဦ၊
- ၂၈။ အဘိသိက်ခံသော ထုံးစံနည်းနာကို ပြသော စာတမ်း၊
ဤအလုံးစုံ သော လောကီပဏ္ဏာကာရကို ပေးကမ်းတော်မူ လိုက်၏။

ဓမ္မာသောကမင်း၏ ဓမ္မလက်ဆောင်

ဤမှတစ်ပါးလည်း ဓမ္မပဏ္ဏာကာရအလို့ငှါ ရွှေပေအကွရာဖြင့် ရေး၍
မှာတော်မူလိုက်သည်ကား “လူတို့ထက် မြတ်သော အဆွေတော် ဒေဝါနံပိ
ယတိဿမင်း--- ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို
လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ရိုသေလေးမြတ်လျက်
ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ပြုသည်။ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော မြတ်စွာ
ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်၌ တည်၍ ရတနာသုံးရပ်ကို ဆည်းကပ်သော
ဥပါသကာ၏ အဖြစ်ကို ယူ၏။ အဆွေတော်ဖြစ်သော သင်သည်လည်း
ဤရတနာ သုံးပါး၌ လေးမြတ်စွာ ကြည်ညိုရိုသေခြင်းကို ပြု၍ ဆည်းကပ်
ကိုးကွယ် လေသော် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ လိုအပ်သမျှသော ကောင်းကျိုးကို
ရလတ္တံ့ ဟူ၍ သူတော်ကောင်း တရားဟူသော ပဏ္ဏာကာရကိုလည်း
ဆက်သလိုက်၏။ ငါ၏ အဆွေတော်ဖြစ်သော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းအား
ဤမည်သော နေ့ရက်အခါ၌ အဘိသိက်သွန်းခြင်းကို ပြုကြလေ”ဟု မှာတော်
မူ၍ သီဟိုဠ်မှလာသော အမတ်တို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက်၍
လွှတ်တော်မူ၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း ဒုတိယအဘိသိက်ခံခြင်း

သီဟိုဠ်အမတ်တို့လည်း ပါဠိလိုပုတ်ပြည်၌ ငါးလပတ်လုံးနေ၍
ကဆုန်လဆန်းတရက်နေ့ ရောက်သောအခါ ပါဠိလိုပုတ်ပြည်မှ ထွက်ကြ
ပြီးသော် တာမလိတ္တိသင်္ဘောဆိပ်၌ လှေသို့သက်၍ သမုဒ္ဒရာသို့ ကူးကြ
လေသဖြင့် ဇမ္ဗူကောလ သင်္ဘောဆိပ်၌ လှေမှတက်၍ သွားလေသော်

အနုရာဓပြည်သို့ ကဆုန်လဆန်း တဆယ့်နှစ်ရက်နေ့၌ ဆိုက်ရောက်၍
 ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းအား ဖူးမြင်ကြကုန်၏။ တမန်တို့သည် ဓမ္မာသောက
 မင်းပေးလိုက်သော ပဏ္ဏာကာရအလုံးစုံတို့ကို ဆက်ကြကုန်သော် ဒေဝါနံ
 ပိယတိဿမင်းလည်း အလွန်ဝမ်းမြောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ပါလာသမျှ
 သော တမန်အမတ်တို့အား များစွာသော ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။
 အရှင်မင်း၏ အစီးအပွားကို အလွန် အလိုရှိကုန်သော ထိုအမတ်တို့သည်
 လွန်ခဲ့သော နတ်တော်လဆန်း တရက်နေ့၌ သီဟိုဠ် ကျွန်းထုံးစံဖြင့်
 အဘိသိက်သွန်းပြီးဖြစ်လျက် ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ ဓမ္မာသောကမင်းမှာ
 လိုက်သောအတိုင်း ဇမ္ဗူဒိပ်မင်းတို့၏ ထုံးစံဖြင့် တဖန် အဘိသိက် သွန်းကြ
 ပေကုန်၏။

|မင်းတို့၏ အဘိသိက် သွန်းရာသော အစီအမင်ကို မဇ္ဈိမနိကာယ်
 စူဠသီဟနာဒသုတ်အဖွင့် သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်ကား- အဘိသိက်ခံရန်
 အကျိုးငှါ တန်ဆာဆင်အပ်သော မဏ္ဍပ်ကြီး၏ အတွင်း၌ ဆောက်လုပ်အပ်သော
 ရေသဖန်းမဏ္ဍပ်၏အလယ်၌ ကောင်းစွာခင်းကျင်းအပ်သော သဖန်းသား
 အင်းယျဉ်ထက်၌ အဘိသိက်ထိုက်သော အမျိုးမြတ်သော မင်းကို ထိုင်နေစေ၍
 ရှေးဦးစွာ မင်္ဂလာရှိသော တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်အပ်သော မင်းမျိုးစစ်ဖြစ်သော
 မင်းသမီးသည် ဂင်္ဂါရေဖြင့်ပြည့်သော သမုဒ္ဒရာမှဖြစ်သော လက်ယာရစ်ခရုသင်း ကို
 လက်နှစ်ဘက်တို့ဖြင့် ရှိသေစွာကိုင်၍ မင်းဦးခေါင်းထက်၌ စိုက်ထားပြီးလျှင် နှုတ်က
 ဤသို့ ဆိုအပ်၏။

“အရှင်မင်းကြီး--- သင့်ကို ခပ်သိမ်းသော မင်းအပေါင်းတို့သည် မိမိကိုယ်ကို
 စောင့်ရှောက်စေခြင်းငှါ အဘိသိက်သွန်းခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ သင်မင်းကြီးသည်
 မင်းကျင့်တရားတို့၌ တည်၍ တရားသဖြင့် ပြုတော်မူ လော့၊ ထိုမင်းအပေါင်းတို့ကို
 သင်မင်းကြီးသည် သားကဲ့သို့ ချစ်သနားခြင်း ဖြစ်စေ လော့၊ အစီးအပွား၌
 မျှသောမေတ္တာစိတ်ရှိသည် ဖြစ်စေလော့၊ ခပ်သိမ်းသောမင်းတို့အား
 စောင့်ရှောက်တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေခြင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူလော့” ဟု
 ဆို၍ အဘိသိက်ရေကို သွန်းအပ်၏။

ထို့နောက်မှ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားသည် မိမိအရာ အားလျော်သော
 တန်ဆာကို ဆင်၍ ဂင်္ဂါရေဖြင့် ပြည့်သော ငွေခရုသင်းကို လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ရှိသေစွာ
 ကိုင်ပြီးလျှင် မင်း၏ဦးခေါင်းထက်၌ စိုက်ထား၍ ဤသို့ဆိုအပ်၏။

“မြတ်သော မင်းကြီး --- သင်မင်းကြီးကို ခပ်သိမ်းသော ပုဏ္ဏား အပေါင်းတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်စေခြင်းငှါ အဘိသိက်သွန်းခြင်း ကို ပြုကုန်၏။ သင်မင်းကြီးသည် မင်းကျင့်တရားတို့၌ တည်၍ တရားသဖြင့် မင်းပြုတော်မူလော့၊ ထိုပုဏ္ဏားအပေါင်း၌ သင်မင်းကြီးသည် သားကဲ့သို့ ချစ်ခြင်း၊ သနားခြင်းကို ဖြစ်စေလော့၊ အစီးအပွား၌ မျှတသော မေတ္တာစိတ် ရှိသည်ဖြစ်ဘိ လော့၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့အား စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေခြင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူလော့” ဟု ဆို၍ အဘိသိက်ရေကို သွန်းအပ်၏။

ထို့နောက် သူဌေးကြီးသည် သူဌေးကြီးအရာအားလျော်သော တန်ဆာ ကို ဆင်၍ ဂင်္ဂါရေဖြင့်ပြည့်သော ရတနာခရုသင်းကို လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ရိုသေစွာ ကိုင်လျက် ထိုမင်း၏ ဦးထိပ်၌ စိုက်ထားပြီးလျှင် ဤသို့ဆိုအပ်၏။

“အရှင်မင်းကြီး --- သင့်ကို ခပ်သိမ်းကုန်သော အိမ်ရှင် အပေါင်းတို့ သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်စိမ့်သောငှါ ဤအဘိသိက်ဖြင့် သွန်းခြင်းကို ပြုကုန်၏။ သင်မင်းကြီးသည် မင်းကျင့်တရားတို့၌ တည်၍တရားနှင့် ညီစွာ မင်းပြုလော့၊ ထိုအိမ်ရှင် အပေါင်းတို့၌ သားကဲ့သို့ သနားခြင်း၊ ချစ်ခင် ခြင်းကို ဖြစ်စေလော့၊ အစီးအပွား၌မျှတသော မေတ္တာစိတ်ရှိသည် ဖြစ်ဘိလော့၊ ထိုအိမ်ရှင်အပေါင်း တို့အား စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ တားမြစ်ခြင်း၊ လုံခြုံစေ ခြင်းဖြင့် စောင့်ရှောက်တော် မူလော့” ဟုဆို၍ အဘိသိက်ရေကိုသွန်းအပ်၏။

ဤသို့ဆိုကုန်သော မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်တို့သည် “ ငါတို့စကားနှင့် ညီစွာ သင်မင်းကြီးသည် အကယ်၍ မင်းပြုငြားအံ့၊ ကောင်းပါစေသတည်း၊ ငါတို့စကားနှင့် ညီစွာအကယ်၌ မင်းမပြုငြားအံ့၊ ဦးခေါင်း ခုနစ်စိတ်ကွဲစေ သတည်းဟု မင်းအား ကျိန်သကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၏” ဟု မှတ်အပ်၏။ ဤသို့ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ကား ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်း၏ ဦးထိပ်၌ ဓမ္မာသောကမင်းသည် စေအပ်သော မင်းသမီးသည် အနဝတတ်အိုဆီရေ ဖြင့်ပြည့်သော သမုဒ္ဒရာ၌ ဖြစ်သောလက်ယာရစ် ခရုသင်းဖြင့် အဘိသိက်သွန်းလေသည်၊ ပုဏ္ဏားကြီး၊ သူဌေးကြီးတို့သည် အနော တတ်ရေဖြင့် သွန်းလေသည်ဟု သိအပ်၏။

ထိုမင်း၏ရှေ့၌ မင်းပြုသော မင်းတို့သည် ဤကဲ့သို့ အဘိသိက် ခံခြင်းမည်သည် မရှိကုန်၊ အသစ်ဖြစ်သော ကြိမ်လုံးကိုကိုင်၍ အဘိသိက်သွန်း ခြင်းဖြင့်သာလျှင် မင်းပြုကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို ဓမ္မာသောကမင်းကြား၍ “ငါ၏ အဆွေတော်အား နေရာကျ အဘိသိက် ခံပါစေ” ဟု နှလုံးပြု၍ အဘိသိက် အဆောက်အဦတို့ကို 'ဆက်သလိုက် အံ့ဟု ဆို၍ -

- ၁။ သမုဒ္ဒရာမှဖြစ်သော လက်ယာရစ် ခရုသင်း၊
- ၂။ ငွေခရုသင်း၊
- ၃။ ရတနာခရုသင်း သုံးလုံး၊
- ၄။ အနောတတ်ရေ၊
- ၅။ အရုဏဝတီမြေ၊
- ၆။ ရှစ်ယောက် ရှစ်ယောက်စီသော မင်းသမီး၊ ပုဏ္ဏားသမီး၊
သုကြွယ်သမီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
- ၇။ ရှစ်လုံး ရှစ်လုံးစီသော ရွှေအိုး၊ ငွေအိုး၊ ကြေးနီအိုး၊ မြေအိုးတို့
ကိုလည်းကောင်း၊

ဤမျှလောက်သော အဆောက်အဦတို့ကို ဆက်သလိုက်သတည်း။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
 ၄၂ ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
 “ဒေဝါနံပိယတိဿာဘိသေက” အမည်ရှိသော
 ဧကာဒသမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

---x---x---x---

၁၂။ နာနာဒေသ ပဿာဒကဏ္ဍာ ဒွါဒသမပိုင်း
 ကိုးတိုင်း ကိုးဌာနသို့ သာသနာပြုလွှတ်ခဏ်း

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ကို လွန်စွာ ထွန်းပစေတတ် သော
 မောဂ္ဂလိတိဿမထေရ်သည် တတိယ သင်္ခါယနာတင်ပြီး၍ နောင်အခါ
 သာသနာတော် တည်လတ္တံ့သော အရပ်ကို ရှုမျှော်သော် ပစ္စန္နရစ် အရပ်တို့၌
 သာသနာ ထွန်းလတ္တံ့သည်ကို မြင်တော်မူ၍ ထိုထိုသော မထေရ်တို့ကို ငါးပါး၊
 ငါးပါးစီ ဂိုဏ်းဖွဲ့၍ ကိုးပါးသော ပစ္စန္နရစ်ဌာနများသို့ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်
 နေ့၌ စေလွှတ်တော်မူသည်။

- ၁။ မဇ္ဈိကထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ်တို့ကို ကသ္မိရ ဂန္ဓရသို့ စေတော်မူသည်။
- ၂။ * မဟာဒေဝထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ်တို့ကို မဟိသကတိုင်းရပ်သို့ စေတော်မူသည်။
- ၃။ ရက္ခိတထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ်တို့ကို ဝနဝါသီ တိုင်းသို့ စေတော်မူသည်။
- ၄။ ယောနကဓမ္မရက္ခိတထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ် တို့ကို အပရန္တကတိုင်းသို့ စေတော်မူသည်။
- ၅။ မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ် အမှူးရှိသော မထေရ်တို့ကို မဟာရဋ္ဌသို့ စေတော် မူသည်။
- ၆။ မဟာရက္ခိတထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ်တို့ကို ယောနကတိုင်း ပန်းသေးပြည်သို့ စေတော်မူသည်။
- ၇။ မဇ္ဈိမထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ်တို့ကို ဟိမဝန္တာ အရပ်သို့ စေတော်မူသည်။
- ၈။ သောဏထေရ်၊ ဥတ္တရထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦးသော မထေရ် တို့ကို သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမည်သော သထုံမြို့သို့ စေတော်မူသည်။
- ၉။ မဟာမဟိန္ဒမထေရ်၊ ကုဋိယမထေရ်၊ ဥတ္တိယမထေရ်၊ သမ္ဗလမထေရ်၊ ဘဒ္ဒသာလမထေရ်၊ ဤငါးဦးသော မထေရ်တို့ကို “ သင်တို့သည် လင်္ကာဒီပမည်သော သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သွား၍ သာသနာပြုချေ” ဟု စေတော်မူ၏။

၁။ ထိုကိုးပါးသော မထေရ်တို့တွင် မဇ္ဈိကထေရ် အမှူးရှိသော ငါးပါးသော မထေရ်တို့သည် ကသ္မိရဂန္ဓာရတိုင်းသို့ ကြွရောက်လာသော အခါ ထိုတိုင်း၏ ချက်မ အာရဝါဠအိုင်၌ နေသော တန်ခိုးကြီးလှသော *အာရဝါဠ နဂါးမင်းသည် လူတို့အား အမျက်ထွက်လေရကား အလုံးစုံ မှည့်သော ကောက်စပါးတို့ကို သမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်အောင်မျှောစိမ့်သောငှါ ကြီးစွာ ဆီးနှင်းနှင့်တကွသော ရှောက်ရွာမိုဃ်းကို ရွာစေ၏၊ မြေအပြင်၌ ရေအယဉ်ကို ဖြိုင်ဖြိုင်စီးစေ၏၊ အချို့သော ကောက်တို့သည် မျောလေကုန်၏၊ မဇ္ဈိက

* မဟာရေဝထေရ် (ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ) အာရဝါဠနဂါးမင်း (ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ)

မထေရ်သည် ထိုရေကို မြင်လျှင် ကောင်းကင် ခရီးဖြင့်ကြွတော်မူ၍ အာရဝါဠ အိုင်၏အချက် ရေပြင်ထက်၌ စကြိုကြွခြင်း အစရှိသည်ကိုပြု၏။ နဂါးတို့လည်း ထိုမထေရ်ကိုမြင်လျှင် “ ငါတို့ ရေကို ဖျက်ရသလော ” ဟု အမျက်ထွက်ကုန်၍ နဂါးမင်းအား ကြားလျှောက်ကုန်၏။

နဂါးမင်းသည်လည်း အထူးထူးသော ကြောက်မက်ဖွယ်တို့ကို ဖန်ဆင်း၍ ကြီးစွာသော လေကိုလည်း လာစေ၏။ ကောင်းကင်အလုံး ထစ်ချွန် ရိုက်ကြိုးလျက် မိုးကြိုးကို သည်းထန်စွာ ရွာစေ၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ လျှပ်စစ် တိမ်မီးတို့သည် တညီးညီး ပြက်ကုန်လျက် ကြောက်မက်ဖွယ် မိုးကြိုးတို့သည် ထစ်ကုန်၏။ သစ်ပင်တို့သည် အပိုင်းပိုင်းပြတ်ကုန် ၏။ တောင်ထွတ်တို့သည် ကွဲ၍ ဖရိုဖရဲကျကုန်၏။ ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိကုန်သော နဂါးတို့သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ အရောင်အဝါတို့ကိုပြကုန်လျက် “ ငါတို့ရေထက်၌ သွားသော ဦးပြည်းကို သတ်ခြင်းငှါ လာကြကုန် ထွက်ကြကုန် ” စသည်ဖြင့် ဆဲရေးလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်သော အခိုးအလျှံကိုလည်း လွှတ်ကုန်၏။ မဇ္ဈန္တိကထေရ် မြတ်သည်လည်း အရပ်ရပ်သော ကြောက်မက်ဖွယ်ကို တန်ခိုးတော်ဖြင့် တားမြစ်၍ ထိုအာရဝါဠနဂါးမင်းကို ဤသို့ဆိုတော်မူ၏။

“ နဂါးကြီး နတ်နှင့်တကွသော သင်တို့အပေါင်းသည် လာလတ်၍ ငါ့အားကြောက်အောင် ပြုငြားသော်လည်း ငါ့အား ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိချေ။ သင်သည် သမုဒ္ဒရာလေးစင်း တောင်မြင်းမိုရ် နှင့်တကွသော ဤမြေကြီးကိုချီ၍ ငါ့အထက်၌ ပစ်ငြားသော်လည်း ငါ့အား ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိ။ သင် ပင်ပန်းရုံမျှသာ ဖြစ်လတ္တံ့ ”

ဟူ၍မိန့်တော်မူ၏။

ထိုစကားကို ကြားသော် နဂါးမင်းလည်း မာန်စောင် တင်းသော စိတ်လျော့သည်ဖြစ်၍ မဇ္ဈန္တိကထေရ်မြတ်၏ အထံ၌ လူ၏ သဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်း၍ ရှိခိုးလေ၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း တရားစကားဖြင့် ဟောကြား ပြသ၏။ သရဏဂုံ သီလ၌ တည်စေ၏။ ထို့အတူ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော နဂါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟိမဝန္တာ၌နေသော များစွာ သောဂန္ဓဗ္ဗနတ်၊ များစွာသောကုမ္ဘဏ်၊ ဘီလူးတို့သည် လည်းကောင်း သရဏဂုံသီလ၌ တည်လေကုန်၏။ * ပဉ္စကမည်သော နတ်ဘီလူးသည်

မယားဘီလူးမ၊ သားငါးရာနှင့်တကွ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။
ထိုအခါ နဂါးမင်းကိုလည်း ဤသို့ ဆုံးမ၏။

“တကာ နဂါးမင်း.. . သတ္တဝါတို့သည် ချမ်းသာကို အလို ရှိကုန်၏။
သင်သည် ဤအခါမှ နောင်ကာလ၌ ရွှေကကဲ့သို့ ကြမ်းကြုတ်စွာ
အမျက်ထွက်ခြင်းကို မပြုပါလင့်၊ သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြစ်သော စပါး
ကောက်ပဲတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို မပြုပါလင့်၊ သတ္တဝါခပ်သိမ်းတို့အား
ချစ်ခြင်း-သနားခြင်း မေတ္တာကို အခါ ခပ်သိမ်း ဖြစ်စေလော့”-

ဟု ဆုံးမပေ၏။

နဂါးတို့လည်း မထေရ်မြတ် ဆုံးမသောအတိုင်း ကျင့်ပါမည်ဟု
ဝန်ခံကြ၍ မိမိတို့၏ ရတနာပလ္လင်ကို အရှင်မြတ်အားလှူ၏။ နဂါးမင်းလည်း
အနီး၌ ရပ်ကာနေ၏။ ကသ္မိရ ဂန္ဓာရတိုင်း ၌နေသော လူတို့သည် နဂါးမင်းကို
ပူဇော်ခြင်းငှါ အထူးထူးသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ကို ဆောင်လျက် လာကြကုန်
သော် မထေရ်မြတ်၏ တန်ခိုးကြီးသောအဖြစ်ကို မြင်၍ အရှင်မြတ်ကိုသာလျှင်
ရှိခိုးလျက် နေကုန်၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း ထိုလူပရိတ်သတ်တို့အား
“အာသိဝိသောပမသုတ်” ကိုဟောတော်မူ၏။ ရှစ်သောင်းကုန်သော လူတို့
အား သစ္စာလေးပါး တရားကို သိခြင်းဖြစ်၏။ တသိန်းမျှလောက်ကုန်သော
ယောက်ျားတို့သည် မဇ္ဈန္တိက မထေရ်၏ ထံ၌ ရဟန်းပြုကြကုန်၏။ ထိုအခါမှ
စ၍ ကသ္မိရ ဂန္ဓာရတိုင်းသားတို့သည် သင်္ကန်းရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်တောက်ပ
လျက် ယခုထက်တိုင်အောင် ရတနာသုံးပါးသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ကုန်၏။

၂။ မဟာဒေဝမထေရ် သည်လည်း ငါးဦးသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ *မဟိသက
တိုင်းသို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုတိုင်းရပ်သူ လူအပေါင်းတို့အား “ဒေဝဒူတသုတ်”ကို
ဟောတော်မူသဖြင့် လေးသောင်းကုန်သောသူတို့သည် ဓမ္မာဘိသမယကို
ရကြကုန်သဖြင့် လေးသောင်းကုန်သော သူတို့သည် ထိုမထေရ်၏ အထံ၌
ရဟန်းပြုကြကုန်၏။

၃။ ရက္ခိတမထေရ် သည်လည်း ငါးဦးသော ရဟန်းတို့နှင့် ဝနဝါသီတိုင်းရပ်
သို့ ကြွတော်မူ၍ ကောင်းကင်မှသက်၍ လူအပေါင်းတို့၏ အထက်၌ ရပ်တန့်

* ပဏ္ဍုက (မူကွဲ) * မဟိသမဏ္ဍလ (မူကွဲ)

ပြီးလျှင် “အနမတဂ္ဂသုတ်”ကို ဟောတော်မူ၍ ခြောက်သောင်း ကုန်သော လူတို့အား ဓမ္မာဘိသမယကို ရစေတော်မူသည်။ သုံးသောင်း ခုနစ်ထောင် ကုန်သောလူတို့သည် ထိုမထေရ်အထံ၌ ရဟန်းပြုကြ ကုန်သည်။ ထိုအခါ ကျောင်းပေါင်း ငါးရာတို့ကို ထိုအရပ်မှာ တည်ထောင်၍ ဘုရားသာသနာ တော် သက်ဆင်းလေသတည်း။

၄။ ယောနကဓမ္မရက္ခိတမထေရ်သည် ငါးဦးသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ အပရန္တကတိုင်းသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ လူအပေါင်းတို့အား “အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ ပမသုတ်”ကို ဟောသဖြင့် သုံးသောင်းခုနစ်ထောင်ကုန်သော သူတို့အား သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်စေကုန်၏။ မင်းမျိုးမှထွက်၍ တစ်ထောင်မျှ လောက်သော ယောက်ျားတို့သည် လည်းကောင်း၊ တစ်ထောင်မျှ လောက် သော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း ရဟန်းပြုကြကုန်၏။

၅။ မဟာဓမ္မရက္ခိတမထေရ်သည် အဖော်ရဟန်းတို့နှင့်တကွ မဟာရဋ္ဌသို့ ကြွတော်မူ၍ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား “မဟာနာရဒကဿပဇာတ်” ကို ဟောတော်မူ၏။ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော လူတို့သည် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ တစ်သိန်းသုံးသောင်းသော သူတို့သည် ရဟန်းပြုကြကုန်၏။

၆။ မဟာရက္ခိတမထေရ်သည်လည်း အဖော်ရဟန်းတို့နှင့်တကွ ယောနက တိုင်းသို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုမင်းသားတို့အား * ကာလကာရာမသုတ္တန် ကို ဟောပြု၍ တသိန်းခုနစ်သောင်း မျှလောက်သော သတ္တဝါတို့သည် မဂ်ဖိုလ် ချမ်းသာကို ရကြကုန်သည်။ တသောင်းမျှ လောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရဟန်းပြုကြလေကုန်၏။

၇။ မဇ္ဈိမမည်သော မထေရ် သည်လည်း အဖော်ရဟန်း *လေးဦးနှင့်တကွ ဟိမဝန္တာ၏ အနီးအရပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုတိုင်းသားတို့အား “ဓမ္မစကြာ တရား” ကို ဟော၍ကုဋေရှစ်ဆယ်သော သတ္တဝါတို့သည် မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာကို

* ကောဠိကာရာမ (မူကွဲ) * ရဟန်းလေးပါးကား- ကဿပဂေါတ္တထေရ်၊ မူလကဒေဝထေရ်၊ ဒုန္နုဘိဿရထေရ်၊ သဟဿဒေဝထေရ်တည်း။ (မဟာဝင်ဋီကာ)

ရကြကုန်သည်။ ယောက်ျား တသိန်းတို့သည် ရဟန်းပြုကြလေသည်။
ထိုင်းဦးသော မထေရ်မြတ်တို့သည် တိုင်းကြီးငါးရပ်၌ ဘုရားသာသနာကို
ထွန်းစိမ့်သောငှါ ပြုတော်မူကုန်သတည်း။

၈။ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော သောဏထေရ်၊ ဥတ္တရထေရ်တို့သည်
အဖော်ရဟန်း သုံးပါးနှင့်တကွ ကြွတော်မူရာတွင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမည်သော
သထုံပြည်၌ ကြုံကြိုက်သည်ကား မင်းအိမ်၌ဖွားသော သူငယ်ကို သမုဒ္ဒရာ၌
နေသော ရေစောင့် ဘီလူးမသည် လူ၏ အသွင်ဖြင့် တက်လာပြီးသော်
မင်းအိမ်သို့ ဝင်၍ ဖွားတိုင်းဖွားတိုင်းသော သူငယ်ကို စား၍ သွားလေ့ရှိ
သတည်း။ ထိုအရှင်တို့ ကြွရောက်လာသောအခါလည်း မင်းအိမ်၌ သူငယ်ဖွား
၏။ မင်းချင်း ယောက်ျားတို့သည် ဓားလက်နက်စွဲကိုင်လျက် မြို့ကို လှည့်လည်
သဖြင့် အရှင်သောဏထေရ်၊ ဥတ္တရထေရ်တို့ကို မြင်လျှင် ရေစောင့်ဘီလူးမ
၏ အဖော်ပင်မှတ်၍ ထိုအရှင်တို့ကို သတ်ခြင်းငှါ ဝန်းရံလာကုန်၍ အခြင်း
အရာကို မေးကုန်၏။

သောဏထေရ်၊ ဥတ္တရထေရ်တို့ကလည်း ငါတို့ကား ဘီလူးမ၏
အဖော်ပရိတ်သတ်တို့မဟုတ်။ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမြတ် တို့တည်း။
ငါတို့ကား လူတို့အသက်ကို ညှဉ်းဆဲခြင်းစသော မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်
ကုန်၏။ ဤသို့ ပြောဟော ၍ နေစဉ်ပင် ဘီလူးမသည် အခြံအရံနှင့်တကွ
ရေမှ တက်လာ၍ လူတို့ကို မြင်ကြလေလျှင် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်
ကြွေးကြော်ခြင်းကို ပြု၏။ ထိုအခါ မထေရ်မြတ် တို့ကလည်း ဘီလူးမထက်
နှစ်ဆကြီးသော ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြောက်မက် ဖွယ်သော ကိုယ်ကို
လည်းကောင်း ဖန်ဆင်း၍ ဘီလူးမ၏ပရိသတ်ထက် များသော ပရိသတ်များ
ခြံရံသည်ကို မြင်လျှင် ဘီလူးမသည်လည်း ငါတို့ထက် တန်ခိုးကြီးသော
ဘီလူးတို့သည် ဤအရပ်သို့ရောက်လေပြီဟုထင်မှတ်၍ 'ထွက်ပြေးလေကုန်၏။

မြို့သူ-မြို့သား တို့သည်လည်း အရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးကြီး သည်ကို
မြင်၍ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် အပါးသို့ကပ်၍ ဝန်းရံ ပတ်ခါ နေကုန်၏။
အရှင်မြတ်သည် စည်းဝေးသမျှသော ပရိသတ်တို့အား “ဗြဟ္မဇာလသုတ်”ကို
ဟောသဖြင့် သရဏဂုံသီလ၌ တည်စေကုန်၏။ ခြောက်သောင်းသော သတ္တဝါ
တို့သည် ဓမ္မာဘိသမယကို ရကြလေကုန်၏။ လေးသောင်း ငါးထောင်သော

ယောက်ျား၊ တသောင်းနှစ်ထောင်သော မိန်းမတို့သည် ရဟန်းပြုကြလေ
ကုန်သတည်း။ ထိုအခါမှစ၍ မင်းအိမ်၌ ဖွားမြင်သော သူငယ်တို့ကို
သောဏုတ္တရ သတို့သား ဟူသော အမည်ကို မှည့်ကုန်၏။

ပချပဒေါရဝံသမည်သော မဟာဝံသကျမ်း၌
၅၅-ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“နာနာဒေသပသာဒ” အမည်ရှိသော
ဒွါဒသမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

၁၃။ မဟိန္ဒာဂမန ကဏ္ဍ-တေရသမပိုင်း
အရှင်မဟိန္ဒ ဝေဒိသကဂီရိမြို့သို့ ကြွခဏ်း

၉။ သိရိဓမ္မာသောကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကြီးသော
ပညာတော်ရှိသော မဟာမဟိန္ဒမထေရ်မြတ်သည် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ် သော
အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်
တထောင်တို့သည်လည်းကောင်း တိုက်တွန်း အပ်သည်ဖြစ်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့
ကြွအံ့သောအခါ တဆယ့်နှစ်ဝါသာ ရှိသေးသတည်း။ ထိုအရှင်သည် ဤသို့
ရှုမျှော် ဆင်ခြင်၏။

“ယခု တန်ဆောင်မုန်းလ၌ သီဟိုဠ်သို့ ငါကြွ၍ မသင့်သေး။
သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မုဋေသီဝမင်းသည် အိုမင်းကြီးရင့်ပြီ။ ထိုမင်း၏
သားဖြစ်သော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် မင်း၏ အဖြစ်သို့
ရောက်စေဦး။ ငါ့မည်းတော်ဖြစ်သော ဓမ္မာသောက မင်းသည်
ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းအား အဘိသိက်ခံခြင်းငှါ လောကီပဏ္ဏာကာရ
နှင့်တကွ ရတနာသုံးပါး တည်းဟူသော သဒ္ဓမ္မပဏ္ဏာကာရတို့ကို
လည်း ဆက်သစေဦး။ ဆက်သ၍ ပြီးသောအခါမှ ငါကြွတော်မူမည်။
ဤကာလ၏ အကြား၌ ငါ၏မယ်တော် မိဖုရားနှင့်တကွ ဆွေတော်
မျိုးတော် တို့ကို ချီးမြှောက်ဦးအံ့”-

ဟု ကြံစည် ဆောက်တည်ပြီးလျှင် ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာဖြစ်သော မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿမထေရ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာတော်တို့ကိုလည်းကောင်း ရှိခိုး၍ ခမည်းတော်ဖြစ်သော ဓမ္မာသောကမင်းကြီးအား ပန်ကြားခဲ့၍ အဖော် ဖြစ်သော မထေရ်လေးပါး တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သယ်မိတ္တာ၏ သားဖြစ်သော ဆဋ္ဌဘိည သိခါပုတ္တ ဖြစ်၍ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသော တူတော် သုမနသာမဏေကိုလည်းကောင်း ခေါ်၍ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ နေရာဖြစ် သော ဒက္ခိဏဂိရိသို့ ကြွတော်မူ၏။ ဒေသစာရိကြွခြင်းသည် ခြောက်လ တိုင်အောင်ကြာသတည်း။ အစဉ်သဖြင့် ကြွလေ၍ မယ်တော် မိဖုရား၏နေရာ ဝေဒိသကဂိရိမြို့သို့ ရောက်လေသော် မယ်တော်မိဖုရားလည်း ချစ်လှစွာသော သားကိုမြင်၍ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းလုပ် ကျွေးပြီး လျှင် မိမိဆောက်ထားအပ်သော အလွန်တင့်တယ် ကောင်းမြတ်သော ဝေဒိသကဂိရိကျောင်းကြီးကို အရှင်မဟိန္ဒအား လှူလေသတည်း။

ဝေဒိသကဒေဝီအကြောင်း

ထိုမိဖုရား၏ အကြောင်းကို ဆိုလိုက်ဦးအံ့။ ထိုဓမ္မာသောက မင်းသည် မင်းသားဖြစ်စဉ်အခါ ခမည်းတော် ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီးသည် အဝန္တိတိုင်း ဥဇ္ဇေနီ ပြည်ကို မြို့စားပေးတော်မူ၏။ ထိုဥဇ္ဇေနီပြည်သို့ သွားရာတွင် ခရီးအကြား၌ ဝေဒိသကမြို့သို့ ရောက်လေသော် ထိုမြို့၌ “ဒေဝ” အမည်ရှိသော သူဌေးကြီး ၏ သမီးဖြစ်သော အလွန်တင့်တယ် ရှုချင်ဖွယ်ရှိသော ဘုန်းလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော “ဒေဝီ” အမည်ရှိသော သတို့သမီးကို မြင်၍ မိဖုရားပြုပြီးလျှင် ထိုမြို့တွင်ပင် အတန်ကြာ နေ၏။ ထိုမိဖုရားမှ မဟိန္ဒမင်းသားကို ဥဇ္ဇေနီမြို့၌ ဖွားမြင်၍ မင်းသားနှစ်နှစ်ရှိလတ်သော် သမီးတော် သယ်မိတ္တာကို ဖွားပြန်၏။ ထိုသားတော် သမီးတော်တို့ ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိမှ ဓမ္မာသောကမင်းသည် ခမည်းတော် ၏ အရိပ်အရာဖြစ်သော ရွှေထီးရွှေနန်းကို ရလေသည်။ ထိုအခါ မိဖုရားသည် ဝေဒိသကမြို့၌ပင် နေလေသတည်း။

ထို့ကြောင့် ရှင်မဟိန္ဒသည် မယ်တော်နှင့်တကွ ဆွေမျိုးတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ ဝေဒိသကမြို့သို့ ကြွ၍ နေတော်မူသတည်း။ ထိုသို့ နေသောအခါ မယ်တော်မိဖုရား၏ ညီမတော်၏ သမီး၏ သားဖြစ်သော ဘဏ္ဍုကမည်သော သူငယ်သည် မယ်တော်အား ဟောသော တရားကို

နာရသဖြင့် အနာဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ မဟိန္ဒထေရ်၏ ထံတော်၌ပင် နေ၏။ ဝေဒိသကဂိရိကျောင်း၌နေ၍ တလစေ့သဖြင့် နယုန်လပြည့်သို့ ရောက်သောအခါ သိကြားမင်းသည် အရှင်မဟိန္ဒ၏ ထံတော်သို့ ကပ်လှာ၍-

“အရှင်ဘုရား ----- မြတ်စွာဘုရားသည် နောင်သောအခါ ငါ၏ တပည့်တော်ကြီးဖြစ်သော မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တို့ကို ကြည်ညိုစေလျက် ငါ၏သာသနာကို ပြုရစ်လတ္တံ့ဟု ဗျာဒိတ် စကား ကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ အရှင်ဘုရားသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွခြင်းငှါ အခါတန်ပါပြီ၊ ကြွတော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်လည်း ထောက်ပံ့ ချီးမြှင့်ပါမည်”-

ဟု လျှောက်လာ၏။

ထိုအရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် ကုဋိယ၊ ဥတ္တိယ၊ သမ္ဗလ၊ ဘဒ္ဒသာလ ဟူသော မထေရ်လေးဦး၊ တူတော် သုမန သာမဏေ၊ ဘဏ္ဍုကမည်သော လူသီတင်းသည်၊ ဤခုနစ်ဦးသော အခြံအရံနှင့်တကွ ဝေဒိသကဂိရိ ကျောင်းမှ သည် နယုန်လပြည့်နေ့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူ၍ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း မိဿက တောင်ထိပ်ဝယ် အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော အမွဋ္ဌအပြင်၌ သက်ဆင်း၍ တည်တော်မူ၏။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌

၂၁- ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော

“မဟိန္ဒာဂမန” အမည်ရှိသော

တေရသမအပိုင်း အခဏ်းကား ပြီး၏။

---x---x---x---

၁၄။ နဂရပ္ပဝေသနကဏ္ဍ-စုဒ္ဒသမပိုင်း
အရှင်မဟိန္ဒ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ခဏ်း

ရှင်မဟိန္ဒနှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းတွေ့ခြင်း

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသားလည်း မြို့၌ နေကုန်သော လူကိုအား သဘင်ကစားခြင်းကို နှိုးဆော်ခဲ့၍ မိမိသည် တောကစား လှည့်လည်ခြင်းငှါ လေးသောင်းသော ဗိုလ်ပါခြံရံလျက် ခြေဖြင့်သာလျှင် မိဿကဟောင်သို့

သွားလေသော် တောင်၌ စောင့်နေသောနတ်သည် မထေရ်မြတ်တို့ကို ပြခြင်း
 ငှါ အလိုရှိရကား- * စိုင်၏အသွင် ကိုဆောင်၍ တောချုံကို စားလျက်နေ၏။
 မင်းကြီးလည်း ထိုစိုင်ကို မြင်လျှင် မေ့လျော့စဉ် လေးဖြင့်ပစ်ခြင်းငှါ မသင့်သေး၊
 ပြေးသောအခါမှ ပစ်အံ့ဟုကြံ၍ လေးညှို့ကိုဖြန့်၏။ လေးညှို့ဖြန့်သံကို
 ကြားသော စိုင်သည် တောင်ကြားသို့ ပြေးလေသဖြင့် မထေရ်မြတ်တို့၏
 အနီးသို့ရောက်သော် ကွယ်လေ၏။ စိုင်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့် မဟိန္ဒထေရ်ကို
 မြင်သည်ရှိသော် အရှင်မြတ်က လည်းမင်းသည် တစ်ယောက်ချင်း လာသော
 အခါဖြစ်သည်၊ ငါတို့ခုနှစ်ဦးလုံးကို မြင်ရသော် ကြောက်ပေလတ္တံ့၊ ငါတဦး
 ကိုသာ မြင်စေအံ့ဟု ကြံတော်မူ၍ ကိုယ်တော်တပါးတည်းကိုသာ မြင်စေ၏။

မင်းကြီးလည်း ကြောက်လန့်ရကား ရပ်တန့်၍ကြည့်၏ အရှင်က
 လည်း “အချင်းတိဿ ---- ငါ၏ထံသို့ လာလော့-လာလော့” ဟု ခေါ်ပေ၏။
 မင်းကြီးကလည်း “ ဤကျွန်းတွင် ငါ့ကို ငယ်မည်ဖြင့် ခေါ်ဝံ့သောသူ မရှိ၊
 ယခုခေါ်သောသူကား နတ်ဘီလူးဖြစ်လတ္တံ့” ဟု အကြံဖြစ် ၏။ အကြံကိုသိ၍
 မထေရ်မြတ်ကလည်း “ အချင်းတိဿ ---- ငါတို့ကား တရားမင်း ဖြစ်တော်
 မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားဖြစ်သော ရဟန်းတော်တို့တည်း၊
 သင်မင်းကြီးအား သနားသောကြောင့် ချီးမြှောက် ခြင်းငှါ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့
 လာခဲ့သတည်း၊ သင် - မကြောက်လင့်၊ ဤအပါး၌သာ ထိုင်လာလော့” ဟု
 ဆိုတော်မူ၏။ ထိုစကားကိုကြားသော အခါမှ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း
 ကြောက်ခြင်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ငါ၏အဆွေဖြစ်သော ဓမ္မာသောကမင်း
 မှာလိုက်သော သတင်းစကား၌ပါသော ရဟန်းသံဃာဟူသည်ကား ဤအရှင်
 ပင်တည်း ဟု နှလုံးသွင်းလျက် လက်၌ပါသော လေးကိုလည်းကောင်း၊
 မြားကိုလည်း ကောင်း ချ၍အရှင်မြတ်၏ အနီးသို့ ကပ်၏။

မထေရ်မြတ်လည်းလျောက်ပတ်သော အာလာပ-သလ္လာပစကားဖြင့်
 ဝမ်းမြောက်စွာ ပြောဟောတော်မူလျက် နေ၏။ ထိုအခါ နောက်မှလိုက်
 လာသော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ အမတ်ပရိသတ်တို့သည် မင်းကိုခြံရံ
 လျက် တည်ကုန်၏။ မဟာမဟိန္ဒ အရှင်မြတ်လည်း မိမိနှင့်တကွ လာသော

* ကြို့၏အသွင် (၅၀၅)

မထေရ်တို့ကို ထင်ရှားစွာ မြင်စေ၏။ မင်းကြီး လည်း ထိုအရှင်တို့ကို မြင်သော် “အရှင်ဘုရား ---- ဤအရှင်တို့သည် အဘယ်အခါက လာကုန်သနည်း” ဟု မေး၏။ “မင်းကြီး ---- ငါနှင့် အတူတကွပင်လာသည်။ သင်မင်းကြီး တယောက်ချင်းတွေ့၍ ငါတို့ခုနစ်ဦးလုံးမြင်လျှင် ကြောက်လန့်ရာသော ကြောင့် ငါတဦးတည်းကိုသာ မြင်စေသည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မင်းကြီးက လည်း “အရှင်ဘုရား-- ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော တပါး ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်သေးသလော” ဟု မေးလျှောက်၏။ “မင်းကြီး ---ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသည် ရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်းရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင် တောက်ပ၏။ ဤကျွန်း၌ကား ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိကုန်သော တန်ခိုးအထူးသို့ ရောက် ကုန်သော စေတောပရိယ၌ လိမ္မာကုန်သော ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗသောတနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ရဟန္တာဖြစ်ပြီးကုန်သော ဘုရားရှင်၏တပည့် အပေါင်းတို့ သည် အလွန်များကုန်၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းကြီးဉာဏ်ရှိ မရှိ စုံစမ်းခြင်း

“အရှင်ဘုရား ---- အရှင်မြတ်တို့သည် အဘယ်ခရီးဖြင့် ကြွလာ ကုန်သနည်း” ဟု မေးလျှောက်သော် “မင်းကြီး ---- ငါတို့ကား ကြည်းကြောင်း ခရီးဖြင့်လည်းမလာ၊ ရေကြောင်းခရီးဖြင့်လည်းမလာ” ဟု ဆိုပေသော် ဒေဝါနံ ပိယတိဿမင်းလည်း ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်လာသည်ဟု သိလေလျှင် “အဘယ် ရက်၌ လာသနည်း” ဟုလျှောက်သော် “ယနေ့နံနက်အခါ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း ဝေဒိသကကျောင်းမှ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးမှ ကြွလာခဲ့သည်” ဟု ဆိုပေသော် စိတ်နှင့်ထပ်တူပင် ရောက်ပေသည်” ဟု အံ့ဖွယ် သရဲသောစိတ်သည် ဖြစ်၏။ ပညာတော် ကြီးလှသော မဟာမဟိန္ဒ ထေရ်မြတ်လည်း “မင်းကြီးအား ငါတရားဟောသော် သိလွယ်သော ဉာဏ်ရှိပါ အံ့လော” ဟု စုံစမ်းခြင်းငှါ သိမ်မွေ့သော ပြဿနာကို ဤသို့မေး၏။ “မင်းကြီး -ငါပြဿနာမေးအံ့၊ ဖြေနိုင် အံ့လော” ဟု မေးသော် “အရှင်ဘုရား ---- မေးတော်မူပါ” ဟု ခွင့်ပေး၏။

၁။ မင်းကြီး ---- ဤသစ်ပင်သည် အဘယ်အမည် ရှိသနည်းဟု မေး၏။
အရှင်ဘုရား ---- သရက်ပင် မည်ပါ၏ဟု ဆိုလျှင်-

၂။ မင်းကြီး ---- ဤသရက်ပင်ကို လွှတ်၍ တပါးသော သရက်ပင် ရှိသလော ဟု မေး၏။

အရှင်မဟိန္ဒ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ခဏ်း

၂၀၉

အရှင်ဘုရား ---- များစွာသော သရက်ပင်တို့သည် ရှိပါ၏ဟု
လျှောက်သော်-

၃။ မင်းကြီး --- ဤသရက်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ တပါးသော သရက်ပင်
ကိုလည်းကောင်း လွှတ်၍ သစ်ပင်တို့သည် ရှိကုန်သေး၏လောဟု
မေး၏။

အရှင်ဘုရား ---- များစွာသော သစ်ပင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို
သစ်ပင်တို့ကား သရက်ပင်မဟုတ်ကုန်ဟု လျှောက်သော်-

၄။ မင်းကြီး ---- တပါးကုန်သော သရက်ပင်တို့ကို လည်းကောင်း၊
သရက်ပင် မဟုတ်သော သစ်ပင်တို့ကိုလည်းကောင်း လွှတ်ထား၍
အခြားသစ်ပင် ရှိကုန်သေးသလောဟု မေး၏။

အရှင်ဘုရား ---- ဤသရက်ပင်သည် ရှိပါ၏ဟု လျှောက်သော်
မင်းကြီးသည် ပညာရှိပေစွဟု ချီးမွမ်းတော်မူ၏။

၅။ မင်းကြီး ---- သင်အား ဆွေမျိုးတို့သည် ရှိသလောဟု မေး၏။
အရှင်ဘုရား ---- ဆွေမျိုးကား အများပင် ရှိပါ၏ဟု လျှောက်သော်-

၆။ အဆွေမတော်သော သူကား ရှိပါ၏လောဟု မေးပြန်၏။
အရှင်ဘုရား ---- ဆွေမျိုးဖြစ်သောသူထက် အဆွေမတော်သော
သူသည် များပါ၏ဟု လျှောက်သော်-

၇။ မင်းကြီး ---- ဆွေမျိုးတော်သော သူကိုလည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုး
မတော်သောသူကိုလည်းကောင်း ထား၍ အခြားသောသူ ရှိ၏လော
ဟု မေးလျှင်-

အရှင်ဘုရား ---- အကျွန်ုပ်သာလျှင် ရှိပါ၏ဟု လျှောက်သော်
မင်းကြီးသည် ပညာရှိပေစွဟု ချီးမွမ်း၏။

ဤသို့ ချီးမွမ်းပြီးလျှင် “သင်မင်းကြီးသည် ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာ ဘုရား
ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နာဦးလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၍ “စူဠဟတ္ထိ
ပဒေါပမသုတ္တန်”ကို ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ ဒေဝါနံပိယ-
တိဿမင်းသည် လေးသောင်းမျှလောက်သော ပရိသတ်နှင့်တကွ သရဏဂုံ
တည်သော ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။

အမျိုးအမည်ကို စုံစမ်းခြင်း

ထိုအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းအား နေလွဲ ပွဲတော်တည်ချိန် အခါရောက်ပြီဖြစ်၍ မျှမတ်၊ မင်းချင်းတို့သည် စားတော်ထမင်း အဖျော်တို့ကို ဆက်လှာကုန်၏။ မင်းကြီးသည် တရားတော်ကို နာရပြီးဖြစ်၍ ဤအရှင်တို့သည် ဤအချိန်အခါ၌ အာဟာရ မစားရကုန်ဟု သိ၏။ သိသော် လည်း မမေးမူ၍ စားခြင်းငှါ မသင့်ဟု အောက်မေ့ ပြီးလျှင် “အရှင် ဘုရားတို့ - - ယခု ထမင်းသုံးဆောင်တော်မူအံ့လော” ဟု လျှောက်၏။ “မင်းကြီး - - - - ဤအခါ၌ ငါတို့မစားကုန်” ဟု ဆိုလျှင် “ အရှင်ဘုရား အဘယ်အခါ၌ စားပါသနည်း” ဟု မေး၏။ “မင်းမြတ် - - - - နံနက် အရုဏ်တက်မှသည် မွန်းတည့် တိုင်အောင် ဤအခါ၌သာ စားရသည်”ဟု ပြော၏။ မင်းလည်း သင့်တင့်ရာ၌ နေ၍ စားတော်မူ ပြီးသော် “အရှင်ဘုရား - - - - မြို့သို့ သွားကြကုန်အံ့၊ အရှင်တို့လည်း ကြွတော်မူပါ” ဟု ပင့်လျှောက်၏။ “မင်းကြီး - - - - သင်သာလျှင် မြို့သို့ သွားလေလော့၊ ငါတို့ကား ဤအရပ်၌ပင် နေကြကုန်အံ့” ဟု ဆို၏။

“အရှင်ဘုရား - - - - ဤတောင်ထက်၌ အရှင်မြတ်တို့ နေလိုတပြီးကား ဤဘဏ္ဍာကသူငယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့်တကွ မြို့သို့လိုက်ပါစေလော့” ဟု လျှောက်ဆို၏။ မဟိန္ဒထေရ်မြတ်ကလည်း “မင်းကြီး - - - - ဤသူငယ်သည် ရောက်အပ်ပြီးသော အနာဂါမိဖိုလ် ရှိ၏။ သိအပ်ပြီး သော ဘုရားအဆုံးအမတော်ရှိ၏။ ရဟန်းအဖြစ် ကိုသာလျှင် အလွန်အလိုရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ငါတို့နှင့်ပင် နေရစ်ပါစေလော့၊ ယနေ့ပင်လျှင် ဤသူငယ်ကို ရှင်ရဟန်းပြုကုန်အံ့၊ မင်းကြီးတို့ သည်သာလျှင် မြို့သို့သွားကြကုန်လော့” ဟုဆိုပေ၏။ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းလည်း မထေရ်တို့ကို ရှိခိုး၍ အတန်ငယ်ခွါခွဲပြီးလျှင် ဘဏ္ဍာကသူငယ်ကို သင့်တင့်ရာ အရပ်သို့ ခေါ်၍ မထေရ်၏ အမျိုးအမည်ကို မေး၏။

ဘဏ္ဍာကသူငယ်လည်း “ဤမဟိန္ဒမည်သော အရှင်မြတ်သည် ဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ မိဖုရားဖြစ်သော ဝေဒိသကဒေဝီမှဖွားသော ဘားတော်အကြီးပင်တည်း။ ထိုအရှင်၏ နှမတော် သမ္ပဒိယာမင်းသည် ဘိက္ခုနီမပြု၍ နေသည်။ ယခုပါလာသော ဥပုသ်နေ့သည် ယိုးဒယာမိဗ္ဗာ၏

အရှင်မဟိန္ဒ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ခင်း

၂၁၁

သားပင်တည်း၊ ကျွန်ုပ်လည်း အရှင်မဟိန္ဒ၏ မယ်တော် မိဖုရား၏ ညီမတော် သမီး၏ သားပင်တည်း” ဤသို့ စသည်ဖြင့် အလုံးစုံသော အကြောင်းတို့ကို စေ့စုံစွာ ပြောကြားပေသော် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း “ငါ၏ အဆွေတော်ဖြစ်သော ဓမ္မာသောက မင်း၏ သားတော်၊ မြေးတော်တို့ ပေတကား” ဟုသိ၍ “ငါသည် ဤအရှင်ကောင်းတို့ကို အလွန်ရတော်ပေစွ” ဟု အတိုင်း ထက်အလွန် ဝမ်းမြောက်လှသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၏။ မင်းကြီးလည်း ဘဏ္ဍာကသည် လူဖြစ်သောကြောင့် “ဤအရှင်ရဟန်းမြတ်တို့ကား လူမျိုးစင်စစ်ပင် တည်း” ဟု ယုံမှားခြင်းမရှိဘဲ သိတော်မူလေသတည်း။ ယင်းသို့ သိပြီးမှ “အရှင်ဘုရားတို့ ---- နက်ဖြန်နံနက်အခါ၌ အရှင်မြတ်တို့၏ ထံသို့ ရထားကို လွှတ်ပါအံ့၊ ရထားကိုစီး၍ ကြွတော်မူပါ” ဟုလျှောက်ပြီးလျှင် မြို့သို့ ပြန်တော်မူ၏။

ပဌမနတ်တို့အား တရားဟောခြင်း

အရှင်မဟိန္ဒလည်း သိစေလိုရင်းကိစ္စသည် ပြီးစီးရကား ဤ ဘဏ္ဍာက သူငယ်ကို ရဟန်းပြုကြကုန်ဟု မိန့်တော်မူ၍ ထိုမိဿကတောင်တည်း ဟူသော ဂါမသိမ်၌ပင်လျှင် အရှင်မြတ်ငါးဦးတို့သည် ရှင်ပြု၍ ပဉ္စင်းခံတော်မူ၏။ ဘဏ္ဍာကလည်း ရဟန်းဖြစ်ပြီးလျှင်ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။ ထို့နောင်မှ တူတော် သုမနသာမဏေကို ခေါ်၍ “ဤတောင်၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ နေသော နတ်အပေါင်းတို့ကို တရားနာကြွေးကြော်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အဘယ်မျှလောက်သော အရပ်ကြားအောင် ကြွေးကြော်ရပါအံ့နည်း” ဟုလျှောက်သော် “အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်ကျွန်း တစ်ကျွန်းလုံး ကြားအောင် ကြွေးကြော်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သုမနသာမဏေလည်း စတုတ္ထဈာန်ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို လွှတ်ပြီးလျှင် ယူဇနာသုံးရာ အဝှမ်းရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံးကို ကြားစေလျက် တရားနာအံ့သောအခါ ကြွေးကြော်၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း မြို့သို့မရောက်သေးဘဲ နာဂစက္ကမည်သော ထုံးအိုင်နား၌ ညဉ့်စာ စားနေစဉ် ထိုအသံကို ကြား၍ “အရှင်မြတ်တို့အား ဥပဒ္ဒဝေါ ဖြစ်လေသလော” ဟု အောက်မေ့၍ ထို အရှင်တို့ထံ တမန်စေလိုက်၏။ မထေရ်တို့ကလည်း “ငါတို့အား ဥပဒ္ဒဝေါ မရှိ၊ မြတ်စွာ

ဘုရား၏ စကားတော်ကို နတ်အများ နာစိမ့်သောငှါ အခါကို ကြွေးကြော်စေသော အသံတည်း” ဟုမိန့်တော်မူလိုက်၏။ သုမန သာမဏေ၏ အသံကို ကြားကုန်သော် ဘုမ္မဇိမ်းနတ်တို့သည် တဆင့်ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ထိုနတ်တို့၏ အသံကိုကြားသဖြင့် အာကာသဇိမ်းနတ်တို့ သည် တဆင့် ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ဤသို့ အဆင့်ဆင့် ကြွေးကြော်ကြသဖြင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် ရောက်လေ၏။ ယင်းသို့ ကြွေးကြော်သံကိုကြား၍ များစွာသောနတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသည် ဖြစ်လေသတည်း။ အရှင်မြတ်သည်လည်း ထိုနတ်တို့၏ အစည်းအဝေး၌ “သမစိတ္တသုတ္တန်”ကို ဟောပေ၏။ ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ မရေတွက် နိုင်ကုန်သောနတ်တို့၏ ဓမ္မာဘိသမယသည် ဖြစ်ကြလေကုန်သတည်း။ များစွာ ကုန်သော နဂါး-ဂဠုန်တို့သည်လည်း သရဏဂုံ သုံးပါး၌ တည်လေကုန်၏။

ပဌမစေတီ

ဘုရားသခင်၏ လက်ထက်တော်၌ အရှင်သာရိပုတြာသည် ဤသမစိတ္တသုတ်ကို ဟောသောအခါ များစွာသော နတ်အစည်းအဝေးသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ အရှင်မဟိန္ဒ၏ ဤသုတ်ကို ဟောရာ၌လည်း များစွာသော နတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသည် ဖြစ်သတည်း။ မင်းကြီးသည်လည်း မိုးသောက်အခါ ရထားမှူးကို ခေါ်၍ ငါစီးတော်မူသော ရထားဖြင့် အရှင်များကို တင်ဆောင်ချေဟု စေတော်မူ၏။ ရထားထိန်းလည်း မင်းစေသောအတိုင်း သွား၍ “အရှင်ဘုရားတို့ --- ရထားသို့ တက်တော်မူပါ။ မြို့သို့ဆောင်ပါအံ့”ဟု လျှောက်၏။ မထေရ်တို့ကလည်း “ရထားထိန်း --- ငါတို့ကား ရထားမစီးကုန်၊ သင်သွားလင့်လော့၊ ငါတို့နောက်ကလိုက်ခဲ့အံ့” ဟုဆို၍ ရထားထိန်းကို လွှတ်လိုက်ပြီးလျှင် အရှင်မြတ်ခုနစ်ပါးတို့သည် ကောင်းကင်ဖြင့် ကြွလာ၍ အနုရာဓမြို့၏ အရှေ့တံခါးဝ၌ သက်ကြ၏။ ထိုသက်ရာဌာနကို နောက်အခါ၌ လူတို့ ပူဇော်ရာဖြစ်စိမ့်သောငှါ စေတီတည်လေသည်။ ထိုစေတီကို ပဌမစေတီ ဟု သမုတ်သတည်း။

နန်းတော်သို့ ဝင်တော်မူခြင်း

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း ညဉ့်အခါကပင် အရှင်မြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားကို နန်းတွင်းသူ မောင်းမတို့အား ပြောကြားလေသဖြင့် နန်းတွင်းသူ အပေါင်းတို့လည်း အရှင်တို့ကို အလွန်အမြတ်ဖူးမြင် လိုရကား

အရှင်မဟိန္ဒ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ခဏ်း

မင်းအိမ်တော်၏ အတွင်း၌သာလျှင် ဖြူသောအဝတ်တို့ဖြင့် နေရာကို ခင်းလျက် ဖြူသော ပုဆိုးဗိတာန်ကြက်သော နှစ်သက်မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိသော မဏ္ဍပ်ကို ပြုပြင်စီမံ၏။ အရှင်မြတ်တို့၏ တရားနာစဉ်ကပင် “ရဟန်းတို့သည် မြင့်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ကြဉ်၏” ဟူသော စကားကို ကြားနာရသည့် အဖြစ်ကြောင့် “ငါ ပြုပြင်အပ်သော ဤနေရာ၌ အရှင်ကောင်းတို့သည် နေပါအံ့လော” ဟုတွေးတောယုံမှားခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရထားထိန်းပြန်လာခဲ့၍ မြို့တံခါး၌ သင်္ကန်းရုံလျက် နေကြသော မထေရ်ခုနစ်ပါး တို့ကိုမြင်လျှင် အလွန်အံ့ဩ လျက် ကြည်ညိုသောစိတ်သည်ဖြစ်၍ လျင်မြန်စွာဝင်၍ မင်းကြီးအား လျှောက်လေ၏။

“အကျွန်ုပ်သည် စေတော်မူလိုက်သောအတိုင်း သွား၍ ရထားသို့ တက်တော် မူပါဟု လျှောက်လျှင် အရှင်မြတ်တို့က ငါတို့ ရထား မစီးကုန်၊ သွားလင့်တော့၊ ငါတို့နောက်မှလာအံ့ဟု ဆို၍ ကျွန်ုပ်မြန်စွာ လာခဲ့သော် အရှင်ကောင်းတို့ကို မြို့တံခါးဝ၌ အလျင်ရောက်၍ ဖူးမြင်ရချေသည်။ အံ့ဖွယ်သရဲသော အရှင်တို့ ပေတည်း”-

ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကိုကြားသော် “အရှင်မြတ် တို့ကား ရထားကိုမှ မစီးချေသော် ငါခင်းထားသော အင်းပျဉ်နေရာတို့၌ မနေပေရာ” ဟုနှလုံးပြု၍ သာဓုခေါ်ပြီးလျှင် နန်းရင်ပြင်၌ မဏ္ဍပ်ကိုပြု၍ မြေ၌အခင်းတို့ကို ခင်းကြကုန်လော့ ဟုဆို၍ မထေရ်တို့ကို ခရီးဦးကြိုဆို ခြင်းငှါ သွားလေ၍ ရှိသေ့စွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရှင်မဟိန္ဒ၏ လက်တော်မှ သပိတ်ကို လှမ်းယူ၍ ပူဇော်သက္ကာရ အထူးဖြင့် ချီးမြှင့်လျက် နန်းတွင်းသို့ သွင်း၏။ နိမိတ်ဖတ် တတ်သောပညာရှိတို့သည် မြေ၌နေရာခင်းသည်ကို မြင်၍ “ဤအရှင်တို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းမြေကို ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဤကျွန်း အလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ အစိုးရသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟုဆိုကြကုန်၏။ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း မထေရ်မြတ်တို့ကို နန်းတွင်းသို့ ပင့်ဆောင်၍ ပုဆိုးအခင်းရှိသော နေရာ၌ နေစေပြီးသော် မင်းကြီးကိုယ်တိုင်ပင် ယာဂုဓဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေး၏။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ပြီးသော် မိမိသည် သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်၍ ခစား၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့အား တရားဟောခြင်း

ထိုအခါ မင်းအိမ်၌ နေသော “ညီတော်မဟာနာဂ” မည်သော အိမ်ရှေ့မင်း၏ မိဖုရားဖြစ်သော အနုဠာဒေဝီကိုလည်း ခေါ်တော်မူ၏။ အနုဠာဒေဝီသည်လည်း မိန်းမပေါင်း ငါးရာနှင့် တကွ လာ၍ မထေရ်မြတ်တို့ကို ရှိခိုးပူဇော်လျက် သင့်လျော်သော အရပ်မှနေ၏။ မဟိန္ဒထေရ်မြတ်တို့သည်လည်း ထိုပရိသတ် အစည်းအဝေး၌ ပေတဝတ္ထုကို လည်းကောင်း၊ ဝိမာနဝတ္ထုကို လည်းကောင်း သစ္စသံယုတ်ကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ ထိုမိန်းမအပေါင်းတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေကုန်၏။ များစွာကုန်သော ပြည်သူ ပြည်သား တို့သည် ယမန်နေ့က မင်းနှင့်တကွ မိဿကတောင်ထက်တွင် အရှင်မြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ခဲ့ရသော သူတို့က ပြောဆိုသော မထေရ်မြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို ကြားရသဖြင့် ဖူးမြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်ရကား များစွာ တညီတညွတ် လာကုန်၍ မင်းအိမ်တံခါးဝ၌ တိုးမအားမျှ စည်းဝေးကုန်၍ အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်သော အသံကို ပြုကုန်၏။

မင်းကြီးလည်း ထိုအသံကိုကြားလေသော် “ဤနေရာကား ပြည်သူတို့ စည်းဝေးခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်း၏။ မင်္ဂလာဆင်တော်ထားရာ တင်းကုပ်၌ မထေရ်တို့ကို ကိန်းဝပ်စေ၍ ဖူးမြင်စေမှသင့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်တော်တင်းကုပ်ကို သုပ်သင်၍ ပုဆိုးဗိတာန်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော နေရာကို ခင်းချေလော့” ဟု စေ၏။ မြတ်သော ဓမ္မကထိက ဖြစ်သော မဟာမဟိန္ဒ ထေရ်မြတ်သည်လည်း အခြံအရံနှင့်တကွ ဆင်တင်းကုပ်သို့ ကြွ၍ နေတော်မူပြီးသော် စည်းဝေး ရောက်လာသော ပြည်သူတို့အား ဒေဝဒူတ သုတ္တန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုတရားဒေသနာကို ကြားနာရသော သူတို့သည် အလွန်ကြည်ညိုကုန်ရကား သရဏဂုံသီလ၌ တည်ကုန်လေသတည်း။ တထောင်မျှလောက် ကုန်သော သူတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်ကုန် သတည်း။

ဤသို့ လင်္ကာမည်သော ဘီလူးမင်း၏ နေရာကျွန်းဖြစ်၍ လင်္ကာဒီပ အမည်ရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အလား တူတော်မူသော မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် နန်းရင်ပြင်၊ ဆင်တင်းကုပ် အားဖြင့် နှစ်ပါးသော

မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကို တင်လှူခဏ်း

၂၁၅

ဌာနတို့၌ စည်းဝေးသမျှသော ဒါယကာတို့အား သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့၏ ဘာသာဖြင့်သာလျှင် တရားဟောတော်မူ၍ သူတော်ကောင်း၏ အဖြစ်သို့ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌

၆၅ - ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော

“နဂရပ္ပဝေသန” အမည်ရှိသော

စုဒ္ဒသမအပိုင်း အခဏ်းပြီး၏။

---x---x---x---

၁၅။ မဟာဝိဟာရ ပဋိဂ္ဂဟဏ ကဏ္ဍ-ပန္နရသမပိုင်း
မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကို တင်လှူခဏ်း

မဟာမေဃဝန်နှင့် နိဝတ္တနစေတီ

ပြည်သူပြည်သားတို့သည်လည်း တယောက်သည် တယောက်အား ဆင့်ကာဆင့်ကာ ပြောကြားသဖြင့် ထပ်ခါထပ်ခါ စည်းဝေးလာသော လူ အပေါင်းတို့သည် များလှရကား မင်္ဂလာဆင်တော် တင်းကုတ်သည် ကျဉ်းကြပ် လှသည် ဟူ၍ မင်းအား လျှောက်ကြားပြီးလျှင် အနုရာဓမြို့ပြင် ဖြစ်သော တောင်တံခါးဝ၌ တည်သော တခဲနက် အရိပ်ရှိလျက် နေဇာမြက်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ် သာယာပျံ့ပျူးနေသော နန္ဒဝန် အမည်ရှိသော မင်းဥယျာဉ်သည် ရှိ၏။ ထိုဥယျာဉ်၌ နေရာတို့ကို ခင်းပြီးလျှင် အရှင်မြတ်ကို ပင့်ဆောင်၏။ မဟာမဟိန္ဒထေရ်လည်း သံဃာတော်တို့နှင့်တကွ မြို့မှ ထွက်ကြွ၍ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်တွင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျှင် ဖူးမြင် လိုကြသော များလှစွာကုန်သော မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သူဌေးမျိုး ဖြစ်ကုန် ကြသော မိန်းမတို့သည် လာကြကုန်၍ ဥယျာဉ်ပြည့်မျှ ဝန်းရံလျက် ဆည်းကပ် ပူဇော်ကြကုန်၏။ မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည်လည်း ထိုမိန်းမပရိသတ်တို့အား ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ တထောင် မျှလောက်ကုန်သော မိန်းမတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေကုန်၏။

ယင်းသို့ တရားဟောပြစဉ်ပင် ညချမ်းအခါ ရောက်သော် “ငါတို့ ညဉ့်ကျိန်းရန် အလို့ငှါ မိဿကကောင်သို့ သွားဦးအံ့” ဟု ဆိုတော်မူ၍ ဥယျာဉ်မှ ထွက်တော်မူကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးအား ကြားလျှောက် လေကုန်သော် မင်းလည်း လျင်စွာလာ၍ “အရှင်ဘုရား- မိဿကကောင်သည် ဝေးလှပါ၏။ ဤနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ ကျိန်းဝပ်တော်မူပါ။ နေရာဟန်ဆောင်း ပြုပြင်ပါမည်” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်မဟိန္ဒကလည်း “မင်းကြီး----- ဤ ဥယျာဉ်သည်ကား အနုရာဓမြို့နှင့် အလွန်နီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းတို့အား မလျှောက်ပတ်ချေ” ဟု မိန့်တော် မူလျှင် “အရှင်ဘုရား---- နီးလည်း မနီးလွန်း ဝေးလည်း မဝေးလွန်းသောအရပ်၌ တည်သော မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်သည် ရှိပါ၏။ ထိုဥယျာဉ်၌ သီတင်း သုံးခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါသည်။ ထိုမဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်သည်ကား သန့်ရှင်းသာယာသည်ဖြစ်၍ ဓမ္မလျော်ဖွယ်ရှိလှ၏။ အရိပ်၊ ရေနှင့်လည်း ပြည့်စုံပါ၏။ အရှင်ဘုရား ---- ဤမဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်၌ နေခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူပါ။ ဤနေရာကပင် ပြန်နှင့်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ မဟိန္ဒထေရ်မြတ်လည်း မင်းကြီး လျှောက်ထားသောအတိုင်းပြန် နှင့် တော်မူ၏။ ကဒမ္မမြစ်၏ အနားဖြစ်သော ပြန်လည်တော်မူရာအရပ်၌ စေတီတည်သည်ကို နိဝတ္တနစေတီဟု ခေါ်လေသည်။

အနုဠာဒေဝီရဟန်းပြုခွင့်တောင်းခြင်း

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းလည်း ကိုယ်တိုင်ပင် အရှင်မြတ်တို့ကို လမ်းပြ၍ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကို လက်ယာပြု၍ လာသဖြင့် မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်၏ အရှေ့တံခါးမှ ဝင်ပြီးလျှင် ထိုဥယျာဉ်၌ အစဉ် ဆောက်ထား အပ်သော ဓမ္မလျော်ဖွယ်ရှိလှသော မင်းအိမ်တော်သည်ရှိ၏။ ထိုမင်းအိမ်၌ အလွန်ကောင်းသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကိုလည်း ခင်းထားသည် ဖြစ်၍ “ဤနေရာ၌ ချမ်းသာစွာနေတော်မူပါလော့” ဟု လျှောက်ထား၍ မင်းကြီးသည် အမတ်အပေါင်းခြံရံလျက် မြို့တွင်းသို့ ဝင်လေ၏။ မထေရ်တို့သည်လည်း ထိုညဉ့်အခါ မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်၌ပင် သီတင်းသုံးတော်မူကြ၏။ မင်းကြီးလည်း မိုးသောက်သော အခါ များစွာသော ပန်းတို့ကို ယူဆောင်ကာ လာလတ်၍ မထေရ်မြတ်တို့ကို ရှိခိုးပူဇော်ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့ ----

ညဉ့်အခါ ချမ်းသာစွာ နေရပါ ကုန်၏လော၊ ဤဥယျာဉ်သည် ရဟန်းတို့အား သင့်လျော်ပါ၏လော” ဟု မေး၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း “မြတ်သောမင်းကြီး ----- ချမ်းသာစွာ နေရပေ၏။ ဤဥယျာဉ်သည် ရဟန်းတို့အား သင့်လျော် ပေ၏” ဟု ပြောလျှင် “အရှင်ဘုရား ---- ဤဥယျာဉ်သည် ရဟန်းတို့အား အလှူခံအပ်ပါ၏လော” ဟု မေး၏။

အရှင်မဟိန္ဒကလည်း “မြတ်သောမင်းကြီး ---- ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်တော်မူစကားလ၌ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်၌ ဆောက်ထားအပ်သော နန်းတော်ကို ကောင်းစွာပြု၍ ဥယျာဉ်နှင့်တကွ တင်လှူတော်မူသည်ကို ခံယူသုံးဆောင်တော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတို့အား အလှူခံခြင်းငှါ အပ်၏” ဟု ဆို၍ ဝေဠုဝန် ကျောင်းခံတော်မူသော တရားကိုဟော၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုတရားကို နာရလျှင် လွန်စွာနှစ်သက်၏။ အရှင်မြတ်ကိုပူဇော်ခြင်းငှါ ဆည်းကပ်လာသော အနုဠာဒေဝီ မိဖုရားနှင့်တကွ ငါးရာသော မိန်းမတို့သည် သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်ကြ၏။ ယင်းသို့ ရောက်ပြီးသော် “အရှင်မင်းကြီး ---- ကျွန်ုပ်တို့သည် ရဟန်းပြုလိုပါ ကုန်သည်၊ အရှင်မြတ်ကို လျှောက်၍ပေးပါ” ဟု တောင်းပန် ကြ၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကလည်း “အရှင်ဘုရား ---- ဤမိန်းမ ငါးရာကို ရဟန်းပြုတော်မူပါလော့” ဟု တောင်းပန်၏။ အရှင်မဟိန္ဒ ထေရ်ကလည်း “မင်းကြီး ---- ငါတို့ကား မိန်းမတို့ကို ရဟန်းပြုခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းချေ၊ ပါဠိပုတ်ပြည်၌ ငါ၏နှမတော် အငယ်ဖြစ်သော သဃ်မိတ္တာ မည်သော ရဟန်းမိန်းမရှိ၏၊ ထိုသဃ်မိတ္တာသည် မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်၌ ရှိသော ဘိက္ခုနီမတို့ကဲ့သို့ များသော အတတ်ပညာ၊ အကြားအမြင်လည်းရှိ၏၊ တန်ခိုး ဣဒ္ဓိပါဒ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသဃ်မိတ္တာ ထေရီသည် ရဟန်းတို့၏ မင်းဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသခင် ပွင့်တော်မူရာ မဟာဗောဓိပင်၏ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ယူဆောင်၍ ကြွလာပါစေဟု ငါ၏ခမည်းတော် ဖြစ်သော ဓမ္မာသောက မင်းကြီး၏ထံသို့ ဟမန် စေလွှတ်လော့၊ ငါ၏ဖခင် မင်းမြတ်လည်း စေလွှတ်လတ္တံ့၊ ထို

သယံမိတ္တာ လာရောက်သောအခါမှ မိန်းမတို့သည် ရဟန်းပြုရလိမ့်သတည်း”
ဟု မိန့်တော် မူ၏။

မြေလှုပ်ခြင်း

(၁) ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးလည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၍
မြတ်လှစွာသော ရွှေကရားကို ကိုင်ပြီးလျှင် “ဣမံ မဟာမေဃဝနဥယျာနံ
သံဃဿ ဒေမ” ဟု ဆို၍ အရှင်မဟိန္ဒ၏ လက်တော်၌ ရေစက်သွန်းချ၍
လှူလေ၏။ မြေသို့ ရေစက်ကျသည်နှင့် တပြိုင်နက် မဟာပထဝီ မြေကြီးသည်
သည်းစွာတုန်လှုပ်၏။ မင်းကြီးကလည်း “အရှင်ဘုရား ---- အဘယ်
အကြောင်းကြောင့် မြေလှုပ်သနည်း” ဟု လျှောက်၏။ “မင်းကြီး ----
ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဘုရားသခင် သာသနာတော်သည် ကောင်းစွာတည်ပေပြီ
ဟု ကောင်းချီးပေးသောအားဖြင့် လှုပ်သတည်း” ဟု မိန့်၏။ မင်းကြီးလည်း
အလွန် ဝမ်းမြောက်လှသည် ဖြစ်၍ မုလေးပန်းတို့ကို အရှင်မြတ်အားကပ်၏။

(၂) မဟိန္ဒထေရ်မြတ်လည်း ထိုပန်းတို့ကို ဆောင်လျက် မင်းအိမ်
သို့ ကြွပြီးလျှင် ထိုအိမ်၏ တောင်မျက်နှာ၌ တည်သော ပညောင်ပင်ရင်း၌
ရှစ်ဆုပ်သော ပန်းတို့ကို ကြံဖြန့်လေ၏။ ထိုအခါ မြေလှုပ်၏။ “အဘယ်
အကြောင်းကြောင့် မြေလှုပ်ပါသနည်း” ဟု မေးသော် “မင်းကြီး ----
ဤအရပ်၌ သုံးဆူသော ဘုရားသခင်တို့၏ လက်ထက်တော်၌ပင် သံဃာတို့
၏ ဥပုသ်အိမ်သည် ဖြစ်ဖူးပြီ၊ ယခုအခါလည်း ရဟန်းသံဃာတို့၏ ကံကြီး၊
ကံငယ်ကို ဆောင်ရာဖြစ်သော ဥပုသ်အိမ် - သိမ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို
အကြောင်းကို သိစေလို၍ မြေလှုပ်သတည်း” ဟု မိန့်ဆို၏။

(၃) ထို့နောက်မှ အရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် မင်းအိမ်မှ မြောက်
အရပ်၌ တည်သော “စာရု” မည်သော ရေကန်သို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုရေကန်၏
အနီး၌လည်း ရှစ်ဆုပ်သော ပန်းတို့ကို ကြံဖြန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါလည်း
မြေလှုပ်၏။ “အဘယ်ကြောင့် မြေလှုပ်ပါသနည်း” ဟု မေးလေသော် “မင်းကြီး
---- ဤရေကန်သည် သံဃာတော်တို့၏ ဇရုံးအိမ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊
ထိုအကြောင်းကို သိစေလို၍ လှုပ်သတည်း” ဟု မိန့်ဆို၏။

(၄) ထို့နောက် အရှင်မဟိန္ဒသည် မင်းအိမ်တံခါးမုခ်ဝသို့ ကြွတော်
မူပြန်၍ ထိုအပြင်၌ ရှစ်ဆုပ်သော ပန်းတို့ကို ကြံဖြန့်ပြန်၏။ ထိုအခါလည်း

မြေကြီးပြင်းစွာ လှုပ်၏။ မင်းကြီးလည်း ကြက်သီးထမျှ ထိတ်လန့်လှလျက် “အရှင်ဘုရား ---- အဘယ်ကြောင့် မြေလှုပ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။ မထေရ်ကလည်း “မင်းကြီး --- ဤအရပ်သည်ကား ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ပွင့်တော် မူပြီးကုန်သော သုံးဆူသောဘုရားသခင်တို့၏ မဟာဗောဓိပင်မှ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ယူဆောင်၍ ဤအရပ်၌ စိုက်ပျိုးဖူးကြကုန်ပြီ။ ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာဗောဓိ ဒက္ခိဏသာခါ သည်လည်း ဤအရပ်မှာ တည်ပေလတ္တံ့၊ ဤအကြောင်းကို သိစိမ့်သောငှါ မြေလှုပ် သတည်း” ဟုမိန့်တော်မူ၏။

(၅) မဟာမဟိန္ဒမထေရ်မြတ်လည်း ထိုအရပ်မှ တဖန်ကြွတော် မူပြန်၍ “မဟာမုစလ” မည်သော ဥပုသ်အိမ်တည်အံ့သော အရပ်သို့ရောက် လျှင် ရှစ်ဆုပ်သော ပန်းတို့ဖြင့် ကြွဖြန့်တော်မူပြန်၏။ ထိုအခါ လည်း မဟာပထဝီ တုန်လှုပ်၏။ “အဘယ်ကြောင့် မြေလှုပ်သနည်း” ဟု လျှောက်ပြန် လျှင် “မင်းကြီး ---- ဤအရပ်သည်ကား ရဟန်းသံဃာတို့၏ ဥပုသ်ပြုရာ သိမ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုအကြောင်းကို သိစေလို၍ လှုပ်သတည်း” ဟု မိန့်တော် မူ၏။

(၆) ထိုအရပ်မှသည် တဖန်ကြွတော်မူပြန်၍ “အမွင်္ဂဏ” မည်သော သန္နိပါတဌာန ဖြစ်အံ့သောအရပ်သို့ ရောက်ပြန်သော် ဥယျာဉ်စောင့်သည် ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးအား အလွန်ကောင်းမြတ်သော အနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော သရက်သီးမှည့်ကို ဆက်လှူ၏။ မင်းကြီးသည် အလွန်နှစ်သက် စဖွယ်ရှိလှသော ထိုသရက်သီးကို မထေရ်မြတ်အား ကပ်စေ၏။ အရှင်မြတ် လည်း ထိုအရပ်၌ ထိုင်တော် မူအံ့သော အခြင်းအရာကိုပြုလေသော် မင်းကြီး လည်း ထိုအရပ်၌ လျှောက်ပတ်ကောင်းမွန်သော အခင်းတို့ကို ခင်းစေ၏။ မထေရ်မြတ်သည် ခင်းအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ မင်းကြီးသည် ထိုသရက်သီးမှည့်ကို အရှင်မြတ်အား ကပ်ပေ၏။

အရှင်မဟိန္ဒလည်း ထိုသရက်သီးမှည့်ကို ဘုဉ်းပေး၍ အစေ့ကို စိုက်စိမ့်သောငှါ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးအား ပေး၏။ မင်းကြီးလည်း ကိုယ်တိုင်ပင် ထိုအရပ်၌ စိုက်လေသော် မင်း၏လက်ပေါ်၌ မထေရ်မြတ်

က ရေကို သွန်းဖျန်း၏။ ထိုသွန်းဖျန်းသော ခဏ၌ပင်လျှင် သရက်စေ့က အညွန့်အညောက်တို့သည် ပေါ်ထွက် ကြီးပွားလာသဖြင့် အရိပ်ခိုခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသော အသီးအပွင့်နှင့် ပြည့်စုံသော အလွန်ဘင့်တယ်သော သရက်ပင်ကြီးသည် ဖြစ်လေ၏။ ထိုသို့အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမဲ့ လွန်ကဲစွာ ဖြစ်လတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုမြင်လျှင် မင်းနှင့်တကွသော ပရိသတ် တို့သည် နှစ်သက်ခြင်း အားကြီးသဖြင့် ကြက်သီးမွေးညင်း ထကုန်လျက် အလွန်အံ့သြပြီးလျှင် အရှင်မြတ်ကို ရှိခိုးလျက် တည်ကုန်၏။

မဟိန္ဒထေရ်မြတ်လည်း ထိုအရပ်၌ ရှစ်ဆုပ်သော ပန်းတို့ကို ကြံဖြန့် ပြန်၏။ ထိုကြံဖြန့်သောခဏ၌ မြေလှုပ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ “အဘယ် အကြောင်းကြောင့် မြေလှုပ်ပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်ပြန်သော် “မင်းကြီး--- ဤအရပ်သည် များစွာသော သံဃာတို့ စည်းဝေး၍ ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော ပစ္စည်း ပရိက္ခရာတို့ကို ဝေဖန်ရာဌာနသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤအကြောင်းကြောင့် လှုပ်သတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

(၇) ထိုအရပ်မှသည် တဖန် ကြွချီတော်မူပြန်လေ၍ စတုသာလ တည်ရာဌာနသို့ ရောက်သော် ရှစ်ဆုပ်သော ပန်းတို့ကို ကြံဖြန့်ပြန်၏။ ထိုကြံဖြန့်သော ခဏ၌ မြေကြီး တုန်လှုပ်ပြန်၏။ မင်းကြီးလည်း “အဘယ် အကြောင်းကြောင့် မြေလှုပ်ပါသနည်း” ဟု မေးပြန်လျှင် “မင်းကြီး ---- ဤအရပ်သည်ကား ရှေးဘုရားသုံးဆူတို့၏ လက်ထက်၌ သာသနာတော် တည်သောအခါ များစွာကုန်သော ကျွန်းသူကျွန်းသား ဒါယကာ တို့သည် ထိုထို ရပ်ရွာမှ ဆောင်လာခဲ့ကုန်သော ဒါနဝတ္ထုတို့ကို ဤအရပ်၌ ထား၍ သံဃာတော်တို့နှင့်တကွသော ဘုရားရှင်တို့အား ဆွမ်းလုပ် ကျွေးကြသော ဌာနပေတည်း။ ယခု ငါတို့ဘုရားရှင်၏ သာသနာ၌လည်း ဤအရပ်မှပင် ကြီးစွာသော ဇရပ်လေးဆောင်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤဇရပ် လေးဆောင်မှာပင် သံဃာတို့၏ ဆွမ်းပြုပြင်ခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုအကြောင်းကို သိစေလို၍ မြေလှုပ်သတည်း” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

(၈) အရပ်နေရာ၌ သိမြင်လိမ္မာတော်မူသော သီဟိုဠ်ကျွန်းသူ တို့၏ ကုသိုလ်တရားကို ပွားစေတတ်သော မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် ထိုအရပ်မှ တဖန်

ကြွတော်မူပြန်သော် မဟာစေတီ တည်လတ္တံ့သော အရပ်သို့ရောက်လေ၏။
 ထိုအရပ်ကား မင်းဥယျာဉ်၏ အရံအတွင်း ငယ်သော ကကုဓမည်သော
 ရေကန်သည်ဖြစ်၏။ ထိုရေကန်၏ အထက်၌ မြင့်သော ကုန်းကြောသည်ရှိ၏။
 ထိုကုန်းကြောသို့ ရောက်လေသော် မထေရ်မြတ်သည် တန်ရပ်၍ နေတော်
 မူ၏။ ထိုအခါ ဥယျာဉ်စောင့်သည် စကားပန်းရှစ်ဆုပ်တို့ကိုဆောင်၍ မင်းကြီး
 အား ဆက်လှာ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုစကားပန်းကို မထေရ်မြတ်အား
 ကပ်ပေ၏။ မထေရ်မြတ်လည်း ထိုစကားပန်းတို့ဖြင့် ကုန်းကြောအရပ်သို့
 ကြံဖြန့်၍ ပူဇော်၏။ ထိုခဏ၌လည်း မြေပြင်းစွာ လှုပ်၏။ မင်းကြီးလည်း
 “အဘယ်ကြောင့် မြေလှုပ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်သော် မထေရ်မြတ်သည်
 ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ “မင်းကြီး ---- ဤကုန်းကြောအရပ်သည် လူသတ္တဝါတို့
 ၏ စီးပွားချမ်းသာ များစွာဖြစ်စေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ နတ်ရွာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်သို့
 ရောက်စေခြင်းငှါလည်းကောင်း စေတီတည်ခြင်းငှါ ထိုက်သော ဘုရားလေးဆူ
 တို့သည် မှီဝဲတော်မူဖူးသော အရပ်မြတ်တည်း။

ကကုသန်ဘုရားလက်ထက်

“မင်းကြီး ---- ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ရှေးဦးစွာ ပွင့်တော်မူသော ကကုသန်
 အမည်ရှိတော်မူသော ဘုရားသည် ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၍ ထိုကျွန်းသို့ ကြွ
 ရောက်တော်မူသောအခါ ဤမဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်သည် မဟာတိတ္ထ
 မည်သော ဥယျာဉ်သည်ဖြစ်၏။ အရှေ့အရပ်ဖြစ်သော ကဒမ္မမြစ်၏ ထိုမှာ
 ဘက် ကမ်းနား၌ အဘယမည်သော မင်းနေပြည် သည်ဖြစ်၏။ ထိုပြည်၌
 အဘယ မည်သော မင်းသည် မင်းပြု၏။ ထိုအခါ သီဟိုဠ်ကျွန်းသည်
 ဩဇကျွန်း ဟူသော အမည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လူတို့၏ ကိုယ်တွင်း၌
 ရောဂါကို သွင်းတတ်သော ပုဏ္ဏကာဠ အမျိုးရှိသော ဘီလူးရ ချွံသံတို့ကြောင့်
 ကျွန်း၌ နေကုန်သော လူအပေါင်း တို့အား ဦးခေါင်းပူသော အနာသည်
 (ဝါ) ဖျားသော အနာသည် များစွာ ဖြစ်ကုန်သတည်း။

ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုသို့ဖြစ်သော ဥပဒ္ဒဝေါတို့ကို
 မြင်တော်မူ၍ မဟာကရုဏာသမာပတ်ကို လွှတ်တော်မူပြီးလျှင် ဩဇကျွန်း၏
 ထက်ဝန်းကျင်မှ ပရိတ်အရံအတားကို ပြုတော်မူ၍ ထိုဥပဒ္ဒဝေါကို ငြိမ်းစေ

ပြီးလျှင် သာသနာတော်၏ တည်ရာကို ပြုခြင်းငှါ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာလေးသောင်းခြံရံလျက် ကောင်းကင် ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူ၍ ဒေဝကုဋ မည်သော တောင်ထွတ်၌ တည်တော်မူ၏။ ရဟန္တာလေးသောင်း တို့ကိုလည်း ထိုထိုသော တောအုပ်သို့ ကြွစေ၍ ပရိတ်အရံအတားကို ပြုစေတော်မူ၏။ ယင်းသို့ ပြုတော်မူသော ဘုရားရဟန္တာတို့၏ မေတ္တာအာနုဘော်တော်ကြောင့် အလုံး စုံသော ကျွန်းသူကျွန်းသားတို့၌ ကျရောက်သော ပဇ္ဇရက ရောဂါသည် ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။

ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ထိုဒေဝကုဋတောင်၌ နေတော် မူလျက် “ဤဩဇာကျွန်း၌ နေသော လူအပေါင်းတို့တွင် ငါ၏ထံသို့ လာလို ကုန်သော လူဟူသမျှတို့သည် မပြုမငြင် မပင်မပန်းသဖြင့် ငါ၏ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်၍ ငါဘုရားကို ဖူးမြင်စေကုန်သတည်း ” ဟု ခိဋ္ဌာန်တော်မူ၏။ ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်ကိုလည်း လွှတ်တော်မူ၏။ ကျွန်းအလုံးကို အစိုးရသော အဘယမင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မြို့သူ မြို့သားတို့သည် လည်းကောင်း ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်ရောင်ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထွန်းပ သော ဒေဝကုဋ တောင်ကို မြင်လျှင် “ဤတောင်၌ နေသောနတ်မင်းသည် အလွန်တန်ခိုးရှိချေ သည်၊ ငါတို့သွား၍ ဖူးမြင်ပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ပြည်သား တို့ကို ခေါ်ပြီးလျှင် တပြိုင်နက်လာ၍ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုကြကုန်၏။

ဖလသမာပတ် ဝင်စားခြင်း

ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားလည်း ရောက်လာသမျှသော ပရိသတ် တို့အား နတ်မဟုတ်ကြောင်း ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို သိစေတော်မူပြီးမှ တရားဟောပြတော်မူ၏။ အဘယမင်းကြီးလည်း အလွန်ဝမ်းမြောက်ရကား ဘုရားသခင်နှင့်တကွ သံဃာတော်တို့အား ရှိခိုး၍ မိမိနေရာမြို့သို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ ပြီးလျှင် သံဃာတော်တို့ နေခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော အရပ်ကိုကြည့်ရှုသော် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလှသော ဤမဟာစေတီတည်ရာဌာနကို မြင်၍ ဤအရပ်၌ပင် ရှုချင်စဖွယ် ကြီးကျယ်ကောင်းမြတ်သော မဏ္ဍပ်တန်ဆောင်းတို့ကို ဆောက် လုပ်လျက် ထိုအတွင်း၌ အခင်းနေရာတို့ကို တင့်တယ်စွာ ခင်းထားလျက် ဘုရားနှင့်တကွသော သံဃာတော်လေးသောင်းတို့အား သီတင်းသုံးစေ၏။ ဩဇာကျွန်း၌ နေကုန်သော လူအပေါင်းတို့ သည်လည်း၊ သောင်းသောင်းဖြဖြ

လာကြကုန်၏။ ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ကြကုန်သည်။ တရားတော်ကို လည်းနာကြကုန်သည်။ အထူးထူးသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း ဆောင်ခဲ့ ကုန်လေသတည်း။

အဘယ မင်းကြီးသည်လည်း သံဃာတော်တို့နှင့် တကွသော ကကုသန် ဘုရားသခင်အား မိမိခဲဖွယ်- ဘောဇဉ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူတို့ ဆောင်ခဲ့သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ဖြင့်လည်းကောင်း လုပ်ကျွေးပြုစု ပေ၏။ ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ သံဃာတော်တို့နှင့် တကွသော ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ် သီတင်းသုံးစိမ့်သောငှါ အခါမဲ့ပွင့်သောပန်း၊ အခါမဲ့ သီးသော သစ်သီးဖြင့် တင့်တယ်သော မဟာတိတ္ထမည်သော ဥယျာဉ်ကို ဘုရား သခင်အား ကပ်လှူပူဇော်၏။ ရေစက်သွန်းချပြီးသောအခါ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ကောင်းချီး ပေးသဖြင့်တုန်လှုပ်၏။ ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား လည်း ရောက်လာသော လူပရိသတ်တို့အား တရားဟောတော်မူ၍ လေး သောင်းမျှသော လူတို့သည် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။ ဘုရားသခင် သည်လည်း ဤမဟာတိတ္ထ ဥယျာဉ်၌ နေသန့်တော်မူ၍ ညချမ်းသော အခါ၌ မဟာဗောဓိဒက္ခိဏသာခါ တည်အံ့သော အရပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုအရပ်၌ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေတော်မူသည်။

ဗောဓိပင်- စေတီတော်နှင့် ဓမ္မကရိုဏ်တော်

သမာပတ်မှ ထပြီးသောအခါ “ဩဇျေန်းသူတို့၏ အကျိုး စီးပွား များစေခြင်းငှါ” * ရူပနန္ဒာ မည်သော ဘိက္ခုနီမသည် ရဟန်းမိန်းမအရံ ငါးရာနှင့်တကွ ငါပွင့်တော်မူသော ကုက္ကိဗောဓိ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာ တောင်ကိုင်းကိုယူ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမှသည် ဤဩဇျေန်းသို့ လာစေသတည်း” ဟု ကြံတော်မူ၏။ ရူပနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမသည် စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြင့် ဘုရားသခင်၏ အကြံတော်ကိုသိ၍ မဟာဗောဓိပင်ကို ဆောင်ခြင်းငှါ ခေမအမည်ရှိသောမင်းကြီးကို တိုက်တွန်း၍ ကုက္ကိ ဗောဓိပင်သို့ ကပ်စေပြီး လျှင် မိမိသည်လည်း တန်ခိုးအဘိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းမိန်းမငါးရာခြံရံ လျက် ဗောဓိပင်သို့ကပ်၍ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဆေးဒန်းမြင်းသီလာဖြင့် ရေးသားကာဖြတ်၏။ ထို ဖြတ်သောခဏ၌ ဗောဓိကိုင်းသည် ရွှေဖျဉ်း၌

* ရူပနန္ဒာ (ဒီပဝင်)

တည်လေ၏။ ထေရီမသည်လည်း ထိုဗောဓိကိုင်းကို နတ်အပေါင်းခြံရံလျက် မိမိတန်ခိုးဖြင့် ဆောင်ခဲ့၍ သြဇာကျွန်းသို့ ရောက်သောအခါ ရတနာရွှေဖျဉ်း နှင့်တကွ ဘုရားသခင်အား ဆက်လေ၏။

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း ထိုဗောဓိကိုင်းကို ဖြန့်အပ်သော လက်တော်၌ထား၍ ပရိသတ်တို့အား မြင်စေတော်မူပြီးမှ ကောင်းစွာ စိုက်ထားစိမ့်သောငှါ အဘယမင်းကြီးအား အပ်ပေ၏။ အဘယမင်းကြီးလည်း အထူးထူးသော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ပြီးမှ မဟာစေတီတည်ရာ ဖြစ်လတ္တံ့သော မဟာတိတ္ထ ဥယျာဉ်၌ စိုက်ထားပေ၏။ ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားသည် ဗောဓိပင်ကို စိုက်စေပြီးသော် သံဃာတော်နှင့်တကွ မြောက်အရပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ကုက္ကိုတန်ဆောင်းပြုရာဌာန၌ နေတော်မူပြီးလျှင် လူအပေါင်းတို့ အား တရားဟောတော်မူ၏။ အဆုံး၌ နှစ်သောင်းမျှ လောက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ဓမ္မာဘိသမယကို ရကြလေကုန်သတည်း။ ထိုကုက္ကိုတန်ဆောင်းတည်ရာဌာန၌ နောက်သောအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးသည် သိလာသောဗ္ဗကဏ္ဍကမည်သော စေတီကို တည်လေသတည်း။

ကကုသန် ဘုရားသခင်လည်း ထိုမှတဖန် မြောက်အရပ်သို့ ကြွတော်မူပြန်၍ ထူပါရုံ တည်ရာဒေသသို့ ရောက်သောအခါ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေတော်မူသည်။ ထိုသမာပတ်မှ ထသောအခါ စည်းဝေး လာသော ပရိသတ်တို့အား တရားဟောတော်မူလေသည်။ ထိုအစည်းအဝေး၌ လည်း တသောင်းမျှလောက်သောသူတို့ မင်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်သည်။ ဘုရားသခင်လည်း ထက်ဝန်းကျင်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အမြဲကိုးကွယ်စိမ့်သောငှါ ကိုယ်တော်ဆောင်သော ဓမ္မကရိုဏ် ရေစစ်တော်ကိုပေးတော်မူခဲ့၍ အခြံအရံနှင့်တကွသော ရူပနန္ဒာအမည်ရှိသော ဘိက္ခုနီမ ကိုလည်း ဤသြဇာကျွန်း၌ ထားခဲ့၍ ကိုယ်တော်နှင့်ထပ်တူပါသော “ မဟာ ဒေဝထေရီ ” သာဝကကြီးကိုလည်း ရဟန်းတထောင်နှင့်တကွ ဤသြဇာကျွန်း ၌ ထားခဲ့၍ တပည့်သံဃာတော် အပေါင်းခြံရံလျက် ကောင်းကင်ဖြင့် ပျံ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့ ကြွတော်မူလာ၏။

[ဤကား- ကကုသန်ဘုရား ကြွတော်မူဖူးသောအကြောင်းတည်း။]

ကောဏာဂုံဘုရားလက်ထက်

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပွင့်တော်မူသော ကောဏာဂုံ ဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ ဤမဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်သည် မဟာနာမ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုဥယျာဉ်မှ တောင်မျက်နှာအရပ်၌ ဝဗ္ဗမာနမည်သော မင်းနေပြည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုပြည်၌ * သမိဒ္ဓ အမည် ရှိသော မင်းသည် မင်းပြု၏ ထိုအခါ ဤကျွန်းသည် ဝရဒီပ ဟူသော အမည်ကိုရ၏။ တရံသောအခါ ဤဝရဒီပကျွန်း၌ မိုဃ်းခေါင်လှသည် ဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့ ငတ်မွတ်ခြင်းတည်း ဟူသော ဥပဒ္ဒဝေါသသည်ဖြစ်လတ် သတည်း။ ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဂရုဏာသမာပတ်ကို ဖြန့်လွှတ်တော် မူရာ သတ္တဝါ တို့၏ ဥပဒ္ဒဝေါ ဖြစ်သည်ကို မြင်တော်မူသဖြင့် သတ္တဝါတို့အား မစချီးမြှောက်တော်မူခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ သနာတော် အရှည်တည် စိမ့်သောငှါ လည်းကောင်း၊ တာဒိကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ရဟန္တာ အပေါင်း သုံးသောင်းခြံရံလျက် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလာ၍ သုမနကုဋမည် သော တောင်ထိပ်၌တည်တော်မူ၏။

ထိုအခါမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့် မိုဃ်းခေါင်ခြင်း ဘေး ငြိမ်းသဖြင့် ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌ မိုဃ်းမပြတ်ရွာလေသတည်း။ ထိုအခါမှစ၍ ဘုရားသာသနာတော် မကုန်မခြင်း မိုဃ်းကောင်းခြင်းသည် ဖြစ်လေ၏။ ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း “ ဤဝရဒီပကျွန်း၌ နေသော လူအပေါင်းတို့သည် ယနေ့ ငါဘုရားအား ဖူးမြင်စေကုန် သတည်း။ ငါ၏ထံသို့ လာလိုသောသူ ဟူသမျှတို့သည် မငြိုမငြင် မပင်မပန်းသဖြင့် ငါ့ထံသို့ ရောက်ကြစေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍ သုမနကုဋတောင် အလုံးကို ဖုံးလွှမ်းလျက် ရောင်ခြည်တော်ကို လွှတ်ပေ၏။ သမိဒ္ဓမင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဝဗ္ဗမာနမြို့သားတို့သည် လည်းကောင်း သုမနကုဋတောင် အလုံး ထွန်းဟောက်သည်ကို မြင်လျှင် “ငါတို့၏ အရှင်နတ်မင်းသည်

* သမေဏ္ဍီ (ပါရာဇိ ကဏ်အဋ္ဌကထာ)

တန်ခိုးပြချေသည်ဟု ပူဇော်သက္ကာရဖြင့် ပူဇော်ကြကုန်အံ့”ဟု လျင်စွာ ဆည်းကပ်ကြလေကုန်၏။ တောင်သို့ ရောက်သော လူအပေါင်းတို့သည် သံဃာနှင့်တကွသော ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ရသော်လည်း နတ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာ ဖူးမြင်ပူဇော်ကြ၏။

ဈာန်သမာပတ်ဝင်စားခြင်း

ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း ထိုသူအပေါင်းတို့အား နတ်မဟုတ်ကြောင်း ဘုရားဖြစ်ကြောင်းကို သိစေတော်မူ၍ တရားစကား ဟောကြားတော်မူပေ၏။ သမိဒ္ဓမင်းသည် အလွန်ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ သံဃာတော်နှင့်တကွသော ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားအား ပင့်ဖိတ်၍ ဝဗ္ဗမာန မြို့သို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် ဘုရားသခင်နှင့် လျှောက်ပတ်သောအရပ်ကို ကြည့်ရှုတော်မူ၍ ဤမဟာစေတီ တည်လတ္တံ့သော အရပ်ကိုပင်လျှင် လျှောက်ပတ်သည်ထင်၍ မဟာနာမမည်သော ဥယျာဉ်၏ အတွင်း၌ သန့်ရှင်းမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလှသော မဏ္ဍပ်တန်ဆောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်စေ၍ ဘုရားသခင်ကို သံဃာတော်နှင့်တကွ သီတင်းသုံးစေ၏။ ကျွန်း၌နေသော လူအပေါင်းတို့သည် ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်ပူဇော်ခြင်းငှါ များစွာသော ပဏ္ဏာကာရကို ဆောင်၍ လာကုန်၏။

သမိဒ္ဓမည်သော မင်းကြီးသည်လည်း သံဃာတော်နှင့် တကွသော ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားကို မိမိခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူတို့ ဆောင်အပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း လုပ်ကျွေးပြုစု၏။ ဘုရားသခင် သီတင်းသုံးစိမ့်သောငှါ အခါမဲ့ ပွင့်သောပန်း၊ အခါမဲ့ သီးသော သစ်ပင်တို့ဖြင့် တင့်တယ်လျက် အလွန်မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိလှသော ထိုမဟာနာမမည်သော ဥယျာဉ်ကို မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လှူလေသည်။ ရေစက်သွန်းလောင်းသော နောက်အဆုံး၌ မဟာပထဝီမြေကြီးသည် ကောင်းချီး ပေးသဖြင့် တုန်လှုပ်၏။ ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ထိုအရပ်၌နေတော်မူ၍ လူတို့အားတရားဟောတော်မူသဖြင့် သုံးသောင်း

သော လူတို့သည် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်သတည်း။ ဘုရားသခင်လည်း ထို ဥယျာဉ်တွင်း၌ နေသန်ခြင်းကို ပြု၍ ညချမ်းသောအခါ ဗောဓိတည်ရာ အရပ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုဗောဓိတည်လတ္တံ့သောဌာန၌ ဈာန်သမာပတ်ကို ဝင်စားတော် မူပြီးလျှင် “ဤဝရဒီပကျွန်းသူတို့၏ အကျိုးစီးပွား များစိမ့်သောငှါ * ကဏကဒတ္တာ အမည်ရှိသော ဘိက္ခုနီမသည် အခြံအရံဖြစ်သော ဘိက္ခုနီမ ငါးရာနှင့်တကွ ငါပွင့်တော်မူသော ရေသဖန်း ဗောဓိပင်၏ ဒက္ခိဏ သာခါ လက်ယာအကိုင်းကို ယူ၍ လာစေသကည်း” ဟု ကြံလျက် အဓိဌာန် တော်မူ၏။

ဗောဓိပင်စေတီတော်နှင့် ခါးပန်းတော်

ထို ကဏကဒတ္တာဘိက္ခုနီမသည်လည်း ကောဏာဂုံဘုရား၏ စိတ်တော်ကို မိမိစေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြင့် သိလေ၍ ထိုဗောဓိပင် ရှိရာသို့ + သောဘအမည်ရှိသောမင်းကို ခေါင်းဆောင်ပြီးလျှင် ထိုဗောဓိပင်၏ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဆေးဒန်း မြင်းသီလာဖြင့် သားကာဖြတ်၍ ရွှေဖျဉ်း၌ တည်စေ၏။ ယင်းသို့တည်စေပြီးမှ နတ်အပေါင်းခြံရံလျက် မိမိ၏ တန်ခိုးဖြင့် ဤဝရဒီပကျွန်းသို့ဆောင်ခဲ့၍ ကောဏာဂုံဘုရားသခင်အား ဆက်လေ၏။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း ဖြန့်အပ်သော လက်ယာလက်၌ တင်ထား၍ သမိဒ္ဓမင်းကြီးအား အပ်ပြီးလျှင် ထိုမဟာနာမမည်သော ဥယျာဉ်၌ပင် စိုက်ထားစေ၏။ ယင်းသို့ စိုက်စေပြီးမှ ကောဏာဂုံဘုရားသခင်လည်း သီရိသတန်ဓာတ်၏ မြောက်အရပ်ဖြစ်သော ကံ့ကော်တန်ဆောင်းသို့ ကြွ၍ နေတော်မူ၏။ စည်းဝေးလာသော လူအပေါင်းတို့အား တရားဟောပြု၍ နှစ်သောင်းသော သတ္တဝါတို့သည် ဓမ္မာဘိသမယကို ရကြကုန်သည်။ ထို ကံ့ကော်တန်ဆောင်း တည်ရာကို နောက်အခါ၌ ထူလတ္တံ့နမည်သော မင်း သည် စေတီတည် လေသည်။

ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ထိုအရပ်မှ ကြွတော်မူ၍ ကကုသန် ဘုရားနေဖူးသော ထူပါရုံစေတီ တည်လတ္တံ့သော အရပ်၌ နေတော်

* မဟာသုမန (ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ)

မူလျက် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူသည်။ ထိုသမာပတ်မှ ထပြီးသော် ပရိသတ်တို့အား တရားဟောတော်မူ၍ တသောင်းမျှ လောက်သော သတ္တဝါတို့ မဂ်ဖိုလ် ချမ်းသာကို ရလေကုန်သည်။ ယင်းသို့ တရားဟောပြီးမှ လူတို့အား အမြဲရှိခိုးကိုးကွယ်စိမ့်သောငှါ ခါးပန်းတော်ကို ပေးခဲ့၍ “ကဏကဒတ္တာ” ဘိက္ခုနီမကိုလည်း အခြံအရံနှင့်တကွ ဤဝရဒီပကျွန်း၌ ထားခဲ့၍ * မဟာသုမ အမည်ရှိသော ရဟန္တာသာဝက ကြီးကိုလည်း ရဟန်းတထောင်နှင့်တကွ ဤဝရဒီပကျွန်း၌ထား၍ လူအပေါင်းတို့အား တရားဩဝါဒပေးပြီးလျှင် သံဃာတော်နှင့်တကွသော ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပျံ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့ ကြွတော်မူ၏။

[ဤကား ကောဏာဂုံဘုရား ကြွတော်မူဖူးသော အကြောင်းတည်း။]

ကဿပဘုရားလက်ထက်

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ သုံးကြိမ်မြောက် ပွင့်တော်မူသော အနွယ်တော်အားဖြင့် ကဿပအမည်ရှိသော ဘုရားသခင်သည် လူတွင်ထင်ရှားဖြစ်တော်မူသောအခါ ဤမဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်သည် မဟာသာဂရ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်ကြီးဖြစ်၏။ ထိုဥယျာဉ်၏ အနောက်မျက်နှာ၌ ဝိသာလအမည်ရှိသော မင်းနေမြို့ကြီးသည်ဖြစ်၏။ ထိုဝိသာလပြည်၌ “ဇယန္တ”အမည်ရှိသော မင်းသည် မင်းပြု၏။ ထိုအခါ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသည် မဏ္ဍဒီပ ဟူသောအမည်ကိုရ၏။ ထိုအခါ ဇယန္တမင်းကြီးသည် ညီတော်ဖြစ်သော သိမိဒ္ဓမင်းသားနှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြ၍ ညီတော်လည်းတောသို့သွား၍ ဗိုလ်ပါစစ်သည် ရုံးစုခဲ့ပြီးလျှင် အစ်ကိုဖြစ်သော ဇယန္တမင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် စစ်ထိုးကြ၍ သတ္တဝါတို့ များစွာ ပျက်စီးခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မဟာကရုဏာ တည်းဟူသော ကုန်ယက်ကို ဖြန့်လျက်ကြည့်တော်မူလျှင် မဏ္ဍကျွန်းခွင်၌ မင်းညီနောင်တို့ စစ်ထိုးခြင်းကြောင့် များစွာသော သတ္တဝါတို့ ပျက်စီးခြင်း ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် ထိုပျက်စီးခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ သာသနာတော်၏ ဖြစ်ထွန်းခြင်းကို ပြုတော်မူခြင်းငှါ တာဒိကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ရဟန္တာအပေါင်း

မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကို တင်လျှောက်

၂၉

နှစ်သောင်းခြံရံလျက် ကောင်းကင် ခရီးဖြင့် ကြွလာ၍ သုဘတောင်ထိပ်၌ တည်တော်မူ၏။

ရဟန်းမင်းဖြစ်တော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ထိုသုဘတောင်ထိပ်၌ တည်တော်မူလျက် “ယနေ့ မဏ္ဍိကကျွန်း၌ နေကုန်သော လူအပေါင်းတို့သည် ငါ့ကိုမြင်၍ ငါ့ထံသို့ လာကြကုန်သော် သူခပ်သိမ်း တို့သည် မငြိုမငြင်ပဲ လျင်စွာရောက်ပါစေသော” ဟု မနောဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍ သုဘတောင်အလုံးကို အဆုံးမဲ့ မီးလျှံတောက်သကဲ့သို့ ခြောက်သွယ်သော ဘုရားရောင်ခြည်တော်တို့ကို လွှတ်တော်မူ၏။ ဇယန္တမင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ များစွာသော စစ်သည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သုဘတောင်၌ လောင်ဘနန်းမျှ ထွန်းတောက်ပသော ဘုရားရောင်ခြည်တော် တို့ကို မြင်လျှင် ရွှင်ဝမ်းမြောက်ကြလျက် “ဤသုဘတောင်၌ နေသော အရှင်နတ်မင်းသည် ထွန်းလင်းသော တန်ခိုးအာနုဘော် ပြချေသည်။ စစ်ထိုး ကာလ အောင်ပွဲကိုရအောင် ဗလိနတ်စာပေး၍ ပူဇော်ကြအံ့” ဟု ဆင်ခြင် လျက် နတ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာ လျင်စွာ ကပ်ကြလေကုန်၏။

ဖလသမာပတ်ဝင်စားခြင်း

အထံတော်သို့ ရောက်သောအခါ သံဃာတော်နှင့် တကွသော ဘုရားကို မြင်သော်လည်း နတ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာ ရိုသေစွာဆည်းကပ် ၍ ရှိခိုးကြ၏။ ဇယန္တမင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ ညီတော် သမိဒ္ဓမင်းသား သည် လည်းကောင်း စစ်ထိုးလိုသော အမျက်ဒေါသ ပြေပျောက်လျက် အလွန် ကြည်ညို ရိုသေမြတ်နိုးသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ဝိလာသမြို့သို့ ပင့်ဆောင်ပြီးလျှင် ဤမဟာစေတီ တည်လတ္တံ့သော အရပ်ကို ပင် လျှောက်ပတ် သာယာလှသည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ အလွန်မွေ့ လျော်ဖွယ် တင့်တယ်သော မဏ္ဍပ်ကြီးကို ပြုလုပ်၍ ပလ္လင်ညောင်စောင်း ကောင်းမြတ် သော နေရာတို့ကို ခင်းထားပြီးလျှင် ဘုရားနှင့်တကွသော သံဃာတော်တို့ကို သီတင်းသုံး နေစေ၏။

ယင်းသို့ သီတင်းသုံးသည်ကို ဖူးမြင်ရသောအခါ များစွာကုန်သော မဏ္ဍာကျွန်းသူ-ကျွန်းသားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင်မှများစွာသော ပဏ္ဏာကာရကို ဆောင်၍ လာကုန်၏။ ထို ဇယန္တမင်းကြီးသည် မိမိ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကျွန်းသူကျွန်းသားတို့ဆောင်ယူခဲ့သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် တို့ဖြင့် လည်းကောင်း သံဃာတော်တို့နှင့် တကွသော ကဿပ ဘုရားသခင်အား လုပ်ကျွေးခြင်းကို ပြု၏။ ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ ဤနေရာ၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးစိမ့်သောငှါ အခါမဲ့ပွင့်သောပန်း၊ အခါမဲ့သီးသောသစ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်သော ဤမဟာသာဂရဉာဏ်ကို ဘုရားသခင်အား ကပ်လှူလေ၏။ ထိုအခါလည်း ပြင်းစွာမြေလှုပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ကဿပဘုရား ကိုယ်တော်မြတ် လည်း ဤမဟာစေတီ တည်လတ္တံ့သော အရပ်၌ပင် နေတော်မူ၍ ပရိသတ်တို့ အား တရားဟောတော်မူသည်။ ဒေသနာ၏ အဆုံး၌ နှစ်သောင်းသော ပရိသတ်တို့ အကျွတ်တရားကို ရကုန်သတည်း။

ဘုရားသခင်လည်း ထိုမဟာသာဂရဉာဏ်၌ နေ့သန့်တော်မူပြီး ၍ ညချမ်းသောအခါ ရှေးဗောဓိတည်ဖူးရာ ဌာနသို့ ကြွတော်မူ၍ ထိုအရပ်မှ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူသည်။

ဗောဓိပင်စေတီတော်နှင့် ရေသနုပတော်

ဖလသမာပတ်မှ ထပြီးသော် “ငါ၏သာသနာတော်တည်၍ မဏ္ဍာ ကျွန်းသူတို့အား အကျိုးစီးပွား များစိမ့်သောငှါ သုဓမ္မာအမည်ရှိသော ဘိက္ခုနီမသည် အခြံအရံ ဖြစ်သော ရဟန်းမိန်းမ ငါးရာနှင့်တကွ ငါ ပွင့်ထွော်မှုသော ပညောင်ဗောဓိ၏ ဒက္ခိဏသာခါမည်သော လက်ယာ တောင်ကိုင်းကို ယူ၍ လာစေသတည်း” ဟုကြံတော်မူ၏။ သုဓမ္မာ ဘိက္ခုနီမ လည်း စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြင့် ဘုရားသခင်၏ စိတ်အကြံကို သိလေ၍ ကိကီ အမည်ရှိသော မင်းကြီးကို ထိုဗောဓိပင်၏ လက်ယာ တောင်ကိုင်းကို ဆေးဒန်း မြင်းသီလာဖြင့် သားကာဖြတ်၍ ရွှေဖျဉ်း၌ ထည့်စေပြီးမှ တန်ခိုးကြီး လှသော ထိုဘိက္ခုနီမသည် နတ်အပေါင်းခြံရံလျက် မိမိတန်ခိုးဖြင့် ဤမဏ္ဍာ ကျွန်းသို့ ဆောင်ခဲ့၍ ကဿပဘုရားသခင်အားကပ်၏။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ် လည်း ဆန့်အပ်သော လက်တော်၌ထား၍ ဇယန္တမင်းကြီးအား စိုက်စိမ့်သော

ငှါ ပေးတော်မူ၏။ ဇယန္တမင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထိုမဟာသာဂရ ဥယျာဉ်၌ပင် တည်စေ၏။

ကဿပဘုရားလည်း ထိုဇောဓိပင် တည်စေပြီးသော် ကံ့ကော် တန်ဆောင်း၏ မြောက်ဘက်၌ တည်သော အသောကမာဠကမည်သော တန်ဆောင်းသို့ ကြွတော်မူ၍ စည်းဝေးလာသမျှသော လူ အပေါင်းတို့အား တရားဟောတော်မူ၏။ ထို အသောကမာဠက တန်ဆောင်းနေရာ၌ နောက် သောအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ ညီတော် အသေလမင်းသားလည်း စေတီတည်လေသည်။ ထိုအသောက တန်ဆောင်းနေရာ၌နေ၍ တရားဟော တော်မူရာ၌ လေးထောင်ကုန်သောလူသတ္တဝါတို့သည် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိကုန်သတည်း။

ကဿပဘုရားသည်လည်း ထိုအရပ်မှ ကြွတော်မူပြန်၍ ရှေးဘုရား တို့ နေတော်မူဖူးသော ထူပါရုံ စေတီတည်ရာသို့ ရောက်လျှင် ဖလသမာ ပတ်ဝင်စား၍ နေတော်မူ၏။ ထိုသမာပတ်မှ ထပြီးသောအခါ စည်းဝေးလာ သော ပရိသတ်တို့အား တရားဟောတော်မူသည်။ ဒေသနာ တော်၏ အဆုံး၌ တသောင်းမျှလောက်သော လူတို့သည် မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်သတည်း။

ကဿပဘုရားသခင်သည်လည်း လူအပေါင်းတို့အား ရှိခိုးကိုးကွယ် ရစ်စိမ့်သောငှါ ရေသနပ်သင်္ကန်းကို ပေးတော်မူခဲ့၍ သုဓမ္မာမည်သော ဘိက္ခုနီမကိုလည်း အခြံအရံနှင့်တကွ ဤမဏ္ဍကျွန်း၌ထားခဲ့၍ သဗ္ဗနန္ဒ အမည်ရှိသော တပည့်ရဟန္တာကြီးကိုလည်း ရဟန်းတထောင်နှင့်တကွ ထားခဲ့၍ မြစ်၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်း၌တည်သော သုဒဿန တန်ဆောင်း၊ ထိုမှာဘက် ကမ်း၌ တည်သော သောမနဿ တန်ဆောင်းတို့၌ ရှိနေသော လူအပေါင်းတို့အား ဆုံးမခဲ့ပြီးမှ သံဃာတော်အပေါင်းနှင့်တကွ လူပေါင်း တို့အား ဆုံးမခဲ့ပြီးမှ သံဃာတော် အပေါင်းနှင့်တကွ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းထက်သို့ ပြန်ကြွတော်မူခဲ့၏။ ထိုသောမနဿ တန်ဆောင်းနေရာ ၌ နောက်သောအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ ညီတော် ဥတ္တိယမင်းသည် စေတီတည်လေသည်။

[ဤကား ကဿပဘုရား ကြွတော်မူဖူးသော အကြောင်းတည်း။]

ဂေါတမဘုရားနှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း

တကာတော် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီး ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ ၌ လေးကြိမ်မြောက် ပွင့်တော်မူသော နတ်နှင့်တကွသော လူအပေါင်းတို့ အား သနားသဖြင့် ဆုံးမတော်မူတတ်သော အနွယ်အားဖြင့် လွန်မြတ် လှသော အသမ္ဘိန္ဒခတ္တိယမျိုးစစ်ဖြစ်၍ ဂေါတမ အမည်ရှိတော်မူသော ငါတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဘုရားဖြစ်ဦး ကပင် ကြွတော်မူ လာ၍ ကျွန်း၌နေသော ဘီလူးတို့အား နှိပ်နင်းဆုံးမခြင်းကို ပြုတော်မူပြီ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ကြွတော်မူ၍ စူဠောဒရ၊ မဟောဒရ အမှူးရှိသော နဂါးတို့ အား ဆုံးမခြင်းကို ပြုတော်မူပြီ၊ သုံးကြိမ်မြောက်၌ကား ကလျာဏီ မြစ်နား၌ နေသော မဏိအက္ခိက နဂါးမင်းသည် ပင့်ဖိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ တပည့် သံဃာတော်တို့နှင့်တကွ ကြွတော်မူ၍ ထို ကလျာဏီမြစ်နား၌ပင် ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးတော်မူသည်၊ ရေလည်း သပ္ပာယ် တော်မူသည်၊ ရေသပ္ပာယ် ပြီးသော် ရှေးနောင်တော်ဘုရားတို့၏ ဗောဓိပင် တည်တော်မူရာဌာနသို့ ကြွတော်မူ၍ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူသည်။

ထို့နောင် ဤမဟာစေတီ တည်ရာအရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ရှေး ဘုရားတို့၏ ဓမ္မကရိုဏ်တော်၊ ခါးပန်းတော်၊ ရေသနုပ်တော်တည်းဟူသော ပရိဘောဂတို့၏ တည်ဖူးရာ အရပ်၌ လည်းကောင်း ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား တော်မူသည်၊ ထို့နောင်မှ ကဿပဘုရားတည်တော်မူသော သောမနဿ တန်ဆောင်းနေရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ထိုမှတစ်ဖက်ဖြစ်သော လင်္ကာဒီပ အမည်ရှိသော ကျွန်း၌လည်းကောင်း နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ လူနေမရှိသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ရှိသော နတ်အပေါင်း တို့ကို လည်းကောင်း၊ နဂါးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘီလူးတို့ကို လည်းကောင်း ဆုံးမတော်မူခဲ့၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီးလျှင် သံဃာနှင့်တကွ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း သို့ ကြွတော်မူ၏။

မဟာစေတီတော်တည်ရာဌာန

တကာတော် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီး ဤကုန်းကြော အရပ်သည် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းအားဖြင့် ဘုရားလေးဆူတို့၏ မှီဝဲ သုံးဆောင်ရာ မင်္ဂလာအရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအရပ်၌ နောင်သောအခါ ငါတို့ဘုရား၏ ကိုယ်တော် အစိတ်ဖြစ်သော တဒေါဏ္ဍလောက်သော ဓာတ်တော်တို့ကို သိုမှီးရာဌာနဖြစ်သော သံတောင်တရာနှစ်ဆယ် မြင့်သော * ဟေမမာလီဟူ၍ ကျော်စောထင်ရှားသော စေတီတော်ကြီးသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဟူ၍ ဗျာဒိတ်စကား ကြားတော်မူ၏။ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကို ကြားသောအခါ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်လှလျက် “အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ပင် ဤစေတီကို ပြုပါအံ့”ဟု လျှောက်၏။ မဟိန္ဒထေရ်မြတ်ကလည်း “မင်းကြီး သင်ပြုရအံ့သော ကိစ္စကား အလွန် များ၏။ ထိုကိစ္စတို့ကို ပြုဦးလော့၊ ဤမဟာစေတီကိုကား နောင်သောအခါ သင်၏အနွယ်ဖြစ်သော မြေးတော် သည် ပြုလတ္တံ့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အရှင်ဘုရား အဘယ်မျှကြာလတ္တံ့နည်း” ဟု လျှောက်ပြန်လျှင် “သင်မင်းကြီးညီတော် မဟာနာဂမင်း၏သားတော်ဖြစ်သော ယဋ္ဌာလယကတိ-ဿမင်းသည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုမင်း၏သားတော် ဂေါဋ္ဌာဘယမင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုမင်း၏သားတော် ကာကဝဏ္ဏတိဿမည်သော မင်းသည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုမင်း၏သားကား ဒုဋ္ဌဂါမဏီအဘယမည်သော မင်းဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုမင်းသည် ကြီးသော ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဘုရားသခင် သာသနာကို လွန်စွာမြတ်နိုးလျက် လူနတ်တို့၏ ကောင်းကျိုးများစိမ့်သောငှါ ဤကုန်းကြော ဌာန၌ မဟာစေတီတည် လတ္တံ့” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ယင်းသို့ မိန့်တော်မူသော စကားကို ကြားရသော် ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းသည်လည်း အရှင်မြတ်မိန့်တော် မူသော စကားအတိုင်း ကျောက်စာတိုင်၌ အကွရာ စာရေးသား၍ ထို ကုန်းကြောအရပ်၌ စိုက်ထားစေ၏။

ကြီးသော တန်ခိုးရှိတော်မူသော မြေကြီးအထက်သို့ ပညာတော် ကြီးကျယ်လှသော မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရာရှိ

* မဟာစေတီကိုပင် ဟေမမာလီဟု ဆိုသည်။

လှသော မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်ကို မင်းအိမ်နှင့်တကွ ခံတော်မူ၍ မင်း၏ နန်းတော်မှ ထွက်ခဲ့ပြီးသော် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူ၍ မင်း၏နန်းတော် ထက်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စကို ပြုတော်မူ၍ ထိုဥယျာဉ်၌ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ ရောက်လာကုန်သော လူအပေါင်းတို့အား အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်။ တထောင်မျှလောက်သောသူတို့သည် မင်္ဂဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်သတည်း။ ယင်းသို့ ဟောတော် မူပြီးမှ မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်သို့ ကြွ၍ နေတော်မူ၏။ မဟာမဟိန္ဒထေရ် မြတ်သည် သုံးရက်မြောက်သော နေ့တွင် မင်းအိမ်တော်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ပြီးလျှင် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူ၍ အာသီဝိသောပမသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ တထောင်မျှလောက်သော ယောက်ျားတို့ကို ပဌမ မင်္ဂဖိုလ်သို့ ရောက်စေပြီးမှ မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်သို့ ကြွတော်မူ၏။

အနုရာဓမဟာသိမ်တော်ကြီး

မင်းကြီးလည်း တရားနာပြီးလျှင် အရှင်မဟိန္ဒထေရ်အား ဤသို့ လျှောက်၏။ “ အရှင်ဘုရား ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဘုရားရှင်သာသနာသည် တည်ပါပြီလော” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်မဟိန္ဒကလည်း “ လူတို့အရှင်ဖြစ်သော မင်းကြီး-- ဤသို့ တရားနာကြားရုံမျှဖြင့် ဘုရားသာသနာတော် သည် မတည်ချေသေး၊ ရဟန်းတို့ ဥပုသ်၊ ပုဝါရဏာ- ကံကြီး ကံငယ် ပြုခြင်းငှါ ဘုရားရှင်အာဏာတော်ဖြစ်သော ဥ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် သိမ်ကိုဖွဲ့ပြီးမှသာလျှင် ဘုရားသာသနာတော် တည်လတ္တံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးလည်း “ ပညာတော် အရောင်ဖြင့် တပြောင်ပြောင်ထွန်းတောက်တော်မူသော အရှင်ဘုရား-- အကျွန်ုပ်သည် ဘုရားမြတ်စွာ၏ အာဏာတော်ဖြစ်သော ဥ တ်ကမ္မဝါစာ၏ အတွင်း၌ နေလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုရာဓမြို့ကို အတွင်းပြု၍ လျင်မြန်စွာ သိမ်ဖွဲ့တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ “ ရေမြေရှင် ဖြစ်တော်မူသော မင်းကြီး--- ဤသို့ အလိုရှိတပြီးကား သင်မင်းကြီးပင် သိမ်၏ အပိုင်းအခြားကို လည်းကောင်း၊

နိမိတ်တို့ကို လည်းကောင်း မှတ်သား၍ ထားတော်မူလော့၊ ငါတို့သည် သိမ်ဖွဲ့၍သမုတ်အံ့” ဟု ဆိုတော်မူ၏။ မင်းကြီးလည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၍ တာဝတိံသာနတ်ရွာ၌ နတ်တကာတို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော သိကြားမင်းသည် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့ ထွက်ဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူများစွာသော ဗိုလ်ပါခြံရံလျက် မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်မှထွက်ခဲ့၍ မိမိနန်းတော်သို့ ဝင်၏။

အရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် လေးရက်မြောက်သောနေ့၌ မင်း၏ နန်းတော်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့ ဝင်နေ၍ ရောက်လာ သော ပရိသတ်တို့အား အနမတဂ္ဂိယသုတ်ကို ဟောတော်မူ၍ တထောင်မျှ လောက်သော သူတို့အား တရားအရသာကို သောက်စေပြီးမှ မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုဒေဝါနိဝိယတိဿမင်းကြီးလည်း နံနက်အခါက ပင် မြို့တော်မှာ စည်လည်စေ၏။ “ ငါတို့၏ နေရာ အနုရာဓပြည်မြတ်ကို လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသို့သွားရာ ခရီးကို လည်းကောင်း၊ မဟာဝိဟာရ ကျောင်း၏ ထက်ဝန်းကျင်ကို လည်းကောင်း သန့်ရှင်းစွာ ပြုပြင်၍ ငှက်ခွန်- ကုက္ကား စသည်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကြကုန်လော့” ဟု စည်လည်စေပြီးသော် မင်းကြီးသည် မင်းတို့ ဆင်အပ်သော မကိုဋ် သင်းကျစ် စသော တန်ဆာကို ဆင်ယင်အပ်လျက် ရထားစီး၍ မျှူးကြီးမတ်ကြီးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မောင်းမ မိဿံတို့ကို လည်းကောင်း အထိုက်အလျောက် တန်ဆာဆင်ယင်စေ၍ များလှစွာသော ဗိုလ်ပါစစ်သည်အပေါင်း ငန်းရံလျက် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ် သို့ ထွက်တော် မူပြီးသော် မထေရ်မြတ်တို့ကို ရှိခိုးပူဇော်၍ လျှောက်ပတ်စွာ တန်ဆာ ဆင်ယင်အပ်သော ဆင်ကြီးနှစ်စီးကအပ်သောထွန်ဖြင့် ထွန်ရေးငင် သည်ကား-

အနုရာဓမြို့ကို အတွင်းယားခြင်းငှါ ကဒမ္မမြစ်၏ အညာဖြစ် သော မင်္ဂလာဆိပ်မှသည်ကုန်းသို့တက်သွားပြီးလျှင် အစဉ်သဖြင့် ထွန်ရေးငင်ခဲ့၍ ကဒမ္မမြစ်၏ အကြေဖြစ်သော နင်္ဂလဆိပ်သို့ ဆင်းပြီးမှ မြစ်ကမ်းသို့ လျှောက်၍ ယခင် မင်္ဂလာဆိပ်၌ အပြီးသတ်၏။ ဝသီဘော် ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည်လည်း ဆင်ကြီးနှစ်စီးကအပ်သော

ထွန်ဖြင့် အရေးငင်အပ်သော ထွန်ရေးကြောင်း၏ ပြင်ဘက်၌ နိမိတ်တို့ ကိုကြား၍ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဥပုသ် အိမ် တည်ရာ၌ လည်းကောင်း နိမိတ်တို့ကိုကြား ၍ ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌ လာသောအတိုင်း သီမန္တရိက်တို့ ကိုလည်း ကြားတော် မူ၍ ခပ်သိမ်းသော သိမ်တို့ကို သမုတ်တော်မူသည်။ သိမ်သမုတ်သည်၏ အဆုံး၌ မဟာပထဝီမြေကြီးသည် ကောင်းချီးပေးသော အခြင်းအရာဖြင့် ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏။

ဇောတိဝနခေါ် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်

မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် ငါးရက်မြောက်သောနေ့၌ ဒေဝါနံ* ပိယတိဿမင်း၏ နန်းတော်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့ ဝင်တော်မူ၍ စည်းဝေးလာသော သူတို့အား ခဏနိယသုတ္တန်ကို ဟောတော်မူ၍ တထောင်သောသူတို့အား အမြိုက်တရားကို ရစေသည်။ ထို့နောက် မှ မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူသည်။ ခြောက်ရက် မြောက်သောနေ့၌လည်း မင်း၏နန်းတော်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ နေလျက် ဂေါမယပိဏ္ဍိကသုတ္တန်ကို ဟောတော်မူ၍ တထောင်သောသူတို့အား တရားအထူးကို ရစေပြီးမှ မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူသည်။

ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌လည်း မင်း၏ နန်းတော်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌နေလျက် ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူ၍ တထောင်သော သူတို့အား သစ္စာလေးပါးကို သိစေတော် မူပြီးမှ မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် အရှင် မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် ခုနစ်ရက်အတွင်း၌ ရှစ်ထောင့်ငါးရာသော လူတို့ကို သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်စေလျက် မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်တွင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနန္ဒဝန် ဥယျာဉ်တွင်းသည် ရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်၏ သာသနာတော် ထွန်းပစေရာ အရပ်ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကို သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်စေရာ ဌာနဖြစ်သောကြောင့် “ဇောတိဝန” ဟူ၍ လူတို့ သမုတ်ကြကုန်၏။

ပရိဝုဏ် ၆-မျိုး

(၁) ထိုဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်ကို ရှေးဦးစွာ မီးရှူးတို့ဖြင့် မြေကို ခြောက်စေ၍ ပြာသာဒ်တော်ကို ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ပြာသာဒ် နေရာသည် မည်းနက်သော အဆင်းရှိရကား “ကာဠုပါသာဒ ပရိဝုဏ်” ဟုခေါ်ကြ၏။

[ထို့နောင်မှ မဟာဗောဓိအိမ်ကို လည်းကောင်း၊ လောဟပါသာဒကို လည်းကောင်း၊ စာရေးတံ ဝေစရာဖြစ်သော ဇရပ်ကို လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစား ဇရပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကောင်းမွန် တင့်တယ်စွာ ဆောက်လုပ်စေ၏။ ဒေဝါနံ ပိယတိဿ မင်းကြီး ဆောက်လုပ်အပ်သော လောဟပါသာဒကို နောက်အခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း ဖျက်၍ ရွှေမွမ်းမံသော လောဟပါသာဒပြာသာဒ်ကို ပြုလေသည်။ မင်းကြီးလည်း များစွာကုန်သော ပရိဝုဏ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ရေကန်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ညဉ့်သန့်ရာ၊ နေ့သန့်ရာ စသည်တို့ကို လည်းကောင်း ကောင်းမွန်စွာ ပြုလုပ်စေသည်။]

၂။ ရှင်မဟိန္ဒထေရ် ရေချိုးတော်မူသော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ ပြုအပ်သော ပရိဝုဏ်ကို “သုန္ဒာတပရိဝုဏ်” ဟုခေါ်သည်။

၃။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့၏ ဆီမီးသဖွယ်ဖြစ်သော အရှင်မဟိန္ဒ၏ စင်္ကြံကြွရာ အရပ်၌ ပြုအပ်သော ပရိဝုဏ်ကို “ဒီယစင်္ကမန ပရိဝုဏ်” ဟုခေါ်သည်။

၄။ အရှင်မြတ်သည် ဖလသမာပတ် ဝင်စား၍ နေတော်မူရာ အရပ်၌ ပြုလုပ်အပ်သော ပရိဝုဏ်ကို “ဖလဂ္ဂပရိဝုဏ်” ဟုခေါ်သည်။

၅။ အကြင်အရပ်၌ မထေရ်မြတ်ကို များစွာသော နတ်တို့သည် ပူဇော် ဆည်းကပ်၏။ ထိုဆည်းကပ်ရာ၌လည်း ပရိဝုဏ်ကို ပြုလုပ်၏။ ထိုပရိဝုဏ်ကို “မရုဂဏပရိဝုဏ်”ဟုခေါ်သည်။

၆။ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ စစ်သူကြီးဖြစ်သော ဒီဃသန္ဓ အမတ်သည် ရှစ်လုံးသော သည်တိုင်တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ ဆောက်လုပ်အပ်သော စူဠပါသာဒကို အရှင်မဟိန္ဒအား တင်လှူလေသည်။ ထိုပြာသာဒ၏ တံတိုင်း အရံကိုလည်း “ဒီဃသန္ဓပရိဝုဏ်” ဟုခေါ်သည်။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးသည် အရှင်မဟိန္ဒတို့ကို အကြောင်း ပြု၍ ဤမဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်ကြီးကို ဦးစွာအစ ပြုစုတည်ထောင် လေသည်။

“ပဒျပဒေါရဝံသ” အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
၂၃၂ -ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“မဟာဝိဟာရပဋိဂ္ဂဟဏ” အမည်ရှိသော
ပန္နရသမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

စေတီယပဗ္ဗတဝိဟာရပဋိဂ္ဂဟဏကဏ္ဍ သောဠသမပိုင်း

၁၉-အရိဋ္ဌအမတ်ညီနောင်တို့ ရဟန်းပြုခြင်းနှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿ
မင်းသည် စေတီယတောင်၌ ကျောင်းဆောက်လှူခြင်း

အရှင်မဟိန္ဒ ထေရ်မြတ်သည်လည်း နှစ်ဆယ့်ခြောက်ရက်ပတ်လုံး လူတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ အနုရာဓမြို့၌ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၍ မင်းအိမ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူ၏။ ဝါဆိုလဆန်း ဟစ်ဆယ့်သုံးရက်နေသို့တိုင်ရောက်သောအခါ၌ကား ထိုအရှင်မြတ်သည် မင်းအိမ်၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးအား မဟာအပ္ပမာဒ သုတ်ကို ဟောတော်မူ၍ စေတီယတောင်၌ ဝါဆိုရန် ကျောင်းကိုအလိုရှိရကား မင်းအိမ်မှ ဆင်းသက်၍ အရှေ့တံခါးဖြင့် ထွက်ပြီးသော် စေတီယတောင်သို့ ကြွတော်မူ၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးလည်း အရှင်မြတ်တို့သည် စေတီယ တောင်သို့ ကြွကြောင်းကို ကြားတော်မူသော် ရထားစီး၍ မိဖုရားနှစ်ဦးကို လည်း ရထား၌တင်၍ အရှင်မဟိန္ဒ ကြွတော်မူရာသို့ မြန်စွာလိုက်၏။ အရှင်မြတ်လည်း နာဂစတုက္ကအိုင်၌ ရေချိုးပြီးလျှင် မိဿကတောင်သို့ တက်ခြင်းငှါ အစဉ်သဖြင့် ရပ်၍နေစဉ် မင်းကြီးမြင်လေသော် ရထားမှ ဆင်းသက်၍ အရှင်မြတ်ကို ရှိခိုးလျက် အနီးသို့ကပ်၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း “ဒကာမင်းကြီး၊ အဘယ့်ကြောင့် နေပူလှသောအခါ၌ အပင်ပန်းခံ၍ လိုက် လာသနည်း” ဟု မေး၏။ “အရှင်ဘုရား-- အရှင်မြတ်သည် မကြွဖူးသော အရပ်သို့ ကြွတော်မူသောကြောင့် အကျွန်ုပ်အား ပစ်ထားခဲ့ပြီထင်၍ လျင်

စွာလိုက်လာပါသည်” ဟု လျှောက်သော် * (မင်းကြီး၊ မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ် ကား မြို့နှင့်နီးသည်ဖြစ်၍ ဝါဆိုခြင်းငှါ မသင့်လေသောကြောင့် ဤ မိဿကတောင်၌ ဝါဆိုခြင်းငှါ ငါတို့လာခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူ၍) ဝါဆို ရခြင်း အကြောင်းကိုဆိုရာ ဝဿပနာယိ၇ ဂ္ဓန္ဓကကို မင်းကြီးအား ဟောကြား ပေ၏။

ထိုအခါ မင်း၏တူဖြစ်သော မဟာအရိဋ္ဌမည်သော အမတ်သည် ထိုခန္ဓကတရားကို နာပြီး၍ ညီအစ်ကိုဖြစ်ကုန်သော ငါးကျိပ်ငါးယောက်သော သားချင်းတို့နှင့်တကွ မင်းအနီး၌နေလျက် ရဟန်းပြုခြင်းငှါ မင်းအား တောင်း ပန်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း သင်တို့ရဟန်းပြုလိုမှု ပြုကြကုန်လော့ဟု ခွင့်ပြုတော် မူ၏။ ကြီးသော ပါရမီသမ္ဘာရ ပညာရှိကုန်သော ငါးကျိပ်ငါးယောက်သော သားချင်း ညီနောင်တို့သည် အရှင်မြတ်ထံတောင်းပန်၍ ထိုနေ့ပင် ရဟန်း ပြုကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ဆံရိတ်သောကာလ လက္ခဏာယာဉ်ကိုပြ၍ ဆုံးမ သဖြင့် ဆံချသော အဆုံး၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။ ။ * (ပဉ္စ ပညာသ ဘာတူဟိ ဟူ၍ မဟာဝင်ဂါထာရှိသောအရသည် ရှေးဆိုလတ္တံ့သော “ဧတေ ဒွါသဋ္ဌိ အရဟန္တာ” ဟူသောပါဌ်နှင့်မညီသည်ဖြစ်၍ ထိုပါဌ်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ဆိုလိုက်သည်။ အချို့စာ၌ “စတုပညာသဘာတူဟိ” ဟုရှိသည်။ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် မဟာဝင်ကျမ်း၌လည်း * စတုပညာသာယ သဒ္ဓိ-ဟူ၍ ဆိုသည်ဟု နိဿယရေးသော ဆရာပြ၏။)

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးသည် ကန္တကစေတီတည်ရာ အရပ်ကို ခြံရံ၍ ထိုနေ့ပင်လျှင် ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ခုသော လိုဏ်တို့ကို ပြုစီမံသောငှါ အမှုလုပ်တို့ကို စေခိုင်း၍ အနုရာဓမြို့သို့ ပြန်တော်မူ၏။ မထေရ်တို့လည်း နံနက်အခါ၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ အနုရာဓမြို့သို့ ဝင်ကုန်၍ ထိုမိဿကတောင်၌ပင်

* (မဟာဝင်အဋ္ဌကထာ ဋီကာ) တို့၌ ဤစကား မပါ။
 * ယခုရှိ သီဟိုဠ်မူ (မဟာဝင်) ၌ “မဟာရိဋ္ဌော မဟာမစ္စော၊ ပဉ္စပညာသဘာတူဟိ” ရှိ၏။

ထူပါရုံစေတီနှင့် ထူပါရုံကျောင်းတိုက်တည်ခြင်း

၂၄၁

နေကြကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း လိုက်အံ့မူသည် ပြီးလတ်သည်ရှိသော် ဝါဆို လပြည့်နေ့၌ ပရိသတ်နှင့်တကွ ထွက်တော်မူ၍ မထေရ်တို့အား ကျောင်း အလှူကို လှူတော်မူ၏။

အရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်လည်း ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခုသော တန်ဆောင်း တို့၏ လည်းကောင်း၊ မိမိသီတင်းသုံးရန်ကျောင်း၏ လည်းကောင်း၊ သိမ်ကို သမုတ်၍ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ မိမိသမုတ်အပ်သော တုမ္မရမည်သော သိမ်၌ ရဟန်းပြုလိုကုန်သော ထိုငါးကျိပ် ငါးယောက်ကုန်သော သူတို့အား ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ပြုတော်မူသည်။ အလုံးစုံ ခြောက်ကျိပ်နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန္တာ တို့သည် ထိုစေတီယတောင်ကျောင်း၌ မိုးဥတုပတ်လုံး ဝါကိုကပ်၍ မင်းကြီး အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေကုန်သော လူ အပေါင်း နတ်အပေါင်းတို့သည်လည်း အလွန် ကျော်စောထင်ရှားသော မဟိန္ဒ ထေရ်မြတ်ကို လည်းကောင်း၊ တပည့်ရဟန္တာခြောက်ကျိပ်တစ်ပါးတို့ကို လည်း ကောင်း မြတ်နိုးတနာ လွန်စွာ ဆည်းကပ်ကြကုန်လျက် ဒါန သီလစသော ကောင်းမှုမျိုးတို့ကို အားထုတ်ကြကုန်သတည်း။

ပဒျပဒ္ဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
(၁၈) ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“ စေတီယပဗ္ဗတဝိဟာရပဋိဂ္ဂဟဏ ” အမည်ရှိသော
သောဠသမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

ဓာတုအာဂမနကဏ္ဍ သတ္တရသမပိုင်း

၂၀-ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့
ဓာတ်တော်၊ ညွှပ်ရိုးတော်၊ သပိတ်တော်တို့ကို ပင့်၍ ထူပါရုံစေတီ
ထူပါရုံကျောင်းတိုက် တည်ခြင်း

ကြီးသောဘုန်းပညာရှိတော်မူသော အရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ ပဝါရဏာ ပြုပြီးသော် မင်းအိမ်တော်၌ ဆွမ်း စားပြီး၍ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးအား ဤသို့ မိန့်ဆို၏။

“ လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းကြီး၊ ငါတို့သည် နတ်နှင့်တကွသော လူကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို မဖူး မမြင်ရသည်ကား ကြာမြင့်ပြီ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော နေခြင်းဖြင့် ငါတို့ နေရကုန်၏။ ဤအရပ်၌ ငါတို့၏ ပူဇော်အပ်သော ဆရာသည် မရှိတော့ချေ၊ ထို့ကြောင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့ သွားလိုသည်” ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် မင်းကြီးကလည်း “ အရှင် ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဘုရားသခင် နိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူပြီဟု ဟောသည် မဟုတ်ပါလော” ဟူ၍ လျှောက်၏။ “မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဘုရားနိဗ္ဗာန်ဝင် သည်ကား မှန်၏၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဖူးမြင်ရသည်ရှိသော် ဘုရားကိုယ်တော်ကို ဖူးမြင်ရသည်နှင့် တူ၏” ဟူ၍ မိန့်တော်မူသော် “ အရှင်ဘုရား- အရှင်တို့သည် စေတီတည်လိုကြောင်းကို ကျွန်ုပ်သိပါပြီ၊ စေတီတည်လုပ်ပါအံ့၊ ဓာတ်တော်တို့ ကို ရအောင်သာလျှင် အရှင်မြတ် လုံ့လပြုတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

သုမနသာမဏေနှင့် ဒေဝါနံပိယတိဿ

ထိုအခါ အရှင်မဟိန္ဒကလည်း “ဒကာမင်းကြီး၊ သုမန သာမဏေနှင့် တိုင်ပင်ကြလော့” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးလည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၍ သုမန သာမဏေထံသို့ ကပ်ပြီးလျှင် “ အရှင်သုမန၊ ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရ ဓာတ်တော်တို့ကို အဘယ်မှာ ရပါအံ့နည်း” ဟု လျှောက်၏။

သာမဏေလည်း “မင်းမြတ်၊ သင်သည် ကြောင့်ကြတော် မမူလင့်၊ မြို့တော်ကိုလည်းကောင်း၊ လမ်းမရီးတို့ကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာ သုတ်သင်၍ တံခွန်၊ ကုက္ကား၊ ပန်းပွား၊ မြူတာ၊ ကြားသွတ်အိုး စသည်တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်ပြီးလျှင် မင်းကြီးနှင့်တကွသော များမတ်ပရိသတ် တို့သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်၍ အလုံးစုံသော ပဉ္စင်၊ ဒုံမင်း၊ ခွက်ခွင်း စည်ကြီး မှုတ်တီးဖွယ် အမျိုးမျိုးတို့ကို ခြံရံစေပြီးလျှင် မင်္ဂလာရှိသော ဆင်တော်ရတနာကို တန်ဆာဆင်ယင်စေလျက် အထက် ၌ ထီးဖြူစိုက်၍ လပြည့်နေ့ ညချမ်းသောအခါ ဓာတ်တော်ကြိုခြင်းငှါ မဟာ နာဂဝန်ဥယျာဉ်သို့ ထွက်ကော်မူလော့၊ ထိုဥယျာဉ်၌ ဓာတ်တော်တို့ကို ရလတ္တံ့” ဟု ဆိုပေ၏။ မင်းကြီးလည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၏။

ထူပါရုံစေတီနှင့် ထူပါရုံကျောင်းတိုက်တည်ခြင်း

၂၄၃

ဓမ္မာသောကမင်းနှင့်သိကြားမင်းထံ

မဟိန္ဒထေရ်မြတ်လည်း မင်းအိမ်မှ သက်ခဲ၍ စေတီယတောင်သို့ ကြွပြီးလျှင် တူတော် သုမနသာမဏေကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ “ ကောင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးမျိုး တန်ခိုးကုဒ္ဓိပါဒ်နှင့် ပြည့်စုံသော သုမန၊ သင်သည် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း ပါဠိပုတ်ပြည်သို့သွား၍ သင်၏ ဘိုးတော်ဖြစ်သော ဓမ္မာသောကမင်းကြီးအား ငါ၏စကားဖြင့် ဤသို့ ဆိုလေလော့။ ” (သင်မင်းကြီး၏ အဆွေတော်ဖြစ်သော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည်) တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သာနသာ၌ လွန်စွာကြည်ညိုခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီ။ ယခုအခါ စေတီတည်ခြင်းကို အလိုရှိပါ၏။ မြတ်သော ဘိုးတော်မင်းကြီး၊ သင်မင်းကြီး အထံ၌ များစွာကုန်သော သရီရဓာတ်တော်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဓာတ်တော်တို့ကို တစ်သပိတ်မျှလောက် ခွဲဝက်၍ ပေးဟော်မူပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးဆောင်တော်မူသော သပိတ်တော်ကိုလည်း ပေးတော်မူပါဟု တောင်းပြီးလျှင် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့သွား၍ သိကြားမင်းအားလည်း ဤသို့ ဆိုလေလော့။ “ ဒကာသိကြားမင်း၊ ငါ၏ ဦးရီးတော်ဖြစ်သော မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် စေလွှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ သင်နတ်မင်း၏ထံသို့ ငါ လာရသည်။ သုံးပါးသော လူတို့၏ အလှူကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားသခင်၏ လက်ယာစွယ်တော်ဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ လက်ယာ ညှပ်ရိုး တော်ဓာတ်သည် လည်းကောင်း သင်မင်းမြတ်၏အထံ၌ရှိသည်တွင် လက်ယာ စွယ်တော်ဓာတ်ကိုသာလျှင် မပြတ်ပူဇော်တော်မူ၍ ညှပ်ရိုးတော် ဓာတ်ကိုကား ငါ့အား ပေးအပ်လော့၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ပြုအပ်သော ကိစ္စတို့ကိုလည်း ငါတို့အား လျှောက်ထားပြီးဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် မေ့လျော့၍ နေဘိသနည်းဟူ၍ ဆိုလော့ ” ဟု စေလိုက်၏။

သုမနသာမဏေလည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် ထိုခဏ၌ သပိတ်သင်္ကန်းကိုပြင်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွ၍ ပါဠိပုတ်ပြည် တံခါးဝ၌ သက်လေသော် ဘိုးတော်မြတ်သည် ယူဆောင်၍ ပြည်၏အနီး အင်ကြင်းပင်ကြီးရိပ်၌ထားအပ်သော မဟာဗောဓိပင်၏ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို များစွာသောပြည်သူအပေါင်းတို့သည် သောင်းသောင်းအုတ်အုတ် ကြတ္တိကာနက္ခတ် သဘင်ဖြင့် ပျော်ရွှင်လျက် ပူဇော်ကြသော အရာကို ကြည့်ရှု

ပြီးမှ မင်းကြီး၏အထံသို့ဝင်၍ အရှင်မဟိန္ဒ မှာလိုက်သော စကားဖြင့် ပြောကြားပေ၏။ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း အလွန်အားရ နှစ်သက်သည် ဖြစ်၍ သပိတ်တော်နှင့်တကွသော ဓာတ်တော်တို့ကို သုမနသာမဏေအား ပေးအပ်လေ၏။

သုမနသာမဏေလည်း ထိုရသောဓာတ်တော်ကို သပိတ်တော်ဖြင့် ထည့်၍ ယူဆောင်ကာ ဟိမဝန္တာ၌ ထားခဲ့ပြီးလျှင် တာဝတိံသာသို့ တက်ပြန် ၏။ သိကြားမင်း၏ အထံသို့ဝင်၍ သိကြားမင်းသည် သုမနသာမဏေကို မြင်လျှင် “ အရှင်သုမန၊ အဘယ်အလို့ငှါ ကြွလာသနည်း” ဟု မေး၏။ သာမဏေကလည်း “ ဒကာသိကြားမင်းသည် ငါတို့အား သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွပါ” ဟု တိုက်တွန်းပြီးလျှင် အဘယ့်ကြောင့် မေ့လျော့စွာ နေဘိသနည်း” ဟု အပြစ်တင်၏။ “ အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်ကား မေ့လျော့စွာ မနေပါ။ လိုတော်မူရာကို မိန့်ဆိုပါလော့” ဟု လျှောက်၏။ “ ဒကာသိကြားမင်း၊ သင်၏ အထံ၌ရှိသော စွယ်တော်၊ ညှပ်ရိုးတော် ဓာတ်နှစ်ဆူတို့တွင် စွယ်တော်ကို ဒကာအမြဲကိုးကွယ်တော်မူ၍ ညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်တော်ကို ငါ့အား ပေးအပ် လော့” ဟု ဆိုပေ၏။

သိကြားမင်းလည်း “ အရှင်ဘုရား ပေးပါမည်” ဟု ဝန်ခံ၍ တစ် ယူဇနာပမာဏရှိသော မြေကျောက်ဖြင့်ပြီးသော စူဠာမဏိစေတီတော်ကို လှုပ်၍ ညှပ်ရိုးတော်ကိုယူပြီးလျှင် အရှင်သုမနအား အပ်ပေ၏။ သုမန သာမဏေသည်လည်း ညှပ်ရိုးတော်ကိုရလျှင် မြန်စွာကြွခဲ့၍ ဟိမဝန္တာ၌ ထားသော ဓာတ်တော်နှင့် သပိတ်တော်ကိုလည်း ဆောင်ခဲ့၍ ပြန်လာသဖြင့် မွန်းယိမ်းအခါ၌ပင် လင်္ကာဒီပကျွန်း မိဿကတောင်သို့ ရောက်၍ အရှင်မဟိန္ဒ အား ဆက်ကပ်၏။

(ဓမ္မာသောကမင်း၏ အထံ၌ ဓာတ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ သပိတ် တော်ကိုလည်းကောင်း တောင်းယူကြောင်းကို မဟာဝင် စာကိုယ်၌ လာသည်။ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌ကား သပိတ်တော် မပါ။ ဓာတ်တော်တောင်းကြောင်းသာ လာသည်။)

ထူပါရုံစေတီနှင့် ထူပါရုံကျောင်းတိုက်တည်ခြင်း

၂၄၅

စေတီယဂိရိ

မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည်လည်း ဆောင်ခဲ့အပ်သော ဓာတ်တော် အပေါင်းတို့ကို မိဿက တောင်၌သာ စုဝေးကာ ထားတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ မိဿကတောင်သည် “ စေတီယဂိရိ ” တောင်မည်လေသတည်း။

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးသည်လည်း လပြည့်နေ့ ညချမ်းသော အခါ သုမနသာမဏေသည် မိန့်မှာချိန်းချက်သည့်အတိုင်း အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်၍ မှူးမတ်ဗိုလ်ပါအပေါင်း ခြံရံလျက် သက်ဝန်းကျင်မှ စည်ကြီး၊ ခွက်ခွင်း၊ ကြေးနင်း၊ ခရာ စသော တူရိယာမျိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ ပန်းပွား၊ မြူတာ စသော ပူဇော်သက္ကာရတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ဝန်းခံလျက် ကောင်းမွန်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော မင်္ဂလာဆင်တော်၏ ကျောက်ကုန်းထက်၌ ထီးဖြူကိုစိုက်ပြီးလျှင် မင်းကြီးသည် ဓာတ်တော်တည်ရာ ရတနာပန်းတောင်းကိုပိုက်လျက် ထွက်တော်မူ၏။

ညှပ်ရိုးတော်

မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည်လည်း ဓာတ်တော်၊ သပိတ်တော်ကို စေတီယတောင်၌ ထားခဲ့ရ၍ ညှပ်ရိုးတော်ကိုသာ ယူပြီးလျှင် သံဃာအပေါင်း ဝန်းရံလျက် ချိန်းချက်ရာဖြစ်သော မဟာနာဂဝန် ဥယျာဉ်သို့ကြွလာ၍ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးအား ညှပ်ရိုးတော် ဓာတ်တော်ကို ပေး၏။ မင်းကြီးလည်း ဓာတ်တော်ကိုမြင်လျှင် “ ဤဓာတ်တော်သည် ဘုရားကိုယ်တော်မှဖြစ်သော ဓာတ်တော်အကယ့်၍ မှန်မူကား ဤမင်္ဂလာဆင်တော်သည် လူမဆိုဘဲ အလိုလို ပုဆစ်တုပ်လျက် မြေ၌ဝပ်သည် ဖြစ်စေသော၊ ထီးဖြူလည်း အလိုလို ပွင့်သည်ဖြစ်စေသော၊ ဓာတ်တော်သည် ပန်းတောင်းသို့ ကြွလာ၍ ငါ၏ ဦးခေါင်းထက်၌ တည်သည်ဖြစ်စေသော ” ဟု စိတ်ကြံသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထီးဖြူလည်း အလိုလိုပွင့်၏။ ဆင်တော်လည်း မြေ၌ပုဆစ်တုပ်၍ဝပ်၏။ ဓာတ်တော်ပန်းတောင်းလည်း မင်း၏ဦးခေါင်းထက်၌ တည်လေ၏။

ယင်းသို့ စိတ်ကြံတိုင်းဖြစ်သောအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးအား အမြိုက်ရေဖြင့် သွန်းဘိသကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက်ခြင်း အားကြီးသဖြင့် ကြက်သီး

ဖြန်းဖြန်း ကိုယ်လုံးမွန်းလျက် ရွှင်လန်းနှစ်သိမ့်သော ပီတိသည်ဖြစ်ရကား “ဘုရားဘုရား” ဟူသော အသံကို အဖန်ဖန် ရေရွတ်ပြီးလျှင် “ အရှင်ဘုရား၊ ဤဓာတ်တော်ကို အဘယ်မှာ ထားပါအံ့နည်း” ဟု လျှောက်၏။ အရှင် မဟိန္ဒကလည်း “ မင်းကြီး၊ ဆင်တော် ဦးကင်း၌ပင် သီတင်းသုံးစေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၍ မင်းသည် ဓာတ်တော်ပန်းတောင်းကို ပိုက်လျက် ဆင်ဦး ကင်းထက်သို့ တက်လေလျှင် မင်္ဂလာဆင်တော်သည် အလွန်ရွှင်လန်းရကား ကြိုးကြာသံကဲ့သို့သော အသံကို မြည်၏။ ကောင်းကင်အလုံး၌ တိမ်ထပ်တို့ သည် အချပ်ချပ်တက်လာ၍ အခါမဲ့ မိုးကြီးသည် သည်းစွာရွာ၏။ မဟာ ပထဝီ ဤမြေအလုံးသည်လည်း ရေအဆုံး ရှိသည်ကိုပြုလျက် သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ လူအပေါင်းတို့၏ ကောင်းချီးပေးသော အသံလည်း မိုးယံခြံမှ ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ဆင်ဦးကင်းထက်သို့ တင်ပြီးလျှင် အရှင်မြတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ပါပရိသတ်တို့သည် လည်းကောင်း မင်္ဂလာဆင်တော်ကို ဝန်းရံလျက် တီးမျိုးမှုတ်မျိုး အစုံဖြင့် ဝန်းအံ့ခြံရံကာ မဟာနာဂဝန် ဥယျာဉ်မှ ထွက်ခဲ့၍ အနုရာဇမြို့၏ အရှေ့တံအခါးဖြင့် ဝင်ပြီးလျှင် မြို့လယ်သို့သွား၍ တောင်တံခါးဖြင့် ထွက်ပြီးမှ ထူပါရုံစေတီတည်ရာသို့လာ၍ အနောက်မျက်နှာ ၌ နေသော * ပမောဇဝတ္ထုမည်သော အရပ်သို့ သွားပြီးလျှင် အရှေ့မျက်နှာသို့ ရှေ့ရှုလာလျက် ရပ်၏။ ထိုအခါ ထူပါရုံစေတီတည်ရာ၌ များစွာကုန်သော ဆူးရစ်နွယ်၊ ကလိန်နွယ်တို့သည် ယှက်သွယ် လွှမ်းခြုံလျက်တည်၏။

အဘယ်ကြောင့် တည်သနည်းဟူမူကား ဤ ထူပါရုံစေတီ တည်ရာသည် ဤကမ္ဘာ၌ ပွင့်တော်မူသော ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ ဟူသော ဘုရားသုံးဆူတို့၏ ရေစက်တော်၊ ခါးပန်းတော်၊ ရေသနပ်တော် ဟူသော ပရိဘောဂစေတီတော်တို့၏ တည်ရာဌာန ဖြစ်၏။ ထို ပရိဘောဂတို့သည် ထိုဘုရားတို့၏ သာသနာကွယ်ပ

* မဟောဇ (မူရင်း)။ ပဘောဒ (အချို့မဟာဝံသမူ)။ ပမောဇ မည်သော ဘီလူး၏ နတ်ကွန်းဟူလို။ (သီဟိုဠ် မဟာဝံသ မှတ်ချက်) ဒသမပရိစ္ဆေဒ၌ ပဘောဒနတ်ကွန်း အကြောင်းကို ဆိုခဲ့ပြီ။

ထူပါရုံစေတီနှင့် ထူပါရုံကျောင်းတိုက်တည်ခြင်း

၂၄၇

ပျောက်ပျက်လေသော် ဤနေရာ ဌာန၌ သတ္တဝါတို့သည် စားရိုး စားဖတ် မသန့်မစင်တို့ဖြင့် စွန့်ပစ်၍ မဖျက်မဆီးစိမ့်သောငှါ နတ်တို့သည် ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်၍ အဆူးရှိသော ဆူးချုံ ကလိန် နွယ်တို့ဖြင့် ရှက်သွယ်ကာ တည်လေသတည်း။

ယင်းသို့တည်သော ချုံပိတ်အပေါင်းတို့ကို ဆင်တော်၏ ရှေ့မှလိုက်သော မင်းချင်းဗိုလ်ပါတို့သည် သုတ်သင် ရှင်းလင်းခြင်း ပြုကြသဖြင့် ထိုခဏ ချင်းပင် လက်ဝါးပြင်ကဲ့သို့ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ မင်္ဂလာ ဆင်တော်လည်း ထိုနေရာမှ နောက်သို့ဆုတ်၍ ဗောဓိပင် တည်လတ္တံ့သော ဌာန၌ ရပ်လေ၏။ ထိုအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် ဆင်တော်၏ ကျောက်ကုန်းမှ ဓာတ်တော်ကို ချခြင်းငှါ အားထုတ်သော် ဆင်တော်သည် အခွင့်မပေးဘဲ ရပ်လျက်သာနေ၏။ မင်းကြီးလည်း ဆင်၏စိတ်ကို သိလိုသောငှါ မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်အား “ အရှင်ဘုရား၊ ဤမင်္ဂလာ ဆင်တော်သည် ဦးကင်းပေါ်မှ ဓာတ်တော်ကို ချခြင်းငှါ အဘယ့်ကြောင့် ခွင့်မပေးပါ လိမ့်နည်း” ဟု လျှောက်၏။ “ မင်းကြီး၊ ဤမြင့်ရာသို့ ရောက်ပြီးသော ဓာတ်တော်ကို နိမ့်ရာသို့ ချခြင်းငှါ မသင့်၊ မိမိကျောက်ကုန်းနှင့် မျှသော မြေအမြင့်၌ ဓာတ်တော်ကို ထားခြင်းငှါ အလိုရှိချေသည်၊ ထို့ကြောင့် ကျောက်ကုန်းမှ ချခြင်းငှါ အခွင့်မပေးသတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကို ကြားလျှင် အနီးအပါး၌ရှိသော အဘယရေကန်မှ ခြောက်သွေ့သော ညွန့်တို့သည် ကွာလျက်ရှိသည်နှင့် များစွာသော လူတို့ကိုယူစေ၍ ဆင်ကျောက်ကုန်းနှင့်ညီမျှအောင် စီစေပြီးလျှင် အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာဆင်ယင်၍ ဆင်ကျောက်ကုန်း၌ ရှိသော ဓာတ်တော်တို့ကို ပြောင်း၍ ထိုမြေစု၌ ထားပေ၏။ ယင်းသို့ ထားပြီးမှ မင်းကြီးသည် ဓာတ်တော်ကို စောင့်ရှောက်အံ့သောငှါ လူတို့ကို စီမံခန့်ထား၍ မင်္ဂလာ ဆင်တော်ကိုလည်း သင်စောင့်ရမည်ဟု မှာခဲ့၍ ဓာတ်တော်ဌာပနာရန် စေတီကိုပြုခြင်း၌ လျင်စွာဖြစ်စေခြင်းငှါ များစွာကုန်သော လူတို့ကို အဘယရေကန်မှ ပပ်ကြားကွာသောမြေကို ယူ၍ အုတ်လုပ်ကြကုန်ဟု စီမံပြီးမှ ဓာတ်တော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးထူး အောက်မေ့လျက် မျူးမတ်အပေါင်းနှင့်တကွ အနုရာဓမြို့သို့ ဝင်လေ၏။

အရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်မူကား သံဃာတော် အခြံအရံနှင့်တကွ မဟာ
မေဃဝန်ဥယျာဉ်သို့ကြွ၍ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ညဉ့်အခါ မင်္ဂလာဆင်တော်
သည်လည်း ဓာတ်တော်ထားရာအရပ်ကို ပတ်ပတ်လည်လျက် ညဉ့်သုံးယံပတ်
လုံး စောင့်နေ၍ နေ့အဖို့သို့ ရောက်သောအခါ ဗောဓိပင်တည်လတ္တံ့သော
နေရာ၌ ဆောက်အပ်သော မင်းကွန်း၌ နေ၏။ (ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ
နိဒါန်း၌ကား ဆင်ဦးကင်းထက်၌ပင် သုံးလေးရက် ကျိန်းဝပ်စေသည်ဟု
ဆိုအပ်၏။)

စေတီထော်သဏ္ဌာန်

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးလည်း အုတ်လုပ်ပြီးသောအခါ စေတီ
တည်ရာ အနီး၌ စုပုံစေ၍ အရှင်မဟိန္ဒအား ဘယ်သို့ သဏ္ဌာန်ရှိသော စေတီ
ကို ပြုပါအံ့နည်းဟု လျှောက်၏။ မင်းမြတ် အရှည်ခံစေလိုမူကား စပါးစု
သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ တည်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူလျှင် အရှင်ဘုရား-- ကောင်းပါပြီ
ဘုရားဟု ဝန်ခံ၍ အောက်အကြည်ကို စီလုပ်စေသဖြင့် မြင်းခေါင်းမျှလောက်
မြင့်သောအခါ အလယ်မှ လိုဏ်ဂူမြင့်၍ ဓာတ်တော်ဌာပနာလိုရကား ယခင်
ထားရာမှသည် မင်္ဂလာဆင်တော်၏ ဦးကင်း၌တင်ပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင်
သော ပြည်သူ ပြည်သားတို့အား ဤသို့ ကြွေးကြော်စေ၏။ ဘုရားသခင်ဓာတ်
တော်ကို စေတီ၏ အတွင်း၌ သီတင်းသုံးစေတော့အံ့၊ ဌာပနာခြင်းကို မပြုမီ
အထင်အမြင် ပူဇော်လိုသော သူတို့သည် ယနေ့လာ၍ ပူဇော်ကြကုန်ဟု
ကြွေးကြော်တော်မူ၏။

ညှပ်ရိုးတော်၏ တန်ခိုးပြာဋိဟာ

ပြည်သူ ပြည်သားတို့သည်လည်း အားရဝမ်းသာ လာကြကုန်၍
စည်းဝေးပူဇော်ကြသော် ညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်လည်း မီးရဟပ်ကဲ့သို့ တလျှပ်လျှပ်
တထိန်ထိန် အရှိန်အလျှံကို ထွက်စေလျက် ဆင်ဦးကင်းထက်မှ ထန်းခုနစ်ဆင့်
မျှသော ကောင်းကင်သို့ တက်၍ အရှေ့ဘက်မှ မီးအလျှံ၊ အနောက်ဘက်မှ
ရေအယဉ်၊ တောင်ဘက်မှ မီးအလျှံ၊ မြောက်ဘက်မှ ရေအယဉ်တို့ဖြင့်
အစဉ်လည်ကာ လည်ကာ ခြောက်ဖြာသော ရောင်ခြည်ကွန်ယက် ထွေးရှက်

ကွန်မြူဒော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူ၏။ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကဏ္ဍမ္မမည်သော သရက်ဖြူပင်ရင်း၌ ယမိုက်ပြာဋိဟာ ကို ပြဘိသကဲ့သို့ ညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်မှ ထူးမြတ်လွန်ကဲ အံ့ဖွယ်သရဲသော ရေမီး အစုံအစုံ တည်းဟူသော ယမိုက် ပြာဋိဟာကို ပြတော်မူ၏။

ယူဇနာ သုံးရာရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံးသည် မီးအလျှံ ဖုံးလွှမ်း သော အခါလည်း မီးကြီးအဝါကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ရေအလျှံ ဖုံးမိသောအခါ ရေလုံးပမာကဲ့သို့ လွန်စွာ စိုစွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အရှင်မဟိန္ဒတို့၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ နတ်တို့၏ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြောင့်လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်ကား မြတ်စွာဘုရား၏ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ဖြစ်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်သာ ဖြစ်သတည်း။ ထိုစကားကို ထင်စွာ ပြဦးအံ့။

ဘုရားသခင်သည် သက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ် ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူခါနီး သောအခါ ရတနာညောင်စောင်းထက် လျောင်းတော်မူ၍ ငါးပါးသော အဓိဋ္ဌာန်ကြီးတို့ကို ခိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့၏။ အဘယ်သို့ အဓိဋ္ဌာန်သနည်းဟူမူကား-

အဓိဋ္ဌာန် ၅-ချက်

- (၁) ငါဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူတော်မူသည့်နောက် နှစ်ရာ သုံးဆယ့် ခြောက်နှစ် လွန်သောအခါ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ငါပွင့်တော်မူသော မဟာဗောဓိပင်၏ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာ တောင်ကိုင်းကို သီဟိုဠ်သို့ ပို့ခြင်းငှါ ဆောင်ယူလာသောကာလ လက်ယာတောင်ကိုင်းသည် ဆေးဒန်းမြင်းသီလာဖြင့် သားရာ အရပ်မှ အလိုလိုပြတ်၍ ရွှေဖျဉ်း၌ တည်စေသော ဟူ၍လည်း ကောင်း။
- (၂) ရွှေဖျဉ်း၌ တည်ပြီးသော ဗောဓိကိုင်းသည် ပထမပင်ရင်းကဲ့သို့ အမြစ်၊ အသီး၊ အပွင့်၊ အရွက် ကောင်းစွာထွက်၍ အခက် အလက်ကြားတို့မှ ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်ကွန်ယက်ကို လွှတ်ထွက်စေသတည်းဟူ၍ လည်းကောင်း။

- (၃) ထိုသို့ လွတ်ပြီးမှ ရွှေဖျဉ်းနှင့်တကွသော ဗောဓိပင်သည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဆီးနှင်းတိမ်တိုက်၌ တည်သည်ဖြစ်စေသော ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- (၄) သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့၏ တောင်မျက်နှာ၌ ရှေးဘုရားတို့၏ ပရိဘောဂစေတီ တည်ဖူးရာဌာန၌ စေတီ တည်လုပ်ကြသော အခါ ငါဘုရား၏ လက်ယာညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်သည် ထန်းခုနစ်ဆင့်မြင့်သော ကောင်းကင်ထက်၌ တန်နား၍ ငါဘုရားပြာဋိဟာပြသကဲ့သို့ ရေ မီးအစုံ အစုံထွက်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြစေသတည်း ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- (၅) သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ တန်ဆာသဖွယ်ဖြစ်သော “ ဟေမမာလီ ” မည်သော မဟာစေတီကို တည်သောအခါ ဌာပနာ အပ်ကုန်သော အညစ်အကြေးကင်းကုန်သော တစ်ဒေါဏ္ဍလောက်သော ငါ၏ဓာတ်တော်တို့သည် ငါဘုရား၏ အသွင်ကို ဆောင်ကုန်လျက် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ရေ၊ မီးအစုံ အစုံထွက်သော ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြရစ်စေသတည်းဟူ၍ လည်းကောင်း-

အဓိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့၏။

ထိုသို့ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့သော မနောမယိဒ္ဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင် လက်ယာညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်သည် အထူးထူးမြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူလေသည်။

ယင်းသို့ ပြပြီးသော် ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်၍ မင်းကြီး ဦးခေါင်းထက်၌ တည်လေ၏။ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း ရိုးတွင်းခြင်ဆီစိမ့်မျှ နှစ်သိမ့်သော ဖရဏာပီတိကို ရလျက် ဦးထိပ်ထက်လာသော ညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်ကို ရတနာပန်းတောင်းဖြင့်ထည့်၍ ပိုက်တော်မူကာ လက်ယာရစ်ပတ်လှည့်ပြီးမှ ထူပါရုံစေတီတိုက်၌ ဌာပနာပေ၏။ ယင်းသို့ ဌာပနာသည်နှင့် တပြိုင်နက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် တော်ဟီး၍ ကြက်သီး မွေးညင်းသဖွယ် ဖြစ်သော မြေကြီးငလျင်သည် ပဲ့တင်ထပ်မျှ တုန်လှုပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်-

ထူပါရုံစေတီနှင့် ထူပါရုံကျောင်းတိုက်တည်ခြင်း

၂၅၁

* ဧဝံ အစိန္တိယာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ အစိန္တိယာ။

အစိန္တိယေ ပသန္နာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ အစိန္တိယော-
ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။

ဧဝံ ဣမေဟိ ပကာရေတိ၊ ဤသို့ မဟာဗောဓိ သိရိဇေယျံ မြေအခုံ၌
ဝန်းခြုံရံလည် မာရ်စစ်သည်ကို နှံ့လည်ပယ်သင် ဘုန်းတော်နှင့်၍ အောင်မြင်
တော်မူနိုင်ခြင်း၊ ရေ၊ မီးအစုံ မြေကြီးတုန်မျှ ရောင်ဟုံစိုက်ဖြာ ယမိုက်ပြာဋိ
ဟာကလေးဌာနတွင် ထင်စွာပြတော်မူခြင်း၊ မြယုဂန် တောင်မြင်းမိုရ်မှ
လိုတော်ရှိရာ စက်အောက်မှာလျှင် ညွတ်ကာခံရောက်ရခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်
တော်အလား အပွားသောင်းထောင် မကအောင်လျှင် ဖန်ဆောင်စီမံတော်
မူနိုင်ခြင်း၊ ကိုယ်တော်မှီမိ သက်မရှိသည့် ဗောဓိပင်လျှင် အထက်အဇ္ဈာ
အာကာတိမ်ဗွေ တက်လေပြီးခါ ရေ၊ မီးပါကို ထင်စွာလွှတ်လျက် မြေသို့
သက်၍ ပြကတေ့ တည်လာခြင်း၊ ဝိညာဉ်မပါ ဓာတ်တော်သာ ဖြစ်လျက်
ခန္ဓာတည်ငြား မြတ်ဘုရားကဲ့သို့ ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်ကိုလွှတ်၍
ယမိုက်ပြာဋိဟာကိုပြခြင်း အစရှိသော အသီး အသီး အံ့ဝဲခိုးလည်း အပြီးမတိုင်
မကုန်နိုင်ရာ မဟာအစ္ဆရိယ အဗျူတအပြားတို့ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားသခင်
ဖြစ်အင်ကြောင်းချာ အရာရာတို့ကို။ အစိန္တိယာ၊ မကြံစည်အပ်ကုန်။ ဝါ၊ ကြံ
စည်ခြင်းငှါ မတတ်လေကုန်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရားရှင်တို့ အစဉ် ပြည့်စုံမြဲဖြစ်သော
တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်တော်၊ ကျေးဇူးတော်တို့ ကိုလည်း။ အစိန္တိယာ၊ ကြံစည်ခြင်းငှါ
မထိုက်ပါကုန်။ အစိန္တိယေ၊ မကြံစည်နိုင် ကြီးခိုင် လွန်ကျူးဂုဏ်တော်ထူး၌။
ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့အား။ အစိန္တိယော၊ မကြံနိုင်သော။
ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ရဟန်းသစ်သုံးသောင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်းသူ လူအပေါင်းတို့သည်လည်း ညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်မြတ်၏
ပြအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ၌ လွန်စွာ ကြည်ညိုကြကုန်၏။ မုဋ္ဌသီဝမင်း၏
သား ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော မတ္တာဘယမင်းသားသည်

* ထေရအပါဒါန်ပါဠိတော် ၇-၊ နေတ္ထိပါဠိတော် ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ-၁၀၅၊ ပါရာဇိကဏ်
အဋ္ဌကထာ (ပ) ၆၆၊ မဟာထူပဝင် ၄၀-စသည်လာ ဂါထာ။

လည်း ဘုရားသာသနာ၌ သက်ဝင်လိုရကား နောင်တော်မင်းကြီးအား
တောင်းပန်၍ ယောက်ျားတစ်ထောင်နှင့်တကွ ရဟန်းပြုကြလေကုန်၏။

* စေတာပိရွာမှလည်းကောင်း၊ ဒွါရမဏ္ဍလရွာမှလည်းကောင်း၊
ဝိဟီရဗီဇရွာမှ လည်းကောင်း၊ ဂလ္လကပိဌရွာမှလည်းကောင်း၊ ဥပတိဿရွာမှ
လည်းကောင်း၊ ငါးရာ ငါးရာကုန်သော လုလင်ပျိုတို့သည် ကြည်ညိုနှစ်သက်
ခြင်း အားကြီးကြလှသောကြောင့် ဘုရားသာသနာသို့ဝင်၍ ရှင်ရဟန်းပြုကြ
ကုန်၏။ မင်းနေပြည်ဖြစ်သော အနုရာဓမြို့တွင်းမှ လည်းကောင်း၊ မြို့ပမ
လည်းကောင်း ထွက်၍ ရဟန်းပြုကြကုန်သည်။ အလုံးစုံသော လူအပေါင်း
သုံးသောင်းမျှလောက်ဖြစ်သတည်း။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးသည်လည်း ထူပါရုံစေတီတော်မြတ်ကို
အပြီးသတ်အောင် တည်လုပ်တော်မူ၍ များစွာသော ရတနာဖြင့် ပူဇော်
သက္ကာရ ပြုတော်မူသည်။ မိဖုရား၊ မောင်းမ မိသံတို့သည်လည်းကောင်း၊
မှူးမတ်သေနာပတိတို့သည် လည်းကောင်း၊ မြို့သူ မြို့သားတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ခပ်သိမ်းသော ဇနပုဒ်သားတို့သည် လည်းကောင်း စွမ်းအားရှိသမျှဖြင့်
ပူဇော်ကြကုန်သတည်း။

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းသည်လည်း စေတီတော်၏အနီး ကြီးစွာသော
ကျောင်းကိုဆောက်လုပ်၍ ရဟန်းတို့ကို သီတင်းသုံးနေစေသတည်း။
ထိုကျောင်းသည် “ထူပါရာမကျောင်း” ဟု ထင်ရှားစွာ ဖြစ်လေသတည်း။
ဤသို့လျှင် ဘုရားသခင်သည် နိဗ္ဗာန်စံလေငြားသော်လည်း ကိုယ်တော်စား
ကျန်ရစ်သောဓာတ်တော်သည် လူအပေါင်းတို့၏ ကောင်းကျိုးစီးပွားကို
များစွာ ပြုတော်မူလေသည်။ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါများမူ အဘယ်
ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌

(၆၅) ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော

“ဓာတုအာဂမန” အမည်ရှိသော

သတ္တရသမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

မဟာဗောဓိဂဟဏကဏ္ဍအဋ္ဌာရသမပိုင်း

၂၁-မဟာဗောဓိပင်မှ ဒက္ခိဏသာခါ
လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဖြတ်ယူခြင်း

ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးသည် ညီတော်၏မိဖုရားဖြစ်သော အနုဠာ ဒေဝီသည် ရဟန်းပြုလို၍ လျှောက်တောင်းပန်ရာ မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်က မာတုဂါမတို့ကို ငါတို့ ရဟန်းမပြုကောင်းချေ။ ပါဋလိပုတ်ပြည်၌ ငါ၏ နှမတော်ဖြစ်သော သဃ်မိတ္တာထေရီကို မဟာဗောဓိဒက္ခိဏ သာခါလက်ယာ တောင်ကိုင်းကို ယူ၍ ကြွစေတော်မူပါမည့် အကြောင်းဖြင့် ငါ၏ခမည်းတော် ဖြစ်သော ဓမ္မာသောက မင်းကြီးအထံသို့ တမန်စေလွှတ်ရမည်ဟု မိန့်ဆိုသော စကားကို နှလုံးများတော်မူ၍ဝါတွင်းအခါကပင် ပါဋလိပုတ်ပြည်သို့ စေလွှတ် ခြင်းငှါ မဟာမဟိန္ဒထေရ်၏ ရှေ့တော်၌နေလျက် မှူးမတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်တော် မူ၍ စေအံ့သောသူကို ရွေးချယ်သော် မိမိ၏ တူတော်ဖြစ်သော အရိဋ္ဌအမတ် ကို မြင်၍ မင်း၏ ကိုယ်တိုင်ပင် ဤသို့ တိုက်တွန်း၏။

အရိဋ္ဌအမတ်၊ အမောင်သည် ငါ့အဆွေတော်ဖြစ်သော ဓမ္မာ သောက မင်းကြီး၏ အထံသို့သွား၍ သမီးတော် သဃ်မိတ္တာထေရီကိုလည်း ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ စေလွှတ်ပါမည့် အကြောင်း၊ ပွင့်တော်မူရာ မဟာဗောဓိပင် ၏ ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဖြတ်ယူ၍ ပေးတော်မူပါမည့် အကြောင်းကို တောင်းပန် လျှောက်ထားချေရမည်၊ ပေးလိုက်သော အခါ လည်း ကောင်းစွာ ရောက်အောင်ယူဆောင်ခဲ့ရမည်၊ ဤကိစ္စကို သင်ဆောင်နိုင် ပါအံ့လော” ဟု မေး၏။

အရိဋ္ဌအမတ်ကလည်း “ အရှင်မင်းကြီး၊ အကျွန်ုပ်ပင့်ဆောင်၍ အနုရာဓမြို့သို့ ရောက်သောအခါ အကျွန်ုပ်ကို ရဟန်းပြုခြင်းငှါ ခွင့်ပေး တော်မူပါသည်ဖြစ်အံ့၊ အကျွန်ုပ်ရောက်အောင် ပင့်ဆောင်ပါမည်” ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီးကလည်း “ အမောင်သည် ဤကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပြီး သော် ရဟန်းပြုလိုမှု ပြုလော့” ဟု အခွင့်ပေးတော်မူ၏။

အရိဋ္ဌအမတ်လည်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာ မဟာမဟိန္ဒထေရ် မြတ်ကို ရှိခိုး၍ အရှင်မဟိန္ဒ မှာတော်မူသော သတင်းစကားနှင့် ဒေဝါနံပိ

ယတိဿမင်းကြီး၏ သတင်းစကားတို့ကို ဆောင်ယူ၍ သီတင်းကျွတ်လဆန်း နှစ်ရက်နေ့ အနုရာဓမြို့မှထွက်၍ ဇမ္ဗူကောလ သဘောဆိပ်မှ လှေသို့တက် ပြီးလျှင် သမုဒ္ဒရာသို့ ကူးလေသော် မဟိန္ဒထေရ်မြတ်၏ အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးတော် ကြောင့် ထွက်သောနေ့ပင်လျှင် ပါရုလိပုတ်ပြည်သို့ ရောက်လေ၏။

သီတင်းသည်မတို့ကျောင်း

အနုဠာဒေဝီ မိဖုရားသည်လည်း ငါးရာကုန်သော အမျိုးကောင်း သမီးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ငါးရာကုန်သော နန်းတွင်းသူ မိန်းမတို့နှင့် လည်း ကောင်း အတူတကွ ဆယ်ပါးသော သီလကို ဆောက်တည်၍ ဖန်ရည် စွန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်လျက် သယ်မိတ္တာထေရီ၏ လာခြင်းကို မျှော်လျက် အနုရာဓမြို့၏ တစိတ်သော အရပ်မျက်နှာ၌ ဒေဝိနံပိယတိဿမင်းသည် “ဒေါဠ” အမည်ရှိသော အမတ်၏အိမ်ကို ရံ၍ ဆောက်လုပ်အပ်သော မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ဘိက္ခုနီမတို့၏ကျောင်း၌ ကောင်းစွာကျင့်နေကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ထိုကျောင်းကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့သည် “ဥပါသိကာ ဝိဟာရ” ဟု ခေါ်ဆိုကြကုန်၏။

ဒေဝိနံပိယတိဿ မင်းကြီး စေလွှတ်သော အရိဋ္ဌ အမတ်သည် လည်း ဓမ္မာသောကမင်းကြီးထံသို့ ဝင်ပြီးလျှင် မိမိ၏အရှင်ဖြစ်သော ဒေဝိနံပိယတိဿ မင်း ပေးမှာအပ်သော သတင်းစကားကို လျှောက်ပြီးမှ သားတော် မဟိန္ဒထေရ်မြတ် မှာအပ်သော သတင်းစကားကိုလည်း ဤသို့ လျှောက်ကြား ၏။

“သုံးပါးသော သာသနာ့ ဒါယကာဖြစ်သော ခမည်းတော် မင်းမြတ်၊ သင် မင်းမြတ်၏ အဆွေတော်ဖြစ်ဖူးသော ဒေဝိနံပိယတိဿ မင်းသည် သာသနာတော် အတွင်း၌ ခမည်းတော်မင်း၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်စေပြီ၊ ထိုမင်း၏ ညီတော် မိဖုရားဖြစ်သော အနုဠာဒေဝီသည် သဘောညီသော မိန်းမပေါင်းတစ်ထောင်နှင့်တကွ ရဟန်းအဖြစ်ကို အလိုရှိလှသည်ဖြစ်၍ ဒသင်္ဂသီလကို ဆောက်တည်လျက် နေရှာကြသည်။ ထိုမိန်းမတို့အား ရဟန်း ပြုစီမံသောငှါ နှမတော် သယ်မိတ္တာထေရီကိုဘိက္ခုနီမ အခြံအရံနှင့်တကွ

ဒက္ခိဏသင်္ခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဖြတ်ယူခြင်း ၂၅၅

အနုရာဓမြို့သို့ လွှတ်ပါလော့၊ ထို သဃ်မိတ္တာနှင့် အတူပါအောင် မဟာ ဗောဓိပင်၏ ဒက္ခိဏသင်္ခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကိုလည်း ခမည်းတော် ဆောင်ယူ၍ ပေးတော်မူလိုက်ပါ” ဟူ၍ မှာလိုက်ကြောင်းကို လျှောက်ကြား ၏။

သဃ်မိတ္တာ ထေရီမ၏ ထံသို့ သွား၍လည်း မောင်တော် မဟိန္ဒထေရ် မှာလိုက်သောစကားကို ကြားလျှောက်၏။ ထေရီမလည်း မောင်တော်မှာ လိုက်သော သတင်းစကားကို ကြားလျှင် ခမည်းတော်ထံသို့ သွား၍ မောင် တော် ကြားမှာလိုက်ကြောင်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သွားလိုကြောင်း ခွင့်တောင်း၏။ ထိုအခါ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးက ဤသို့ ဆိုတော်မူ၏။

“ ချစ်သမီး၊ သားတော်ကြီးဖြစ်သော အရှင်မဟိန္ဒနှင့် မြေးတော် သုမနသာမဏေတို့သည် ခမည်းတော်အား လက်ကို ဖြတ်ထားသကဲ့သို့ အားကိုးရာမဲ့အောင် ပစ်ထားခဲ့သောကြောင့် ဖခင်သည် အလွန်ကြေကွဲလျက် ဆင်းရဲစိုးရိမ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း ချစ်သမီးမျက်နှာကို မြင်ရပါမူ သောက ငြိမ်သက်ပါသေး၏။ ချစ်သမီးမျက်နှာကို မမြင်ရမူ ဖခင် ဘယ်မှာ သက်သာရာ ရနိုင်တော့အံ့နည်း” ဟု ဆို၏။

ထိုစကားကိုကြားသော် ထေရီမကလည်း “ ခမည်းတော် မင်းမြတ်၊ မောင်တော်၏ အမိန့်အာဏာသည် ဝန်လေးလှပါ၏။ ငြင်းဆန်ခြင်းငှါ မဝံ့ပါ။ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာလည်း ရဟန်းပြုလိုသော မန်းမတို့သည် များလှကုန်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သွားမှသာ သင့်ပါမည်” ဟု ဆို၏။

ယင်းသို့ သွားလိုတပြီးကား ဗောဓိပင်ကို ဆောင်၍ သွားရအောင် ခမည်းတော် အားထုတ်ဦးမည်ဟု ဆိုပြီးလျှင် မင်းကြီးသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ဘုရားသခင် ပွင့်တော်မူရာဖြစ်သော ဗောဓိပင်သည် ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော် နှင့် အလားတူရကား ဓားဖြင့်ဖြတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ငါသည် အဘယ်သို့ အကိုင်းကို ယူရအံ့နည်းဟု ကြံဆင်ခြင်၍ အပါးတွင်ရှိသော မဟာဒေဝ မည်သော အမတ်ကို တိုင်ပင်သော် “ အရှင်မင်းမြတ်၊ နေပြည်တော်၌ ပညာရှိ ကုန်သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီးလည်း သတိရတော်မူကာ သံဃာတော်တို့အားပင့်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာမှာ မင်းကြီးသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏။ “ အရှင်ဘုရားတို့၊ ပွင့်တော်မူပြီးသော မဟာဗောဓိပင်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွခြင်းငှါ ထိုက်ပါသလော” ဟု မေး၏။ သံဃာတော်တို့နှင့်တကွ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ သိဿထေရ်ကလည်း “ မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဗောဓိပင်သည် လင်္ကာဒီပ မည်သော သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွခြင်းငှါ သင့်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဘုရားသခင်သည် သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါ နိဗ္ဗာန်ဝင်ရာ ရတနာညောင်စောင်း၌ လျောင်းတော်မူလျက် ငါးချက်သော အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းတို့ကို အဓိဋ္ဌာန်တော်မူသည်ဟု ငါတို့ကြားချေသည်။ အဘယ်သို့ ကြားသနည်း ဟူမူကား-

အဓိဋ္ဌာန် ၅ - ချက်

- (၁) ငါဘုရား နိဗ္ဗာန်စံပြီးသောအခါ ငါ၏သာသနာသည် လင်္ကာဒီပကျွန်း၌ ထွန်းလတ္တံ့၊ ထိုအခါ မဟာဗောဓိ တည်စေခြင်းငှာ ဓမ္မာသောကမင်းသည် ဆောင်ယူလာလတ္တံ့၊ ထိုအခါ မဟာဗောဓိ၏ ဒက္ခိဏသာခါသည် ဆေးဒန်း မြင်းသီလာဖြင့် သားရာအရပ်မှာ အလိုအလိုပြတ်၍ ရွှေဖျဉ်း၌ တည်သည်ဖြစ်စေသော ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်းတစ်ပါး။
- (၂) ရွှေဖျဉ်း၌ တည်ပြီးလျှင် ပထမပင်ရင်းကဲ့သို့ အမြစ်၊ အသီး၊ အရွက်၊ အညွန့်တို့သည် တက်၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီးလျှင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဆီးနှင်းတိမ်တိုက်၌ တည်သည်ဖြစ်စေသော ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း တစ်ပါး။
- (၃) ခုနစ်ရက်လွန်သောအခါ ဆီးနှင်းတိမ်တိုက်မှ ထွက်၍ သက်လျှာပြီးလျှင် အသီး၊ အပွင့်၊ အခက်၊ အရွက်တို့မှ မြွေးရှက်တင့်တယ်လျက် ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်ကွန်ယက်ကို လွှတ်ထွက်သည် ဖြစ်စေသောဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်းတစ်ပါး။
- (၄) သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့၏ တောင်မျက်နှာ ထူပါရုံစေတီ တည်ရာ၌ ဌာပနာအပ်သော ငါ၏ ညှပ်ရိုးတော်ဓာတ်သည် ရေ၊ မီး၊ အစုံအစုံထွက်သော ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြပါစေသတည်းဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်းတစ်ပါး။

ဒက္ခိဏသုခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဖြတ်ယူခြင်း ၂၅၇

(၅) မဟာစေတီကို တည်သောအခါ ငါ၏ ဓာတ်တော်အပေါင်းတို့သည် ငါဘုရား၏ သဏ္ဌာန်ကို ဆောင်လျက် ကောင်းကင်ထက်၌ ယမိုက် ပြာဋိဟာကို ပြပါစေသတည်းဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း တစ်ပါး- ဤဓိဋ္ဌာန်ကြီး ငါးပါးရှိကြောင်းကို ကြားဖူးရချေသေးသည်။

ထို့ကြောင့် ဗောဓိပင်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွသင့်ပေသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ထိုအမိန့်ကိုကြားသောအခါ လွန်စွာကြည်ညို ဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မဟာဗောဓိပင်သို့ သွားခြင်းငှာ ပါဠိလိပုတ်ပြည်မှသည် ဗောဓိပင်သို့ ကျအောင် လမ်းခရီးကို သုတ်သင်စေ၏။ ဗောဓိပင်တည်ရာဖြစ်သော ရွှေဖျဉ်းကို ပြုလုပ်ခြင်းငှာ ဘဏ္ဍာတိုက်တော်မှ များစွာသော ရွှေ၊ ငွေတို့ကို ထုတ်၍ ပန်းတိမ်သမားတို့ကို စူးစမ်း၏။ ထိုခဏ၌ သိကြားမင်းသည်သိ၍ ဝိသင်္ကြံနတ်သားကိုစေလိုက်၏။ ဝိသင်္ကြံနတ်သားသည် ပန်းတိမ်သမားအသွင်ဖြင့်လာပြီးလျှင် “ အရှင်မင်းကြီး၊ အဘယ်ဝတ္ထုကို ပြုလိုသနည်း” ဟု မေး၏။

မင်းကြီးကလည်း “ အမောင်ယောက်ျား၊ မဟာဗောဓိမှ ဒက္ခိဏ- သုခါကို စိုက်ပျိုး၍ ယူခြင်းငှာ ရွှေဖျဉ်းကိုပြုလုပ်လိုသည်” ဟု ပြောလျှင် “ အရှင်မင်းကြီး၊ အဘယ်မျှသော ပမာဏဖြင့် ပြုရအံ့နည်း”ဟု မေး၏။ ငါကား အကြီးအငယ်ပမာဏကို ဤရွှေဤမျှပြုရမည် မဆိုနိုင်ချေ၊ အမောင် သာလျှင် ပညာဖြင့် ထောက်ရှုပြုလုပ်လော့” ဟု ခွင့်ပေး၏။

ရွှေဖျဉ်းအိုး၏ အရွယ်အစား

ထိုစကားကိုကြားသော် ပန်းတိမ်လက်သမားသည် ကောင်းပါပြီ ဟု ဝန်ခံ၍ ရွှေကိုယူ၍ မြေညက်ကဲ့သို့ လက်ဖြင့်ဆုပ်နယ်ပြီးလျှင် ကြီးစွာသော ရွှေဖျဉ်းကို ဖန်ဆင်းပြုလုပ်ပေ၏။ ထိုရွှေဖျဉ်းအဝကား အချင်းအားဖြင့် သုံးတောင်၊ အဝန်းအားဖြင့် ကိုးတောင်၊ အစောက်အားဖြင့် ငါးတောင်ရှိသည်။ အထူအားဖြင့် လက်ရှစ်သစ်၊ အနားရေးနှုတ်ခမ်း၏ အလုံးကား ဆင်ပျို့ နှာမောင်းလုံးမျှလောက်ကြီးသတည်း။

မင်းကြီးသည် တက်သစ်သော နေလုလင်၏ အရောင်ကဲ့သို့ ထွန်း ပြောင်တောက်ပလျက် လှပတင့်တယ်ခြင်းရှိသော ရွှေဖျဉ်းကိုမြင်လျှင် ပြုလုပ်

သော ဤလုလင်ကား လူ့ခွင်က လူမဟုတ်၊ သိကြားနတ်မင်းသည် ဖန်ဆင်း၍ပေးသည်တကားဟု အားရဝမ်းသာလျက် သပြာလက်ခကို အမောင်လိုသမျှဆိုလော့၊ ငါပေးအံ့ဟု ဆိုတော်မူ၏။ လုလင်ကလည်း “အရှင်မင်းမြတ်၊ ရွှေသပြာကို ကျွန်ုပ်မလိုပါ၊ မင်းကြီးပြုအပ်သော ကုသိုလ်ဟူသမျှ၏အဖို့ကိုသာ ပေးလော့” ဟု ဆို၍ ကွယ်လေ၏။

မင်းကြီးလည်း ရွှေဖျဉ်းကို ရထားထက်တင်ပြီးလျှင် ဗောဓိပင်သို့ သွားခြင်းငှာ အရိယာသံဃာတော်တို့ကို ရှေ့တင်၍ အလျား ခုနစ်ယူဇနာ၊ အနံ သုံးယူဇနာတိုင်အောင် ပြည့်သော စစ်အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းနှင့်တကွ ပါဠိလိပုတ်ပြည်မှ ကြွတော်မူ၏။

မဟာဗောဓိပင်၏ အနီးသို့ ရောက်သောအခါ စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့ စိုက်ထောင်အပ်သော တံခွန်အစဉ်၊ အထူးအထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော ပန်းခိုင်၊ ပန်းကုံးအစဉ်၊ ဆီမီးအစဉ်၊ ထီးအဖြူစဉ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံညှင်း၊ သံသာ၊ များစွာတီးမှုတ်ကြွေးကြော် အပ်သော ပဉ္စင်တူရိယာ အစဉ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း ဗောဓိပင်ကို ထက်ဝန်းကျင် ခြံရံလျက် ပူဇော်တော်မူ၏။

မင်းကြီးသည်လည်း ဂဏပါမောက္ခဖြစ်ကုန်သော မထေရ်ကြီးတစ်ထောင် တို့ကိုယူ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း အပြင်၌ ထင်ရှားကုန်သော အဘိသိက်ခံပြီးသော ထီးဆောင်းမင်းတစ်ထောင်တို့ကို မိမိကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိပင်ကိုလည်းကောင်း ဝန်းရံစေ၍ ဗောဓိပင်၏ အနီး၌ရပ်ပြီးသော် မဟာဗောဓိပင်ကိုမော်၍ကြည့်၏။

ဗောဓိပင်မင်း၏တန်ခိုးပြာဋိဟာ

ထိုအခါ မဟာဗောဓိပင်စည်ကို လည်းကောင်း၊ ဒက္ခိဏသာခါလက်ယာတောင်ကိုင်း၏ အရင်းလေးတောင်မျှကိုလည်းကောင်း မြင်ရ၍ ကြွင်းသော အခက်၊ အလက်၊ အရွက်ဟူသမျှတို့သည် ကွယ်ပျောက်၍ မမြင်ခြင်းသို့ရောက်လေ၏။

မင်းကြီးသည် ထိုသို့သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုမြင်လျှင် အလွန် အံ့ဩလျက် ပြန့်ပြောသော ပီတိပါမောဇ္ဇသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်လှရကား ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း

၁ ကို့ကသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ပြတ်ယူခြင်း ၂၁၉

အလုံးကို သိမ်းကုံးစိုးမိုးရသော မင်း၏ စည်းစိမ်ဖြင့် . ပူဇော်တော်မူ၏။
ထိုသို့ပူဇော်ပြီးမှအရှင်ဗောဓိပင်သည် ဤကျွန်းရပ်ခွင်၌ အရှင်ပြုတော်မူပါဆို၍
အဘိသိက်ရေဖြင့်သွန်း၏။ ထိုနောက်မှ ပန်းနံသာတို့ဖြင့် လက်ယာရစ်သုံးပတ်
လည်ပြီးသော် ရှစ်မျက်နှာမှနေ၍ ရှိခိုးပူဇော်လျက် လက်အုပ်ချီကာ ငါသည်
ဤဗောဓိပင်တောင်ကိုင်းကို ယူထိုက်သည်ဖြစ်အံ့ ၊ အလုံးစုံသော ဗောဓိပင်ကို
ဖူးမြင်ရစေသော် ဟု သစ္စာပြု၏။ ထိုအခါမှ အလုံးစုံသော ပင်စည်၊ ခက်ရွက်
တို့ကို မြင်ရလေသတည်း။

ယင်းသို့ မြင်ရလေသော် မြေမှသည် လက်ယာတောင်ကိုင်းသို့
ကျအောင် စင်အဆင့်ဆင့်ကိုပြုစေ၍ ထိုစင်၌ ရတနာအင်းယျဉ်ကို ထားလျက်
အင်းယျဉ်ထက်၌ရွှေဖျဉ်းကို တင်ပြီးသော် ရွှေစုတ်ကိုကိုင်၍ ဆေးဒန်း မြင်း
သီလာဖြင့် ရေးသားပြီးမှ ဤဗောဓိပင်သည် လင်္ကာဒီပသို့ ကြွထိုက်သည်
ဖြစ်အံ့၊ ငါလည်း ဘုရား သာသနာ၌ ယုံမှားကင်းသော ဥပါသကာမြတ်
အဖြစ်သည် အကယ်၍မှန်ပါအံ့၊ ယခု မြင်းသီလာဖြင့် သားရာမှပြတ်၍
ရွှေဖျဉ်း၌ မတ်ရပ်တည်သည် ဖြစ်စေသော ဟု သစ္စာပြု၏။ သစ္စာပြုသည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် ဗောဓိခက်သည် ပြတ်လှာ၍ နံ့သာ ညွှန်ပြောင်းဖြင့် ပြည့်သော
ရွှေဖျဉ်း၌ တည်လေ၏။

ထိုဗောဓိခက်သည် ပင်စည် အမြင့် အားဖြင့် ဆယ်တောင် မြင့်၏၊
လေးတောင် လေးတောင်စီ ရှည်သော ခက်မ ငါးဖြာတို့သည် အသီးကြီး
ငါးလုံးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၏။ တစ်ထောင်သော ခက်ငယ်တို့ဖြင့် တင့်
တယ်၏။ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ထိုဗောဓိပင်သစ်က အမြစ်ထွက်
စိမ့်သောငှာ နံ့သာညွှန်၏ အထက် လက်လေးသစ်ခန့်ရှိသော အရပ်၌
မြင်းသီလာဖြင့် သားလိုက်သော် ဆယ်ခုသောမြစ်ဖုတို့သည် ရုတ်ချည်းတက်၍
လေးသစ်ခန့်ရှည်လျက် နှစ်သက်ဖွယ်တည်ကုန်၏။ ထိုမူလသစ်၏အထက်၌
သုံးသစ်စီခွာ၍ ကိုးပတ်ရစ်ပြန်သော် ထို ရစ်ရာငှာမှ ဆယ်ခုစီသော
အမြစ်ဖုတို့သည် ဆင့်ကာဆင့်ကာထွက်၍ ရွှေဖျဉ်းကို ထိလျက် အထက်ဆုံး
အမြစ်ဆယ်ခုတို့သည် ရွှေဖျဉ်းနှုတ်ခမ်းကို ကုပ်လျက် ပုလဲကွန်ယက်ကဲ့သို့
တည်ကုန်၏။

ဤကဲ့သို့ အံ့ဖွယ်သရဲ ထူးကဲသော ပြာဋိဟာကို ဓမ္မသောကမင်းကြီး မြင်လျှင် ရတနာအင်းပျဉ်ထက် ရပ်နေလျက်ပင် ထက်ဝန်းကျင်သော ပရိသတ်တို့ ကြားရလောက်အောင် အားရ ဝမ်းမြောက်သော အသံဖြင့် ကြွေးကြော်၏။ ဝန်းရံကာနေကြသော သံဃာတော် အပေါင်းတို့လည်း သောင်းသောင်းညာမျှ သာဓုခေါ်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော ရဲမက်ဗိုလ်ပါ တို့သည်လည်း ဝမ်းသာသောအသံဖြင့် အလွန်ကြွေးကြော်ခြင်း၊ ပုဆိုးမြှောက် ခြင်း၊ ဦးရစ်မြှောက်ခြင်း၊ ပန်းပေါက်ပေါက်ကြဲခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ ဘုမ္မစိုးနတ်ကို အစပြု၍ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင် ပဲ့တင်ဟီးမျှ ကောင်းချီးညာ သော အသံသည် ဖြစ်၏။

ဓမ္မသောကမင်းကြီးလည်း အတိုင်းထက်အလွန် ကြက်သီးဝှံနံ့မျှ နှစ်သက်လှသော ဖရဏာပီတိကိုရလျက် လက်အုပ်ချီကာ ပူဇော်၏။ ယင်းသို့ ပူဇော်စဉ်ပင်လျှင် ဇဗ္ဗဓိပင်၏အမြစ်သည် အရင်းပင်မကဲ့သို့ တစ်ရာမျှ လောက် အမြစ်တို့သည် ယှက်ထွက်၍ ရွှေဖျဉ်းပြည့်လျက် တည်လေ၏။

ထိုအခါ မဟာပထဝီမြေကြီးလည်း ကောင်းချီးပေးသံဖြင့် တုန်လှုပ် ၏။ ထက်ဝန်းကျင်သော ကောင်းကင်မှမြည်လျက် နတ်စည် နတ်မောင်းသံတို့ ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တောင်တို့၏ ညွတ်ခြင်း၊ နတ်တို့၏ ကောင်းချီးပေးခြင်း၊ ဘီလူးတို့၏ ဟေးလား ဟစ်ခြင်း၊ နတ်အသုရာတို့၏ ကြော်ငြာခြင်း၊ ဗြဟ္မာ တို့၏ လက်ပန်းခတ်ခြင်း၊ အခါမဲ့မိုး၏ ထစ်ခြိမ်းကြိုးညံခြင်း၊ အခြေလေးချောင်း ရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ မြည်တွန်ခြင်း၊ အလုံးစုံသော စည် စောင်း ပတ်သာ တူရိယာတို့သည် ထင်စွာ အသံဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော တစ်ပြိုင်နက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သော အသံသည် ညံ့မစဲမျှ ဖြစ်လေသတည်း။

ထိုအခါ ဒက္ခိဏသာခါ၏ ငါးဖြာသော ခက်သေး ခက်မတို့မှလည်း ကောင်း၊ ငါးလုံးသော အသီးတို့မှ လည်းကောင်း၊ အညို၊ အရွှေ၊ အနီ၊ အဖြူ၊ အမောင်း၊ အနက်၊ ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်ခြောက်သွယ်တို့သည် ထွက်၍ စကြဝဠာတိုက်အလုံးကို လွှမ်းမိုးမြှေးယှက်လျက် အထက်ဗြဟ္မာပြည်တိုင် အောင် ရောက်လေ၏။

ဒက္ခိဏသုခါ လက်ယာတောင်ကိုင်းကို ဖြတ်ယူခြင်း ၂၆၁

ထိုနောက်မှ ရွှေဖျဉ်းနှင့်တကွသော ဗောဓိပင်သည် ရတနာအင်းပျဉ်မှ ကောင်းကင်သို့ပျံတက်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး လူတို့မမြင်ဘဲ ဆီး နှင်း တိမ်တိုက် သို့ ဝင်၍တည်၏။

ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ရတနာအင်းပျဉ်မှ သက်ခဲ့၍ ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး ထိုဗောဓိပင်ရင်း၌သာနေ၍ တံခွန်၊ ကြက်လျှာတို့ဖြင့် များစွာသော ပူဇော်ခြင်းကို ပြု၏။ ခုနစ်ရက်လွန်သောအခါ အုပ်လွှမ်းလာသော တိမ်မြူ ဆီးနှင်းတို့သည် စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်လေရကာ၊ ထွက်သွားသော ရောင်ခြည် တော်တို့သည် ပြန်လည်လာဘိ၍ ဗောဓိပင်သို့သာ ဝင်လေကုန်၏။ ကောင်း ကင်သည် သန့်စင်သည်ရှိသော် ပင်စည်၊ အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်၊ အသီးတို့ နှင့်တကွ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလှသော ဗောဓိပင်သည် ရွှေဖျဉ်း၌ တည်သည် ကို အလုံးစုံသော လူအများတို့ ထင်ရှားမြင်ရလေသတည်း။

ယင်းသို့ အထူးထူးသော တန်ခိုးပြာဋိဟာဖြင့် များစွာသော လူ အပေါင်းတို့၏ အံ့ဖွယ်သရဲ ဖြစ်စေလျက် အင်းပျဉ်ထက်၌ တည်သော ဗောဓိပင်ကို မြေသို့ သက်စေ၍ ထိုသို့ ပြအပ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာ၌ လွန်စွာ နှစ်သက်ခြင်း ရှိရကား ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ရသော မင်း၏ စည်းစိမ်ဖြင့် တစ်ဖန် ပူဇော်၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းကို ပြုပြန်၏။ ထိုနေ့မှစ၍ အထူးထူးသော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ချီးမြှောက်လျက် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဗောဓိပင်ရင်း၌ပင် နေတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် ဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် သီတင်းကျွတ်လဆန်း တစ် ဆယ့်ငါးရက် လပြည့်နေ့ညချမ်းအခါ၌ ပူဇော်နေစဉ် မဟာဗောဓိဒက္ခိဏ- သုခါသည် မူလပင်ရင်းမှ ရွှေဖျဉ်းသို့သက်၍ တည်သည်။ ထိုနောက် ဆီး နှင်း တိမ်တိုက်သို့ ဝင်၍ တည်သည်။

ခုနစ်ရက်မြေသို့ သက်၍ အထူးထူးသော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော် သည်။ ခုနစ်ရက်အားဖြင့် သီတင်းကျွတ်လကွယ်နေ့သို့ ကျသောအခါ တစ်နေ့ ချင်းဖြင့်လျှင် ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ ဆောင်၍ တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင် အပ်သော မဏ္ဍပ်ကြီးကို ဆောက်လုပ်စေလျက် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း တစ်ရက်နေ့၌ ပါဠိလိပုတ်ပြည်၏ အရှေ့မျက်နှာ သာယာတင့်တယ် ကြီးကျယ် လှသော အင်ကြင်းပင်ရိပ်၌ထား၍ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း များစွာသော ပူဇော်

သက္ကာရတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြု၏။ ထိုဗောဓိပင်ပျိုသည် ဖြတ်ယူသည်မှ တစ်ဆယ့်ခုနစ်ရက်မြောက်ကျသော တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း သုံးရက်တိုင် သောအခါ အညွန့်သစ်တို့သည် ထွက်ပေါ်လာသောကြောင့် ဓမ္မာသောက မင်းကြီးသည် အလွန်ဝမ်းမြောက်ရကား ထိုဗောဓိပင်ကို မင်း၏ စည်းစိမ်ဖြင့် တစ်ဖန် ပူဇော်ပြန်၏။ ထိုနောက်မှာလည်း မပြတ် ရေသွန်းလျက် ပြည်သူ ပြည်သားတို့လည်း များစွာ ပူဇော်ကြသဖြင့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ ရောက်သောအခါ မြေးတော်သူမနုဿမဏေသည် ဓာတ်တော်ကို ယူခြင်း ဌာ ကြွလာသောကာလ ထိုဗောဓိပင်ကို မြင်ရလေသတည်း။

ပဒုပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
 (၆၈)ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
 “မဟာဗောဓိဂဟဏ” အမည်ရှိသော
 အဌာရသမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ဗောဓိအာဂမနကဏ္ဍ ကျေနုဝိသတိမပိုင်း

၂၂ - ဒက္ခိဏသာခါ လက်ယာတောင်ကိုင်း ဗောဓိပင်ကို
 သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ပင့်ဆောင်ခြင်း

အစောင့်အရှောက်

ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း ထိုဗောဓိပင်ကို စောင့်ရှောက်စိမ့်သောဌာ တစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်သော နတ်မျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း ၊ ရှစ်ယောက်သော အမတ်မျိုး၊ ရှစ်ယောက်သော ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ရှစ်ယောက်သောသူဌေးမျိုး၊ ရှစ်ယောက်သော ဘဏ္ဍာထိန်းမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရှစ်ယောက်- ရှစ်ယောက် စီသော နွားကျောင်းမျိုး ၊ ဆိတ်ကျောင်းမျိုး၊ ရက်ကန်းသည်မျိုး၊ အိုးထိန်းမျိုး အစရှိသော အမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ နဂါးဘီလူးတို့၏ အမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ပေးတော်မူ၍ ရှေးဦးစွာ မဟာဗောဓိပင်ကို ဂင်္ဂါမြစ်၌ လှေဖြင့် တင်ပြီးလျှင် သမီးတော်သယံမိတ္တာထေရီကိုလည်း (တစ်ကျိပ် တစ်ယောက် သော ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် တကွ) ထိုဗောဓိပင်ကို တင်သောလှေ၌ တက်စေ၍

ဗောဓိပင်ကို သိဟိုင်ကျွန်းသို့ ပင့်ခြင်း

၂၆၃

သိဟိုင်မှလာသော အရိဋ္ဌ အမတ်အမှူးရှိသော သူတို့ကိုလည်း ထိုလှေ၌ပင် စီးစေ၍ ပါရမီပုတ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးသော ဝိဇ္ဇာဋီ မည်သော တောအုပ်ကို လွန်၍ ခုနစ်ရက်ဖြင့်ပင်လျှင် တာမလိတ္တိမည်သောသင်္ဘောဆိပ်သို့ရောက်၏။

ထိုအခါ သမုဒ္ဒရာ၏အနီး၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ကောင်း၊ နဂါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ လူတို့သည် လည်းကောင်း လွန်မြတ် ကုန်သော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ကုန်လျက် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဆည်းကပ် စည်းဝေးလာကုန်သည်။ ဓမ္မာသောကမင်းတရားသည် သမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းနား၌ ဗောဓိပင်ကို ထားတော်မူ၍ တဖန် မြတ်သော မင်းစည်းစိမ်ဖြင့်ပူဇော်၍ အဘိသိက်သွန်း၏။ ထိုသို့သွန်းပြီးလျှင် နတ်တော် လဆန်း တစ်ရက်နေ့၌ သမုဒ္ဒရာကမ်းနားမှသည် သင်္ဘောလှေသို့ တင်ခြင်းငှာ ယခင် အင်ကြင်း ပင်ရင်း၌ လှူအပ်ခဲ့ကုန်သော အမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော အမတ် ပုဏ္ဏား အစရှိသည်တို့ကို ကြွချီစေ၍ သင်္ဘောထက်သို့တင်သည်။ မင်းလည်း သမုဒ္ဒရာရေသို့ လည်ပင်းနစ်အောင် ဆင်း၍ရှိခိုးလျက် လိုက်ပြီးလျှင် အရိဋ္ဌ အမတ်အား ဤသို့မှာတော်မူသည်။

မှာတမ်း

“အမောင်အရိဋ္ဌ၊ ငါသည်မဟာဗောဓိပင်ကို မင်း၏စည်းစိမ်ဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ပူဇော်အပ်ပြီ၊ ဤအတူ ငါ၏အဆွေတော်ဖြစ်သော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည်လည်း ပူဇော်ပါစေ၊ ငါသည်သမုဒ္ဒရာရေသို့ ဆင်း၍ လည်ပင်းထိနစ်အောင် လိုက်၍ပို့သည် ၊ ငါနှင့်ထပ်တူ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းသည်လည်း လည်ပင်းနစ်မျှသောရေသို့ဆင်း၍ ကြိုပါစေ” ဟု မှာတော်မူ၍ လှေသင်္ဘောထွက်သောအခါ ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း သမုဒ္ဒရာ ကမ်းနား၌ လက်အုပ်ချီလျက် ရပ်၍ကြည့်မျှော်ပြီးလျှင် အို-လူများအပေါင်းတို့ အားတော်ဆယ်တန်၊ ဉာဏ်တော် ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် သက်တော်ထင်ရှား ရှိသကဲ့သို့ ရောင်ခြည်တော် ကုန်ယက်ကို ထွက်အောင် လွတ်ပေးတတ်သော အဿတ္ထဒုမရာဇာ မဟာဗောဓိပင်မင်း သည် ငါတို့ကို ပစ်ထား၍ သွားခဲ့လေပြီ တကားဟု ဆို၍ မျက်ရည်ယိုတော် မူ၏။ မင်းကြီးသည် ကြည်ညိုခြင်းပြင်းလှသဖြင့် ဗောဓိပင်နှင့် ကွေကွင်းခြင်း

ဒုက္ခကြောင့် သောကပရိဒေဝမီးသည် ကြီးစွာလောင်လတ်ရကား ငိုကြွေး မြည်တမ်းလျက်သာ ပါဠိလိပုတ်ပြည်သို့ ပြန်တော်မူသည်။

ဗောဓိပင်ကို နဂါးပြည်သို့ ဖြတ်၍ ပင့်ဆောင်ခြင်း

မဟာဗောဓိတင်သော သဘောလှေသည် သမုဒ္ဒရာ အပြင်သို့ သွားသော ထက်ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာခန့်ရှိသော အရပ်၌ လှိုင်းတံပိုးသည် ငြိမ်သက်၍ အင်းပျဉ်ထက်၌ရှိသော ရေကဲ့သို့ဖြစ်၍ လှေ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ အဖြူ၊ အနီ၊ အညို၊ အပြာ၊ အဝါ၊ ငါးဖြာသော အဆင်းရှိကုန်သော ပဒုမ္မာ ကြာတို့သာလျှင် ပွင့်ကာပွင့်ကာ တည်ကုန်၏။ ကောင်းကင်အရပ်မှ နတ်တို့၏ စည်သံ၊ စောင်းသံ၊ တူရိယာအသံတို့သည် တည်ညံ့မည်ကုန်၏။ လက်ဝဲ လက်ယာ ရှေ့နောက်မှာပင် များစွာသော နတ်တို့၏ ပူဇော်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ သမုဒ္ဒရာ၏ အတွင်း၌နေသော နဂါးတို့သည်လည်း ဗောဓိပင်ကို ယူအံ့သောငှါ တန်ခိုးဖန်ဆင်းလျက် ဝန်းရံလာကုန်၏။ ထိုအခါ ခြောက်ဖြာသော အဘိညာဉ် တန်ခိုးကို အစိုးရသော သဃ်မိတ္တာထေရီသည် ဂဠုန်ငှက်၏ အသွင်ကို ဆောင်လျက် အထောင်အသောင်းမျှလောက်သော နဂါးတို့ကို ဟန့်တားခြိမ်းခြောက်၏။

ထိုအခါ တန်ခိုးကြီးစွာသော နဂါးတို့သည် ထေရီအား လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီးလျှင် မိမိတို့၏နေရာ နဂါးပြည်ရွာသို့ ဗောဓိပင်ကို ဆောင်၍ သွားကြ၏။ နဂါးတို့လည်း ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး နဂါးပြည်၌ ဖြစ်သော မင်း၏ ချမ်းသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော ပူဇော်ခြင်း တို့ဖြင့် လည်းကောင်း ပူဇော်ကြပြီးလျှင် တင်ခဲ့သော သဘောလှေ၌ ထားကုန်၏။ ဗောဓိပင် သဘောထက်သို့ ရောက်သောနေ့မှာပင်လျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်း ဇမ္ဗူကောလ သဘောဆိပ်သို့ ကပ်လေ၏။

ဗောဓိပင်ကို ကြိုဆိုခြင်း

လူတို့၏ စီးပွားကို ရှာခြင်း၌ လွန်စွာမွေ့လျော်သော ဒေဝါနံ ပိယ တိဿ မင်းကြီးသည်လည်း အရှင်သုမနသာမဏေ ပြောဆိုသောစကားကို

ဗောဓိပင်ကို သိဟိုင်ကျွန်းသို့ ပင့်ခြင်း

၂၆၅

ကြားဖူးသည်နှင့် နတ်တော်လဆန်း တစ်ရက်နေ့မှ စ၍ အနုရာဓမြို့၊
မြောက်တံခါးမှသည် ဇမ္ဗူကောလ သင်္ဘောဆိပ်တိုင်အောင် ခရီးကို သုတ်
သင်ကာ တန်ဆာဆင်ယင်၍ မြို့မှထွက်ပြီးလျှင် မြို့တံခါး၏ အနီးဖြစ်သော
အရပ်၌ ဗောဓိပင်၏လာခြင်းကို မျှော်လင့်ကာ နေသည်နှင့် သမုဒ္ဒရာရေပြင်မှ
တင့်တယ်စွာလာသော မဟာဗောဓိပင်ကို အရှင်မဟိန္ဒ၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့်
ထင်စွာမြင်လေသော် အလွန်ရွှင်လန်းသောစိတ် ရှိရကား အလုံးစုံသော ခရီးကို
အဆင်းငါးပါးရှိသော ပန်းတို့ဖြင့် ကြွဖြန့်လျက် လက်ဝဲ လက်ယာမှ ကာရံ
မှတ်သားထားပြီးလျှင် အကြားအကြား၌ ပန်းစေတီတို့ကိုထား၍ တစ်နေ့ချင်း
ရောက်အောင် သင်္ဘောဆိပ်သို့ သွား၏။

အလုံးစုံသော တီးမျိုး မှုတ်မျိုးတို့ဖြင့်ခြံရံကာ ပန်းနံ့သာ အခိုးအထုံ
တို့ဖြင့် ပူဇော်လျက် လည်ပင်းမျှ ရှိလောက်သော ရေသို့ ဆင်းသက်၍
အချင်းတို့- ဘုရားကိုယ်တော်ကဲ့သို့ ရောင်ခြည်တော် ကွန်ယက်ကို လွှတ်
ထွက်စေတတ်သော ဗောဓိပင်မင်းသည် ငါတို့နေရာသို့ ကြွခဲ့ပြီတကားဟု
အားရဝမ်းသာဆိုလျက် ဗောဓိပင်ကို ရံလျက် ပါလာသော ဇာတိသမ္ပန္နဖြစ်
သော တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော လူတို့ကို ချီမစေလျက် မင်းကြီးသည်
ဦးခေါင်းဖြင့်ရွက်၍ ကမ်းထက်သို့တင်လျှင် မဏ္ဍပ်၌ တယ့်တယ်စွာ ထား၍
သိဟိုင်ကျွန်း၌ မင်း၏အဖြစ်အဖြင့် ပူဇော်၏။ ဗောဓိပင်၏ အလုပ်အကျွေး
ဖြစ်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော လူတို့အား မင်းအဖြစ်ကို သုံးရက်ပတ်လုံး
အပ်နှင်း၍ မိမိသည် တံခါးစောင့်အရာ၌သာ တည်၏။

နတ်တော်လဆန်း ဆယ်ရက်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ ထမ်းဆောင်
ခြင်းငှာ ကောင်းစွာစီရင်၍ သစ်ပင်တကာတို့၏ မင်းဖြစ်သော မဟာဗောဓိပင်
ကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် အနုရာဓမြို့၏ အရှေ့မျက်နှာ သာယာသောအရပ်၌
ထား၍ ပြည်သူပြည်သားတို့ကို ပူဇော်စေပြီးမှ သံဃာတော်နှင့် တကွသော
လူအပေါင်းအား ထမင်းနံနက်စာ စားစေ၍ အရှင်မဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည်
မင်းနှင့်တကွသော ပရိသတ်တို့အား ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်စ
အခါကပင် နာဂဒီပသို့ ကြွတော်မူ၍ စူဠောဒရ၊ မဟောဒရ နဂါးတို့အား
တရားဟောပြု၍ ဆုံးမတော်မူသော အကြောင်း၊ ခုနစ်ပါးသော အရပ်၌
သမာပတ်ဝင်၍ နေတော်မူသော အကြောင်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဟောတော်

မူ၍ကြားနာရလျှင် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးသည် ငါတို့ဘုရားသခင်သည်
 ထိုင်တော်မူခြင်းငှါ သမာပတ်ဝင်၍ သုံးဆောင်တော်မူခြင်းကို ပြုရာဌာနတို့ကို
 မှတ်သားစေပြီးသော် သမာပတ်ဝင်တော်မူရာ “တိဝက္က” မည်သော ပုဏ္ဏား၏
 ရွာတံခါး၌လည်းကောင်း၊ ထိုထိုသောအရပ်တို့၌လည်းကောင်း၊ မဟာဗောဓိကို
 ထားစေ၍ ထိုအရပ်မှသည် လျောက်ပတ်တင့်တယ် စင်ကြယ်သော သဲတို့
 ဖြင့် ခင်းထားလျက် အထူးထူးသော ရေပန်း ကြည်းပန်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း
 ကြမြှောက်လျက် ဆောင်အပ်သော ပန်းတံခွန်ရှိသော ပန်းထီး ပန်းစေတီ
 တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော ခရီးဖြင့်ဆောင်၍ နေ့ညဉ့်မပြတ်
 မပျင်းမရိ ပူဇော်ကြလျက် နတ်တော်လဆန်း တစ်ဆယ့်လေးရက်နေ့သို့
 ရောက်သောအခါ အနုရာဓမြို့၏ အနီးသို့ဆောင်လာ၍ ထိုနေ့ မွန်းယိမ်း
 အခါတွင် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော မြို့၏ မြောက်တံခါးဖြင့်
 သွင်း၏။ မြို့တွင်းအလယ်သို့ဆောင်၍ တောင်တံခါးဖြင့် ထွက်ပြီးလျှင်
 ထူပါရုံစေတီ၏ အနောက်မျက်နှာ အလွန်သာယာသော မဟာမေဃဝန်
 ဥယျာဉ်၏အတွင်း သုမနသာမဏေ၏ စကားဖြင့် သန့်ရှင်း တင့်တယ်လှသော
 ရှေးဘုရားသုံးဆူတို့၏ ဗောဓိပင်တည်ဖူးရာ ဌာနသို့ ဆောင်၍ တင့်တယ်စွာ
 တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော တစ်ကျိပ်ခြောက်ဦးသော အမျိုးသားတို့ ချီမ
 လျက် ရွှေဖျဉ်းနှင့်တကွ မြေတွင်စိုက်ခြင်းငှါ သာယာစွာ လွှတ်ကြကုန်၏။

ဗောဓိပင်၏ တန်ခိုးပြာဋိဟာ

ယင်းသို့ လူလက်မှ လွတ်လေလျှင် ထိုဗောဓိပင်သည် ကောင်းကင်သို့
 ပျံတက်၍ အတောင်နှစ်ဆယ်လောက်ရှိသော အရပ်၌တည်လျက် ပင်စည်၊
 ကိုင်းကြီး၊ အသီး၊ အရွက်၊ ခက်သေး၊ ခက်မြွာတို့မှ ပြာ၊ ဝါ၊ စိမ်းလဲ့
 နဂါးသွေ့အတူ ဖြူချည် နီချည် အရည်ဒီးဒီး ယိုစီးမည့်သဖွယ် ခြောက်သွယ်
 သော ရောင်ခြည်တို့သည် ထွက်ကုန်၏။

လူအလုံးတို့ ရွှင်ပြုံးမွေ့လျော်ဖွယ် အသွယ်သွယ် ထွန်းပသော
 ရောင်ခြည်တို့သည် နေဝင်သည့်တိုင်အောင် ထွက်ထွန်း၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း
 အလုံးကို လွှမ်းမိုးပျံ့နှံ့ပြီးမှ ဗြဟ္မာပြည် တိုင်အောင် တက်လေ့ကုန်၏။
 နေဝင်သောအခါ ထိုမဟာဗောဓိပင်သည် ကောင်းကင်မှ သက်ဆင်း၍

ဗောဓိပင်ကို သိဟိုင်ကျွန်းသို့ ပင့်ခြင်း

၂၆၇

တွင်း၌တည်လှ၏။ ယင်းသို့တည်သောအခါ မဟာပထဝီမြေကြီးသည် ကောင်းချီးပေးသဖြင့် တုန်လှုပ်၏။ ထိုဗောဓိသာခါမှ တရာသောအမြစ်တို့ သည်လည်း ရွှေဖျဉ်းကို မြှေးယှက်ကုန်လျက် မြေသို့ သက်လေကုန်၏။ ယင်းသို့ မြေ၌ တည်သောအခါ များစွာသော လူအပေါင်းတို့သည် သောင်းသောင်းငြာမျှ စည်းဝေးလျက် ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် များစွာ ပူဇော်ကြ ကုန်သတည်း။

ဗောဓိပင် မြေသို့ရောက်၍ နှစ်ရက်မြောက်သောအခါတွင် ထက်ဝန်း ကျင်သော အရပ်မှ အထပ်ထပ်သော တိမ်တိုက်တို့သည် တက်၍ မိုးကြီးသည်း ထန်စွာရွာ၏။ လွှမ်းခြုံကာ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး တည်သဖြင့် လူတို့ မမြင်ရခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ ခုနစ်ရက်လွန်သောအခါ ဆီးနှင်း တိမ်လွှာတို့ ကင်းသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ရလှကား ခြောက်ပါးသော ရောင်ခြည်နှင့်တကွ ထွန်းပ လျက်တည်သော ဗောဓိပင်ကို ဖူးမြင်ကြရကုန်သတည်း။

ထိုဗောဓိပင်၏ တန်ခိုးပြာဋိဟာ၌ လွန်စွာကြည်ညိုကုန်ရကား တစ် ထောင်မျှလောက်သော ယောက်ျားတို့သည် ဝိပဿနာ တရားကို အားထုတ် သဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

ရဟန်းသံဃာ အရံနှင့်တကွသော မဟာမဟိန္ဒထေရ်သည် လည်း ကောင်း၊ ဘိက္ခုနီ သံဃာအရံနှင့်တကွသော သဃ်မိတ္တာ ထေရီသည် လည်း ကောင်း၊ မှူးမတ်အရံနှင့်တကွသော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် လည်း ကောင်း မဟာဗောဓိပင်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ ကပ်လှာကြကုန်၏။

ဗောဓိ ၈-ပင်

ကာဇရရွာကို အစိုးရသော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ စန္ဒနရွာကို အစိုးရသောမင်း တိဝက္ကပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ထင်ရှားသော သိဟိုင်ကျွန်းသားတို့သည် လည်းကောင်း ဗောဓိပင်ကို ဖူးမြင် ပူဇော်ခြင်းငှာ လာရောက်ကြကုန်လျှင် ဗောဓိပင်၏ အကိုင်း၌ သီးသော သီးမှည့်တစ်လုံးသည် ကြွေကျလာသတည်း။ မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည် ထိုသီးမှည့်ကိုယူ၍ စိုက်စိမ့်သောငှာ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းအား ပေးတော် မူ၏။ မင်းကြီးလည်း မွန်မြတ်သော နေရာမှ မြေကိုယူ၍ ရွှေဖျဉ်း၌

ထည့်ပြီးလျှင် နံသာရေဖျန်းလျက် စိုက်တော်မူသော် လူအပေါင်းတို့ ကြည့်ကြ ကုန်စဉ်လျှင် အပင်ငယ်တို့သည် ပေါက်၍ ရှစ်ခုသော အညွန့်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရှစ်ပင်သော ဗောဓိပင်ပျိုတို့သည် နတ်တို့ အာနုဘော်ကြောင့် တစ်နေ့ တစ်ညဉ့်ချင်းဖြင့်ပင်လျှင် လေးတောင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိ ကုန်၏။ ယင်းသို့ အံ့ဖွယ်သရဲ ထူးကဲစွာ ဖြစ်လာသည်ကို မြင်၍ အလွန်လျှင် ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိရကား ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးသည် ထီးဖြူဖြင့် ပူဇော်၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းကို ပြု၏။ ထိုရှစ်ပင်သော ဗောဓိပင်ပျိုတို့ကို တစ်ပင်တစ်ပင်စီခွဲ၍ -

- (၁) တစ်ခုသော အပင်ကို ဇမ္ဗူလောကမည်သော သင်္ဘောဆိပ်၌ သင်္ဘောမှ ချ၍ ဒက္ခိဏသာခါ ဗောဓိပင်ကို ထားရာဖြစ်သော နေရာ၌ စိုက်စေသည်။
- (၂) တစ်ပင်ကို တိဝက္ကပုဏ္ဏားရွာ၌ စိုက်စေသည်။
- (၃) တစ်ပင်ကို ထူပါရုံစေတီအနီး၌ စိုက်စေသည်။
- (၄) တစ်ပင်ကို ဣဿရသမဏဟု ဆိုအပ်သော ကဿကဂိရိကျောင်း၌ စိုက်စေသည်။
- (၅) တစ်ပင်ကို စေတိယင်္ဂဏ ပထမစေတိယ အပြင်၌ စိုက်စေသည်။
- (၆) တစ်ပင်ကို စေတိယတောင်ကျောင်း၌ စိုက်စေသည်။
- (၇) တစ်ပင်ကို ကာဇရရွာ၌ စိုက်စေသည်။
- (၈) တစ်ပင်ကို စန္ဒနရွာ၌ စိုက်စေသည်။

ဤသို့လျှင် ရှစ်ပင်သော ဗောဓိပင်ပျိုတို့ကို စိုက်ထားပြီး၍ ကြွင်းသော အသီးလေးလုံးမှ ဖြစ်သော ဗောဓိသုံးဆယ့်နှစ်ပင်တို့ကိုလည်း ထက်ဝန်းကျင် တစ်ယူဇနာကွာသော ကျောင်းရပ်တို့၌ စိုက်စေကုန်သတည်း။

အနုဠာဒေဝီမိဖုရားသည်လည်း အခြံအရံဖြစ်သော မိန်းမတစ်ထောင် နှင့်တကွ သဃ်မိတ္တာထေရီ၏ အထံ၌ ရဟန်းပြု၍ မကြာမီပင် အရဟတ္တဖိုလ် သို့ ရောက်ကြကုန်သည်။ မင်း၏တူတော်ဖြစ်သော အရိဋ္ဌ အမတ်သည်လည်း ယောက်ျားအရံ ငါးရာနှင့်တကွ မဟာမဟိန္ဒထေရီ၏ အထံ၌ ရဟန်းပြု၍

ဗောဓိပင်ကို သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ပင့်ခြင်း

၂၆၉

အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြလေသတည်း။ ဗောဓိပင်ကို သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဆောင်လာသော ရှစ်ယောက်သော သူဌေးမျိုးတို့ကို ဗောဓာဟရသူဌေးမျိုးဟု ခေါ်ဆိုကုန်၏။

ပြာသာဒ် သုံးဆောင်

သဃ်မိတ္တာ ထေရီသည်လည်း မိမိ၏ တပည့်မဖြစ်သော ဘိက္ခုနီ အပေါင်းနှင့်တကွ ဥပါသိကာ ဝိဟာရဟူ၍ သမုတ်ကြသော ထိုရဟန်းမိန်းမ တို့၏ကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဒါယကာတို့သည် စူဠဂံဏ မည်သော ပြာသာဒ်၊ မဟင်္ဂဏမည်သော ပြာသာဒ်၊ သိရိဝဗ္ဗမည်သော ပြာသာဒ်အားဖြင့် ပြာသာဒ်ကြီးသုံးဆောင် အစရှိကုန်သော တစ်ဆယ့်နှစ်ဆောင်ကုန်သော ပြာသာဒ်တို့ကို ဆောက်လုပ်စေ၏။ ထိုပြာသာဒ် ဆောင်တို့တွင် တစ်ဆောင် သော စူဠဂံဏ ပြာသာဒ်၌ မဟာဗောဓိ ဆောင်ခဲ့သော လှေ၏ လင်းယဉ်တိုင် ကို ထားစေသည်။ မဟင်္ဂဏမည်သော ပြာသာဒ်ကြီး၌ ထိုလှေ၏ တက်ကို ထားစေသည်။ သိရိဝဗ္ဗမည်သော ပြာသာဒ်ကြီး၌ တွန်းဝါး၊ တက်ငယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြိုး၊ ခွက်တို့ကို လည်းကောင်း ထားစေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြာသာဒ်တို့သည် လင်းယဉ်တိုင်ပြာသာဒ်၊ တက်မပြာသာဒ်၊ တွန်းဝါး ပြာသာဒ် ဟူ၍လည်း ထင်ရှားကုန်သတည်း။ ထိုတစ်ဆယ့်နှစ်ကျောင်းတို့သည် တစ်ပါးသော ဂိုဏ်း ဖြစ်သော်လည်း ဟတ္ထာဠကကျောင်း၌ နေကုန်သော ရဟန်းမိန်းမတို့သည် အခါခပ်သိမ်း သုံးဆောင်ကြကုန်၏။

သဃ်မိတ္တာထေရီမ ကျောင်းပြောင်းခြင်း

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ မင်္ဂလာဆင်တော်သည်လည်း ထိုအတိုင်း ကျက်စားလှည့်လည်သည်ရှိသော် အနုရာဓမြို့၏ နံပါးတစ်ဘက်ဖြစ်သော ချောင်းနား၌ ချမ်းအေးသော^၁ (ဆူးရစ်ချုံ)တွင် ကျက်စား၍ နေစမှတ်ပြုသော် ဆင်တော်သည် ဤအရပ်၌ မွေ့လျော်သည်ဟု သိကြ၍ ထိုအရပ်၌ ချည်တိုင် ပြုကြ၏။ ထိုအခါမင်္ဂလာဆင်တော်သည် အစာကိုလည်းကောင်း၊ ရေကိုလည်း ကောင်း၊ မယူမလှမ်းဘဲနွမ်းညှိုးသောမျက်နှာဖြင့်သာနေ၏။ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းလည်း အရှင်မဟိန္ဒအား ဤဆင်သည် အဘယ်သို့ စိတ်အလိုရှိပါသနည်း ဟု လျှောက်၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း “မင်းကြီး၊ ဆင်တော်သည် ဤဆူး ရစ်ချုံ၌ စေတီတည်ခြင်းကို အလိုရှိသည်” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ပြည်သူ

လူ ရဟန်းတို့၏ စီးပွားချမ်းသာဖြစ်ဖို့ရာ၌ လွန်စွာ အလိုရှိသော ဒေဝါနံ ပိယတိဿ မင်းကြီးလည်း ဟိုဆင်တော် အလိုရှိရာအရပ်၌ ဓာတ်တော်နှင့် တကွသော စေတီကိုလည်းကောင်း၊ လျင်စွာတည်စေ၍ သိယံမိတ္တာ ထေရီ သည်လည်း မိမိသီတင်းသုံးရသော ဥပါသိကာဝိဟာရသည် များစွာသော ပရိသတ်တို့နှင့် ပြွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ သာသနာတော်၏ ကြီးပွားစည်ပင်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းမိန်းမတို့၏ နေရာဖြစ်သော ကျောင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း အရိယဝိဟာရ အစရှိသည်၌ လိမ္မာသော အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ရှိသော သယံမိတ္တာသည် ဝိဝေကသုခ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ ထိုစေတီအိမ်သို့သွား၍ နေ့သန့်ခြင်းကို ပြု၏။

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် ထေရီမကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းငှါ ရဟန်းမိန်းမ တို့၏ ကျောင်းသို့ သွားလေသော် ကျောင်း၌ကား မရှိ၊ စေတီအိမ်၌ နေခြင်းကို သိသဖြင့် လိုက်၍ သိယံမိတ္တာထေရီမအား ရှိခိုးပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟောကာနေ၏။ ယင်းသို့ပြောဟောသည်တွင် သူ၏အလိုကို သိတတ် သော ပညာရှိလှသော မင်းဖြစ်ရကား ထူပါရုံစေတီအိမ်၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလှသော ရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျောင်းကို ဆောက်စေတော်မူ၏။ ထိုကျောင်းသည် ဆင်ချည်တိုင်၏ အနီး၌ဆောက်သော ကျောင်းဖြစ်သော ကြောင့် ဟတ္ထာဠကဝိဟာရဟူ၍ ထင်ရှားလေသတည်း။ မြတ်သော ပညာ တော်ရှိသော သယံမိတ္တာထေရီမသည်လည်း အချို့သော ဘိက္ခုနီမတို့နှင့် အတူ ဤ ဟတ္ထာဠကကျောင်း၌ သီတင်းသုံးပေ၏။

* ဧဝံ လုက္ခာလောကဟိတံ သာသနဝုဒ္ဓိံ၊
သံသာဓဇန္တော ဧသ မဟာဗောဓိဒုမိန္ဒော။
လင်္ကာဒီပေ ရမ္မမဟာမေဃဝနသ္မိံ၊
အဋ္ဌာ ဒီပံ ကာလမနေကဗျတယုတ္တော။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနေကဗျတယုတ္တော၊ များလှစွာသော အံ့ဖွယ်သရဲနှင့် ယှဉ်သော။ ဧသ ဧသော မဟာဗောဓိဒုမိန္ဒော၊ ဤဗောဓိပင်မင်းသည်။

* မဟာဝင်ဝတ္ထု မူရင်း၌ အနက်သာ ပါ၍ ဂါထာ ပါဠိ မပါသဖြင့် မဟာဝံသ အဋ္ဌကထာ သီဟိုဠ်မူ -၁၁၂-၈၄ မှ ယူ၍ ထည့်လိုက်သော ဂါထာတည်း။

လင်္ကာလောကဟိတံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့၏ အစီးအပွားကို လည်းကောင်း။
သာသနဝုဒ္ဓိဉ္စ၊ သာသနာတော်၏ အစီးအပွားကို လည်းကောင်း။ သံသာ-
ဓေန္တော၊ ကောင်းစွာ ပြီးစေလျက်။ လင်္ကာဒီပေ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ရမ္မမဟာမေဃ
ဝနသ္မိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိလှသော “မဟာမေဃဝန်” ဥယျာဉ်၌။ ဒီဃံ ကာလံ၊
ရှည်မြင့်စွာသောအခါ ကာလပတ်လုံး။ အဋ္ဌာ၊ တည်တော်မူ၏။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
(၈၄) ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“ ဗောဓိအာဂမန ” အမည်ရှိသော
ဧကူနဝိသတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

ထေရပရိနိဗ္ဗာနကဏ္ဍာ ဝိသတိမပိုင်း

၂၃- ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း နတ်ရွာစံခြင်းနှင့် အရှင်မဟိန္ဒနှင့်
သိဃံမိတ္တာထေရ်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်း

အသန္တိမိတ္တာ

ပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ ဓမ္မာသောကမင်းသည် မင်းပြု၍ တစ်ဆယ့်
ရှစ်နှစ်မြောက်၌ မဟာဗောဓိ၏ ဒက္ခိဏသာခါကို လင်္ကာဒီပသို့ပို့သည်ဖြစ်၍
မဟောမေဃဝန် ဥယျာဉ်အတွင်း၌ ဗောဓိပင်တည်လှာသည်။ ထိုဗောဓိပင်
တည်သည်မှ နောက် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်မြောက်၌ ထိုဓမ္မာသောကမင်း၏ မိဖုရား
ခေါင် တောင်ညာဒေဝီဖြစ်သော မိဖုရားကိုသာလျှင် လွန်စွာမြတ်နိုးခြင်းရှိ
သော ကရဝိက်* ငှက်၏ တွန်သံကြောင့် သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်သော
အသန္တိမိတ္တာမည်သော မိဖုရားကြီးသည် နတ်ရွာစံလေသည်။

* သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊ မဟာပဒါနသုတ်အဖွင့်၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊
ဗြဟ္မာယုသုတ်အဖွင့်- ၌ ကြည့်ရန်။

ဓမ္မာသောကမင်း

ထိုနောက်မှ လေးနှစ်မြောက်သောအခါ ယုတ်မာသော အလိုဆန္ဒ ရှိသော “တိဿာရက္ခာ” မည်သော မိဖုရားကို အဂ္ဂမဟေသီ ပြုထားတော် မူသည်။ ထိုမိဖုရားသည် မိမိ၏ အဆင်းအရောင်ကိုသာ လွန်စွာမြတ်နိုးလျက် မာန်ယစ်ခြင်းရှိ၏။ ကာမဂုဏ်၌လည်း အလွန်မွေ့လျော်၏။ မင်းကြီးသည် မဟာဗောဓိပင်မှ မျိုးစေ့ကိုယူ၍ မိမိပြည်တွင် စိုက်အပ်သော ၊ (ဗောဓိပင်ပျို ကို လေးမြတ်လျက် တစ်နေ့မပြတ် ဆည်းကပ်ခြင်းကို ပြုရာတွင် ဤမင်းကြီး သည် ငါ့ထက်ပင် ဗောဓိပင်ကို မြတ်နိုးရာသလောဟု အဆိပ်ရှိသော ဖားရိုးနှင့် ယှဉ်သဖြင့် ထိုဗောဓိပင်ကို သတ်စေ၏။) မိဖုရားဖြစ်၍ သုံးနှစ်မြောက်တွင် ဗောဓိပင်ကို သတ်သည်။ ထိုနောက်မှ လေးနှစ်မြောက်၌ များသော ဘုန်း ကျက်သရေ အခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံသော ဓမ္မာသောကမင်းကြီး အနိစ္စရောက် တော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် မင်းကြီး၏ စည်းစိမ်ခံသော နှစ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။

[ဤမဟာဝင် ဂါထာလာသော စကား၌ မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်သို့ ဗောဓိပင်ရောက်သော နှစ်တိုင်လျှင် ဓမ္မာသောကမင်း စည်းစိမ်တစ်ဆယ့် ရှစ်နှစ်၊ ထိုနောက် အသန္နိမိတ္တာ မိဖုရား နတ်ရွာလားအောင် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်၊ ထိုနောက် တိဿာရက္ခာကို မိဖုရားကြီးအရာ၌ ထားသည်တိုင်အောင် လေး နှစ်၊ ထိုနောင် မိဖုရား ဗောဓိပင်ကို သတ်သည်တိုင်အောင် သုံးနှစ်၊ ထိုနောင် ဓမ္မာသောကမင်း နတ်ရွာစံသည်တိုင်အောင် လေးနှစ်၊ ဤငါးရပ်ကို ပေါင်း သော် လေးဆယ့်တစ်နှစ်ရှိလျက် ဘယ်သို့ သုံးဆယ့်ခုနစ်နှစ်ဟူ၍ ဆိုသင့်အံ့ နည်းဟူငြားအံ့၊ ရှေးရေတွက်သော နှစ်တို့၏ အဆုံး အဆုံးဖြစ်သော နှစ်တို့ကို နောက်နောက်၌ တစ်ဖန်ယူ၍ ရေတွက်ပြန်သောကြောင့် နှစ်တိုးသည်၊ ထိုအတိုးကို မယူမူ၍ တွက်စစ်သော် သုံးဆယ့်ခုနစ်နှစ်သာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။ ။ ဤကား အမှာ။]

ဓာတ်တော်တစ်သပိတ်

ကုသိုလ်အစု ကောင်းမှုအရာ၌ လွန်စွာမွေ့လျော်သော ဒေဝါနံ- ပိယတိဿမင်းသည်ကား မဟာဝိဟာရ၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စတည်းဟူသော အမှုသစ် ကိုလည်းကောင်း၊ စေတီယတောင်၌ အမှုသစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထူပါရာမ စေတီကျောင်းတော်တို့၌ အမှုသစ်ကို လည်းကောင်း မပြတ်မလပ် ကြည့်ရှု၍

ပြုပြင်ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ တစ်ရံသောအခါ လင်္ကာကျွန်းသူတို့၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ပွားစေတတ်သော မဟိန္ဒထေရ်မြတ်အား ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။ “အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ များစွာသော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်၍ ထိုကျောင်းဦးတို့၌ စေတီတည်လို ပါသည်။ ထိုစေတီတို့၌ ဌာပနာခြင်းငှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်တို့ကို အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း” ဟု လျှောက်၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း “မင်းကြီး၊ သုမနသာမဏေသည် ဘိုးတော်ဖြစ်သော ဓမ္မာသောကမင်း၏ ထံမှ တောင်း၍ ဘုရားရှင် သပိတ်ကို ပြည့်စေလျက် ဆောင်အပ်ခဲ့သော ဓာတ်တော်တို့သည် စေတီယတောင်၌ပင် ရှိသည်။ မင်းကြီးသည် စေတီတည်လိုသောအခါ ပေးမည်ဟု ရည်၍ပင် ထားသည်။ ထိုဓာတ်တော်တို့ကို ဆင်မကျောက်ကုန်းဖြင့် တင်၍ ဤအရပ်သို့ ဆောင်ယူလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း အရှင်မဟိန္ဒ မိန့်တော်မူသောအတိုင်း စေတီယတောင်မှ ဓာတ်တော်တို့ကို များစွာသော ပူဇော်သက္ကာရဖြင့် ဆောင်ပေ၏။

ဓာတ်တော်

တစ်ယူဇနာရှိသော အရပ်၌ ကျောင်းတို့ကို ဆောက်စေ၍ ထိုကျောင်းဦးတို့၌ စေတီတည်စေသည်။ ထိုစေတီ၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ဓာတ်တော်တို့ကို ဌာပနာစေ၏။

သပိတ်တော်

ဘုရားဆောင်တော်မူသော သပိတ်တော်ကိုကား မင်းသိမ်းဆည်းသော မြေအရပ်၌ တိုက်ရုံ ဆောက်ထားပြီးလျှင် အထူးထူးသော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်တော်မူသည်။

ကျောင်းနှင့်လိုက်

မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုကြကုန်သော မင်းဖြစ်ဖူးကုန်သော ရဟန်း ငါးရာတို့၏ နေရန်အလို့ငှာ ဆောက်ထားအပ်သော ကျောင်းသည် “ဣဿရသမဏကျောင်း” မည်၏။

ကုန်သည်ကြီး ငါးရာတို့သည် မဟာမဟိန္ဒထေရ်၏ ထံ၌ ရဟန်းပြု ကုန်၍ ထိုရဟန်းတို့၏ နေရန်အလို့ငှာ ဆောက်အပ်သော ကျောင်းသည် တောင်နှင့် နီးသည်ဖြစ်၍ “ဝေဿဂိရီ” ကျောင်းမည်၏။

တောင်အနီးရှိသော ကျောင်းဟူသမျှ အကြင်အကြင် တောင်၌ ဂူလိုက်ကို ပြုစေ၍ အရှင်မဟိန္ဒသည် သီတင်းသုံးလေ့ပြု၏။ ထို့ကြောင့် လိုက်သည် “မဟိန္ဒလိုက်” မည်သတည်း။

အလှူတော်မင်္ဂလာ

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီးသည် ရှေးဦးစွာ မဟာဝိဟာရ ကျောင်း တိုက်ကို ပြုသည်။ ထို့နောက် နှစ်ကြိမ်မြောက် မစတိယင်္ဂဏကျောင်းကို ပြုသည်။ သုံးကြိမ်မြောက် ထူပါရာမကျောင်းကို ပြုသည်။ လေးကြိမ်မြောက် မဟာဗောဓိပင် တည်ခြင်းကို ပြုသည်။ ငါးကြိမ်မြောက်ကား မဟာစေတီ တည်အံ့သော အရပ်၌ ဌာန၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြသော ကျောက်စာတိုင်ကို လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လည်ရိုးတော်ဓာတ်ကို ဌာပနာရာဖြစ်သော မေဒဝဏ္ဏကျောက်စေတီ ကိုလည်းကောင်းပြုစေသည်။ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ကား ဣဿရသမဏကျောင်းကို ပြုစေသည်။ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်ကား တိဿဝါပိ ရေကန်ကို ပြုစေသည်။ ရှစ်ကြိမ်မြောက်ကား ပထမစေတီကို ပြုစေသည်။ ကိုးကြိမ်မြောက်ကား ဝေဿဂိရီကျောင်းကို ပြုစေသည်။ ဆယ်ကြိမ်မြောက် ဥပါသိကာရာမကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထာဠကကျောင်းကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်သည်။

ဘိက္ခုနီမတို့၏ ကျောင်း၌ ရဟန်းသံဃာသည် စည်းဝေးကာ သွား၍ ဆွမ်းခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဥပစာနှင့်တကွ အလွန်တင့်တယ် သော အလုံးစုံသော အဆောက်အအုံတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အလုပ်အကျွေး သမားပါ ထားအပ်သော မဟာပါဠိက မည်သော ဆွမ်းစားဇရပ်ကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်စေ၏။ ထိုမှတစ်ပါး တစ်ထောင်သော ရဟန်းတို့အား ရှစ်ပါး သော ပရိက္ခရာတည်းဟူသော အလှူကို နှစ်စဉ် လှူတော်မူ၏။ ပဝါရဏာ နေ့တိုင်းနှစ်စဉ် အလှူကိုလည်းလှူပေ၏။ နာဂဒီပကျွန်း၌ ဇမ္ဗူကောလမည်သော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗူကောလသင်္ဘောဆိပ်၌ တိဿမည်သော

ကျောင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ ပါစီနာရာမ ကျောင်းကို လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်စေ၏။

ဤသို့လျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့၏ စီးပွားချမ်းသာကို လွန်စွာ ရှာမှီးလေ့ ရှိသော ဘုန်းပညာနှင့် လွန်စွာပြည့်စုံတော်မူသော ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း သည် ဤမျှလောက်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပထမနှစ်ကပင် ပြုစုတော် မူ၍ သက်တော်တည်သမျှ၌ကား များလှစွာသော ကောင်းမှုတို့ကို ဆည်းပူး တော်မူလျက် နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ပတ်လုံး မင်းပြုတော်မူသည်။ (ဤမင်း လက်ထက်မှ ဘုရားသာသနာတော်သည် လင်္ကာဒီပသို့ ရောက်သတည်း)

ဥတ္တိယမင်း

ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း လွန်လေလျှင် ထိုမင်း၏ သားတော် သမီးတော် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မင်း၏ညီတော်ရင်းဖြစ်သော မုဋ္ဌသီဝ မင်း၏ သားတော် ဥတ္တိယမင်းသည် နောင်တော်၏ အရိပ်အရာကိုယူ၍ မင်းပြုလေသတည်း။

အရှင်မဟိန္ဒပရိနိဗ္ဗာန်စံသောနေ့

သီဟိုဠ်ကျွန်းသူတို့၏ မှီခိုရာမြတ်စွာဘုရားနှင့် အလားတူတော်မူ သော များသော အခြံအရံရှိသော ဝသီဘော်ငါးဖြာနှင့် လွန်စွာတင့်တယ်တော် မူသော မဟာမဟိန္ဒထေရ်မြတ်သည်လည်း တပည့် ရဟန်းတော်တို့အား ပရိယတ္တိ တရားကို သင်ကြားလေ့လာစေသည်။ ပုဋိပတ္တိဓမ္မကိုလည်း ပြသ တော်မူ၍ ပဋိဝေဓ သာသနာကိုလည်း လွန်စွာပွင့်လင်းစေ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသား များစွာကုန်သော လူအပေါင်းတို့၏ ကောင်းကျိုးစီးပွားကို ပြုတော်မူသည်။ ဥတ္တိယမင်းလည်း ထိုအရှင်မြတ်တို့အား ဘုရားပြု၍ပင် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် သည်။ ဥတ္တိယမင်းသည် မင်းဖြစ်၍ ရှစ်နှစ်မြောက်သောအခါ မဟာမဟိန္ဒ ထေရ်သည် ဝါတော် ခြောက်ဆယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ စေတိယတောင်၌ ဝါဆို တော်မူလျက် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ရှစ်ရက်နေ့ နံနက်ယံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော် မူ၏။ ထို့ကြောင့် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ရှစ်ရက်သည် အရှင်မဟိန္ဒထေရ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသော နေ့မည်သည် ဖြစ်၏။

သာဓုကိဋ္ဌနပွဲ

ဥတ္တိယမင်းသည်လည်း ရှင်မဟိန္ဒ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကြောင်းကို ကြားလျှင် သောက တည်းဟူသော ငြောင့်တံသင်းတို့သည် စူးဝင်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍ လျင်စွာလာလျက် အလောင်းတော်ကို ပူဇော်ရှိခိုးပြီးလျှင် အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများဟန်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့လျက် သည်းအူ ပြောင်းပြန် လန်ဘနန်းမျှ လွမ်းမောတသ၍ ငိုကြွေး၏။ ယင်းသို့ ငိုကြွေး ပြီးသော် အလောင်းတော်ကို ရွှေစကျင်း၌သွင်း၍ နံ့သာဆီတို့ဖြင့် လောင်းပြီး မှ ကောင်းမွန်စေ့စပ်စွာပိတ်၍ စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော ရွှေပြာသာဒ်၌ တင်ပြီးလျှင် သံဝေဂဝတ္ထုကို ကြားသဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပွဲသဘင်ကို ပြုစေလျက် များစွာသော ပြည်သူ့ဗိုလ်ပါ အပေါင်းနှင့်တကွ ပူဇော်သက္ကာရကို ဖြစ်စေလျက် တန်ဆာဆင်အပ်သော ခရီးမဖြင့် အနုရာဓမြို့သို့ ဆောင်ပြီးလျှင် မင်းလမ်းမအစဉ်ဖြင့် လည်စေ၍ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်သို့ တစ်ဖန် ဆောင်ယူပြီးသော် ကြီးကျယ်စွာ ပြုအပ်သော မွန်းချွန်ငါးဆူတပ်သော ပြာသာဒ်ဆောင်ကြီး၌ ထားစေ၍ ထက်ဝန်းကျင် သုံးယူဇနာရှိသော အရပ်ကို တုရိုဏ်တိုင်၊ တံခွန်တိုင်၊ ပန်းခိုင်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နံ့သာရေတို့ဖြင့် ပြည့်သော အိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ဝန်းရံကာ ပူဇော်စေ၍ ခုနစ်ရပ်ပတ်လုံး ကျွန်းသား ကျွန်းသူတို့ကို အလှူကြီးကို ပြုစေ၍ မဟာစေတီတော် တည်အံ့ သော အရပ်၏ အနီး၌ နံ့သာထင်းပုံကို ပြုပြီးသော် စေတီတော် တည်အံ့ သော အရပ်ကို လက်ယာရစ်ပတ်၍ မွန်းချွန်တပ်သော ပြာသာဒ်ဖြင့် ဆောင် ယူပြီးလျှင် ထင်းပုံသို့တင်၍ မီးသဂြိုဟ်တော်မူ၏။ သဂြိုဟ်ရာမှ ဓာတ်တော်တို့ ကိုယူ၍ ထိုအရပ်၌ပင် စေတီတည်လေသတည်း။

ဥတ္တိယမင်းသည်လည်း ထက်ဝက်သော ဓာတ်တော်တို့ကိုယူ၍ စေတီယ တောင်၌ လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းသော ကျောင်းတို့၌ လည်း ကောင်း စေတီတည်စေသည်။ အကြင် အရပ်၌ အရှင်မဟိန္ဒ၏ အလောင်း တော်ကို ချထား၍ အများပူဇော်ကြ၏။ ထိုအရပ်ကို “ ဣသိဘူမင်္ဂဏ ” အရပ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါမှစ၍ ထက်ဝန်းကျင် သုံးယူဇနာရှိသော အရပ်၌ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နိဗ္ဗာန်ဝင်လျှင် အလောင်းကို ဆောင်ခဲ့၍ ထို ဣသိဘူမင်္ဂဏ အရပ်၌သာ သဂြိုဟ်မြဲဖြစ်သတည်း။

သယ်မိတ္တာထေရီ

မြတ်သော အဘိညာဉ်ခြောက်ဖြာနှင့် ပြည့်စုံသော ကြီးသော ပညာရှိသော သယ်မိတ္တာထေရီသည်လည်း သင်္ခါသနာတော်၏ အကျိုးစီးပွား၊ များစွာသော လူ ရဟန်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူ၍ ဥတ္တိယမင်းသည် မင်းပြု၍ ကိုးနှစ်မြောက်သောအခါ သက်တော် ခုနစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်၊ ဝါတော် ငါးဆယ့်ကိုးဝါ ပြည့်သည်ဖြစ်၍ ဟတ္ထာဠကမည်သော ရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျောင်း၌နေလျက် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏။ ဥတ္တိယမင်းကြီးသည်လည်း အရှင်မဟိန္ဒထေရ် အလောင်းတော်ကို ပူဇော်သင်္ဂြိုဟ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သယ်မိတ္တာထေရီ၏ အလောင်းကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာသော ပူဇော်သက္ကာရတို့ဖြင့် ပူဇော်၍ ထူပါရုံစေတီတော်၏အရှေ့ စိတ္တသာလ၏ အနီးဖြစ်သော မဟာဗောဓိမည်သော ရဟန်းမိန်းမတို့၏ကျောင်းတွင်း၌ မိသင်္ဂြိုဟ်တော်မူ၏။ ဓာတ်တော်တို့ကို ယူ၍လည်း သင်္ဂြိုဟ်ရာ၌ပင် စေတီတည်စေသည်။

မဟာမဟိန္ဒထေရ် အမှူးရှိကုန်သော ကိုးပါးသော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အရိဋ္ဌထေရ် အစရှိကုန်သော ငါးပါးသော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ များစွာကုန်သော ရဟန္တာအရှင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သယ်မိတ္တာထေရီ အမှူးရှိကုန်သော အာသဝေါကုန်ပြီးသော များစွာသော ဘိက္ခုနီထေရီမတို့သည် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သော သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ ဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို အာဂုံဆောင်ရွက်ကာ လွန်စွာ ထွန်းပစေ၍ အချိန်သင့်က အနိစ္စနိုင်ငံသို့ လိုက်ကြလေကုန်သည်။ ဥတ္တိယ အမည်ရှိသောမင်းသည်လည်း ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မင်းအဖြစ်ကို ပြု၍ အနိစ္စရောက်လေသည်။

- * ဧဝံ အနိစ္စတာ ဒဿ၊ သဗ္ဗလောကဝိနာသိနီ။
(ပထျာဝတ္ထ ဂါထာ)
- * တံ ဧတံ အတိသာဟသံ အတိဗလံ နာဝါရိယံ ယော နရော။
ဇာနန္တောပိ အနိစ္စတံ ဘဝဂတေ နိဗ္ဗိန္ဒတေ နေဝ စ။
(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတ ဂါထာ)

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧသာ အနိစ္စတာ၊ ဤအနိစ္စ၏အဖြစ်သည်။ သဗ္ဗလောက
ဝိနာသိနီ၊ အလုံးစုံသော လောကကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ နရော၊ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ အတိသာဟသံ၊ အနိုင်အထက် အလွန် နှိပ်စက်တတ်သော။ အတိ-
ဗလံ၊ အလွန်အားကြီးစွာထသော။ နာဝါရိယံ၊ မြစ်ခြင်းငှါလည်း မတတ်နိုင်
ထသော။ တံ ဧတံ အနိစ္စတံ၊ ထိုအနိစ္စ၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနန္တောပိ၊ သိမြင်လျက်
လည်း။ ဘဝဂတေ၊ သံသရာ၌ လူးလာပယ်ရှားသွားရခြင်း၌။ နေဝ စ နိဗ္ဗိန္ဒတေ၊
မငြီးငွေ့ကြသာလျှင်ကတည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတေဧဝ၊ ငြီးငွေ့သင့်သည်သာလျှင်တည်း။
(ယော-ကား နိပါတ်မျှသာ။)

ပဒျပဒေါရုဝံ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
(၅၉) ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော
“ထေရပရိနိဗ္ဗာန” အမည်ရှိသော
ဝိသတိမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ပဉ္စရာဇကကဏ္ဍ ဧကဝိသတိမ ပိုင်း ၂၄-ဧဋ္ဌာရ ကျေးမင်းအကြောင်း

မဟာသီဝမင်း

ဥတ္တိယမင်း လွန်ခဲ့သော် ထိုမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော မဟာသီဝမင်း
သည် ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမဟာသီဝမင်းကား နူးညံ့သော နှလုံး
ရှိ၏။ သူတော်ကောင်းတို့ကို အလွန်မြတ်နိုးတတ်သည်ဖြစ်၍ အလှူဝတ်တို့ဖြင့်
မပြတ် ချီးမြှောက်ပေ၏။ ထိုမင်းသည် ဘဒ္ဒသာလမထေရ်၌ ကြည်ညိုသည်
ဖြစ်၍ အနုရာဇမြို့၏ အရှေ့အရပ်၌ နဂရဂံဏ မည်သော နှလုံးမွေ့လျော်
ဖွယ်ရှိသော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်၍ လှူဒါန်းပေ၏။

* မဟာဝင်ဝတ္ထု မူရင်း၌ အနက်ယောဇနာသာပါ၍ ဂါထာပါဠိမပါ။
(မဟာဝံသ သီဟိုဠ်မူ ၁၁၆-၅၇-၅၈) မှ ယူ၍ ထည့်သည်။

သူရတိဿမင်း၏ ကျောင်း ၅၀၀

ထို မဟာသီဝမင်း လွန်ပြန်သောအခါ ထိုမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော သူရတိဿ အမည်ရှိသော မင်းသည် ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းကား ရတနာသုံးပါး၌ ရှိသေ၏။ ကောင်းမှုတို့၌ အလွန် အားထုတ်ခြင်းရှိ၏။ ထို မင်းသည် အနုရာဇမြို့၏ တောင်အရပ် နဂရိဏ အမည်ရှိသော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ မြို့၏ အရှေ့အရပ်၌ ဟတ္ထိခန္ဓအမည်ရှိသော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဂေါဏဂိရိက အမည်ရှိသော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝဋ်တ္တရတောင်၌ ပါစီနပဗ္ဗတ အမည်ရှိသော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ရဟေရကမည်သော အိုင်၏အနီး၌ ကောဠမ္မကာဠကမည်သော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အရိဋ္ဌတောင်ခြေ၌ လင်္ကာမည်သော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အနုရာဇမြို့၏ အရှေ့အရပ်၌ အစ္ဆဂလ္လက ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ မြို့မြောက်၌ ဂိရိနေလပနာက ကျောင်းကို လည်းကောင်း ဤသို့ အစရှိကုန်သော ကျောင်းပေါင်း ငါးရာတို့ကို ဆောက်လုပ်၍ လှူဒါန်းတော် မူသည်။

မင်းမဖြစ်မီ ရှေးကာလ၌လည်း သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အလယ်၌စီးသော ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဘက်ကမ်း အနီးဖြစ်သော ထိုထိုအရပ်တို့၌ ဇရပ်၊ တန်ဆောင်းဆောက်၍ လာသမျှသော ရဟန်း ရှင်လူတို့အား လှူဒါန်းခြင်းကို ပြုစေ၏။ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ပတ်လုံး တရားသဖြင့်သာ ကျင့်တော်မူသည်။ မင်းမဖြစ်မီ မင်း၏ညီတော်ဖြစ်သော အခါကမူကား “ သုဝဏ္ဏပိဏ္ဏတိဿ ” ဟူသော အမည်ကိုရသည်။ မင်း၏အဖြစ်သို့ရောက်တော်မူရကား သူရတိဿ ဟူသော အမည်ကို ခံလေသတည်း။

လှေသူကြီးသား ဘုရင်ညီနောင်

ထိုသူရတိဿမင်းသည် မင်းသားဖြစ်စဉ်က * (ဒမိဠခေါ်သော ကျေးလူမျိုးတစ်ဦးကို) လှေသွားစေခိုင်း၏။ ထိုလှေသူကြီး၏ သားနှစ်ယောက်

* မင်းသားအဖြစ်ဖြင့် နန်းစည်းစိမ် ၁၀- နှစ်ပါ ကုသိုလ်ပြုသော နှစ်ပေါင်း -၆၀။

တို့သည် သေန- ဟူသောအမည်၊ ဂုတ္တ-ဟူသော အမည်ဖြင့် ထင်ရှား၏။ အလွန်လည်း အားအန်ကြီးကုန်၏။ ထိုညီနောင် နှစ်ဦးတို့သည် မင်း၏ ထံပါး၌ ခစားနေထိုင်ရ၏။ ထို သေန၊ ဂုတ္တမည်သော ကျေးညီနောင် နှစ်ဦးတို့သည် “မင်း၏ မိဖုရားနှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်ကုန်ရကား သူရတိဿမင်းကို ပယ်ရှား၍ တရားနှင့် ညီသဖြင့် နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုကြကုန်၏။

အသေလမင်း

ထို့နောင်မှ မုဋ္ဌသီဝမင်း၏ သားတော် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော သားတစ်ကျိပ်တို့တွင် ကိုးယောက်မြောက်ကျသော အသေလမင်းသည် ထိုကျေးမင်းတို့ကို ဖမ်း၍ အနုရာဓမြို့၌ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မင်းပြု၏။

ဧဋ္ဌာရကျေးမင်း

ထိုအခါ ဖြောင့်မတ်သော သဘောရှိသော ဧဋ္ဌာရ-အမည်ရှိသော ကျေးမင်းသည် ငါ့အနွယ်ဖြစ်သော သေန၊ ဂုတ္တ-တို့၏ စည်းစိမ်ကို ယူမည်ဟု နှလုံးပြု၍ စောဠတိုင်းမှ ရဲမက်ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ လာပြီးလျှင် အသေလမင်းကို ဖမ်း၍ လေးဆယ့်လေးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုဧဋ္ဌာရ-ကျေးမင်းသည်ကား ရတနာသုံးပါးကို မကိုးကွယ် မရှိသေ၊ အမျိုးတို့၏ အကျင့်သို့ လိုက်၍သာလျှင် သတ္တဝါတို့ကို မနှိပ်စက်ခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်စွာ စီရင်ခြင်းတို့ဖြင့် မင်းပြုလေသည်။ ထိုမင်းသည် တရားစီရင်သောအခါ မိတ်ဆွေဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရန်သူဟူ၍လည်းကောင်း အထူးအပြားမရှိ၊ အမျှဖြစ်သော လျစ်လျူသဘော၌ သာတည်၍ တရားလမ်းအတိုင်းသာ ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိသည်။ ဥစ္စာတံစိုး၊ မျက်နှာတံစိုး စသည်ကိုလည်းလိုက်စားလေ့မရှိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း တရားစီရင်လေ့ရှိသည်။ တရားအဆုံးအဖြတ်ခံလိုသော ပြည်သူပြည်သားတို့သည် လျှောက်ကြားလွယ်စိမ့်သောငှာ မိမိအိပ်ရာခေါင်းရင်း နံဘေးအထက်၌ ခေါင်းလောင်းဆွဲ၍ ရှည်စွာသော ကြိုးဖြင့်သာ ထားပြီးလျှင် ပြည်သူအမျိုးတို့အား ကြားအောင် ကြော်ငြာစေသည်။ ယင်းသို့ ဖြောင့်မတ်စွာ တရားစီရင်ခြင်းကို

* အိမ်ခေါင်းရင်း၌ (မဟာဝင်ဝတ္ထုမူရင်း)၊ သယနဿ သိရောပဿေ၊ ဃဏှံသု ဒိယယောတ္တကာ။ (မဟာဝံသပါဠိ- သီဟိုဠ်မူ- ၁၁၈-၁၅)

ဧညာရကျေးမင်းအကြောင်းကို ပြခြင်း

၂၈၁

ပြုရကား မြို့စောင့်ဖြစ်သော နတ်၊ ရုက္ခစိုး၊ ဘုမ္မစိုးဖြစ်သော နတ်တို့လည်း ကောင်းချီးပေးကြကုန်သည်။ အခြေလေးချောင်း၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော တိရစ္ဆာန်၊ ကျေးငှက်တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း အလွန်နှစ်သက်ကြကုန်၏။

သားတော်နှင့် နွားငယ်

ထိုဧညာရကျေးမင်းအား သားတစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက် အားဖြင့် နှစ်ယောက်သော သားသမီးပျိုတို့သည် ရှိကုန်၏။ တစ်ရံသော အခါ ထိုမင်း၏ သားသည် ရထားစီး၍ တိဿဝါပိရေကန်သို့ သွားသည်ရှိ သော် လမ်းခရီး၌ သားငယ်နှင့်တကွ အိပ်နေသော နွားမတစ်ခုကို တွေ့၍ ချင်းတို့ ရှောင်လိမ့်မည် နှလုံးထား၍မတန်ဘဲ ရထားကို နှင်လေသော် နွားငယ် အိပ်ပျော်နေခိုက် ကျသဖြင့် မရှောင်လေရကား လည်ကို ရထားနင်းမိ၍ သေခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။ အမိ နွားမလည်း သားငယ်ကို နမ်း၍ သေမှန်း သိလေသည်ကို သည်းမခံနိုင်လှသောကြောင့် မင်းထံသို့ လာ၍ ခေါင်းရင်း၌ ဆွဲထားသော တရားခေါင်းလောင်းကို ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့ခတ်၏။

ထိုမင်းလည်း ခေါင်းလောင်းသံကို ကြား၍ အဘယ်လူမျိုး တီးခတ် သနည်း ဟု မေးလေသော် အစောင့်တို့က နွားမသည် ဦးချိုဖြင့် ဝှေ့လှာ ကြောင်းကို လျှောက်ကြ၏။ ထိုနွားမ၏ ကိစ္စကို သိရအောင် လိုက်၍ ကြည့် ချေဟု မင်းချင်းတို့ကို နေသောကြောင့် လိုက်၍ ကြည့်လေသဖြင့် သားငယ် သေ၍ အစီရင်ခံလှာကြောင်းကို သိသော် ဤခရီးဖြင့် အဘယ်သူသွား သနည်းဟု မေး၍ နံနက်အခါက သားတော် ရထားစီး၍ သွားကြောင်းကို လျှောက်လေသော် သားတော်ကို ခေါ်၍ မေးမြန်း၏။

သားတော်ကလည်း အမှန်ကို လျှောက်ကြား၍ ထင်ရှားစွာ သိ လေသော် သားတော်ကို နွားငယ်၏ နေရာ၌ အိပ်စေ၍ နွားမရှေ့တွင် ရထား ဖြင့် နင်းစေဟုစီရင်၏။ * (မျှူးမတ်တို့က အရှင်မင်းကြီး၊ ဤနွားမအား သားငယ် အသက်ရှင်သော်လည်း အမိကိုလုပ်ကျွေးပြုစုဖော် မရပါ။ လုပ်ကျွေးပြုစုအံ့ သော လူတစ်အိမ်ထောင်ပေး၍ သားတော်ကို လွတ်ပါစေ ဟူ၍ တောင်းပန် သော်လည်း အခွင့်မပေး။ “အရှင်မင်းကြီး၊ ယူဇနာရှစ်သောင်းလေးထောင် နက်သော သမုဒ္ဒရာတောင်ထဲမှ ပုလဲရတနာကို ရလှာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

ဤစကားစုသည် (မဟာဝင်အဋ္ဌကထာပါဌ်- မဟာဝင်ဋီကာပါဌ်) တို့၌ မပါ။

ဝေပုလ္လတောင်ထဲမှ မရဖူးမြဲသော မနောမယ ပတ္တမြားရတနာကို ရလှာဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အာကာသဌ ရတနာတွင် အာနိပ္ပင်ကို မရဖူးမြဲရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ရခဲတောင်း ရလှာသော သားကောင်းရတနာကို ပမာဏမပြုလောက်သော နွားငယ်မျှနှင့် ထပ်တူမပြုသင့်ပါ။ နွားမတစ်သက်လျာတွင် ချမ်းသာအောင် လုပ်ကျွေးပြုစုလျှင် လွတ်ခွင့်သင့်ပါသည်” ဟု အထပ်ထပ် တောင်းပန်ကြသော်လည်း “ငါထားသော တရားခေါင်းလောင်းကို ငါ မဖျက်ကောင်းပေဟု ဆို၍ သားတော်ကို နွားငယ်၏ နေရာ၌ အိပ်စေ၍ ရထားဖြင့် နင်း၍ လည်ကို ဖြတ်လေ” ဟု စီရင်တော်မူသည်။)

ငှက်ငယ်နှင့် မြွေငန်း

တစ်ခုသော ထန်းပင်ထက် အသိုက်၌နေသော ငှက်ငယ်ကို မြွေငန်းတစ်ကောင်သည် တက်၍ မျိုသည်ကို ငှက်မသည် မခံလိုသောကြောင့် တရားစည်ဖြစ်သော ခေါင်းလောင်းကို နှုတ်သီးဖြင့် ခေါက်၏။ ထိုအသံကို ကြား၍စုံစမ်းပြန်သဖြင့် သိလေသော် မြွေကို ဖမ်းစေ၊ မြွေ၏ ဝမ်း၌ရှိသော ငှက်ငယ်ကို ထုတ်၍ မြွေ၏ ပါးပျဉ်း၌ သံမှိုနှက်လျက် မြွေကို ထန်းပင်၌ ဆွဲထားစေသည်။ ဤသို့လျှင် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားကို မသိလျက်လည်း ထိုဇဠာရမင်း၏ ကျင့်သုံးသော တရားကို စောင့်သဖြင့် ဖြောင့်စွာ ကျင့်စေသည်။

လျော်ကြေး ၁၅၀၀

တစ်ခုသောအခါ စေတီယတောင်သို့ သွား၍ ရဟန်းသံဃာတို့အား စကားပြောဟောပြီးသော် အလိုရှိသမျှကို ဖိတ်မံခဲ့၍ ရထားစီးလျက် ပြန်လာသည်ရှိသော် တစ်ခုသော စေတီတော်၏ တစ်စိတ်သော အစွန်းကို ရထားထမ်းပိုးဖြင့် တိုက်မိ၍ အုတ်ချပ်တို့ပျက်စီးလေ၏။ ထိုအခါ အမတ်တို့က “အရှင်မင်းကြီးသည် ငါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော စေတီကို ဖျက်ဆီးချေသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့မနှစ်သက်” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုစကားကို ကြားလျှင် ဇဠာရမင်းသည် စေတနာမရှိဘဲ ပြုငြားသော်လည်း ပြုစားပြုစီမံသောငှာ ရထားမှ ဆင်းသက်၍ “ငါ၏ ဦးခေါင်းကိုလည်း ရထားလှည်းဘီးဖြင့်

ဖြတ်ကုန်လော့” ဟု ဆို၍ လမ်းခရီး၌ အိပ်၏။ အမတ်တို့ကလည်း “မြတ်သော မင်းကြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ယုတစ်ပါးတို့အား ညည်း ဆဲခြင်းကို အလိုမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း မင်း၏ ကိုယ်တော်ကို ထိခိုက်အောင် မပြုလိုပါ။ စေတီပျက်သည့်နေရာ ပြုကတော့ရှိအောင် ပြုပြင်၍ ကန်တော့ပါလော့” ဟု လျှောက်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံ၍ ထိုစေတီ၌ ပျက်၍ကျသော တစ်ဆယ့်ငါးချပ်သော ကျောက်ဖျာတို့ကို ကောင်းစွာထားစိမ့်သောငှာ သပြာတစ်ထောင်ငါးရာတို့ကို ပေး၏။

ဧဠာရကျေးမင်း၏ သစ္စာ၊ သီလတန်ခိုး

အနုရာဇမြို့၌နေသော မိန်းမအိုတစ်ယောက်သည် ကောက်စပါးကို သွေ့စိမ့်သောငှာ ဖျာဖြင့် နေပူလှန်း၏။ မိုးသည် အခါမဟုတ်သည့်၌ တက်၍ ရွာသဖြင့် ထိုမိန်းမအို၏ ကောက်စပါးတို့သည် စိုစွတ်လေ၏။ မိန်းမအိုလည်း ထိုစပါးအစိုကို ယူ၍လာပြီးလျှင် မင်းကြီး၏ ခေါင်းလောင်းကို တီးခတ်၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုမိန်းမအိုကို ခေါ်စေ၍ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် တီးခတ် သနည်းဟု မေး၏။ မိန်းမအိုကလည်း “အရှင်မင်းမြတ်၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ငယ်သောအခါမှစ၍ ယခုသေခါနီးအချိန်တိုင်း အဘိုး အဘွားတို့၏ အရွယ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ အချိန် ချိတ်သော နေ့မှစ၍ မိုးရွာသည်ကို မတွေ့ဖူးပါ။ ယခု အခါမဲ့ မိုးရွာနေသောကြောင့် ကျွန်ုပ်စပါး မိုးစွတ်ရခြင်းသည် မင်းပြုသော သူတို့ တရားမစောင့်၍သာ ဖြစ်သည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်မင်းကြီးတို့ တရားစောင့်စိမ့်သောငှာ ကြားလျှောက်လို၍ ခေါင်းလောင်းကို တီးခတ်ပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

ဧဠာရကျေးမင်းလည်း အလွန်ရှက်ရကား မိန်းမအိုကို သင်သွားလေလော့ဟု လွှတ်လိုက်၍ မင်းတို့၏ ကျင့်ရိုးဖြစ်သော တရားကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ ကျင့်သော ငါသည် သင့်တင့်သော အခါ၌သာလျှင် မိုးရွာခြင်းကို ရအောင် ထိုမိန်းမအို၏ တရားကို ဆုံးဖြတ်အံ့သောငှာ ဥပုသ်ကျင့်သုံးလျက် ဆားပါသော အစာကို မစားဘဲ လျောင်း၏။ ဧဠာရကျေးမင်း၏ သစ္စာ သီလတန်ခိုးသည် လွှမ်းမိုး၍ နှိပ်စက်ဘိရကား ပူဇော်ခံရသောနတ်သားသည် မနေနိုင်၍ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းတို့၏ အထံသို့သွား၍ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ကြား၏။ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းတို့လည်း ပူဇော်ခံသော နတ်သားကို ခေါ်၍

သိကြားမင်း၏ အထံ၌ ကြားလျှောက်ကုန်၏။ သိကြားမင်းလည်း ပဇ္ဇနနတ်ကို ခေါ်၍ “အမောင်သည် ဧဠာရကျေးမင်း၏ နိုင်ငံ၌ ညဉ့်ယံ ညဉ့်ယံ၌သာ မိုးကို ရွာစေလော့” ဟု ဆို၏။ ပဇ္ဇနနတ်သားလည်း သိကြား၏ အမိန့်ကို နာခံ၍ ဝန်ခံလေလျှင် အပူဇော်ခံရသော နတ်သားလည်း ပြန်လာခဲ့၍ ဧဠာရကျေးမင်းအား ထိုအကြောင်းကို ပြော၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဧဠာရကျေးမင်း၏ နိုင်ငံ၌ နေ့အခါ မိုးရွာခြင်းမရှိ၊ ညဉ့်အခါ၌ သာလျှင် အစဉ်မပြတ် ခုနစ်ရက် တစ်ကြိမ် ရွာခြင်းသည် ဖြစ်သကည်း။ အလုံးစုံသော ရေကန် ရေတွင်းအိုင် အင်း ချောင်း မြောင်း တို့သည် ရေပြည့်လျက်သာ တည်ကုန်၏။

ဤဧဠာရကျေးမင်းသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသော သူဖြစ်လျက် အဂတိလေးပါးသို့ မလိုက်စားဘဲ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ မှန်ကန်သော သစ္စာရှိခြင်း မေတ္တာရှိခြင်းတည်းဟူသော ဓမ္မဟာသီလကြောင့် မိုးနတ်မှလည်း အလိုသို့ လိုက်၍ ရွာရခြင်းတည်းဟူသော တန်ခိုးအထူးသို့ ရောက်ပေသေး၏။ ကောင်းမြတ်သော အယူဖြင့် စင်ဖြူသော နှလုံးရှိလျက် ရတနာသုံးပါး၏ တပည့်ပြုလုပ်သော မင်းကောင်းတို့သည် အဂတိသို့ မလိုက်ဘဲ ဖြောင့်မှန်စွာ စီရင်ပါမူကား အဘယ်မှာ ဆန္ဒမပြီး ရှိတော့အံ့နည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
(၆၈) ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော “ပဉ္စရာဇက” အမည်ရှိသော
ဧကဝီသတိမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

သီဟိုဠ်ဘုရင်တို့ နန်းစံသက္ကရာဇ်ကို အကျဉ်းပြခြင်း

ပြခဲ့ပြီးသော မင်းတို့ နန်းစံသက္ကရာဇ်ကို အကျဉ်းပြဆိုလိုက်ဦးအံ့။ ဝိဇယဗာဟုမင်းသည် ဘုရားနိဗ္ဗာန်လွန်သောနှစ်ပင် သီဟိုဠ်သို့ ရောက်၍ မင်းပြုသည်။ နန်စံ သုံးဆယ့်ရှစ်နှစ်ရှိသောအခါ ကြမ္မာကုန်သည်။ သာသနာတော် သုံးဆယ့်ကိုးခုတွင် ၎င်းညီတော်၏ သား ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်း ရောက်လျှာ၍ မင်းပြုသည်။ နန်းစံ သုံးဆယ်တွင် ထိုမင်းလွန်သည်။ သာသနာခြောက်ဆယ့်ကိုးခုတွင် ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်း၏ သားတော် အဘယမင်း မင်းပြု

သီဟိုဠ်ဘုရင်တို့ နန်းစံသက္ကရာဇ်ကို အကျဉ်းပြခြင်း ၂၈၅

သည်။ နန်းစံ နှစ်ဆယ်ရှိသောအခါ တူတော် ပဏ္ဍုကာဘယ မင်းကြောင့် တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ် မင်းလပ်သည်။ သာသနာတရားခြောက်ခုနှစ်တွင် ပဏ္ဍုကာဘယမင်း နန်းတက်၍ နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ်မင်းပြုသည်။ သာသနာတော် တစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ရောက်သောအခါ ပဏ္ဍုကာဘယမင်း၏ သား မုဋ္ဌသီဝမင်း နန်းတက်၍ နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်မင်းပြုသည်။ သာသနာတော် နှစ်ရာသုံးဆယ့်ခြောက်ခုရောက်သောအခါ မုဋ္ဌသီဝ မင်း၏ သားတော် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း နန်းတက်၍ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ် မင်းပြုသည်။ နှစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ခြောက်ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ၎င်းညီတော် ဥတ္တိယမင်း နန်းတက်၍ ဆယ်နှစ် မင်းပြုသည်။ နှစ်ရာရှစ်ဆယ့်ခြောက်ခု ရောက်သော အခါ ထိုမင်းညီတော် မဟာသီဝမင်း နန်းတက်၍ ဆယ်နှစ် မင်းပြုသည်။ နှစ်ရာကိုးဆယ့်ခြောက်ခု ရောက်သောအခါ ထိုမင်းညီတော် သူရတိဿနန်း တက်၍ ဆယ်နှစ် မင်းပြုသည်။ သာသနာ သုံးရာခြောက်ခုတွင် သေန၊ ဂုတ္တမည်သော ကျေးမင်းညီနောင်တို့နန်းတက်၍ နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် မင်းပြုသည်။ သာသနာ သုံးရာသုံးဆယ်ပြည့် ရောက်သောအခါ မုဋ္ဌသီဝမင်း၏ သား အသေလမင်းနန်းတက်၍ ဆယ်နှစ် မင်းပြုသည်။ သာသနာ သုံးရာလေးဆယ် ပြည့်တွင် ဧဠာရကျေးမင်းနန်းတက်၍ လေးဆယ့်လေးနှစ် မင်းပြုသည်။ ထိုဧဠာရကျေးမင်းကို ပယ်ရှား၍ သာသနာတော် သုံးရာခြောက်ဆယ့်လေးခု တွင် အဘယဒုဋ္ဌ ဂါမဏီမင်း နန်းတက်၍ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ့်လေးနှစ် မင်းပြုသည်။ ၎င်းမင်း လွန်သောအခါ ညီတော် သဒ္ဓါတိဿမင်း နန်းတက်၍ တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်မင်း ပြုသည်။ နောက်နောက် မင်းတို့၏ နန်းစံနှစ် သက္ကရာဇ်ကို ဆိုလတ္တံ့သော အတိုင်း မှတ်လေ။

(မဟာဝင် စာကိုယ်၌ သာသနာနှစ်ကိုမဆို၊ မင်းတို့၏ နန်းစံနှစ်ကိုသာ ဆိုသည်။ ထိုအတိုင်း တွက်စစ်သော် သက္ကရာဇ်ထက် လွန်သည်။ ထိုသို့ လွန်ခြင်းကား မင်းဖြစ်သော နှစ်ကို ထည့်၍ ရေတွက်ခြင်းကြောင့် တစ်နှစ် တစ်နှစ်စီ ပိုသည်ဟု မှတ်ရမည်။)

ဂါမဏိကုမာရသုတိကဏ္ဍ ဗာဝိသတိမပိုင်း

၂၅- ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသားအကြောင်းကို ပြဆိုခြင်း

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ အကြောင်းကား ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းလည်း မိမိ၏ ညီတော်ရင်းဖြစ်သော မဟာနာဂမင်းသားကို အိမ်ရှေ့အရာ၌ ထား၍ မြှောက်စားတော်မူ၏။ မင်းကြီး၏ မိဖုရားကား မိမိ၏ သားကို အိမ်ရှေ့ထား စေလိုသည်ဖြစ်၍ အိမ်ရှေ့မင်းအား သတ်ခြင်းငှာသာ ကြံစည်၏။ တစ်ရံသော အခါ အိမ်ရှေ့ဖြစ်သော မဟာနာဂမင်းသားသည် သင်းပင်းကျေးကျွန်တို့နှင့် တကွ မြို့၏ အပ၌ တရစ္ဆမည်သော ရေကန်ကို ပြုလုပ်၏။ မိဖုရားလည်း ထိုမင်းသားထံသို့ သရက်သီးကို ပို့စေသော် အပေါ်၌ သရက်သီးတစ်လုံးကို အဆိပ်ဆေးဖြင့် စီရင်၍ ထည့်လိုက်၏။ ထိုမိဖုရား၏ သားငယ်လည်း အိမ်ရှေ့မင်းနှင့်အတူ ပါလာသောကြောင့် ထိုသရက်သီးအုပ် ပို့လှာသည်ကို မြင်လျှင် ခွက်ကို ဖွင့်ပြီး အပေါ်တွင် ပါလာသော သရက်သီးကို ယူ၍ စားတည့်သည်နှင့် မင်းသားအဆိပ်ခိုက်၍ သေလေ၏။

ထိုအကြောင်းကို အိမ်ရှေ့မင်း ဆင်ခြင်မိသော် မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နောင်တော်ထံမှာ အခွင့်သာအောင် တောင်း၍ သားမယား ကျေးကျွန်တို့နှင့်အတူ (ရောဟန ၊ ဇနပုဒ်သို့) သွား၍နေလေ၏။

မဟာဂါမ

ထိုဇနပုဒ်၌ (ယဋ္ဌာလယက^၂) မည်သော ကျောင်းကြီးကို ဆောက်လုပ်၏။ ထိုသို့ဆောက်လုပ်စဉ် အိမ်ရှေ့မင်း၏ မိဖုရား၌ သားတော်ကို ဖွားမြင်၏။ ထိုသားကို နောင်တော်၏ အမည်ကို ယူ၍ တိဿမည်သော အမည်ကို မှည့်၏။ အိမ်ရှေ့မင်းရောက်သည်မှစ၍ ရောဟနဇနပုဒ်လည်း တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ တိုးပွားကြီးကျယ်လေသဖြင့် မဟာဂါမဟူသော အမည်သည် ဖြစ်၏။ အိမ်ရှေ့မင်းလည်း ထိုအရပ်ကို စိုးကွပ်အုပ်ချုပ်ကာ နေလေ၏။ နောင်သော

အခါ မဟာနာဂမည်သော ကျောင်းကြီးကိုလည်း ဆောက်ပေ၏။ ဥဒ္ဓကန္တရ အစရှိသော ကျောင်းတို့ကိုလည်း ဆောက်တော်မူ၏။ ထိုမင်း လွန်သောအခါ မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ယဋ္ဌာလကယတိဿမင်းသည် ဤအရပ်၌ မင်းပြု၏။ ထိုယဋ္ဌာလကယတိဿမင်း လွန်သောအခါ ၎င်း သားတော်ဖြစ်သော (ဂေါဌာဘယ^၁) မင်းပြု၏။ ထိုဂေါဌာဘယမင်း၏ သားတော်ကား ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းတည်း။ ခမည်းတော် ဂေါဌာဘယမင်းလွန်၍ ထိုအရပ်၌ မင်းပြုရသောအခါ ဘုန်းပညာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ကလျာဏီမင်းကြီး၏ သမီးတော်ဖြစ်သော ဝိဟာရဒေဝီကို ရ၍ မိဖုရားမြှောက်တော်မူသတည်း။

ထိုဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရား၏ အကြောင်းကား --- ကလျာဏီမြစ်၏ အနီး၌ တည်သော မြို့ကြီးဝယ် ငါးနန်းစိုက်ထူ၍ မင်းမူသောကြောင့် ကလျာဏီတိဿအမည်ရှိသတည်း။ ထိုမင်းသည် သာသနာတော်ကိုလည်း ကြည်ညို၏။ သဒ္ဓါတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်မှစ၍ (အဘယ) အမည်ရှိသော မထေရ်မြတ်အား သံဃာပရိသတ်နှင့်တကွ ပင့်ဆောင်၍ နန်းတော်၌ အမြဲဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏။ ထိုမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော ဥတ္တိယမင်းသားသည် မိဖုရားကြီး၌ ယဉ်ပါးဆက်ဆံခြင်းကို ပြုမိသဖြင့် မင်းကြီးသိသောခါ ရာဇဝတ်အပြစ်ကို ကြောက်ရကား အရပ်တစ်ပါးသို့ ထွက်ပြေး၍ ကျေးသိမ်ရွာငယ်၌ နေလေ၏။ ထိုရွာကား ဥတ္တိယဟူသော အမည်ကို ရ၏။

ရဟန်းယောင်နှင့် ချစ်စာခွေ

မင်းသားလည်း ရက်လရှည်လျားသော် ပေါင်းဖော်ဖူးသော မိဖုရား၌ တပ်ကြိုက်သောအားဖြင့် ဆောင်းပါးစာခွေရေး၍ မင်းချင်းတစ်ယောက်ကို ရဟန်းယောင်ဆောင်စေပြီးမှ မိဖုရားကြီးထံသို့ ပို့ချေဟု စေလိုက်၏။ ထိုမင်းချင်းလည်း လာခဲ့၍ မင်းအိမ်တံခါးဝ၌ စောင့်နေပြီးသော် မင်းအိမ်၌ အမြဲဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ ကြွလာသော အဘယထေရ်၏ ပရိသတ်အစုန်းမှ လိုက်လေ၏။ အဘယထေရ်သည်လည်း ထိုရဟန်းယောင်ကို မြင်သဖြင့်

၁။ ဂေါဌာဘယ (ဦးဗုဒ္ဓရာဇဝင်)

မိမိ၏ တပည့် မဟုတ်သည်ကို သိလျက်ပင် မင်းကျွမ်းဝင်သော ရဟန်းဖြစ်
 လတ္တံ့ဟု မှတ်ထား၍ မမေးစစ်ဘဲ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြပြီးသော် အနုမောဒနာပြု
 ၍ နေရာမှထခဲ့၏။ မင်းလည်း သံဃာတို့ ကြွကြလျှင် မိမိနေရာမှထ၍
 နန်းတွင်းသို့ ဝင်ခြင်းငှာ အေးထုတ်၏။ မိဖုရားသာလျှင် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ၌
 အိုးခွက်တို့ကိုသိမ်းစေ၍ တည်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းယောင်သည် မိဖုရား
 အနီးသို့ ချဉ်း၍ ခါးပိုက်မှ စာခွေကို ချပြီးလျှင် သံဃာတို့ နောက်သို့ လိုက်၏။

ဝဋ်ကြမ္မာ

စာခွေကျသော အသံကို မင်းကြီးကြား၍ ယူကာဖတ်လေသော်
 မလျော်သော စကားဖြင့် မှာထားလိုက်သည်များကို ကြား၍ ထိုရဟန်းအား
 အမြန်လိုက်၍ ခေါ်တော်မူပြီးမှ စစ်မေးလေသော် ရဟန်းယောင်လည်း
 ဤသို့ ကြံ၏။ ငါသည် ညီတော်၏ တမန်ဖြစ်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်း ပြောဆို
 လိုက်လျှင် ငါ့ကို လည်းကောင်း၊ ငါ့အရှင်ကို လည်းကောင်း မချွတ်သတ်လေ
 တော့မည်။ အဘယမထေရ်ကိုမူကား မင်းကြီးလည်း သဒ္ဓါကြည်ညို၏။ ထို
 အရှင်က ပေးစေသည်ပြောမှ သက်သာရာရတော့မည်ဟု ကြံ၍ “ငါတို့ ဆရာ
 ဖြစ်သော အဘယမထေရ်က ဤသဝဏ်စာကို မိဖုရားကြီး၏ အပါးတွင်
 ချခဲ့ဆို သောကြောင့် ချပါသည်” ဟု ပြောလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် ကလျာဏီတိဿမင်းလည်း ပြင်းစွာ အမျက်
 ထွက်၍ ငါသည် ဤဆရာကို ရဟန္တာဟူသော အမှတ်ဖြင့် အလေးအမြတ်
 လုပ်ကျွေးပြုစုပါသည်။ ဆရာထေရ်တမူကား ငါ၏ မိဖုရားကို ယူ၍ မင်းမူ
 အံ့သော အကြံကို ကြံသည်တကားဟု အာဏာသားတို့ကို လွှတ်၍ အဘယ
 မထေရ်ကို ခေါ်စေပြီးလျှင် မင်းရင်ပြင်၌ ကြိုက်ကြိုက်ဆူသော ^၁ (ဆီပူ
 အိုးကင်း) ဖြင့် ကြော်လေဟု အာဏာပေး၏။ မှူးမတ်ပြည်သူတို့ အူအူ
 သောင်းသောင်း တောင်းပန်သော်လည်း ပညာအဆင်အခြင်နည်းသော မင်း
 ဖြစ်၍ ပြင်းစွာထွက်သော အမျက်ကို မသိမ်းဘဲ အာဏာပေးမြီအတိုင်း
 စီရင်လေ၏။ အဘယမထေရ်လည်း သံအိုးကင်းသို့ ဆင်းရဲခါနီး၌ပင် ကြီးစွာ
 သေ သတိသံဝေဂကို ဖြစ်စေလျက် ဝိပဿနာကိုပြုသဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့
 ရောက်တော်မူ၏။ အနီး၌ရှိသော ပရိသတ်လေးပါးတို့အား ^၂ (တရားဩဝါဒ

ဒိဋ္ဌဂါမဏိမင်းအကြောင်းကို ပြခြင်း

၂၈၉

ကို ပြတော်မူ၍) ရှေးကပြုခဲ့သော ဝဋ်ကို ဆင်ခြင်လျက် ထိုအိုးကင်းတွင် အကြော်ခံ၍ နိဗ္ဗာန်ယူလေ၏။ စာသဝဏ်ချသော ရဟန်းကိုလည်း သုံးပိုင်း ပိုင်း၍ သမုဒ္ဒရာ၌ ပစ်လေ၏။

ရဟန္တာကို ပြစ်မှားသဖြင့် ရေလွမ်းမိုးခြင်း

ထိုအခါ များစွာသော ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုး၊ ဘာကာသနိုးနတ်၊ သမုဒ္ဒရာ စောင့်နတ်တို့သည် အမျက်ထွက်ကုန်၍ သမုဒ္ဒရာရေကို တက်စေ ကြီးစေကုန် ၏။ သုံးရက်ခန့်ရှိလျှင်ပင် မြို့တွင်းသို့ ဝင်လေ၏။ အမတ်တို့လည်း မင်းကြီး ထံကပ်၍ “အရှင်မင်းမြတ်၊ သမုဒ္ဒရာရေသည် အခါမဲ့ ကြီးလာချေပြီ၊ သမုဒ္ဒရာ စောင့်နတ်တို့ကို ပူဇော်မှ ချမ်းသာရမည် ထင်ပါသည်” ဟု လျှောက်ကြ၏။ အသို့ ပူဇော်ရအံ့နည်းဟု မေးလျှင် “အရှင်မင်းကြီး၏ သမီးတော်ကို တင့်တယ် စွာ တန်ဆာဆင်ယင်၍ မဏိမေခလာနတ်၏ အလုပ်အကျွေးအလို့ငှာ ပေးရမည်” ဟု လျှောက်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ပညာနည်းသော သူဖြစ်၍ မိစ္ဆာ အယူရှိသော ပုဏ္ဏားအမတ်တို့စကားကို ယုံကြည်သဖြင့် တစ်ဆယ့် နှစ်နှစ်အရွယ်သာ ဖြစ်သော ဒေဝီအမည်ရှိသော သမီးတော်ကို နတ်နှင့်လျော် သော တန်ဆာဆင်စေလျက် ရွှေအိုးစရည်းဖြင့် ထည့်၍ လုံစွာပိတ်ပြီးသော် မင်းသမီးဟူသော ရွှေပြားကမ္ပည်းကိုလည်း ရေးလျက် သမုဒ္ဒရာနတ်ကို ပူဇော် ပါသည်ဆို၍ ပင်လယ်၌ မျှောလေ၏။ မင်းနှင့်တကွသော ပြည်သူ ပြည်သား တို့လည်း ထိုနေ့ပင် သမုဒ္ဒရာရေ လွှမ်း၍ ပျက်စီးလေကုန်၏။

ဝိဟာရဒေဝီ

အိုးနှင့် မျှောလိုက်သော မင်းသမီးသည်လည်း နတ်ကြီးတို့ စောင့် ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို လက်ဝဲယစ်ကပ်လျက် မျှောလာ သဖြင့်မဟာဂါမအနီး ယောဠကလင်္ကာ ကျောင်းကြီးဆိပ်သို့ ရောက်လာ၏။ မြစ်နား၌နေသော လူတို့သည် ဆယ်ယူ၍မွေးမြူလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး ကြားလျှင် များစွာသော မင်း၏အသရေဖြင့် ဆောင်ယူ၍ မိဘုရားကြီးအရာ၌ ထားပေ၏။ ထိုကြောင့် ထိုမိဖုရားကို “ဝိဟာရဒေဝီ” ဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြလေသတည်း။

ကောင်းမှုကုသိုလ်

ထိုမင်း မိဖုရားနှစ်ဦးတို့သည် ဘုရားရှင်သာသနာ၌ သဒ္ဓါတရား အလွန်ပို၍ သည်ဖြစ်၍ ပြည်မှရသော အခွန် အတုတ်တို့ကို ထက်ဝက် ထက် ဝက်ခွဲ၍ ဥန်ကြလှူဒါန်းခြင်းကို ပြု၏။ မိမိနေရာ မြို့အနီး၌ တိဿမည် သောကျောင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ စိတ္တသတောင်၌ တစ်ဆောင်သော ကျောင်းကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ဂမိဌဝါလီ အမည်ရှိသောကျောင်း၊ ပါလိအမည် ရှိသောကျောင်းကြီးကိုလည်းကောင်း၊ များစွာသော စေတီ ရုပ်ပွားတို့ကို လည်းကောင်း ပြုစုတည်ထောင်၍ ခြောက်ထောင်မျှ လောက်သော သံဃာ တော်တို့အား ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှင့် လုပ်ကျွေးပေ၏။

ဂါမဏိမင်းသား အလောင်းအလျာ သာမဏေ

ထိုအခါ ကောဋိပဗ္ဗတကျောင်း၌ သာမဏတစ်ဦးသည် ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့ ဆုံးမသော စကားကို ရိုသေစွာနာလျက် စင်ကြယ်စွာ သီလ ကျင့်ဝတ်ကိုလည်း ဖြည့်ကျင့်၏။ သံဃာတော်တို့၏ သောက်ရေ သုံးရေ ဝတ်တို့ကိုလည်း မပြတ်လှူဒါန်း၏။ သေနာသနဝတ်၊ ဇန္တာယရဝတ်၊ စေတီ-ယင်္ဂဏဝတ် စသည်တို့ကိုလည်း မပြတ်ပြုပေ၏။ တောင်ထက်စေတီပြင်သို့ လူ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ တက်စေခြင်းငှာ ကျောက်ဖြာကြီးသုံးချပ်ကိုလည်း ခင်းပေ၏။ ထိုသာမဏေသည် တစ်ရံသောအခါ နာသည်ဖြစ်၍ ပင်ပန်းခြင်း သို့ရောက်။ ကျေးဇူးသိတတ်သောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ထိုသာမဏေကို ထမ်းစင်ဖြင့်ဆောင်ခဲ့၍ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးသည် သူနာတို့ကို လုပ် ကျွေးခြင်းငှာ ဆောက်လုပ်၍ထားသော သိလာပသယမည်သော ကျောင်း ပရိပူဇ်၌ ထား၍လုပ်ကျွေးကြကုန်၏။

ဝိဟာရဒေဝီနှင့်သားတော်လောင်း

သဒ္ဓါသီလနှင့် ပြည့်စုံလှသော ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားသည်လည်း နံနက်သောအခါ မင်းအိမ်၌ သံဃာတော်တို့ကို ပင့်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေး ပြီးသော် ညချမ်းသောအခါ တိဿကျောင်းတိုက် အာရာမ်အတွင်း သိလာပဿယ အမည်ရှိသော ပရိပူဇ်သို့လာ၍ မကျန်းမမာသော သံဃာတို့ကို အဖျော်

ဒိဌဂါမဏိမင်းအကြောင်းကို ပြခြင်း

၂၉၁

ရှစ်ပါး ဆေးဝါးတို့ဖြင့်ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ပူဇော်မြဲဖြစ်သတည်း။ ထို သာမဏေရောက်သောအခါ ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားသည် ကျောင်းသို့လာ၍ သံဃာ့ထေရ်၏ အထံသို့ကပ်ပြီးသော် တရားတော်ကိုနာ၍နေ၏။

မထေရ်ကြီးကလည်း “ မိဖုရား-သင်တို့သည် ရှေးကပြုသော ကောင်းမှု၏ အာနိသင်ကြောင့် ဤလူ့ခွင်၌ သူမယှဉ်နိုင်သော မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ရပေသည်။ ယခုဘဝလည်း ကုသိုလ်ပုညကို မမေ့မလျော့ အားထုတ်လော့” ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် မိဖုရားကလည်း “ အရှင်ဘုရား၊ သားသမီးတစ်ယောက်မျှ မရှိသော အကျွန်ုပ်တို့အား များစွာသော စည်းစိမ်ကို ရသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သားညွန့် မြေးဆက် ရှိသော်သာ အကျိုးရှိပေရာ၏” ဟု လျှောက်၏။

အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုမထေရ်မြတ်ကလည်း သားရရာ မရရာသော အကြောင်းကို ဆင်ခြင်ပြီးသော် “ သင်မိဘုရားသည် ယခု နာသောသာ မဏေအား သွား၍ရှုချေလော့” ဟုတိုက်တွန်း၏။ မိဘုရားလည်း သာမဏေ၏ အပါးသို့ကပ်လေသော် သေခြင်းအနီးသို့ ရောက်သည်ကို မြင်၍ “ မောင်ရှင်၊ ငါတို့စည်းစိမ်ချမ်းသာကား အလွန်များပြား ကြီးကျယ်၏၊ ငါတို့၏ သား ဖြစ်ခြင်းငှာ ပတ္တနာလော့” ဟု ဆို၏။ သာမဏေကလည်း ငါမင်းဖြစ်ခြင်းကို အလိုမရှိဟု ပယ်လေသော် မိဖုရားလည်း များစွာသော သံဃာ့ဘတ်၊ ဂိလာနဘတ်တို့ကို လှူဒါန်း၍ပူဇော်ခြင်း စသည်ကို ပြုစေလျက် သာမဏေအား ကျွန်ုပ်သား ဖြစ်အောင် ဆုတောင်းပါဟု တိုက်တွန်း၏။ ထိုအခါမှ သာမဏေလည်း ဆုတောင်းပတ္တနာပြု၏။ စုတေခဲလျှင် ဝိဟာရဒေဝီ ၏ဝမ်း၌ စွဲလမ်းတည်နေလေ၏။ မိဖုရားက ထိုအကြောင်းခြင်းရာကို ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်၍ သာမဏေ၏ အလောင်းကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာ ဖုတ်ကြည်း သင်္ဂြိုဟ်ပေ၏။ သင်္ဂြိုဟ်ပြီးသော် မင်း မိဖုရားနှစ်ဦးတို့သည် ထိုပရိဝုဏ်၏ အနီး၌နေ၍ သံဃာတော်တို့အား အလှူကြီးကို ပေးလျက် နေ့ရက်ရှည်စွာ နေတော်မူ၏။

ချင်ခြင်း ၃-ပါး

ကိုယ်ဝန်ရှိသောအခါ ဝိဟာရဒေဝီမိဖုရားအား ဤသို့သော ချင်ခြင်း သည် ဖြစ်၏။

- (၁) နွားလားပမာဏရှိသော ပျားအုံကို ဦးခေါင်းရင်း၌ ထား၍ လက်ဝဲနံပါးဖြင့် လျောင်းပြီးသော် တစ်သိန်းနှစ်သောင်းသော သံဃာတော်တို့အား ပျားဆွမ်းလှူပြီးမှ ထိုအကြွင်းကို စားလို သည်လည်း တစ်ပါး။
- (၂) ဧဠာရကျေးမင်း၏ သူရဲကြီးဦးခေါင်းကိုဖြတ်သော သန်လျက် ဆေးရေကို ဦးခေါင်းထက်၌ရပ်၍ သောက်လိုသည်လည်း တစ်ပါး။
- (၃) အနုရာဓမြို့အနီး ကြီးစွာသော ကြာကန်မှ ကြာပန်းကို ဆင်လို သည်လည်း တစ်ပါး-

ဤသုံးပါးသော ချင်ခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း။

ထိုအကြောင်းကို ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးအား ကြားလျှောက်လေ သော် နိမိတ်ဖတ်တတ်သော ပညာရှိတို့ကိုခေါ်၍ မေးတော်မူ၏။ ပညာရှိ တို့ကလည်း အရှင်မိဖုရားဝမ်းတွင် တည်သော သားတော်သည်ကား ကြီးမား သော ဘုန်းအာနုဘော်ရှိလတ္တံ့၊ ဧဠာရကျေးမင်းတို့ကို ပယ်ဖျောက်၍ တစ်ယောက်တည်းသော ဧကရာဇ်၏ အဖြစ်ကို ပြုလတ္တံ့၊ ဘုရားသာသနာ တော်ကိုလည်း လွန်စွာထွန်းပစေလတ္တံ့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

နွားလားပမာဏပျားအုံ

ထိုစကားကိုကြားသော် မင်းကြီးသည်လည်း အားရတော်မူ၍ မိဖုရား ၏ချင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေလိုရကား “အကြင်သူသည် နွားလားပမာဏရှိသော ပျားအုံကို ပြနိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသူအား ဤမျှလောက်သော ကျေးဇူး စည်း စိမ်ကို ပေးအံ့” ဟုဆို၍ မြို့ကိုကြွေးကြော်စေ၏။ ထိုကြွေးကြော်သောအသံကို ဇနပုဒ်နေသော ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ ဘာသာကိုသိသော ခြေဆွံ့သော ညဉ့်ကို သိသော ကန်းသော သူအိုတစ်ယောက်ကြားလေသော် မိမိသားတို့

ကိုခေါ်၍ “ အမောင်တို့၊ ငါသည် ရှေးအခါမြင်ဖူးသော မုဒရက်ပင်သည် ဤမည်သောတောင်ကြား၌ရှိ၏။ ထိုအပင်ပွင့်သည် မပွင့်သည်ကို သင်တို့ သွား၍ ကြည့်ကြချေလော့” ဟု စေလိုက်၏။ ထိုသားတို့လည်း အဖစကားဖြင့် သွား၍ကြည့်လေသော် ပွင့်သော မုဒရက်ပင်ကိုမြင်၍ ဖခင်အား အကြောင်း ကိုကြား၏။ အဖလည်း “ အမောင်တို့၊ ငါ့ကို ထိုသစ်ပင်သို့ဆောင်၍ သစ်ခွ ကြား၌ ငြမ်းဖွဲ့၍ထားပါလော့” ဟု ဆို၏။ သားတို့လည်း အဖဆိုတိုင်းပြုကြ၏။ သူတို့လည်း ငြမ်းထက်၌ ငြိမ်သက်စွာလျောင်းအိပ်ပျော်၍ အရုဏ်တက်သော အချိန်၌ထ၍ ပန်းရက်ယူရန်လာသော ပျားတို့၏အသံကို နာခံ၍နေ၏။

ထိုအခါ တစ်ခုသောပျားကြီးသည် ပန်းတစ်ခု၌ ပန်းရက်ယူ၍ နေရာ ဝယ် ပျားငယ်တစ်ခုသည် ပန်းတစ်ပွင့်၌ ပန်းရက်ယူ၍ ပျားကြီးပေါ်သို့ ကျော်ကာ ပျံလာသဖြင့် ပျားကြီးခေါင်းပေါ်သို့ ခြေမှုန့်ကျလေ၏။ ထိုအခါ ပျားကြီးက “ ဦးခေါင်းထက်သို့ ခြေမှုန့်ချ၍သွားသည်ကား သင်အဘယ် မည်သော ပျားနည်း” ဟုဆို၏။ ပျားငယ်ကလည်း “ ငါသွားသည် သင် အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ သင်ကျယ်ဝန်းလှ၏တကား” ဟု ဆို၏။ ပျားကြီးက လည်း “ ဟယ်ကျွန်သားပျားငယ်၊ သင်၌ အဘယ်ဂုဏ်ရှိ၍ ငါ့ကို မထိမဲ့မြင် ဆိုသနည်း” ဟု ဆဲရေး၏။ ပျားငယ်က “ ဟယ်ပျားကြီး၊ ငါ့ကို ပျားဆင်းရဲ၊ ပျားငမဲ့ မှတ်သလော၊ ဤမည်သော တောင်ကြား ဝါးရုံကြီးအလယ်တွင် အဆစ်မရှိသော ဝါလုံးကြီးရှိ၏။ ထိုဝါးလုံးကြီး၏အခေါင်းအတွင်း၌ အရင်း မှစ၍ အဖျားတိုင်အောင် ငါ၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပျားလဘို့တို့ဖြင့် ပြည့်၏။ သို့ စင်သော ဥစ္စာရှင်ကို သင်ကျွန်သားအား အဘယ်မူ၍လေးစားအံ့သနည်း” ဟုဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် ပျားကြီးကလည်း “ ဟယ်-ပျားငယ်၊ အနည်းငယ်သော ဥစ္စာနှင့် သင်ကြိုးဝါးဘိ၏။ ငါတို့၏လက်ရှိဥစ္စာနှင့်ကား သင် ကြားဖူးရုံမျှရှိပါ၏လော၊ ဂေါဋ္ဌသမုဒ္ဒရာ၏ကမ်းနား၌ တစ်ခုသော ဆူးရစ် *ချုံ အောက်တွင် လှေကိုမှောက်၍ထား၏။ ထိုလှေအတွင်း၌ ငါတို့ဥစ္စာဖြစ် သော ပျားလဘို့တို့ဖြင့်ပြည့်၏။ ထိုစကားကိုကြားမှ ပျားငယ်လည်း ဆိတ်ဆိတ် ပျံလေ၏။

* “ ကာဒမ္မဝလ္လိဂုဓမ္မ” ဟု မဟာဝံသဋီကာ- (၃၁၄၌) ရှိသည်။

ယင်းသို့ ငြင်းခုံကြသော ပျားတို့၏ စကားကို သူအိုကြီးကြားခဲ့၏။ သားတို့ ယူဆောင်လာ၍ အိမ်သို့ရောက်သောအခါ ရှေးဦးစွာ ပျားငယ်ဆိုသော အရပ်ကိုစေ၍ ဝါးလုံးကြီးကို ယူစေပြီးသော် လူများတို့နှင့် ပျားကိုဝေ၍ စားကြ၏။ ပျားကြီးဆိုရာ အရပ်၌လည်း အမှန်ရှိရာ၏ဟု ကြံ၍ သားတို့ကို ကြည့်စေသော် လှေစကျင်း အပြည့်ရှိသော ပျားတို့ကို တွေ့၍ မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း တောခုတ်သော သူတို့ကိုခေါ်၍ ဆောင်ယူစေလျှင် လှေတစ်စကျင်းပြည့်မျှလောက်သော ပျားကိုမြင်၍ ရွှင်လန်းဝမ်းသာကြီးစွာသော မဏ္ဍပ်ကို ဆောက်လုပ်၍ ထိုဇနပုဒ်သားအား များစွာသော ဆုလာဘ်ကိုပေး၍ ပျားနှင့်တကွသော လှေကို ဦးခေါင်းရင်း၌ စိုက်ပြီးလျှင် ခင်းအပ်သော မြတ်သောနေရာ၌ မိဖုရားကိုနေစေ၍ သံဃာတော်တို့အား ပျားဆွမ်းကို အလှူပေး၏။ ကြွင်းသော ပျားကိုလည်း မိဖုရားအား စားစေ၍ ထိုချင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေတော်မူ၏။

ဝေဠုသုမန

ဤမှတစ်ပါး ချင်ခြင်းကို ပြည့်စုံစိမ့်သောငှါ ဝေဠုသုမန* အမည်ရှိသော သူရဲကောင်းကို ကျေးမင်းတို့၏ နေရာ အနုရာခမြို့သို့ စေတော်မူ၏။

ဦးခေါင်းနှင့်ကြာပန်း

ထိုသူရဲလည်း အနုရာခမြို့သို့ တစ်ယောက်တည်း သွားပြီးသော် ဧဠာရကျေးမင်း၏ မင်္ဂလာမြင်းထိန်းအိမ်သို့ဝင်၍ အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့၏။ ခုနစ်ရက်၊ ရှစ်ရက်ကြာ၍ ချစ်ကျွမ်းဝင်ကြသောအခါ တစ်ခုသော မာယာဖြင့် ပြောဆို၍ သန်လျက်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာကန်မှ ကြာတို့ကိုလည်းကောင်း ယူ၍ ကဒမ္မမြစ်၏အနီး ဝှက်ထားသော ဧဠာရမင်း စီးသော သိန္ဓောမြင်းကို အတင်းဖမ်းယူကာ စီးလျက် ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး၏ သူရဲဖြစ်ကြောင်းကို လူအပေါင်းတို့အား ကြားစေလျက် မြို့မှထွက်ပြီးလျှင် သန်လျက်ဖြင့် ကြာပန်းကိုယူ၍ လာခဲ့၏။

* ဝေဠုသုမန (သီဟိုဠ်မူ- မဟာဝံသ အဋ္ဌကထာ)

ဒိဋ္ဌဂါမဏိမင်းအကြောင်းကို ပြခြင်း

၂၉၅

ထိုအကြောင်းခြင်းရာကို ဧဠာရမင်း ကြားသော် ဝေဠုသုမနအား ဖမ်းစိမ့်သောငှါ နန္ဒသာရထိမည်သော သူရဲကြီးကိုစေလိုက်၏။ ဝေဠုသုမန သူရဲလည်း လိုက်၍လာသည်ကိုမြင်လျှင် တစ်ခုသောချုံသို့ဝင်၍ မြင်းစီးလျက် ပင် သန်လျက်ကို ကိုင်ကာ နေနှင့်၏။ နန္ဒသာရထိ မိသောအခါ မိမိနေရာမှ ထွက်လတ်၍ နောက်ထပ်လိုက်ပြီးလျှင် နန္ဒသာရထိ သူရဲကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ခုတ်ဖြတ်၍ မြင်းနှစ်စီးနှင့်တကွ ခေါင်းကိုဆောင်ခဲ့၍ ညချမ်းသောအခါ၌ မဟာဂါမသို့ ရောက်လာ၏။ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးသည်လည်း အလွန် အားရတော်မူ၍ ဝေဠုသုမနအား များစွာသော ဆုလာဘ်တို့ကို ပေးတော် မူ၏။

ရတနာသင်္ဘော ခုနစ်စင်း

ဝိဟာရဒေဝီမိဖုရားသည်လည်း ချင်ခြင်းအားလျော်စွာ ပြည့်စုံ လာသဖြင့် အာသာရှိတိုင်းပင် သုံးဆောင်ရပေ၏။ ဆယ်လစေ့သောအခါ ဘုန်းပညာလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော သားတော်ကိုဖွား၍ ပြည်သူပြည်သား တို့နှင့် တကွသော မင်းဆွေမင်းမျိုးတို့သည် အလွန် ဝမ်းမြောက်ကြကုန် သတည်း။ ထိုမင်းသား၏ ဘုန်းအနုဘော်ကြောင့် ဖွားမြင်သော နေ့၌ပင် အထူးထူးသောရတနာတို့ဖြင့် ပြည့်သော သင်္ဘောခုနစ်စင်းတို့သည် သမုဒ္ဒရာ မှလာ၍ မဟာဂါမမြို့ဆိပ်မှာ ကပ်လာကုန်၏။ ပြည်သူ ပြည်သားတို့သည် မင်းအား ကြားလျှောက်လေသော် ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးလည်း အဿာ- မိက၊ သဿာမိကအဖြစ်ကို စိစစ်တော်မူ၍ ထိုလှေသင်္ဘော၌ ပါလာသော ရတနာ ရွှေငွေတို့ကို မင်းအိမ်သို့ဆောင်၍ ပုံစေသည်၊ ထန်းခုနစ်ဆင့် မြင့်ကုန် သတည်း။

ဆင်တော်

ကောင်းကင်ပျံသော ဆဒ္ဒန်ဆင်မျိုးမှ ဖြစ်ပွားသော ဆင်ငယ်ကိုလည်း မိဘတို့ယူဆောင်၍ မဟာဂါမ၏အပါး စီးသွားသော ဂင်္ဂါမြစ်၏အနီး ချုံကြီး အတွင်း၌ ထားလာပေ၏။ ထိုဆင်ငယ်ကို ကဏ္ဍုလမည်သော ငါးမျှားချိတ် သော တံငါတွေ့၍ မင်းကြီးအား လျှောက်လေသော် မင်းလည်း ဆင်ဆရာ

တို့ကိုစေ၍ ဖမ်းယူလျက် မွေးမြူ ချီးမြှောက်တော်မူ၏။ ထိုဆင်အား ကဏ္ဍုလ
တံငါသည် ကြားလှာသောကြောင့် ကဏ္ဍုလဆင်တော်ဟူသော အမည်ကို
သမုတ်ကြ၏။

အမည်တော်မင်္ဂလာသဘင်

ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးလည်း သားတော်ကို အမည်မှည့်အံ့သော
အခါ ကြီးစွာသော တန်ဆောင်း မဏ္ဍပ်ကိုပြု၍ တစ်သောင်းနှစ်ထောင်မျှ
လောက်သော သံဃာတို့ကို ပင့်ဖိတ်ပြီးလျှင် ငါ၏သားတော်သည် သီဟိုဠ်
ကျွန်းအလုံးကို အုပ်ချုပ်၍မင်းပြုရသဖြင့် မြတ်စွာဘုရား သာသနာကို အကယ်
၍ ချီးမြှောက်နိုင်ပါသည်ဖြစ်အံ့၊ ငါ့နေရာဖြစ်သော တိုက်ခန်းသို့ ရဟန်းတော်
တစ်ထောင်ရှစ်ပါးတို့သည် ဝင်၍လာစေသတည်း၊ ထိုရဟန်းတို့လည်း သင်္ကန်း
ရုံလျက်သာ ကြွလာစေသတည်း၊ ဤတံခါးခုံ၌ လက်ယာခြေကိုသာ ရှေးဦးစွာ
ချစေသတည်း၊ တစ်ခုသော ထီးနှင့်ယှဉ်သော ဓမ္မကရိုဏ်းကို ထုတ်ဆောင်လာ
စေသတည်း၊ ဂေါတမအမည်ရှိသော မထေရ်မြတ်သာလျှင် ငါထားလင့်သော
သားငယ်*ကိုလည်း ကိုင်စေသတည်း၊ ထိုအရှင်သာလျှင် သရဏဂုံသီလကို
ပေးစေသတည်းဟု ကြံလျက် မိဋ္ဌာန်၍နေလင့်၏။

သံဃာတို့ကြွလာသောအခါ ထိုအလုံးစုံ ကြံသောအတိုင်း ဖြစ်လေ
လျှင် စင်စစ်မချွတ် ငါ့သားမြတ်သည် ဤကျွန်းရပ်အလုံးကို သိမ်းကျုံး၍
မင်းမူလတ္တံ့ဟုသိ၍ ပီတိသောမနဿဖြစ်လျက် သံဃာတော်တို့အား ယနာ
ဆွမ်းဖြင့် လှူဒါန်းပူဇော်၍ တရားတော်ကိုနာပြီးမှ သားတော်၏ အမည်ကို
ရွေးချယ်သောအခါ မဟာဂါမဋ္ဌမင်းကြီးဖြစ်၍ “ဂါမဏီ” ဟူသော အမည်၊
ခမည်းတော်၏ အဘယ-ဟူသော အမည်နှစ်ပါးကိုစပ်ဘိ၍ “ ဂါမဏီ-
အဘယ ” ဟူသော အမည်ကို မှည့်၏။

* အချို့မူ၌- ပရိတ်ချည်ကိုဟု ရှိ၏။ သင့်သည်ပင်။ “ ပတိဂဏှတု ပုတ္တကံ ” (သီဟိုဠ်မူ
မဟာဝံသပါဌ်-၁၂၄) “ ပတိဂဏှတု-သုတ္တကံ ” (မြန်မာ-ပေမူ မဟာဝံသပါဌ်)။

ဒိဋ္ဌဂါမဏိမင်းအကြောင်းကို ပြခြင်း

၂၉၇

တိဿမင်းသား

ထိုအမည်မှည့်ပြီးသည်နောက် ကိုးရက်မြောက်သောနေ့၌ မင်းကြီးသည် ဝိဟာရဒေဝီမိဖုရားနှင့် ပျော်ပါးရွှင်မြူးတော်မူသည်ကို အကြောင်းပြု၍ မိဖုရား၌ ကိုယ်ဝန်တစ်ဖန် တည်ပြန်လေ၏။ ထိုအခါ မိဖုရားအား ဤသို့သော ချင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စကားပင်ကြီး၏ အရင်း၌ သန့်ရှင်းတင့်တယ်သော နေရာထက်၌ အိပ်ပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင်ကြွေသော စကားပန်းတို့ကို နမ်းတော်မူလို၏။ ဤအကြောင်းကို မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်ပြန်သော် အလိုအတိုင်း စီရင်၍ ထိုချင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေတော်မူ၏။ ဆယ်လစေ့၍ ဖွားလေသော် ထိုသားတော်အား “တိဿ”ဟူသော အမည်ကိုမှည့်၏။

မင်းသားနှစ်ဦးတို့လည်း များစွာသော အခြံအရံတို့ဖြင့် ကြီးပွား၍ ငါးနှစ်အရွယ်ရှိသဖြင့် ထမင်းခွံခြင်း မင်္ဂလာကို ပြုအံ့သောအခါ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးလည်း သံဃာတော် ငါးရာတို့အား ပင့်ဖိတ်၍ ယနာဆွမ်းဖြင့် လှူဒါန်းလုပ်ကျွေးပြီးသော် သံဃာတော်တို့မှ ကြွင်းသော ယနာထမင်းကို ရွှေခွက်ဖြင့် ထည့်၍ မိဖုရားကိုလည်း စားစေ၏။ သားတော်နှစ်ဦးတို့ကိုလည်း သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကို အကယ်၍ စွန့်ပစ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဝမ်းသို့ ဝင်သော ဤထမင်းသည် အစာမကြေ ရှိစေသတည်းဟု ဆို၍ ကျွေး၏။ မင်းသားတို့လည်း အမြိုက်သုဓာဘုတ်ကဲ့သို့ နှစ်လိုဝမ်းသာစွာ စားကြကုန်၏။

အလိုကိုစမ်းခြင်း

ဂါမဏိမင်းသားသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ်၊ တိဿမင်းသည် ဆယ်နှစ်အရွယ်ရှိသောအခါ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးသည် သားတော်တို့၏ အလိုကို စမ်းခြင်းငှါ သံဃာတော်ငါးရာတို့ကို ပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီးသော် သံဃာတော်တို့မှ ကြွင်းသောထမင်းကို ရွှေခွက်သုံးခုဖြင့် သုံးဖို့ထည့်ပြီးလျှင် သားတော်နှစ်ဦးကိုခေါ်၍ “ချစ်သားတို့- မောင်တို့သည် ဘိုးဘစဉ်ကာ နွယ်လာမပြတ် ကိုးကွယ်အပ်သောအမျိုးတို့၏ နတ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းသံဃာတို့၏ မျက်ကွယ်သည် အဘယ်အခါမျှ မဖြစ်ပါကုန်အံ့၊ ဖြစ်မူ ဤထမင်းသည် အစာမကြေဖြစ်စေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ စားကြကုန်လော့”ဟု ဆို၍

ကျွေး၏။ ညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း အားရဝမ်းသာ ထိုသစ္စာကိုပြု၍ စားကြ၏။

ထို့နောက် တစ်ခုသော ထမင်းခွက်ကို ကိုင်၍ “ ငါတို့ညီနောင် နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ယုံမှားကင်းလျက် အသက်တည်သမျှ သင့်တင့် ညီညွတ်သည် ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊ မသင့်မူ၍ ငြူစုနှောင့်ယှက် မျက်လိုသူအား အစာမကြေစေသတည်းဟု ဓိဋ္ဌာန်၍ စားကုန်လော့” ဟု ဆို၍ ကျွေး၏။ ညီနောင်နှစ်ပါးလည်း အားရဝမ်းသာ သစ္စာပြု၍ စားကြ၏။ ထို့နောက် တစ်ခုသော ထမင်းခွက်ကို ကိုင်၍ “ ငါတို့သည် ကျေးမင်းတို့နှင့် စစ်ထိုး ခြင်းကို မပြုကုန်အံ့၊ စစ်ထိုးသော် ဤအာမ ကြေစေသတည်း၊ ဓိဋ္ဌာန်၍ စားကုန်လော့”ဟု ဆို၍ ပေးပြန်၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် ညီတော် တိဿသည် ထမင်းကို ယူ၍ပစ်လိုက်၏။ နောင်တော်ကား ထမင်းကို ပစ်ကြ ၍ မစားဘဲ ဖခင်ကို ရှိခိုး၍ အိပ်ယာထက်၌ ကွေးလျက် အိပ်နေ၏။

မယ်တော်မိဖုရားသည် သားထံသို့ သွား၍ ဖြောင်းဖြ သာယာသော စကားဖြင့် “ ချစ်သား ဂါမဏိ၊ သင်သည် အဘယ်ကြောင့် အိပ်ရာထက်၌ ခွေလျက်အိပ်နေသနည်း၊ သင်၏ လက် ခြေကို ဆန့်တန်းလျက် ချမ်းသာစွာ အိပ်ပါတော့လော့” ဟု မေး၏။ မင်းသားကလည်း “ မယ်တော်၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တစ်ဘက်၌ ကျေးလူမျိုးတို့သည် နေကုန်၏။ ဂေါဌမည်သော သမုဒ္ဒရာသည် လည်း အိမ်၏ အနီးမှာပင်ရှိ၏။ ထိုသို့အိပ်ရာ ကျဉ်းကျပ်စွာသောကြောင့် လက်ခြေ မဆန့်သာ၍ ကွေးကာ အိပ်ရဘိသတည်း” ဟု ဆိုပေ၏။ ထို စကားကို ခမည်းတော်မင်းကြီးကြားသော် ဝမ်းသာတော်မူ လျက်ပင် ဆိတ် ဆိတ်နေ၏။ ဤသို့အစဉ်သဖြင့် ကြီးပွား၍ ဂါမဏိမင်းသားလည်း တစ်ဆယ့် ခြောက်နှစ် အရွယ်သို့ ရောက်လေသော် ဘုန်းတောက်ပ၍ ကျွန်းလုံးနှံ့မျှ ကျော်စောသတည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၈၈) ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော ဂါမဏိကုမာရသုတိ အမည်ရှိသော
ဗာဝီသတိမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ယောဓလာဘကဏ္ဍ တေဝိသတိမပိုင်း

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ သူရဲတစ်ကျိပ်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်း ဖွားစက ရခဲ့သော ကဏ္ဍလဆင်သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် အင်အားကြီးမားလှသည်။ ရဲရင့်သန်မြန် စွမ်းအန်တေဇော်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်။ အရာရာ၌ လိမ္မာခြင်း ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှား၏။ မင်းသား၏ ရှေးကောင်းမှုကံကြောင့် ကျွန်ခံလာကြသော (သူရဲကောင်းတို့အား နန္ဒီမိတ္တလည်းတစ်ယောက်၊ သူရနိမိလလည်းတစ်ယောက်၊ မဟာသောဏလည်းတစ်ယောက်၊ ကောဋုတိမ္ပရ*လည်း တစ်ယောက်၊ ထေရပုတ္တာဘယလည်း တစ်ယောက်၊ ဘရဏလည်း တစ်ယောက်၊ ဝေဠုသုမနလည်း တစ်ယောက်၊ ခဉ္စဒေဝလည်း တစ်ယောက်၊ ဖုဿဒေဝလည်း တစ်ယောက်၊ လဘိယျဝသဘလည်း တစ်ယောက်) ဤတစ်ကျိပ်သော သူရဲကြီးတို့သည် ကျွန်တော် လာ၍ခံကုန်၏။

“နန္ဒီမိတ္တ-” အကြောင်းကား ထိုတစ်ကျိပ်တို့တွင် ဧဠာရကျေးမင်း၏ စစ်သူကြီး ဖြစ်သော မိတ္တအမည်ရှိသော အမတ်သည် မိမိအပိုင်စားရသော နယ်၏အတွင်း စိတ္တ*မည်သော တောင်၏အနီး၌ ရွာကြီးတစ်ခုကို မိမိနှမအား ပေး၍ နေစေ၏။ ထိုနှမ၏ သားသည် အအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော လျှို့ဝှက်ရာ အင်္ဂါရှိ ၏။ လွန်ကဲသော ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံရကား ဦးရီးစစ်သူကြီးမိတ္တ၏ အမည်ကို ယူ၍ မိတ္တဟု မှည့်၏။ ထိုသူငယ်သည် ခုနစ်နှစ် ရှစ်နှစ်အရွယ် ကပင် လည်ပတ်လှသောကြောင့် မိဘတို့သည် လိုက်၍ခါး၌ ကြီးစွာသော ကြိုးလွန်ဖြင့် ချည်နှောင်ဆောင်ခဲ့၏။ အိမ်သို့ရောက်၍ တံခါးခုံကို လွန်သော အခါ ရုန်း၍လွန်ကို ပြတ်စေလျက်ပြေး၏။ ထို့ကြောင့် (နန္ဒီမိတ္တ) ခေါ်ဝေါ်ကြသတည်း။

ထို နန္ဒီမိတ္တသည် အရွယ်ရောက်သောအခါ ဆင်ပြောင် ဆယ်စီး အားကိုဆောင်နိုင်၍ မြို့သို့လာပြီးလျှင် ဦးရီးစစ်သူကြီးထံမှာ နေလာ၏။

* ဂေါဋ္ဌယိမ္မရ (သီဟိုဠ်မူ -၁၁၆။) * မိတ္တ- (မြန်မာ မဟာဝံသ ပေမူ)

သာသနာတော်ကိုလည်း ကြည်ညိုလေးမြတ်၏။ ထိုအခါ အနုရာဓမြို့၏ အနီးအပါး၌ ဘုရားစေတီစသည်ကို ဖျက်ဖောက်သော ကျေးကုလား၊ ဘုရားကို မပူဇော်ဘဲ ပြက်ချော်သဖြင့် ပြောဆိုသော ကျေးကုလား၊ ဘုရားကို မပူဇော်ဘဲ ပြက်ချော်သဖြင့် ပြောဆိုသော ကျေးကုလားတို့ကို ရုတ်ချည်းလှည်း၍ ပေါင်တစ်ဘက်ကို ခြေဖြင့် နင်းလျက် လက်ဖြင့် ပေါင်တစ်ဘက်ကို ကိုင်၍ ဝါးခွဲသကဲ့သို့ ခွဲ၍ပစ်လေ၏။ ပစ်သမျှသော အကောင်ကိုလည်း နတ်တို့သည် ကွယ်ပျောက်စေ၏။ ကျေးကုလားတို့သည် ကုန်ပျောက်ခြင်းများ၍ ရိပ်မိကြရကား မင်းအား ကြားလျှောက်ကုန်သော် ထိုနန္ဒီမိတ္တကို ဖမ်းကြကုန်ဟု ဆို၏။

ထို ကုလားတို့သည် ဖမ်းခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ထိုအခါ နန္ဒီမိတ္တလည်း ဤသို့ပြုသည်များသဖြင့် လူကုန်ခြင်းသာ ဖြစ်လေရာသည်၊ သာသနာတော်၏ ထွန်းပခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ရာ၊ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုသော မင်းတို့သည် ရောဟနဇုန်မှာ ရှိကုန်သည်။ ထိုသို့သွား၍ မင်းထံ ခစားပြီးလျှင် ဤကျေးကုလားတို့ကို ဖမ်းသတ်၍ ပြည်ကို ထိုမင်းအား အပ်ပြီးလျှင် သာသနာတော်တောက်ပအောင် ငါပြုအံ့ဟု ကြံ၍ ဂါမဏိမင်းသားထံသို့ လာခဲ့၏။ ဂါမဏိမင်းသားလည်း မယ်တော်နှင့်တိုင်ပင်၍ နန္ဒီမိတ္တအား သိမ်းပိုက်ပြီးလျှင် များစွာသော အခြံအရံ စည်းစိမ်ပေး၍ ချီးမြှောက်တော်မူ၏။

“သူရမိလ”-အကြောင်းကား ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးသည် ဧဠာရကျေးမင်းတို့အား တားမြစ်ခြင်းငှါ ဂင်္ဂါမြစ်ကြီး၏ အလုံးစုံသော ဆိပ်တို့၌ အစောင့်အရှောက်ဖြစ်သော လူတို့ကိုထားရ၏။ ထိုသို့ထားရာတွင် ဝိဟာရဒေဝီမှ တစ်ပါးသော မိဖုရား၏သားဖြစ်သော ဒီယာဘယမင်းကိုလည်း ထိုဂင်္ဂါမြစ် ကမ္ဘာမည်သော ဆိပ်၌ ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ စောင့်စေ၏။ ထိုဒီယာဘယမင်းလည်း တစ်ယူဇနာ နှစ်ယူဇနာနီးသော မြို့ရွာ၌ ဆွေကြီးမျိုးကြီးတို့မှ တစ်ယောက် တစ်ယောက်စီသော သားကို မိမိထံသို့ ပို့စေ၏။ ကောဋ္ဌိဝါလဇနပုဒ် ခဏ္ဍကပိဋ္ဌိက အမည်ရှိသော ရွာ၌ သံဃမည်သော သူကြီးအား သားခုနစ်ယောက်ရှိ၏။ ထို့တွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော သားကား နိမိလအမည်ရှိ၏။

ထိုနိမိလသည် ဆင်ပြောင်ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင်၏။ ထိုနိမိလကို အလိုရှိရကား ဒိဃာဘယမင်းသည် သူကြီးကိုခေါ်၍ သင်၏သားကို ငါ့ထံ၌ ထားလှည့်ပါဟု တောင်း၏။ သူကြီးလင်မယားတို့ကား သားကိုမင်းထံ၌ မထားလို ကြကုန်၊ အစ်ကို ခြောက်ယောက်တို့မူကား ထိုနိမိလသည် အမှုလုပ်ခြင်း၌ ယှင်းရိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သွားစေလိုကြသတည်း။ နိမိလလည်း အစ်ကိုတို့ကို အမျက်ထွက်၍ နံနက်စောစောကလျှင် သုံးယူဇနာ ရှိသော အရပ်ကို အရောက်လာ၍ ဒိဃာဘယမင်းအား ခစား၏။ မင်းသားလည်း စုံစမ်းခြင်းငှါ ဝေးစွာသော ခရီး၌ ကိစ္စကို စေ၏။

“ အချင်းနိမိလ၊ စေတိယ တောင်အနီး၊ ဒွါရမဏ္ဍလရွာကြီး၌ ငါ့အဆွေဖြစ်သော ကုဏ္ဍလပုဏ္ဏားသည် ရှိ၏။ ထိုပုဏ္ဏား၏အထံသို့ သင်သွားချေ၊ ထိုပုဏ္ဏားအား သမုဒ္ဒရာတစ်ဘက်၌ဖြစ်သော ဥစ္စာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားပေးလိုက်သမျှသော ဘုဏ္ဏာကို ဤကစ္ဆကဆိပ်သို့ ဆောင်ခဲ့လော့”ဟု ဆို၍ သဝဏ်စာရေးပြီးလျှင် လွှတ်လိုက်၏။ ထိုကစ္ဆကဆိပ်နှင့် အနုရာဓမြို့ကား ကိုးယူဇနာ ကွာ၏။ နိမိလလည်း နံနက် အရုဏ်တက်က သွားလေ၏။ ထမင်း နံနက်စာ မစားမီ ပုဏ္ဏားထံသို့ ရောက်လျှင် ဒိဃာဘယမင်း စေလိုက်ကြောင်းကို ပြောကြား၏။

ပုဏ္ဏားကလည်း လုလင်၊ သင့်ကိုယ်၌ ချွေးယိုလှ၏၊ ရေချိုးချေဦးလော့ ဟုဆို၏။ ထိုနိမိလလည်း အနုရာဓမြို့ကို မရောက်ဖူးသောကြောင့် တိဿဝါပိ ရေကန်၌ရေချိုး၍ မဟာဗောဓိကိုလည်းကောင်း၊ ထူပါရုံစေတီကိုလည်းကောင်း၊ ပူဇော်ပြီးသော် မြို့တွင်းခရီးသို့ ဝင်၍ အလုံးစုံသော မြို့ကိုလည်၍ ကြည့်ရှုပြီးမှ ပန်းဈေးဆိုင်၌ နံ့သာတို့ကို ဝယ်ပြီးလျှင် မြောက်တံခါးဖြင့်ထွက်၍ ပုဏ္ဏားအိမ်သို့လာခဲ့သော် ထမင်းကျက်နပ်သော အခါ၌ပင် ရောက်၏။ ပုဏ္ဏားလည်း လုလင်၊ အဘယ်နေ့က လာသနည်း၊ အဘယ်မျှရက်ကြာအောင် လာရသနည်းဟု မေး၏။ နိမိလကလည်း “ ယနေ့ နံနက် အရုဏ်တက်က ထ၍လာပါသည်၊ အရှင်အိမ်သို့ ရောက်သောကာလ ရေချိုးချေ စေသောကြောင့် တိဿဝါပိ ရေကန်၌ ရေချိုး၍ ဗောဓိပင်စေတီကို ပူဇော်ပြီးမှ အနုရာဓမြို့အလုံးကို ကြည့်ရှု၍ နံ့မှ လာခဲ့ပါသည်”ဟု ပြော၏။

ပုဏ္ဏားလည်း ထိုစကားကို ကြားလျှင် “ အမောင်ကား အံ့ဖွယ် သရဲ မဖြစ်ဖူးသော သူပေတကား၊ အာဇာနည် ယောက်ျားပေတကား” ဟု ကျောလက်သပ်၍ ချီးမွမ်းပြီးလျှင် စားဖွယ်သောက်ရာ များစွာကျွေးမွေး၏။ ဤယောက်ျားကို ဧဠာရမင်းတို့သိမူ လက်တွင်းက မလွတ်ဘိရာ၊ ထို့ကြောင့် ဤမြို့မှာ ထား၍မသင့်ချေ၊ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်း၏ ထံ၌ နေခြင်းသာ သင့်ပေသည်ဟု ကြံ၏။ သဝဏ်စာခွေရေးပေးလျှင် ဒိယာဘယမင်းအား ပေးဖွယ်ကမ်းဖွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏဝဗုဒ္ဓ အမည်ရှိသော များစွာအဖိုးထိုက် တန်သော အဝတ်ပုဆိုး၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ အသပြာတို့ကိုပေး၍ “ အမောင်၏ အရှင်ဖြစ်သော ဒိယာဘယမင်းသားထံသို့ ပြန်တော့”ဟု လွှတ်လိုက်၏။

နိမိလလည်း ပုဏ္ဏားပေးလိုက်သမျှကို ယူ၍ နေမွန်းတည့်သည့် အခါက လာခဲ့သည်။ ညဉ့်သုံးချက်မတီးမီပင် ကစ္ဆကဆိပ်သို့ ရောက်၍ မင်းသားအား ဆက်သတည်း။ မင်းသားလည်း အလွန်နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ ထိုနိမိလကို တစ်ထောင်မျှသောရတနာဖြင့် တန်ဆာဆင်စေ၍ တစ်ထောင် သော ရိက္ခာကိုပေး၍ မြှောက်စား၏။ တစ်ပါးသော မင်းယောက်ျားတို့ ငြူစုစကားဆိုသည်ကို ကြားလေလျှင် ထိုသူတို့ကို နိမိလအား ချေးတွန်းခြင်း၊ အဝတ်ဖွတ်ခြင်းကို ပြုစေ၏။ ဒိယာဘယမင်းသားသည် မိမိသုံးဆောင်သော အဖိုးများစွာထိုက်သော အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ အဝတ်ပုဆိုးတို့ကို အသပြာ တစ်သောင်းနှင့်တကွပေး၏။

ထိုနိမိလလည်း ရသမျှသော ဥစ္စာတို့ကို ငါ၏မိဘအား ကျေးဇူးဆပ် သင့်လေသည်ဟု နှလုံးပြုလျက် ထိုနေ့ညဉ့်ပင် မိဘရွာသို့သွား၍ အမိအား တစ်သောင်း၊ အဘအား အိပ်ရာကို လက်ဆောင်ပေးပြီးမှ နံနက်ထ၍ ကစ္ဆက ဆိပ်သို့ ပြန်လာ၍ အရုဏ်မတက်မီရောက်၏။ မင်းသားလည်း ထိုအကြောင်း ကိုသိလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်လျက် ကျေးမက် ရွာပြည် အခြံအရံနှင့်တကွ တစ်သောင်းမျှသော ဥစ္စာကိုပေး၍ ခမည်းတော် ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီး ထံသို့ ပို့ပေ၏။ မင်းကြီးလည်း “ သူရနိမိလ”ဟူသော အမည်ကို ဘွဲ့ပေး၍ သားတော် ဂါမဏိမင်းအား အပ်နှင်းတော်မူ၏။

“ မဟာသောဏ ” သူရဲအကြောင်းကား-ကုဋေမြို့ရှိကဏ္ဍိကာအရပ်၌ ဟုန္ဒရီဝါပိ မည်သော ရွာသည် ရှိ၏။ ထိုရွာ၌ သူကြီးပြုလုပ်သော တိဿ

သူကြွယ်အား သားရှစ်ယောက်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုရှစ်ယောက်တို့တွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော သားသည် “သောဏ” အမည်ရှိ၏။ ထိုသောဏသည် ငါးနှစ်ရွယ် ငယ်သော ကာလကပင် ထန်းပင် အုန်းပင်ငယ်တို့ကို နုတ်နိုင်၏။ ဆယ်နှစ်ရှိသောအခါ ကြီးစွာသော ခွန်အားရှိသည်ဖြစ်၍ ထန်းပင် အုန်းပင် ကြီးတို့ကို နုတ်နိုင်၏။ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် အရွယ်သို့ရောက်သော အခါ ဆင်ပြောင်ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ကျော်စောထင်ရှား၏။ ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီး ကြားသိတော်မူလျှင် ခေါ်ဆောင်၍ တစ်ထောင် သော ရိက္ခာနှင့် မြို့ရွာကံကျွေး ပေး၍ သားတော်ဂါမဏိမင်းအား ဆောက်နှင်း ပေ၏။

“ ကောဋတိမ္ပရ ” ၏အကြောင်းကား-ဂိရိမဏ္ဍလိကမည်သော ဇနပုဒ် ၏ နိစ္စေလဝိဋ္ဌိကမည်သော ရွာ၌ မဟာနာဂမည်သော သူကြီးတွင် သား ခုနစ်ယောက်ရှိသတည်း။ အငယ်ဆုံးဖြစ်သော သားသည် ပုသော၊ ကွသော ကိုယ်ရှိ၏။ ပျင်းလည်း ပျင်း၏။ ထို့ကြောင့် ကောဋကဟူသော အမည်ကို မှည့်၏။ စွမ်းအန်မူကား ဆင်ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင်၏။ အစ်ကိုခြောက် ယောက်တို့သည် ပဲကြီးခင်းအလို့ငှါ ယာထွန်ကြကုန်သော် အဖော်မရသည် ဖြစ်၍ ထို ညီငယ်အား ပြက်ရယ်စကား များစွာ ဆိုကြကုန်၏။ ဆိုဖန်များ သော် “ အစ်ကိုတို့၊ ကျွန်ုပ်တာဝန်ကို ထားကြပါ၊ ကျွန်ုပ်လုပ်ကိုင်မည်” ဟု ဆို၏။

အစ်ကိုတို့လည်း တည်ပင်၊ ယင်းတိုက်ပင် စသည်တို့များရာ ကျယ်စွာ သော ဌာနကိုထား၍ မိမိတို့အား ထိုက်သောအရပ်ကို အသီးသီးပြုပြင်ပြီး သော် “ငကွ၊ သင်၏အဖို့သာ ကျန်တော့သည်၊ သွား၍ ခုတ်ထွင်လော့” ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ကောဋကလည်း လျင်စွာသွား၍ ထားသောအရပ်၌ တည်ပင် စသည်တို့ကို ဆွဲကာ ဆွဲကာ နုတ်၍ မြေညီညွတ်ပြီးမှ အိမ်သို့ပြန်လာ၏။ အစ်ကိုခြောက်ယောက်တို့လည်း ထိုကောဋက၏ အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်သော အပြု အမူကိုမြင်လျှင် ရင်သပ်လက်တီး ချီးမွမ်းကြကုန်လျက် ငါ့ညီသည် ဤအရပ် ၌လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲသားအမှုနှင့်လည်းကောင်း မတန်ချေ၊ မင်းခစားပြုရ သော် လျင်စွာ သူကောင်းဖြစ်ရာ၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုသို့ တည်ပင်ကို နုတ်နိုင်သော စွမ်းပကားကြောင့် “ ကောဋတိမ္ပရ ” ဟူသော အမည်သည်ဖြစ်

၏။ ထိုအကြောင်းကို ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးကြားသိတော်မူလျှင် ထိုသူကို ခေါ်ဆောင်၍ တစ်ထောင်သော ရိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ မြို့ရွာ ကံကျွေးကို လည်းကောင်း ပေး၍ သားတော် ဂါမဏိမင်းအား ဆောက်နှင်းပေ၏။

“အဘယသုရဲ” ၏ အကြောင်းကား- ကောဋုတောင်၏ အနီး ကတ္တိရွာကြီး၌ အုပ်ချုပ်နေသော ရောဟဏမည်သော သူကြွယ်သည်ရှိ၏။ ထိုသူကြွယ်၏ သားသည် အဘယအမည်ရှိ၏။ ထိုအဘယသည် တစ်ဆယ့် နှစ်နှစ် အရွယ်ကပင် လူလေးယောက်၊ ငါးယောက်ချီကြွလောက်သော ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်ဖျာတို့ကို ဂုံညင်းကဲ့သို့ ထိုး၍ ထိုး၍ ပစ်လွှင့်သော အားဖြင့် ကစား၏။ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိသောအခါ အဘယသူကြွယ်က ဘေးအန္တရာယ်ကို တားစိမ့်သောငှါ အလျားတစ်ဆယ့်ခြောက်တောင်ရှည် သောသုံးဆယ့်ရှစ် လက်သစ်လုံးပတ်ရှိသော ရှားနှစ်ဆောက်ပုတ်ကို ပြုလုပ်၍ ပေး၏။ အဘယ လုလင်သည် ထိုဆောက်ပုတ်ဖြင့် အုန်းပင် ထန်းပင်တို့ကို ရိုက်ခတ်၍ ဖြတ်နိုင် လှည်းနိုင်သတည်း။ မိဘတို့ကလည်း ငါတို့သားသည် အားအင်ကြီးလှသည်၊ မင်းစိုးတို့သိလျှင် အန္တရာယ်ပြုလေတော့မည်ဟု စိုးရိမ် ၍ သားကိုနားချပြီးလျှင် အစဉ်ကိုးကွယ်ထားသော မဟာသုမန*ထေရ်၏ အထံ၌ သာမဏေပြု၍ နေစေ၏။

ထိုသာမဏေသည် ဗောဓိပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျောင်းအရံဖြစ် သောထန်းပင် အုန်းပင် တို့ကိုလည်းကောင်း ရေလောင်း၍ ကျောင်းပရိ ကံတို့ကို အလွန်ရွက်ဆောင်၏။ တစ်ရံသောအခါ ကောဋုတိမ္မရသည် မိမိ အခြံအရံနှင့် တကွ မိဘရှိရာသို့ လာလတ်သော် ထိုကောဋုတောင် ကျောင်း အရပ်သို့ရောက်၍ ကျောင်းအရံတွင်းဝယ် ထမင်းအဖျော် စားသောက်ပြီး မှ အုန်းပင်တို့၏ အသီးကိုမြင်လျှင် နောက်တွင်ပါသော လူတို့အား စားစေလိုရ ကား လှုပ်ကာလှုပ်ကာ ချ၍ပေး၏။ အုန်းပင်အချို့လည်း ကျိုး၍ ကျလေ၏။ စားသောက်ပြီးမှ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်းတွင် အိပ်၍နေ၏။

အဘယ သာမဏေသည် ဆွမ်းခံရာမှပြန်လာ၍မြင်သော် “ဤ အုန်းပင်တို့ကို အသူဖျက်သနည်း”ဟုမေး၏။ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်း၏ သူရဲကောင်းဖြစ်သော ကောဋုတိမ္မရသည် လှုပ်ချသည်နှင့် ကျိုးကြောင်းကို ဆိုလျှင် ဤငှာသည် မိမိစွမ်းအင်ကိုသာ စွမ်းအင်မှတ်သည်၊ သူတစ်ထူး

* မဟာသုမန-ဟု ရသဝါဟိနီဝတ္ထု ၉၄။ မဟာသုမ္မ၊ မဟာသုမ-မဟာဝံသသိဟိန္ဒစာမူ။

အစွမ်းကို မမြင်ဖူးရှာလေ၊ ယခု သိစေအံ့ဟုဆို၍ အိပ်နေရာ၌ ခြေမကို မိမိခြေမနှင့် ညှပ်ပြီးသော် ပတ်ပတ်လည်အောင် ဝင့်၏။ ကောဋုတိမ္မရသည် အားပြု၍ ထပါသော်လည်း မထနိုင်၊ ထိုသာမဏေ လျှော့သောအခါ အာယာတ မရှိဘဲ “ အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ် အားကြီးမားလှသောကြောင့် အတူမရနိုင်ဟုထင်ပေသည်၊ အရှင်နှင့်တွေ့ပြန်မှ ငါ့အဖော်ရှိပြန်ပေသည်၊ ဝမ်းမြောက်ပါသည်” ဟု အသာအယာ ပြောဟောကြပြီးလျှင် သို့စင်သော အစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံပါလျက် သာမဏေပြု၍ အဘယ်ကြောင့် နေသတည်း။ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးထံ လာ၍ အမှုထမ်းပါလျှင် ငါကဲ့သို့သူကောင်း ဖြစ်အံ့ ဟုဆို၏။

“ငကွ- ငါကား မင်းပေးချမ်းသာကို ဘယ်မှာလိုအံ့နည်း၊ ငါတို့မိဘ တွင်ပင် ရွှေ၊ ငွေ ရတနာသည်များစွာရှိ၏”ဟု ဆိုလျှင် “ကိုယ်တော်တို့မှ သာသနာတော်ကို မချီးမြှောက်လျှင် ဘယ်သူချီးမြှောက်တော့အံ့နည်း၊ ယခုအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ကျေးကုလားတို့ ဘုရားကျောင်းကိုဖျက်၍ မင်းပြု ကြသည်ကို မမြင်ပါသလော” ဟု မေး၏။ သာမဏေသည် ဤအကြောင်းကို ဆင်ခြင်၍ အမှုထမ်းချင်စိတ်ရှိသေး၏ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကို ကောဋုတိမ္မရ သည် မိဘထံသို့ သွား၍ ပြန်သောအခါ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးအား အကြောင်းကို လျှောက်ထား၏။ မင်းကြီးလည်း သာမဏေကိုခေါ်၍ လူပြုစေ ပြီးသော် တန်ဆာတစ်ထောင် ရိက္ခာတစ်ထောင်နှင့်တကွ မြို့ရွာကံကျွေးပေး၍ သားတော် ဂါမဏိမင်းအား ဆောက်နှင်းပေ၏။ အဘယသုက္ကဿ်ကား မဟာသုမန ထေရ်၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၍ တစ်နေ့မပြတ် ကျောင်းသို့ ဆည်းကပ်၍ တရားတော်ကို နာရာတွင် တစ်ရံသောအခါ၌ သောတပတ္တိဖိုလ် သို့ရောက်၍ လူချမ်းသာ၌ ပြင်းစွာသော သံဝေဂရှိရကား များစွာသော စည်းစိမ်ဘဏ္ဍာ တို့ကို သားအားဆောက်နှင်းခဲ့၍ မဟာသုမနထေရ်၏ ထံ၌ ရဟန်းပြုလေ သဖြင့် မရှည်မြင့်မီပင် ရဟန္တာဖြစ်လေ၏။ ထို့ကြောင့် အဘယသူရဲကို “ ထေရပုတ္တာဘယ ”ဟု ခေါ်ဆိုကြကုန်၏။

“ ဘရဏသူရဲ ”၏ အကြောင်းကား -- ကပ္ပကန္တရရွာ၌ ကုမာရ မည်သော သူ၏သားသည် ဘရဏအမည်ရှိ၏။ ထိုဘရဏသည် တစ်ဆယ့် နှစ်နှစ်အရွယ်ကပင် သူငယ်တို့နှင့်တောသို့ လှည့်လည်၍ ယုန်လိုက်ကြသော် များစွာသော ယုန်တို့ကို အမီလိုက်၍ ခြေဖြင့်ခတ်လျက် နှစ်ပိုင်းပြတ်၍ သေစေ၏။ လိုက်လိုက်သမျှသော သတ္တဝါတို့သည် လွတ်ရသည်မရှိ၊ မိလေ

သည်သာတည်း။ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ရွာသားတို့နှင့် တောသို့လှည့်လည်၍ သမင်၊ သား ငါးလိုက်ကြကုန်သော်၊ စိုင်း၊ ပြောင်၊ ကြံ၊ ဝက်တို့ကို တွေ့လျှင် ရုတ်ခြည်းဝင်၍ ဦးချို၊ နားရွက်တို့ကို ကိုင်ပြီးလျှင် လက်သီးဖြင့် ထိုး၍သော်လည်းကောင်း၊ သေစေသည်၊ မြေမှာရိုက်၍သော် လည်း သေစေသည်။ သမင်၊ ဒရယ်တို့ကိုကား ခုန်လွှား၍ ခြေနှင့်ခတ်လေ သဖြင့် အပိုင်းပိုင်း ပြတ်စေသတည်း။ ဆင်ပြောင်ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင် သော အစွမ်းရှိသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဘရဏသုရဲဟု ကျော်စောထင်ရှား၏။ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး ကြားသိတော်မူလေလျှင် တန်ဆာတစ်ထောင်၊ ရိက္ခာတစ်ထောင်နှင့်တကွ စည်းစိမ် အခြံအရံကိုပေး၍ သားတော် ဂါမဏိ မင်းအား ဆောက်နှင်းပေ၏။

“ ဝေဠုသုမန ” အကြောင်းကား-- ဂိရိဇနပုဒ်၊ ကုဋိယဂ်န*ရွာ၌ အလွန်သူတော်ကောင်းသော ဝသဘမည်သော သူကြွယ်သည် ရှိ၏။ ထို သူကြွယ်၏ မယား သားဖွားသောနေ့၌ သူကြွယ်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ဝေဠုဇနပုဒ်သားသည်လည်းကောင်း၊ ဂိရိရွာစားဖြစ်သော သုမနသူကြီးသည် လည်းကောင်း ပေးဖွယ် ကမ်းဖွယ်နှင့်တကွ ရောက်လာလေသတည်း။ ထိုကို အကြောင်းပြု၍ သားကို ဝေဠုသုမန-ဟု အမည်မှည့်၏။ ထိုသူငယ်သည် သွင်ပြင်လည်း လျောက်ပတ် အားလည်း ကြီးမြတ်ရကား ဂိရိရွာစားသည် ယူ၍ မိမိအိမ်၌ နေစေ၏။ ထိုရွာစား၏ အိမ်၌လည်း ကြီးမား ချောမောလှ သော သိန္ဓောမြင်း တစ်စီးသည် မည်သူ၏ အစီးကိုမျှ မခံဘဲရှိနေ၏။ ဝေဠု သုမန အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ ရွာစားကလည်း ငါ၏ မြင်းကို သင်စီးစမ်း လော့ဟု ဆို၏။

ထို ဝေဠုသုမနလည်း သိန္ဓောမြင်းကို စီးလေ၏။ မြင်းကလည်း ငါ၏ အရှင်ဖြစ်ထိုက်သူကား ဤသူငယ်တည်းဟု နှလုံးထား၍ အားရဝမ်းသာ ရယ်ပြီးလျှင် မြင်းတင်းကုပ်ကြီးကို လှည့်လည်လေသည်။ ညဉ့်အခါ၌ လျင်စွာ ဝင့်သော မီးအစဉ်ကဲ့သို့ အလျင်မပြတ်မူ၍ထင်၏။ ထို့နောက်ရွာကို လှည့်၍ စီးပြန်သော် လျှပ်လျှပ်ပြေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဝေဠုသုမနလည်း ထိုမြင်း၏

* ကုဋိယဂ်န-ဟု အချို့ရှိသည်။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏သူရဲတစ်ကိုယ်အကြောင်း

၃၀၇

ကျောက်ကုန်းထက်၌ ရပ်၍ လည်းကောင်း၊ ထ၍လည်းကောင်း၊ ဦးပေါင်းပေါင်း၍လည်းကောင်း၊ ပုဆိုးဝတ်၍လည်းကောင်း လိုက်၏။ ခပ်သိမ်းသော လူပရိသတ်တို့ မြင်ကြသော် ကြွေးကြော်ချီးမြှောက်ကြသော အသံသည် မိုးယံအပြင်၌ ပဲ့တင်ထပ်မျှရှိ၏။ ဂိရိရွာစားကလည်း ဤသူကား မင်းကြီးအား လျှောက်ပတ်သောသူပေတည်းဟု နှလုံးပြု၍ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးအား ဆက်ပေ၏။ မင်းကြီးလည်း တန်ဆာတစ်ထောင်၊ ရိက္ခာတစ်ထောင်သော သပြာနှင့်တကွ မြို့ရွာကံကျွေးပေး၍ သားတော်ဂါမဏိမင်းအား ဆောက်နှင်းပေ၏။

“ ခဉ္စဒေဝ ” အကြောင်းကား-- နကုလနဂရက္ခာ ဇနပုဒ် မဟိန္ဒဒေါဏီက အမည်ရှိသောရွာ၌ အဘယသူကြွယ်အား သားသုံးယောက်ရှိသည်တွင် အထွေးဆုံးသားသည် ဒေဝအမည်ရှိ၏။ ထိုဒေဝသည် စဉ်းငယ်ခွင်သော သဘောရှိရကား ခဉ္စဒေဝဟု ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ထိုခဉ္စဒေဝသည် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ ကြီးစွာသော အားရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်ပြောင်ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင်၏။ တစ်ရံသောအခါ ရွာသားတို့နှင့် အတူတကွ သမင်တောသို့ သွားကြလေသော် စိုင်းကြီး၊ ကွဲကြီးတို့ကို မြင်လျှင် အစဉ်လိုက်၍ ပြေး၍ ကွဲ၏ခြေနှစ်ဖက်ကို လက်ဖြင့်ကိုင်၍ မြှောက်ပြီးသော် ဂုံညင်းဒိုးကဲ့သို့ ကောင်းကင်သို့ ထိုးမြှောက်၍ ပစ်လိုက်၏။ ကျ၍ သေသော အခါမှ ထိုအသားကိုယူ၏။ အချို့သော ကွဲတို့ကိုလည်း ဦးချိုတို့ကို ကိုင်၍ လှည့်ပြီးလျှင် မြေ၌ပုတ်ခတ်၍ မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ကြေစေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး ကြားသိလေသော် အထံတော်သို့ ခေါ်ဆောင်၍ တစ်ထောင်သော ရိက္ခာနှင့်တကွ မြို့ရွာကံကျွေးပေး၍ မြှောက်စားပြီးမှ သားတော် ဂါမဏိမင်းအား ဆောက်နှင်းပေ၏။

“ ဖုဿဒေဝ ” ၏ အကြောင်းကား-- စိတ္တလတောင်အနီး၌ သဃ်ကပိဋ္ဌမည်သော ရွာရှိ၏။ ထိုရွာ၌ ဥပ္ပလမည်သော သူ၏သားသည် ဖုဿဒေဝ အမည်ရှိ၏။ ထိုဖုဿဒေဝသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ရွယ်ကပင် သူငယ်တို့နှင့် တကွ ကျောင်းသို့သွား၍ ဗောဓိပင်၌ ပူဇော်၍ထားသော ခရုသင်းကို ယူ၍ အားကုန်ထုတ်သဖြင့် မှုတ်သော် ထိုခရုသင်း အသံသည် မိုးကြိုးထစ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော လူငယ်တို့သည် အလန့်တကြား

ဇ္ဇသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မိန်းမောသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖုဿဒေဝကို ဥမ္မာဒဖုဿဒေဝဟု သမုတ်ကြကုန်၏။ ဤ ဖုဿဒေဝကို အဖဖြစ်သော ဥပ္ပလသူကြီးသည် အမျိုးအနွယ်မှလာသော လေးအတတ်ကို သင်စေသော် လွန်စွာတတ်မြောက်၏။ အသံဖြင့် မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော သဒ္ဒဝေဓိ အတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ လျှပ်စစ်ရောင်ဖြင့် မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော ဝိဇ္ဇာဝေဓိ အတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သားမြီးကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော ဝါဠဝေဓိ အတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရှေ့မြှားကို နောက်မြှားဖြင့် မှန်အောင် ပစ်နိုင်သော သရဝေဓိ အတတ်ကိုလည်းကောင်း တတ်မြောက်၏။ သဲ အပြည့်တင်သောလှည်းကို ထွင်းအောင်ပစ်ခြင်း၊ အထပ်ထပ်ထူသော သားရေ ကို ထွင်းအောင်ပစ်ခြင်း၊ ရှစ်သစ်ထူသော ပိတောက်နှစ်ကို ထွင်းအောင်ပစ် ခြင်း၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်သစ်ထူသော ရေသဖန်းယျဉ်ကို ထွင်းအောင်ပစ်ခြင်း၊ လက်နှစ်သစ်ထူသော သံပြား လက်လေးသစ်ထူသော ကြေးနီပြားကို ထွင်း အောင်ပစ်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ကုန်းကြည်း၌ မြားကိုလွှတ်သည်ရှိသော် ရှစ်ဥသဘတိုင် သွား၏။ ရေ၌လွှတ်သော် တစ်ဥသဘတိုင်အောင်သွား၏။ ထိုဖုဿဒေဝ၏ အကြောင်းကို ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးကြားသော် ခေါ် တော်မူ၍ တန်ဆာရိက္ခာ သပြာတစ်ထောင်စီပေးပြီးမှ ဂါမဏိမင်းသား၏ အထံ၌ နေစေ၏။

“ ဝသဘသူရဲ ” အကြောင်းကား-- တုလာဓာရ တောင်၏အနီး ဖြစ်သော ဝိဟာရဝါပိရွာ၌ မတ္တမည်သော သူကြွယ်အား ဝသဘမည်သော သားသည်ရှိ၏။ ထိုသားသည် တင့်တယ်ရှုချင်ဖွယ်သော ကိုယ်အင်္ဂါရှိရကား လဘိယဝသဘဟူ၍ခေါ်ကြကုန်၏။ ထို ဝသဘသည် အသက်နှစ်ဆယ်ရွယ် ရှိသောအခါ ကြီးစွာသော ကာယဗလရှိ၏။ မိမိတို့ လယ်လုပ်ရာ၌ ရေ မလောက်သောအခါ ရေသွင်းစရာအလို့ငှါ ကျယ်စွာသောရေကန်ကို ပြုကြ သော် ထိုဝသဘသည် မိမိနှင့်သက်ရွယ်တူသော လူတစ်ကျိပ် နှစ်ကျိပ်တို့နှင့် ပြိုင်၍ မြေစိုင်းမြေခဲတို့ကို ရွက်ဆောင်ကာ လျင်စွာ ရေကန်ကိုပြု၏။ ထို အမှုဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ထင်ရှားလေရကား ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး ကြား လေသော် ထို ဝသဘကိုခေါ်၍ ချီးမြှောက်တော်မူမြဲဖြစ်သော တန်ဆာရိက္ခာ ကိုပေး၍ သားတော်ဂါမဏိအား အပ်နှင်းပေ၏။

ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးသည် ဤတစ်ကျိပ်သော သူရဲကြီးတို့အား သင်တို့ကဲ့သို့ ခွန်အားကြီးသော ရဲရင့်သောသူတို့ကို ထောက်လျှင် တစ်ကျိပ် တစ်ကျိပ်စီရှာဦး၊ ငါရိက္ခာကံကျွေး ပေးမည်ဆို၍ ရှာစေသော် မင်းအာဏာ အတိုင်း တစ်ကျိပ်စီပင် ရပြန်သဖြင့် တစ်ရာနှင့် တစ်ကျိပ်ဖြစ်လေ၏။ ထို သူရဲတို့အားလည်း တစ်ယောက်လျှင် တစ်ကျိပ် ရအောင် ရှာဦးဆို၍ ရှာ စေပြန်သဖြင့် တစ်ကျိပ်စီရလေရကား သူရဲပေါင်း တစ်သောင်းတစ်ထောင် တစ်ရာတစ်ကျိပ် တို့သည် ပေါင်းရုံးမိလေကုန်၏။ ထိုမျှလောက် သူရဲကောင်း တို့လည်း သားတော်ဂါမဏိမင်းအား ခြံရံလျက် နေစေကုန်၏။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၁၀၂)ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
“ယောဓလာဘ”အမည်ရှိသော
ဧကဝိသတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

ဒွေဘာတိကယုဒ္ဓကဏ္ဍ စတုဝိသတိမပိုင်း

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းညီနောင်တို့ စစ်ထိုးကြခြင်း

ဂါမဏိနှင့် တိဿ

ဂါမဏိမင်းသားလည်း ထိုသူရဲအပေါင်းတို့နှင့်တကွ ဆင်စီး မြင်းစီး အတတ်၊ လေးပစ် လှံထိုးအတတ်တို့ကိုသာ လေ့လာလျက် မဟာဂါမ၌ နေရ သတည်း။ ညီတော် တိဿမင်းသားကိုကား ခမည်းတော် ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီးက ဇနပုဒ်ကို စောင့်ရှောက် စိမ့်သောငှါ သင့်လျော်သော ဗိုလ်ပါ ရဲမက်နှင့်တကွ ဒီဃဝါပိအရပ်၌ အုပ်ကွပ်၍ နေစေသတည်း။

စစ်တိုက်ခွင့်မရ

ဂါမဏီမင်းသားလည်း မိမိ၏ ဗိုလ်ပါအင်အား ပြည့်စုံသည်ကို မြင်သဖြင့် ကျေးမင်းတို့နှင့် စစ်ထိုးလိုသောအကြံဖြစ်ရကား ခမည်းတော် ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီးအား ကြားလျှောက် ခွင့်တောင်း၏။ မင်းကြီးက လည်း သားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ “ ချစ်သား ဂါမဏီ၊ ငါတို့၏ ရှေးကောင်းမှု အစွမ်းဖြင့် အုပ်လွှမ်းစိုးမိုးရသော ဂင်္ဂါ၏ ဤမှာဘက် နယ်ပယ်မျှဖြင့် စိတ်ပြေ လောက်ပါပြီ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ သွား၍ စစ်မထိုးလေလင့်” ဟု တားမြစ်၏။ မင်းသားလည်း တစ်ဖန် ထပ်မံ၍ ခွင့်တောင်း၏။ ခမည်းတော်ကလည်း သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ခွင့်မပြုဘဲ မြစ်တားတော်မူသလျှင်ကတည်း။

ခမည်းတော်အားပြစ်မှားခြင်း

ထိုအခါ ဂါမဏီမင်းသားက ငါ့ခမည်းတော်သည် ယောက်ျားမှန်က ဤသို့သောစကားကို မဆိုရာ၊ မိန်းမတို့၏ဆင်ဝတ်ရာ တန်ဆာ ဝတ်စားတို့ကို သွား၍ ဆက်ချေလေ့့ဆို၍ ထဘီ၊ တဘက်စသော မိန်းမတို့၏ တန်ဆာ ကိုဆက်စေ၏။ ထိုအခါ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းလည်း အမျက်ထွက်၍ ငါကဲ့သို့သော ဖခင်ကို ပြစ်မှားသည်၊ ရွှေခြေကျင်းဖြင့် ဖွဲ့၍ထားမှ သင့်မည် ဆို၍ ရွှေခြေကျင်းတို့ကို လုပ်စေ၏။ မင်းသားလည်း ခမည်းတော်အား ကြောက်ရွံ့သည်ဖြစ်၍ အတန်ငယ်သော ကျေးကျွန်တို့ကို ခေါ်ပြီးလျှင် မလယမည်သော ဇနပုဒ်သို့ ပြေးလေ၏။

ဒုဋ္ဌဂါမဏီ

ထိုအခါမှစ၍ ခမည်းတော် အပေါ်၌ ဆိုးသွမ်းပြစ်မှားသောကြောင့် မင်းသားကို “ဒုဋ္ဌဂါမဏီ” ဟု ခေါ်ကြကုန်၏။

သစ္စာပြုစေခြင်း

ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီးလည်း မဟာမင်္ဂလမည်သော စေတီတော် ကို တည်၍ ပြီးမြောက်သောအခါ စိတ္တလတောင်၌ နေတော်မူသော ရဟန်း

တစ်သောင်းနှစ်ထောင်၊ ထိုထိုသော အရပ်၌နေသော ရဟန်းတော် တစ်သောင်းနှစ်ထောင်အားဖြင့် နှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့ကို စည်းဝေးစေ၍ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးတို့ဖြင့် လှူဒါန်းပြီးလျှင် စေတီတော်အား ပူဇော် ကုန်ပြီးသော် သူရဲကြီးတို့ကို ခေါ်၍ စည်းဝေးစေပြီးမှ သံဃာတော်တို့၏ ရှေ့၌ ဤသို့သော သစ္စာကို ပြုစေကုန်၏။ “ ငါ၏သားနှစ်ယောက်တို့သည် တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခဲ့သော် သင်သူရဲကြီးတို့သည် တစ်ဦး တစ်ဦး၏ဘက်က ကူညီ၍မလိုက်ပါကုန်လင့်၊ အကယ်၍လိုက်သည် ဖြစ်အံ့၊ သင်တို့အား ငါပေးကျွေးသမျှသော ရိက္ခာသည် အဆိပ်ဖြစ်၍ လတ်တလော သေစေသောဟု သစ္စာပြုကုန်လော့” ဟု ဆိုတော်မူ၏။ သူရဲကြီးတို့ကလည်း မင်းအမိန့်အတိုင်းပင် ကျိန်ဆိုကာ သစ္စာပြုကြကုန်၏။

ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး နတ်ရွာစံခြင်း

ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးသည်လည်း ခြောက်ဆယ့်လေးရပ်သော ကျောင်းကြီး စေတီကြီးတို့ကိုလည်း ပြုစုတည်ထား၍ သက်တော်ခြောက် ဆယ့်လေးနှစ် ရှိသောအခါ ကိုယ်တွင်းရောဂါဖြင့် ကြမ္မာကုန်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားလည်း မင်းကြီးအလောင်းကို ဖုံးလွှမ်းပြီးသော် ယာဉ်ရထားဖြင့်ဆောင်၍ တိဿကျောင်းကြီး၌ ထားပြီးလျှင် သံဃာတော်တို့ အား တရားအလှည့်အလှည့် ဟောစေ၏။

တိဿမင်း

ဒီဃဝါပိ အရပ်၌နေသော တိဿမင်းသားသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားလေလျှင် လျင်စွာလာ၍ ခမည်းတော်၏ အလောင်းကို ကောင်းမွန် ရှိသေစွာ သင်္ဂြိုဟ်ပြီးမှ မယ်တော်ဝိဟာရဒေဝီကို လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍုလ ဆင်တော်ကို လည်းကောင်း ယူ၍ နောင်တော်အား ကြောက်သောကြောင့် မိမိ၏နေရာ မြို့ရွာသို့ လျင်စွာသွား၏။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းအဘိသိက်ခံခြင်း

အလုံးစုံသောမှူးတော် မတ်တော်တို့လည်း စည်းဝေးကုန်ကြ၍ ခမည်းတော်လွန်သော အကြောင်း၊ အလောင်းတော်ကို ညီတော်တိဿမင်း

သင်္ဂြိုဟ်လာကြောင်း၊ မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်တော်ကိုလည်းကောင်း ဆောင်သွားကြောင်းများကို သဝဏ်စာရေး၍ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းထံသို့ တမန် စေလွှတ်၏။ မင်းသားလည်း ထိုအကြောင်းကို ကြားလျှင် များစွာသော ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ ကိုယ်တိုင်လာ၍ မဟာဂါမသို့ ရောက်လျှင် ဖခင်၏ အရိပ် အရာဖြစ်သော ထီးနန်းကိုသိမ်း၍ အဘိသိက်ခံတော်မူသတည်း။

ညီနောင် ၂ ဦး ပထမစစ်ပွဲ

အဘိသိက်ခံပြီးလျှင်မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍုလ ဆင် တော်ကိုလည်းကောင်း ပို့လှာစီမံသောငှါ ညီတော်တိဿ၏ ထံသို့ စာတမန် ဖြင့် စေတော်မူ၏။ သုံးကြိမ်တောင်း၍မျှ မပို့ဘဲနေလေလျှင် ဂါမဏိမင်းသည် အမျက်တော်ရှိရကား ညီတော်အား စစ်ထိုးခြင်းငှါ ဆင်၊ မြင်း ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ ချီလေ၍ စူဠင်္ဂဏိယ အပြင်၌ တပ်ချတော်မူ၏။ ညီတော်တိဿလည်း နောင် တော်ချီလာပြီ ကြားလျှင် ရဲမက်များနှင့်တကွ ဒီဃဝါပိမှ ထွက်၍ ထိုစူဠင်္ဂဏိယ အပြင်၌ပင် ရပ်တန့်လျက် စစ်မျက်နှာဆိုင်ကြ၏။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းပြေးရခြင်း

ယင်းသို့ စစ်ထိုးကြရာတွင် ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ စစ်သည်တော်တို့သည် တစ်ထောင်မျှလောက် ကျကုန်၍ ဖရိုဖရဲ ကွဲပြားလေ၏။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း ဒီဃထူနိကာမည်သော မြင်းမကို စီး၍ တိဿအမတ်နှင့်တကွ ဤသုံးယောက် သား ပြေးရ၏။

တောင်ခြား၍စစ်တားခြင်း

ညီတော်တိဿလည်း ဆင်စီး၍ နောင်တော်ကို အစဉ်လိုက်လေသော် အဘိညာဉ်ရသော ရဟန်းတို့မြင်လျှင် မင်းညီနောင်နှစ်ပါးတို့ မထိမပါးရ စေခြင်းငှာ အကြား၌ ကြီးစွာသော တောင်ကို ဖန်ဆင်း၏။ ညီတော်တိဿ လည်း ရဟန်တို့၏ အမှုတည်းဟု သိ၍ ထိုတောင်ကို မတက်မူ၍ ပြန်လေ၏။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း တောင်ခြားသည်ကိုမြင်လျှင် အရှင်ရဟန်းတို့၏

အစွမ်းပေတည်းဟု သိ၍ ငါချမ်းသာခွင့်ရပြီဟု စိတ်ချကာ လာခဲ့သဖြင့် ကပ္ပကန္တမြစ်၏ ဇီဝမာလိဆိပ်သို့ ရောက်သောအခါ တိဿအမတ်ကို ဤသို့ ဆို၏။ အမောင်တိဿ၊ ငါကား ယမန်နေ၌ ပွဲတော်မတည်ရသည်ဖြစ်၍ ယနေ့ဆာမွတ်လှချေပြီ၊ သင်စားဖွယ်ရှာနိုင်အံ့လော” ဟု မေး၏။ တိဿ အမတ်လည်း “ ကျွန်ုပ်၌ ရွှေခွက်တွင် ထည့်အပ်သော တစ်နပ်စာထမင်း ပါပါသေး၏” ဟု ဆို၍ ထမင်းကို ရွှေခွက်ဖြင့်ထည့်၍ ဆက်၏။ မင်းကလည်း “ငါသည်စားဦးကိုမလှူဘဲ စားလေ့မရှိ၊ ထို့ကြောင့်ဤထမင်းကို လှူရန်လည်း တစ်ဖို့၊ ကျွန်၊ အရှင်၊ သုံးဦး တစ်ဖို့စီအားဖြင့် လေးဖို့ပြုလော့” ဟု ဆို၏။ တိဿအမတ်လည်း မင်းဆိုတိုင်း လေးစုပြုလျှင် အလှူခံရှင်တို့ကို ကြွေးကြော် ကြလော့ဟု ဆိုပြန်၏။ တိဿအမတ်လည်း မင်းဆိုတိုင်းကြွေးကြော်လေ၏။

သပိတ်ယုံ

ထိုအခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းအား သရဏဂုံသိက္ခာကို ပေးသော ပိယဂုံကျွန်း ၌ နေသော ဂေါတမထေရ်သည် ဒိဗ္ဗသောတနားဖြင့် ကြားတော်မူ၍ တပည့် ဖြစ်သော ကုဋ္ဌမ္ပိကတိဿ ထေရ်အား သင်သွား၍ ဆွမ်းခံချေဟု စေလွှတ်၏။ ထိုမထေရ်လည်း ကောင်းကင်ဖြင့်လာ၍ မင်း၏အနီးမှာ ရပ်ပေ၏။ တိဿ အမတ်လည်း ကုဋ္ဌမ္ပိကတိဿထေရ်၏ လက်တော်မှ သပိတ်တော်ကိုယူ၍ မင်းအားအပ်ပေ၏။ မင်းကြီးလည်း အလွန်ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ လှူရန် ပြုသော အဖို့သာမက မိမိစားရန် အဖို့နှင့်တကွ သပိတ်တော်၌ထည့်၏။ တိဿအမတ်လည်း မိမိအဖို့ကိုထည့်ပြန်၏။ မြင်း၏အဖို့ကို မြင်းအားပေး သော် မြင်းလည်းမစားမူ၍လှူလိုသော အခြင်းအရာတို့ကို ပြုရကား ထို သပိတ် တော်တွက်ပင်ထည့်ရပြန်၏။ သပိတ်၌ဆွမ်းပြည့် လေသော် မင်းကြီး လည်း မိမိကိုယ်တိုင်ယူ၍ မထေရ်မြတ်အားကပ်ပေ၏။ မထေရ်မြတ်သည် လည်း ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လျင်စွာလာ၍ ဆရာဖြစ်သော ဂေါတမထေရ်အား ကပ်ပေ၏။ ဂေါတမထေရ်သည်လည်း ဆွမ်းစားဆဲဖြစ်သော ရဟန်းငါးရာ အား ဝေမျှ၍ပေးတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့၏ ဆွမ်းကြွင်းကိုလည်း သပိတ် တော်၌ ထည့်စေ၍ ပြည့်သောအခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ အထံသို့ သပိတ်ကို ပစ်လိုက်၏။ သပိတ်တော်သည် ကောင်းကင်ဖြင့်လာသည်ကို တိဿအမတ် မြင်လျှင် ယူငင်၍မင်းကြီးအား စားစေပြီးမှ မိမိသည်လည်းစား၍ မြင်းမအား လည်းစားစေ၏။ ထမင်းစားပြီးသော် သပိတ်တော်ကိုဆေး၍ မင်းကြီးသည်

မိမိခါး၌စည်းသော နူးညံ့စွာသော အဝတ်ကို သပိတ်သုတ်ပဝါပြု၍ သပိတ်၌ ရစ်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်ဖြင့်လွှတ်ပေ၏။

ညီနောင် ၂ -ဦး ဒုတိယစစ်ပွဲ

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း ထိုဒီဝမာလိဆိပ်မှသည် မဟာဂါမသို့ လာခဲ့၍ ရောက်သောအခါ ရဲရင့်စွာသော ဗိုလ်ပါ ခြောက်သောင်းမျှလောက် စည်းကြပ် ပြီးလျှင် စစ်ဆင်ရာသို့သွားပြန်၍ စစ်၏စည်သံကိုပြု၏ ညီတော် တိဿမင်း လည်း ကဏ္ဍုလဆင်တော်ကိုစီး၍ခံ၏။ မင်းကြီးလည်း မြင်းမကို စီး၍ စစ်မျက်နှာ ဆိုင်ပြီးလျှင် ကဏ္ဍုလဆင်ကို မြင်းမဖြင့် လှည့်ပတ်၏။ ယင်းသို့ လှည့်ပတ်လျက် လက်နက်လွှတ်ခွင့်ကို မမြင်လေလျှင် မြင်းမကို ဆင်ထက်သို့ ခုန်စေ၍ ညီတော်၏ ကျောက်ကုန်းနားသို့ ကျအောင် လှံမ ကိုလွှတ်၏။ ကဏ္ဍုလဆင်တော်သည်လည်း တိဿမင်းသည် ဆင်စီးခြင်း၌ မလိမ္မာသော ကြောင့် မြင်းမသည် ငါ့အပေါ် သို့ခုန်သည်ကို ငါခံရသည်ဟု အမြတ်ထွက်၍ တိဿမင်းကိုကျစိမ့်သောငှါ ဆတ်ဆတ်ခါခြင်းကိုပြု၍ တစ်ခုသော သစ်ပင် သို့ကပ်၏။ မင်းသားလည်း သစ်ပင်ကိုစွဲ၍ နေရလေလျှင် ဆင်တော် သည် မိမိသခင်ဖြစ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းထံသို့ ကပ်လေ၏။ ဤ စစ်ပွဲ၌ တိဿမင်း၏ စစ်သည်တော်တို့သည် တစ်ထောင်မက ကျကုန်သဖြင့် များစွာသော ဗိုလ်ပါ တို့သည် ကွဲပြိုကာ ပြေးလေကုန်၏။

မဟာထေရ်ကြောင့် သေကံမရောက်

မင်းကြီးလည်း ကဏ္ဍုလဆင်တော်ကို စီး၍ ပြေးလေသော ညီတော် အား လိုက်သော် ညီတော် တိဿမင်းသားလည်း အလွန်ကြောက်ရကား ကျောင်းသို့ဝင်၍ မထေရ်မြတ်၏ညောင်စောင်းအောက်၌အိပ်၍နေ၏။ မဟာ ထေရ်ကြီးလည်း ထိုညောင်စောင်းကို သင်္ကန်းဖြင့် ဖြန့်၍ အုပ်ထား၏။ မင်းလည်း ကျောင်းသို့ဝင်၍ “ အရှင်ဘုရား၊ တိဿသည် အဘယ်မှာနည်း”ဟု မေး၏။ မဟာထေရ်ကလည်း “မင်းကြီး တိဿသည် ညောင်စောင်းထက်၌ မရှိ”ဟု ဆို၏။ မင်းကလည်း ညောင်စောင်းအောက်၌ ရှိသည်ဟု သိလျက်ပင် မသိချင်ယောင်ပြု၍ ထွက်ခဲ့ပြီးသော် ကျောင်း၏ထက်ဝန်းကျင်၌ အစောင့် အရှောက်ကို ပေးထား၏။ ရဟန်းတော်တို့ကလည်း တိဿမင်းသားကို

ညောင်စောင်းထက်၌ အိပ်စေ၍ သင်္ကန်းခြံလွှမ်းပြီးလျှင် ရဟန်းငယ်လေးဦးတို့အား ညောင်စောင်းခြေကို ကိုင်စေ၍ ရဟန်းသေကို ထုတ်သောဟန်ဖြင့် ပြင်သို့ထုတ်ရ၏။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် ထိုအမှုအရာဖြင့် သိတော်မူ၍ “ဟယ် ငတိဿ၊ နင်သည် အမျိုးတို့၏ နတ်ဖြစ်သော အရှင်တို့၏ ခေါင်းထက်၌ စီး၍ သင်ထွက်သည်တကား၊ ငါသည် ဘိုးဘ အစဉ်ဖြင့် သခင်ပြုသော အရှင်မြတ်တို့၏ လက်မှ ဗလက္ကာရမူ၍ ဖမ်းယူခြင်းကို မပြုပြီ၊ ဤကျေးဇူးကို ထောက်မျှော်၍ အမျိုးတို့၏ နတ်ဖြစ်သော သံဃာတော်တို့၏ဂုဏ်ကို တလုံတလဲလဲ အောက်မေ့လော့” ဟု ဆိုလိုက်၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုအရပ်မှ ခွါ၍ မဟာဂါမသို့ ပြန်ခဲ့၏။ မယ်တော်ကိုလည်း ကောင်းစွာ ဆောင်ယူပေ၏။

ရဟန်းတော် ငါးရာ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်

ညီတော် တိဿမင်းသားသည်လည်း ရဟန်းတို့ ထုတ်ဆောင်၍ ပြင်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိနေရာဖြစ်သော ဒီယဝါပိအရပ်သို့ ပြေးခဲ့၍ တစ်လခန့်ကြာသောအခါ မင်းသားသည် ဂေါဓဂတ္တတိဿမထေရ်၏ ထံသို့ ကပ်၍ “ အရှင်မြတ်၊ အကျွန်ုပ်သည် နောင်တော်အား ပြစ်မှားသည်ကို ကန်တော့လိုပါသည်၊ အရှင်မြတ်တို့ ဆောင်ယူ၍ ပို့တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ ဂေါဓဂတ္တတိဿမထေရ်လည်း တိဿမင်းသားကို ဝေယျာဝစ္စကရ တပည့်အသွင်ပြုပြီးလျှင် ရဟန်းငါးရာကို ခေါ်၍ မင်းကြီးထံသို့ သွားလေ၏။ မင်းအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ မင်းသားကို နန်းတော် စောင်းတန်းဦး၌ ထားခဲ့၍ သံဃာငါးရာနှင့်တကွ မင်းထံသို့ ဝင်လေ၏။ မင်းကြီးလည်း နေရာကောင်းစွာ၌ နေစေပြီးမှ သုံးတော်မူရန်ဖြစ်သော ယာဂုခဲဖွယ်တို့ကို ဆောင်ခဲ့ပေ၏။ မထေရ်သည် သပိတ်တော်ကို မဖွင့်ဘဲနေလေ၏။

မင်းကြီးက “ အရှင်ဘုရား၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် သပိတ်ကို မဖွင့်ပါသနည်း” ဟု မေးလျှင် “ ဒါယကာ မင်းကြီး၊ ညီတော်တိဿသည် မင်းကြီးအား ကန်တော့လိုလှသည်ဖြစ်၍ ငါတို့ဆောင်ခဲ့ရသည်၊ ညီတော်၏ အပြစ်ကို သည်ခံပါ” ဟုဆို၏။ “ အရှင်ဘုရား၊ ခိုးသာငတိဿသည် အဘယ်မှာ

နည်း”ဟုမေး၏။ မထေရ်မြတ်ကလည်း “စောင်းတန်းဦး၌ ထားခဲ့သည်”ဟု ပြော၏။ မယ်တော် ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားသည်လည်း မြန်စွာ သွား၍ တိဿမင်းသားကို အဝတ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်း၍နေ၏။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးကလည်း “အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ရဟန်းသံဃာတို့၏ ကျွန်အဖြစ်ကို ငယ်စဉ်က ခံသောအမှုသည် ယခုအခါထင်ရှားပါပြီ၊ အရှင်မြတ်တို့သည် ခုနစ်နှစ်အရွယ် သာမဏေငယ်ကိုစေ၍ ပြောငြားသော်လည်း စကားတော်ကို မလွန်ဆန်ပါပြီ၊ ရဲမက်ဗိုလ်ပါများစွာ ပျက်ငြားသော်လည်း ညီတော်အား ခိုက်ရန်မပြုပါပြီ၊ အရှင်တို့ ဆုံးမရာနာခံ၍ သင့်မြတ်ပါတော့မည်” ဟု ဝန်ခံ၍ ရဟန်းတော်တို့ အားလည်း ယာဂုဆွမ်း ကပ်လှူပြီးလျှင် ညီတော်ကို ခေါ်စေ၍ အပြေအချော ပြောဆိုပြီးမှ သံဃာတို့၏ အလယ်၌ ညီတော် နောင်တော် အတူနေ၍ ထမင်းအတူတကွ စားကြ၏။ သံဃာတို့ကိုလည်း ကြွတော်မူပါတော့ဟု လျှောက်၏။ တစ်လမြောက်သောအခါ များစွာသော စပါးတို့ကို ပြုလုပ်စီမံ သောငှါ ညီတော်ကို ဒီဃဝါပိ အရပ်သို့စေ၏။ မင်းကြီးလည်း နယ်အတွင်း၌ စည်လည်စေ၍ များစွာသော ကောက်ပဲတို့ကို ပြုလုပ်စေ၏။

ပဒုပဒေါရုဝံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
 (၅၉)ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော “ဒွေဘာတိကယုဒ္ဓ”
 အမည်ရှိသော စတုဝိသတိမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိဝိဇယကဏ္ဍာ ပဉ္စဝိသတိမပိုင်း
 ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် ကျေးကုလားတို့နှင့် စစ်တိုက်ရာ
 အောင်မြင်သည်ကို ပြဆိုခြင်း

စစ်တိုက်ရာသို့ ရဟန်းယှိုငါးရာလိုက်ပါ

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် လူအပေါင်းတို့အား အသီးအသီး ချီးမြှောက်ခြင်း ကို ပြု၍ မိမိစွဲသောလှံ၌ ဘုရားခါတ်တော်ကို ဌာပနာပြီးလျှင် ဆင်၊ မြင်း၊ ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ တိဿအမည်ရှိသော ကျောင်းကြီးသို့ သွား၍ သံဃာတော်တို့ အား ပူဇော်ရှိခိုးပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့၊ အကျွန်ုပ်သည် ဘုရားသာသနာ တော်ကို ထွန်းပစိမ့်သောငှါ ဂင်္ဂါတစ်ဘက်သို့ သွားပါအံ့၊ ရဟန်းတို့ကို

ဖူးမြင်ရခြင်းသည် အကျွန်ုပ်အား မြတ်သော မင်္ဂလာဖြစ်ပါသည်။ ဘေးရန် အစောင့်အရှောက်လည်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် မပြတ်ဖူး-
မြင်ရအောင်၊ ဒါနကောင်းမှုကို လည်းပြုရအောင် ရဟန်းများလည်း အတူ
တကွ လိုက်စေလိုပါသည်”ဟု လျှောက်၏။ မဟာထေရ်တို့ကလည်း ပျိုမြစ်
သော ရဟန်းငါးရာတို့ကို ပေးပေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုရဟန်းတို့ကို ပင့်ခံ၍
မဟာဂါမမြို့မှ ထွက်ခဲ့ပြီးလျှင် ဤမှာဘက်ခရီးကို သုတ်သင်၍ ကဏ္ဍလ
ဆင်တော်ကို စီးလျက် ရဲမက်အပေါင်း ခြံရံကာ ချီတော်မူသော် ဂုတ္တဟာလ-
ကရွာသို့ ရောက်လေ၏။

ခံတပ်သဖွယ် မြို့ကြီး မြို့ငယ်

စစ်သည်တော်တို့ကား မဟာဂါမနှင့် စပ်လျက်ပင် ရှိသတည်း။
ဧဠာရကျေးမင်းတို့သည်လည်း ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးခြင်းကို
သတင်းကြားသည်က စ၍ မြို့ကြီးရှစ်ရပ်တို့ကို အမြင့် တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်၊
အထူ ကိုးတောင်ရှိအောင် မြို့ရိုးဖြင့်ပတ်လျက် ကျုံးသုံးတန် သံတခါးတို့ဖြင့်
မြဲမြံခိုင်လုံစွာ ပြုလုပ်ထား၏။ မြို့ငယ် နှစ်ဆယ့်လေးရပ်တို့ကိုလည်း သစ်တပ်၊
မြေတပ်တို့ဖြင့် ဝန်းရံ၍ စီမံပြုလုပ်ထား၏။

ပရိယာယ်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း မဟိယင်္ဂဏ အရပ်သို့လာ၍ ထိုမြို့ငယ်၌
နေသော ဆတ္တမည်သော ကျေးမင်းကို ဖမ်း၏။ အခြံအရံဖြစ်သော ကျေးတို့ကို
သတ်လေ၏။ ထို့နောက် ဂံဂါမြစ်တစ်ဘက်မှ ကျုံးတို့ဖြင့် ရံလျက် စီမံအပ်
သော အမွတ်ိတ္ထမြို့သို့ ကပ်၍ စစ်ထိုးခြင်းသည် လေးလတိုင်တိုင် ကြာ၍မျှ
မင်းကြီးကို ဖမ်းခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရကား မယ်တော် ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားကို
ရထားနှင့်တင်၍ * လက်ထပ်ချင်ယောင် ဆောင်၍ ခေါ်ပြီးမှ အမွတ်ိတ္ထကျေး
ကို ဖမ်းယူရ၏ ။

* အချို့မူ စကားပြောချင်ယောင်၊ အချို့မူ လက်ထပ်ချင် ယောင်ဟု မူအထွေထွေရှိ၏။
မဟာဝံသ အဋ္ဌကထာ၌ကား မာတရံ ဒဿယိတွာန၊ တေန လေသေန အဂ္ဂဟိ-ဟု
ရှိ၏

ထိုမှတစ်ပါး စွမ်းအားကြီးလှစွာသော ကျေးမင်းနှစ်ယောက်တို့ကို လည်း တစ်နေ့ချင်းဖြင့် ဖမ်းယူလေ၏။ မင်းကြီးလည်း စစ်အောင်ခြင်းဖြစ်ရ ကား အားရတော်မူလှ၍ လုပ်ကြံသမျှသော ဗိုလ်ပါတို့အား များစွာသော ရွှေ၊ ငွေ ဆုပေးတော်မူသည်။ ထိုအရပ်သည် “ ခေမာရာမ ” ဟု တွင်သတည်း။

မြို့ရွာအနှံ့ကျောင်းရှိသမျှ

ထိုနောက်မှ များစွာသော ထုံးအိုင်မ၊ များစွာသော ကျီကျရှိသော ဒေါဏမည်သောမြို့၌ ဂဝရမည်သောကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ဟာလကောလ မြို့၌ ကုဿရိသမည်သော ကျေးကို လည်းကောင်း၊ နာဠိသောမ္ဘမြို့၌ နာဠိကကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ဒိယာဘယဂလ္လကမြို့၌ ဒိယဘာယကျေးကို လည်းကောင်း၊ ကစ္ဆတိတ္ထမြို့၌ ကပိသီသကျေးကိုလည်းကောင်း၊ လေးလဖြင့် အရဖမ်းယူတော်မူ၏။ ကောဠုမြို့၌ ကောဠုကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ဟာလဝ- ဘာဏကမြို့၌ ဟာလဝဘာဏကကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ဝဟိဌမြို့၌ ဝဟိဌ ကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ဂါမဏိမြို့၌ ဂါမဏိကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ကုမ္ပရွာ၌ ကုမ္ပကျေးကိုလည်းကောင်း၊ နန္ဒိရွာ၌ နန္ဒိကျေးကိုလည်းကောင်း၊ ခါဏုရွာ၌ ခါဏုကျေးကိုလည်းကောင်း၊ *တမ္ပရွာ၌ တမ္ပကျေးမင်း၊ ဥဏ္ဏမရွာ၌ ဥဏ္ဏမ ကျေးမင်းနှစ်ယောက် တို့ကို လည်းကောင်း၊ တမ္ပကုန္ဒမရွာ၌ ဦးရီးနှင့်တူ ဖြစ်သော ကျေးမင်း နှစ်ယောက်တို့ကို လည်းကောင်း ဖမ်းတော်မူ၏။ ထိုထိုသော မြို့ရွာ၌ မင်းပြု၍ နေသော ကျေးတို့ကိုလည်း စစ်သူကြီးတို့အား စေ၍ ဖမ်းစေသတည်း။

* [မဟာဝင်ဝတ္ထု စကားပြေ မှုအစောင့်စောင့်၌ သုံးရက်ချင်းဖြင့်သာ ဖမ်း၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ နှစ်ရက်ချင်းဖြင့်သာဖမ်း၏ ဟူ၍လည်းကောင်း အထွေအထွေရှိ၏။ “ ဒွေ တု တမ္ပဏ္ဏမေ ပန ” (မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ သီဟိုဠ်မူ ၁၄၀-၁၄) မာတုလံ ဘာဂိနေယျဉ္စ၊ တမ္ပကုန္ဒမနာမကော (၎င်း-၁၅)]

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းညီနောင်တို့ စစ်ထိုးကြခြင်း

၃၁၉

မီးအလျှံကဲ့သို့ စစ်ဝတ်တန်ဆာ

ယင်းသို့ စစ်ထိုးကြရာ၌ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ စစ်သည်တော်သည် များလှသောကြောင့် မသိရကား မိမိတို့အချင်းချင်း သတ်မိကြသည်ဟု မင်းကြီး ကြားသိတော်မူလျှင် ဤသို့ သစ္စာပြု၏။ “ငါ ယခု စစ်ထိုးခြင်းသည် မင်းချမ်းသာကို ခံလိုသော လုံ့လဖြင့်သာ ငါ စစ်ထိုးသည်မဟုတ်၊ လူ နတ်တို့၏ မှီခိုရာ ဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်ကို ကောင်းစွာထားလို၍သာ စစ်ပြုသည် မှန်ပါ၏။ ဤသစ္စာကြောင့် ငါ၏ စစ်သည်တော်တို့၏ ကိုယ်၌ဆင်သော တန်ဆာသည် မီးအလျှံအဝါကဲ့သို့ ထွန်းလင်းစွာ ဖြစ်စေသတည်း”ဟု သစ္စာပြုတော်မူ၏။ ယင်းသို့ပြုသော သစ္စာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် စစ်သည်တော် ဟူသမျှတို့၏ တန်ဆာသည် မီးအလျှံကဲ့သို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ဝိဇိတမြို့ တိုက်ပွဲကြီး

ဂင်္ဂါ၏ အနီးဖြစ်သော မြို့ရွာတို့၌ သတ်၍ ကြွင်းသမျှသော ကျေးအပေါင်းတို့သည်လည်း ကိုးကွယ်ရာ အကျိုးငှါ လုံ့လပြုထားသော ဝိဇိတမြို့သို့ချည်း ဝင်၍ နေကြကုန်၏။

နန္ဒိမိတ္တစွမ်းရည်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးလည်း ထိုဝိဇိတမြို့အနီးသို့ ချီပြန်၍ လျော်ကန်သာယာသောအရပ်၌ သစ်တပ်ဖွဲ့၍နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နန္ဒိမိတ္တသူရဲကြီးက ဤဝိဇိတမြို့ကို ကျွန်ုပ်သိမ်းယူ၍ ဆက်ပါမည်ဟု ဝန်ခံ၍ မိမိအရံသူရဲနှင့်တကွ ထွက်၏။ ထိုအခါ သူရဲကြီး၏ အစွမ်းကို စွမ်းလိုသောကြောင့် မင်းကြီးက ကဏ္ဍုလဆင်တော်ကို “သင်သည် နန္ဒိမိတ္တကို ဖမ်းချေလော့”ဟု စေလိုက်သည်။ ဆင်တော်လည်း မြန်စွာသွား၍ သူရဲကြီးအား ဖမ်းမည်ပြုလေသော် နန္ဒိမိတ္တသည် ရုတ်ချည်း လက်ပန်းတီးလျက် ဆင်၏အစွယ်နှစ်ချောင်းကို ကိုင်၍ နောက်သို့ တွန်းလေလျှင် ဆင်မင်းသည် ခွေးကဲ့သို့ ဆောင့်ကြောင့်

ထိုင်လျက်နေရ၏။ နန္ဒမိတ္တကလည်း “ ဟယ်--ကဏ္ဍလ၊ အရှင့် ကျွန်ရင်းဖြစ်သောကြောင့်သာ ငါညာ တော့သည်၊ ခြေဖြင့် ခတ်ရမူ သင်ခါးပြတ်လိမ့်မည်” ဤသို့ ကြုံးဝါးပြီးမှ လွှတ်ပေ၏။

ဟတ္ထိပေါရ

ယင်းသို့ နန္ဒမိတ္တနှင့် ကဏ္ဍလဆင်တော် စစ်ထိုးရာဌာန၌တည်သော ရွာသည် “ ဟတ္ထိပေါရ” ရွာဟု တွင်၏။ ဆင်တော်လည်း နန္ဒမိတ္တသူရဲသည် ငါ့ကို အရှက်ခွဲလေသည်ဟု စိတ်မကျေရှိ၏။

တာဝန်ခွဲ၍ တိုက်ပွဲဆင်

မင်းကြီးလည်း သူရဲကြီးတို့၏ စွမ်းအင်ကို စုံစမ်းပြီးသော် ဝိဇိတမြို့ကို ဝန်းရံလျက် လုပ်ကြံစိမ့်သောငှါ သူရဲတို့ကို လွှတ်တော်မူသည်။ ကဏ္ဍလဆင်တော်၊ နန္ဒမိတ္တသူရဲ၊ နိမိလသူရဲ၊ ဤ သူရဲကြီး သုံးဦးတို့သည် မြို့၏တောင်မျက်နှာတံခါးကို ဖျက်ဆီးသည်။ ဝေဠုသုမနသူရဲကား မြင်းကို စီးလျက် အရှေ့တံခါးဖြင့် ထွက်သော ကျေးတို့ကို သတ်သည်။ လူကောင်ချင်းထပ်အောင် သေသတည်း။ ကျေးတို့လည်း ထိုတံခါးကို ပိတ်ထားကုန်၏။ မဟာသောဏ သူရဲကြီးသည် မြောက်တံခါးဖြင့်၊ ကောဋုတိဗ္ဗရနှင့် ထေရပုတ္တာဘယ သူရဲကြီးတို့သည် အနောက်တံခါးဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်းတို့ကို ပြုသည်။

ထိုအခါ တောင်မျက်နှာ တံခါးဖြင့်ထွက်၍ ကြောက်မက်ဖွယ် စစ်ထိုးကုန်သော ကျေးတို့ကို သတ်ပြီးလျှင် မြို့တံခါးကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ကဏ္ဍလဆင်တော်သည် ပုဆစ်တုပ်၍ အုတ်၊ ကျောက် အင်္ဂတေတို့ကို အစွယ်ဖြင့် ကော်ပြီးလျှင် သံတံခါးကို ဖွင့်ခြင်းငှါ ကပ်၏။ အထက် တံခါးမုခ်၌ နေကုန်သော ကျေးတို့သည် အထူးထူးသော ဓား၊ လှံ၊ လက်နက်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ပြောင်ပြောင်တောက်သော သံတွေခဲတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြိုက်ကြိုက်ဆူသော ပွဲရက်လုံး တို့ကို လည်းကောင်း ပစ်လွှတ်၏။ ဆင်၏ ကျောက်ကုန်း၌ ပွဲရက်လုံးသည် အခိုးခြောင်းခြောင်း ထလျက် ကပ်လေရကား ပူလှသောကြောင့် ရေရှိရာသို့ သွား၍ တစ်ခုသော ရေကန်၌ ငုပ်၏။

ထိုသို့ ငုပ်သည်ကို ကောဋုတိဗ္ဗရ သူရဲမြင်လျှင် “ဟယ် ဆင်ကြီး-- ဤရေကန်သည် သံတံခါး ဖျက်ဆီး နိုင်အောင်ထားသော သေအဖျော်မှတ်

သလော၊ မင်း၏ အချီးအမြှောက်တို့ကို ခံလျက် တံခါးတစ်ပေါက်ကိုမျှ သင် မဖျက်နိုင်သော် ရှက်ဖွယ်မရှိသလော၊ မြန်စွာသွား၍ တံခါးကို ဖျက်ချေ”ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကို ကြားလျှင် ဆယ်တော်လည်း ကြိုးကြာသံကို ပြုလျက် ရေမှတက်၍ ကုန်းထက်၌ ရပ်ပြီးလျှင် ကိုယ်တွင်ကပ်သော ပွဲရက်တို့ကို ဆေးစေ၍ အနာ၌ ဆေးဝါးတင်ပြီးမှ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း ဆင်တော်၏ ဦးကင်းကို လက်ဖြင့်သုံးသပ်၍ “ ချစ်သား၊ ကဏ္ဍာလ-- ကြိုးပမ်း၍ အစွမ်း ကိုထုတ်လော့၊ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်း၏အဖြစ်ကို သင့်အား ငါပေးမည်” ဟု ဆို၍ မြိန်မြတ်သော အစာတို့ကို ကျွေးပြီးမှ နူးညံ့သော ပုဆိုးဖြင့် ကိုယ်ကိုရစ်ပတ်၍ ချပ်တန်ဆာတို့ကို ကောင်းစွာ ကျောက်ကုန်းပြင်၌ ကျွဲရေ ခုနစ်ထပ်ကို ဖွဲ့၍ ဆီဆွတ်သော သားရေကို လွှမ်းပြီးမှ လွှတ်ပေ၏။

ကဏ္ဍာလ ဆင်မင်းသည်လည်း မိုးကြိုးသံကဲ့သို့ လွန်စွာသော အသံကို ပြုပြီးလျှင် လျင်မြန်လှသော အဟုန်ဖြင့် သွား၍ သံတခါး၏ အတွင်းပျဉ်ချပ် ကို အစွယ်ဖြင့်ထိုး၍ တံခါးခုံကို ခြေဖြင့်နင်း၏။ တံခါးဘောင်နှင့် တကွသော ထိုတံခါးသည် လန့်ကြား ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံဖြင့် ပြိုလေ၏။ နန္ဒီမိတ္တသူရဲသည်လည်း ဆင်၏ကျောက်ကုန်းထက်၌ ပြု၍ကျသော တံခါး မုခ်၌ အုတ်ခဲ၊ ကျောက်ခဲအစရှိသော အဆောက်အအုံတို့ကို လက်ရုံးဖြင့် သာ ပုတ်ခတ်၍ ထိုထိုအရပ်သို့ လွင့်စေ၏။ ထိုသို့ပြုသော အမူအရာ ကိုမြင်မှ နန္ဒီမိတ္တအား ကဏ္ဍာလဆင်မင်းသည် အစွယ်ကို တွန်းခြင်း ကြောင့် ဖွဲ့ခဲသော ရန်ငြိုးသည် ပျောက်၏။ ဆင်မင်းလည်း မိမိဖွင့်ပြီးသော တံခါးဖြင့် ဝင်စိမ့် သောငှါ ကြိုးကြာသံကဲ့သို့ မြည်လျက် နောက်ပါသူရဲတို့ကို ကြည့်၏။

နန္ဒီမိတ္တသူရဲကလည်း “ ဟယ်ကဏ္ဍာလ-- သင်ဖွင့်သော တံခါးဖြင့် ဝင်ရမူ ငါယောက်ျားကောင်း မည်တော့အံ့နည်း၊ သင်ကြည့်ဦးလော့” ဟုဆို၍ အမြင့်တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်၊ ထုကိုးတောင်ရှိသော မြို့တံခါးထိုင်ကို လက် မောင်းဖြင့် ခတ်သော် ရှစ်ဥသဘသော အရပ်သည် ကျိုးပြတ် ပျက်ပြိုလေ၏။ ထို နန္ဒီမိတ္တက သူရနိမိလကို ကြည့်ပြန်လျှင် သူရနိမိလလည်း သင်တို့ဖျက် သော နေရာဖြင့် ငါမဝင်ဟု ဆို၍ မြို့ရိုးကို ခုန်ကျော်ကာ ဝင်လေ၏။ ကောဋ- တိမ္ပရနှင့် မဟာသောဏ သူရဲတို့လည်း တစ်ခါးတစ်ခုစီ ဖျက်၍ ဝင်ကြ၏။

ဝင်မိသောအခါ ကဏ္ဍာလဆင်မှာ ရထားဘီးကို နှာမောင်းဖြင့် ကိုင်၍၊
နန္ဒိမိတ္တမှာလည်း အိမ်ကိုကိုင်၍၊ ကောဋုတိမ္ပရမှာ အုန်းပင်ကိုကိုင်၍၊ နိမိလမှာ
အလျား သုံးတောင်၊ ဗျက်တစ်ဆယ့်ခြောက်သစ်ရှိသော သန်လျက်ကို ကိုင်၍၊
မဟာသောဏသူရဲမှာ ထန်းပင်ကိုကိုင်၍၊ ထေရပုတ္တာဘယမှ ဆောက်ပုတ်
ကြီးကို ကိုင်၍ လမ်းမ လမ်းဘေး အိမ်ဈေး ဟူသမျှတို့သို့ လိုက်၍ ကျေးတို့ကို
သတ်လေကုန်၏။ ဤဝိဇိတမြို့ကို လေးလတိုင်တိုင် လုပ်ကြံမှ အောင်မြင်
သတည်း။

ဂိရိလကမြို့

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးလည်း ဝိဇိတမြို့ကိုအောင်မြင်ပြီးသော် ဂိရိလက
မြို့သို့ ချီပြန်၍ မြို့ကို ဝန်းရံပြီးလျှင် မင်းပြုသောသူကို ဖမ်းယူ၍ သတ်တော်
မူ၏။

နလုံးရည်

ထိုမှသည် မဟေလမြို့သို့ ချီလေ၍ မြို့နှင့် မဝေးသော မင်းလွင်ကြီး
တစ်ခု၌ တပ်ချ၍ နေတော်မူ၏။ ဤမဟေလမြို့ကား ကျုံးသုံးတန်တို့ဖြင့်
ဝန်းရံ ၏။ * ထိန်ပွင့်နှင့်တူသော အပွင့်ရှိသော နွယ်ချုံတို့ဖြင့်လည်း ခြံရံ၏။
တစ်ပေါက်သော တံခါးသာရှိသည်ဖြစ်၍ ရန်သူတို့သည် ဝင်နိုင်ခဲ့၏။ သူရဲ
သူခက်တို့သည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ထိုမြို့ကိုကား လေးလပတ်လုံး
ဝန်းရံပြီးမှ မြို့သူမြို့သားတို့ စပါး၊ ထင်း၊ ရေခတ်သောအခါ မဟေလမင်းကို
* ပညာစစ် ထိုးခြင်းဖြင့် အောင်တော်မူသတည်း။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းနှင့် ဧဋ္ဌာရကျေးမင်း

ထိုမဟေလမြို့ကို ရပြီးလျှင် အနုရာဇမြို့သို့ ချီတော်မူ၍ ကာသ
တောင်၏ တစ်ဘက်၌ သစ်တပ်တည်၍ နေတော်မူ၏။ * နယုန်လ၊ ဝါဆိုလ

* ကဒမ္ပပုပ္ဖဝဏ္ဏီဟိ၊ သမန္တာပရိဝါရိတံ (မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ- ၁၄၂-၄၈)
* ဂဏ္ဍိမဟေလရာဇာနံ၊ မန္တယုဒ္ဓေနဘူမိပေါ (မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ-၁၄၂-၄၉)
* မာသမ္ပိဇ္ဇေမူလမ္ပိ တဠာကံတတ္ထကာရိယံ (မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ-၁၄၂-၅၁)

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းညီနောင်တို့ စစ်ထိုးကြခြင်း

၃၂၃

အဲဒါ ပဇ္ဇောတမည်သော ကြီးသော တစ်ဘက်ဆည်ကန်ကိုပြု၍ ပေါသောန မည်သော ရွာသူတို့နှင့် ရေပွဲသဘင် ကစားတော်မူ၏။ ဧဋ္ဌာရကျေးမင်းသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိတော်မူသော် အမတ်ကိုခေါ်၍ ဤသို့တိုင်ပင်၏။

“ အချင်းအမတ်--- ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် စစ်ထိုးခြင်းငှါ ငါတို့ထံသို့ လာသ တည်း။ ထိုမင်းသည် ကိုယ်တိုင် စစ်ထိုးလေ့ရှိ၏။ အစွမ်းကောင်းရှိသော သူရဲ သူခက်တို့လည်း များ၏။ ငါတို့သည် ဘယ်သို့ပြုသော် လျော်အံ့သနည်း။ စစ်ပြိုင်သင့်သလော၊ သူ့ထံသို့ဝင်သင့်သလော” ဟု တိုင်ပင်၏။ အမတ်တို့ ကလည်း “ အရှင်မင်းမြတ်၊ သူ့ထံသို့ ဝင်သော်လည်း စင်စစ် သတ်မည်ဖြစ် ရကား စစ်ထိုးခြင်းသာ သင့်ပါသည်” ဟု လျှောက်၏။ ကျေးမင်း၏ စစ်သူကြီး ဖြစ်သော ဒီဃဇန္တု သူရဲနှင့်တကွ တစ်ပါးသော သူရဲတို့ကလည်း နက်ဖြန် သန်ဘက်တွင် စစ်ထွက်၍ ထိုးပါမည်ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

မယ်တော် အစီအမံ

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည်လည်း မယ်တော်နှင့်တိုင်ပင်သော် မယ်တော် မိဖုရားက မြို့ရင်းသို့ သွား၍ မသင့်၊ ဤနေရာက စစ်ခံပြု၍သာ စစ်ထိုးသင့် သည်။ သို့ရာတွင် ကျေးမင်းမှာ အသက်စွန့်၍ အမှုထမ်းမည့် သူရဲကောင်း လည်း များရာသည်၊ ဥပါယ်ကံမျှဖြင့် ပြုမှသင့်မည်။ သုံးဆယ့်နှစ်ခုသော ဗိုလ်တဲတို့ကို ပြုလျက် တစ်ခုတစ်ခုသော ဗိုလ်တဲ၌ ထီးဖြူဆောင်းသော မင်း၏အရုပ်ကိုထား၍ ရဲမက်အများရံလျက် နေစေရမည်၊ သင်တမူကား အတွင်းဗိုလ်တဲက သူရဲကြီးတို့ ရံလျက် နေစေရမည်ဟု စီမံ၏။

သူရဲနိမိလနှင့် ဒီဃဇန္တု

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း မယ်တော်စီမံတိုင်း ပြုပြင်ပြီးလျှင် တိုက် စည်တီး၍ အချိန်းအချက်ကို ပေး၏။ ဧဋ္ဌာရကျေးမင်းလည်း ကိုယ်ချုပ်

တန်ဆာ ဖွဲ့လျက် တောင်ငယ်မျှရှိသော မဟာပဗ္ဗတဆင်ကိုစီး၍ ဗိုလ်ပါဝန်းရံ လျက် ထွက်လာ၏။ ဒုဋ္ဌဂါမဏီမင်း၏ တပ်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်မိလျှင် ဆင်ပြောင် ငါးစီးအားကို ဆောင်နိုင်သော ဒီဃဇန္တုမည် သော သူရဲကြီးလည်း လက်တစ်ဘက်မှ သန်လျက်၊ လက်တစ်ဘက်မှ ကာကိုယူ၍ ကြောက်မက် ဖွယ် လာပြီးလျှင် ဗိုလ်တဲပေါ်မှာ ထီးဖြူဆောင်းကာ နေသော မင်းရုပ်ကို တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်မြင့်သော ကောင်းကင်မှခုန်၍ ခုတ်ပြီးလျှင် ပထမဗိုလ်တဲ ကို ဖျက်၏။ ဤအတူ ကြွင်းသောမင်းရုပ်တို့ကို ခုတ်၏။ ဗိုလ်တဲတို့ကို ဖျက်ပြီးမှ မင်းကြီးနေသော အတွင်းဗိုလ်တဲသို့ ကပ်လာ၏။

ထိုအခါ သူရနိမိလက သူရဲကြီးသည် လျင်စွာထခဲ့၍ လက်ပန်းခတ် ပြီးမှ ‘ဟဲ့ အမိုက်သား ဒီဃဇန္တု၊ ငါ့ကို သူရနိမိလဟု သင် မကြားဖူးသလော၊ ငါထင်ရှားရှိလျက် သင်ဘယ်သို့ သွားအံ့နည်း”ဟု ဆဲရေး၍ ဆို၏။ ထို စကားကို ကြားသော် ဒီဃဇန္တုလည်း အမျက်ထွက်၍ သူရနိမိလကို သတ်ခြင်း ငှာ ကောင်းကင်သို့ ခုန်တက်၍ သန်လျက်ရွယ်ကာ ဆင်း၏။ သူရနိမိလလည်း ကာဖြင့်ခံ၏။ ကာကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်လေသော် ကာလွတ်လိုက်သော ကြောင့် ဒီဃဇန္တုသည် အားလွန်၍ ထိုနေရာ၌လဲ၏။ သူရနိမိလလည်း စွဲသော သန်လျက်ဖြင့်လဲသော ဒီဃဇန္တုကို ထိုးလေသော် နေရာ၌ပင် သေ လေ၏။

လှံဆေးကန်

ထိုအခါ ဖုဿဒေဝလည်း ခရုသင်းကို မှုတ်လေသော် ဧဋ္ဌာရမင်း၏ စစ်သည်ပြိုကွဲ၍ ဖရိုဖရဲ ပြေးကြကုန်၏။ ကျေးမင်းလည်း မြို့သို့ ပြန်လေ၏။ သတ်ရလေသော ကျေးတို့၏ သွေးလူးသော ဓား၊ လှံကို တစ်ခုသော ရေကန်၌ဆေးလျှင် သွေးအတိပြည့်လေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုကန်သည် လှံဆေးကန်ဟု ယခုတိုင် တွင်သတည်း။

* တတ္ထ ဝါပိဇဟံ အာသိ၊ ဟတာနံ လောဟိတာဝိဠံ။ တသ္မာ ကုလတ္ထ ဝါပိတိ။ နာမတော ဝိဿုတာအဟု (မဟာဝံသ အဋ္ဌကထာ ၁၄၃-၆၆)

မင်း၂-ပါး စီးချင်းပြိုင်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးလည်း တပ်တော်၌ပါသော ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်တို့ အား ဘုရင်ပြုလုပ်သော ကျေးမင်းကိုကား ငါမှတစ်ပါးသော သူတို့သည် မသတ်ကြကုန်လင့်၊ ငါသာလျှင် သတ်တော်မူမည်ဟု စည်းလည်းစေပြီးသော် ကိုယ်တော်တိုင် ကဏ္ဍုလဆင်တော်ကို စီးပြီးလျှင် ကျေးမင်းသွားရာသို့ လျင်စွာလိုက်လေ၏။ သူရဲကြီးတို့လည်း အသီးသီးသော ဗိုလ်ပါဖြင့် ခြံရံကာ လိုက်၏။ အနုရာဓမြို့ တောင်တံခါးဝသို့ ရောက်သောအခါ ဧဋ္ဌာရကျေးမင်းလည်း မဟာပဗ္ဗတဆင်တော်ကို စီးလျက်ခံ၏။ မင်းနှစ်ပါးတို့ စစ်မျက်နှာ ဆိုင်မိလျှင် ကျေးမင်းက လှံမကို လွှတ်၏။ ဂါမဏိမင်းက အနီးသို့ လာသော လှံမကို ကာဖြင့်ခတ်၍ လွှဲစေပြီးလျှင် ဆင်တော်အစွယ်ဖြင့် မဟာပဗ္ဗတဆင်ကိုလည်း ထိုးစေ၏။ စွဲတော်မူသော လှံဖြင့် ကျေးမင်းကိုလည်း ထိုးလေသည်။ ကျေးမင်းသည် ဆင်နှင့်တကွ လဲ၍ခန္ဓာစဲလေ၏။ ရံလျက်ပါသော ကျေးမင်းစစ်သည် အပေါင်းတို့သည်လည်း ဖရိုဖရဲကွဲပျက်၍ ပြေးလေကုန်သတည်း။

ဧဋ္ဌာရကျေးမင်း၏ ဈာပန

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းလည်း ကျေးမင်းကို အောင်တော်မူလျှင် အနုရာဓမြို့သို့ဝင်၍ ထက်ဝန်းကျင်၌ စည်လည် စေပြီးသော် တစ်ယူဇနာရှိလောက်သော အရပ်မှ သူများကို စည်းဝေးစေ၍ ကျေးမင်း၏ အလောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ ပူဇော်စေပြီးသော် ထိုကျရာအရပ်၌ပင် စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော ပြာသာဒ်ဆောင်ဖြင့်သင်္ဂြိုဟ်စေ၏။ ထိုအရပ်၌ စေတီတည်ပြီးလျှင်အနီးသို့ ရောက်လာသမျှသော သူတို့အား ကခုန်တီးမှုတ်ခြင်းကို ပြုကြကုန်ဟု အမိန့်ထုတ်တော်မူ၏။

မင်းကြီးလည်း သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော ကျေးမင်းတို့ကို အောင်ပြီးသော် ဧကရာဇ်မင်း၏ ထီးကို ဆောင်းတော် မူ၍ အနုရာဓမြို့၌ ရာဇအဘိသိက် ခံတော်မူသည်။

ဘလ္လုက

ဝိဇိတမြို့ ပျက်စဉ်အခါက ဒီဃဇန္တု အမည်ရှိသော ဧဋ္ဌာရမင်း၏ သူရဲသည် မိမိ၏ တူဖြစ်သော ဘလ္လုကကို သူရဲကြီး ပြုစီမံသောငှာ အနုရာဓ

မြို့သို့ ခေါ်ပါဟု ဧဠာရမင်းအား လျှောက်ထားသည်နှင့် ဧဠာရမင်းလည်း ထိုဘလ္လကကို ရဲမက်နှင့်တကွ လာခဲ့ရမည်ခေါ်သည်။ ထိုဘလ္လကလည်း မင်းအာဏာအတိုင်း သူရဲခြောက်သောင်းနှင့်တကွ လာခဲ့၍ ဧဠာရမင်းကို မီးသဂြိုဟ်ပြီးနောက် ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့မှ အနုရာဓမြို့သို့ ရောက်သတည်း။ ရောက်၍ ဧဠာရကျေးမင်း ကျလေသောအကြောင်းကို ကြားလျှင် စစ်မဖက်ဘဲ ဝန်ချမှု ငါတို့ရှက်လှသည်၊ စစ်ဖက်ဦးအံ့ဟု ကြိမ်းပ၍ မဟာတိတ္ထဆိပ်နှင့် အနုရာဓမြို့၏အကြား ကောဠမ္မဟာလက အမည်ရှိသောရွာ၌ သစ်တပ်တည်စေ၏။

နောက်ဆုံးစစ်ပွဲ

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းလည်း ထိုအကြောင်းကို ကြားတော်မူလျှင် ရွှင်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်စီးသူရဲ၊ မြင်းစီးသူရဲ၊ ရထားစီးသူရဲတို့ကို ဝန်းရံစေပြီး လျှင် ကိုယ်တော်မှာ ချပ်တန်ဆာတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာဆင်ယင်လျက် ကဏ္ဍုလဆင်တော်ကိုစီးလျက် ဖုဿဒေဝ သူရဲကြီးကို နောက်တော်မှ စီးစေလျက် အနုရာမြို့မှထွက်၍ စစ်မျက်နှာဖြန့်ကာ လာတော်မူ၏။ ဘလ္လကသူရဲကလည်း ဆင်စီး မြင်းစီး သူရဲအပေါင်းခြံရံလျက် တပ်မှထွက်၍ စစ်ဆိုင်လာ၏။

ထိုအခါ ကဏ္ဍုလဆင်တော်သည် ဘလ္လကသူရဲကို အဟုန်ညှစ်ပွဲသောငှါ တဖြည်းဖြည်း နောက်သို့ဆုတ်၏။ စစ်သည်တော်တို့လည်း ထိုအတူနောက်သို့ဆုတ်ရ၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးက ပဲ့စီးဖြစ်သော ဖုဿဒေဝကို ဤသို့မေး၏။ “အချင်းဖုဿဒေဝ၊ ရှေးတိုက်ခဲ့သော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ကြိမ်သော စစ်ပွဲတို့၌ ဤဆင်သည် နောက်သို့ မဆုတ်ဘဲ ယခုမှ ဆုတ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်း ရှိလိမ့်နည်း” ဟု မေး၏။ ဖုဿဒေဝကလည်း “အရှင်မင်းကြီး၊ ဤဆင်သည် အောင်မြေအရပ်သို့ အလွန်သိ၏၊ အောင်မည့်နေရာ၌ ရပ်ပါလိမ့်မည်၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် မချွတ် အောင်မြင်ပါလတ္တံ့” ဟု လျှောက်၏။ ကဏ္ဍုလ ဆင်တော်လည်း မဟာဝိဟာရသိမ်အနီးသို့ ရောက်လျှင် ဘလ္လကကို ရှေးရှုလျက် ကောင်းစွာရပ်လေ၏။ စစ်သည်တော်တို့လည်း ဆင်တော်၏ လက်ဝဲ၌ စီကာ စီကာ ရပ်လေ၏။

ဖုဿဒေဝစွမ်းရည်

ရှေးသူရဲကြီးဖြစ်သော ဘလ္လုကလည်း မင်းသို့ ရှေးရှုလာ၍ လေးကိုင့်လျက် မင်းကို ပြက်ရယ်ပြု၏။ မင်းကြီးလည်း ခံတွင်းကို သန်လျက်ဖြင့် ပိတ်လျက် ဘလ္လုကကို ခေါ်လေသော် ဘလ္လုကလည်း မင်း၏ ခံတွင်း၌ မြားကျလေအံ့ဟု ဆို၍ လွှတ်၏။ ထိုမြားသည် သန်လျက်သွား အပြင်ကို မှန်လျက် မြေသို့ ကျလေ၏။ ဘလ္လုကလည်း မင်း၏ ခံတွင်းကို စူးပြီးဟူသော အမှတ်နှင့် ခံတွင်းကိုဟ၍ ကြော်ငြာ၏။ မင်း၏နောက်မှလိုက်သော ဖုဿဒေဝသည် မင်း၏ နားတောင်းကို ခတ်မိစေလျက် မြားကို လွှတ်လေသော် မြားသည် ဘလ္လုက၏ ခံတွင်းသို့ဝင်၍ ချက်ချင်းပင် နောက်သို့လန်၍ လဲမည်ပြု၏။ ဖုဿဒေဝလည်း မင်းကို ခြေပြု၍ မလဲစိမ့်သောငှာ မြားတစ်စင်း ပြင်းစွာလွှတ်လေသော် ဘလ္လုက၏ ပုဆစ်ဒူးကိုထွင်း၍ သွားသဖြင့် မင်းကြီး ရှိရာသို့ ဦးခေါင်းပြုကာ လဲလေ၏။

ဆုလာဘ်တော်

ဘလ္လုက ကျလေလျှင် အောင်ပြီး အောင်ပြီဟု ကြော်ငြာကြသော အသံသည် မိုးယံနံ့မျှ ဖြစ်လေ၏။ ဖုဿဒေဝလည်း ထိုအရပ်၌ပင် မိမိနားရွက်စွန်းကို လှီး၍ မင်းကြီးအား သွေးကို ပြပြီးသော် “အရှင်မင်းကြီး၊ အကျွန်ုပ်အား မင်းဒဏ်ကို ထားပြီ” ဟု လျှောက်၏။ “သင့်အား ဘယ်အပြစ်ရှိ၍ ဤသို့ ပြုသနည်း” ဟု မေးလျှင် “အရှင်မင်း၏ နားတောင်းကို မြားထိလျက် လွှတ်မိပေ၏” ဟု လျှောက်လေသော် “ကိုယ့်အပြစ် မဟုတ်သည်ကို အပြစ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ပြုသနည်း၊ ဤအောင်ပွဲကား သင်၏ အောင်ပွဲတကား၊ သင်၏ မြားနှင့်တမျှ ရွှေပုံ ငွေပုံ ရလတ္တံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ယင်းသို့ မိန့်တော်မူပြီးလျှင် စစ်သဘင်မှသည် အနုရာဓမြို့နန်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ယူဇနာသုံးရာရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းအပြင်၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရန်သည် မရှိလေရကား ပြည်သူပြည်သားတို့အား များစွာသော အောင်ပွဲသဘင်ဖြင့် ပျော်ရွှင်စေကုန်၏။ တစ်နေ့သ၌ ဖုဿဒေဝကို ခေါ်တော်မူ၍ မြားကို ဆောင်စေပြီးသော် ဘလ္လုက၏ ခံတွင်းကို ဝင်သော မြားတစ်စင်း၊ ပုဆစ်ဒူးကို ထွင်းသော မြားတစ်စင်း ဤမြားနှစ်စင်းကို ဆက်၍

မတ်မတ်ထောင်စေပြီးလျှင် ထိုမြားကို ငွေသပြာဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရွှေသပြာ
ဖြင့် လည်းကောင်း လွှမ်းအောင်ပုံစေ၍ ဖုဿဒေဝအား ဆုပေးတော်မူသ
တည်း။

ကုက္ကုစ္စကြောင့် စက်မပျော်

တရံသောအခါ ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်ကဲ့သို့ တင့်တယ်ဆန်းကြယ်
သော ပြာသာဒ်အပြင်၌ နတ်သမီးအသွင်နှင့်တူသော ကချေသည် မောင်းမ
အပေါင်းတို့သည် စည်၊ စောင်း၊ ပတ်သာဖြင့် ခြံရံကာ ဟီးမှုတ်လျက် အထူး
ထူးသော ပန်မျိုး နံ့သာမျိုး အခိုးအထုံတို့ဖြင့် တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်သော အဖိုးများ
စွာထိုက်သော နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာသော အခင်းတို့ဖြင့် ပြည့်သော မင်း၏ နေရာ၌
လျောင်းစက်ကာ စံတော်မူသော မင်းကြီးအား ဤသို့ စိတ်အကြံတော်သည်
ဖြစ်၏။ ငါသည် ဤကြီးမြတ်စွာသော မင်း၏ ချမ်းသာကို ရခြင်းသည်
အပြစ်ကင်းလျက် ရသည်မဟုတ်၊ * အက္ခောဘိဏီမကသော ကျေးတို့ကို
ပျက်စီးသေကြေအောင် ကြံဆောင်သဖြင့်သာ ရချေသည်၊ ဘုရားရှင်
သာသနာတော်ကို ငါချီးမြှောက်ပြုစုငြားသော်လည်း အပါယ်လားခြင်းမှ
မလွတ်နိုင်ရာ၊ ငါပြုသော လုံ့လသည် နိရတ္ထကသာ ရှိလတ္တံ့ဟု ကြံ၍ ပူပန်ခြင်း
ဖြစ်ရကား စက်တော်ခေါ်၍ မပျော်နိုင်ရှိ၏။

ရဟန္တာ ၈- ပါး

ထိုအကြောင်းကို ပိယဂုံကျွန်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော ရဟန္တာ
တို့သည် ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ရှစ်ဦးသော ရဟန္တာတို့ကို
သင်တို့သွား၍ မင်းကြီး၏ ယုံမှားခြင်းကို ဖျောက်ချေကုန်ဟု စေတော်မူ၏။
ရဟန္တာရှစ်ဦးတို့လည်း ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွလာ၍ မဇ္ဈိမယံအခါ၌ မင်းအိမ်
တံခါးဝဖြင့် သက်ကြကုန်၏။ တံခါးစောင့်တို့အား နန်းတော်သို့ ဝင်လိုကြောင်း

* (အမရဋီကာ) ၌ အက္ခောဘိဏီ ၂၁၈၇၀၀- မဟာအက္ခောဘိဏီ- ၁၃၂၁၂၄၉၀၀-
ဟူ၍ (မဟာဝံသ ဋီကာပါဌ်)ကို သုတ်သင်၍ ပုံရိုက်သော - သိရိဒေဝရက္ခိတထေရ်
မှာသည်။

ကိုကြား၍ အခွင့်ရလေသော် နန်းတော်ပြာသာဒ်သို့ သက်၍ လျှောက်ပတ်သော နေရာ၌ သီတင်းသုံးကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း ရှိခိုးဝပ်တွားကာ များစွာသော ပူဇော်သက္ကာရပြု၍ “အရှင်မြတ်တို့သည် အဘယ်အကျိုးငှာ ကြွလာကုန်သနည်း” ဟု လျှောက်၏။ ရဟန္တာမြတ်တို့ကလည်း “ဒကာတော် မင်းကြီးသည် မင်းနေရာထက်၌ လျောင်းစက်ကာ ဆင်ခြင်သဖြင့် စိတ်ပင်ပန်းသော အမှုကို ပိယဂုံကျွန်း၌ သီတင်းသုံးသော ရဟန္တာအရှင်တို့ သိမြင်တော်မူသောကြောင့် သင့်ထံသွား၍ တရားဟောချေစေသဖြင့် လာသည်” ဟု ပြော၏။

တစ်ယောက်နှင့်တစ်ပိုင်း

ထိုအခါ မင်းကြီးက “အရှင်ဘုရား --- အကျွန်ုပ်သည် အကွောဘိဏ္ဍိမကသော ကျေးအပေါင်းတို့ကို သတ်စေ၍ ဤမင်းအဖြစ်ကို ရချေသည်၊ သာသနာတော်ကို ငါချီးမြှောက် သော်လည်း အပါယ်မှ ငါမလွတ်နိုင်ရာ ဟု ကြံသည် မှန်ပါ၏” ဟု လျှောက်လျှင် အရှင်မြတ်တို့ကလည်း “မင်းကြီး ဤကျေးစစ်သည်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းဟူသော ကံဖြင့် နတ်ဌာန်သို့ လားခြင်းကိုလည်း မတားမြစ်နိုင်၊ မဂ်ဖိုလ် ရခြင်းကိုလည်း မတားဆီးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် သဂ္ဂန္တရာယ်၊ မဂ္ဂန္တရာယ်မဖြစ်၊ သေလေသော စစ်သည်အပေါင်းတို့တွင် လူတစ်ယောက်နှင့် တပိုင်းကိုသာ သတ်မိ၏။ ဤမှတစ်ပါးသော သူကား မိစ္ဆာအယူလည်း ရှိ၏။ ထိုသူတို့ကား သားနွားနှင့်သာတူ၏။ သားကို လည်းကောင်း၊ နွားကို လည်းကောင်း သတ်သော အပြစ်မျှသာရှိ၏။

(လူတစ်ယောက်ဟူသည်ကား ပဉ္စသီလ၌ တည်သော သူတည်း၊ တစ်ပိုင်းဟူသည်ကား သရဏဂုံ တည်သော သူတည်း။)

“ဒကာ မင်းကြီး --- သင်သည် ဘုရားရှင်သာသနာကို စင်ကြယ်စွာ ထွန်းပစေလတ္တံ့သော သူတည်း။ ထိုသို့ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်သော ကုသိုလ်ကံ၏ အန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်၊ ထို့ကြောင့် နှလုံးမသာ မရှိလင့်၊ ရှေးဦးစွာ ကြံစည်သောအတိုင်း ကျွန်းသူ ကျွန်းသား အများသတ္တဝါတို့ ဘုရားရှင် သာသနာတော်ကို ကောင်းစွာ သက်ဝင်အောင် ရွက်ဆောင်တော် မူလော့” ဟု ဟောပြောပေ၏။

ငရုတ်တစ်တောင့်

ထိုစကားကိုကြားမှ မင်းကြီးလည်း သက်သာရာ ရတော်မူ၍ အရှင်
 မြတ်တို့ ကြွတော်မူပါလော့မှ လွတ်လိုက်ပြီးဟု မင်းနေရာ၌ လျောင်းပြီးသော်
 ကြံစည် တော်မူပြန်သည်ကား ငါတို့ငယ်စဉ်က မယ်တော် ခမည်းတော်တို့
 သည် ထမင်း ခွံသောအခါ ငါတို့၏ အမျိုးနတ်ဖြစ်သော သံဃာတော်နှင့်
 ကင်း၍ ထမင်း စသော အာဟာရကို တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မစားကြကုန်လင့်ဟု
 ဆုံးမပေကုန် သည်၊ ငါသည် ထိုဩဝါဒအတိုင်း မတည်ဘဲ ဘယ်အခါတွင်
 သံဃာတို့နှင့် ကင်း၍ စားခြင်းကို ပြုမိဖူးသနည်းဟု ဆင်ခြင်လေသော်
 စစ်ပြုသည်အတွင်း နံနက်စားတော်ခေါ်ရာဝယ် သံဃာ၏ အဖို့ကို မထားမူ၍
 စားမိသော ငရုတ်တစ်တောင့်မျှကို မြင်တော်မူ၏။ ဤငရုတ်တစ်တောင့်၏
 အကျိုးငှာကား ငါဒဏ်ထားရပေမည်ဟု ကြံ၏။ နောက်အခါ ထိုနေရာ၌
 ကြီးစွာသော ကျောင်းကို ဆောက်၍ သံဃာတော်တို့အား ကပ်လှူ၍
 ထိုကျောင်းသည် “မရိစဝဋ္ဋိ” ကျောင်းဟု တွင်သတည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
 မဟာဝံသကျမ်း၌ (၁၁၆) ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
 “ဒုဋ္ဌဂါမဏိဝိဇယ” အမည်ရှိသော
 ပဉ္စဝိသတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

မရိစဝဋ္ဋိဝိဟာရမဟာကဏ္ဍာ ဆဗ္ဗိသတိမပိုင်း
 ကုန္တစေတီနှင့် မရိစဝဋ္ဋိကျောင်း ပူဇော်ပွဲကို ပြခြင်း

ထေရုပ္ပတ္တာဘယ

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းကြီးသည် ရန်သူတို့ကို အောင်ပြီးသော် သီဟိုဠ်
 ကျွန်းအလုံး၌ မင်းတပါးသာရှိသော အဖြစ်ကို ပြု၍ အဘိသိက် ခံတော်မူပြီးမှ
 သူရဲကြီးတို့အား အသီးသီးသော မြို့ကျေးရွာဖြင့် ဌာနန္တရ ဝိသေသ ရာထူးကို
 စီရင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ထေရုပ္ပတ္တာဘယမည်သော သူရဲကြီးသည် ပေးတော်
 မူသော ရာထူးကို မယူဘဲ နေ၏။ ဘယ့်ကြောင့် မယူသနည်းဟု မေးလျှင်

ကုန္တစေတီနှင့် မရိစဝဋ္ဌိကျောင်း ပူဇော်ပွဲကို ပြခြင်း ၃၃၁

“အရှင်မင်းကြီး၊ စစ်ထိုးရန် ရှိပါသေးသည်” ဟု လျှောက်၏။ “သင်တို့သခင် ငါလျှင် ဧကရာဇ်ဖြစ်စာပြီးကား အဘယ်မည်သော စစ်ထိုးခြင်းရှိသေးသနည်း” ဟု မေးသော် ထေရပုတ္တာဘယကလည်း “မြတ်သော မင်းကြီး၊ ကျွန်ုပ်အား အလွန်အောင်နိုင်ခဲ့သော ကိလေသာတူညှင်းဟူသော ခိုးသူတို့၏ စစ်ရှိပါသည်။ ကိလေသာရန်သူတို့နှင့် စစ်မူခြင်းကို ပြုပါအံ့၊ ကျွန်ုပ်အား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်၏။ မင်းကြီးလည်း အကြိမ်များစွာ မြစ်တားတော်မူ၏။ သူရဲကြီး လည်း အဖန်တလဲလဲ တောင်းပန်၍ ရဟန်းပြုလေသဖြင့် မရှည်မြင့်မီပင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်၍ ရဟန္တာငါးရာခြံရံလျက် နေလေ၏။ ထိုအကြောင်း ကို မင်းကြီးအား ကြားသော် ငါတို့ စစ်ထိုးသော အမှုသည် သဂုဏ္ဏရာယ်၊ မဂုဏ္ဏရာယ်မဖြစ်ဟု ရဟန္တာမြတ်တို့ ဟောသော တရားသည် မှန်ပေစွ ဟု ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။

ငရုတ်တစ်တောင့်ကျောင်း ရေစက်ချပွဲ

ဧကရာဇ်မင်းတို့၏ ထီးဆောင်းခြင်း၊ အဘိသိက်ခံခြင်းကို ပြုတော် မူပြီးသည့်နောက် ခုနစ်ရက်မြောက်သော အခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းမြတ်သည် ကြီးစွာသော မင်း၏ စည်းစိမ်ဖြင့် ကစားပျော်ပါးခြင်းဖြင့် လည်း ခံစားကာ၊ အဘိသိက်ခံသော မင်းတို့၏ စာရိတ္တကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ လည်း ခံစားကာ၊ များစွာသော မင်းမိဖုရား၊ များစွာသော ကျေးကျွန်ခြံရံလျက် တိဿဝါပိရေကန် သို့ ထွက်တော်မူ၏။ တဲနန်းသို့ ရောက်သောအခါ ထိုထိုမြို့ရွာမှ ဆက်သလာ ကုန်သော ပဏ္ဏာကာရတို့ကို ကျောင်းတည်အံ့သော အရာ၌ ထားရကုန်၏။ ဓာတ်တော် ဌာပနာသော လှံကိုလည်း မင်း၏ တဲနန်းဦး၌ပင် ကိုယ်ရံတော် သားတို့ စိုက်ထားကြပေ၏။

မင်းကြီးလည်း မောင်းမတော်များနှင့်တကွ ရေကစားတော်မူပြီး၍ တဲတော်သို့ တက်၍ စားဖွယ်သောက်ရန် သုံးတော်မူပြီးမှ ညချမ်းသော အခါ ပြည်တော်သို့ ဝင်အံ့ဟု မင်းချင်းတို့အား ဆင့်ဆို၍ အဆောင်အယောင်တို့ကို ယူစေသော် စိုက်ထားအပ်သော လှံသည် နုတ်၍မရနိုင် ရှိခဲ့၏။ ထိုအကြောင်း ကို မင်းအား လျှောက်ကြား၍ ဗိုလ်ပါအများ နုတ်စေသော်လည်း မနုတ် နိုင်လေလျှင် အံ့ဖွယ်သရဲ ဖြစ်ခြင်းကို မြင်၍ ဤလှံတွင် ကိန်းဝပ်သော

ဓာတ်တော်သည် ဤအရပ်၌ သီတင်းသုံးလိုသည်ဟု သိသဖြင့် အလုံးစုံသော စစ်သည်တော်တို့ကို ပန်းနံ့သာ လက်စွဲလျက် ပူဇော်စေပြီးမှ လှံတော်ကို အစောင့်အရှောက်နှင့်တကွ ထားခဲ့၍ မြို့သို့ ဝင်တော်မူ၏။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ပါတို့နှင့် ထွက်တော်မူ၍ လှံကို ကျောက်၊ အုတ် တို့ဖြင့် ဝန်းရံလျက် စေတီတည်တော်မူသည်။ ထိုစေတီ၏ အနီး ကျောင်းကြီးကိုလည်း ဆောက်လုပ်တော်မူသည်။ သုံးနှစ်တိုင်မှ ပြီးသတည်း။ ကျောင်းပြီးသောအခါ ရဟန်းယောက်ျား သံဃာတစ်သိန်း၊ ရဟန်းမိန်းမ ကိုးသောင်းတို့ကို စည်းဝေးတော်မူ၍ ဤသို့ လျှောက်ဆို၏။ “အရှင်ဘုရားတို့၊ အကျွန်ုပ်သည် ငရုတ်တစ်တောင့်မျှကို သံဃာတို့အား ဦးမထားဘဲ စားသည် ဖြစ်၍ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် တင့်တယ်လှစွာသော ဤစေတီနှင့် တကွသော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်တည်ထောင်သဖြင့် ဒဏ်ထားသော အမှုကို ပြုပါပြီ၊ မရီစဝဋ္ဋိကျောင်းကြီးကို သံဃာတော်တို့ အလှူခံ၍ သီတင်းသုံးတော်မူပါဟု လျှောက်၍ သံဃာတော်တို့၏ လက်၌ ရေစက်သွန်းချ တော်မူ၏။

တစ်ဆယ့်ကိုးကုဋေ

ကျောင်းအာရာမ၌ လည်းကောင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ကောင်းမွန်တင့်တယ် ကြီးကျယ်စွာသော မဏ္ဍပ်ကြီးကို ပြုစေ၍ ထိုမဏ္ဍပ်၌ သံဃာတို့အား အလှူကြီးပေး၏။ အဘယဝါပိ ရေကန်၏ အလယ်၌လည်း ကြီးကျယ်သောမဏ္ဍပ်ကိုပြု၍ သံဃာတော်တို့အား သီတင်းသုံး စေ၏။ မင်းကြီးလည်း ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သံဃာတော်တို့အား အလှူကြီး ပေးပြီးလျှင် အလွန်ကောင်းမြတ်သော ကပ္ပိယ ပရိက္ခရာတို့ကို စုံလင်စွာ လှူတော်မူသည်။ သံဃာကြီး တစ်ပါးတစ်ပါး၏ အလှူဒါနသည် သပြာ တစ်သိန်းစီထိုက်၏။ အငယ်ဆုံးသံဃာ၏ ပရိက္ခရာသည် သပြာ တစ်ထောင် ထိုက်သတည်း။

စစ်ထိုးခြင်း၌လည်း ရဲရင့်ခြင်းရှိသော၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၌ အလွန်ကြည်ညိုစွာ သာသနာတော်ကို ပူဇော်ပွဲချီးမြှောက်လျက် ထွန်းတောက် ခြင်းကို အလိုရှိလှသော၊ သူ၏ ကျေးဇူးကို အထူးသဖြင့် သိတတ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းမြတ်သည် စေတီတည်သည်မှစ၍ ကျောင်း အနုမောဒနာပွဲပြီး

လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ် တည်ဆောက်ပူဇော်ခြင်း ၃၃၃

သည်တိုင်အောင် ရတနာသုံးပါး အလို့ငှါ စွန့်အပ်ကုန်သော ဥစ္စာတို့သည် အဖိုးအနုတ္တ ထိုက်သော ကျောက်၊ စိန် စသောရတနာတို့ကို လွှတ်၍ ဝယ်ယူ အပ်သော ဥစ္စာပင် သပြာတစ်ဆယ့်ကိုးကုဋေ ဖြစ်သတည်း။ ။ (ကုန္တစေတီနှင့် မရိစဝဋ္ဋိကျောင်း ပြုသော အခန်းပြီး၏)။

ပဒုပဒေါရုံသ အမည်ရှိသော မဟာဝံသကျမ်း၌
(၂၆)ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော “ မရိစဝဋ္ဋိဝိဟာရမဟာ”
အမည်ရှိသော
ဆဗ္ဗိသတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

လောဟပါသာဒမဟာကဏ္ဍ သတ္တဝီသတိမပိုင်း

လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ် တည်ဆောက်ပူဇော်ခြင်း
အကြောင်းကို ပြခြင်း

အရှင်မဟိန္ဒ၏ဗျာဒိတ်

ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်တော်မူသော ကြီးသော ပညာတော်ရှိသော ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည် စေတီတော် ကျောင်းတော်တို့ကို ပူဇော်တည်ထောင် ပြီးသောအခါ အဘယ်အရာကို ငါပြုရအံ့နည်းဟု ကြံပြန်သော် ဘေးတော် ဖြစ်သော ဒေဝါနံပီယတိဿမင်းကြီးအား အရှင်မဟိန္ဒသည် ဤမည်သော နေရာ၌ ဒကာမင်းကြီး၏ မြေးတော်ဖြစ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းသည် ကြီးစွာသော စေတီကိုတည်လတ္တံ့၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော ဥပုသ်သိမ်ကိုလည်း ပြုလတ္တံ့၊ ကြီးစွာသော လောဟပါသာဒ ကိုလည်း ပြုလတ္တံ့ ဟု မိန့်ဆိုသော စကားကိုကြားရဖူးသည်နှင့် စူးစမ်းရှာဖွေ သော် မင်းအိမ်တော်တွင် အစဉ်ထားအပ်သော သံသေတ္တာ၌ ရှေးကရေး ထားခဲ့သော ရွှေပေအက္ခရာတို့ကို တွေ့လေ၏။

ထိုအက္ခရာတို့ကို ဖတ်စေသော် ငါ၏နောက် နှစ်ပေါင်း တစ်ရာလေး ဆယ်ခြောက်နှစ် လွန်မြောက်၍ သာသနာတော် သုံးရာ့ခုနစ်ဆယ်နှစ်နှစ်

ရောက်သောအခါ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းသည် ဘုရားသခင် သမာပတ်ဝင်ရာဖြစ်သော ဤဌာန၌ သံတောင် တစ်ရာနှစ်ဆယ်မြင့်သော ဟေမမာလီအမည်ရှိသော မဟာစေတီကြီးကို တည်လတ္တံ့၊ ဤမည်သောဌာန ဥပုသ်အိမ် သိမ်ကြီးကိုလည်း ပြုလတ္တံ့၊ ၎င်းအမည်သော အရပ်၌ ဘုံကိုးဆင့်မြင့်သော ကြေးပြသားကြီးကိုလည်း ပြုလတ္တံ့ ဟူ၍ ရှင်မဟိန္ဒ ဗျာဒိတ်စကား ထားတော်မူသည်ဟု ရေးခဲ့သော စာကိုကြားပေ၏။

နတ်ဗိမာန်ပုံစံ

ထိုအခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးလည်း ငါသည် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ ဗျာဒိတ်တွင် ဝင်သော သူတကားဟု အလွန်အားရတော်မူ၍ လက်ပန်းပေါက် ခတ်တော်မူ၏။ ထို့နောက်မှ စောစွာထလျက် မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ်သို့ ထွက်တော်မူ၍ မဟာဝိဟာရတိုက်၌ နေသော သံဃာတော်တို့ကို စည်းဝေး စေပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့၊ အကျွန်ုပ်သည် အရှင်မြတ်တို့ သီတင်းသုံးရန် နတ်ဗိမာန်နှင့်တူသော ပြာသာဒ်ကိုပြုလုပ်ပါမည်၊ အရှင်မြတ်တို့သည် နတ်ရွာသို့ ကြွပြီးလျှင် နတ်ဗိမာန်ပုံစံ ရေးပေးတော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတော်တို့ ကလည်း ရှစ်ပါးသော ရဟန္တာတို့ကို နတ်ရွာသို့သွား၍ ပုံစံရေးချေဟု စေလွှတ်၏။ ထိုအရှင်မြတ်တို့လည်း လျှောက်ပတ်ဆန်းကြယ် ရှုချင်စဖွယ် ရှိလှသော ဘရဏိနတ်သမီး ဗိမာန်ပုံကို ပုရပိုက်ဖြူတွင် ဟင်္သာပြဒါးဖြင့် ရေးတင်၍ ယူခဲ့ကုန်၏။

ဘရဏိနတ်သမီး

ထိုနတ်သမီး အကြောင်းကား ကဿပသဘုရားသခင်၏ လက်ထက် တော်၌ အသောကမည်သော ပုဏ္ဏားသည် ရှစ်လုံးသော စာရေးတံဆွမ်းတို့ကို သံဃာတော်မြတ်တို့အား မပြတ် ဝတ်တည်၏။ ထိုပုဏ္ဏား၏ အိမ်၌နေသော ဘရဏိမည်သော ကျွန်မကို သင်သည် အမြဲချက်လှူလော့ ဟု အပ်ပေ၏။ ကျွန်မလည်း ထိုဆွမ်းဝတ်ကို လေးမြတ်ရှိသေစွာ ရံခါမပြတ် ချက်၍ကပ်လှူ ပေ၏။ ထိုကောင်းမှုကြောင့် ထိုအဖြစ်မှ စုတေခဲ့သော် စတုမဟာရာဇ်

လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ် တည်ဆောက်ပူဇော်ခြင်း ၃၃၅

နတ်ပြည်ဝယ် ကောင်းကင်အလယ်၌ ကြီးစွာသောဗိမာန်ပေါက်၍ တစ်ထောင်မျှ လောက်သော နတ်သမီးအရံဖြင့် ပျော်စံရလေသည်။ ထိုဗိမာန်ပြာသာဒ်ကား အစောက်အားဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ အဝန်းအားဖြင့် လေးဆယ့် ရှစ်ယူဇနာရှိ၏။ စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော ပြာသာဒ်တစ်ထောင်ရံလျက် အလယ်၌ ဘုံကိုးဆင့်ရှိသော ပြာသာဒ်ကြီးသည် တည်၍ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ဝင်ရာတံခါးဝရှိ၏။ အထူးထူးသော ရွှေခြူကွန်ယက်တို့ဖြင့် ဆွဲလျက်ပုလဲ၊ သန္တာ၊ ဂီဝါ အဆင်းနှင့်တူသော ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်၏။ ထိုရတနာပြာသာဒ်၏ အလယ်၌ တင့်တယ်စွာ သရက်ပင်ပျိုရောက်သော ပြာသာဒ်သည်တည်၏။ အထူးထူးသော တံခွန်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ဆွဲထား၏။

ထိုနတ်သမီးဗိမာန်ကို ပုံစံကျအောင် ရေးခဲပြီးလျှင် သံဃာကြီးတို့အား အပ်၏။ သံဃာတော်တို့လည်း မင်းကြီးအထံသို့ ပို့ပေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုဗိမာန်ကို မြင်လျှင် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်လှသည် ဖြစ်၍ မဟာဝိဟာရတိုက်သို့ လာပြီးလျှင် သာယာကောင်းမွန်သော မြေအရပ်၌ ဆောင်ခဲအပ်သော ပုံစံနှင့်တူစွာ သေချာစေ့စပ်သော လောဟပါသာဒ ကြေးပြာသာဒ်ကို ပြုလုပ်ပေ၏။ ပြာသာဒ်တည်သည်မှစ၍ လက်သမားတို့အား လက်ခအလို့ငှါ မြို့တံခါးလေးမျက်နှာ၌ ကြီးစွာသောတိုက်ကိုပြု၍ ရှစ်သောင်းရှစ်သောင်းစီသော ငွေသပြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ထောင် တစ်ထောင်မျှသော ပုဆိုးအဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း ထား၍ လုပ်သောအမှု ထိုက်သမျှကို နေ့တိုင်း ပေးရမည်ဟု အမတ်တို့ကို အပ်ထား၏။ ဆီ၊ ပျား၊ တင်လဲ၊ သကာတို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော အိုးစရည်းကြီးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း သုံးလေစေဟု ထားတော်မူ၏။

ဤလောဟပါသာဒတံခါး နံပါးတစ်ဘက်တစ်ချက်မှ သံတောင်တစ်ရာစီ ကျယ်၏။ အမြင့်လည်း အတောင်တစ်ရာပင် မြင့်၏။ အရပ်လေးဖြာလုံး မျက်နှာဝရှိ၏။ ဘုံကိုးဆင့်တို့ဖြင့် တင့်တယ်၏။ တစ်ဘုံတစ်ဘုံ၌ စုလစ်မွန်းချွန်ဆောင် တစ်ရာတစ်ရာစီ ရံ၏။ ထိုမွန်းချွန်ဆောင်တို့ကို ငွေဖြင့်သာ မွမ်းမံအပ်၏။ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ပွတ်တိုင်တို့ကိုလည်း စီအပ်ကုန်၏။ ထိုပွတ်တိုင်တို့၏အကြားအကြား၌ ရွှေဖြင့် ပြီးသော ပဒုမ္မာပွင့်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငွေဆည်းလည်း

တို့ကိုလည်းကောင်း ဆွဲထားအပ်ကုန်၏။ အောက်နရံ အခြေခံတို့၌ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား၊ သားရဲရုပ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထက်နရံတို့၌ လူရုပ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း ခြံရံအပ်၏။ အလုံးစုံသော သည်တိုင်တို့၌ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် အတင့်အတယ် ခြယ်စီအပ်၏။

မဏ္ဍပ်

ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် နတ်မိန်းမတို့သာ ရွက်ဆောင်ရသော ယာဉ် ပြာသာဒ်ဖြင့် လှည့်ပတ်လေ့ရှိသည်ဟု ကြားဖူးရကား ထိုဝေဿဝဏ် နတ်မင်း၏ နာရီဝါဟနယာဉ်၏ပုံစံနှင့်တူစွာ ရတနာမဏ္ဍပ်ကိုလည်း လောဟ-ပါသာဒ၏ အတွင်း၌ ပြုလုပ်စေ၏။ ထိုမဏ္ဍပ်၏အစွန်း ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌ ပုလဲကွန်ယက်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်၏။ သန္တာဖြင့်ပြီးသော ပွတ်လုံးပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ရံ၏။ မဏ္ဍပ်၏ အလယ်၌ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် တင့်တယ်ထွန်းပသော ဖန်အဆင်းရှိသော ဆင်စွယ်ပလ္လင်ကို ထားအပ်၏။ ထိုဆင်စွယ်ပလ္လင်၌ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော တံကဲပျဉ်ကိုထောင်၍ ထိုအထက်၌ ရွှေဖြင့်ပြီးသော နေဝန်းကို လည်းကောင်း၊ ငွေဖြင့်ပြီးသော လဝန်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုလဲဖြင့်ပြီးသော ကြယ်တာရာတို့ကိုလည်းကောင်း တင့်တယ်စွာ စီထားအပ်ကုန်၏။ ထိုပလ္လင်ထက်၌ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အရောင်ရှိသော အခင်းကောင်းတို့ကို ခင်းပြီးလျှင် ဖြူဝင်းသောအရောင်ဖြင့် လူတို့၏နှလုံးကို ဆောင်တတ်သော ဆင်စွယ်ယပ်ကိုလည်း ထားပေ၏။ ထိုပလ္လင်၏ အနီး၌ သန္တာဖြင့်ပြီးသော ခုံခံလျက် ငွေအရိုးတပ်သော ထီးဖြူရတနာကိုလည်း ဖြန့်အုပ်ကာ ထားပေ၏။ ထိုထီးဖြူ၏ အနားဆွဲထား အပ်သော သန္တာဆိုင်း ရွှေဆိုင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကြားအကြား၌ ပတ္တမြားလုံးတို့သည် လည်းကောင်း အလွန် တင့်တယ်ကုန်၏။ ပြာသာဒ်၊ ထီးဖြူ၊ ပလ္လင်၊ မဏ္ဍပ်၊ ဤလေးရပ်တို့သည် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပြာသာဒ်၏အတွင်း၌ အခင်းနှင့်တကွသော ညောင်စောင်းတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ ခင်းထားပေ၏။ မြေအခင်း ကမ္မလာတို့ကိုလည်း စပ်လျက် စပ်လျက်သာ ခင်းပေ၏။ သန့်သက်အိုး သန့်သက်ရေမှုတ်ကိုလည်း ရွှေကိုသာ ပြုလုပ်ပေ၏။

လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ် တည်ဆောက်ပူဇော်ခြင်း ၃၃၇

လောဟပါသာဒ

ထိုပြာသာဒ်ကို တင့်တယ်စွာ အုတ်တံတိုင်းတို့ဖြင့် ရံလျက် လေးမျက်နှာ တံခါးမုခ်ကိုလည်း ပြုလုပ်အပ်၏။ ထိုပြာသာဒ်သည် တာဝတိံသာနတ်သဘင်ကဲ့သို့ အလွန်တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ကြေးနီ အုတ်ကြွပ်ကိုသာ မိုးရကား “လောဟပါသာဒ” ဟုထင်ရှားသတည်း။ မင်းကြီးလည်း လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ်ပြီးသောအခါ သံဃာတော်အပေါင်း တို့ကို စည်းဝေးစေ၍ မရီစဝဋ်ကျောင်းကို အနုမောဒနာ ပြုသကဲ့သို့ ကြီးကျယ်စွာ အနုမောဒနာ ပြုပေ၏။

အတန်းခွဲခြား

ထိုလောဟပါသာဒ၌ ပထမဘုံ၌ ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့ကို သီတင်းသုံးစေ၏။ ဒုတိယဘုံ၌ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆောင်သော ရဟန်းတို့ကို သီတင်းသုံးစေ၏။ တတိယဘုံ စသည်၌ကား သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်တို့ကို သီတင်းသုံးစေ၏။ အထက်ဆုံးဘုံ၌ကား ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ကိုသာ သီတင်းသုံးစေ၏။

ကုဋေသုံးဆယ်

မင်းကြီးသည် ပြာသာဒ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွန့်ကြဲလှူဒါန်းအပ်သော ဥစ္စာတို့သည် အဖိုး အနုဋ္ဌထိုက်သော ရတနာတို့ကို ထား၍ ဒင်္ဂါး သပြာပေါင်း ကုဋေသုံးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၄၈)ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “လောဟပါသာဒ မဟ” အမည်ရှိသော
သတ္တဝီသတိမ အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

မဟာထူပသာဓနလာဘ ကဏ္ဍ
အဋ္ဌဝိသတိမပိုင်း

မဟာစေတီတည်ရန် အဆောက်အဦတို့ ဖြစ်ပေါ်
လာရသည်ကို ပြဆိုခြင်း

နတ်အုတ်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းကြီးသည် လောဟပါသာဒကို အနုမောဒနာပြု
ပြီးသော် ဘေးတော် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း စိုက်ခဲ့သော ခက္ခိဏသာခါ မဟာ
ဗောဓိပင်ကို ပူဇော်ဦးအံ့ဟု ကြံ၍ ဗိုလ်ရံသင်းပင်းနှင့်တကွ ထွက်တော်မူ၍
တစ်သိန်း သော ဥစ္စာတို့ကိုစွန့်လျက် ဗောဓိပင်ကို ပလ္လင်မြင့်ခြင်း၊ တံတိုင်း
ကာခြင်း၊ တံခွန်ဆွဲခြင်း၊ ရွှေသလဲ ငွေသလဲကြဲခြင်း အစရှိသော ပူဇော်ခြင်း
အထူးကို ပြုတော်မူ၏။ ထိုသို့ ပူဇော်ပြီး၍ မြို့နန်းတော်သို့ ဝင်သောအခါ
မဟာစေတီ တည်ရာအရပ်၌ ဘိုးတော် စိုက်ထားခဲ့သော ကျောက်တိုင်ကိုမြင်
၍ အစဉ် ကြားဖူးသော စကားကို အောက်မေ့သဖြင့် အလွန် ရွှင်လန်းသော
စိတ်ရှိ လျက် စေတီတည်လိုသော အကြံနှင့်တကွလာခဲ့၍ စံရာပြာသာဒ်သို့
တက်ပြီး သော် မင်း၏ နေရာတော်၌ လျောင်းလျက် ဤသို့ကြံ၏။

ငါသည် ကျေးကုလားတို့ကို နှစ်နှစ်ကျော်အောင် နှိပ်နင်း ပယ်ရှားရ
သဖြင့် ကျွန်းသူ ကျွန်းသား အပေါင်းတို့သည် ကျဉ်းမြောင်း ဆင်းရဲကို ရကုန်
သည်။ ထိုသူတို့အား အခွန်အတုတ်ကိုယူသဖြင့် မသင့်ချေ၊ စေတီတည်ရန်
ဖြစ်သော အုတ်ကို တရားသဖြင့် ပြီးအောင် ဘယ်သို့ လုပ်ဆောင်ရအံ့နည်းဟု
ကြံတော်မူ၏။ အကြံကို နန်းတော်ပြာသာဒ်၌ နေသော ထီးချက်စောင့်
နတ်သမီး သိလေသော်နတ်ပြည်၌ ပြောကြား၍ သိကြားမင်းသိလေသဖြင့်
ဝိသုကြုံနတ်သားကိုခေါ်၍ “ အမောင်နတ်သား၊ သီဟိဋ္ဌကျွန်း၌ ဒုဋ္ဌဂါမဏိ
မင်းသည် စေတီတည်လုပ်ရန် အုတ်လိုသော အကြံရှိ၏။ ထိုအကြံကိုပြည့်စေ
ခြင်းငှာ အနုရာဓမြို့မှ တစ်ယူဇနာရှိသော ဂမ္ဘီရမြစ်၏အနီး၌ အုတ်တို့ကို
ဖန်ဆင်း၍ ထားချေလော့” ဟုဆိုတော်မူ။ ဝိသုကြုံ နတ်သားသည်လည်း
သိကြားမင်းဆိုတိုင်း များစွာသောအုတ်တို့ကို ဖန်ဆင်းပေ၏။

မဟာစေတီတည်ရန်အဆောက်အဦတို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ၃၃၉

နံနက်သောအခါ မုဆိုးတစ်ယောက်သည် ခွေးတို့နှင့်အတူ တောလည်လာရာ ဤအရပ်သို့ရောက်လျှင် ဘုမ္မစိုးနတ်သည် ဖွတ်ကြီးယောင်ဖန်ဆင်း၍ ပြ၏။ မုဆိုးလည်း ဖွတ်ကိုမြင်လျှင် အစဉ်လိုက်လေသော် အုတ်တို့ကို တွေ့လေ၏။ ဖွတ်လည်းကွယ်ပျောက်၍ မုဆိုး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလျက် ငါတို့၏ အရှင်မင်းကြီးသည် 'မဟာစေတီတည်လိုသော အကြံတော်ရှိ၏' ငါသည် ဤအုတ်ကို လက်ဆောင်ပြု၍ မင်းကြီးအား လျှောက်ကြားအံ့ဟု ကြံပြီးလျှင် မြန်စွာလာပြီး အုတ်တွေ့ပါကြောင်းကို လျှောက်၏။ မင်းကြီးသည်လည်း ဝမ်းမြောက်တော်မူလှ၍ မုဆိုးအား အဖိုးတစ်ထောင်ထိုက်သော ပုဆိုးတစ်စုံ၊ ရွှေပန်းငွေပန်းနှစ်သောင်း၊ သပြာနှစ်သောင်းထွက်သောလယ်ပယ်၊ သိန္ဓော မြင်း လေးစီးကသော ရထားတည်းဟူသော ဆုလာဘ်ကို ပေးတော်မူ၏။

ရွှေညောက် ကြေးနီညောက်

*ထိုဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး၏ ဘုန်းတော်ကြာင့် အနုရာဇမြို့ပြည်မှ အရှေ့မြောက်သုံးယူဇနာကွာသော အာစာရဝိဋ္ဌိမည်သော ရွာ၌ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပယ်ရှိသော မြေပြင်ဝယ် အကြီးသည် အရှည်တစ်ထွာ၊ အငယ်လက်လေးသစ် ပမာဏရှိသော ရွှေညောက်တို့သည် ပေါက်လတ်ကုန်၏။ ရွာသားတို့သည် ထိုရွှေညောက်ကို အတန်ငယ်ယူပြီး မင်းကြီးအား ပြလျှောက်ကုန်၏။ ပြည်၏ အရှေ့မျက်နှာ ခုနစ်ယူဇနာကွာသော ဂင်္ဂါမြစ်၏ တစ်ဘက်ဖြစ်သော တမ္ပပိဋ္ဌဇနပိုဒ်၌ နွားဦးချို့ ပမာဏရှိသော ကြေးနီညောက်တို့သည် ပေါက်ကုန်၏။ ရွာသားတို့သည် အတန်ငယ်ယူ၍ မင်းကြီးအား ပြလျှောက်ကုန်၏။

ပတ္တမြားကျောက်တိုင်

ပြည်၏ အရှေ့တောင်ထောင့် မျက်နှာ လေးယူဇနာ ကွာသော သုမနဝါပိရွာ၌ များစွာကုန်သောပတ္တမြား ကျောက်တိုင်တို့သည် ပေါ်ပေါက်ကြကုန်၏။ ရွာသားတို့သည် ထိုပတ္တမြားတို့ကို ကုရုပ်နွှဲမည်သော ကျောက်၊ ဥပ္ပလမည်သော ကျောက်တို့နှင့် ရောလျက် ပြဆက်လှာကုန်၏။

* မဟာစေတီယဝံသအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်ဟု (မဟာဝင်ဋီကာ- ၃၆) ၌ မှာ၏။

ငွေစိုင်ငွေခဲ

ပြည်၏တောင်မျက်နှာ ရှစ်ယူဇနာကွာသော အဗ္ဗဋ္ဌကောလလိုက်၌ ငွေစိုင်ငွေခဲတို့သည် များစွာဖြစ်ကုန်၏။ အနုရာဓမြို့၌နေသော ကုန်သည် တစ်ယောက်သည် များစွာသော လှည်းတို့ကိုယူ၍ မလယဇနပုဒ်မှ ချင်းစိမ်း တို့ကိုဆောင်ခြင်းငှာ သွားလေသော် ထိုလိုက်၏ အနီးဖြစ်သောတောင်ခြေ ရင်း၌ လှည်းတို့ကိုဖြုတ်ထား၍ နှင်တံ အကျိုးငှာ တောင်သို့တက်လေသော် အသီး မှည့်လေးခြင်းကြောင့် ညွတ်သောပိန္နဲကိုင်းမှ အိုးစရည်းမျှလောက်သော ပိန္နဲသီးကိုရ၍ ထိုပိန္နဲသီးကို ခွဲသောအခါ လွန်စွာသော အနံ့ အရသာနှင့်ပြည့်စုံ သည်ကိုမြင်၍ အဦးကိုလှူလိုသောစိတ်ရှိရကား အလှူခံတို့အား ကြွေးကြော်၏။

ထိုအသံကို ကြားသောအခါ ရဟန္တာ လေးဦးတို့သည် သပိတ်ပိုက် ကာ ကြွလာကုန်ရကား အားရဝမ်းသာစွာလျက် အညာမှ ထွက်၍ ကျောက် ခွက်ပြည့်မျှ ကည်သော ပိန္နဲရည်တို့ကို သပိတ်ဖြင့် ကပ်ပေ၏။ ထိုအရှင်တို့ ကြွသွားသောအခါ ရဟန္တာလေးဦး တို့သည် တစ်ဖန်ကြွလာပြန်သည်။ ကုန်သည်လည်း ထိုအရှင်တို့၏ သပိတ်ကို ပိန္နဲသီးတို့ဖြင့် ပြည်စုံစေလျက် ကပ်ဆက်ပေ၏။ အရှင်မြတ်သုံးပါးတို့သည် လိုရာသို့ ကြွကြကုန်၏။

ရဟန္တာတစ်ပါးမူကား ထိုကုန်သည်အား ငွေကိုပြခြင်းငှာ ဝေးစွာ မကြွဘဲ တောင်မှသက်ခဲ့၍ လိုက်ဝ၌ ထိုပိန္နဲသီးကိုဘုဉ်းပေး၏။ ကုန်သည် သည်လည်း လှူ၍ကျန်သော ပိန္နဲနှစ်တို့ကိုစားပြီးလျှင် အရှင်မြတ်ဘုဉ်းပေး ရာသို့ လိုက်လာ၍ဝေယျာဝစ္စကိုပြု၏။ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်လည်း လိုက်သို့ ဝင်ခြင်းငှာလမ်းပြလေသော် ကုန်သည်လည်း ဝင်၍ကြည့်သည်နှင့် များစွာ သောငွေစိုင်တို့ကို မြင်သဖြင့် ပါသော ပဲခွပ်ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်လေသော် ငွေစိုင် ဖြစ်ကြောင်းကိုသိ၍ လှည်းရှိရာအရပ်သို့ တစ်ဖန်သွားပြီးမှ ထို ငွေစိုင်တို့ကို တင်ယူကာ ပြန်ခဲ့၍ မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်ပေ၏။

ပုလဲ

အနုရာဓပြည် အနောက်မျက်နှာ ငါးယူဇနာအထက်၌ ဥရုဝေဠမည် သော သမုဒ္ဒရာဆိပ်၌ သျှိသျှားသီးကြီး၏ ပမာဏရှိကုန်သော ပုလဲတို့သည် လည်းကောင်း၊ အကြားအကြား၌ သန္တာတို့သည် လည်းကောင်း၊ လှည်း

မဟာစေတီတည်ရန်အဆောက်အဦတို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ၃၄၁

အစီးခြောက်ဆယ်တိုက်ခန့်မျှ ကြည်းသို့ တက်လတ်ကုန်၏။ တံငါတို့သည် ထိုပုလဲတို့ကို မြင်၍ ရုံးစုခဲပြီးလျှင် မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်ကုန်၏။

ပတ္တမြား

ပြည်၏ မြောက်မျက်နှာ ခုနစ်ယူဇနာ၏ အထက်၌ ပေဠိဝါပိကရွာ သည်ရှိ၏။ ထိုရွာ၏ အနီးသို့ စီးဝင်လာသော ချောင်းထဲ သဲအပြင်၌ အောင်မဲ ညို အပွင့်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော အလျားတစ်ဆယ့်ခြောက်သစ်၊ လုံးပတ် ဆေးကြိတ်ကျောက်လုံး ပမာဏရှိကုန်သော အလွန်တင့်တယ်သော အရောင် ရှိသော ပတ္တမြားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ မတ္တအမည်ရှိသော ခွေးမုဆိုးတို့သည် ထိုပတ္တမြားကို မြင်၍ မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်ကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း မဟာစေတီတည်ခြင်း အကျိုးငှါ ဖြစ်လာကုန်သော ဤအုတ်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ရတနာတို့ကိုလည်းကောင်း ကြားတော်မူလျှင် ဝမ်းမြောက်တော်မူလှ ၍ ကြားလျှောက်လာသော သူတို့အား ထိုက်လျောက်သော ဆုလာဘ်ပေး တော်မူ ၍ ထိုသူတို့ကို စောင့်ရှောက်စေလျက် ဘဏ္ဍာတိုက်တော်သို့ ယူ ဆောင်ပေ၏။

ဤသို့လျှင် ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းသည် ထိုအဖြစ်သို့ မရောက်မီ ရှေးဘဝက သာမဏေဖြစ်စဉ်က တစ်သပြာမျှ ဥစ္စာမကုန်ဘဲ ကိုယ်၏ ဆင်းရဲ ခြင်းကို မထင် ကြည်ရွှင်သော စိတ်ထားဖြင့် ကိုယ်အားကို အရင်းထုတ်လျက် စောင်းတန်းလုပ်ခဲ့သော ကုသိုလ်၊ သံဃာတော်တို့အား သောက်ရေ သုံးရေ လှူခြင်း၊ သူခပ်သိမ်းတို့၏သောက်သုံးရေ ရေကန်ရေတွင်းပြုလုပ်ခြင်းကုသိုလ် တို့ကြောင့် အလိုလိုပေါ်ပေါက်လာကြ၍ ချမ်းသာရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ် ကုန်သော ဥစ္စာ၊ ရတနာ ဘဏ္ဍာ အဆောက်အဦတို့သည် ပြည့်စုံလေသည်ကို ထောက်ထားသဖြင့် အများသူတော်ကောင်းတို့သည် ကောင်းမှုပုညကို စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်ရာသတည်း ။

ပဗျပဒေါရဝံသ .အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၄၃) ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “ မဟာထူပသာဓနလာဘ ” အမည်ရှိသော
အဋ္ဌဝိသတိမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ထူပါရမ္မကဏ္ဍနက္ခတ်သတိမ ပိုင်း

မဟာစေတီတည်ခြင်းကိုပြဆိုခြင်း

အုတ်မြစ်ချအစီအစဉ်

ဤသို့လျှင် စေတီတည်ခြင်း၏အစ အဆောက်အဦတို့ ပြည့်စုံသည် ရှိသော် ၃၇၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၊ ဝိသာခါနက္ခတ် အကြိုက်တွင် စတည်၍ အားထုတ်တော်မူ၏။

အဘယ်သို့ စီမံသနည်းဟူမူကား ရှေးကစိုက်ထားခဲ့သော ကျောက် တိုင်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ စေတီတော်၏ မယိမ်းမယိုင် ခိုင်ခံ့စွာ တည်စေ ခြင်းငှါ အရပ်လေးမျက်နှာပတ်လျက် အနက် ခုနစ်တောင်ရှိသော တွင်းကို တူးစေပြီးမှ ဆင်ပြောင် ဆယ်စီးအားကို ဆောင်နိုင်သော သူရဲကြီး တို့အား ကျောက်ဖျာကြီးတို့ကို ဆောင်ယူကာ ခံစေ၍ ထို၏ အထက်၌ ကျောက်လုံး တို့ကို တူဖြင့် ညက်စွာထု၍ ကြေးစေပြီးမှ သားရေစွပ်သော ခြေရှိကုန်သော ဆင်ကြီးတို့ကို နင်းသိပ်စေသည်။ ထိုအထက်၌ကား ဆီဦးထောပတ်နှင့် တူသော ညွန်မြေတို့ကို ဖြန့်စေသည်။ အာကာသဂင်္ဂါ ကျရာ အရပ်၌ ထက် ဝန်းကျင် ယူဇနာသုံးဆယ်ရှိသော အရပ်သည် အမြဲစိုစွတ်၍ မြေညက်တို့ သည် သိမ်မွေ့စေးထန်းစွာ ထောပတ်ယနုနှင့် တူလျက် တည်၏။ ခီဏာသဝ ဆဠာဘိညဖြစ်သော သာမဏေတို့သည် ထိုအရပ်မှ ထောပတ်နှင့် တူသော မြေညက်တို့ကို တန်ခိုးဖြင့် ဆောင်ယူ၍ မင်းကြီးအား အပ်ပေ၏။ မင်းကြီး လည်း ထိုညွန်မြေညက်တို့ကို ကျောက်ကြေး၏ အထက်၌ဖြန့်၍ အုတ်တို့ကို ခင်းစေသတည်း။ ထိုအုတ်၏ အထက်၌လည်း ကြမ်းသော အင်္ဂတေကို ခင်းစေပြီးမှ ကုရုဓိန္ဒမည်သော ကျောက်တို့ကိုခင်းစေသတည်း။ ထိုကျောက်၏ အထက်၌ သံကွန်ယက်တို့ကိုခင်းစေသည်။ ထို၏အထက်၌ ယခင်သာမဏေ တို့သည် ဟိမဝန္တာမှ ဆောင်အပ်သော ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ရွှံ့ကျောက် တို့ကို ခင်းစေသည်။ ထို၏ အထက်၌ ဖန်ချပ်ကို ခင်းစေသည်။ ထို၏ အထက်၌ ကျောက်တို့ကို ခင်းစေသည်။ ယင်းသို့ ခင်းစေသမျှ မြေသရွတ် ကိစ္စ၌ ညောင်ကြပ်စေး သင်္ကာရည်တို့ဖြင့် ရောလတ်သော ထောပတ်နှင့် တူသော ယခင်မြေညွန်မြေသာလျှင် ဖြစ်၏။ ထိုကျောက်၏ အထက်၌ကား

မဟာစေတီတည်ခြင်း

၃၄၃

လက်ရှစ်သစ်ထူသော ကြေးနီပြားကို နှမ်းဆီဖြင့် သွေးအပ် သော ဆေးဒန်း မြင်းသီလာ သရွတ်ဖြင့်ခင်း၏။ ထိုကြေးနီပြား၏ အထက်၌ကား လက်ခုနစ် သစ်ထူသော ငွေပြားကို ခင်း၏။

ဤသို့ ခင်းစေပြီးမှ ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့သို့ ရောက်သော အခါ သံဃာတော်တို့အား “ အရှင်ဘုရား၊ စေတီ၌ မင်္ဂလာအုတ် စ၍ ချတော်မူခြင်းငှါ အလုံးစုံသော သံဃာသည် စည်းဝေးတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း အလုံးစုံသော ပြည်သူပရိသတ်တို့အား ဘုရား ရှင်ကို ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှါ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ဆောက်တည် ၍ ပန်း နံ့သာ လက်စွဲကာ စေတီတည်ရာဌာနသို့ လာကြရမည်ဟု စည်လည် စေ၏။ မျူးတော် မတ်တော်တို့ကိုလည်း စေတီတည်ရာသို့ သွား၍ များစွာ ကုန်သော တဲကွန်း၊ မဏ္ဍပ်၊ ဇရပ်နေရာတို့ကိုလည်း ပြုပြင်စေ၏။

မြို့တော်မှသည် စေတီတည်ရာ ဌာနသို့ကျအောင် ခရီးအစဉ်ကို ပြုပြင်သန့်ရှင်း၍ ထမင်းဆိုင်၊ ရေဆိုင်၊ စားဖွယ် စားရာ ဆိုင်တို့ကို ပြည့်လှိုင်စွာ ခင်းကျင်းစေ၏။ မြို့တော်အပေါက် တံခါးလေးမျက်နှာ၌ ဒုဌဂါမဏိမင်းကြီးမှ စရိတ်တော်ခံလျက် ဗိုလ်ပါတို့၏ သုံးဆောင်ရန်အကျိုးငှါ ရေချိုးတတ်သောသူ၊ ခဝါဖွပ်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆတ္တာသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဆိုး၊ အဝတ်၊ အင်္ကျီ၊ ဦးပေါင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပန်းနံ့သာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စားဖွယ်ရာဖြစ်သော ထမင်း အဖျော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပျားသကာတို့ကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာတည်ထား၍ မြို့သူမြို့သားတို့သည် အလိုရှိသမျှ စားသုံးဝတ်ဆင်၍ ဘုရားရှင်တည်ရာသို့ သွားကြကုန်ဟု ဆင့်ဆိုတော်မူ၏။

ဌာနန္တရ ရာထူးရသော မျူးတော် မတ်တော်တို့သည်လည်း မိမိ၏ အခြံအရံနှင့် တန်ဆာဆင်ကာ လက်ယာ လက်ဝဲမှ စောင့်ရှောက်ဝန်းရံစေ၍ ရေမြေသခင်ဖြစ်သော မင်းကြီးလည်း နတ်သမီးကညာနှင့်တူစွာ တန်ဆာ ဆင်အပ်သော ကချေသည် အပေါင်းခြံရံလျက် စစ်တန်ဆာ ဆင်ယင်လျက် လက်နက်စွဲသော သူရဲအပေါင်း လေးသောင်းရံခလျက် မြင်းမိုရ်ထိပ်ဖျားဝယ် သိကြာမင်း၏ အသရေကဲ့သို့ ပြည်အလုံးကို ရွှင်ပြိုးနှစ်သက်စေလျက် ညနေ ချမ်းအခါ၌ အနုရာဓမြို့မှ ထွက်၍ စေတီတည်ရာ ဌာနသို့ ကြွတော်မူလေ သတည်း။

ရောက်တော်မူလျှင် စေတီတည်ရာဌာန၏ အလယ်၌ ဆယ်ထည်စီ ထုတ်အပ်သော ပုဆိုးထုပ်ပေါင်း တစ်ထောင့်ရှစ်ထုပ် ထား၍ အနားလေးမျက်နှာ၌ များစွာသော အဝတ်ပုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ များစွာသော ပျား၊ ထောပတ်၊ ဆီတို့ကိုလည်းကောင်း ထားစေတော်မူ၏။ အရပ်ရပ် ပင့်ခေါ်အပ်သော မင်း၏သဝဏ်စာကြောင့် ဤလင်္ကာဒီပ၌ ရှိသမျှသော ရဟန်းသံဃာတို့သည် ဤစေတီတည်ရာသို့ ရောက်လာကုန်သည်။ ဤမျှ ဤရွေ့ဟူ၍ကား မရေတွက်နိုင်ပြီ။

တန်ခိုးကြီးမထေရ်များ

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေသော တန်ခိုးကြီးမြတ်လှသော ဣန္ဒြဝုတ္တအမည်ရှိသော မထေရ်သည် အရပ်ထက်ဝန်းကျင်၌နေသော အဖော်သံဃာပေါင်း ရှစ်သောင်းနှင့်တကွ ကြွလာတော်မူသည်။

ဣတိပတန မိဂဒါဝုန်၌နေသော ဓမ္မသေနမထေရ်မြတ်သည်လည်း ရဟန်းပရိသတ် တစ်သောင်းနှစ်ထောင်နှင့် တကွ ကြွလာတော်မူသည်။

သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေသော ပိယဒဿီမထေရ်သည် ရဟန်းပရိသတ် ခြောက်သောင်းနှင့် တကွ ကြွလာတော်မူသည်။

ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တောကျောင်း၌ နေသော မဟာဗုဒ္ဓရက္ခိတ မထေရ်သည် တစ်သောင်းရှစ်ထောင်သော ရဟန်းပရိသတ်တို့ကို ခေါ်၍ ကြွလာတော်မူသည်။

ကောသမ္ပိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ နေသော ဓမ္မရက္ခိတ မထေရ်သည် သုံးသောင်းသော ရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ ကြွလာတော်မူသည်။

ဥဇ္ဇနီပြည် ဒက္ခိဏာဂိရိကျောင်း၌ နေသော * မဟာဓမ္မရက္ခိတ မထေရ်သည် လေးသောင်းသော ရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ ကြွလာတော်မူသည်။

* မဟာဓမ္မရက္ခိတ (မဟာဝင်စာကိုယ်- ၁၅၉) မဟာသဃ်ရက္ခိ (မဟာဝင် ဋီကာ- ၃၇၆)။

ပါဠိလပုတ်ပြည်၌ နေသော မိတ္ထိဏ္ဏမထေရ်သည် အသောကာရာမ
ကျောင်းမှ တစ်သိန်းခြောက်သောင်းသော ရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ ကြွလာ
တော်မူသည်။

ကသ္မိရ မဏ္ဍလအရပ်၌ နေသော အနုတ္တိဏ္ဏမထေရ်သည် နှစ်သိန်း
ရှစ်သောင်းသော ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ ကြွလာတော်မူသည်။

ပလ္လဝဘောဂအရပ်၌နေသော မဟာဒေဝမည်သောမထေရ်သည်
ရဟန်းပရိတ်သတ် လေးသိန်းခြောက်သောင်း နှင့်တကွ ကြွလာတော်မူသည်။

ယောနကတိုင်း အာလသန္ဓကျွန်း၌နေသော ယောနက မဟာဓမ္မ-
ရက္ခိတမထေရ်သည် သုံးသောင်းသော ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ ကြွလာတော်မူ
သည်။

ဝိဇ္ဈာဋ္ဌဝီတောအုပ် ဝတ္တနိယကျောင်း၌နေသော ဥတ္တရမထေရ်သည်
ခြောက်သောင်းသောရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ ကြွလာတော်မူသည်။

ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကျောင်း၌နေသော စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည် သုံးသောင်း
သော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ ကြွလာတော်မူသည်။

ဝနဝါသီအရပ်၌နေသော စန္ဒဂုတ္တမထေရ်သည် ရှစ်သောင်းသော
ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ ကြွလာတော်မူသည်။

ကေလာသမည်သော ကျောင်းကြီး၌နေသော သူရိယဂုတ္တမထေရ်
သည် ကိုးသောင်းခြောက်ထောင်သော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ ကြွလာတော်
မူသည်။

ဤမဟာစေတီတည်ရာသို့ ကြွရောက်လာကုန်သော ရဟန်းအပေါင်း
တို့ကို ရေတွက်သော် သီဟိုဠ်ကျွန်းသားရဟန်းတို့ကား မရေတွက်နိုင် ဖြစ်၏။

ရဟန္တာ ၉၆-ကုဋေ

အလုံးစုံသော သံဃာတို့၌ ရဟန္တာကိုချည်း ရေတွက်သော် ကိုးဆယ့်
ခြောက်ကုဋေ ရှိကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မဟာစေတီတည်ရာဌာနဝယ်
အလယ်၌ မင်း၏နေရာကိုထား၍ ဝန်းရံကာ နေကြကုန်၏။ မင်းကြီးလည်း
သံဃာတော်၏ အလယ်သို့ဝင်၍ အရှင်မြတ်တို့အား ရှိခိုးပြီးသော် ရွှင်ပျော်

ဝမ်းမြောက်လှသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ပန်း နံ့သာ လက်စွဲလျက် လက်ယာရစ် လည်ပြီးလျှင် အလယ်၌ ရွှေပန္နက်ကိုစိုက်၍ ငွေစင်အတိပြီးသောစေတီ ဝန်းလှည့်ရန် လှံတံကို မင်္ဂလာရှိသော အမတ်ကို ကိုင်စေ၍ ကျယ်ဝန်းသော အရေးကို ပြုခြင်းငှါ အားထုတ်၏။

ထိုအခါ လွန်စွာတန်ခိုးကြီးမြတ်သော သိဒ္ဓတ္ထမည်သော မဟာထေရ် အား ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်၏။ ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်သော စေတီကို ပြုလုပ်သော် မပြီးမီ မင်းကြီးသေလွန်ခဲ့ရာ၏။ ငါမြစ်ဦးမှ သင့်မည်ဟု ကြံပြီး လျှင်“ဒကာမင်းကြီး- ဤမျှလောက်ကျယ်ဝန်းအောင် မပြုလင့်၊ နောက်ဆင့်၍ ပြုခြင်းငှါ ခဲယဉ်းလှသည်၊ ဤမျှလောက်သာ ပြုရမည်” ဟု မိန့်ဆို၏။ မင်းကြီးလည်း သိဒ္ဓတ္ထမထေရ်ကို ရိုသေသောအားဖြင့် ထိုမထေရ်ညွှန်ပြသော ဥပဒေသအတိုင်း မဇ္ဈိမပမာဏ ဖြင့်သာ ပြုတော်မူ၏။

* မင်းကြီးလည်း အုတ်တို့ကို တည်စီမံသောငှါ ရှစ်လုံး ရှစ်လုံးသော ရွှေအိုး ငွေအိုးတို့ကို အလယ်၌ ထားစေလျက် တစ်ထောင့်ရှစ်လုံးသော ပန်းအိုးတို့ကို ရံလျက်ထားစေ၏။ ရှစ်စုံအလွန်ရှိသော တစ်ရာသော ပုဆိုး တို့ကိုလည်း ရံလျက်ထားစေ၏။

ယင်းသို့ ထားစေပြီးမှ မင်္ဂလာရှိသော အမတ်ကြီးရှစ်ဦးတို့ကို ဝိသင်္ကြံ နတ်၏သဖွယ် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်စေပြီးသော် ရွှေအုတ် ရှစ်ချပ်တို့ကို တစ်ယောက်လျှင် တစ်ချပ်စီကိုင်စေပြီးမှ ရှေးဦးစွာ မင်္ဂလာဟုဆိုအပ်သော အရှေ့မျက်နှာ၌ တည်ရာအုတ်ကို နံ့သာညွှန်ဖြင့် ရိုသေစွာတည်ထားစေ၏။ ထိုအုတ်ကို မြတ်လေးပန်းတို့ဖြင့် ကြံဖြန့်ကာ ပူဇော်၏။

ထိုခဏ၌ ပြင်းစွာသော မြေလှုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထို့နောက်မှ ခုနစ်ချပ်သော အုတ်တို့ကို လည်း အမတ်ခုနစ်ယောက်တို့အား အသီးအသီး တည်ထားစေ၏။ ပန်းနံ့သာဖြင့် ကြံဖြန့်ကာ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်း ပြု၏။ ထိုသို့လျှင် ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်ငါးရက်ဖြစ်သော ဥပုသ်နေ့၌ စ၍ တည်တော် မူသတည်း။

* ဤကစ၍ ဋီကာလာစကားတို့ကို ဝတ္ထုစကားပြေဆရာ များစွာ ချန်ခဲ့သည်။

မင်းကြီးလည်း အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ ရှုမျှော်ကာ နေကြကုန်သော ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော မထေရ်တို့တွင် အရှေ့မြောက်မျက်နှာ၌ နေသော ပိယဒဿီမထေရ်၏ ထံသို့ကပ်၍ ရှိခိုးကာတည်၏။ ထိုအရှင်မြတ်လည်း မင်္ဂလာကို အဦးထားလျက် မင်းကြီးအား တရားဟောပေ၏။ ထိုတရားကိုနာ၍ သုံးသောင်းလေးထောင်သော သူတို့သည် သစ္စာလေးပါး၌ ယုံမှားကင်းကြကုန်၏။ သုံးသောင်းလေးထောင်သော သူတို့သည် သောတပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏။ တစ်ထောင်မျှသော သူတို့သည် သကဒါဂါမ်၊ တစ်ထောင်မျှလောက်သော သူတို့သည် အနာဂါမ်၊ တစ်ထောင်မျှလောက်သော သူတို့သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရကြကုန်၏။ ရဟန်းယောက်ျား တစ်သောင်းရှစ်ထောင်၊ ရဟန်းမိန်းမ တစ်သောင်းလေးထောင်တို့လည်း ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သတည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသအမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ ဂါထာ (၇၀) တို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “ထူပါရမ္မ”အမည်ရှိသော
ဧကူနတိသတိမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ဓာတုဂဗ္ဘရစနကဏ္ဍ တိသတိမပိုင်း မဟာစေတီ ဌာပနာတိုက် စီရင်ခြင်း

ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းကြီးလည်း ထိုစည်းဝေးလာသမျှသော သံဃာတော်တို့အား ဤသို့လျှောက်၏။ “ အရှင်ဘုရားတို့-- စည်းဝေး ရောက်လာသမျှသော သံဃာတို့သည် ဤစေတီပြီးသည့်တိုင်အောင် ဤအရပ်၌နေ၍ ကျွန်ုပ်ဆွမ်းအလှူကို ခံတော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။ သံဃာတို့ကလည်း ဝန်မခံကုန်၊ ထိုအခါ မင်းကြီးကလည်း “ အရှင်မြတ်တို့သည် စေတီပြီးအောင် မနေနိုင်သော် ခုနစ်လမျှနေ၍ အလှူခံတော်မူပါ”ဟု လျှောက်၏။ ထိုမျှလောက်လည်း ဝန်မခံကြလေလျှင် ငါးလ၊ လေးလ၊ သုံးလ၊ နှစ်လမျှ နေတော်မူပါဟု တောင်းပန်၏။ သံဃာတို့လည်း ဝန်မခံကုန်ရကား ခုနစ်ရက်မျှ နေတော်မူပါဟု တောင်းပန်၏။ ထက်ဝက်သော သံဃာတော်တို့က ခုနစ်ရက်မျှ ဖြစ်လျှင် နေအံ့ဟု ဝန်ခံ၏။ ထက်ဝက်သော သံဃာတော်တို့ကား ကြွတော်မူကုန်သတည်း။

မင်းကြီးလည်း ထက်ဝက်သောသံဃာတို့၏ ပဋိညာဉ်ကိုရလျှင် ဝမ်းမြောက်တော်မူလှ၍ စေတီတည်ရာ၏ ထက်ဝန်းကျင်သောဌာန၌ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော မဏ္ဍပ်ကြီးတို့ကို ပြုစေ၍ ထိုသံဃာတော်တို့အား ပူဇော်လုပ်ကျွေးခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။ ရက်စေ့သော ကာလမှ သံဃာတော်တို့အား ကြွေတော်မူပါဟု ခွင့်လွှတ်၏။ ထို့နောက် အုတ်လက်သမား ငါးရာကို စုရုံးစေပြီးလျှင် “ သင်တို့သည် တစ်နေ့လျှင် အုတ်အဘယ်မျှ လုပ်၍သွင်းနိုင်အံ့နည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ လက်သမားတစ်ဦးက “ ကျွန်ုပ် တစ်နေ့လျှင် လှည်းတစ်စီးတိုက်သော မြေမှုန့်ကို အုတ်ဖြစ်စေအံ့” ဟု လျှောက်၏။ တစ်ဦးကလည်း “ လှည်းတစ်စီးဝက်သော မြေမှုန့်ကို အုတ်ဖြစ်စေအံ့” ဟု လျှောက်၏။ တစ်ဦးကလည်း “ တစ်အမွဏမျှသော မြေမှုန့်ကို အုတ်ဖြစ်စေအံ့” ဟု လျှောက်၏။ ဤသို့ အသီးအသီး လျှောက်ကြသည်ကို မင်းကြီးလည်း ပယ်တော်မူသည်သာတည်း။

တစ်ယောက်သော လက်သမားမူကား မင်း၏အလိုကိုသိ၍ “ အရှင်မင်းကြီး၊ အကျွန်ုပ်သည် တစ်အမွဏမျှသော မြေမှုန့်ကို ညက်စွာထောင်း၍ ကျောက်ပြင်၌ ကြိတ်ပြီးမှ အုတ်ကို လုပ်ပြီးစေပါမည် ” ဟု လျှောက်၏။ သိကြားမင်းကဲ့သို့ ပြင်းထန်သော လုံ့လရှိသော မင်းကြီးလည်း ဤသို့ မြေမှုန့်ကို ညက်စွာပြု၍ အုတ်လုပ်မှ ဤစေတီ၌ နောက်သောအခါ မြက်သစ်ပင် မပေါ်ဘဲ ရှိရာသည်ဟု ဆို၍ ထိုလက်သမားအား အုတ်ပြုခြင်းငှါ ခွင့်ပေး၏။ စေတီသဏ္ဌာန်ကို ဘယ်သို့ ပြုသင့်သနည်းဟု မေးတော်မူပြန်၏။ ဝိသကြုံ နတ်သားသည် ထို သိရိဝမ္မန လက်သမားထံ၌ ကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော ရွှေခွက်၌ ရေကိုအပြည့်ထည့်၍ လက်ဖြင့် ခတ်သည်ရှိသော် ဖန်လုံးနှင့်တူသော ရေမြှုပ်ရေပွက်သည် ထလတ်၏။ “ အရှင်မင်းကြီး-- ဤရေပွက်နှင့်တူစွာ ပြုသင့်ပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီးလည်း ထိုစကားကို နှစ်သက်တော်မူ၍ ထိုအုတ်လက်သမားအား သပြာတစ်ထောင်ထိုက်သော ပုဆိုးတစ်စုံ၊ တစ်သောင်း နှစ်ထောင်သော သပြာတို့ကို ပေးတော်မူ၍ ဤစေတီ၌ ကူဝင်လုပ်ကိုင်သမျှသော သူတို့သည် အဖိုးမရမူ မလုပ်ကြလင့်ဟု ဆင့်ဆိုတော်မူ၏။ ထို့နောက် မင်းကြီးလည်း ဤသို့ကြံ၏။ “ ငါသည် လူတို့ကို မပင်ပန်းစေ၍ အုတ်တို့ကို ဘယ်သို့ရနိုင်ပါ

အံ့နည်း” ဟု ကြံ၏။ ထိုအကြံကို နတ်တို့သိလေလျှင် တစ်ရက်တစ်ရက်စီလုပ်သော အုတ်တို့ကို ညဉ့်တိုင်းညဉ့်တိုင်း စေတီလေးမျက်နှာ၌ ပေါ်လာစေကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးကြားလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်တော်မူ၍ ဤစေတီကို တရားသဖြင့် ငါပြုရပေသည်၊ နတ်သိကြားတို့ ငါ့အား ချီးမြှောက်ပေသည်ဟု ဆို၍ စေတီလုပ်ရာ လေးမျက်နှာ၌ အသပြာတစ်သောင်းခြောက်ထောင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို လည်းကောင်း၊ အထူးထူးအပြားပြားသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ် နံ့သာပန်းတို့ကိုလည်းကောင်း ထား၍ အလိုရှိသမျှ စားသောက်ကြ၍ ဤစေတီ၌ အမှုကို ပြုလေကုန်၊ လိုသမျှ အဖိုးငွေကို ယူလေကုန်ဟု ကမ္မည်းရေး၍ ထားတော်မူ၏။

ရဟန်းတစ်ဦးသည် စေတီတည်ရာ၌ အဖော်ဖြစ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ တည်သော အုတ်နှင့်တူမျှသော ပမာဏရှိအောင် အုတ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ပြု၍ ထိုအုတ်တို့ကို မြေညက်စိုင်းဖြင့် မံပြီးလျှင် စေတီတည်ရာသို့လာ၍ မင်း၏အမှုလုပ်တို့အား ဤမြေညက်စိုင်းကို လက်သမားအား ပေးပါဟုဆို၍ ပေးစေ၏။ လက်သမားလည်း ယူလျှင်ပင် ထိုရဟန်း၏ အခြင်းအရာကိုသိ၍ အုတ်ကိုရောကာ စီလိုက်၏။ များစွာသော သူတို့သည်လည်း အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ပြောဆို၍ မင်းကြီးကြားလေသော် လက်သမားကို မေး၏။ လက်သမားကလည်း “ အရှင်မင်းကြီး-- ထိုရဟန်းသည် လက်တစ်ဘက်ဖြင့် ပန်းတို့ကို ကိုင်၍ လက်တစ်ဘက်ဖြင့် မြေညက်စိုင်းတို့ကို ကိုင်၍ ကျွန်ုပ်အားပေးသည်ဖြစ်၍ စီလိုက်ပေသည်၊ ဤရဟန်းသည် အာဂန္တုသာ ဖြစ်သည်၊ အာဝါသိက မဟုတ်” ဟု လျှောက်၏။

မင်းကြီးလည်း “ ထိုရဟန်းကို သင်ပြနိုင်အံ့လော” ဟု မေး၏။ ပြနိုင်ပါ၏ဟု လျှောက်လျှင် တစ်ယောက်သော တံခါးမှူးကိုခေါ်၍ ဤသူကိုပြလော့ဟု ဆို၏။ လက်သမားလည်း တံခါးမှူးအား ပြပေ၏။ တံခါးမှူးကလည်း ရဟန်းကိုသိလျှင် ထိုအရှင်၏ထံသို့ ကပ်၍ “ အရှင်မြတ်သည် စေတီ၌ အုတ်ချပ်ကိုကူဝင်ပါသလော” ဟု မေး၏။ ရဟန်းကလည်း “ ငါတို့သည် ဤစေတီတော်၌ ကုသိုလ်ဝင်လိုလှသောကြောင့် ငါကိုယ်တိုင် အုတ်ကို ကောင်းမွန်စွာလုပ်၍ သူမသိအောင် သွင်းပေသည်” ဟု ပြော၏။ တံခါးမှူးလည်း ထိုရဟန်း၏ သွားအံ့သော ရက်ကိုလည်းကောင်း၊ နေရာအရပ်ကို

လည်းကောင်း မေး၏။ “ အရှင်ဘုရားကို-- နေရပ်သို့ ကြွသောအခါ အကျွန်ုပ်တို့ လိုက်ပါအံ့” ဟု ဆို၍ ပြန်ခဲ့လျှင် မင်းကြီးအား အလုံးစုံသော အကြောင်းကိုကြားလျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုတံခါးမှူးအား သြဝါဒ ပေး၍ သပြာတစ်ထောင်ထိုက်သော ပုဆိုးအစုံကို လည်းကောင်း၊ အဖိုးများစွာ ထိုက်သော ကမ္မလာနီကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်း၏ ပရိက္ခရာ သကြားအဖျော် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီမွေးနံ့သာတို့ကို လည်းကောင်း ပေးအပ်၍ ထို အုတ်ကူဝင်သော ရဟန်းအား နေရာရောက်အောင် ပို့လှူချေဟု စေ၏။

ထိုတံခါးမှူးလည်း အလှူဝတ္ထုတို့ကို ဆောင်ကာ သွား၍ ပိယင်္ဂလ္လရွာ ၌ ရဟန်းကိုမြင်သည်ရှိသော် ချမ်းမြေ့သော အရိပ်၌ သီတင်းသုံးစေ၍ သကြားအဖျော်တို့ကိုကပ်ပြီးလျှင် ခြေကို ဆီဖြင့်နယ်၍ဖိနပ်ကိုစီးစေ၍ မိမိ၌ပါ သော ပရိက္ခရာ လှူဒါန်းဖွယ် ဝတ္ထုတို့ကို ကပ်လှူပေ၏။ ပြီးစီးသောအခါမှ မင်းကြီးမှာဆိုသမျှ အကြောင်းကို ပြန်ပြော၏။

ဤမဟာစေတီ တည်လုပ်ရာ၌ အခဖြင့်ငှါး၍ ပြုကြသော ယောက်ျား မိန်းမတို့သည် ကြည်ညိုသော စိတ်ဖြင့်လုပ်ဆောင်ကြသည်ဖြစ်၍ ဘဝလား သောအခါ နတ်ရွာသူဂတိသို့ ရောက်သောသူတို့ကား များကုန်သာလျှင် ကတည်း။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည် စေတီ ပုထိုးတို့၌ ရှိခိုးကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်သည်သာတည်း။

နှစ်ဦးသော သူဆင်းရဲ မိန်းမတို့သည်အခဖြင့်ငှါး၍ ဤမဟာစေတီ၌ အုတ်သယ်ခြင်းအမှုကို ပြုကြသတည်း။ ထိုမိန်းမတို့သည် စေတီပြီးစ၌ပင် သေကြကုန်၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေကုန်၏။ မိမိတို့၏ ကောင်းမှု ကို ဆင်ခြင်ကုန်သော် ဤစေတီတော်၏ကျေးဇူးပေတကားဟုသိ၍ နတ်ပြည် မှ ပန်းနံ့သာလက်စွဲကာ မဟာစေတီသို့လာ၍ ပူဇော်ကြသတည်း။

ထိုခဏ၌ ဘာတိဝင်္ဂ၌နေသော မဟာသူဝ မထေရ်သည် စေတီကို ရှိခိုးခြင်းငှါ ညဉ့်အခါ လာသည်တွင် နတ်သမီးနှစ်ဦးကို မြင်တော်မူ၍ စေတီ ၏အနီး စရည်းပင်ကြီးသို့ကပ်၍ ကိုယ်ကိုဝှက်ကာ ကြည့်နေပြီးမှ နတ်သမီးတို့ စေတီကို ပူဇော်ရှိခိုး၍ ပြီးဆုံးသောကာလ အနီးသို့ကပ်၍ “ လွန်မြတ်သော အဆင်းအရောင် လောင်ဘနမ်းသောကိုယ်ဖြင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံးကို လွှမ်းမိုး တောက်ပ တင့်တယ်လှသော အိုနတ်သမီး-- သင်တို့သည် ဤလူ့ပြည်က

ဘယ်ကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသောကြောင့် ထူးမြတ်လှသော နတ်၏ စည်းစိမ် ချမ်းသာကို ရသနည်း” ဟု မေး၏။

နတ်သမီးတို့ကလည်း “ အရှင်ဘုရား-- အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤ မဟာစေတီ တည်လုပ်သောအခါ အခပင်ယူပါသော်လည်း ကြည်ညိုစွာ သောစိတ်ဖြင့် အုတ်ကို သယ်ဖူးပါသည်။ ထိုကောင်းမှုကြောင့် စုတေသော အခါ တာဝတိံသာနတ်၏ ချမ်းသာကိုရပေသတည်း” ဟု လျှောက်၏။

တန်ခိုးကြီးသော ရဟန္တာအရှင်တို့သည် စေတီတော် ပန်းတင်သုံးဆင့် သို့ ရောက်သောအခါ စီတိုင်း စီတိုင်းသော အုတ်ကို အောက်ရစ်မြေကြီးနှင့် ညီမျှအောင်ပြုကြကုန်၏။ မင်းကြီးသည် ကိုးကြိမ်တိုင်တိုင် ပြုပါသော်လည်း စီတိုင်းစီတိုင်းသော အုတ်တို့သည် အထက်သို့မတက်ဘဲ အောက်ရစ်အတိုင်း နစ်လျက်သာတည်သဖြင့် ရဟန်းသံဃာတို့ကို စည်းဝေးစေ၍ ရှစ်သောင်းမျှ လောက်ရှိသော အခါ “ အရှင်ဘုရားတို့-- ဤစေတီ၌ စီသမျှသော အုတ်တို့ သည် အထက်သို့မတက် နစ်လျက်သာ တည်ကုန်သည်။ အကြောင်းဘယ်သို့ ရှိပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်၏။

သံဃာတော်တို့ကလည်း “ မြတ်သောမင်းကြီး-- တန်ခိုးကြီးသော ရဟန္တာတို့သည် ဤစေတီ၏ နောင်သောအခါ အောက်သို့ မနစ်စေခြင်းငှါ ပြုတော်မူသည်။ နောင်ကိုကား စီတိုင်းမြင့်၍ တက်ပါလတ္တံ့” ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုအခါမှ မင်းကြီးလည်း စိတ်ချမ်းသာတော်မူ၏။ ပန်းတင်ဆယ်ဆင့်ရောက် သော် အုတ်ပေါင်းဆယ်ကုဋေ ကုန်သတည်း။ သံဃာတော်တို့ကလည်း “ မင်းကြီး-- ဤနေရာ၌ ဌာပနာတိုက်ကို ပြုခြင်းငှါ သင့်ပြီ” ဆို၍ ဌာပနာ တိုက်ကို အားထုတ်ကြ၏။ ဥတ္တရသာမဏေ၊ သုမနသာမဏေ ဤနှစ်ပါး တို့ကို ခေါ်၍ သင်တို့သည် ဌာပနာတိုက်ကို ပြုခြင်းငှါ ထူးမြတ်စွာသော မေဒဝဏ္ဏကျောက်ကို ဆောင်စေကုန်လော့ဟု စေလွှတ်၏။ သာမဏေ နှစ်ပါးတို့သည် ဥတ္တရကုရု ကျွန်းသို့သွား၍ အလျားအနံ သံတောင် ရှစ်ဆယ်၊ မာထု တစ်ထွာ ပမာဏရှိသော တက်သစ်သော နေ၏ကိုယ်ရောင်ကဲ့သို့ ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်းတောက်ပသော မေဒဝဏ္ဏအမည်ရှိသော ကျောက်ဖျာကြီးခြောက်ချပ်တို့ကို ဆောင်ခဲ့၍ ပန်းတင်၏အလယ်၌ တစ်ချပ် ကိုခင်း၏။ လေးချပ်ကို အရပ်လေးမျက်နှာ၌ သေတ္တာကဲ့သို့ ထောင်ပြီးလျှင် တစ်ချပ်ကို အပေါ်က ပိတ်ခြင်းငှါ အရှေ့မျက်နှာ၌ ဝှက်သိုကာ ထားပေ၏။

မင်းကြီးလည်း ထိုဓာတ်တော်တို့၏အလယ်၌ ခပ်သိမ်းသော အခြင်း
 အရာဖြင့် လွန်စွာ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ရတနာဖြင့် ပြီးသော ဗောဓိပင်ကို
 ပြုစေ၏။ ထိုဗောဓိပင်၏ ပင်စည်သည် ရှစ်တောင်မြင့်၏။ ခက်မကြီးငါးဖြာ
 တို့လည်း တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်စီပင် ထွက်၍ ခက်ငယ် ခက်သေးတို့ဖြင့်
 တင့်တယ်၏။ ထိုဗောဓိပင်သည် ဣန္ဒနီလာ ကျောက်ထက်၌ တည်၏။
 အမြစ်ကား သန္တာနီဖြင့် ပြီး၏။ ပင်စည် ခက်မတို့ကား ငွေသားဖြင့် ပြီး၏။
 အရွက်ချပ်တို့သည် မြဖြင့် ပြီး၏။ ရော်သော အရွက် အသီးကား ရွှေဖြင့်
 ပြီး၏။ ပင်စည်၌ ခရုသင်း၊ စကြာ အစရှိသော ပုံစံတို့ဖြင့် တင့်တယ်၏။
 အညွန့်ကား သန္တာအဆင်းရှိ၏။ ခက်မ၊ ခက်သေးတို့၌ ဟင်္သာရုပ်၏ အစဉ်တို့
 ကို လည်းကောင်း၊ ပုလဲကွန်ယက် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းဆိုင်း၊ ငွေ
 ပန်းဆိုင်းတို့ကိုလည်းကောင်း ဆွဲထားကုန်၏။ ထိုဗောဓိပင်၏ အထက်၌
 ငွေပြားဗိတာန်ကို ကြက်၍ ပုလဲကွန်ယက် စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုလဲ
 ပန်းဆိုင်းတို့ကို လည်းကောင်း ဆွဲထားအပ်ကုန်၏။ ထိုပန်းဆိုင်းကွန်ယက်
 တို့သည် အဖိုးကိုးသိန်းထိုက်ကုန်၏။

အထက်ဗိတာန်၌ စီအပ်သော နေဝန်း လဝန်း ထွန်းပသော ကြယ်
 လုံးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကြာပဒုမ္မာပွင့်တို့ကိုလည်းကောင်း အထူးထူး သော
 ရတနာဖြင့် ပြုအပ်ကုန်၏။ ထိုဗိတာန်၌ အထူးထူး အပြားပြားသော ရတနာ
 ရှိကုန်သော များစွာအဖိုးထိုက်ကုန်သော တစ်ထောင့်ရှစ်ခု အရေအတွက်
 ရှိသော ပုဆိုးတို့ကိုလည်း ဆွဲထားအပ်ကုန်၏။ ထိုဗောဓိပင်ကို ရံကာ၍
 ရတနာဖြင့်ပြီးသော ပွတ်တိုင်စိုက်ပြီးလျှင် ထိုပွတ်တိုင်တို့၏ အကြားအကြား၌
 သျှိုသျှားသီးပမာဏရှိသော ပုလဲတို့ဖြင့် ခင်းအပ်၏။ ဗောဓိပင်ရင်း၌ ထူး
 မြတ်သင့်တင့်စွာ ရတနာစိုက်လျက် နံ့သာရည်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ရွှေမြူတာ
 တို့ကို စီကာထားအပ်ကုန်၏။

ဗောဓိပင်၏ အရှေ့အရပ်၌ စီခင်းအပ်သော အဖိုးတစ်ကုဋေ ထိုက်
 သော ပလ္လင်ထက်၌ ပြီးပြီးပြန် ထွန်းပသော အရောင်ရှိသော ဘုရားဆင်းတု
 တော်ကို ပြုထားပေ၏။ ထိုဆင်းတုတော်၏ ကိုယ်တော်အစိတ်တို့၌ ထိုက်
 သည်အားလျော်စွာ ထူးမြတ်သော ရတနာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ စီမံအပ်၏။
 ထိုရုပ်တုတော်၏ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ မျက်စိတော် ဖြူရာအရပ်တို့၌

ဖန်စစ်ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်၏။ လက်ဖဝါး၊ ခြေဖံဝါး၊ နှုတ်ခမ်း စသည်တို့၌ နီသောသန္တာဖြင့် မျက်မှောက်နှစ်ဘက် မျက်လုံးတော်၏ညိုရာအရပ်တို့၌ ကုန္ဒနီလာပတ္တမြားဖြင့်၊ လေးဆယ်သော သွားတို့၌ ဝဇီရစိန်ဖြင့်၊ ဥဏ္ဏလုံမွှေးရှင်တော်၌ ငွေဖြင့်ပြုအပ်ကုန်၏။

ထိုဗောဓိပင်၏အနီး၌ ငွေထီးဆောင်းဟန် တည်ထားသော ဗြဟ္မာရုပ်၊ ဝိဇယုတ္တရခရုသင်းဖြင့် အဘိသိက် ပေးဟန်တည်သော သိကြားရုပ်၊ စောင်းလက်စွဲဟန်တည်သော ပဉ္စသီခ နတ်သားရုပ်၊ နဂါးမ ကချေသည် အပေါင်းနှင့်တကွ ကဟန်တည်သော ကာလနဂါး ရုပ်တို့ကိုလည်း ထားပေ၏။ ဂီရိမေခလာဆင်ကို စီးလျက် လက်ရုံးတစ်ထောင်ဆောင်ကာ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ နှင့်တကွသော မာရ်နတ်ရုပ်ကို ထား၏။

ထိုမှကြွင်းသော အရပ်ခုနစ်မျက်နှာတို့၌ အရှေ့မျက်နှာ ပလ္လင်နှင့် တူစွာ သပြာ တစ်ကုဋေ ထိုက်ကုန်သော ပလ္လင်တို့ကိုလည်း ထားပေ၏။ ဗောဓိပင်ကို ခေါင်းရင်းပြုလျက် တစ်ကုဋေ အဖိုးထိုက်သော အိပ်ရာအခင်းကို ခင်းထား၍ ခုနစ်ပါးသော သတ္တာဟတို့၌ နေတော်မူသော ဘုရားရှင်ရုပ်တု သဏ္ဌာန်ကိုလည်းကောင်း၊ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းလာ၍ တရားဟောစိမ့်သော ဌာတောင်းပန်ဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ယသ အမှူးရှိသော ငါးကျိပ်ငါးဦးသော သူဌေးသားတို့၏ ရဟန်းပြုဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိုမင်းသားတို့အား ရဟန်းပြုဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ဥရုဝေလစသော ရသေ့တို့အား ဆုံးမဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ထန်းတောဥယျာဉ်၌ ဗိမ္ဗိသာရမင်း ဆည်းကပ်ဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ဝင်ဟန်၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ကို အလှူခံဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ရှစ်ကျိပ်သော သာဝကတို့ ခစားဟန်၊ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူဟန်၊ ထိုပြည်၌ ရတနာစင်္ကြံကို ဖန်ဆင်း၍ တန်ခိုးပြဟန်၊ ရာဟုလာမင်းသား၊ နန္ဒမင်းသားတို့အား ရဟန်းပြုဟန်ကို လည်းကောင်း၊ သာဝတ္ထိပြည်၌ အနာထပိဏ်သူဌေး၏ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို အလှူခံဟန်၊ သရက်ဖြူပင်ရင်း၌ ယမိုက် ပြာဋိဟာကို ပြတော်မူဟန်ကိုလည်းကောင်း၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ နတ်တို့အား တရားဟောဟန်၊ နတ်ပြည်မှ သက်တော်မူသောအခါ လောကဝိဝရဏ ပြာဋိဟာ ပြဟန်ကိုလည်းကောင်း၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ပြဿနာကို ဖြေတော်မူသောအခါ အစည်းအဝေးဖြစ်ဟန်ကို လည်းကောင်း၊

မဟာသမယသုတ် ဟောဟန်၊ ရာဟုလောဝါဒသုတ် ဟောဟန်၊ မင်္ဂလသုတ် ဟောဟန်ကို လည်းကောင်း၊ နာဠာဂိရိဆင်ကို ဆုံးမသောအခါ အစည်း အဝေးဖြစ်ဟန်၊ အာဠဝကဘီလူးကို ဆုံးမဟန်၊ အင်္ဂုလိမာလကို ဆုံးမဟန်၊ ပါရာယနသုတ်ကို ဟောသောအခါ အစည်းအဝေး ဖြစ်ဟန်ကို လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်တောင်းပန်၍ အာယုသင်္ခါရ လွှတ်တော်မူဟန်ကို လည်းကောင်း၊ ဝက်သားပြွမ်းဆွမ်းခံတော်မူဟန်၊ ပုဆိုးအစုံကို ခံတော်မူဟန်၊ ရေကြည်သောက်တော်မူဟန်၊ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ်ရဟန်းပြုဟန်၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူဟန်ကို လည်းကောင်း၊ နတ်လူတို့ ငိုကြွေးဟန်ကို လည်းကောင်း၊ အရှင်မဟာကဿပထေရ်သည် ခြေတော်ကို ရှိခိုးဟန်၊ မီးသဂြိုဟ်ဟန်ကို လည်းကောင်း၊ သင်္ချိုင်းတော်ရာ၌ လူရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာပြုဟန်၊ ဒေါဏ ပုဏ္ဏားဓာတ်တော်ဝေဟန်ကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်၍ ထားပေ၏။ ဝေဿန္တရာဇာတ်ကိုလည်း အကျယ်အားဖြင့် ပြုစေ၏။ တုသိတာနတ်ပြည်မှ မဟာဗောဓိမုဏ္ဍိုင်တိုင်အောင်သော အဖြစ်ကိုလည်း စေ့စုံစွာ ထုလုပ်၍ ထားတော်မူ၏။

အရပ်လေးမျက်နှာ၌ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်း၏ အရုပ်ကို လည်းကောင်း၊ သုံးကျိပ် သုံးပါးသော သိကြားတို့၏ အရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော နတ်သမီးရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ကျိပ် နှစ်ယောက်သော နတ်စစ်သည်မှူးတို့၏ အရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း ထားအပ်ကုန်၏။ ထိုနတ်စစ်သည်မှူးတို့၏ အရုပ်အထက်၌ လက်အုပ်ချီသော နတ်ရုပ်တို့ကို ထားကုန်၏။ ထိုအရှေ့မှ ပန်းသွတ်သော ရေပြည့်အိုးတို့ကို ထားကုန်၏။ ထို့နောက်မှ ကကုန်သော နတ်သားနတ်သမီးရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တီးမှုတ်ကုန်သော နတ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကြေးမုံကိုင်စွဲသော နတ်ရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပန်းခက်ဆောင်သော နတ်ရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး အထူးထူး အပြားပြားသော နတ်ရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း ထားပေ၏။ ထို၏ပြင်ဘက်၌ သန်လျက်ဆောင်ကုန်သော နတ်ရုပ်အစဉ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆီမီးခွက်ဆောင်သော နတ်ရုပ်အစဉ်တို့ကို လည်းကောင်း ထားပေ၏။

ဆီမီးခွက်ကိုကား နတ်ရုပ်တို့ ဦးခေါင်းထက်၌ ငါးတောင်မြင့်သော ဆီမီးတိုင်ဖျား၌ ခွက်ကိုထား၍ နံ့သာဆီဖြင့် အခါခပ်သိမ်း ထွန်းလင်းစေ ကုန်၏။ ဓာတ်တော်တိုက်၏ လေးထောင့်၌ ဖန်စေတီ လေးဆူကို ထား၍ တစ်ဆူတစ်ဆူသော စေတီဘုရား၌ ပတ္တမြားထီးတို့ကို တပ်ကုန်၏။ ထိုစေတီ ၏အပါး၌လည်း ရွှေ၊ ပတ္တမြား၊ ပုလဲ၊ ဝဇီရစိန်ဟူသော ရတနာတို့၏ အစုအပုံ တို့ကိုလည်း ထားတော်မူ၏။ မေဒဝဏ္ဏ ကျောက်နံရံ၌လည်း ထွန်းပသော အရောင်ရှိသော ဝိဇ္ဇာလတာမည်သော နတ်သမီးရုပ်တို့ကို ဆွဲထားကုန်၏။

ဤအလုံးစုံသော အရုပ်ဟူသမျှတို့ကို ရွှေကဲ့သို့ ခပ်၍သာလျှင် ပြုလုပ်စေ၏။ ကြီးသောပညာ ရှိတော်မူသော ဆဋ္ဌဘိည ဝသိပတ္တဖြစ်သော ကုန္ဒဂုတ္တ အမည်ရှိသော ရဟန္တာကြီးသည် ဤဓာတ်တော်တိုက်၌ အလုံးစုံ သော အမှုကို စီမံတော်မူ၏။ ဤအလုံးစုံသည် မင်းကြီး၏တန်ခိုးအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နတ်တို့၏ တန်ခိုးအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာတို့၏ တန်ခိုးအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မကျဉ်းမြောင်းသည်သာ ဖြစ်၍ တည်၏။ (* ဤကား ဓာတ်တော်ကို ပထမဌာပနာရာဖြစ်သော အခန်းတည်း။)

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ ဂါထာ (၁၀၀) တို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “ဓာတုဂဗ္ဘရစန” အမည်ရှိသော
တိံ သတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

မာတုနိဓာနကဏ္ဍ ကေတိ သတိမပိုင်

မဟာစေတီ၌ ဓာတ်တော်ဌာပနာသည်ကို ပြဆိုခြင်း

သောဏုတ္တရ မထေရ်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းကြီးလည်း ဓာတ်တော်ဟိုက်ကို စီမံ၍ပြီးလေသော် သံဃာတော်တို့ကို စည်းဝေးစေ၍ ဤသို့လျှောက်၏။ “ အရှင်ဘုရားတို့-- ဓာတ်တော်ထားရာဟိုက်ကား ပြီးပါပြီ၊ နက်ဖြန်ဓာတ်တော်ဌာပနာရအောင် အရှင်မြတ်တို့ အားထုတ်တော် မူပါကုန်” ဟု လျှောက်ပြီး၍ အနုရာဓမြို့သို့ ဝင်တော်မူ၏။ သံဃာတော်တို့လည်း ဓာတ်တော်ကို ဆောင်နိုင်အံ့သော ရဟန်းကို ရွေးချယ်ကြကုန်သော် ပူဇာပရိဝုဏ်၌ သီတင်းသုံးနေသော ဆဋ္ဌဘိညဖြစ်သော သောဏုတ္တရမထေရ်ကို မြင်၏။

အတိတ်ကာလ

ဤမထေရ်၏ အကြောင်းမူကား မြတ်စွာဘုရားသည် သက်တော် ထင်ရှား ရှိသောအခါ ဗရာဏသီပြည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ အနီး၌ နန္ဒုတ္တရ မည်သော လူလင်ဖြစ်သတည်း။ ဘုရားသခင်သည် ဒေသစာရီချီ၍ ဗရာဏသီသို့ ရောက်လျှင် ဘဒ္ဒဇိထေရ်အား တရားရစေတော်မူပြီးမှ ကြွတော်မူအံ့သောအခါ ထိုနန္ဒုတ္တရဒါယကာသည် သံဃာနှင့်တကွသော ဘုရားသခင်အား ဆွမ်းဖိတ် ၍ လုပ်ကျွေး၏။ ပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဂင်္ဂါမြစ်ကို ကူးခြင်းငှါ ပယာဂဆိပ်ဖြင့်သက်၍ လှေထက်သို့ တက်တော်မူ၏။ သံဃာတော်တို့သည် အသီးအသီး လှေစီးကြ၏။ ဘဒ္ဒဇိ မထေရ်ကိုကား ဘုရားသခင်က ငါစီး သောလှေတွင် လိုက်လှည့်ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် လိုက်ရ၏။

တေဝိဇ္ဇာ ဆဋ္ဌဘိည ဖြစ်သော ဘဒ္ဒဇိ မထေရ်သည် ဂင်္ဂါမြစ်လယ်၌ ရေချော်ရာအရပ်ကို မြင်သော် ဤတွင်ဖြစ်ဖူးခဲ့သော အကြောင်းတို့ကို အောက်မေ့မိ၍ သံဃာတို့အား ဤသို့ပြောကြား၏။ “ အရှင်ဘုရားတို့--

* ဤနေရာတွင် မဟာဝင်ဋီကာ၌ ဆိုသောစကား အလွန်ကျယ်လှ၍ စာ ၄- ရွက်သာသာ ဝတ္ထုစကားပြေဆရာ ချန်ခဲ့လေသည်။

အကျွန်ုပ် ပနာဒမင်းဖြစ်သောအခါက စံပယ်ရဖူးသော မြားကျ နှစ်ဆယ့် ငါးပြန်ရှိသော ရွှေပြာသာဒ်သည် ဤအရပ်၌ မြုပ်နေသည်ဖြစ်၍ * ရေချော် သတည်း”ဟု ပြော၏။ သံဃာတို့က ထိုစကားကို မယုံမကြည်ရကား မြတ်စွာ ဘုရားက “ အချင်း ဘဒ္ဒဇိ-- သင်သည် သံဃာတော်တို့၏ ယုံမှားခြင်းကို ဖျောက်ပေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဘဒ္ဒဇိမထေရ်ကလည်း ထိုခဏ၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်တော်မူ၍ ရေ၏အပြင်ထန်းခုနစ်ဆင့်မြင့်သော ကောင်းကင်၌ ရပ်ပြီးလျှင် လက်ကို ရှည်စွာ ဖန်ဆင်း၍ ပြဟွာပြည်၌ရှိသော တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာကြီးသော ဒုဿစေတီကိုယူ၍ ပြတော်မူ၏။ ထိုနောက် စေတီကို နေရာ၌ထားပြီးမှ ဂင်္ဂါမြစ်သို့သက်၍ ရေထဲ၌ရှိသော ရွှေပြာသာဒ်၏ ထုပ်ကာကို ခြေမတော်ဖြင့် ထုတ်ကာဖော်လတ်၍ ပရိသတ်တို့အား ပြတော်မူ၏။ ပြီးမှ ဂင်္ဂါမြစ်၌ ချမြဲ ချပြန်၏။

ဆုတောင်း

ထိုသို့သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို လှေပေါ်၌ရှိသော နန္ဒုတ္တရလုလင် မြင်လျှင် ရွှင်လန်းစုံမက်သည်ဖြစ်၍ “ငါသည်-- သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရသော ကုသိုလ်၊ ကူးတို့ပို့ရသော ကုသိုလ်တို့ကြောင့် နောင် အခါ ဤဘဒ္ဒဇိအရှင်ကဲ့သို့ စွမ်းအင်တန်ခိုး ကြီးမြတ်သည်ဖြစ်စေသော၊ သူတစ်ပါးဆန္ဒကို ပြည့်ဝအောင်ဆောင်နိုင်ပါစေသော”ဟု ဆုတောင်း၏။ ထိုကောင်းမှုကြောင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သောဏုတ္တရ လုလင်ဖြစ်သော အခါ အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိ၍ ရှင်ရဟန်းပြုလျှင်ပင် အဘိညာဉ် သမာပတ် နှင့် ပြည့်စုံလေသတည်း။

* ဇလပက္ခလိတဌာနံ ဒိသွာ ဘိက္ခု ဣဒံ ဝဒိ။ ပ။ တံ ပါပုဏိတွာ ဂင်္ဂါယ ဇလံ ပက္ခလိ တံ ဣဓ (မဟာဝံသ အဋ္ဌကထာ။)

သိကြားအား မိန့်မှာချက်

ထို့ကြောင့် သောဏုတ္တရ မထေရ်ကို ဓာတ်တော်ဆောင်စိမ့်သောငှါ သံဃာတို့ကတိုက်တွန်းကြသတည်း။ ထိုသောဏုတ္တရလည်း “အရှင်ဘုရားတို့- အဘယ်အရပ်မှ ဓာတ်တော်ကို ယူဆောင်ရအံ့နည်း”ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ သံဃာကြီးတို့က ဤသို့ဆိုကြ၏။ ငါ့ရှင် သောဏုတ္တရ၊ ဘုရားသခင်သည် နိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူရာ ရတနာညောင်စောင်း၌ လျောင်းသောအခါ သိကြားမင်း အား ဤသို့ မိန့်ဆိုဖူး၏။

“ ဒကာသိကြားမင်း- ငါ နိဗ္ဗာန်လွန်သောကာလ ရှစ်စိတ်မျှသော ဓာတ်တော်တို့တွင် တစ်စိတ်သော ဓာတ်တော်ကို ကောလိယမင်းတို့ ရ၍ ရာမရွာ၌ စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်လတ္တံ့၊ ထိုစေတီမှသည် နဂါးပြည်သို့ ရောက်လတ္တံ့၊ ထိုဓာတ်တော်ကို သီဟိုဠ်ကျွန်း မဟာစေတီ၌ ဌာပနာလတ္တံ့၊ သင်သည် စောင့်ရစ်လော့”ဟု မိန့်တော်မူဖူး၏။

အရှင်မဟာကဿပမထေရ်လည်း အရှင်ကိုမျှော်တော်မူကာ ဓမ္မာ သောကမင်းကြီးသည် ဓာတ်တော်ကို ဇမ္ဗူဒိပ်အနှံ့ ဖြန့်လတ္တံ့သော အကြောင်း ကို မြင်တော်မူ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင်ဖြစ်သော အဇာတသတ်မင်းနှင့် တိုင်ပင် လျက် ဓာတ်တော်တို့ကို ယူဆောင်၍ မြှုပ်ထားသောကာလလည်း ဘုရား အလိုတော်ကို သိသောကြောင့် ရာမရွာ၌ရှိသော ဓာတ်တော်တစ်စိတ်ကို မယူဘဲ ခုနစ်စိတ်မျှသော ဓာတ်တော်ကိုသာ ယူ၍ထားလေသည်။ ထို ဓာတ်တော်တွင်းမှ ဓမ္မာသောကမင်းယူသောအခါ ခုနစ်စိတ်မျှသာ ရသော ကြောင့် တစ်စိတ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို ဆောင်စိမ့်သောငှါ ရဟန္တာမြတ် တို့ကို လျှောက်လတ်သော် ရဟန္တာမြတ်တို့က “ မြတ်သော မင်းကြီး၊ ထို တစ်စိတ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မဟာစေတီ တည်စိမ့်သောငှါ ဆောက်တည်တော်မူခဲ့သည်”ဆို၍ တားမြစ်၏။

* မန္တရ-ဟု အချို့မူရှိသည်။

နဂါးပြည်မှ ဓာတ်တော်

ရာမရွာ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏အနီးတွင် ပြုအပ်သော စေတီသည် ရေအယဉ်ကြောင့် ပြိုလေသော် ဓာတ်တော်ကြုတ်သည် သမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်လေ၍ နှစ်ဖြာသောရေ၏အလယ် တင့်တယ်လှစွာ ရတနာဖြင့် ပြီးသော ကျောက်ပျဉ်ထက်၌ ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်တော်ကို လွှတ်လျက်တည်လေ၏။

ထိုဓာတ်တော်ကြုတ်ကို နဂါးတို့မြင်လျှင် * “ မဉ္ဇေရိက ” နဂါးပြည်သို့ ဆောင်ခဲ့လေ၍ ကာလ နဂါးမင်းကြီးအား ကြားလျှောက်၏။ နဂါးမင်းလည်း ကုဋေတစ်သောင်းမျှလောက်သော နဂါးပရိသတ်နှင့်သွား၍ ဓာတ်တော်အား ပူဇော်ပြီးလျှင် မိမိ၏နေရာသို့ ဆောင်ယူ၍ ရတနာဖြင့်ပြီးသော စေတီကိုတည်၍ ပူဇော်ကိုးကွယ်လေ၏။

ကြီးစွာသော အစောင့်အရှောက်ကိုလည်း ထား၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် “ ငါ့ရှင် သောဏုတ္တရာ၊ နဂါးပြည်၌ရှိသော ဓာတ်တော်ကို ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဆောင်ခဲ့လော့ ” ဟု ဆို၏။

သောဏုတ္တရာမထေရ်လည်း “ ကောင်းပါပြီ ” ဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် မိမိပရိဝုဏ်သို့ လာခဲ့၍ သွားအံ့သောအခါကို ကြည့်ကာနေလေသည်။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းကြီးသည် နက်ဖြန် မဟာစေတီတော်၌ ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာလတ္တံ့၊ မြို့သူမြို့သားအပေါင်းတို့သည် ပန်းနံ့သာ လက်စွဲကုန်လျက် ဥပုသ်ဆောက်တည်၍ ဓာတ်တော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ သွားကြကုန်ဟု စည်လည်စေ၏။

အလုံးစုံသော မြို့ကိုလည်းကောင်း၊ လမ်းကို လည်းကောင်း၊ ကောင်းမွန်စွာ တန်ဆာဆင်စေ၏။ သိကြားမင်းလည်း ဝိသကြုံနတ်သားကို ခေါ်၍ အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်ကျွန်းကို တန်ဆာဆင်ယင်စေ၏။

မဟာစေတီတည်ရာသို့

မင်းကြီးလည်း အနုရာဇမြို့ တံခါးလေးမျက်နှာ၌ များစွာသော သူတို့သုံးဆောင်စေခြင်းငှာ စားဖွယ်ရာ၊ သောက်ဖွယ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ အဝတ်

တန်ဆာတို့ကို လည်းကောင်း စုပုံထားစေ၏။ လပြည့်နေ့ နံနက်၌ များစွာသော ဗိုလ်ပါ အခြံအရံနှင့် ခင်းကျင်းလျက် ကိုယ်လုံးဖြူသော သိန္ဓော မြင်းလေးစီး ကသော ရထားကို စီးလျက် တန်ဆာ ဆင်ပြီးသော် ကဏ္ဍုလဆင်တော်ကို ရှေ့ထားလျက် ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်၌ ထီးဖြူအုပ်သော ရွှေပန်းတောင်းကို ဆောင်းလျက် ထွက်တော်မူ၏။

မင်းစီးသော ရထားကိုကား ရေပြည့်အိုးရွက်သော မိန်းမပေါင်း တစ်ထောင့်ရှစ်ယောက် ခြံရံကာ လိုက်၏။ အထူးထူးသော ပန်းအုပ်ကို ရွက်သောမိန်းမလည်း တစ်ထောင့်ရှစ်ယောက်၊ ထွန်းပြီးသော ဆီမီးတိုင် ကိုင်သော မိန်းမလည်း တစ်ထောင့်ရှစ်ယောက်ပင် ခြံရံကာလိုက်၏။ ထို၏ ပြင်ပ၌ ကောင်းစွာတန်ဆာဆင်အပ်သော ယောက်ျားလူလင်တို့သည် အထူးထူးသော တံခွန်ကို ထောင်လျက် ခြံရံကာလိုက်ရ၏။

တာဝတိံသာနတ်ရွာ၌ သိကြားမင်းသည် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သောအခါ တင့်တယ်စွာသော အသရေကို ဆောင်သကဲ့သို့ ထိုထိုသော အရပ်၌ များစွာကုန်သော ကချေသည်တို့သည် အထူးထူးသော တီးမှုတ်မျိုးတို့၏ အသံဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊ ရထားသံ၊ ခရုသင်းသံတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ညံ့ညံ့မစဲ မြေကြီးကွဲအံ့သကဲ့သို့ လွန်ကဲသောမင်း၏ အသရေကို ဆောင်လျက် ထွက်တော်မူ၏။

ရဟန်းနဂါးနှင့် မြွေနဂါး

သောဏုတ္တရ အမည်ရှိသော ရဟန်းငယ်သည်လည်း အနုရာဓ မြို့မှ မင်းကြီး ထွက်တော်မူခြင်းငှါ အထူးထူးသော တီးမှုတ်မျိုးတို့ဖြင့် တီးမှုတ် ကြွေးကြော်သော အသံကိုကြားလျှင် မြေကို ငုပ်၍ “ မဉ္ဇေရိက ” နဂါးပြည်သို့ သွားလေပြီးလျှင် ကာလနဂါးမင်းရှေ့၌ ထင်ရှားပြလေ၏။ ကာလနဂါးမင်း လည်းနေရာမှ ထ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် ပလ္လင်ထက်၌ နေစေ၍ “ အရှင်မြတ်သည် အဘယ်အလို့ငှါ ကြွလာပါသနည်း ” ဟု

မေး၏။ ရဟန်းငယ်ကလည်း “နဂါးမင်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ရှိနေကြသော သံဃာတော်အပေါင်းတို့ ငါ့အား စေလွှတ်၍ လာရချေသည်။ လာသောအလိုမှာ မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာစေတီ၌ ဌာပနာစီမံသောငှါ မိန့်မှာတော်မူအပ်သော ဓာတ်တော်တစ်စိတ်သည် သင်နဂါးမင်း၏ လက်၌ရှိသတည်း။ ထိုဓာတ်တော် တို့ကို ငါ့အား ပေးအပ်လော့” ဟု ဆို၏။

ထိုစကားကိုကြားသော် ကာလနဂါးမင်းလည်း လွန်စွာ နှလုံးမသာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဤရဟန်းသည် နိုင်ထက်မူ၍ ယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်တော်တို့ကို တပါးသောအရပ်သို့ ဆောင်ထားမှ သင့်မည်ဟုကြံ၍ အနီး၌တည်သော မိမိ၏တူဖြစ်သော ဝါသုလဒတ္တနဂါးကို တပါးသို့စေသော အခြင်းအရာဖြင့်ဆို၏။ ထိုဝါသုလဒတ္တလည်း ဦးရီးတော်ဖြစ်သော နဂါးမင်း၏ အလိုကိုသိ၍ “ထို စေတီအိမ်သို့သွား၍ ဓာတ်တော်ကြုပ်ကို မျိုပြီးလျှင် မြင်းမိုရ်တောင်ရင်းသို့သွား၍ နားတောင်းခွေသကဲ့သို့ ခွေ၍နေ၏။ ထိုအခွေကား ယူနောသုံးရာအလျားရှည်သော ကိုယ်ကိုခွေသဖြင့် ယူနောတစ်ရာအခွေ ရှိသတည်း။ မိမိဦးခေါင်းကို အခွေထက်၌တင်လျက် အထောင်မကသော ပါးပျဉ်းတို့ကို ဖြန့်လျက် ကြောက်မက်ဖွယ်သော အခိုးအလျှံကို လွှတ်၏။ မိမိမှတပါး အထောင်မကသော နဂါးတို့ကိုလည်း မိမိနှင့်တူသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း စေလျက် ထက်ဝန်းကျင်မှ ခြံရံ၍နေစေ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော နဂါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ငါတို့သည် ရဟန်းနဂါးနှင့် မြွေနဂါးနှစ်ပါး၏ စစ်ထိုးခြင်းကို ကြည့်ရကုန်လတ္တံ့ ဟု ကြံ၍ ထိုအရပ်၌ စည်းဝေးလာကြကုန်၏။

လှည့်ပတ်သော်လည်း မရ

ကာလနဂါးလည်း တူတော်ဖြစ်သော ဝါသုလဒတ္တသည် ဓာတ်တော်ကို ဆောင်လာပြီဟုသိ၍ အရှင်သောဏုတ္တရအား ဤသို့ လျှောက်၏ “အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်ထံတွင် ဓာတ်တော်မရှိပါ” ဟု ဆို၏။ သောဏုတ္တရ မထေရ်ကလည်း “ဒကာ နဂါးမင်း၊ ရာမရွာ၏အနီး စေတီပျက်စီးရာမှ သမုဒ္ဒရာသို့ရောက်သော ဓာတ်တော်ကို ကြိုတ်နှင့်တကွ ဒကာရ၍ ကိုးကွယ်ထားသည်မဟုတ်လော၊

ထိုဓာတ်တော်တို့ကို ငါ့အား အပ်လော့”ဟု ဆိုပေ၏။ နဂါးမင်းကလည်း မထေရ်ကို လှည့်ပတ်လို၍ “အရှင်ဘုရား၊ ဓာတ်တော်ထားသောစေတီသို့လိုက်၍ ကြည့်တော်မူပါ”ဟု လျှောက်ပြီးလျှင် အရှင်သောဏုတ္တရကိုပင့်၍ စေတီကို ပြ၏။ “အရှင်ဘုရား၊ များစွာ အဖိုးထိုက်သော ရတနာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ စီမံအပ်သော စေတီမြတ်ကို ရှုတော်မူပါ။ အရှင်တို့၏ ဒါယကာဖြစ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မဟာစေတီကို များစွာသော ရတနာတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းသည် အကျွန်ုပ် စေတီရင်း၌ ခင်းထားအပ်သော လထက်ဝန်းသဏ္ဌာန် ရှိသော ဤခြေနင်း ပတ္တမြားမျှလောက် အဖိုးမထိုက်ပါ။ တစ်ပါးသော ရတနာကို အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း၊ အရှင်ရဟန်း၊ များစွာသော ပူဇော် သက္ကာရ ရရာမှ နည်းသော ပူဇော်ခြင်းရှိရာသို့ ဓာတ်တော်ကို ဆောင်ခြင်းငှါ မသင့်ပါ” ဟု လျှောက်၏။

သောဏုတ္တရထေရ်ကလည်း “ဒကာ နဂါးမင်း-သင်တို့အား သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိခြင်းသည်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော အရပ်သို့ ဆောင်ခြင်းငှါ လျော်သည်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့လည်း သံသရာမှ လွတ်စိမ့်သောငှါသာလျှင် ဖြစ်တော်မူသည်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဤ ဓာတ်တော်တည်စီမံသော်ငှါ အလိုရှိသည်၊ ထိုဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးလည်း ယနေ့ပင်လျှင် ဓာတ်တော်ဌာပနာခြင်းကို ပြုလိုပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ကြာမြင့် အောင် မပြုနှင့်၊ ထိုဓာတ်တော်ကို ငါ့အား အပ်ပါဟု တောင်း၏။

ကာလနဂါးမင်းကလည်း “အရှင်ဘုရား၊ ဓာတ်တော်တို့ကို မြင်မူ ယူ၍ သွားပါလော့”ဟု ဆို၏။ မထေရ်မြတ်လည်း ကာလနဂါးအား ထိုစကားကို သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဆိုစေပြီးမှ ထိုနေရာ၌ရပ်လျက် သိမ်မွေ့စွာသောလက်ကို ဖန်ဆင်း၍ မြင်းမိုရ်တောင်ရင်း၌နေသော ဝါသုလဒတ္တနဂါး၏ခံတွင်းသို့ သွင်း၍ ဓာတ်တော်ကြုတ်ကိုယူပြီးလျှင် “နဂါးမင်း၊ နေရစ်လော့၊ ငါသွားတော့ အံ့” ဆို၍ မြေ၌ငုပ်ပြီးမှ ကျောင်းပရိဝုဏ်အတွင်းမှာ ပေါ်တော်မူ၏။

နဂါးမင်းလည်း ဤရဟန်းမြတ်ကား ငါလှည့်ပတ်၍ ဓာတ်တော်မရဘဲ သွားလေပြီး ဟု နှလုံးသွင်း၍ တူရင်းဖြစ်သော ဝါသုလဒတ္တနဂါးကို

ခေါ်စေသော် တူရင်းနဂါးလည်း မိမိဝမ်း၌ မျိုထားသော ဓာတ်တော်ကြွတ် မရှိသည်ကိုသိ၍ ငိုယိုလျက် ဦးရီးထံသို့လာ၏။ ထိုအခါမှ နဂါးမင်းသိ၍ ရဟန်းသည် ငါ့အား လှည့်ပတ်၍ ဓာတ်တော်ယူဆောင်လေပြီ ဟု ပြင်းစွာ ငိုကြွေး၏။ စည်းဝေးသမျှသော နဂါးတို့လည်း ငိုကြွေးကြကုန်၏။

ထိုအခါ စစ်ထိုးရာကို ရှုမျှော်၍ နေကုန်သော နတ်နဂါးတို့၏ အောင်မြင်ခြင်း သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပေစွ ဟု ချီးပေးကြွေးကြော်ကြကုန်၏။

ထို့နောက်မှ နဂါးတို့သည် သံဃာတော်တို့၏ အထံသို့ ငိုကြွေးကာ လိုက်လာကုန်၏။ သံဃာတော်တို့ကလည်း ထိုနဂါးအား သနားသဖြင့် အတန်ငယ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို ပူဇော်စီမံသောငှာ ပေး၏။ ယင်းသို့ ဓာတ်တော်ကို ရသောအခါမှ ဝမ်းပန်းသာ၍ “မဇ္ဇေရိက” နဂါးရွာသို့ ပြန်ရှာကုန်သတည်း။

နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာတို့ စောင့်ရှောက်ပူဇော်ခြင်း

သိကြားမင်းသည် ရတနာပလ္လင်ကိုယူ၍ များစွာသော နတ်တို့နှင့်တကွ အရှင်သောဏုတ္တရ၏ မြေမှပေါ်ထွက်ရာအရပ်သို့ ရောက်လာ၏။ ဝိသင်္ကြံ နတ်သားလည်း ထိုပေါ်ရာ၌ ရတနာမဏ္ဍပ်ကို ဖန်ဆင်း၏။ သိကြားမင်းလည်း မဏ္ဍပ်တွင်း၌ ပလ္လင်ကိုထား၍ အရှင်မြတ်လက်မှ ဓာတ်တော်ကြွတ်ကို ယူပြီးလျှင် ထိုပလ္လင်ထက်၌ ရွှေပန်းတောင်းဖြင့်ထား၏။ ထိုထားရာ၌ ဗြဟ္မာမင်းသည် ထီးဖြူဖြင့်မိုးကာ၏။ သန္တုဿိက နတ်သားသည် သားမြီးယပ် ကို ကိုင်၏။ သုယာမ နတ်သားသည် ပတ္တမြားယပ်ဝန်းကို ကိုင်၏။ သိကြားမင်းသည် နံ့သာရေနှင့်တကွသော ဝိဇယုတ္တရခရုသင်းကိုကိုင်၏။ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းလေးယောက်တို့သည် သန်လျက်လက်စွဲလျက် ရပ်ကုန်၏။ သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော မဟိဒ္ဓိကနတ်သားတို့သည် ကသစ်ပန်း ဖြင့်ပြည့်သော ပန်းအုပ်ကိုလက်စွဲကုန်လျက် လှေအုပ်၌ ပန်းဖြင့်ကြံဖြန့်ကာ ပူဇော်ကုန်၏။ သုံးကျိပ်သုံးဦးသော နတ်သမီးတို့သည် ဆိမီးတိုင်ကိုကိုင်လျက် တည်ကုန်၏။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်သော နတ်စစ်သူကြီးတို့သည် မကောင်းသော နတ်ယုတ်တို့ကို ပြေ စေလျက် စောင့်ရှောက်ကာ နေကုန်၏။ ပဉ္စသီခ

မဟာဝင်ဝတ္ထု

နတ်သားသည် များစွာသော လူ၊ နတ်ပရိသတ်တို့အား ရွှင်လန်းစိမ့်သောငှာ
သာယာစွာ သီချင်းသီလျက် စောင်းကိုတီး၏။ များစွာသော နတ်အပေါင်း
တို့သည် သီချင်းကျူးလျက် မြူးထူးရွှင်ပျကြကုန်၏။ ကာလနဂါးမင်းလည်း
များစွာသော ပရိသတ်နှင့်တကွ ကခုန်မြူးထူးကာ ပူဇော်လှာပေ၏။
နတ်၌ဖြစ်သော ပန်းနံ့သာမိုးတို့သည် ဖြိုးဖြိုးပြည့်မျှ ရွာကုန်၏။

ထိုအခါ ဣန္ဒဂုတ္တမထေရ်သည် မာရ်နတ်မင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ
စကြဝဠာ ပြည့်မျှသော သံထီးကို ဖန်ဆင်းလျက် ဆောင်းလေ၏။ ထိုအရပ်၌
စည်းဝေးသမျှ ရဟန်းတော်တို့လည်း ဓာတ်တော်ကို ခြံရံလျက် အပေါင်း၏
သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုကြကုန်သတည်း။

မင်းစည်းစိမ်ဖြင့် သုံးကြိမ်ပူဇော်ခြင်း

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည်လည်း ထိုဓာတ်တော်ရှိရာသို့ သွား၍ မိမိ
ဦးခေါင်းဖြင့် ဓာတ်တော်ပန်းတောင်းကိုရွက်၍ တစ်ရိုက်မက်မက် ရှိခိုးပူဇော်ပြီးမှ
ပလ္လင်ပေါ်၌ထားပြန်၍ လက်အုပ်ချီကာတည်၏။ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မှ
နတ်တို့တီးမှုတ်သော စည် စောင်း ပတ်သာ တူရိယာသံကိုကြား၍လည်းကောင်း၊
နတ်တို့၏ ပန်းနံ့သာတို့သည် မိုးရွာသကဲ့သို့ ကျသည်ကိုမြင်၍ လည်းကောင်း
နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ကိုယ်ကိုမမြင်ရဘဲ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲသော ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
နတ်မင်းတို့ ပူဇော်လှာသည်ဟုသိရကား အတိုင်းမသိသော ပီတိ သောမနဿ
သည် ဖြစ်လျက် ဓာတ်တော်တို့ကို သိဟိုဠ်မင်း၏အဖြစ်၌ အဘိသိက်သွန်း
၍ ထီးဖြူဖြင့်ပူဇော်ပြီးမှ လူမင်း၏ထီး၊ နတ်မင်း၏ထီး၊ အရဟတ္တဖိုလ်
တည်းဟူသော ထီး၊ ဤထီးသုံးစင်းကို ဆောင်တော်မူသော သဃမ္ဘူထွတ်ထား
မြတ်ဘုရားကို ဤသိဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်း၏စည်းစိမ်ဖြင့် ကပ်လှူပူဇော်ပါ၏
ဟူ၍ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် လှူတော်မူ၏။ ထို့နောက်မှ သရီရဓာတ်တော်
တို့ကိုလည်း ထို့နည်းအတူ ကပ်လှူပူဇော်ပေ၏။

ဘုရားရှင် အသွင်တော်ကဲ့သို့

ယင်းသို့ ပူဇော်ပြီးမှ ဓာတ်တော်ပန်းတောင်းကို ဦးခေါင်းဖြင့်ရွက်ကာ ယူ၍ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းခြံရံလျက် စေတီတည်ရာသို့ဆောင်ပြီးလျှင် စေတီတော်ကို လက်ယာရစ်သုံးပတ်လှည့်ပြီး၍ အရှေ့မျက်နှာဖြင့်တက်၍ ဓာတ်တော်တိုက်သို့ ဝင်၏။ ထိုအခါ ကိုးဆယ့်ခြောက်ကုဋေ အရေအတွက် ရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည် စေတီကိုခြံရံလျက် လက်အုပ်ချီ၍ရပ်ကြ၏။ ရဟန်းတို့၏အပြင်မှ လူတို့ ပူဇော်ရ၏။

ဓာတ်တော်တိုက်သို့သက်၍ အဖိုးအနိစ္စ ထိုက်သောနေရာ၌ ကောင်းစွာ ထားအံ့ဟု ကြံစည်သည်တွင် ယခင်ဓာတ်တော်ကြုတ်နှင့်တကွ ရွှေပန်းတောင်းသည် မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်းမှ အထက်သို့ ပျံတက်၍ ထန်းခုနစ်ဆင့်မြင့်သော ကောင်းကင်၌ တည်ပြီးသော် လက္ခဏာတော် ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားကိုယ်တော်၏ သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ သရက်ဖြူပင်ရင်း၌ တန်ခိုးပြသည်နှင့်တူစွာ ခြောက်ဖြာသော ရောင်ခြည်တော်ကို လွှတ်ပြီးမှ ရေမီးအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူ၏။

ထိုသို့သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို များစွာကုန်သောလူတို့ တပ်အပ်ဖူးမြင်ရလေလျှင် ရွှင်လန်းဝမ်းသာ ကြည်ညိုစွာတည်သောစိတ် ရှိကြသည်ဖြစ်၍ တစ်ဆယ့်နှစ်ကုဋေမျှသော နတ်လူတို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်သည်။ သောတာပန် သကဒါဂါမ် ဖြစ်သူတို့ကား ပိုင်းခြားရေတွက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ရာ ကုန်သာလျှင်ကတည်း။

ဓာတ်တော်ဌာပနာ

ဓာတ်တော်တို့သည်လည်း ဖန်ဆင်းအပ်သော ဘုရားအသွင်တော်ကို ကွယ်စေ၍ ကြုတ်အတွင်းသို့ ဝင်ကြပြီးသော် ရတနာပန်းတောင်းနှင့်တကွ ကောင်းကင်မှ သက်ဆင်း၍ မင်းကြီးဦးခေါင်းထက်၌ တည်လှာ၏။ သာနာ၏ ထွန်းပခြင်းကို အလိုရှိလှသော ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းမြတ်သည်ကား မဟာဣန္ဒဂုတ္တ မထေရ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ကချေသည်အပေါင်းနှင့် လည်းကောင်း ခြံရံလျက်

ဌာပနာတိုက်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ခင်းထား အပ်သော အိပ်ရာထက် ရတနာပလ္လင်ကို တင်၍ ထိုပလ္လင်ထက်၌ ဓာတ်တော် ပန်းတောင်းကိုထားပေ၏။

ထို့နောက်မှ အထူးထူးသော နံ့သာမှုန့်တို့ဖြင့် သွန်းခြင်းငှာ ဓာတ်တော် ကြုတ်ကိုဖွင့်၍ ရေစွတ်သောလက်ဖြင့် သုံးသပ်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူတို့ နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိဘဲ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ တည်မည်ဖြစ်အံ့၊ ဘုရားဘုန်းလျှံ သည် နိဗ္ဗာန်ဝင်ရာ ညောင်စောင်း၌ လျောင်းတော်မူသကဲ့သို့ ခင်းထားအပ်သော နေရာမြတ်၌ လျောင်းစက်ကာ တည်ပါစေသတည်းဟု မနောဓိဋ္ဌာန်ပြုသည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဓာတ်တော်တို့သည် အိပ်ရာထက်၌ လျောင်းစက်ကာ တည်လေ၏။ ထို့သို့တည်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပြင်းစွာမြေလှုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ များစွာသော ကန်ခိုးပြာဋိဟာတို့သည် ဖြစ်လှာကုန်၏။ သာသနာတော် သုံးရာခုနစ်ဆယ့်သုံးခု ဥတ္တရာသဠ်နက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော ဝါဆိုလဆန်းပက္ခ ပန္နရသီ ဥပုသ်နေ့၌ ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာလေသတည်း။

မင်းကြီးသည်လည်း အလွန်နှစ်သက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ကိုယ်တော်တွင် ဆင်ယင်သမျှ သုံးသောင်းတန်သော ဗောင်း၊ နားတောင်း စသော မင်း၏ တန်ဆာတို့ကို ဓာတ်တော်တိုက်မှာ ပူဇော်ပေ၏။ မင်း မိဖုရား၊ ကချေသည်၊ မောင်းမ၊ အမတ် ပရိသတ်တို့သည်လည်း ထိုအတူ မြတ်သောတန်ဆာတို့ကို ချွတ်ကာ ချွတ်ကာ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ပူဇော်ပြီးမှ သံဃာတော်တို့အား အဝတ်သင်္ကန်း စတုမရဆေးတို့ကို ကပ်လှူ၍ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး လေ့ကျက် အပ္ပံသော တရားအပေါင်းကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုစေကုန်၏။ နံနက်သော ကာလ ဤနေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ပြည်သူအားလုံးတို့သည် ဓာတ်တော် ကို ရှိခိုးပူဇော်ကြကုန် ဟူ၍ အနုရာဓပြည်၌ စည်လည်စေ၏။

ဣန္ဒဂုတ္တမထေရ်၏ အဓိဋ္ဌာန်

ဣန္ဒဂုတ္တ အမည်ရှိသော မဟိဒ္ဓိက ရဟန္တာကြီးသည်လည်း ဓာတ်တော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ လာကုန်သမျှသော ပရိသတ်တို့သည် မိုးလေစသော ဘေးရန် မတွေ့ဘဲ လျင်စွာ စေတီသို့ ရောက်၍ လျင်စွာ မိမိနေရာသို့ ပြန်နိုင်စေ

သတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၏။ ယင်းသို့ ခိဋ္ဌာန်သည့်အတိုင်း လူဟူသမျှတို့လည်း မိမိ၏ အိမ်ဝတွင် ဖူးမြင်ရသကဲ့သို့ချည်း ဖြစ်ကုန်၏။

သာမဏေ ၂-ပါး

ခုနစ်ရက်စေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် သံဃာတော်တို့အား ဤသို့ လျှောက်၏။ အကျွန်ုပ်၏ကိစ္စပြီးငြိမ်းပါပြီ၊ ဓာတ်တော်တိုက်ကို ပိတ်ခြင်းငှာ သံဃာတော်တို့အရေးသာလိုပါတော့သည်ဟု လျှောက်၏။ သံဃာတော်တို့ကလည်း ဥတ္တရ သာမဏေ၊ သုမန သာမဏေတို့ကို တိုက်တွန်းလေသော် ထိုသာမဏေနှစ်ဦးတို့လည်း မိမိတို့ဆောင်ခဲ့သော မေဒဝဏ္ဏကျောက်ဖျာကို ချီယူကာ ပိတ်စေ၍ ဤစေတီတိုက်၌ ပူဇော်လိုသမျှသော ပန်းတို့သည်လည်း မနွမ်းမညှိုးစေသတည်း၊ နံ့သာရေတို့သည် မခန်းစေသတည်း၊ ဆီမီးတို့သည်လည်း မငြိမ်းဘဲတည်စေသတည်း၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုသည် မပျက်ဘဲတည်စေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၏။ ထိုကျောက်ဖျာ အစပ်တို့သည်လည်း အရှင်မြတ်၏ အာနဘော်ကြောင့် ဂဟေဆော်၍ စပ်သကဲ့သို့ ထိကပ်လျက် တည်လေကုန်၏။

လူတို့စိပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းမြတ်သည်လည်း ထိုဓာတ်တော်တိုက်ကြီး၏ အနီးဘက်၌ တိုက်ငယ်တစ်ခုကိုပြုစေ၍ အလုံးစုံသော ပြည်သူတို့သည် အစွမ်းရှိသည် အားလျော်စွာ ဓာတ်တော် ဌာပနာခြင်းတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ပြုကြကုန်ဟု စည်လည်စေ၏။ လူများအပေါင်းတို့လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဌာပနာကြကုန်၏။ ယင်းသို့ဌာပနာတိုက် နှစ်ဆင့်ထားပြီးမှ အုတ်တို့ဖြင့် မွမ်းမံလျက် စေတီကို အပြီးသတ်တော်မူ၏။ ဤဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းနှင့်အတူ သူတော်ကောင်း ဒကာတို့သည် တမလွန်လူ့ရွာ နတ်ရွာ၌ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကာ ကောင်းမှုပုညတို့ကို စင်ကြယ်ကြည်ညို လှသော စိတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် အားထုတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့အား အားထုတ်စေခြင်း တည်းဟူသော လုံ့လဝါယာမတို့ကို ပြုကြကုန်သတည်း။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၁၂၅)ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “ဓာတုနိဓာန” အမည်ရှိသော
ဧကတိသမအပိုင်း အခန်းကားပြီး၏။

တုသိတပုရဂမနကဏ္ဍဗာတ္ထိသတိမပိုင်:

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း နတ်ရွာစံ၍ တုသိတာနတ်ပြည်သို့
ရောက်ခြင်းကို ပြဆိုခြင်း
နောက်ဆုံးအကြိမ် သွားရောက်ပူးမြော်ခြင်း

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည် မဟာစေတီအုတ်ရိုးသာပြီး၍ ထီးတင်ခြင်း၊
အင်္ဂတေ လိမ်းကျံခြင်းကိစ္စသည် မပြီးမီပင် သေခြင်းအနီးရှိသော ရောဂါသည်
ပြင်းစွာ ကပ်ငြိတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဒီဃဝါပိ အရပ်၌နေသော ညီတော်တိဿကို
ခေါ်တော်မူ၍ ဤစေတီ၌ မပြီးသမျှသောကိစ္စကို ပြီးအောင်ပြုလော့ဟု
ဆိုတော်မူ၏။ ညီတော်မင်းသားလည်း နောင်တော်အားနည်းသောကြောင့်
မြန်စွာပြီးစေခြင်းငှာ အပ်လျှိုသမားတို့ကိုခေါ်၍ စင်ကြယ်သော အဝတ်တို့ကို
ရစ်ပတ်စေပြီးလျှင် ပန်းချီသမားတို့ကို ခြယ်လှယ်စေ၍ ပွတ်တိုင်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ ရေပြည့်အိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တံခွန် ကုက္ကားအစရှိသည်ကို
လည်းကောင်း တွင့်တယ်စွာပြုစေ၏။ တောင်းရွှေသမားတို့ကိုခေါ်၍ ဝါးဖြင့်
ပြီးသော ထီးကိုလည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာရွက်ဖြင့်ပြီးသော လဝန်း၊ နေဝန်း
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အထက်ပွတ်တိုင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆည်းလည်း
ညောင်ရွက်တို့ကို လည်းကောင်း ပြုစေ၏။ ဖန်းချီဆေးတို့ဖြင့် ရေးသား
ခြယ်လှယ်ပြီးသော် စေတီတော် ပြီးပါကြောင်းကို မင်းအား ကြားလျှောက်၏။
မင်းကြီးလည်း စီးမြဲသောယာဉ်ဖြင့် လျောင်းလျက်ပင် ထမ်းစေ၍ စေတီတော်ကို
လက်ယာရစ်လှည့်လည်ခြင်းကိုပြု၍ ရိသေ့စွာ ရှိခိုးလျက် တောင်တံခါးဝတွင်
သန့်စွာခင်းအပ်သော မြေအခင်း ထက်၌ လက်ယာနံပါးဖြင့် လျောင်းလျက်
မဟာစေတီကို ပူဇော်ရှိခိုး၏။ ထို့နောက် လက်ဝဲနံပါးဖြင့် လျောင်းပြန်လျက်
လောဟပါသာဒကို ရှုမျှော်၍ ပူဇော်ရှိခိုး၏။

ရဟန်းတော် ၉၆-ကုဋေ

မင်းကြီးနာသည်ကို ကြည့်ရှုမေးမြန်းခြင်းငှာ 'ထိုထိုအရပ်မှ ကြွရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတော်တို့လည်း ကိုးဆယ့်ခြောက်ကုဋေမျှလောက်ပင် စုဝေးမိကြ၏။ ထိုရဟန်းတော်တို့လည်း အစုဖွဲ့သဖြင့် တရားတော်မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုအစည်းအဝေး၌ ထေရပုတ္တာဘယမထေရ်ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ ဤသို့ကြ၏။

ကြံတွေးပုံ

အကြင်အဘယမည်သော သူရဲကြီးသည် ကျေးမင်းတို့နှင့် နှစ်ဆယ့်ရှစ်ကြိမ်တိုင်အောင် ကြီးစွာသော စစ်ထိုးခြင်းဖြင့် စစ်ထိုးကြရာ၌ ငါ မရှုံးအံ့သည်ဖြစ်၍ ငါထံ၌ ဝန်းရံကာ အဖော်ပြုလုပ်သည်၊ ယခုအခါ သေမင်းနှင့် စစ်ထိုးရာ၌ ငါ၏ ရုံးလတ္တံ့သည်ကို မြင်သောကြောင့် ငါ့ထံသို့ မကပ်လှာဆိုသည် ထင်၏ဟု ကြံတွေး၏။

အဘယမထေရ်နှင့် ရဟန္တာငါးရာ

ထိုအကြံကို အဘယမထေရ်သည် ကရိန္ဒမြစ်၏ အမွန်ဖြစ်သော ပဉ္စလိတောင်၌ နေလျက်ပင် သိတော်မူ၍ ရဟန္တာငါးရာ အရံနှင့်တကွ ကောင်းကင်ဖြင့် ပျံလာ၍ မင်းကြီးအနီးမှ ရံလျက် တည်၏။ မင်းကြီးလည်း အဘယထေရ်ကို မြင်သော် ခင်မင်ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ရှေ့အနီးကြွစေပြီးမှ “အရှင်ဘုရား-အကျွန်ုပ်သည် ရှေးအခါ သူရဲကြီးတစ်ကျိပ် ဖြစ်ကုန်သော အရှင်မြတ်တို့နှင့်တကွ စစ်ထိုးရပေပြီ။ ယခုမူကား ကျွန်ုပ်တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် သေမင်းနှင့် စစ်ထိုးခြင်းငှာ အားထုတ်ရ၏၊ သေမင်းတည်းဟူသော ရန်သူကို ရှုံးစိမ့်သောငှာ မတတ်နိုင်ချေ”ဟု လျှောက်ပေ၏။

ရုပ်-နာမ်ဟူသမျှစိုးမရ

ထေရပုတ္တာဘယ မထေရ်ကလည်း “လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းကြီး၊ ကြောက်ရွံ့တော်မမူလင့်၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူကိုမအောင်လျှင်

သေမင်းတည်းဟူသော ရန်သူကို မအောင်နိုင်ချေ။ အလုံးစုံသော ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ တရားတို့သည် အမြဲမရှိကုန်ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူချေသည်။
 ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့သည် ပျက်ရမည်တည်းဖြစ်၍ ဇရာ-
 မရဏ အနိစ္စတို့သည် ရှက်ခြင်း၊ ကြောက်ခြင်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အတူမရှိသော
 တန်ခိုး၏အရှင် ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်ကိုလည်း ကပ်၍နှိပ်စက်ကုန်၏။
 ထို့ကြောင့် ငါ၏ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရဟူသမျှတို့သည် အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ
 အတိသာ၊ အစိုးမရချေတကား” ဟု နှလုံးထားတော်မူလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အောင်မြင်သူ မရှိသောစစ်

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည် “အရှင်ဘုရား၊ ယခုအခါ၌ ငိုကြွေးခြင်း
 စစ်သည်တို့ တည်ရှိပါ၏၊ မသိခြင်း ဗိုလ်ပါအရာသည် ဖွဲ့ပါ၏၊ ပြင်းစွာ
 တွေဝေခြင်း လုံသည်ထင်ပါ၏။ ယောင်ယမ်းမြည်တမ်းခြင်း အလံတံခွန်ကို
 မြှောက်ထောင်ပါ၏၊ နှလုံးမသာယာခြင်း စည်ကြီးကို တီးပါ၏၊ ရင်ကိုယူခြင်း
 တည်းဟူသော ကြေးနင်း ခွက်ခွင်းသည် ဖြစ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း
 တည်းဟူသော ခရသောင်းကို မှုတ်ကုန်၏၊ မျက်ရည်တည်းဟူသော သွေးတို့
 ယိုစီးကုန်၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာတည်းဟူသော လှံဖြင့်ထိုးကုန်၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော
 ဒုက္ခတည်း ဟူသော မှိန်းတို့သည် ထိုးကုန်၏။ ကာယိက ဒုက္ခတည်းဟူသော
 ဆောက်ပုတ် လက်ရိုက်တို့ကို ဆောင်ကုန်၏။ ထိတ်လန့်ခြင်း တည်းဟူသော
 သံစက်ကို ငင်ကုန်၏။ ပြိုးပြွမ်းသော တံတွေးတည်း ဟူသော ယိုစီးခြင်းရှိ၏။
 သံဝေဂတည်း ဟူသော ဖရင်းသည် လွမ်းမိုး၏။ သေခြင်းတည်း ဟူသော
 မြားသည် စူးဝင်၏။ မစွဲ တည်းဟူသော ဆင်သည် နင်း၏။ ကုသိုလ်
 အကုသိုလ်တည်းဟူသော သူရဲတို့သည် စစ်ထိုး တိုက်ခိုက်ကုန်၏။ ယမမင်း၏
 တမန်တို့သည် လှည့်လည်ကုန်၏။ သေခြင်းတည်းဟူသော စစ်သည်ဖြစ်၏။
 ဤစစ်ကိုအောင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော သတ္တဝါမည်သည် မရှိ” ဟု လျှောက်၏။

နတ်၏ချမ်းသာသို့ လျင်စွာရောက်လတ္တံ့.

* “မြတ်သောမင်းကြီး၊ သင်သည် နှစ်ခုမြောက်သော အတိတ်ဘဝ သာမဏေ ဖြစ်စဉ်ကလည်း ကြီးစွာသော ကုသိုလ် သမ္ဘာရ သမ္ဘာဆန္ဒကြောင့် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း နိမိတ်သည်ထင်လျက် နတ်၏ချမ်းသာကို ပယ်လျက် ဤမင်းအဖြစ်သို့လာ၍ များစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုတော်မူသည်။ မင်းကြီး၏ ဧကရာဇ်အဖြစ်ကို ရတော်မူခြင်းသည်လည်း ဘုရားသာသနာကို ထွန်းပစိမ့်သောငှာသာလျှင် ပြုတော်မူသည်။ အလွန် များလှသော ကောင်းမှုရှိတော်မူသော မင်းကြီး၊ သင်မင်းမြတ်သည် မပြတ် ဆည်းပူးတော်မူ၏။ ယနေ့ထက်တိုင်အောင် ပြုသောကုသိုလ်တို့ကို အောက်မေ့ တော်မူလော့၊ ဤသို့အောက်မေ့တတ်က နတ်၏ချမ်းသာသည် လျင်စွာ ရောက်လတ္တံ့.” ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထိုစကားကို ကြားသောကာလ မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်လှသည်ဖြစ်၍ “အရှင်ဘုရား၊ အရှင်မြတ်သည် အကျွန်ုပ်၏ နှစ်ကြိမ်သော စစ်ပွဲ၌လည်း အဖော်သဟဲ ဖြစ်ပေသည်” ဆို၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးမှ ကောင်းမှုစာရင်း ပုရပိုက်ကို ဆောင်စေ၍ စာရေးကို ဖတ်လော့ ဟု ဆိုတော်မူ၏။ စာရေးလည်း အစဉ်အတိုင်း ဖတ်ပေ၏။

ကောင်းမှုစာရင်း

“မြတ်သောမင်းကြီး၊ အရှင်မင်းကြီးသည် သာသနာတော်၏ အကျိုး စီးပွား များစိမ့်သောငှာ ကိုးဆယ့်ကိုးဆောင်သော ကျောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တော်မူပြီ၊ တစ်ဆယ့်ကိုးကုဋေသော ဥစ္စာတို့ဖြင့် မရိစဝဋ္ဋိမည်သော ကျောင်းကိုလည်း ဆောက်တော်မူပြီ၊ ကုဋေသုံးဆယ်သော ဥစ္စာတို့ဖြင့် နတ်ဗိမာန်နှင့်တူစွာသော လောဟပါသာဒကို ဆောက်တော်မူပြီ၊ မဟာစေတီ

* ဤနေရာမှ နောက်၌ ထေရပုတ္တာဘယရဟန္တာအရှင် ဟောတော်မူသော စကားအများ မဟာဝင်ဋီကာ ၄၂၆-၌ ရှိ၏။ ဤစကားပြေဝတ္ထ၌ မပါ။

လုပ်ရာ၌ အဖိုးပြတ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသော နှစ်ဆယ်သော အလှူဝတ္ထု တို့ဖြင့်ပြု၏။ မဟာစေတော်တည်သည်မှ အခြားသော အလှူဝတ္ထု တို့သည် ကုဋေတစ်ထောင်ထိုက်ကုန်သည်။ မင်းကြီးသည် “ကောဠမ္မ” အမည်ရှိသော ရောဟနဇနပုဒ် မလယအရပ်၌ နေသောအခါ အလွန်ရှားပါး သော ဒုဗ္ဘိက္ခကပ် ကြိုသည်ဖြစ်၍ လူအမျိုးမျိုးတို့သည် မရိုးသီး ပြုတ်၍ စားရသောကာလ အဖိုးအနုဋ္ဌထိုက်သော နှစ်တောင်းတော် နှစ်ခုကို ပေး၍ ဆပ်ဆန်ကို ဝယ်ပြီးလျှင် (မလိယ မဟာဒေဝမထေရ် အမှူးရှိသော ငါးဦး သော ရဟန္တာ အရှင်တို့အား) ခင်မင်ကြည်ညိုစွာ ဟင်းလေးယာဂနှင့် တကွ သော ဆပ်ဆွမ်းကို လှူဒါန်းတော်မူရပြီ။ စူဠဂံဏိယအပြင်၌ ညီတော်တိဿ နှင့် စစ်ထိုးကြ၍ အရေးမလှသဖြင့် ပြေးရသောအခါ တစ်ယောက်စာသော ထမင်းကို ရွှေခွက်၌ထည့်၍ စားမည်ကြံရာတွင် အလှူခံတို့ကို ကြွေးကြော်သဖြင့် ကြွတော်မူလာသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်အား ကိုယ့်အသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ရွှေခွက်၌ ထည့်သမျှထမင်းကို အကုန်လှူလိုက်ရပြီ။

ဤအကြောင်းကို ဖတ်သောအခါ မင်းကြီးသည် ကြည်လင်စွာ ရှိသဖြင့် ဤသို့မိန့်ဆို၏။ ငါသည် မရီစဝဋ္ဋိကျောင်းကို အနုမောဒနာပြုသော သတ္တာဟဉ္စ လည်းကောင်း၊ လောဟပါသာဒကို အနုမောဒနာပြုသော သတ္တာဟဉ္စ လည်းကောင်း၊ မဟာစေတီကို စ၍ဟည်သော သတ္တာဟဉ္စ လည်းကောင်း၊ ဓာတ်တော်ဌာပနာသော သတ္တာဟဉ္စ လည်းကောင်း၊ အရပ် လေးမျက်နှာမှ ရောက်လာသော များစွာသော ဥဘတော သံဃာအား အဖိုး များစွာထိုက်သော အလှူကြီးကို အကြွင်းမဲ့ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ကဆုန်လပြည့်နေ့ ပွဲတော်ပြု၍ ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်းကို နှစ်ဆယ့်လေးကြိမ်ပြု၍ ပူဇော် လှူဒါန်းအပ်ပြီ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ရှိသော သံဃာတော်အားလုံးအား သုံးကြိမ်တိုင် အောင် တိစီဝရိက် သင်္ကန်းဖြင့် လှူဒါန်းအပ်ပြီ။ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ အလုံးစုံသော မင်း၏အဖြစ်ကို သာသနာတော်အား ပူဇော်လိုသည်ဖြစ်၍ ငါးကြိမ်တိုင်တိုင် လှူဒါန်းအပ်ပြီ။ တစ်ဆယ့်နှစ်ရပ်သော ဌာနတို့၌ စင်ကြယ်လှသော ဆီမီး တစ်ထောင်ကိုလည်း ညှိကွန်းလှူဒါန်းအပ်ပြီ။ တစ်ဆယ့် ရှစ်ရပ်သော ဌာနတို့၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့အား လုပ်ကျွေးရန်ဖြစ်သော ဆွမ်း၊ ယာဂ၊ ဆေး

ပစ္စည်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သမားဟူးရားတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်ပြီ၊ လေးဆယ့်လေးဌာနတို့၌ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော ပျားဆွမ်း၊ ဃနာဆွမ်းတို့ကို လှူဒါန်းရပြီ၊ ထိုလေးဆယ့်လေးဌာနတို့၌ မွန်မြတ်လှသော ဆီကြော်နို့ခဲကိုလည်း ကပ်လှူရပြီ၊ လေးဆယ့်လေးဌာနတို့၌ ထောပတ်ဖြင့် ချက်အပ်သော မဟာဇာလမုန့်တို့ကို ဆွမ်းနှင့်တကွ နိစ္စဗဒ်ဖြင့် ကပ်လှူရပြီ၊ လတိုင်းလတိုင်း ရှစ်ရက်သော ဥပုသ်နေ့တို့၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ရှိသမျှ ကျောင်းတို့၌ ဆီမီးထွန်းရန် ဆီကိုလည်း ကပ်လှူအပ်ပြီ၊ အာမိသဒါနထက် ဓမ္မဒါန အကျိုးကြီးမြတ်၏ ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် လောဟပါသာဒ၏ အောက်ဖြစ်သော သံဃာနေရာ၌ သံဃာအလယ်တွင်နေ၍ မင်္ဂလသုတ်တရား ဟောခြင်းငှာ အလိုရှိပါသော်လည်း သံဃာကို ရိုသေသောအားဖြင့် မဟောဝံ့ရကား သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ရှိသမျှသော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပူဇော်၍ တရားစကားကို များစွာ ဟောစေရပြီ၊ ထိုတရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တစ်ကွမ်းစား တစ်ကွမ်းစားသော ထောပတ်၊ တင်လဲ၊ သကာကိုလည်း လှူစေပြီ၊ လက်လေးသစ် ရှည်သော တစ်ဆုပ်ပမာဏရှိသော နွယ်ချိုကိုလည်း ထိုအရှင်တို့အား ကပ်လှူရပြီ၊ ပုဆိုးအစုံ အစုံကိုလည်း ကပ်လှူရပြီ။

အနှစ်သက်ဆုံးအလှူ

ထိုအခါ မင်းကြီးက ဤသို့ဆို၏။ ဤသို့ အစိုးရသော အခါ၌ ငါလှူခဲ့သော ဒါနသည် များလှစွာရှိသော်လည်း စိတ်ကမနှစ်သက်လွန်းသေး၊ ဆင်းရဲဘေးတွေ့လျက်ကို အသက်မငဲ့မူ၍ လှူရသော ဆပ်ဆွမ်းနှင့် တစ်ယောက် စာ ထမင်းအလှူကိုသာလျှင် ငါအလွန်နှစ်သက်သည်ဟု ဆိုပေ၏။

ဆပ်ဆွမ်း

ထိုစကားကို အဘယမထေရ်ကြားလျှင် မင်းကြီးအား ကြည်ညိုခြင်း တိုးပွားစိမ့်သောငှာ ထိုဒါနနှစ်ရပ်ကို ထပ်ကာထပ်ကာ ချီးမွမ်း၏။ မင်းကြီး၏ ဆပ်ဆွမ်းကို ခံသော ရဟန်းငါးပါးတို့တွင် မလယအရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော

မလိယဒေဝမဟာထေရ်သည် ထိုဆပ်ဆွမ်းကို ခံပြီးသော် သုမနတောင်၌နေသော ရဟန်းကိုးရာတို့အား ခွဲဝေလှူဒါန်း၍ ဘုဉ်းပေး၏။ မြေလှုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဓမ္မဂုတ္တမထေရ်သည် ထိုဆပ်ဆွမ်းကို ခံပြီးလျှင် ကလျာဏီ ကျောင်း၌ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့် ဝေဖန်၍ ဘုဉ်းပေး၏။ ကိုယ်တိုင်လည်း သုံးဆောင်၏။ တလင်္ကအရပ်၌ နေသော ဓမ္မဒိန္နမထေရ်သည် ပိယဂုံကျွန်း၌ နေသောတစ်သောင်းသော ရဟန်းတို့နှင့် ဝေခြမ်း၍ ဘုဉ်းပေး၏။ မင်္ဂလာ အရပ်၌နေသော တန်ခိုးကြီးသော ခုဒ္ဒတိဿမထေရ်သည် ကေလာသ ကျောင်း၌ ခြောက်သောင်းသော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်း၍ ဘုဉ်းပေး၏။ မဟာဗျုတ္တမထေရ်သည် ဆွမ်းကိုခံ၍ ဥက္ကနဂကျောင်း၌နေသော ခုနစ်ရာသော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းပြီးမှ ကိုယ်တိုင်လည်း ဘုဉ်းပေး၏။

တစ်ယောက်စာဆွမ်း

ရွှေခွက်ဖြင့် ထည့်သော တစ်ယောက်စာသော ဆွမ်းကို အလှူခံသော ကုဋုမ္မိကပုတ္တတိဿမထေရ်သည်လည်း တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်း၍ ဘုဉ်းပေးလေသတည်း။

မှာတမ်း

ဤသို့လျှင် ထေရပုတ္တာဘယ မထေရ်သည် မင်းကြီး၏စိတ်ကို ကြည်ညိုခြင်း တိုးပွားစိမ့်သောငှာ သုံးဆောင်သော အခြင်းအရာကို မိန့်ဆို တော်မူလျှင် “အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး သံဃာတော်တို့အား များစွာ ကျေးဇူးကိုပြုပါသည်။ ဤသို့ သံဃာတော်တို့၏ ကျွန်ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်၏ ရုပ်အစုသည်လည်း သံဃာအား ကျေးဇူးများခြင်းငှာ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဤမဟာစေတီကို မြင်ရာအရပ်ဖြစ်သော သံဃာတို့ ကံကြီး၊ ကံငယ် ပြုရာ ဥပုသ်အိမ်၌ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကို မီးသဂြိုဟ်ပါလော့” ဟု လျှောက်ဆို၏။ ပြီးသကာလမှ ညီတော် တိဿကိုခေါ်၍ “ငါ့ညီတိဿ၊ သင့်သည် မဟာစေတီ၌ မပြီးသမျှ အလုံးစုံသော ကိစ္စကို ရိုသေကောင်းမွန်စွာ ပြီးစေပါလော့၊ နံနက်အခါ ညဉ့်အခါတို့၌ ဤမဟာစေတီတော်ဝယ် ဆွမ်း၊

ပန်း၊ ရေချမ်းကပ်လှူခြင်း၊ ပဉ္စင်တူရိယာသံဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုရစ်လော့။
ငါသည် ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတို့၌ အကြင်အလှူဝတ်ကို စီရင်အပ်၏။
ထိုအလှူဝတ်ကိုလည်း မပျက်မယုတ်အောင် အားထုတ်ရစ်လော့၊ သံဃာတော်
တို့၏ ကိစ္စ၌ မမေ့မလျော့ရစ်ပါလင့်” ဟု မှာဆိုပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်
နေတော်မူ၏။

နတ်ရထား ခြောက်စင်း

ထိုအခါ ရဟန်းသံဃာတို့လည်း အပေါင်းသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုတော်
မူကြ၏။ ထိုအခါ နတ်ရွာခြောက်ထပ်မှ နတ်ရထားခြောက်ဆူတို့သည်
ဆိုက်ရောက်လာ၍ ရထား၌ပါသော နတ်တို့က “အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့၏
နတ်ပြည်သည် မွေလျော်ဖွယ်ရှိ၏၊ ထိုနတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းငှာ ဤရထား၌
စီးတော်မူပါ” ဟု အသီးသီး လျှောက်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုနတ်တို့၏
စကားကိုကြား၍ “အမောင်တို့၊ ငါသည် တရားနာလိုသေး၏၊ ထိုမျှလောက်
ငဲ့ပါဦးလော့” ဟု ဆိုခြင်းငှာ လက်ဝါးကာခြင်းကို ပြု၏။ သံဃာတော်တို့လည်း
တရားသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို မြစ်သည်ထင်မှတ်၍ ရပ်ကြကုန်၏။ မင်းကြီးကလည်း
“အဘယ့်ကြောင့်ရပ်ပါသနည်း” ဟု မေး၏။ (မင်းကြီးက) “ရပ်စေလိုသော
ကြောင့် အမှတ်ပေးသည်ထင်၍ ရပ်သည်” ဟု သံဃာတို့ကပြောလျှင် “အရှင်
ဘုရားတို့၊ တရားရွတ်သည်ကို ရပ်စေလို၍ အမှတ်ပေးသည် မဟုတ်ပါ၊
ရထားခြောက်ဆူဖြင့်လာ၍ နတ်တို့ တောင်းပန်သည်ကိုသာ သည်းခံပါဦး” ဟု
အမှတ်ပေးကြောင်းကို ဆိုပေ၏။

ထိုစကားကိုကြားသော် အချို့သောသူတို့က ထိုမင်းကြီးသည် သေဘေးမှ
ကြောက်သောကြောင့် တောက်တီးမြည်တမ်းသည်ဟု အောက်မေ့ကြကုန်၏။
ထိုသူတို့ ယုံမှားခြင်းပျောက်စိမ့်သောငှာ အဘယမထေရ်က ဤသို့ဆို၏။
“မင်းမြတ်၊ သင်၏အလိုငှာ ရထားရောက်လာသည်ကို ဘယ်သို့ သိနိုင်ပါ
အံ့နည်း” ဟု မေး၏။

မင်းကြီးကလည်း “အရှင်ဘုရား၊ ပန်းကုံးကို ဤအရပ်မျက်နှာသို့ ပစ်လော့” ဟု ဆို၍ ပစ်စေ၏။ ထိုပန်းကုံးတို့သည် ရထားလှည်းသံတို့၌ အသီးသီး ငြိလေကုန်ရကား တွဲရစွဲဆွဲလျက် တည်ကုန်၏။ ထိုသို့ ကောင်းကင်၌ တွဲရစွဲဆွဲသည်ကို မြင်မှ လူအများတို့ သံသယကင်းကုန်သတည်း။

မင်းကြီးသည် အဘယမထေရ်ကို ဤသို့လျှောက်ဆို၏။ “အရှင်ဘုရား၊ ခြောက်ပါးသော နတ်ရွာတို့တွင် အဘယ်နတ်ရွာသည် သာ၍မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပါသနည်း” ဟု မေး၏။ မထေရ်မြတ်လည်း “မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဘုရား ဖြစ်ထိုက်သောအခါကို ကြည့်မျှော်ကာနေသော ကြီးသော ကရုဏာတော်ရှိသော မေတ္တေယျ ဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်၌နေ၏။ ထို့ကြောင့် တုသိတာနတ်ပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသည် ဟူ၍ သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းကြသည်” ဟု ဆိုပေ၏။

မင်းကြီးလည်း မထေရ်မြတ်စကားကို ကြားရသော် မဟာစေတီကို ရှုမျှော်ကာ လျောင်းလျက်သာလျှင် မျက်စိမှိတ်တော်မူ၏။ ထိုခဏ၌ စုတေ၍ တုသိတာနတ်ပြည်မှလာသော ရထား၌ ဥပပတ်နတ်၏ ကိုယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်လေ၏။ မိမိပြုအပ်သော ကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးတရားကို ထင်ရှားစိမ့်သောငှာ နတ်၏ တန်ဆာတို့ဖြင့် လွန်စွာတင့်တယ်သော ကိုယ်ကို လူအများတို့အား ထင်ရှားပြလျက် မဟာစေတီကို လက်ယာရစ် သုံးပတ်လည်၍ စေတီအား လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်တို့အား လည်းကောင်း ရှိခိုးပြီးမှ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ တက်တော်မူ လေ၏။

မကုဋမုတ္တ

မဟာစေတီသို့ ပူဇော်ခြင်းငှာ မင်းကြီး၏ မောင်းမ၊ ကချေသည်တို့ လာသည်တွင် အကြင်အရပ်၌ မကိုဋ် ဆံထိုး စသည်ကို ဖြေချွတ်ကုန်၏။ ထိုအရပ်၌ တည်ဆောက်အပ်သော ဇရပ်ကြီးသည် “မကုဋမုတ္တ” ဇရပ်မည်သည်။

ရာဝဝဋီ၊ ရာမောလ

မင်း၏ အလောင်းကို ထင်းပုံထက် တင်ထား၍ အများလူတို့ ကြည့်မျှော်လျက် ပူဇော်ငိုကြွေးရာ၌ ဆောက်အပ်သော ဇရပ်သည် ရာဝဝဋီ

ရေပ်မည်သည်။ စေတီကို မြင်ရာဌာန သိမ်၏အပဖြစ်သော တန်ဆောင်း၌
မင်း၏အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်၏။ ထိုဌာနသည် “ရာဇမာလ”ဟု တွင်သတည်း။

ရဟန္တာအရှင်တို့ ဗျာဒိတ်

ဤဒုဋ္ဌဂါမဏိ အဘယမင်းကြီးသည်ကား နောင်ပွင့်လတ္တံ့သော
(မေတ္တေယျဘုရား)၏ လက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်လတ္တံ့၊ မင်း၏ညီတော်
သဒ္ဓါတိဿမင်းကား လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်လတ္တံ့၊ မင်း၏ ခံမည်းတော်
ဖြစ်သော ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကား မေတ္တေယျဘုရား၏ ခံမည်းတော်
ဖြစ်လတ္တံ့၊ မင်း၏မယ်တော် ဝိဟာရဒေဝီမိဖုရားကား မေတ္တေယျ ဘုရား၏
မယ်တော်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး၏ သားတော်ဖြစ်သော သာလိကုမာရ
မင်းသားကား မေတ္တေယျဘုရားအလောင်း၏သားတော် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤသို့
ရဟန္တာအရှင်တို့ မိန့်ဆိုသော ဗျာဒိတ်သံကို ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ဩဝါဒ

ဤဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည် ကျေးမင်းတို့အား စစ်တိုက်ခြင်း ကြောင့်
များစွာသော အကုသိုလ်ကံကို ပြုမိငြားသော်လည်း ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည်
အခြားမဲ့သောဘဝ၌ အကျိုးပေးမမြဲသော အနိယတကံသာဖြစ်၍ များစွာ
အားသစ်သောကုသိုလ်ကံတရားသည် တားမြစ်ပိတ်ပင်၍ ခြောက်ခွင်သော
နတ်ပြည်ကို မိမိ၏အိမ်ကဲ့သို့ ရောက်ဝင်နိုင်သည်ကို သက်သေထားသဖြင့်
များစွာသော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်း ကောင်းမှု ပုညတို့ကို
အားထုတ်ကြရာသည် ဟု မဟာဝင်၌ ဩဝါဒဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ပချပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော

မဟာဝံသကျမ်း၌ (၈၄) ဂါထာတို့ဖြင့်

တန်ဆာဆင်အပ်သော “တုသိတဗုရဂမန”အမည်ရှိသော

ဗာတ္ထိသတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

ဒသရာဇကဏ္ဍတေတ္တိသတိမပိုင်
ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး၏ သားတော် သာလိကုမာရ
မင်းသားအကြောင်း

ညီတော်ကိုသာ အဘိသိက်သွန်းခြင်း

ထို ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးအား ဘုန်းပညာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သာလိကုမာရ^၁ အမည်ရှိသော မင်းသားသည်ရှိ၏။ ထိုမင်းသားသည် စဏ္ဍာလ၏ သမီးဖြစ်သော အသောကမာလာဒေဝီအား အလွန်တင့်တယ်သော အဆင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ မိဖုရားပြုလေသောကြောင့် မင်းကြီးနှင့်တကွသော မှူးမတ်တို့ပယ်ရှား၍ ခမည်းတော် လွန်ငြားသော်လည်း မင်းမပြုစေဘဲ မင်းကြီးညီတော် တိဿမင်းသားကိုသာလျှင် သဒ္ဓါတိဿ ဟူသော အမည်ဖြင့် အဘိသိက်သွန်းကြ၍ မင်းပြုစေသတည်း။

^၁ သာလိကုမာရမင်း ၏ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း ဂင်္ဂါမြစ်၏အနီး “မုဏ္ဍဂင်္ဂါ”အမည်ရှိသော ရွာကြီးသည် ရှိ၏။ ထိုရွာ၌ တိဿအမည်ရှိသော ပန်းပဲသမားသည်ရှိ၏။ မယားကား ^၂ နာဂါ အမည် ရှိ၏။ ထိုသမီး ခင်ပွန်း နှစ်ဦးတို့သည် လွန်ကျူးစွာ သဒ္ဓါသီလနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းကြောင့် စားဖွယ် သောက်ဖွယ် ရသမျှ၌ အဦးမလှူပဲ မစားကြသည် သာတည်း။ သီတင်းနေ့အခါ၌လည်း အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သီလကို ဆောက်တည်ကြပေကုန်၏။

ဖိတ်မံကြွေးကြော်ခြင်း

တစ်ရံသောအခါ မုဆိုးတစိုးသည် တောဝက်ကို သတ်ယူခဲ့၍ ပန်းပဲဖိုအား ဓားလက်ခံ အလို့ငှါပေး၏။ ပန်းပဲလင်မယားကလည်း ဤ ဝက်သားကို

“

၁။ ဤစကားသည် ရသဝါဟိနီပါဌ်။ လင်္ကာဒီပုပ္ဖတ္ထိဝတ္ထု ၃၆-မြောက် ဝတ္ထု၌ အကျယ်လာ၏။ (မဟာဝင်)၌ အမြွက်မျှတည်း။

၂။ သုမန အချို့မူ။ သုမနာ ရသဝါဟိနီ - ၁၁၄။

တရားနှင့်ညီစွာ ငါတို့ရပေသည်။ အလှူကောင်းမှုပြုပြီးမှ အကြွင်းကိုသာ ငါတို့ စားအံ့ ဟု ကြံ၍ ကောင်းမွန်စွာ ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်၍ ထားပြီးမှ ညချမ်းသောအခါ ပန်းပဲမောင်တိဿသည် ဤသို့ ဖိတ်မန်၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ တန်ခိုးရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့တွင် ရှစ်ဦးသော ရဟန္တာ အရှင်တို့သည် နက်ဖြန် နံနက်အခါ အိမ်သို့ကြွလာပြီးမှ ဇနီးမောင်နှံတို့သည် လှူရန် ဝတ္ထုကိုပြုပြင်လျက် အိပ်ကြ၏။ ည၌အခါ မောင်တိဿအား မီးပုံကြီးရှစ်ပုံတို့သည် အိမ်သို့ဝင်လာသည်ဟု အိပ်မက်မြင်၏။ နီးလေသော် ယနေ့ကား ငါအား နှလုံးအံလိုသည် ပြီးစီးလတ္တံ့ ဟု ဝမ်းမြောက်လှလျက် မယားနာဂါနှင့် တိုင်ပင်၍ အရှင်မြတ်တို့အား လျှောက်ပတ်စွာ နေရာခင်းထား၍ ဗိတာန်ကြက်ခြင်း၊ မီးတိုင်ထွန်းခြင်း၊ အထုံအခိုးရေဖြင့် အိုးတည်ခြင်း စသော ပရိကံတို့ကို စီမံပြုထားလျက် အိမ်တံခါးမှသည် ရွာတံခါးတိုင်အောင် ခရီးကို သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပြီးမှ အရှင်မြတ်တို့ လာအံ့သည်ကို ကြည့်မျှော်ကာ နေလေ၏။

ရဟန္တာ ၈-ပါး ကြွလာခြင်း

ထိုအခါ ပိယဂုံကျွန်း ဝါလင်္ဂတိဿတောင်ကျောင်း၌ နေသော ဓမ္မဒိန္နထေရ်သည် ပန်းပဲဆရာ ဒကာ မောင်တိဿ၏ စိတ်အကြံကိုသိ၍ ထို နေ့ပင်လျှင် မိမိဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်သော ဂေါဓိယ မဟာတိဿ မထေရ်အား လျှောက်ကြား၍ နောက်နေ့၌ ဂေါဓိယမဟာတိဿ ထေရ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒကျောင်း၌ နေတော်မူသော မဟာနာဂထေရ်ကို လည်းကောင်း၊ ကာလ ဝလ္လိကမဏ္ဍပ်ကြီး၌နေသော မဟာနာဂထေရ်ကို လည်းကောင်း။ စောရကဏ္ဍက ကျောင်း၌နေသော မဟာသဃ်ရက္ခိတထေရ်ကို လည်းကောင်း၊ ပထဝီစာလက ဓမ္မဂုတ္တထေရ်ကို လည်းကောင်း၊ ဘာတိယဝင်္ဂဝါသီ မဟာနာဂထေရ်ကို လည်းကောင်း၊ ဂေါဌတောင်၌ နေတော်မူသော မလိယမဟာဒေဝထေရ်ကို လည်းကောင်း ပင့်ဖိတ်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူခဲ့၍ ထိုပန်းပဲဒါယကာ တိဿ၏ အိမ်သို့ ဝင်ကြလေသတည်း။

ပန်းပဲ မောင်တိဿနှင့် နာဂါတို့သည်လည်း ရဟန္တာရှစ်ပါးတို့ သပိတ်ပိုက်ကာ ကြွလာသည်ကို မြင်လျှင် ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိရကား ငါးပါးသော ရှိခိုးခြင်းတို့ဖြင့် ရှိခိုးလျက် ခင်းအပ်သော နေရာ၌ နေစေပြီးလျှင် အသီးသီး ပြင်ဆင်ထားအပ်သော ယာဂုကို လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းခဲဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ ကပ်လှူပူဇော်၏။ အရှင်မြတ်တို့လည်း ဆွမ်းစားပြီးသော် တရားတော်ကို နာစေပြီးမှ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူ၏။ ပန်းပဲသမား တိဿလည်း ထိုနောင်မှစ၍ သီလကိုအားထုတ်လျက် အသက်တမ်းစေ့၍ စုတေသောအခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ မိဖုရားကြီး၏ဝမ်း၌ စွဲလမ်း တည်နေ လေ၏။

သလေးမင်းသား

မင်းသားဖွားသောနေ့၌ သီဟိုဠ်ကျွန်း အလုံးဝယ် သလေးဆန်မိုးသည် ရွာလတ်သတည်း။ စဖို၌ ချက်ထားသော လူး၊ ပြောင်း၊ ဆပ် ထမင်းတို့ သည်လည်း သလေးထမင်းသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ လူး၊ ပြောင်း၊ ဆပ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ကျီကျများ၌လည်း သလေးစပါးသာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအကြောင်း ကြောင့် မင်းသားကို “သာလိကုမာရ”ဟု မှည့်ခေါ်ကြသတည်း။

မင်းသားဘုန်းကံ

ထိုမင်းသားသည် အရွယ်သို့ရောက်လေသော် တင့်တယ်လျောက်ပတ် သော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် လွန်စွာထွန်းပ၏။ သဒ္ဓါနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ခရီးသွားစသော အလှူခံတို့ကို တစ်ရံတစ်ခါမျှမပြတ် ပေးလှူလေ့ရှိ၏။ အတတ်ပညာတို့၌ လိမ္မာပြွမ်းတီး၏။ ခမည်းတော်မင်းကြီးသည်လည်း သားတော်အား အိမ်ရှေ့အရာ၌ထား၍ မြို့၏တောင်တံခါးဝဝယ် ကြီးကျယ်သော ပြာသာဒ်ဖြင့် နေစေ၏။ တောင်မျက်နှာ၌ရှိသော ဇနပုဒ်သားတို့လည်း အခွန်အတုတ် ဆက်သောအခါ မင်းသား အထံတော်မှာ ဆက်ကြကုန်၏။

တစ်ရံသောအခါ သာလိကုမာရမင်းသားသည် ဣဿရကျောင်းရပ်သို့ သွား၍ အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်ကို ဆောက်တည်လျက် မဟိန္ဒဂူ၌ နေ၏။ ထိုအခါ

မလယဇနပုဒ်သားတို့သည် လှည်းတစ်ရာဖြင့် များစွာသော လက်ဆောင်ကိုယူ၍
ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးအား ဆက်ခြင်းငှာ လာလတ်ကုန်သော် ဣဿရကျောင်း၏
အနီးသို့ ရောက်လျှင် နွားတို့သည် ထမ်းပိုးကိုဖျက်၍ ရုန်းထွက်ကြကုန်၏။
လူတို့သည် မရုန်းစိမ့်သောငှာ အားထုတ်ပါသော်လည်း မတတ်နိုင်ကုန်၊
ပြေးထွက်သော နွားတို့လည်း အိမ်ရှေ့မင်းသားရှိရာသို့ သွားကြကုန်၏။

လူတို့လည်း နွားကိုလိုက်ကြသဖြင့် မင်းသားကိုတွေ့လေသော်
“အမောင်တို့၊ အဘယ်အလိုငှာ လာပါသနည်း” ဟုမေး၏။ “အရှင်၊
လက်ဆောင်တော်ဆက်ခြင်းငှာလာပါသည်”ဟု လျှောက်လျှင် “ဤကျောင်း
တွင်းသို့ ဝင်ခဲ့လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၍ လှည်းနှင့်တကွ ပါသမျှသော
လက်ဆောင်တို့ကို ဆက်ရလေ၏။ မင်းသားလည်း တစ်သောင်းမျှလောက်သော
သံဃာတို့ကို စည်းဝေးစေ၍ ထိုလက်ဆောင်တို့ဖြင့် အလှူကြီးပေး၏။
ထိုအကြောင်းကို အခွန်သိမ်း အမတ်ကြီးသည် မင်းကြီးအား လျှောက်ထား၍
ကြားတော်မူသော် မင်းသားကို တောင်မျက်နှာ၌ မနေစေဘဲ အနောက်မျက်နှာ၌
ပြာသာဒ်ကြီးစွာဖြင့် နေစေပြန်၏။ ထိုသို့ နေစေပြန်ရာ နေသောနေ့၌ပင်လျှင်
နတ်တို့သည် တိုက်တွန်း၍ ရှေးကဲ့သို့ပင် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ
များစွာ ဆက်စေကုန်၏။ မင်းသားလည်း ရသမျှသော ပဏ္ဏာကို အလှူပေးသည်
သာတည်း။

ကောင်းမှုအတူပြုခဲ့သူနှင့်

တစ်ရံသောအခါ မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ကစားခြင်းငှာ ထွက်လာ၏။
ချမ်းမြေ့သောအရိပ်ရှိသော ဥယျာဉ်၌ အစဉ်လှည့်ပတ်သော် ရှေးဘဝက
ကောင်းမှုပြုဖော်ဖြစ်သော မိန်းမ နာဂါသည် ဟလ္လောလရွာကို အစိုးရသော
စဏ္ဍာလကြီး၏သမီး ဒေဝီမည်သော သူငယ်မဖြစ်လေသည်။ ထိုသူငယ်မသည်
ထိုဥယျာဉ်အတွင်း အသောကမည်သော ပန်းပင်ထက်၌ တက်၍နေသည်ကို

မင်းသားလည်း တပ်အပ်မြင်လေ၏။ မြင်လျှင် ယခင်ဘဝ၌ ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှု ဝိသေသကြောင့် လည်းကောင်း၊ မိုးတိမ်အထက်၌ ပြက်လက်သော လျှပ်စစ်အရောင်ကဲ့သို့ လောင်ဘနန်းမျှ ထွန်းပသော အရောင် အဝါကြောင့် လည်းကောင်း လွန်စွာချစ်မြတ်နိုးခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ သစ်ပင်မှဆင်းသက်စေ၍ အခြင်းအရာကို ဤသို့ မေး၏။

“မြင်မငြီးဖွယ် တင့်တယ်လှပသော အဆွေနှစ်မ၊ သင်သည် လူလော၊ နတ်လော၊ နဂါးလော။ မြေအပြင်တွင် သင်နှမနှင့်တူမျှသော မိန်းမကိုရံခါမျှပင် မမြင်ချေတကား” ဟု ဤသို့မေး၏။ “အရှင်မင်းသား၊ အကျွန်ုပ်ကား နဂါး မဟုတ်၊ ဂန္ဓဗ္ဗလည်း မဟုတ်၊ ယက္ခအမျိုးလည်း မဟုတ်၊ မနုဿအစစ် မှန်ပါ သည်” ဟု လျှောက်၏။ “သင်၏ မိခင် ဖခင်ကား အဘယ်သူပေနည်း” ဟု မေးလေလျှင် “အရှင်မင်းသား၊ အကျွန်ုပ်ကား ဟလ္လောလရွာကို အုပ်စိုးရသော ပန်းပဲသူကြီး၏ သမီးပါတည်း။ ကြမ်းတမ်းသော အမှုတို့ကို ပြုလုပ်ရ သောကြောင့် စဏ္ဍာလမျိုးဟု ခေါ်ကြပါ၏ အကျွန်ုပ်၏အမည်သညာမှာ ဒေဝီဟူ၍ ခေါ်ကြပါ၏” ဟု လျှောက်လျှင် “သင့်အား ထိမ်းမြားအံ့သောသူ ရှိပြီလော” ဟု မေး၏။ မရှိပါဟု လျှောက်လျှင် မင်းသားလည်း ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။

အမျိုးညံ့မှာ ဖြစ်သော်လည်း

ဤလူ့ခွင်၌မျက်ရှင်ပတ္တမြားကို အဖိုးမဖြတ်နိုင်ငြားသော်လည်း သိမ်းထားကောင်းသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ မိန်းမမြတ်ရတနာကို အမျိုးညံ့မှာ ဖြစ်သော်လည်း သိမ်းထားထိုက်သည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ငါသိမ်းပိုက်အံ့ ဟု ကြံပြီးလျှင် လုံခြုံသော ရထားယာဉ်၌ အတူစီး၍ မြို့သို့ဝင်လေ၏။ အသောက ပန်းပင်ထက်မှ ရသောကြောင့် “အသောက မာလာဒေဝီ” ဟူသော အမည်ကိုမှည့်၏။ ထိုမိန်းမသည် ဘုန်းလက္ခဏာ လွန်စွာရှိသော သူဖြစ်လျက် စဏ္ဍာလမျိုး၌ အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား -

ဆဲရေးပြစ်

ရှေးဘဝ နာဂါဖြစ်သောအခါ ပန်းပဲတိဿ၏အိမ်သို့ မရောက်မီ သူငယ်မဖြစ်စဉ်က မိခင်နှင့်အတူ စေတီကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပူဇော်လှူဒါန်း၍ ပြန်ခဲ့သဖြင့် အိမ်သို့ရောက်လျှင် မိခင်က ရေခပ်ခြင်းငှါ ဆိပ်သို့ သွားလေ၏။ သူငယ်မလည်း ဆာမွတ်ခြင်းကို သည်းမခံနိုင်သောကြောင့် အိမ်တွင် ယာဂုကို သောက်နှင့်၏။ မိခင်ပြန်လာ၍ အိမ်ကြမ်းမှာ ယာဂုလိမ်းကျသည်ကို မြင်လျှင် မိခင်က “ ဟဲ့ စဏ္ဍာလ အယုတ်မ၊ အဘယ်ကြောင့် အိမ်ကိုစက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိအောင် ပြုဘဲသနည်း” ဟု ဆဲရေး၏။ သူငယ်မလည်း ဒေါသထွက်၍ “အမယ်သာ စဏ္ဍာလယုတ် ဖြစ်ပါ၏။ ငါမဖြစ်ပါဘူး” ဟု မိခင်ကိုပြန်၍ ဆဲရေးဖူး၏။ ဤသို့ မိခင်ကို စကားတုံ့လှန် ပြန်၍ ဆဲရေးဖူးသောကြောင့် ပန်းပဲမျိုးဟူသော စဏ္ဍာလ၏သမီး ဖြစ်ရလေသတည်း။

အဆင်းအရောင်နှင့် မွေးရနံ့

ထိုအသောကဒေဝီနှင့် တူမျှပေသော အဆင်း ရုပ်ဝါ လက္ခဏာ ကောင်းမြတ်သောသူ မရှိ။ ပကတိသော ကိုယ်အရောင်သည် လေးတောင်မျှ သော အရပ်ကို နံ့၍ ထွန်း၏။ ခံတွင်းမှ ကြာညိုပန်းရနံ့ ကဲ့သို့ မွေးကြိုင် ၏။ ကိုယ်ရနံ့လည်း စန္ဒကူး သရက္ခနံ့ကဲ့သို့ သင်းပျံ့၏။ လက်ဖြင့်ကိုင်အပ်သော ထမင်းစသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့သည် လေးလတိုင်အောင် ထားသော် လည်း ပုတ်သိုးခြင်းမရှိ၊ ယနေ့ ချက်သစ်သကဲ့သို့သာ တည်၏။ ဤသို့ ဘုန်းရှိသော မိန်းမပေတည်း။

ဖျက်သော်လည်း မပျက်

သာလိကုမာရ မင်းသားလည်း စဏ္ဍာလသမီး ဒေဝီကို ယူဆောင်၍ ဖြို့သို့ ဝင်သောအခါ အနုရာဇမြို့ အလုံးသည် အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်

ပြောဆိုကြ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုကြသော စကားကို ခမည်းတော် ဒုဋ္ဌဂါမဏိ မင်းကြီးကြားလေသော် အကျွမ်းဝင်သော မိန်းမတစ်ယောက်ကိုခေါ်၍ “သားတော်အား သင်သွား၍ ပြောဆိုချေ။ အရှင်ခမည်းတော်သည် အရှင်နှစ်သက်သော မင်းမျိုးဖြစ်သော မိန်းမနှင့်ထိမ်းမြား၍ ဘိသိက်သွန်းခြင်းငှါ ကြံဆဲဖြစ်သည်။ ဒွန်းစဏ္ဍားမကို မယူပါလင့်။ မင်းမျိုးကိုဖျက်သည် မည်ပါတော့မည်ဟု ဆိုချေ” ဟူ၍ စေတော်မူ၏။ ထိုမိန်းမလည်း မင်းကြီးစေလိုက်တိုင်း သွား၍ မင်းသားအား လျှောက်ပေသော် မင်းသားက ဤသို့ဆို၏။ ဟယ် --- နန်းတွင်းသူမ၊ စားချင်အာသာ ရှိလှသောသူသည် ကောင်းစွာမည့်သော သလဲသီးကိုသာ စားရပြီးဖြစ်လျက် အမှိုက်တော၌ သီးသော သခွါးသီး၊ ဖရဲသီးကို အသို့ အလိုရှိတော့အံ့နည်း၊ နတ်သမီးကိုရပြီးသော သူသည်လည်း လူမိန်းမကို အလိုမရှိသကဲ့သို့သာ ဖြစ်၏” ဟူ၍ ဆိုပေ၏။

နန်းတွင်းသူမလည်း မင်းသားဆိုလိုက်သော စကားကို ခမည်းတော်အား လျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း တစ်နေ့သ၌ ပုဏ္ဏားတို့ကိုခေါ်၍ ငါ့သားတော် သိမ်းပိုက်သော ဒွန်းစဏ္ဍားမ၏ ကြန်အင်လက္ခဏာကို ယုတ်သည်၊ မြတ်သည် ကြည့်ရှုချေ ဟု စေတော်မူ၏။ ပုဏ္ဏားတို့လည်း မင်းကြီး စေလိုက်တိုင်း လာ၍ ရုပ်လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် မင်းကြီးအား ဤသို့လျှောက်၏။

လူတိုင်းရပ်စွင် နှိုင်းမမြင်

“အရှင်မင်းကြီး၊ သားတော်၏ မိန်းမကား ဤလောက၌ တူမျှသောသူ မမြင်၊ အလွန်လျှင် ဘုန်းရှိသောသူပေတည်း။ နီဖလံရွှေနှင့်တူစွာ ဝင်းဝင်းပါ သော အသား အရည်လည်းရှိ၏၊ ကြည်လင်သန့်သက် ဖိတ်ဖိတ်လက်သော မျက်လုံး၊ အလွန်တင့်တယ် ရှည်သွယ်သော ဆံလည်းရှိ၏၊ ဖွဲ့ထွားနုထွတ်လျက် ဖပ်ဖပ်စိုသော အသားအရည်လည်းရှိ၏။ အဆစ်အမြစ်၊ မထွက်မငေါ ချောမြေ့တင့်တယ် ရှုချင်ဖွယ်သော သာလုံးမြင်းခေါင်း၊ လက်မောင်း လက်တံလည်းရှိ၏၊ လေးတောင်သော တိုက်ခန်း၌ ထွန်းပသော ကိုယ်ရောင်

လည်းရှိ၏။ စန္ဒကူးနံ့သာတုံးကဲ့သို့ ကိုယ်လုံးမွေးကြိုင်ပေ၏။ ဤလူဘုံတွင် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ နှိုင်းထောက်စရာမရှိပါ။ ဤဣတ္ထိရတနာသည် စကြာဝတေးမင်းတို့နှင့်သာ ထိုက်တန်စွာသော သူပေတည်း” ဟု လျှောက်ကြား လေ၏။

သမီးအမှတ်ဖြင့် အဘိသိက်သွန်း

မင်းကြီးလည်း ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားကိုကြားလျှင် ကိုယ်တိုင်ပင် ရှုမြင်လိုသော ဆန္ဒရှိရကား မင်းသား၏ထံသို့ တမန်စေလွှတ်၏။ မင်းသားလည်း ခမည်းတော် ထွက်လာမည့်အကြောင်းကိုကြားလျှင် မင်းသမီး အားခေါ်၍ ခမည်းတော်သည် သင့်အား ကြည့်ရှုခြင်းငှါလာလတ္တံ့။ သင်သည် ပြုထိုက်သမျှသော ဝတ်တို့ကို မချွတ်အောင်ပြုလော့ဟု မှာထား၏။ အသောကမာလာဒေဝီလည်း မင်းကြီးအားလည်းကောင်း၊ မှူးမတ်တို့အား လည်းကောင်း ထိုလျှောက်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ကို ပြုပြင်စီမံ၍ထား၏။

ခမည်းတော်မင်းကြီးလည်း ဗိုလ်ပါအပေါင်းခြံရံလျက် ကြီးစွာသော မင်း၏အသရေဖြင့် သားတော်အိမ်သို့ လာတော်မူ၏။ သာလိကုမာရမင်းသား လည်း မိဖုရား အသောကမာလာဒေဝီနှင့်တကွ ခရီးဦး ကြိုဆိုကြ၍ မင်း၏နေရာမှာ နေစေပြီးသော် အနီး၌ ရှိခိုးကာ နေ၏။ မင်းကြီးလည်း မင်းသမီး၏ တင့်တယ်ခြင်းကိုမြင်လျှင် “အသောကမာလာဒေဝီ ဟူသည် ဤမိန်းမလော့” ဟု မေး၏။ မင်းသမီးလည်း “မှန်ပါကြောင်းကို” သံတော်ဦး တင်လျက် ခံတွင်းမှထွက်သော ကြာညိုရနံ့သည် မင်းကြီးထံပျံ့လေ၍ အံ့ဖွယ်သရဲ မဖြစ်ဖူးမြဲသော မိန်းမပေတကားဟု အားရဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၏။ မင်းသမီးကလည်း မိမိစီမံ၍ထားသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ် တို့ကို ဆက်ပေ၏။ မင်းကြီး သုံးဆောင်မိသောအခါ လွန်စွာနှစ်သက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ “သူငယ်မ၊ သင်ကား ငါ့သားတော်သည် နှစ်သက်လောက်သော သူပေတည်း။ သင်၏ ဘုန်းကံ သတ္တိကို မသိ၍ ငါရှေးကဆိုမိပေသည်။ သင် သည်းခံလော့၊ ယနေ့မှစ၍ ငါလည်း သမီးမှတ်တော့မည်”ဆို၍ သား၊ ချွေးမ နှစ်ဦးကို အဘိသိက် သွန်းတော်မူခဲ့၏။

အမျိုးဇာတ်သည် အပြစ်ကိုမပြု

အသောကမာလာဒေဝီသည်လည်း ခမည်းတော်နှင့် ပါသမျှသော ဗိုလ်ပါမူးမတ်တို့ကို လျှောက်ပတ်စွာ ကျွေးမွေးပြီးမှ မင်းကြီးအပါး၌ ခစားကာ နေပေ၏။ မှူးတော် မတ်တော်တို့ကလည်း “အရှင်မင်းကြီး၊ နွားကောင်ပုပ်မှ အမြဲတေဖြစ်သော ဂေါရာဇဉ်းကို မင်္ဂလာ အကျိုးငှါ ယူဆောင်၍ရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆင်ကောင်၊ မြွေကောင် တို့မှ ပုလဲ အမြဲတေကို ယူဆောင်၍ရသကဲ့သို့ လည်းကောင်း အမျိုးညံ့ မှသော်လည်း ထူးမြတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသူကို ယူအပ်လှပါသည်။ ဤအမျိုးဇာတ် မည်သည်ကား အဘယ် အပြစ်ကို ပြုနိုင်အံ့နည်း၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးသာလျှင် ပမာဏ ဖြစ်ပါသည်။ အရှင် ချေးမတော်နှင့် တူသော မိန်းမသည် လောက၌မရှိပါ” ဟု ချီးမွမ်းကာ လျှောက်ဆိုကြ၏။ ဤသို့ ပြောဆိုကြပြီးမှ မင်းကြီးလည်း နန်းသို့ပြန်တော်မူ၏။

တစ်ရံသောအခါ မင်းကြီးသည် သားတော်အား မြောက်မျက်နှာအရပ်၌ ပြာသာဒ်ကိုပြု၍ နေစေ၏။ မြောက်မျက်နှာ ဇနပုဒ်သားတို့လည်း များစွာသော လက်ဆောင်ကို ဆက်လာကုန်၏။ မင်းသားလည်း ထိုအရပ်၌ သံဃာတို့အား ကြီးစွာသောအလှူကိုပေး၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသည် တစ်ရံသောအခါ ဟလ္လောလရွာ ၏အနီး မြင်းခင်းရပ်၌ စံတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော လက်ဆောင်တို့ ရောက်လာသဖြင့် အလှူပေးခြင်းငှာ အလှူခံတို့ကို ကြွေးကြော်သော် ရောဟန ဇနပုဒ် တုလာဓာရ တောင်ထက်၌ နေကုန်သော ရဟန္တာငါးရာတို့ ကြွလာကုန် ၏။ ‘မင်းသားလည်း တိစိဝရိက် သင်္ကန်းနှင့်တကွ ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို ကပ်၍ “အရှင်မြတ်တို့သည် အဘယ်အရပ်မှ ကြွလာကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။ ရဟန္တာမြတ်တို့လည်း နေရပ်ကိုပြောကြလေလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့၊ ဝေးစွာသော အရပ်ဒေသမှ ကြွတော်မူရပေသည်၊ အကျွန်ုပ်တို့ ဤအရပ်၌ ကျောင်းဆောက်ပါအံ့”ဟု လျှောက်၏။ ကျောင်းကြီးကိုဆောက်ပြီးလျှင် ထိုအရှင်တို့အား ကပ်လှူပေ၏။ ယင်းသို့ မြောက်မျက်နှာ၌ ကြာမြင့်စွာနေစေပြီးမှ

အရှေ့မျက်နှာ၌ ကျယ်စွာသော ပြာသာဒ်ကို ဆောက်၍နေစေ၏။ ထိုအခါလည်း အရှေ့မြို့ရွာ နေပုဒ်သားတို့သည် များစွာသော ပဏ္ဏာလက်ဆောင်ကို ဆက်လာကုန်၏။ မင်းသားလည်း သံဃာတော်တို့အား အလှူပေးသည် သာတည်း။

ဘုန်းကံချင်းဖြိုင်

တစ်ရံသောအခါ မင်းသားမောင်နှံ နှစ်ဦးတို့သည် ဤသို့စကားဆို၏။ ဤစည်းစိမ်မှာ ငါ၏ကောင်းမှုကြောင့်သာ ဖြစ်၏ ဟုဆို၏။ မင်းသမီးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ကောင်းမှုကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါ၏ဟု ဆိုလျှင် သင်သိသာအောင် ငါပြအံ့ဆို၍ မထင်ရှားသောအရပ်၌ မင်းသားတစ်ယောက်တည်းနေ၏။ ထိုအခါ များစွာသော လူတို့သည် လှည်းတစ်ထောင်ဖြင့် လက်ဆောင်ဆက်လာ သတည်း။။ မင်းသားသည်လည်း ဝမ်းသာလှသဖြင့် အသောကဒေဝီအား “သင် မြင်ပြီလော”ဟု ရယ်မောကာ ဆိုပေ၏။

မင်းသမီးကလည်း “ကျွန်ုပ်၏ ဘုန်းကံကိုပြပါမည်၊ တစ်ရက်မျှ တစ်ယောက်တည်း နေခြင်းကို ခွင့်ပြုပါ”ဆို၍ တစ်ခုသောနေရာ၌နေသော် အိမ်တော်၌ စောင့်နေသော နတ်သည် ထူးမြတ်သော ယာဂုကိုဆောင်၍ ဆက်လာ၏။ ထိုအခါ ယာဂုကို မင်းသားထံဆောင်၍ ကျွန်ုပ်ကောင်းမှုကြောင့် ရသည်ကို ရှဦးလော့ ဟု ပြ၏။ မင်းသားကလည်း “ရှင်မ၏လာဘ်သည် ရတက်ကြွယ်ဝ ချမ်းသာလောက်လှ၏ တကား”ဆို၍ ရယ်မောကြ၏။

ယာဂုသတ္တိ

အသောကဒေဝီကလည်း သင်မင်းသား ယာဂု၏သတ္တိကို မသိ၍ ဆိုရှာသည်။ ယခုသိပါစိမ့်မည်ဆို၍ လူများစွာတို့ကို စည်းဝေးစေ၍ ခတ်ကာ ခတ်ကာပေး၏။ ယာဂုအိုးသည်လည်း ပြည့်မြီ ပြည့်၍ပင်နေ၏။ သုံးဆောင်

လေသော သူတို့မှာလည်း ရင်နာ၊ ယာနာ၊ စသော အနာဟူသမျှသည် ပပျောက်ကြလေကုန်၏။ ကန်းသောသူတို့လည်း မျက်စိ၌ ကွင်းကာမျှဖြင့် မြင်ရကြကုန်၏။ နားပင်းသောသူ၊ ဆွံ့အသောသူတို့လည်း ပြကတော့ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တစ်ယောက်သောသူအိုကို သောက်စေသော် အရည်လိပ်ခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း၊ ခါးကိုင်းခြင်းတို့သည် ပျောက်၍ သန်မာသောအဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို မြင်မှ အံ့သြကြလျက် အသောကဒေဝီ ဘုန်းကံပင် အလွန်ထူးမြတ်ပေစွဟု ချီးမွမ်းကြသတည်း။

အမျိုးညံ့နှင့် ဆက်ဆံ၍ နန်းမတင်

နောင်သောအခါ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည် သားတော်ကို ခေါ်စေ၍ “ချစ်သား ငါလွန်သဖြင့် မင်း၏စည်းစိမ်ကို ရလိုသလော” ဟု မေး၏။ မင်းသားကလည်း “အကျွန်ုပ် မင်း၏အဖြစ်ကို အလိုမရှိပါ၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၍သာ နေလိုပါသည်၊ ဘထွေးတော်ကိုသာ မင်းပြုပါစေ” ဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီးကလည်း “သင်မင်းပြု၍ မသင့်ပေ၊ အမျိုးညံ့နှင့် ဆက်ဆံချေသည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် မှူးမတ်များတို့သည် တိဿမင်းသားအား နန်းတင်လေသတည်း။

(မဓုရ ရသဝါဟိနီ၌ လာသည်ကို သွင်း၍ပြလိုက်သည်။)

လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ် မီးလောင်၍ နောက်ထပ် ပြုပြင်ရခြင်း

သဒ္ဓါတိဿမင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်

သဒ္ဓါတိဿမင်းသည် အဘိသိက်ခံပြီးသော် မဟာစေတီတော်၌ ထီးတင်ခြင်းကို လည်းကောင်း ပြုတော်မူသည်။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့သော လောဟပါသာဒသည် ဆီမီး ထွန်းရာမှ မီးလောင်လေသောကြောင့် သဒ္ဓါတိဿမင်း တစ်ဖန်ထပ်မံ၍ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော လောဟပါသာဒကို ပြုလုပ်ရသည်။ အဖိုး ကိုးသန်းမျှ ကုန်သတည်း။ ထိုမင်းသည် ကုဠုမ္မာလ ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဗလဝါပိတိဿ ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ကလမ္မကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ပေတ္တင်္ဂဝါလိကကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝေလင်္ဂဝိဇ္ဇိကကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဒုရတိဿကဝါပိကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ မာတုဝိဟာရက ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အနုရာဓမြို့မှစ၍ ဒီဃဝါပိအရပ်တိုင်အောင် တစ်ယူဇနာလျှင် တစ်ဆောင် တစ်ဆောင် စီသောကျောင်း၊ တစ်ခု တစ်ခုသော ဥယျာဉ်တို့ကို ပြုတော်မူသည်။ ဒီဃဝါပိအရပ်၌ကား စေတီနှင့်တကွသော ကျောင်းကြီးကို ပြုစုစေ၏။ ထိုစေတီ၌ အထူးထူးသော ရတနာကွန်ယက် လွှမ်းလေသည်။ ကွန်ယက်၏ အစပ်တိုင်း အစပ်စိုင်း၌ ရထားဘီးပမာဏ ရှိသော ရွှေပန်းဖြင့် ပြုစေသတည်း။

ဘုရားဟောတော်မူသော ဒေသနာသည် ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်း လေးထောင် ရှိသည်ဆိုသောကြောင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင် သော ပူဇော်ခြင်းကို ပြုစေသည်။ ဤသို့လျှင် သဒ္ဓါတိဿမင်းသည် များစွာသော ကောင်းမှုတို့ကို ဆည်းပူးလျက် တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ် မင်းပြု၍ စုတေသောအခါ တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေသတည်း။

သားတော် လေးယောက်

ထိုသဒ္ဓါတိဿမင်းအား လဉ္ဇကတိဿ^၁ မင်းသားတစ်ယောက် ထူလတ္တန^၂ မင်းသားတစ်ယောက်၊ ခလ္လ္လာဋ္ဌနာဂမင်းသားတစ်ယောက်၊ ဝဋ္ဋဂါမဏိ မင်းသားတစ်ယောက် ဤလေးယောက်သော သားတော်တို့လည်း ရှိ၏။ ထိုလေးယောက်တို့တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သော လဉ္ဇကတိဿမင်းသားသည် ဂိရိဂုမ္ဘိလမည်သော ကျောင်းကိုဆောက်၏။ ထူလတ္တန မင်းသားသည် ကန္တရမည်သော ကျောင်းကိုဆောက်၏။ သဒ္ဓါတိဿမင်းသည် နောင်တော် အရိပ်အရာကို ခံခြင်းငှါ အနုရာဓမြို့သို့ လာသောအခါ အငယ်ဖြစ်သော ထူလတ္တနမင်းသားသည် ခမည်းတော်နှင့်အတူပါလာ၏။ သားကြီး လဉ္ဇကတိဿကား ဒီဃဝါပိဌ နေရစ်ရ၏။

နန်းသက်ရက်လေးဆယ်

သဒ္ဓါတိဿမင်း နတ်ရွာစံသောအခါ မှူးမတ်တို့သည် သံဃာတော်တို့အား စည်းဝေးပြီးလျှင် ဘယ်သူကို မင်းမူစေအံ့နည်း ဟု လျှောက်ကုန်၏။ သံဃာတော်တို့ကလည်း ထူလတ္တနမင်းသားကို ညွှန်ပြကြသဖြင့် ထိုထူလတ္တနမင်းကိုပင် နန်းတင်၍ အဘိသိက်သွန်းကုန်၏။

လဉ္ဇကတိဿမင်း

တစ်လနှင့် ဆယ်ရက်ခန့် ရှိသောအခါ နောင်တော် လဉ္ဇကတိဿမင်းသည် လာလတ်၍ ညီတော်ကို နန်းကချပြီးလျှင် မိမိပင် မင်းပြု၏။ သံဃာတော်တို့အားလည်း ဤရဟန်းတို့သည် ကြီးစဉ်ငယ်လျှောက် ခွင့်မပြုကုန် ဟု အမျက်ရှိ၍ ပူဇော်မြဲသောဝတ်ကို ဖျက်လေကုန်၏။ သုံးနှစ်ရှိမှ အမျက်ပြေ၍

၁။ လဇိလတိဿ။ ၂။ ထုလတ္တန။ (သီဟိုဠ်မူ-၁၈၆)

လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ မီးလောင်ပြုပြင်ခြင်း ၃၉၁

ရိုသေစွာ သံဃာတို့အား ကန်တော့ပြီးလျှင် ဒဏ်ထမ်းခြင်းငှာ မဟာစေတီ၌ အသံပြာသုံးသိန်းတို့ကို လှူ၍ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော ပန်းသုံးဆင့်တို့ကို ပြုစေ၏။ ထိုမှတစ်ပါး မဟာစေတီနှင့် ထူပါရာမစေတီ၏ အကြား၌ မြေကို ညီညွတ်စွာ ပြု၏။ တံတားကိုလည်း ခင်းပေ၏။ ထူပါရာမစေတီကိုလည်း ကျောက်ဖြင့် သွန်း၍ တည်ပေ၏။ ထိုထူပါရာမစေတီ၏ အရှေ့ဘက်၌ ကျောင်းစေတီကို လည်းကောင်း၊ စေတီယတောင်ကျောင်း၌လည်း အသံပြာ တစ်သိန်းကုန်အောင် ကဏ္ဍက စေတီတော်ကို ကျောက်ဖြင့်လွှမ်းထပ်ပေ၏။ ထိုမင်းသည် ဂိရိဂုမ္ဘီလ မည်သော ကျောင်းကို အနုမောဒနာပြုသောအခါ ခြောက်သောင်းသော ရဟန်းတို့အား သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့ဖြင့် လှူဒါန်း ပူဇော်၏။

လဉ္ဇကမင်း နတ်ရွာစံခြင်း

အရိဋ္ဌကျောင်း၊ ကန္တရဟိနက မည်သောကျောင်းကိုလည်း ဆောက်ပေ ၏။ ခရီးသွား ရဟန်းတို့အား ဆေးအလှူ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား မြဲသော ဆန်ဝတ်အလှူကိုလည်း ပြုပေ၏။ ဤလဉ္ဇကတိဿမင်းသည် ကိုးနှစ်နှင့် လခွဲပတ်လုံး မင်းပြု၍ လွန်တော်မူ၏။

ခလ္လာဋ္ဌနာဂမင်း

ထိုမင်းလွန်သော် မင်း၏ ဦးတော်ရင်းဖြစ်သော ခလ္လာဋ္ဌနာဂမင်းသည် နန်းတက်၍ မင်းပြုတော်မူ၏။ ထိုမင်းသည် ဘကြီးတော် ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၊ ခမည်းတော် သဒ္ဓါတိဿမင်းတို့ ပြုလုပ်ခဲ့သော လောဟပါသာဒပြာသာဒကို တင့်တယ်စေခြင်းငှာ အခြံအရံဖြစ်သော သုံးဆယ့်နှစ်ဆောင်သော ပြာသာဒတို့ကို ပြုစေသည်။ ဟေမမာလီမည်သော မဟာစေတီ၏ အရှေ့မျက်နှာ၌လည်း ပျဉ်ခင်း၍ တံတိုင်းအရံကိုလည်း ပြုစေသည်။ ကုရန္တပါသကကျောင်းကိုလည်း

ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။ ဤမှတစ်ပါး များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း ပြုတော်မူသည်။

စစ်သူကြီးမင်း

မင်းဖြစ်၍ ခြောက်နှစ်ရှိသောအခါ ပြုဖွယ်ရေးရာကို စီရင်စေသော ထိုမင်း၏ စစ်သူကြီး မဟာရတ္တကသည် ခလ္လာဌမင်းကိုဖမ်း၍ မိမိ မင်းပြုလေ၏။

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက် ဗြာဟ္မဏတိဿသူပုန်နှင့် ကျေးကုလားတို့ ရန်စစ်ပြုခြင်းအကြောင်း

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း

ထိုအကြောင်းကို ခလ္လာဌမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းသား ကြားလေလျှင် သူရဲသူခက်တို့နှင့် ရုတ်ချည်းလာ၍ မင်းအားပြစ်မှားသော စစ်သူကြီးကို ဖမ်း၍ သတ်ပြီးမှ ထီးနန်းကိုသိမ်း၍ မင်းပြုလေ၏။ ခလ္လာဌမင်း၏ မိဖုရား အနုလာဒေဝီကိုလည်း မိဖုရားမြှောက်၍ ၎င်းသား မဟာစူဠိက မင်းသားကိုလည်း ပြုစုချီးမြှောက်လေ၏။ နန်းမွေဖြစ်သော မဟာစူဠိက မင်းသား၏ အဖအရာတည်သောကြောင့် ထိုဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကို ပိတုရာဇာ ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြကုန်၏။

ဗြာဟ္မဏတိဿ

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း အဘိသိက်ခံ၍ ငါးလရှိသောအခါ ကုလနဂရ၌နေသော ပုဏ္ဏား၏သားဖြစ်သော တိဿ * အမည်ရှိသော သူတစ်ဦးသည် ငယ်စဉ်အခါ

* တိဿ။ (သီဟိုဠ်မူ-၁၈၇)

ဗြာဟ္မဏတိဿသူပုန်နှင့် ကျေးကုလားတို့ ရန်စစ်ပြုခြင်း ၃၉၃

က နက္ခတ်ဆရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားက “သင်သည် ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်း ဖြစ်လတ္တံ့” ဟူ၍ ဆိုဖူးသောစကားကို ယုံကြည်လှသဖြင့် မိမိနှင့်သဘောတူသော လူသွမ်းတို့ကို ရုံးစု၍ အများရသောအခါ (ဗြာဟ္မဏတိဿ) ဟူသော အမည်ကိုခံလျက် ရွာကြီးရွာငယ်တို့၌ လုယက်၍ ဥစ္စာတို့ကို ရုံးစု၏။ ရုံးစုပြီးသော် အနုရာဓမြို့ကို စစ်ပြုခြင်းငှာ ချီလာ၍ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၏ထံသို့ တမန်စေလွှတ်၍ ထီးနန်းကိုသော်လည်း အပ်ရမည်၊ စစ်ထိုးလိုသော်လည်း ထိုးရမည်ဟု တမန်စေလိုက်၏။

ကျေးမင်းဆက် ၇-ဦး

ဒမိဝါကျေးမင်း၏ အဆက်ဖြစ်ကုန်သော ကျေးမင်းခုနစ်ဦးတို့သည် ဗိုလ်ပါအရံနှင့်တကွ မဟာတိတ္ထသို့ ရောက်လာ၍ ငါတို့အား စစ်ထိုးလိုသော် လည်း ထိုး၊ မထိုးလိုလျှင် ထီးနန်းကို အပ်ရမည် ဟု တမန်စေလိုက်ပြန်၏။

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလည်း နိတိကျမ်း၌ လိမ္မာသူဖြစ်၍ ဗြာဟ္မဏတိဿ ခိုးသားအား ဤသို့ စကားပြန်လိုက်ရ၏။ “အဆွေ ဗြာဟ္မဏတိဿ၊ သင်မူကား ဤကျွန်းသားလည်း ဖြစ်သည်၊ ရတနာသုံးပါးကိုလည်း ကိုးကွယ်သူ ဖြစ်၍ အယူတူကြသည်၊ ထို့ကြောင့် သင့်အား ထီးနန်းကို အပ်နိုင်ပါ၏။ ယခု ကျေးမင်းခုနစ်ဦးတို့က စစ်ပြုမည်ဟု ရောက်လျက်ရှိသည်၊ ဤကျေးမင်း တို့ကိုသာ နိုင်အောင် တားဆီးပါ” ဟု မှာလိုက်၏။ ဗြာဟ္မဏတိဿလည်း မှာစာရောက်၍ ဝမ်းမြောက်စွာလျက် ရောက်လာသော ကျေးမင်းတို့အား စစ်ထိုးလေ၏။ ယင်းသို့ စစ်ထိုးကြရာ၌ ဗြာဟ္မဏတိဿကို ကျေးမင်းတို့က သတ်ရလေသတည်း။

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း အရေးမသာ

ဗြာဟ္မဏတိဿကို အောင်ပြီးသော် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီးအား စစ်ထိုး ခြင်းငှာ ချီလာကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ မြို့မှထွက်၍ ကောဠုမ္မာလက ရွာ၏အနီး၌ စစ်ထိုးကြသော် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းသားသည် ရုံးချေရကား ရထားစီး၍ တိတ္ထိတို့၏ ကျောင်းအနီးဖြင့် ပြေးရလေ၏။

ဤတိတ္ထိတို့၏ ကျောင်းကား ပဏ္ဍုကာဘယမင်းသည် တည်လုပ်ခဲ့သော ကျောင်းတည်း။ ထိုအခါမှစ၍ မင်းနှစ်ဆယ့်တစ်ဆက် တိုင်အောင် တပည့် စဉ်ဆက် မပြတ်သည်ဖြစ်၍ တည်သတည်း။ ထိုတိတ္ထိတို့၏ ကျောင်းတံခါးဝ၌ နေသော ဂိရိမည်သော နိဂဏ္ဌသည် ပြေးလာသော မင်းကိုမြင်လျှင် မဟာကာလသီဟိုဠ်သည် စစ်ရှုံး၍ ပြေးလာသတည်းဟု ကျယ်စွာသော အသံဖြင့် ကြွေးကြော်၏။ ထိုအသံကိုကြားသော် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းက မသူတော်မှန်းသိ၍ ငါသည် အလိုပြည့်သည်ရှိသော် ဤအရပ်၌ ရဟန်းကောင်း တို့၏ ကျောင်းကို တည်စေအံ့ဟု ကြံခဲ့၏။

တစ်ရပ်မှတစ်ရပ်သို့

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလည်း စစ်ထိုးထွက်စကပင် စစ်ရှုံးမည်နိုင်မည်ကို မသိသာချေတကား၊ ငါ၏မိဖုရားနှစ်ဦးကို လည်းကောင်း၊ သားတော် နှစ်ယောက်ကို လည်းကောင်း စောင့်ရှောက်အပ်လှသည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ ကိုယ်ဝန်ရှိသော အနုဋ္ဌာဒေဝီမိဖုရားကို သားတော်မဟာစူဠမင်း၊ မဟာနာဂမင်း နှင့်အတူပင် ရထားစီးစေ၍ သောမဒေဝီ မိဖုရားကိုကား ရထားပေါ်စီမံသောငှာ ခြေဖြင့်လိုက်စေ၍ ယူဆောင်ခဲ့သတည်း။

မိမိကိုးကွယ်၍ ထားသော သုမနသာမဏေ ဆောင်ခဲ့သော ဘုရားသခင် သပိတ်တော်ကိုကား မယူမိခဲ့ချေ။ မင်းကြီးလည်း ထိုမိဖုရားနှစ်ပါး၊ သားတော်နှစ်ဦးနှင့်တကွ ပြေးခဲ့၍ ဝေဿဂိရိ တောကျောင်းအနီးဖြစ်သော တောအုပ်၌ ပုန်းရလေ၏။ ထိုအခါ ကျောင်း၌နေသော * ကုပိင်္ဂလမဟာတိဿ ထေရ်သည် ပုန်းနေသောမင်းကိုမြင်၍ ဆွမ်းဦးယူပြီးသော် ဆွမ်းတို့ဖြင့် ပေးကျွေးပေ၏။ မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစားပြီးမှ ဆတ်သွားရွက်၌ စာရေး၍ ကျောင်းသံဃာတို့၏ အသုံးအဆောင်ကို လှူခဲ့၏။

* ကုတ္တိက္ကလမဟာတိဿ (သီဟိုဠ်မူ-၁၈၈)

ဗြာဟ္မဏတိဿသူပုန်နှင့် ကျေးကုလားတို့ ရန်စစ်ပြုခြင်း ၃၉၅

မထေရ်ထံ ၁၄-နှစ် ခိုအောင်းခြင်း

ထိုမှသည် တစ်ဖန်သွားပြန်၍ ကျောက်ရေကန်ရှိသော သီလာသောဗ္ဗ ကဏ္ဍကရွာ၌နေ၍၊ ထိုမှသည် တစ်ဖန်သွားပြန်၍ သောမဂလ္လရွာ၏ အနီးသို့ရောက်၏။ ထိုအခါ ရှေးကမစဖူးသော ကုပိင်္ဂလမထေရ်ကို တွေ့ပြန်၏။ မထေရ်လည်း မိမိ၏တပည့်ရင်းဖြစ်သော တနသီဝမထေရ်အား ဤမင်းကြီးကို ကောင်းစွာ စောင့်မရစ်လော့ ဟူ၍ အပ်ထား၏။ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလည်း ထိုတန သီဝမထေရ်၏ ကျွေးမွေးမစခြင်းခံလျက်မထေရ်ထံ၌သာလျှင် တစ်ဆယ့် လေးနှစ်ပတ်လုံး နေရလေ၏။

သောမဒေဝီနှင့် သပိတ်တော်

ကျေးမင်း ခုနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်သောကျေးမင်းသည် ရာဂဖြင့်ယစ်ခြင်းကို ဆောင်လတ်သော် သောမဒေဝီ မိဖုရားကိုမြင်လျှင် တပ်စွမ်းသောစိတ် ရှိလှသည်ဖြစ်၍ ထိုသောမဒေဝီ မိဖုရားကိုယူ၍ ထိုမှာဘက်သို့ ကူးလေ၏။ တစ်ယောက်သောကျေးသည် အနုရာဇမြို့၌ ကျန်ရစ်သော ဘုရားသပိတ်တော်ကို ယူလေ၍ ထိုမှာဘက်သို့ ပြန်လေ၏။

တစ်ယောက်သတ် တစ်ယောက်တက်

ငါးယောက်သောကျေးတို့တွင် ပုဋ္ဌဟတ္ထမည်သော ကျေးသည် ဗာဟိယမည်သော ကျေးကို စစ်သူကြီးပြု၍ အနုရာဇမြို့၌ သုံးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ သုံးနှစ်စေ့သောအခါ ထိုဗာဟိယစစ်သူကြီးသည် ပုဋ္ဌဟတ္ထကိုသတ်၍ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုဗာဟိယကျေး၏ စစ်သူကြီးကား ပဏယမာရ အမည်ရှိ၏။ ထိုပဏယမာရ စစ်သူကြီးလည်း ဗာဟိယကျေးကိုသတ်၍ ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုပြန်၏။ ထိုပဏယမာရမင်း၏ စစ်သူကြီးကား ပိဋ္ဌယမာရကျေးတည်း။ ထိုစစ်သူကြီးလည်း ပဏယမာရကျေးမင်းကိုသတ်၍ ခုနစ်လပတ်လုံးမင်းပြု၍ ထိုပိဋ္ဌယမာရ၏ စစ်သူကြီးကား ဒါဌိယကျေးတည်း။ ထိုဒါဌိယ စစ်သူကြီးလည်း ပိဋ္ဌယမာရကျေးမင်းကိုသတ်၍ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ဤငါးယောက်သော ကျေးမင်းတို့၏ မင်းပြုသောကာလသည် တစ်ဆယ့်လေးနှစ်နှင့် ခုနစ်လတိုင်လေ၏။

တိဿမထေရ်ကြောင့် မင်းပြန်ဖြစ်

ဝဋ္ဋဂါမဏိသည် တောရွာ၌ ပုန်းအောင်း၍ နေရာ မိဖုရား အနုဠာဒေဝီသည် မလယဇနပုဒ်သို့ ရိက္ခာအလိုငှာ သွားသည်တွင် ရွာသူကြီး ဖြစ်လေသော တနသီဝ၏ မယားသည် မိဖုရား၏ ခေါင်းရွက်သော တောင်းကို ခြေဖြင့်ခတ်၏။ အနုဠာဒေဝီသည် အမျက်ထွက်၍ ငိုလျက် မင်း၏ထံသို့ ကပ်၏။ သူကြီး တနသီဝလည်း ရန်ဖြစ်ကြသောအသံကို ကြားလေသော် သားမယားနှင့် တကွ မင်းကိုသတ်ခြင်းငှာ ဓားလက်နက်စွဲကာ ထွက်လာ၏။ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလည်း မိဖုရားနှင့်တကွ သားနှစ်ယောက်ကိုယူ၍ အိမ်မှထွက်ပြီးလျှင် မိမိသို့ ရှေးရှုလာသော တနသီဝကို ငါကား သဒ္ဓါတိဿမင်း၏သား ပီတုမင်းဟူ၍ မသိလောဟု ကြုံးဝါးလျက် လေးဖြင့်ပစ်၍ သတ်လေ၏။ ထိုနောက်မှ စွမ်းပကားရှိကုန်သော သူတို့ကို ရွေးကောက်၍ ချီးမြှောက်လေသဖြင့် အမတ်သူရဲရှစ်ယောက်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များစွာသော အခြံအရံတို့ကို လည်းကောင်း ရလေ၏။

ယင်းသို့ ဗိုလ်ပါရသောအခါ ကုမ္ဘီလက မဟာတိဿထေရ်၏ ထံသို့ သွားလေ၏။ အစ္စဂလ္လကျောင်း အာကာသတောင်၌ ဘုရားအားပူဇော်ခြင်းကို ပြု၏။ ထိုအခါ မိမိနှင့်အတူပါသော ကပိသီသအမတ်သည် စေတီကိုပူဇော်၍ တောင်မှ ဆင်းသက်လေသော် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလည်း စေတီကို ပူဇော်ခြင်းငှာ မိဖုရားနှင့်တကွ တက်လာသည်နှင့် ဆိုင်မိ၍ ထိုင်ကာနေသည်ကို မဝပ်ကောင်းလောဟု အမျက်ထွက်၍ ကပိသီသအမတ်ကို သတ်လေ၏။ ထိုအကြောင်းကို မြင်ကြသော် ကြွင်းသော အမတ်ခုနစ်ယောက်တို့သည် ဤမင်းကား မာန်ခက်ထန်စွာဟု ရွံရှာကြသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြံအရံနှင့်တကွ ခွာခဲ့ကြလေ၏။

ခရီးအကြား ဟမ္ပဂလ္လက ကျောင်းသို့ ရောက်၍ နိကာယ်လေးရပ်ကို ဆောင်သော တိဿမထေရ်ကိုတွေ့လေလျှင် ထိုအရှင်က အဝတ်၊ တင်လဲ၊ ဆီ၊ ဆန်အစရှိသော စားနပ်ရိက္ခာစသည်ကို ထောက်၍ စားသောက်စေပြီးမှ သင်အမတ်ကြီးတို့သည် အဘယ်သို့သွားကြအံ့နည်းဟု မေး၏။ အမတ်တို့က

ဗြာဟ္မဏတိဿသူပုန်နှင့် ကျေးကုလားတို့ ရန်စစ်ပြုခြင်း ၃၉၇

လည်း ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းနှင့်အတူ မြို့ကို သိမ်းယူမည် ကြံသော်လည်း မင်းသည် မာန်ခတ်ထန်သောကြောင့် ရွံရှာကြရကား ကျေးမင်း၏အထံသို့ သွားမည်ဟု အကြံရှိကြောင်းကို ပြောကြ၏။ မထေရ်ကလည်း ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၊ ကျေးမင်းနှစ်ဦးသားတို့တွင် မင်းဖြစ်သော် ဘယ်သူသည် ဘုရားသာသနာကို ချီးမြှောက်ရာသနည်းဟု မေးလေ၏။ ကျေးမင်းကား မချီးမြှောက်၊ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကား ချီးမြှောက်ရာသည်ဟု လျှောက်လျှင်၊ ယင်းသို့ ဖြစ်တပြီးကား ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၏ ဘက်ကသာ ကူညီလော့ဟုဆို၏။

ထိုအမတ်တို့သည်လည်း မင်း၏ထံသို့ မပြန်ဝံ့ကြောင်းကိုဆိုလျှင် ငါတို့စေ့စပ်မည်ဆို၍ အမတ်ခုနစ်ယောက်ကို ခေါ်ပြီးမှ ကုတ္တိက္ကလ မဟာတိဿထေရ်၊ ဟမ္မဂ္ဂလ္လက မဟာတိဿထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် မင်း၏ အထံသို့ စေ့စပ်ပြောဆိုကာ သစ္စာပြု၍ ပေါင်းကြစေ၏။ မင်းနှင့်အမတ်တို့ သင့်မြတ်ကြပြီးလျှင် အရှင်မြတ်သည် အကျွန်ုပ်တို့ ပင့်သောအခါ ကြွတော် မူပါဟု လျှောက်ခဲ့၍ အနုရာဇမြို့သို့ ရှေ့ရှုလာကြ၏။ ရောက်သောအခါ မင်းပြုကာနေသော ဒါဠိကကျေးမင်းကိုဖမ်း၍ သတ်ပြီးမှ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းသည် မင်းပြုတော်မူ၏။

အဘယဂိရိကျောင်းတည်ခြင်းနှင့် ပိဋကတ်သုံးပုံကို ပေထက်အက္ခရာတင်ခြင်းအကြောင်း

အဘယဂိရိကျောင်း

ထိုမင်းသည် မင်းဖြစ်တော်မူလျှင် နိဂဏ္ဌတို့၏ကျောင်းကို ဖျက်၍ ထိုအရပ်၌ ပရိဝုဏ်တစ်ဆယ့်နှစ်ခုရှိသောကျောင်းကို ဆောက်လေသည်။ ထိုကျောင်း၌ ရှေးဦးစွာ ကျေးဇူးပြုပေသော ဟမ္မဂ္ဂလ္လကတိဿထေရ်၊ ကုပိင်္ဂလမဟာတိဿ ထေရ်တို့ကိုပင့်၍ တင်လှူသည် ဂိရိအမည်ရှိသော

တိတ္ထိတို့၏ အာရာမ၌ဆောက်သောကြောင့် အဘယဂိရိကျောင်းမည်သည်။
 *ဤကျောင်းသည် မဟာဝိဟာရကျောင်းကြီး တည်သည်မှ နှစ်ရာတစ်ဆယ့်
 ခုနှစ်နှစ်နှင့် ဆယ်လမြောက်သောအခါ ဖြစ်သတည်း။

သောမဝိဟာရ

ဝဇ္ဇဂါမဏိမင်းလည်း မိဖုရားသောမဒေဝီကို ခေါ်စေ၍ ထားတိုင်းသော
 နေရာ၌ ထားတော်မူ၏။ ထိုမိဖုရားသည် ရထားမှဆင်းသက်၍ တောအုပ်ဖြင့်
 ပြေးသောအခါ ထိန်ပွင့်နှင့်တူသော အပွင့်ရှိသော ချုံ၌ ပုန်းအောင်း၍နေစဉ်
 သာမဏေတစ်ဦးသည် ပဿာဝမင်္ဂကို လက်ဝါးဖြင့်ဖုံးဝှက်၍ ကျင်ငယ်
 သွားသည်ကို မြင်ရာအရပ်၌ ကျောင်းကိုဆောက်လုပ်၍ သံဃာတော်တို့အား
 လှူ၏။ ထိုကျောင်းသည် သောမဝိဟာရ မည်သတည်း။

သီလာသောဗ္ဗကဏ္ဍစေတီ

မင်းကြီးလည်း မဟာစေတီ၏ မြောက်မျက်နှာ၌ မြင့်သော အကျည်
 ရှိသော သီလာသောဗ္ဗကဏ္ဍက မည်သော စေတီကိုတည်၏။

ကျောင်း ၅-ဆောင်

ခုနစ်ယောက်သော အမတ်တို့တွင် ဥတ္တိယမည်သော အမတ်သည်
 အနုရာဓမြို့၏ တောင်ဘက်၌ ဒက္ခိဏမည်သော ကျောင်းကို ဆောက်၏။
 မူလမည်သော အမတ်သည်လည်း ထိုတောင်အရပ်၌ပင် မူလမည်သော
 ကျောင်းကိုဆောက်၏။ ထိုကျောင်းသည် အမတ်၏ အမည်ဖြင့် မူလဟူသော
 အမည်တွင်သတည်း။ သာလိယမည်သော အမတ်သည်လည်း သာလိယမည်
 သော ကျောင်းကိုဆောက်၏။ ပဗ္ဗတမည်သော အမတ်သည်လည်း ပဗ္ဗတ

* သာသနာတော် ၄၅၂-ခန့်တည်သည်။

မည်သော ကျောင်းကို ဆောက်၏။ တိဿမည်သော အမတ်သည် မြို့၏ မြောက်မျက်နှာ၌ ဥတ္တရတိဿမည်သော ကျောင်းကိုဆောက်၏။

ကျောင်းအလှူ

ကျောင်းပြီးလတ်သော် ထိုအမတ်တို့သည် ဟမ္မဂ္ဂလ္လက မဟာတိဿ မထေရ်သို့ကပ်၍ အရှင်ဘုရားတို့ကို ပဋိသန္ဓာရ၏ အစွမ်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းဆောက်ရပါကုန်သည်။ ဤကျောင်းကို အရှင်တို့အား ကပ်လှူပါ၏ ဆို၍ လှူကြကုန်၏။ မထေရ်လည်း ထိုကျောင်းတို့၌ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သော ရဟန်းသံဃာတို့ကို နေစေ၏။ အမတ်တို့လည်း ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးလှူဒါန်းကြ၏။ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီးလည်း မိမိဆောက်လုပ်သော အဘယဂိရိကျောင်း၌နေသော ရဟန်းတို့အား ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် များစွာ လုပ်ကျွေးပြုစု၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်း၌ ရဟန်းတို့သည် များစွာဖြစ်ကုန်၏။

အဘယဂိရိဂိုဏ်းခွဲ

ကုပိင်္ဂလတိဿမထေရ်သည်လည်း ဒါယကာတို့နှင့် ရောနှောခြင်း များသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားကျော်စော၏။ ထိုအခါ သံဃာတော်တို့သည် ကုပိင်္ဂလမထေရ်အား ဂိဟိသံသဂ္ဂ ဒေါသကြောင့် မဟာဝိဟာရဂိုဏ်းမှ ထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုမထေရ်၏တပည့်ဖြစ်သော ဗဟလမဿုတိဿမထေရ် သည်လည်း အမျက်ထွက်ရကား အဘယဂိရိကျောင်းသို့သွား၍ အသီးဖြစ်သော အာစရဝါဒပက္ခကို ဆောင်လျက် ဂိုဏ်းအသီးထောင်၍ နေလေ၏။ ထိုအခါမှ စ၍ ထိုဆရာတပည့်နှစ်ဦးတို့သည် မဟာဝိဟာရသို့ မလာ မဝင်ကုန်။

ပေထက်တင်

ဒက္ခိဏကျောင်း၌နေသော ရဟန်းတို့လည်း အဘယဂိရိကျောင်းနေ ရဟန်းတို့နှင့် ကွဲပြားကုန်၏။ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်း၌ အရှင်မဟိန္ဒရောက်သည်မှစ၍ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၏ လက်ထက်တိုင်အောင် အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့သည်

ပိဋကတ်သုံးပုံဖြစ်သော ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကို နှုတ်ဖြင့်သာဆောင်ရွက်
ခဲ့ကြကုန်သည်။ စက္ခုထက်၊ ပေထက်၌ကား အနည်းငယ်သာရေးထားကြသည်။
ထိုမင်း၏ လက်ထက်၌ကား နောင်သောအခါ သတ္တဝါတို့၏ ပညာ၊ သတိ
ဆုတ်ယုတ်ကြသဖြင့် မုခပါဌပြု၍ မဆောင်နိုင်အံ့သည်ကို ဆင်ခြင်မိရကား
မင်းကြီးအား အကြောင်းကြားပြီးလျှင် အညီအညွတ် စည်းဝေးကြ၍
တရားတော်၏ မြင့်ရည်စွာတည်ခြင်းအကျိုးငှာ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့ကို
ပေထက်၌ ရေးတင်၍ ထားကုန်၏။

ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားဖြင့် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီးသည် တစ်ဆယ့်
နှစ်နှစ်နှင့် ငါးလပတ်လုံး သာသနာတော်၏ အကျိုးစီးပွား၊ ပြည်သူ ပြည်သား
တို့ အကျိုးစီးပွား၊ မိမိအကျိုးစီးပွားကိုများစွာ ရွက်ဆောင်ပေသတည်း။ ပညာ
မရှိသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို လွန်စွာမက်မောသော သူမိုက်တို့မူကား အလွန်
ပြန့်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရငြားသော်လည်း စီးပွားနှစ်ဖြာကို မရှာမကြံဘဲ
စားရန်နှင့်သာ ပျောက်ပျက်စေကုန်၏။ (ပိဋကတ်ကို ပေထက်တင်သည်ကို
ပြသောအခန်း ပြီး၏။)

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၁၀၅)ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “ဒသရာဇက”အမည်ရှိသော
တေတ္ထိသတိမ အပိုင်းအခန်းကား ပြီး၏။

ကောဒသရာဇီပနကဏ္ဍ စတုတ္ထိသတိမပိုင်
ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းနောက် တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော
မင်းတို့ကိုပြခြင်း

မဟာစူဠိတိဿမင်း

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း ကံကုန်လျှင် သားတော် မဟာစူဠိတိဿမင်းသည် နန်းတက်၍ တစ်ဆယ့်လေးနှစ် မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိသည်ဖြစ် မိမိလက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ရသော ပစ္စည်းဖြင့် လှူဒါန်းခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏ဟူ၍ ဟောသောတရားကို နာရသဖြင့် မင်းဖြစ်၍ မကြာမီ ပြည်ရေးရွာမှုကို အမတ်ကြီးတို့အား အပ်ပြီးလျှင် မိမိသည် မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့် သလေးစပါးကို အရိတ်ငှား၍ ရအပ်သောအခါဖြင့် မဟာသုမ္မတေရ် အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခြင်းကိုပြု၏။ တစ်ဖန်လည်း အမွဉ်ကောလယအရပ် သောဏ္ဍဂိရိတောင်သို့ သွား၍ သုံးနှစ်ပတ်လုံး ကြံညှစ်ငှားပြီးလျှင် ရအပ်သော အခါဖြင့် တင်လဲတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆန်စသည်တို့ကို လည်းကောင်း ဝယ်ပြီးလျှင် သံဃာတော်တို့အား အလှူကြီးကို ပေး၏။ သုံးသောင်းမျှ လောက်သောရဟန်းတို့အား လည်းကောင်း၊ တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကုန်သော ဘိက္ခုနီမတို့အား လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ပရိက္ခရာတို့ကို လှူ၏။ ထိုမင်းသည် သုပ္ပတိဋ္ဌိတမည်သောကျောင်းကို ဆောက်၍ အနုမောဒနာ ပြုသောအခါ၌ ရဟန်းယောက်ျားခြောက်သောင်း၊ ရဟန်းမိန်းမသုံးသောင်း တို့အား သုံးထည်စီသော သင်္ကန်းနှင့် ဆွမ်းဘောဇဉ်တို့ကို 'ကပ်လှူ၏။ ထိုမှတစ်ပါးသော အဘယဂလ္လကမည်သောကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝင်္ကံဝဋ္ဋကဂလ္လကမည်သော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒီဃဗာဟုဂလ္လက မည်သော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါလဂါမကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။ ဤသို့ များစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုစုလျက် တစ်ဆယ့်လေးနှစ်ရှိသောအခါ ကြမ္မာကုန်သဖြင့် နတ်ရွာသို့ လားတော်မူ၏။

စောရနာဂမင်း

မဟာစူဠိတိဿမင်း လွန်လေသော် ထိုမင်း၏ညီတော် မဟာနာဂမင်းသည် နန်းတက်၍ ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းကား နောင်တော် မင်းပြု၍နေသောအခါ မိမိသည် ခိုးသားပြု၍ နေ၏။ ထို့ကြောင့် စောရနာဂဟု သမုတ်ကြကုန်၏။ ထိုစောရနာဂသည် ခိုးသားပြု၍ နေစဉ်က တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော ကျောင်းတို့၌ တည်းခိုခြင်းကို မပြုရကုန်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုတစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော ကျောင်းတို့ကို မင်းဖြစ်သောအခါ ဖျက်ဆီးစေကုန်၏။ ထိုစောရနာဂသည် မင်းဖြစ်၍ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ရှိသောအခါ အနုဠာဒေဝီ မိဖုရားသည် အဆိပ်ခပ်သော အစာကို ပေးသဖြင့် သေလေ၍ လောကန္တရိုက် ငရဲ၌ခံရလေသတည်း။

တိဿမင်း

စောရနာဂမင်း လွန်းလေသော် မဟာစူဠိမင်း၏ သားဖြစ်သော တိဿမင်းသည် နန်းတက်၍ ထိုအနုဠာဒေဝီကိုပင် မိဖုရားပြု၍ မင်းမူသတည်း။

တံခါးမှူးမင်း

တိဿမင်း သုံးနှစ်ရှိသောအခါ ယုတ်မာသော အလိုရမ္မက်ကြီးသော အနုဠာဒေဝီ မိဖုရားသည် သိဝမည်သော တံခါးမှူးယောက်ျား၌ တပ်စွမ်းသော စိတ် ရှိရကား တိဿမင်းအား အဆိပ်ပေး၍ သေစေပြီးလျှင် သိဝမည်သော တံခါးမှူးကိုပင် နန်းတင်၍ မင်းပြုစေ၏။

လက်သမားမင်းနှင့် သစ်ရွှေသမားမင်း

ထိုသိဝမင်း တစ်နှစ်နှင့်နှစ်လရှိသောအခါ ထိုအနုဠာဒေဝီမိဖုရားသည် မြို့တွင် လက်သမားပြု၍နေသော ဝဋုကမည်သောကျေး၌ တပ်စွမ်းခြင်း ရှိပြန်၍ သိဝမင်းကို အဆိပ်ပေး၍ သတ်ပြီးမှ ဝဋုကကျေးကို နန်းတင်ပြန်၍ ဝဋုကကျေးလည်း တစ်နှစ်နှင့် နှစ်လရှိသောအခါ အနုဠာဒေဝီမိဖုရားသည်

သစ်ရွှေသမား၌ တပ်စွမ်းခြင်း ရှိပြန်၍ ထိုဝဋ္ဋကကျေးကို အဆိပ်ဖြင့် သတ်ပြီးမှ သစ်ရွှေသမား ဒါရဘတိကကို မင်းပြုစေပြန်၏။

ပုဏ္ဏားမင်း

ထို ဒါရဘတိကလည်း ငါသည် မင်းပြုရသောအခါ ကုသိုလ်ပြုမှ သင့်မည်ဟု ကြံ၍ မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်၌ လေးထောင့်ကန်ကို လျင်စွာ ပြုစေ၏။ မင်းဖြစ်၍ တစ်နှစ်နှင့် တစ်လရှိသောအခါ အနုဠာဒေဝီ မိဖုရားသည် နီလိယမည်သော ကျေးပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို ပေါင်းဖက်လိုပြန်သည်ဖြစ်၍ ထို ဒါရဘတိကကို အဆိပ်ဖြင့်သတ်ပြီးမှ နီလိယပုဏ္ဏားကို မင်းပြုစေပြန်၏။

မိဖုရားနန်းစံ

ပုဏ္ဏားမင်းပြု၍ ခြောက်လရှိသောအခါ ထိုအနုဠာဒေဝီ မိဖုရားသည် သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်ကုန်သော တံခါးစောင့်တို့နှင့် အလိုရှိတိုင်း မွေ့လျော်လို သည်ဖြစ်၍ ပုဏ္ဏားကိုအဆိပ်ကျွေး၍ သတ်ပြီးသော် မိမိသည်ပင် လေးလပတ်လုံး မင်းပြု၏။

ကုဋကဏ္ဍတိဿမင်း

မဟာစူဠိကမင်း၏ နှစ်ယောက်မြောက်သားတော်ဖြစ်သော * ကုဋကဏ္ဍ တိဿ မင်းသားသည် အနုဠာဒေဝီမှကြောက်သည်ဖြစ်၍ မြို့မှထွက်ပြေး၍ ရဟန်းပြုကာနေသဖြင့် ခုနစ်နှစ်ကြာ၍ ဗိုလ်ပါစုရုံးမိသောအခါ မြို့သို့ချီလာ၍ ယုတ်မာညစ်ညမ်း သော့သွမ်းသော အကျင့်ရှိသော ထိုအနုဠာဒေဝီကိုဖမ်း၍ သွမ်းသော အကျင့်အလျောက် သေစေပြီးမှ ထီးနန်းကို သိမ်းချုပ်၍ မင်းလုပ်ပေ၏။

* ကာဠကဏ္ဍတိဿ (သီဟိုဠ်မူ - ၁၉၅)

ကုဋကဏ္ဍတိဿမင်းဖြစ်သောအခါ စေတိယတောင်၌ ကြီးစွာသော ဥပုသ်အိမ် သိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသိမ်၏ ရှေ့၌ကျောက်စေတီကို လည်းကောင်း တည်လုပ်၍ စေတီဦး၌ ဗောဓိပင်ကို စိုက်လေ၏။

အန္တရဂင်္ဂါ၏ အနီး၌လည်း ပေလဂါမကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏကမည်သော မြောင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ အပ္ပေဒဂ္ဂမည်သော ရေကန်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ အယောလုံပွလရေကန်ကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်တော်မူ၏။ အနုရာဓမြို့ရိုး တံတိုင်းကိုလည်း ခုနစ်တောင်မြင့်အောင်ပြု၍ ပြင်မှ ကျုံးကိုတူးစေ၏။ အနုဋ္ဌာဒေဝီ၏ အလောင်းကိုလည်း မင်းသိမ်း ဆည်းသော မြေအရပ်၌ သင်္ဂြိုဟ်စေသည်။ မြို့တွင်း၌ ‘ဒုမဿရမည်သော ဥယျာဉ်ကိုလည်း ပြုတော်မူသည်။ ထိုကုဋကဏ္ဍမင်း၏မယ်တော်သည် သွားတို့ကို ဆေး၍ ဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုလေ၏။ ပြုပြီးသော် ဆွေမျိုးတို့၏ အိမ်တံခါးအနီး၌ ရဟန်းမိန်းမတို့၏ နေရန် ကျောင်းဆောက် လုပ်၍ မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အခြားရဟန်းမိန်းမတို့ကို လည်းကောင်း နေစေ၍ ထိုကျောင်းသည် “ဒန္တဂေဟ” ကျောင်းဟူ၍ ထင်ရှားသတည်း။

ဘာတိကာဘယမင်း

ထိုကုဋကဏ္ဍမင်းသည် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၍ လွန်လေသော် ထိုမင်းသားတော် နှစ်ယောက်တို့တွင် နောင်တော်ဖြစ်သော ဘာတိကာဘယမင်း သည် တရားနှင့်ညီစွာ နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုတော်မူ၏။ ညီတော်ကား မဟာဒါဌိကမင်းတည်း။ ထိုဘာတိကာဘယမင်းသည် လောဟပါသာဒ၌ ယိုးယွင်းသမျှကိုလည်း ပြုပြင်စေ၏။ မဟာစေတီ၌ အလယ်ပွတ်တိုင်၊ အထက်ပွတ်တိုင် နှစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေ၏။ ထူပါရာမကျောင်း၌ ဥပုသ်အိမ်ကိုလည်း ပြု၏။ အနုရာဓမြို့ ထက်ဝန်းကျင်တစ်ယူဇနာသော အရပ်၌ မင်းအား ဆက်ထိုက်သော အခွန်ကိုမယူဘဲ မုလေးပင် မုလေးနွယ်တို့ကို စိုက်ပျိုးစေ၍ မဟာစေတီ၌ ခြေရင်းပွတ်တိုင်မှသည် ထီးတိုင်အောင် လက်လေးသစ် အထူရှိသော နံ့သာပျောင်းဖြင့် လိမ်းကျံ၍ မုလေးပန်းတို့ကို အညှာဖြင့် စိုက်စေလျက် ပူဇော်တော်မူသည်။ တဖန်လည်း လက်ရှစ်သစ်ထူသော မြင်းသီလာဖြင့် လိမ်းကျံစေလျက် မုလေးပန်း စိုက်၍ ပူဇော်သည်။

တစ်ဖန်လည်း ဆင်ခံတံတိုင်းမှသည် ထီးတိုင်အောင် ပန်းတို့ဖြင့် လောင်း၍ ပူဇော်သည်။

အဘယရေကန်မှ ရေကို ယန္တရားစက်ဖြင့် တက်စေ၍ မဟာစေတီကို ရေသွန်း၍ ပူဇော်သည်။ ပုလဲလှည်းအစီးတစ်ရာတိုက်ကို အင်္ဂတေပြု၍ မဟာစေတီကို အင်္ဂတေဖြင့် ထပ်မံသည်။ သန္တာကွန်ယက်ကိုပြု၍ ထိုကွန်ယက်ကို စေတီ၌ လွှမ်း၍ အစပ်တို့၌ လှည်းဘီးမျှလောက်သော ရွှေကြာပွင့်တို့ကို ဆွဲ၍ ထိုအောက်မှ ပုလဲပန်းစိုင်းဆွဲ၍ ပူဇော်တော်မူသည်။

ထိုသို့ ဘာတိကာဘယမင်းသည် တစ်ရံသောအခါ စေတီတော် ပူဇော်၍နေရာ၌ ဓာတ်တော်တိုက်တွင်းမှ ရဟန္တာအရှင်တို့ အပေါင်းသရဇ္ဈာယ် ကြသော အသံကိုကြား၍ ဓာတ်တော်တိုက်ကို မမြင်ရသော် ဤနေရာမှ ငါ့မထအံ့ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ အရှေ့စေတီရင်း၌ အာဟာရကင်းလျက် နေ၏။ ထိုအခါ တစ်ဦးသော မထေရ်သည် တံခါးကိုဖန်ဆင်း၍ မင်းကြီးအား ဆောင်လျက် ဓာတ်တော်တိုက်ကိုပြ၏။ မင်းကြီးလည်း အလုံးစုံသော ဓာတ်တော်တိုက်၏ တင့်တယ်ခြင်းကို မြင်ရသဖြင့် အံ့ဩသောစိတ် ရှိလှသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မှတ်သားခဲ့ပြီးသော် ထိုနှင့်တူစွာ ပန်ချီဆေးတို့ဖြင့် ရေးစေ၍ ပူဇော်ပေ၏။

ပျားလပို့တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ့သာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြာပန်း စိုက်သော ရေဖြင့်ပြည့်သော အိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နံ့သာရည် မျက်စဉ်း၊ ဆေးဒန်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြင်းသီလာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ပူဇော် ပေ၏။

အလုံးစုံသော စေတီရင်ပြင်ကို နံ့သာညွှန်ပျောင်းတို့ဖြင့် ပြည့်စေ၍ ဖျာခင်းပြီးသော် ဖျာပေါ်၌ စိုက်အပ်သော ကြာပန်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ပူဇော်ကြကုန်၏။

စေတီ၌ ရေပြွန်ပေါက်ပိတ်၍ ထောပတ်လောင်းပြီးသော် စင်ကြယ်စွာ သော ပုဆိုးဆီးမိစာဖြင့် ညှိထွန်းကာ ပူဇော်စေ၏။ ဤအတူ သစ်မည်းစည်ဆီကို လောင်း၍လည်းကောင်း၊ နှမ်းဆီကို လောင်း၍ လည်းကောင်း၊ ဆီမီးပူဇော်ပေ၏။ ဤသို့သောနည်းဖြင့် ခုနစ်ကြိမ်တိုင်အောင် ပူဇော်သတည်း။

ဤမှတပါး နှစ်စဉ်မပြတ် ဗောဓိပင်ကို ရေသွန်းပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကဆုန်လပြည့် ဘုရားဖြစ်သည့်နေ့၌ ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်လျက် စေတီပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မဟာစေတီ၌ အထူးထူးသော ကချေသည် တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ တစ်နေ့ တစ်နေ့၌ သုံးကြိမ် ဘုရားသို့ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ကြိမ်ပန်းပူဇော်ခြင်းကို လည်းကောင်း ပြုတော်မူ၏။ ရဟန်းသံဃာတို့အား ဆန်၊ တင်လဲ၊ ထောပတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သင်္ကန်း၊ သပိတ် ပရိက္ခရာ တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝါဆိုနေ့ ပဝါရဏာနေ့တို့၌ တနှစ်မပြတ် လှူပေ၏။ စေတီတော်အား ပူဇော်ရန် ဆွမ်းဝတ် ဆီမီးဝတ် အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ယိုယွင်းပျက်စီးသော အမှုကြီးငယ်ကို ပြုခြင်းငှါ လည်းကောင်း လယ်ယာမြေ ကိုလည်း လှူတော်မူ၏။

ထို ဘာတိကာဘယမင်းသည် စေတီယတောင်ကျောင်း၌နေသော ရဟန်းတစ်ထောင်တို့အား အမြဲစားရေးတံ ဆွမ်းဝတ်ကိုလည်း လှူပေ၏။ စိတ္တမည်သော ပြာသာဒ်၊ မဏိမည်သော ပြာသာဒ်၊ မုစေလမည်သောပြာသာဒ်၊ ပဒုမဃရမည်သော ပြာသာဒ်၊ ဆတ္တမည်သော ပြာသာဒ် ဤငါးရပ်သော ဌာနတို့၌ ကျမ်းဂန်ကို လေ့လာဆောင်ရွက်သော ရဟန်းမြတ်တို့ကို နေစေ၍ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် မပြတ် လုပ်ကျွေးတော်မူ၏။ ရှေးမင်းတို့အား အမြဲ ပြုအပ်သော သာသနာတော်ကို မှီသော ကိစ္စကိုလည်း မလပ်ရအောင် ပြုတော်မူ၏။ ဤသို့သော ကုသိုလ်တရားကို အားထုတ်လျက် နန်းသက် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ရှိသောအခါ နတ်ပြည်မှ ဆောင်လာ၍ ကြမ္မာကုန်တော်မူ၏။

မဟာဒါဠိကမင်း

ဘာတိကာဘယမင်း လွန်ခဲ့သော် ညီတော် မဟာဒါဠိကမည်သော မင်းသားသည် ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းလည်း နောင်တော်ကဲ့သို့ မဟာစေတီအား များစွာပူဇော်၏။ ကြာပွင့်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော ကျောက်တို့ ကိုလည်း စေတီရင်ပြင်၌ ခင်းစေ၏။ ကျယ်စွာသော စေတီရင်ပြင်ကိုပြု၍ သဲကိုကြံပေ၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်း အလုံး၌ရှိသော ကျောင်းတို့၏ တရားဟော

ပလ္လင်ကိုလည်း လှူပေ၏။ ထိုမင်းသည် အဗ္ဗတ္တလ မည်သော စေတီကြီးကို တည်၏။ စေတီအခံ တည်အံ့သောအရပ်၌ မင်းလည်း ဘုရားကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့လျက် အသက်ကိုစွန့်ပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို လျောင်းလျက် ခံပေ၏။ ထိုလျောင်းရာအရပ်၌ အုတ်ကျောက်စီပြီးလျှင် စေတီအခံကို ပြီးစေလျက် အထက်သို့ စီတက်၏။ စေတီ၏ တံခါးလေးမျက်နှာတို့၌ လိမ္မာစွာသော ပန်းထိမ်သမားတို့သည် အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ထွန်းပသော စေတီရုပ်ပွားတော်တို့ကို ထားပေ၏။ စေတီတော်၌ နိစွာသော ကမ္မလာကိုစပ်၍ သင်တိုင်းကဲ့သို့ စွပ်ပြီးလျှင် ရွှေကြာပန်းတို့ကို ကပ်၍ ပုလဲသွယ်တို့ဖြင့် ရစ်ပတ်၏။

စေတီယတောင်ကျောင်းကိုဝန်းရံကာ တစ်ယူနေသော ခရီအရပ် ကိုလည်း ကောင်းစွာ သုတ်သင်၍ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာ တို့၌ ကံခါးလေးခုထား၍ ခရီးနံပါးနှစ်ဘက်တို့၌ ဈေးအိမ်ခင်းစေ၍ လမ်း တစ်လျှောက်၌ တံခွန်တိုင်၊ တုရိဏ်တိုင်များကိုစိုက်၍ ဆီမီးအစဉ်တို့ဖြင့် ထွန်းစေ၍ ကချေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စင်တူရိယာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ များစွာ တီးမှုတ်ကခုန်စေ၏။ ကဒမ္မမြစ်မှ စေတီယတောင်တိုင်အောင် ခရီးကိုလည်း ခင်းနှီးကမ္မလာကို ခင်းစေလျက် ထိုခရီး၌ နတ်တို့သည်လည်း ကခြင်း၊ သီခြင်းနှင့်တကွသော ပွဲသဘင်ကို ပြုကြ၏။ အနုရာဓမ္မိ၊ လေး မျက်နှာ၌ မဏ္ဍပ်ဆောက်၍ အလှူကြီးပေး၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံး၌ ဆီမီးကို မပြတ်အောင် ထွန်းပေ၏။ ကျွန်းယက်ဝန်းကျင်ရှိသော သမုဒ္ဒရာ၏ ရေအစပ်၌ လည်း ဆီမီးအစဉ်ဖြင့် အခြားမရှိသည်ကို ပြုပေ၏။ အဗ္ဗတ္တလစေတီကို အနုမောဒနာ ပြုသောအခါ၌လည်း ကြီးကျယ်သော အလှူဝတ္ထုတို့ဖြင့် နှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းတော်မူ၏။ ခြောက်ထည် စီသော သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း လှူတော်မူသည်။ ထိတ်ကြီးခြေကျဉ်း အကျဉ်းခံ ရသော သူအပေါင်းတို့ကိုလည်း လွှတ်ပေ၏။ နောင်တော်မင်းတရားသည် ထားအပ်သော အလှူဝတ်ကိုလည်း မချွတ်အောင် ပြုတော်မူ၏။

ထိုမဟာဒါဠိကမင်းသည် မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ မိဖုရားကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ သားတော်ဂါမဏိအဘယမင်းသား၊ တိဿမင်းသားတို့ကို လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာဆင်တော်၊ မင်္ဂလာမြင်းတော်တို့ကို လည်းကောင်း

သံဃာတော်တို့က တားမြစ်လျက် သံဃာတော်တို့အား လှူတော်မူ၏။
 ယင်းသို့ လှူပြီးမှ ဘိက္ခုသံဃာအား အဖိုးခြောက်သိန်းထိုက်သော အထူးထူးသော
 ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုလှူ၍ ဘိက္ခုနီတို့အားလည်း ခြောက်သိန်းထိုက်သော ကပ္ပိယ
 ဘဏ္ဍာကိုလှူ၍ ကိုယ်တော်နှင့်တကွ လှူသမျှသော သူတို့ကို သံဃာ့ကျွန်အဖြစ်မှ
 လွတ်စေတော်မူ၏။ ထိုမင်းသည် ကာလာယနကဏ္ဍိကမည်သောအရပ်၌
 မဏိနာဂပဗ္ဗတကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ ကလန္ဒမည်သောကျောင်းကို
 လည်းကောင်း၊ ကုဗုဗန္ဓမြစ်နား၌ သမုဒ္ဒမည်သောကျောင်းကို လည်းကောင်း၊
 စူဠနာဂပဗ္ဗတမည်သော ကျောင်းကို လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်ပေ၏။

ထိုမှတစ်ပါး ပါသာဏဒီပကမည်သော ကျောင်း၌ သံဃာတို့သုံးဆောင်ရန်
 သောက်ရည်ဝတ်တည်သော သာမဏေအား ဒါန၊ သီလ တရားအားထုတ်ခြင်း၌
 ကြည်ညိုလှသောကြောင့် ကျောင်းမှ ထက်ဝန်းကျင် ရှစ်ယူဇနာရှိသော
 အရပ်ကို နယ်သတ်၍ ကျောင်းအားပေးလှူပေ၏။

ပဏ္ဍဝါပိကျောင်း၌နေသော သာမဏေတို့အား ဤနည်းတူ တစ်ယူဇနာ
 ရှိသော အရပ်တို့ကို သံဃာ၏အသုံးအဆောင် ဖြစ်စိမ့်သောငှာ လှူ၏။

ဤသို့လျှင် မျက်မြင်သံသရာ လမ်းနှစ်ဖြာ၌ လိမ္မာမြော်မြင်သော
 ပညာရှိသော မင်းတို့သည် မင်းမာန်ယစ်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌စုံမက် မြူးထူး
 မွေ့လျော်ကြူးခြင်းကို မဖြစ်စေမူ၍ သူတော်ကောင်းဘဝကိုရခြင်းငှာ သဒ္ဓါ
 ကြည်ညိုသဖြင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုတရားကို အားထုတ်ကြကုန်
 သည်။ များစွာသော စည်းစိမ်ကို ရသော်လည်း တစ်ဘဝသာခံစား၍
 မပျောက်၊ နောက်နောက်သော ဘဝ၌ ထို့ထက် အလွန်ကိုရအောင် ကြံရှာ
 ကြသည်ကို နိဿယမှတ်ထား၍ နောက်နောက်သော အမျိုးကောင်းသားတို့
 လည်း ကုသိုလ်တရား တိုးပွားအောင် ကြံဆောင်ကုန်ရာသည်။

ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
 မဟာဝံသကျမ်း၌ (၉၄)ဂါထာတို့ဖြင့်
 တန်ဆာဆင်အပ်သော “ကောဒသရာဇဒီပန” အမည်ရှိသော
 စတုတ္ထိသတိမအပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ဒွါဒသရာဇကဏ္ဍ ပဉ္စတိသတိမပိုင်း နားရှည်လူမျိုးတို့ စစ်ပြုခြင်း

အာမဏ္ဍဂါမဏိအဘယမင်း

မဟာဒါဠိကမင်း လွန်ခဲ့သော် ၎င်းသားတော်ဖြစ်သော အာမဏ္ဍဂါမဏိ အဘယမင်းသည် နန်းတက်၍ ကိုးနှစ်နှင့် ရှစ်လပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် မဟာစေတီ၌ ရှေးထီး၏ အထက်၌ ထီးဆင့်၍တင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စေတီရင်း ပွတ်တိုင်၊ အထက်ပွတ်တိုင်တို့ကို လည်းကောင်း ပြင်ဆင် လုပ်ကိုင်ပေ၏။

လောဟပါသာဒ၌ ယိုယွင်းသမျှကိုလည်း ပြုပြင်ပေ၏။ ထူပါရုံစေတီ၌ ဥပုသ်အိမ်ကို လည်းကောင်း၊ အလယ်ပွတ်တိုင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အလယ်အဆောက်အုံကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်၏။ မဟာစေတီ၊ ထူပါရုံစေတီ နှစ်ဆူ၌ တင့်တယ်စွာသော မဏ္ဍပ်ကို လည်းကောင်း၊ ရတေလေဏကျောင်းကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်၏။

သားဖြမ်းဖရုံဟင်း

ထိုမင်းသည် မဟာဂါမ၌ ရေနန်းကို ပြုလုပ်၍ ဒက္ခိဏကျောင်း သံဃာတော်တို့အား လှူဒါန်း၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်း အလုံး၌လည်း သား၊ ငါးသတ်ခြင်း မရှိအောင် သတ္တဝါတို့အား ဘေးမဲ့ပေး၏။ နွယ်သီးမျိုးစေ့တို့ကို စိုက်စေ၍ သားဖြင့်ဖြမ်းသော ဖရုံဟင်းကိုချက်၍ သံဃာတော် ခပ်သိမ်းတို့အား သပိတ်ပြည့် လှူတော်မူ၏။ ဤသားဖြမ်း ဖရုံဟင်းတို့ကို အကြိမ်များစွာ လှူတတ်သောကြောင့် အာမဏ္ဍဂါမဏိမင်းဟူ၍ ခေါ်သတည်း။

ကဏီဇဏုတိဿမင်း

ထိုမင်းကို ညီတော် ကဏီဇဏုတိဿမင်းသည် သတ်၍ အနုရာဓမြို့၌ သုံးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုသတည်း။ ဤမင်းသည် ဥပုသ်အိမ်၌ အငြင်းအခုံ ဖြစ်ကြသော ရဟန်းတို့၏ တရားကို ဆုံးဖြတ်ပေ၏။ မင်းကို ပြစ်မှားခြင်းငှာ ကြံစည်ကြကုန်သော ခြောက်ကျိပ်မျှလောက်သော ဒုဿီလရဟန်းတို့အား ဥစ္စာလက်နက်နှင့်တကွ ဖမ်းစေ၍ စေတီယတောင်၏ ကရိန္ဒမည်သော ချောက်၌ပင် ချ၍ သတ်လေ၏။

စူဠာဘယမင်း

ကဏီဇဏုမင်း လွန်လတ်သော် အာမဏ္ဍဂါမဏီမင်း၏ သားဖြစ်သော စူဠာဘယမင်းသည် နန်းတက်၍ တစ်နှစ်မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် အနုရာဓမြို့၏ တောင်မျက်နှာ ဂေါဏကမြစ်နား၌ စူဠဂလ္လကမည်သော ကျောင်းကို ဆောက်ပေ၏။

သီဝလီမင်းသမီး

စူဠာဘယမင်း လွန်လတ်သော် ထိုမင်း၏ နှမငယ်ဖြစ်သော သီဝလီ မင်းသမီးသည် လေးလပတ်လုံး မင်းပြု၏။

ဣဠနာဂမင်းနှင့် နားရှည်လူမျိုး

ထိုသီဝလီကို အာမဏ္ဍဂါမဏီမင်း၏ တူဖြစ်သော ဣဠနာဂမင်းသည် နန်းကချ၍ မိမိသည် ထီးဖြူဆောင်း၍ မင်းပြုလေ၏။ ထိုမင်းသည် အစစသောနှစ်၌ ရှေးမင်းတို့ ထုံးစံအတိုင်း တိဿဝါပိကန်၌ ရေသဘင်ပြု လတ်သော် များစွာသော နားရှည်လူမျိုးတို့သည် ထိုဣဠနာဂမင်းကို ထားခဲ့၍ မြို့တွင်းသို့ ဝင်လေကုန်၏။ မင်းသည် ထိုအကြောင်းကို သိလေသော် အမျက်ထွက်၍ ထိုနားရှည် လူမျိုးတို့အား ရေကန်၏ နံပါးဖြစ်သော မဟာစေတီလမ်းကိုဖို့၍ ဆင်ကဲ့သို့နင်းစေကုန်၏။ စဏ္ဍာလတို့ကိုလည်း အကြပ်ပြု၍ စီရင်စေ၏။

ဣဠနာဂမင်း အကျဉ်းချခြင်း

ထို့ကြောင့် နားရှည်လူမျိုးတို့သည် အမျက်ထွက်ကုန်ရကား ပေါင်းသင်း၍ မင်းကိုဖမ်းပြီးလျှင် ခြေကျဉ်းခတ်၍ နောင်အိမ်၌ အကျဉ်းထား၍ မိမိတို့နိုင်ငံကို စီရင်ကြ၏။

မင်္ဂလာဆင်တော်

ထိုအခါ ဣဠနာဂမင်း၏ မိဖုရားသည် သားငယ်ဖြစ်သော စန္ဒမုခသီဝ မင်းသားကို တန်ဆာဆင်ယင်၍ အထိန်းတို့၏ လက်သို့အပ်၍ မင်္ဂလာ ဆင်တော်၏ ထံသို့ မှာဆို၍ ပို့စေကုန်၏။ အထိန်းတို့လည်း မိဖုရား သင်လိုက်တိုင်း ဆောင်လေ၍ ဆင်၏ရှေ့၌ထားပြီးလျှင် “အရှင်ဆင်ကြီး၊ ဤသူငယ်ကား သင့်အရှင်၏သားတည်း၊ သင့်အရှင်ကို နားရှည်လူမျိုးတို့သည် ခြေကျဉ်းခတ်၍ နောင်အိမ်၌ထား၏၊ ဤသူငယ်ကို ရန်သူသတ်၍ သေရ သည်ထက် သင်ဆင်မင်းသတ်၍ သေခြင်းသည် မြတ်၏၊ ဤမင်းသားကို သတ်စိမ့်သောငှာ သူ့မယ်တော်က ပို့ပါချေဆို၍ လာရသည်”ဟု ပြော၍ မင်းသားကိုလည်း ဆင့်ခြေရင်း၌အိပ်စေ၏။ ထိုစကားကိုကြားသော် မင်္ဂလာဆင်တော်သည် သည်းစွာငို၍ ဆင်ချည်တိုင်ကို ချိုးဖျက်ပြီးမှ မင်း အိမ်သို့ဝင်၍ နောင်အိမ်တံခါးကိုဖွင့်လျက် မင်းကို ကျောက်ကုန်းထက်၌တင်၍ မဟာတိတ္ထသို့သွားလေ၏။ ဆိပ်သို့ရောက်သော် မင်းကို လှေသို့တင်၍ မိမိသည် အနောက်သမုဒ္ဒရာနားဖြင့် သွားလျက် မလယဇနပုဒ်သို့ တက်လေ၏။

နန်းတက်၍ အဘိသိက်ခံခြင်း

ဣဠနာဂမင်းလည်း ထိုမှာဘက်၌ သုံးနှစ်ပတ်လုံးနေ၍ ဗိုလ်ပါတို့ကို ရုံးစု၏။ ဗိုလ်ပါတို့ကို ရုံးစုစည်းဝေးစေမိပြီးသော် သက္ကရသောမ္ဘမည်သော ဆိပ်သို့ကူး၍ ထိုရောဟနဇနပုဒ်၌ များစွာသော ဗိုလ်ပါတို့ကို သင်္ဂြိုဟ် ချီးမြှောက်ပြီးမှ မင်္ဂလာဆင်တော်ကို ဆောင်၍ တုလာဇာရ ကျောင်း၌နေသော ဇာတ်ကို ဟောလေ့ရှိသော “မဟာပဒုမ”မဟာထေရ်၏အထံ၌ မျှောက်မင်း

ဇာတ်ကို နာရ၍ ဘုရားလောင်း၌ ကြည်ညိုခြင်း ရှိလှသဖြင့် ညို့မလွှတ်သော
လေး၊ အပြန်တစ်ရာရှိသော နာဂအမည်ရှိသော ကျောင်းကြီးကိုဆောက်၏။
တည်မြဲတိုင်းသော စေတီကိုလည်း ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏအားဖြင့် ပွားစေ၏။
တိဿရေကန်ကိုလည်း ပြုစေ၏။

ထို့နောင်မှ ဣဠနာဂမင်းလည်း ဗိုလ်ပါကို ဆောင်လျက် စစ်ထိုးခြင်းငှာ
ထွက်လေသော် ထိုနားရှည် လူမျိုးတို့လည်း အကြောင်းကိုကြား၍ စစ်ထိုးခြင်းငှာ
ထွက်လာပြီးလျှင် တဝလွှဲကဏ္ဍမည်သော လယ်ပြင်၌ ရင်ဆိုင်ကပ်၍
စစ်ထိုးကြသည်။ ထိုအခါ ဣဠနာဂမင်း၏ ရဲမက်တို့သည် လှေကစားခြင်း
ကြောင့် ပင်ပန်းသောလက် ရှိကုန်ရကား နောက်သို့ဆုတ်ကြကုန်၏။
ဣဠနာဂမင်းက ငါသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းခရိုင်ကို အမွေဆိုင်သူ မဟုတ်လောဟု
ကြုံးဝါးလျက် ဓားတစ်ဘက်တစ်စင်းကို ကိုင်၍ ဗိုလ်ယုအတွင်းသို့ဝင်၏။
နားရှည်လူမျိုးတို့ သည်လည်း ကြောက်ကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်၍
စုထားသည်မှာ ရထားပုန်းတောင်းနှင့်အမျှ ရှိကုန်၏။ ဤအတူ သုံးကြိမ်ပြုပြီးမှ
ထိုသူတို့အား သနားခြင်းဖြင့် မသတ်ဘဲ အရှင်းဖမ်းခြင်းကို ပြုပေ၏။

ဤသို့လျှင် နားရှည်လူမျိုးတို့ကို အောင်တော်မူ၍ အနုရာဓမြို့ကိုသိမ်း
ယူလျက် နန်းတက်တော်မူ၏။ အဘိသိက်ခံပြီးလျှင် ရေသဘင်ကစားခြင်းငှာ
တိဿရေကန်သို့ သွားတော်မူ၏။ ထိုရေကန်မှ ပြန်သောအခါ မိမိစည်းစိမ်၏
အန္တရာယ်ကို ပြုကုန်သော နားရှည်လူမျိုးတို့၏ အပြစ်ကို အောက်မေ့၍
စီးတော်မူသော ရထား၌ နွားကဲ့သို့ ထမ်းပိုးအဆင့်ဆင့်တပ်၍ ရုန်းစေလျက်
မြို့အတွင်းသို့ ဝင်တော်မူလေ၏။ မင်းသည် မြို့တွင်းသို့ ဝင်မိသော်
တံခါးခံ၌ရပ်၍ “အမတ်တို့၊ ဤနားရှည်လူမျိုးတို့၏ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ကြကုန်”
ဟု စေ၏။ ထိုအခါ မင်း၏ မယ်တော်က “ဤနားရှည်လူမျိုးတို့လည်း
စီးတော်ရထား၌ကသော နွားဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဦးချိုနှင့်ခွာကိုသာ ဖြတ်သင့်ပါတော့
သည်” ဟု ဆိုသောကြောင့် အသက်ချမ်းသာစေလျက် နှာခေါင်းဖျားနှင့်
ခြေမဖျားကိုသာ ဖြတ်စေကုန်၏။ မင်္ဂလာဆင်တော်နေသော ရွာကိုလည်း
ဆင်တော်အား ရွာစားပေးသည်ဖြစ်၍ ထိုအရပ်ရွာသည် “ဟတ္ထိဘောဂ
နေပုဒ်”ဟု တွင်သတည်း။

စန္ဒမုခသီဝမင်း

ဣဠနာဂမင်းသည် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၍ ကံကုန်လေသော် ထိုမင်း၏သားတော်ဖြစ်သော စန္ဒမုခသီဝမင်းသည် နန်းတက်၍ ရှစ်နှစ်နှင့် ခုနစ်လမင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် မဏိကာရရွာ၏ အနီး၌ ရေနန်းကြီးကိုပြု၍ ဣဿရသမဏကျောင်းအား လှူပေ၏။ ဒမိဠာဒေဝီမည်သော ထိုမင်း၏ မိဖုရားသည်လည်း မိမိစားသော မဏိကာရရွာမှ အခွန်အတုတ်ကို ထိုကျောင်း အား လှူလေသတည်း။

ယသဠာလကတိဿမင်း

မင်းပြု၍ ခြောက်နှစ်ရှိသောအခါ တိဿဝါပိကန်၌ ရေသဘင် ကစားရာ ဝယ် ထိုစန္ဒမုခသီဝမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော ယသဠာလက တိဿမင်းသည် သတ်၍ အနုရာဓမြို့နန်းကို သိမ်းမြန်း၍ ခုနစ်နှစ်နှင့် ရှစ်လပတ်လုံး မင်းပြု သတည်း။

မင်းနှင့်မတော် ပျက်ချော်ချော်

ဤမင်းကား ရယ်ရွှင်ပျော်ပါးခြင်း ကြူး၏။ တံခါးစောင့် ဖြစ်သော ဒတ္တအမည်ရှိသော သူသည် မင်းနှင့်အသွင်အပြင်တူသတည်း။ ထိုတံခါးစောင့် ဒတ္တကိုမင်း၏ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ဆင်ယင်စေ၍ မင်းနေရာပလ္လင်၌ နေစေပြီးသော် မိမိကားတံခါးစောင့်၏ ဦးရစ် ပုဆိုးတို့ကို ဝတ်၍ ကြိမ်လုံးကို ကိုင်၍ တံခါး၌နေ၏။ မှူးမတ်တို့ ညီလာခံဝင်လာ၍ မင်းနေရာ၌နေသော တံခါးမှူးကို ရှိခိုးလေသော် ယသဠာလကတိဿမင်းသည် ပြင်းစွာ ရယ်ရွှင်၏။ ဤသို့ကြိုကြား၊ ကြိုကြားပြုဖန်များသဖြင့် မှူးမတ်တို့လည်း နှလုံးမသာ ရှိကြကုန်၏။

ရွှင်မြူး ပျက်ချော်ရာမှ တံခါးမှူးမင်းဖြစ်ခြင်း

တစ်ရံသောအခါ မင်းသည် တံခါးမှူးကိုမင်းယောင်ပြုစေ၍ မင်းနေရာ၌ နေစေပြီး ရှေးကကဲ့သို့ ရယ်လေသော် ငါသို့သော မင်းကို ဤတံခါးမှူးသည်

မလေးမစားရယ်ရာသလော၊ ဤနေရာတွင် သတ်ဆို၍ သတ်လေ၏။ သတ်ပြီးသော် တံခါးမှူးဒတ္တသည်ပင် သုဘမင်းဟူသော အမည်ကိုယူလျက် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။

ထိုသုဘမင်းသည် မဟာဝိဟာရကျောင်း၊ အဘယဂိရိကျောင်း ဟူသော ကျောင်းကြီးနှစ်ရပ်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော သုဘမည်သော ပရိဝုဏ်ကို ပြုလုပ်၏။ ထိုနောင် ဥရုဝေဓ၏အနီး ပလ္လိမည်သော ကျောင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ အနုရာဓမြို့၏ အရှေ့၌ ဧကဒ္ဒါရမည်သော ကျောင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ ကစ္ဆကဂင်္ဂါ၏ ကမ်းနား၌ နန္ဒိဂါမည်သော ကျောင်းကြီးကို လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်ပေ၏။

**ဝသဘမင်းအား အသက်ရှည်ရှည် နေရအံ့သောနည်းကို
သံဃာတော်တို့ ဟောကြားညွှန်ပြခြင်း**

ဝသဘမင်း

နားရှည်လူမျိုးသားဖြစ်သော အနုရာဓမြို့၏ မြောက်မျက်နှာ၌နေသော ဝသဘ အမည်ရှိသောသူသည် ဦးရီးဖြစ်သော စစ်သူကြီးအား ခစား၍နေ၏။ ထိုအခါ ပညာရှိသော ဟူးရားသမားတို့သည် ဝသဘမည်သောသူသည် မင်း ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု ဟောပြောကြ၏။ ထိုစကားကို သုဘ မင်းကြား၍ မင်းချင်း တို့အား လွှတ်ပြီးလျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံး၌ ဝသဘအမည်ရှိသောသူ ဟူသမျှကို ဖမ်း၍ သတ်စေ၏။ ထိုစစ်သူကြီးလည်း ဤဝသဘကို မင်းအား ပေးကြကုန်ဟု ပေါတ္တအမည်ရှိသော မယားနှင့် တိုင်ပင်၍ နံနက်စောစောကပင် အိမ်သို့သွား၏။ ထိုစစ်သူကြီး၏ မယားသည် ထိုဝသဘကို ထုံးယူလွတ်စိမ့် သောငှာ ထုံးမပါသော ကွမ်းထုပ်ကို ပေးလိုက်၏။

စစ်သူကြီးလည်း မင်းအိမ်တံခါးဝသို့ရောက်၍ ကွမ်းစားမည်ဟု ကြည့်လျှင် ထုံးမပါသည်ကိုမြင်၍ သင်အိမ်သို့သွား၍ ထုံးယူချေဟု စေလိုက်၏။ ဝသဘ ထုံးယူလာသော် စစ်သူကြီး၏ မယားသည် “ဝသဘ၊ သင်၏ဦးရီးသည် သင့်အား မင်းကို အပ်၍ သတ်စေလတ္တံ့၊ သင်သည် လွတ်အောင်ပြေးလေလော့” ဟုဆို၍ အသပြာတစ်ထောင်ပေး၍ ပြေးစေ၏။ ထိုဝသဘလည်း မဟာဝိဟာရ အရပ်သို့သွား၍ ကျောင်း၌ကပ်နေ၏။ မထေရ်တို့ကလည်း နို့ထမင်း၊ အဝတ်တို့ဖြင့်ပေး၍ ချီးမြှောက်၏။

သူ့ကျေးဇူး

တစ်ရံသောအခါ ပညာရှိသော လူနုတစ်ယောက်သည် ဝသဘ၏ ဇာတာကိုစွက်စစ်၍ “သင်သည် မင်းဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဟောသောစကားကို ကြားရ၍ ဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိရကား စွမ်းရည်သတ္တိရှိသော ယောက်ျားတို့ကို ရုံးစု၏။ အတန်ရုံးစုမိသော် “မုန့်သည်မ သားသည် မုန့်အနားကစ၍ စားရာသည်” ဟူသော စကားထုံးကို လက်သုံးပြုသဖြင့် မြို့စွန့်ရွာစွန့်မှ တစတစသိမ်း၍ နှစ်နှစ်ကြာသဖြင့် ဗိုလ်ပါ ဆင်၊ မြင်း အားရှိသောအခါ အနုရာဇမြို့အနီးသို့ချီလာ၍ ဝန်းရံ၏။ သုဘမင်းလည်း အလုံးအရင်းနှင့်တကွ ထွက်၍ စစ်ဖက်လေသော် စစ်မြေပြင်၌ သုဘမင်းကျ၍ ဝသဘမင်း ဖြစ်လေ၏။ ဦးရီးဖြစ်သော စစ်သူကြီးကား စစ်ထိုးရာ၌ ကြမ္မာကုန်လေ၏။ ထိုဝသဘမင်းသည် ဦးရီး၏မယားဖြစ်သော ပေါတ္တကို မိမိအား မစ ပြောဆို ဖူးသော ကျေးဇူးကိုထောက်ထား၍ မိဖုရားပြုလေ၏။

အသက်ရှည်ကြောင်းကောင်းမှု

ထိုဝသဘမင်းသည် မင်းဖြစ်သောအခါပညာရှိဟူးရားတို့အား ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ခေါ်၍ ကျွန်ုပ်ဘယ်မျှလောက် မင်းပြုရအံ့နည်းဟု မေး၏။ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် မင်းပြုရလိမ့်မည် ဟု ဟောသော် ထိုဟူးရားဆရာကို စကားစောင့်စိမ့်သောငှာ အသပြာတစ်ထောင်ပေး၍ မည်သူအားမျှ မပြောကြား လင့်ဆို၍ လွှတ်လိုက်၏။ ထို့နောက်မှ သံဃာတော်တို့ကို စည်းဝေးစေ၍

ရှိခိုးပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့၊ အသက်ရှည်လျား တိုးပွားခြင်းအကြောင်း ကောင်းမှုမရှိပါသလော” ဟု မေး၏။ ထိုအခါ သံဃာတော်တို့က ဤသို့ဟောပေ၏။

* ပရိသာဝနဒါနဉ္စ၊ အာဝါသဒါနမေဝ စ။
 ဂိလာနဝတ္တဒါနဉ္စ၊ ဒါတဗ္ဗံ မနုဇာဓိပ။
 ကာတဗ္ဗံ ဇိဏ္ဏကာဝါသ-ပဋိသင်္ခရဏံ တထာ။
 ပဉ္စသီလသမာဒါနံ၊ ကတွာ တံ သာဓု ရက္ခိယံ။
 ဥပေါသထူပဝါသော စ၊ ကတ္တဗ္ဗော ပေါသထေ ဣတိ။
 (ပထျာဝတ္တ-သုံးဂါထာ။)

မနုဇာဓိပ၊ လူတို့ကို အစိုးရသောမင်းကြီး။ ပရိသာဝနဒါနဉ္စ၊
 ရေစစ်အလှူကိုလည်းကောင်း။ အာဝါသဒါနမေဝစ၊ ကျောင်းကန်နေရာ
 အလှူကို လည်းကောင်း။ ဂိလာနဝတ္ထဒါနဉ္စ၊ လူနာ၊ ရဟန်းနာတို့အား
 ယာဂုဝတ်၊ ဆေးဝတ်အလှူကိုလည်းကောင်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ်၏။

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဇိဏ္ဏကာဝါသပဋိသင်္ခရဏံ၊ ဟောင်းမြင်း
ဆွေးမြေသော ကျောင်းကန်နေရာ မွမ်းမံပြုပြင်ခြင်းကိုလည်း။ ကာတဗ္ဗံ၊
ပြုအပ်၏။ ပဉ္စသီလသမာဒါနံ၊ ငါးပါးသီလ ပဉ္စသီကို ဆောက်တည်
ခံယူခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တံ၊ ထိုငါးပါးသီလ ပဉ္စသီကို။ သာဓုရက္ခိယံ၊
ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ရာ၏။

ဥပေါသထေ၊ ဥပုသ်နေ့တိုင်း၌။ ဥပေါသထူပဝါသောစ၊ ဥပုသ်
ဆောက်တည် စောင့်သုံးခြင်းကိုလည်း။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

* မဟာဝင်္ဂဝတ္ထု စကားပြေမူရင်း၌ အနက်ယောဇနာသာပါ၍ ဂါထာပါဠိမပါ။
မဟာဝံသ အဋ္ဌကထာ (၂၀၅) မျက်နှာမှ ယူ၍ သွင်းထည့်လိုက်သော (၇၄-၇၅-
၇၆) ဂါထာတို့တည်း။

“ဝသဘမင်းမြတ်၊ ငါးပါးသီလဟူသော ပဉ္စသီကို နေ့ညဉ့်မပြတ် အမြဲဆောက်တည်ထား၍ အကြားအကြား ဥပုသ်နေ့၌ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါး စသော ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရာ၏။ ရေစစ်၊ ကျောင်းကန်နေရာ၊ ဂိလာန သူနာတို့အလိုငှာ ယာဂ၊ ဆေး စသည်ကိုလည်း ပေးလှူရာ၏။ ဆွေးမြေ့ ယိုယွင်းဟောင်းမြင်းသော ကျောင်းကန်နေရာကိုလည်း ပြုပြင်ရာ၏။ ဤသို့ပြုလျှင် အသက်ရှည်စွာ နေရရာသတည်း” ဟု ဟောတော်မူကြကုန်၏။

ကောင်းမှုကုသိုလ်

ဝသဘမင်းလည်း သံဃာတော်တို့ ဟောသောတရားကို နာရလျှင် အကျွန်ုပ်ပြုပါမည် ဟု ဝန်ခံ၍ ပဉ္စသီကိုလည်း အမြဲဆောက်တည်သည်။ ဥပေါသထသီလကိုလည်း သိတင်းဟူသမျှ မလပ်အောင် ဆောက်တည်သည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ရှိသော အလုံးစုံသော သံဃာတော်တို့အား သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် တိစိဝရိက်သင်္ကန်းဖြင့် လှူဒါန်းသည်။ မလာနိုင်သော ရဟန်းတို့အား သွား၍ ပို့စေသည်။

ရှေးမင်းတို့ပြုခဲ့သော သုံးဆယ့်နှစ်ဌာနတို့၌ ပျား၊ ဃနာ ဆွမ်းကိုလည်း လှူဒါန်းသည်။ ခြောက်ဆယ့်လေးဌာနတို့၌ မိဿကဒါနကိုလည်း လှူဒါန်းသည်။ စေတီယတောင်၊ ထူပါရုံစေတီတော်၊ မဟာစေတီတော်၊ မဟာဗောဓိအိမ် ဤလေးဌာနတို့၌ တစ်ထောင်မျှစီသော ဆီမီးကို ထွန်းတော်မူလေသည်။

စိတ္တလ တောင်ထိပ်၌ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် ဆယ်ဆူသော စေတီတို့ကို တည်တော်မူသည်။ အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဟောင်းနွမ်း ပျက်စီးသမျှသော ကျောင်းတို့ကို ပြုပြင်တော်မူသည်။ ဝလ္လိယေရမည်သော ကျောင်းကိုဆောက်၍ ထိုကျောင်းနေ မထေရ်အား လှူလေသည်။ မဟာဝလ္လိဂေါတ္တ မည်သော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဂါမအနီး၌ အနုရာဓမည်သော ကျောင်းကို လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်၍ သံဃာတို့အား လှူတော်မူသည်။ ထိုကျောင်းအား တစ်ထောင့်ရှစ်ပယ်သော လယ်ကိုလည်းကောင်း ဝတ္ထုကမ်ပြု၍ လှူတော်မူသည်။ အနုရာဓမြို့ အရှေ့အရပ်၌ မုစေလမည်သော ကျောင်းကိုဆောက်၍ တိဿဝဗုဒ္ဓမာနက အရပ်မှ ဆိုးရည်ဆိုးသော အခွန်ကို ကျောင်းအားလှူလေသည်။

ဂလမ္မမည်သော ဆိပ်၌ စေတီကိုလည်း အုတ်တံတိုင်း ထပ်လွှမ်းသည်။ ဥပုသ်အိမ်ကိုလည်း ပြုလုပ်၍ ထိုအိမ်၌ ဆီမီးဝတ်အကျိုးငှာ ပယပရိယမည်သော ရေနံကို ပြု၍ လှူလေသည်။ ကုမ္ဘိဂလ္လကမည်သောကျောင်း၌ ဥပုသ်အိမ်ကိုလည်း ပြုစေသည်။ ဣဿရသမဏကျောင်း၌လည်းကောင်း၊ ထူပါရုံကျောင်း၌လည်းကောင်း ဥပုသ်အိမ်ကို ပြုစေသည်။ မဟာဝိဟာရတိုက်၏ အနောက်မျက်နှာ၌ ပရိဝုဏ်အစဉ်ကိုလည်း ပြုပြင်သည်။ ဆွေးမြေ့သော စတုသာလကိုလည်း အသစ်ပြုပြင်သည်။ မဟာဗောဓိပင် အပြင်၌ ကြည်ရွှင်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ဆင်းတုတော် လေးဆူကိုလည်း ဂူလိုက်နှင့်တကွ ပြုတော်မူသည်။

ပေါတ္တမည်သော ထိုမင်း၏ မိဖုရားသည် ထိုဘုရားလေးဆူ၏အနီး၌ စေတီအိမ်နှင့်တကွသော စေတီကိုလည်း တည်သည်။ ထိုစေတီဆင်းတုပြီးသောအခါ ကြီးစွာသောအလှူကို ပေးတော်မူသည်။ ပိဋကတ်တော်ကို သင်ကြားလေ့ကျက်ဆောင်ရွက် အားထုတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ထောက်ပံ့တော်မူသည်။ ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထောပတ်၊ တင်လဲ၊ ပျား၊ သကာ လှူတော်မူသည်။ မြို့တံခါးလေးမျက်နှာ၌ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောသူ၊ အထီးကျန်သောသူတို့အား အဝတ်အစား ပေးကမ်းစေသည်။ နာကုန်သောရဟန်းတို့အား ဂီလာနဝတ်ကိုလည်း မပြတ်ပြုသည်။

၁။ မယေတ္တိရေကန်၊ ၂။ ရာဇပ္ပလရေကန်၊ ၃။ စဟရေကန်၊ ၄။ ကောဠုမ္မရေကန်၊ ၅။ မဟာနီကဝတ္တိရေကန်၊ ၆။ မဟာရာမေတ္တိရေကန်၊ ၇။ ကေဟာဠရေကန်၊ ၈။ ကေဠိဝါသရေကန်၊ ၉။ ဇေမ္ဗုယဠရေကန်၊ ၁၀။ ဝါတမင်္ဂနရေကန်၊ ၁၁။ အဘိဝဗ္ဗမနကရေကန်။

ဤတစ်ဆယ့်တစ်ကန်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ခုသော ရေမြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဝါအများတို့ ဝပြောစေခြင်းငှာ ပြုတော်မူသည်။ အနုရာဓမြို့ကိုလည်း တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်သော မြို့ရိုးဖြင့်ပတ်၍ တည်သည်။ လေးမျက်နှာသော တံခါးကြီး တံခါးမုခ်တို့ကိုလည်း ခိုင်ခံ့စွာ လုပ်စေသည်။ မြို့တွင်းမြို့ပြင်၌ များစွာသော လေးထောင့်ကန် ရေပြွန်ရေမြောင်းတို့ကို ပြုတော်မူသည်။

ဝသဘမင်းသည် အသက်ရှည်ရှည် နေရန်ပြုခြင်း ၄၁၉

၁၄-နှစ်မှ ၄၄-နှစ်ကြာ

ဤသို့လျှင် ဝသဘမင်းသည် ပြည်သူ၊ လူ၊ ရဟန်းတို့၏ အကျိုးငှာ များစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုတော်မူသောကြောင့် မကောင်းသော အန္တရာယ်တို့သည် စဉ်းငယ်မျှမရှိဘဲ လေးဆယ့်လေးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုတော်မူရ သတည်း။

သုဘမင်း၏ သမီးတော်

တံခါးမှူးမှဖြစ်သော သုဘမင်းသည် ထင်ရှားရှိစဉ်က ဝသဘမင်း ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ ချီလာပြီကြားလျှင် ကြောက်လန့်ရကား မိမိ၏ တစ်ယောက် တည်းသော သမီးငယ်ကို အုတ်လက်သမားထံအပ်၍ ထား၏။ မင်းနှင့်တန်သော ကမ္မလာကိုလည်းကောင်း၊ လက်စွပ်၊ လက်ကောက်၊ ဆံထိုး စသော ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း အပ်၍ထား၏။ ထိုသုဘမင်းကို ဝသဘမင်းသတ်လေ သော် အုတ်လက်သမားသည် ထိုမိန်းမငယ်အား သမီးပြု၍ မွေး၏။ ထိုသူငယ်မသည် အုတ်လက်သမား လုပ်ရာဌာနသို့သွား၍ ထမင်းပို့ရ၏။

တစ်ရံရောအခါ ထိုသူငယ်မသည် အဖလက်သမားအား ထမင်းပို့သွားရာ ဝယ် ခရီး၏အပါး ဆူးရစ်ချုံ့၌ နိရောမသမာပတ်ကို ဝင်စား၍နေသော ရဟန္တာတစ်ဦးကိုမြင်လျှင် အလွန်ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိရကား ရှိခိုးပူဇော်၍ သွား၏။ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ထိုရဟန္တာ သမာပတ်မှ ထသည်ကို မြင်လျှင် မိမိတွင်ပါသော ဆွမ်းယာဂုတို့ကို ကပ်လှူ၍ တစ်ဖန်ပြန်၍ချက်ပြီးမှ အဖထံသို့ ထမင်းပို့၏။ အဖက “သမီး---အဘယ့်ကြောင့် ကြာမြင့်သနည်း” ဟု မေးသော် “ရဟန်းတော်တစ်ပါး သမာပတ်မှထသည်ကိုမြင်သဖြင့် လှူခဲ့ပါသည်။ တစ်ဖန်ပြန်၍ချက်ရသောကြောင့် ကြာမြင့်ပါသည်” ဟု ဆို၏။ အဖ လက်သမားက ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုခေါ်ပြီးမှ “ချစ်သမီး--- ဤအရှင်မြတ်အား မပြတ်လျှင် ဆွမ်းကျွေးခဲ့လော့” ဟု ဆို၍ နေ့တိုင်းကျွေး၏။ ရဟန္တာအရှင်လည်း အနာဂတ်ကိုဆင်ခြင်၍ မြင်တော်မူသဖြင့် သူငယ်မအား ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ “သူငယ်မ---သင်သည် အစိုးရဖြစ်သောအခါ ဤနေရာကို မမေ့လင့်၊ မပြတ်သတိရစေလော့” ဟု ဆုံးမ၍ မကြာမီပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော် မူ၏။

သားတော်နှင့်ထိမ်းမြားခြင်း

ဝသဘမင်းသည် ဝင်္ကနာသိကတိဿမင်းသည် မည်သော မိမိ၏သားကို အရွယ်သို့ရောက်သော် ထိုမင်းသားအား လျှောက်ပတ်သော သတို့သမီးကို ရှာစေ၏။ ဣတ္ထိလက္ခဏာ၌ လိမ္မာသော ပညာရှိအမတ်သည် အုတ်လက်သမား၏ အိမ်၌နေသော သတို့သမီးကိုမြင်၍ မင်းအားကြားလျှောက်၏။ မင်းလည်း အုတ်လက်သမားကို ခေါ်၍မေးသည်တွင် “အရှင်မင်းကြီး---ဤသူငယ်မကား ကျွန်ုပ်၏သမီးရင်းမဟုတ်ပါ။ သုဘမင်း၏သမီးပါတည်း” ဟု လျှောက်ကြား၍ လက်၌အပ်ထားသော ကမ္မလာ၊ မင်းဘဏ္ဍာတို့ကိုပြ၏။ ဝသဘမင်းလည်း အလွန်အားရသဖြင့် သူငယ်မအား ဆောင်ယူ၍ ကောင်းမွန်ကြီးကျယ်စွာ မင်္ဂလာပြု၍ သားတော်နှင့် ထိမ်းမြားပေ၏။

ဝင်္ကနာသိကတိဿမင်း

ဝသဘမင်း လွန်လေသော် သားတော် ဝင်္ကနာသိကတိဿမင်းသည် နန်းတက်၍ သုံးနှစ်တိုင်အောင် မင်းပြုလေသတည်း။ ထိုသူငယ်မလည်း မိဖုရား ဖြစ်လေသည်။ ထိုမင်းသည်လည်း ဂေါဏမြစ်၏ ကမ်းနား၌ မဟာမင်္ဂလာမည်သော ကျောင်းကို ဆောက်၏။

ဂဗောဟုကဂါမဏိမင်း

ပညာရှိသော မိဖုရားသည်လည်း မထေရ်ဆိုခဲ့သော စကားကို အောက်မေ့၍ ကျောင်းဆောက်ခြင်းငှာ ဥစ္စာတို့ကို ရုံးစု၍ ရုံးစုစဉ်ပင် ဝင်္ကနာသိကမင်းသည် လွန်လေ၍ သားတော် ဂဗောဟုက ဂါမဏိမင်းသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လေသတည်း။ ထိုမင်းသည် မယ်တော်၏စကားကိုကြား၍ မယ်တော်၏အလိုငှာ ဆူးရစ်ချုံရာ၌ ကြီးစွာသောကျောင်းကြီးကိုဆောက်၏။ မယ်တော်လည်း ကျောင်းရာမြေကို အပိုင်ရခြင်းငှာ သပြာတစ်သိန်းကိုပေး၏။ ထိုကျောင်းဦး၌ ကျောက်စေတီကို မိမိပင်တည်လုပ်၏။ ထိုထိုသောအရပ်မှဝယ်၍ သံဃာ၏ အသုံးအဆောင်ကိုလည်း လှူပေ၏။ အဘယုတ္တရမည်သော စေတီကိုလည်း ကြီးအောင်ထပ်မံ၍ တည်ပေ၏။

ထိုဂဗောဟုကဂါမဏိမင်းသည် ဂါမဏိတိဿရေကန်ကိုပြု၍ အဘယ ဂိရိကျောင်းအား ဆွမ်းဝတ်အလိုငှာ လှူပေ၏။ မရိစဝဋ္ဋိက စေတီကိုလည်း

လွမ်း၍တည်သည်။ ထိုမရီစဝဋ္ဋိကကျောင်းအားလည်း တစ်သိန်းသောဥစ္စာဖြင့် ဝယ်၍သံဃာတို့၏ အသုံးအဆောင်ကို လှူပေ၏။ အနုရာဓမြို့ အနောက်မျက်နှာ ၌ * ဘမုကမည်သော ကျောင်းကိုဆောက်၏။ အနုရာဓမြို့တွင်း၌ ကြီးစွာသော နေရာဇရပ်ကိုလည်း ဆောက်ပေ၏။

မဟာလ္လကနာဂမင်း

ဤသို့ အထူးထူးသော လောကီစီးပွားကို ဆောင်လျက် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်၊ ပတ်လုံးမင်းပြု၍ လွန်လေသော် ထိုမင်း၏ ယောက္ခမဖြစ်သော မဟာလ္လက နာဂမင်းသည် မြို့၏အရှေ့၌ ပေဇလကကျောင်း၊ မြို့၏တောင်၌ ကောဋိပဗ္ဗတ ကျောင်း၊ မြို့၏အနောက်၌ ဒကပါသာဏကျောင်း၊ နာဂဒီပ၌ သာလိပဗ္ဗတ ကျောင်း၊ ဗီရိမ၌ ဝေလိကျောင်း၊ ရောဟနဇနပုဒ်၌ တောဗ္ဗလာနာဂပဗ္ဗတ မည်သောကျောင်း၊ အန္တောဋ္ဌရွာ၌ ဂိရိဟာလိကကျောင်း ဤခုနစ်ဆောင်တို့ကို ဆောက်လုပ်စေ၏။

ဤသို့လျှင် ပညာရှိစွာလျက် လိမ္မာကုန်သောသူတို့သည် အနှစ်မရှိသော ဗာဟိရဥစ္စာဖြင့် များစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုကြ၍ လားလတ္တံ့သောဘဝ၌ မြတ်လှသော အကျိုးတည်းဟူသော အနှစ်ကို ရှာကြကုန်သည်။ မလိမ္မာသော သူမိုက်တို့ကား စည်းစိမ်ဥစ္စာ များစွာရလျှင် ကာမဂုဏ်ကိစ္စဖြင့်သာ ကုန်စေ၍ မရေမတွက်နိုင်သော ဒုက္ခကို ခံရခြင်း၏အကြောင်း မကောင်းမှုသာ များစွာ ပွားစေကုန်သတည်း။

ဝဒျပဒေါရဝံသ အမည်ရှိသော
မဟာဝံသကျမ်း၌ (၁၂၇) ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “ဒွါဒသရာဇက” အမည်ရှိသော
ပဉ္စတိသတိမ အပိုင်းအခန်းကားပြီး၏။

* သီဟိုဠ်မူ၌ (ရာမက) ရှိ၏။ ၎င်းသီဟိုဠ်မူ၌လည်း “ဘမုက” ဟု မြန်မာမူရှိကြောင်း မှတ်ချက်ပြထားသည်။ အချို့မူ၌ (မဟေဇနတ်၏ နေရာနတ်ကွန်းကို) ဟု ရှိ၏။ မဟာအာသနသာလဉ္စ၊ နာဂရမို အကာရယိ။ (မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ-၂၀၈-၁၂၂)

တယော ဒသက ရာဇကဏ္ဍ ဆတ္တိသတိမပိုင်
ဘာတိကတိဿမင်းမှစ၍ တစ်ကျိပ်သုံးယောက်သော
မင်းတို့အကြောင်းကို ပြခြင်း

ဘာတိကတိဿမင်း

မဟာလ္လကနာဂမင်း လွန်လေသော် ထိုမင်း၏သားတော်ဖြစ်သော
ဘာတိကတိဿမင်းသည် နန်းတက်၍ နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။
ထိုဘာတိကတိဿမင်းကား ရတနာသုံးပါး၌ ရိသေခြင်းရှိ၏။ သတ္တဝါခပ်သိမ်း
တို့အား ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့ သနားတတ်သည်ဖြစ်၍ အလွန်နူးညံ့သောစိတ်
ရှိ၏။ ထိုမင်းသည် မဟာဝိဟာရတိုက်၌ အုတ်တံတိုင်းအရံကိုလည်း ပြု၏။
ဂဝရတိဿမည်သော ကျောင်းကြီးကိုဆောက်လုပ်၍ မဟာဂါမဏိမည်သော
ရေကန်ကြီးကိုပြု၍ ထိုကျောင်းအားလှူ၏။ ဘာတိကတိဿ အမည်ရှိသော
ကျောင်းကြီးကိုလည်း ဆောက်ပေ၏။ ထိုထူပါရံ၌ မွေလျော်ဖွယ်ရှိသော
ဥပုသ်အိမ်ကြီးကိုလည်း ပြုပေ၏။ ဘိက္ခုသံဃာ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာတို့ကိုလည်း
တစ်နှစ်တစ်ခါ အလှူကြီးပေး၏။

ကဏိဋ္ဌတိဿမင်း

ထိုဘာတိကတိဿမင်းသည် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်စေ့၍ လွန်လတ်သော်
ထိုမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော တိဿမင်းသည် နန်းတက်၍ နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်
ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ကဏိဋ္ဌတိဿမင်းဟု တွင်၏။

ထိုမင်းသည် ဘူတာရာမ၌နေသော မဟာနာဂထေရ်အား အလွန်
ကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍ အဘယဂိရိ ကျောင်းတိုက်၌ ရတနာပြာသာဒ်ကို
ဆောက်လုပ်၍လှူ၏။ အဘယဂိရိကျောင်း၌ အုတ်တံတိုင်း ပရိဝုဏ်ကြီးကိုလည်း
ပြုပေ၏။ မဏိသောမမည်သော ကျောင်း၌ပရိဝုဏ်ကြီးကို ပြုပေ၏။ ကျောင်းဦး
စေတီကိုလည်း တည်လုပ်၏။ အဗ္ဗတ္တလကျောင်း၌ ကျောင်းဦး စေတီကိုလည်း

တည်လုပ်၏။ နာဂဒီပကျွန်း၌ စေတီကြီးကိုလည်း ပြုပြင်စီမံပေ၏။ မဟာဝိဟာရတိုက်၌ တစ်ဆယ့်နှစ်ဆောင်ကုန်သော ရှုဖွယ်ဘုန်း ထူးဆန်းလှသော လေးထောင့်ပြာသာဒ်ကြီးကိုလည်း ဆောက်ပေ၏။ ဒက္ခိဏကျောင်းဦးစေတီကိုလည်း အုတ်လွှမ်းစီ၍ မဟာမေဃဝန် သိမ်စွန်းကိုနင်း၍ ဒက္ခိဏကျောင်းနှင့် ဆွမ်းစားဧရိယကိုလည်း ဆောက်လုပ်ပေ၏။ မဟာဝိဟာရကျောင်းမှ ဒက္ခိဏဝိဟာရသို့ သွားရာဖြစ်သော ခရီးတံတားကြီးကိုလည်း ပြုစေ၏။ ဘူတာရာမကျောင်း၊ ဂေါနကကျောင်း၊ နာနာတိဿကျောင်းကိုလည်း ဆောက်ပေ၏။ အရှေ့ဂင်္ဂါ၌လည်း အနုဠတိဿ ဗုဒ္ဓတကျောင်း၊ နိယေလတိဿကျောင်း၊ ပိဠပိဋကျောင်း၊ ဤကျောင်း၊ သုံးရပ်တို့ကို ဥပုသ်အိမ်သိမ်နှင့်တကွ ပြုပေ၏။ ရှေးမင်းတို့ ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ကလျာဏီကျောင်း၊ မဏ္ဍလဂီရိကျောင်း၊ ဒုဗ္ဗဝါပိတိဿကျောင်းတို့၌လည်း ဥပုသ်အိမ်ပြု၍ လှူပေ၏။

စူဠနာဂမင်း

ကဏိဋ္ဌတိဿမင်း လွန်လေသော် ထိုမင်းသားတော်ဖြစ်သော စူဠနာဂမင်းသားသည် နန်းတက်၍ နှစ်နှစ် မင်းပြု၏။

ကုမုနာဂမင်း

နှစ်နှစ်ရှိလေသော် ထိုမင်း၏ညီတော်ဖြစ်သော ကုမုနာဂမင်းသည် နောင်တော်ကိုသတ်၍ တစ်နှစ်မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏ လက်ထက်၌ မိုးခေါင်ရကား အလွန်ရှားပါးသော ဒုဗ္ဗိက္ခကပ်သည် ဖြစ်၍ တစ်ကွမ်းစားသောဆန်ကို တစ်သပြာပေး၍သာ ဝယ်ရလေ၏။

ထိုအခါ မင်းသည် ရဟန်းငါးရာတို့အား မပြတ်ဆွမ်းဝတ်တည်၏။ ထိုကုမုနာဂမင်းသည် မိဖုရား၏ မောင်ဖြစ်သော သိရိနာဂကို စစ်သူကြီးအရာ၌ထား၏။ ထိုစစ်သူကြီးသည် မိမိစားသော မြို့ရွာသို့သွား၍ ဗိုလ်ပါရုံးစုပြီးသော် မင်းကိုစစ်ပြုခြင်းငှာ အနုရာဇမြို့သို့ ချီလာ၏။ ကုမုနာဂမင်းလည်း စစ်ခံ၍ ထိုးသော် မတတ်နိုင်ရကား ထွက်ပြေးရလေ၏။

သိရိနာဂမင်း

သိရိနာဂစစ်သူကြီးလည်း ထီးနန်းကို သိမ်းယူလျက် တစ်ဆယ့်ကိုးနှစ် ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် မဟာစေတီ၌ ထီးတင်ခြင်းကိုပြု၏။ ရွှေဖြင့်မွမ်းမံပေ၏။ လောဟပါသာဒကိုလည်းခြံ၍ ဘုံငါးဆင့်ရှိသည်ကိုပြု၍ မဟာဗောဓိ၏ တံခါးလေးမျက်နှာ၌လည်း တင့်တယ်စွာသော စောင်းတန်းကို ပြုပေ၏။ ထိုမင်းသည် သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်း အားကြီးလှသည်ဖြစ်၍ ကျွန်းအလုံး၌ ချိန်ခွင်ခွန်၊ တောင်းခွန်တို့ကိုလွှတ်ပေ၏။

ဝေါဟာရကတိဿမင်း

သိရိနာဂမင်းလွန်လေသော် ထိုမင်း၏သားတော်ဖြစ်သော တိဿ မင်းသားသည် နန်းတက်၍ နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းကား တရားကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ အလွန်လိမ္မာ၏။ ပြည်သူတို့အား ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ လွတ်သော တရားအဆုံးအဖြတ်ကိုထား၏။ ထို့ကြောင့် ဝေါဟာရက တိဿမင်းဟု ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ထိုမင်းသည် ကမ္ဘာ၌ သီတင်းသုံးနေသော ဒေဝထေရ်၏အထံ၌ တရားကိုနာ၍ သာသနာ၌ လွန်စွာကြည်ညိုရကား ငါးရပ်သော ကျောင်းကြီးတို့၌ ဂီလာနဝတ် ထားလှူခြင်းကိုလည်းပြု၏။ အနုရာဓမြို့၌နေသော မဟာတိဿထေရ်အား ကြည်ညိုလှသည်ဖြစ်၍ မုစေလဆိပ်၌ အလှူဝတ်ထားခြင်းကိုလည်းပြု၏။ မဟာဝိဟာရတိုက်၌ တိဿ ရာဇမဏ္ဍပ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဗောဓိအိမ်၏အရှေ့၌ ကြေးရုပ်ကြီးနှစ်ခုကို လည်းကောင်း၊ စရည်းသား ပြာသာဒ်ကိုလည်းကောင်း ပြုစေ၍ မဟာ ဝိဟာရတိုက် သံဃာတို့အား လတိုင်း လတိုင်း တစ်ထောင်သော ဥစ္စာတို့ကို သင်္ကန်းအကျိုးငှာလှူ၏။

အဘယဂိရိကျောင်းစေတီ၊ ဒက္ခိဏမူလကျောင်းစေတီ၊ မရိစဝဋ္ဌိ ကျောင်းစေတီ၊ ကုဋ္ဌတိဿကျောင်းစေတီ၊ မဟိယင်္ဂဏကျောင်းစေတီ၊ မဟာဂါမကျောင်းစေတီ၊ မဟာနာဂတိဿကျောင်းစေတီ၊ ကလျာဏီကျောင်း စေတီ၊ ဤရှစ်ဆူသော စေတီတို့၌ ထီးတင်သောအမှုကို ပြုတော်မူ၏။

မူကနာဂသေနာဂတိဿကျောင်း၊ ဒက္ခိဏာကျောင်း၊ မရိစဝဋ္ဋိကျောင်း၊ ပုတ္တဘာဂကျောင်း၊ ဣဿရသမဏကျောင်း၊ နာဂဒီပဉ္စရှိသော တိဿကျောင်း၊ ဤကျောင်းခြောက်ရပ်၌ တံတိုင်းပြုလုပ်သည်။ အနုရာဓဂါမဟူသော ကျောင်း၌လည်း ဥပုသ်အိမ်ပြုသည်။ ဤမင်းသည် သူတော်ကောင်းတရား၌ အလွန်ရှိသေသဖြင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းအလုံး၌ အရိယဝံသ အရပ်ဟူသမျှတွင် ဒါနဝတ်ကို ထားတော်မူသည်။ ကဆုန်လပြည့် ဘုရားဖြစ်တော်မူသောနေ့၌ ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာကိုပြု၍ ကျွန်းအလုံး၌ရှိကုန်သော ရဟန်းအပေါင်းတို့အား တိစိဝရိတ်သင်္ကန်းဖြင့် နှစ်စဉ်လှူဒါန်းသည်။ အဘယဂိရိဝါသီ အရှင်တို့၏ အယူဝါဒကို နှိမ်နင်း၍ ကပိလမည်သောအမတ်ကို သာသနာစောင့်ပြုစေလျက် သာသနာကို ထွန်းပစေသည်။

ဦးရီးတော်သူလျှို

ထိုမင်း၏ ညီတော်ဖြစ်သော အဘယနာဂမင်းသားသည် နောင်တော်၏ မိဖုရားနှင့်နှီးနှောကြသည်ဟု ထင်ရကား နောင်တော်ရန်မှ ကြောက်သောကြောင့် ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ ပြေးထွက်၍ ဂလ္လမည်သောဆိပ်သို့ သွား၏။ ဆိပ်သို့ရောက်လျှင် သုဘဒေဝမည်သော ဦးရီးအား အမျက်ထွက်ဟန်ပြု၍ လက်ဖျား၊ ခြေဖျားကို ဖြတ်စေပြီးလျှင် သမင်လိုက်သော ခွေးကို ဥပမာပြု၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ထားခဲ့ပြီးမှ မိမိအား စုံမက်သောသူတို့ကိုယူ၍ လှေဖောင်စီးပြီးလျှင် ဂင်္ဂါ တစ်ဘက်ကို ကူးလေ၏။

ဦးရီးဖြစ်သော သုဘဒေဝ အမတ်သည်လည်း ဝေါဟာရက တိဿမင်းထံသို့လာ၍ ထိုမင်း၏ အကျိုးကို လိုဟန်ပြု၍ နိုင်ငံ၌နေသောသူတို့ကို မင်းအား နှလုံးပျက်အောင် ဖျက်ဆီး၏။ အဘယမင်းသားလည်း အကြောင်းကို သိစေခြင်းငှာ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တမန်စေလိုက်၏။ သုဘဒေဝ ဦးရီးလည်း တမန်ကိုလျှင် ကွမ်းသီးပင်ကို လှံသွားဖြင့်ရစ်၍ အားနည်းသည်ကိုပြု၍ လက်ဖြင့် တွန်းလှည်း၍ ပြပြီးမှ ထိုတမန်ကို ခြိမ်းခြောက်၍ ပြေးစေ၏။ တမန်လည်း ဦးရီးပြလိုက်သော အခြင်းအရာကို အဘယမင်းအား

ကြားလျှောက်လေလျှင် နောင်တော်အား ဗိုလ်ပါ ကွဲပြား၍ အားနည်းသော အကြောင်းကို သိရကား သမုဒ္ဒရာတစ်ဘက်မှ ကျေးကုလားတို့ကို ယူပြီးလျှင် နောင်တော်နှင့် ကိုယ်တိုင်စစ်ထိုးခြင်းငှာ အနုရာဓမြို့သို့ ချီလာ၏။

ဝေါဟာရကတိဿမင်းလည်း ညီတော်ချီလာကြောင်းကိုကြား၍ အမတ်များကို ရုံးစုခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ရကား မိဖုရားနှင့်တကွ မြင်းစီး၍ မလယဇနပုဒ်သို့ ပြေးလေ၏။ ညီတော် အဘယမင်းလည်း နောင်တော် ပြေးရာသို့လိုက်၍ မင်းကို သတ်ပြီးလျှင် မိဖုရားကိုယူခဲ့၍ အနုရာဓမြို့၌ ရှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ မိဖုရားသည် မဟာဗောဓိပင်၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြာသာဒ်ကို လည်းကောင်း၊ လောဟပါသာဒ အပြင်၌ ရာဇမဏ္ဍပ်ကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်၏။ အဘယမင်းသည် နှစ်သိန်းသော ဥစ္စာတို့ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာသော အဝတ်ပုဆိုးတို့ကိုဝယ်၍ ကျွန်းအလုံး၌ရှိသော ရဟန်း သံဃာတို့အား အဝတ်အလှူကို ပေး၏။

ထိုအဘယမင်းသည် နောင်တော်၏ မိဖုရားကို ပြစ်မှားသော မိစ္ဆာစာရက်၊ နောင်ဟော်ကိုသတ်၍ မိဖုရားကို ယူသောကံကြောင့် မင်းပြု၍ ရှစ်နှစ်ရှိသောအခါ ကိုယ်အလုံးပုပ်သော ရောဂါဖြစ်၍ ကြမ္မာကုန်လေ၏။

သီရိနာဂမင်း

ထိုမင်းလွန်သောအခါ နောင်တော် ဝေါဟာရက တိဿမင်း၏ သား ဖြစ်သော သီရိနာဂသည် နန်းတက်၍ နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် မဟာဗောဓိပင်၏ တံတိုင်းကိုလည်း ပြုပြင်၏။ သဲမွေ့ရာကြံသော အပြင်၌ မုစေလမည်သော သစ်ပင်၏ အရှေ့မှ ဟင်္သာတောင်လည်၍ မိုးသော မဏ္ဍပ်ကြီးကိုလည်း လုပ်၏။

ဝိဇယကုမာရမင်း

ထိုသီရိနာဂမင်းလွန်သောအခါ မင်း၏သားတော်ဖြစ်သော ဝိဇယကုမာရသည် နန်းတက်၍ တစ်နှစ် မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏လက်ထက်၌

ဖြစ်လတ်သည်ကား မဟိယင်္ဂဏအရပ်မှ နားရှည်မျိုးဖြစ်သော သဃ်တိဿ တစ်ယောက်၊ သဃ်ဗောဓိ တစ်ယောက်၊ ဂေါဋ္ဌာဘယ တစ်ယောက် အားဖြင့် သုံးယောက်သော လုလင်တို့သည် မင်းအား ခစားကြသတည်း။ တစ်ရံသောအခါ မင်းခစားခြင်းငှာ သုံးယောက်သွားရာတွင် တိဿဇါပိ ရေနန်းနား၌နေသော ပညာရှိသော သူကန်းတစ်ယောက်သည် သူတို့၏ ခြေသံကြားသဖြင့် ဤသူ သုံးယောက်တို့သည် မြေကြီး၏ အရှင်ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု ဆို၏။

ထိုစကားကိုကြားသော် နောက်မှလိုက်သော ဂေါဋ္ဌာဘယသည် “ဆရာ ဘယ်သို့ဆိုသနည်း”ဟု မေးပြန်၏။ ပညာရှိကလည်း “ဤခြေသံသုံးခုကား မင်းပြုလတ္တံ့သောသူ၏ ခြေသံဟူ၍ ဆိုပါသည်”ဟု ပြော၏။ “ဘယ်သူ၏ အနွယ်သည် အရှည်တည်လတ္တံ့နည်း”ဟု မေးပြန်သော် “နောက်မှလိုက်သော သူ၏အနွယ်သည် တည်လတ္တံ့”ဟု ဆိုပြန်၏။ ထိုစကားကို မှတ်သား၍ သုံးယောက် အတူသွား၍ မင်းအား ကျိုးနွံစွာ ခစားသဖြင့် အကျွမ်းဝင်ကြလျက် မင်းကိစ္စ အလုံးစုံကို ဆောင်ရွက်၏။ မင်းလည်း သဃ်တိဿကို စစ်သူကြီး အရာ၌ ထား၏။

သဃ်တိဿမင်း

တစ်ရံသောအခါ ဝိဇယကုမာရမင်းကို သတ်၍ စစ်သူကြီး သဃ်တိဿ ကို မင်းပြုစေကုန်၏။ ထိုမင်းသည် လေးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုရ သတည်း။ မင်းဖြစ်သောအခါ မဟာစေတီ၌ ထီးသစ်တင်၍ ရွှေသင်္ကန်း မွမ်းမံခြင်းကိုလည်း ပြုပေ၏။ အဖိုးတစ်သိန်း တစ်သိန်းထိုက်သော ပတ္တမြား လေးခုကိုလည်း နေဝန်း၊ လဝန်း၏ အလယ်၌ ထားလေ၏။ မဟာစေတီ၏ အထက်၌ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ဝဇီရစိန်လက်ကောက်ကိုလည်း ထီးအောက်၌ ထားပေ၏။ ထိုထီး အနုမောဒနာကို ပြုသောပွဲကြီး၌ သံဃာတော် လေးသောင်းတို့အား ခြောက်ထည်စီသော သင်္ကန်းကို ကပ်လှူ၏။ ဒါမဂလ္လက၌ သီတင်းသုံးနေသော မဟာဒေဝမထေရ်သည် ဟောအပ်သော * “အန္ဓကဝိနွ” သုတ်ကို နာရ၍

* ဝိနည်းမဟာဝါပါဠိထော် ၆၊ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ၃၁၄-ပ။

ယာဂု၏အကျိုး ခံလိုလှသဖြင့် မြို့တံခါးလေးမျက်နှာ၌ သံဃာတော်တို့အား လည်းကောင်း၊ လူတို့အားလည်းကောင်း ယာဂုအလှူ ပေးလှူ၏။ ထိုမင်းသည် ကြိုးကြား ကြိုးကြား သပြေသီးစားခြင်းငှာ မင်းမောင်းမနှင့် လည်းကောင်း၊ အမတ်တို့နှင့် လည်းကောင်း အရှေ့ကျွန်းငယ်သို့ သွား၏။ အရှေ့မျက်နှာ၌ နေသော သူတို့သည် မင်းထွက်လာသည်ရှိသော် များစွာ နှိပ်စက်ခြင်းရှိရကား မင်းစားရန် သပြေသီးတို့၌ အဆိပ်ကိုထည့်၍ ဆက်ကုန်၏။ မင်းလည်း ထိုသပြေသီးကိုစားမိ၍ ထိုကျွန်းမှာပင် ကြမ္မာကုန်လေ၏။

သိရိသံဃဗောဓိမင်း

ဂေါဋ္ဌဘာယလည်း သံဃဗောဓိမည်သော စစ်သူကြီးကို မင်းပြုစေပြန်၏။ (ထိုသံဃဗောဓိကား ငါးပါးသော သီလကို မြဲစွာဆောက်တည်၍ မဟာဝိဟာရ တိုက်၌ ဓမ္မလျော်ဖွယ်သော စာရေးတံ တင်းကုပ်ကို ဆောက်လုပ်၏။)

မိုးခေါင်ရေရှားသော

ထိုမင်း မင်းပြုသောအခါ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် လူတို့သည် ဒုဗ္ဗိက္ခကပ်ဖြင့် နှိပ်စက်ကြ၏။ သိရိသံဃဗောဓိမင်းလည်း လူတို့အား သနားလှသောကြောင့် မဟာစေတီအပြင်၌ သီလကို ဆောက်တည်ပြီးလျှင် မြေကြီး၌အိပ်၍ ငါသည် သီလကို စောင့်ထိန်းပါလျက် သတ္တဝါတို့အား ချမ်းသာမရ ရှိခဲ့သည်၊ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာ၍ ငါ၏ကိုယ်သည် ရေ၌ မမျောသည်ရှိသော် အသက်ပင်သေသော်လည်း ဤစေတီတော် ရင်ပြင်၌ ငါမထပြီဆို၍ နေလေ၏။ တစ်ရက်လွန်သောအခါ မိုးသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ရွာ၍ လင်္ကာဒီပကျွန်းအလုံး၌ ရေဖြိုင်ဖြိုင်စီး၏။ ထိုသို့ မိုးရွာသော်လည်း ငါ၏ကိုယ် ရေမမျောသမျှကို မထဟုဆို၍ နေမြဲ နေလေလျှင် အမတ်တို့သည် လည်း ရေဖြန်ပေါက်တို့က ဆို့ပိတ်၍ မင်း၏ကိုယ်ကို မျောအောင် ပြုရ၏။ တုရားစောင့်လှသော သံဃဗောဓိမင်းသည် မိုးခေါင်သောဘေးကြီးကို ဤသို့ သော သစ္စာကရဏာအားဖြင့် ဖျက်ဆီးပေ၏။

ခိုးသူဘေး

ထိုထိုသော မြို့ရွာတို့၌ ခိုးသူတို့သည် များစွာ ဖျက်ဆီးကုန်သည်ဟု ကြားလျှင် မင်းသည် စွမ်းအင်ရှိသော သူတို့အား သပြာပေး၍ ခိုးသားတို့ကို ဖမ်းစေပြီးလျှင် ထိုခိုးသားတို့အား လျှို့ဝှက်သောအားဖြင့် ရှောင်ရှား ပြေးလွှဲစေ၏။ ဤသို့သောနည်းဖြင့် ခိုးသူဘေးကိုလည်း ပျောက်စေ၏။

နတ်ဘီလူးဘေး

ရတ္တက္ခိမည်သော နတ်ဘီလူးသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်လာ၍ ထိုထိုအရပ်၌ လူတို့၏ မျက်စိကို နီအောင်ပြု၏။ တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်အား သင့်မျက်စိနီသည်ဟု ပြောကြားလျှင် ထိတ်လန့်၍ မကြာမီ သေ၏။ ထိုအသေကောင်ကို သုသာန်သို့ ပို့လတ်သော် ဘီလူးသည် လူတို့ မြင်စဉ်ကပင် သူကောင်ကို စား၏။ ဤသို့ သေဖန်များသည်ကို သံဃဗောဓိမင်း ကြားသော် ထိတ်လန့်သောစိတ်ရှိရကား ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကိုဆောက်တည်၍ တစ်ခုသော စေတီရင်ပြင်၌ နေပြီးသော် ဤဘီလူးကို ငါမမြင်ရသော် ဤနေရာမှ ငါမထဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ အိပ်၏။ သုံးရက်ခန့်ရှိလျှင် မင်း၏ သီလတန်ခိုးကြောင့် ဘီလူးသည် မင်း၏ထံသို့ လာ၍ပြု၏။

“သင်အသူနည်း”ဟု မေးသော် “ငါကား ရတ္တက္ခိဘီလူးတည်း”ဟူ၍ ဆို၏။ “သင်အဘယ်ကြောင့် ငါ၏ပြည်သားတို့ကို စားသနည်း၊ ယနေ့မှစ၍ မစားလင့်”ဟု ဆို၏။ “မင်းကြီး၊ မစားစေလိုမူကား ငါ့အား ဇနပုဒ်တစ်ခုကို ပေးလော့”ဟု ဆို၏။ “ငါမပေး”ဟုဆိုလျှင် အစဉ်သဖြင့် နည်းစေ၍ “လူတစ်ယောက်ကို ပေးလော့” ဟုဆို၏။ မင်းကလည်း “ငါသည် သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို အစိုးမရ၍ မပေးသာ၊ ငါ၏ကိုယ်ကိုစားလော့”ဟု ဆို၏။ ဘီလူးကလည်း “သင်မင်းကြီးကိုကား မစားနိုင်၊ နိုင်ငံသားတို့အား မစားစေလိုလျှင် ထိုထိုအရပ်သူတို့ ငါ့ကို ပူဇော်ပါစေလော့”ဟု ဆို၏။

မင်းလည်း ကောင်းပြီဝန်ခံ၍ ထိုထိုမြို့ရွာ တံခါး၌ ဘီလူးအား ပူဇော်သက္ကာကို ပြုစေ၏။ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ကြီးစွာသော ရောဂါတို့ကို ဖျက်ဆီးရ၏။

ဂေါဋ္ဌဘာယ

ထိုသိရိသံဃဗောဓိမင်းသည် မိမိနှင့် အမှုထမ်းဖက်ဖြစ်သော ဂေါဋ္ဌဘာယ ကို မိမိမင်းဖြစ်စဉ်အခါကပင် ဘဏ္ဍာစိုးအရာ၌ ထား၏။ ဂေါဋ္ဌဘာယသည် ရန်သူပြု၍ သူရဲသူခက် ရုံးစုပြီးလျှင် စစ်ထိုးခြင်းငှာ မြို့သို့ ချဉ်းကပ်လာ၏။

ဦးခေါင်းဖြင့် ထမင်းရှင်ကျေးဇူးကို ဆပ်ခဲ့ခြင်း

မင်းကြီးလည်း သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲခြင်းကို မပြုလိုသည်ဖြစ်၍ တောင်တံခါးမှ ဆင်းရဲသားအသွင်ဖြင့် ဟစ်ယောက်ချင်း ပြေးထွက်၏။ ထမင်းထုပ်ကိုထမ်း၍ ခရီးသွားသော ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ထမင်း စားသောအခါ မင်းကို အဖန်တလဲလဲ ခေါ်၏။ သနားခြင်း များလှသော မင်းလည်း ရေကိုစစ်၍ ထမင်းကိုဝင်၍ စား၏။ စားပြီးသော် ခရီးသွားအား ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ “အမောင် ယောက်ျား၊ ငါကား သံဃဗောဓိမင်းပင်တည်း၊ ငါ့ဦးခေါင်းကို ဖြတ်၍ ဂေါဋ္ဌဘာယမင်းအား ပြချေလော့၊ သင့်အား ရွှေ ငွေ များစွာပေးလတ္တံ့” ဟုဆို၏။ ထိုယောက်ျားက မဖြတ်လိုပါဟု အခါခါ ငြင်းပယ်လျှင် မင်းကြီးလည်း တစ်ခုသော နေရာ၌ထိုင်လျက် ရန်သူသတ်၍ သေရသည်ထက်ပင် ထမင်းရှင်၏ ကျေးဇူးကို ဆပ်၍ သေရခြင်းသည် အလွန်မြတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ငါ၏ဦးခေါင်းဖြင့် ဤသူ၏ကျေးဇူးကို ဆပ်ရစေသော ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍နေလျှင် ထိုင်လျက် သေခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။

ထိုအခါမှ ခရီးသွားယောက်ျားလည်း မင်း၏ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်၍ ဂေါဋ္ဌဘာယမင်းအား ပြပေ၏။ ဂေါဋ္ဌဘာယမင်းလည်း အလွန်အံ့ဖွယ်သရဲသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်းဆက်လာသော ယောက်ျားအား ဥစ္စာများစွာပေးပြီး လျှင် သံဃဗောဓိမင်း၏ ကိုယ်ကိုလည်း ကောင်းစွာ သင်္ဂြိုဟ်ပေ၏။ ဤ ဂေါဋ္ဌဘာယမင်းသည် နန်းတက်၍ ဆယ့်သုံးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၏။ အဘိသိက်ခံ

ပြီးသည်မှစ၍ မင်းအိမ်တော်ဦး၌ မဏ္ဍပ်ကြီးစွာ ဆောက်လုပ်၍ သံဃာတော် တစ်ထောင့်ရှစ်ပါးကို ပင့်၍ မွန်မြတ်သော ယာဂုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း လုပ်ကျွေးလျက် နှစ်ဆယ့်တစ်ရက် ရှိသောအခါ ခြောက်ထည်စီ သော သင်္ကန်းကို လှူဒါန်းလေသတည်း။ မဟာဝိဟာရတိုက်၌ ကျောက်မဏ္ဍပ် ကိုလည်း ဆောက်လုပ်၏။ လောဟပါသာဒ၌ တိုင်ဟောင်းကိုလဲ၍ တိုင်သစ် ပြုပြင်သည်။

မဟာဗောဓိ၌ရံသော ပွတ်တိုင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ စက်နှင့်တကွသော တံခါးကျည်တို့ကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်၏။ တံခါးဝသုံးခုတို့၌ ကျောက်ဆင်းတု သုံးဆူကို လည်းကောင်း၊ တောင်မျက်နှာ၌ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော ပလ္လင်ကို လည်းကောင်း တည်ထားပေ၏။

မဟာဝိဟာရတိုက်၏ အနောက်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရာ ဇရပ်ကိုလည်း ပြုလုပ်၏။ အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဟောင်းနွမ်းသော ကျောင်း၊ ဘုရား တို့ကိုလည်း ပြုလုပ်၏။

မေဃဝဏ္ဏာဘယမည်သော ကျောင်းကြီး ကိုးကျောင်းကိုလည်း ဆောက် ပေ၏။ ထို့ကြောင့် “မေဃဝဏ္ဏာဘယ” ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြကုန်၏။ ကျောင်း အနုမောဒနာပြုသောအခါ ကျွန်းအလုံး၌နေကုန်သော ရဟန်းသုံးသောင်းတို့အား ခြောက်ထည်စီသော သင်္ကန်းတို့ဖြင့် လှူဒါန်းတော်မူသည်။ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ ကြီးစွာသော သဘင်ကိုပြု၍ စေတီဗောဓိဟူသမျှကိုလည်း ပူဇော်စေသည်။ သံဃာတော်တို့အား ခြောက်ထည်စီသော သင်္ကန်းဖြင့် နှစ်စဉ် လှူဒါန်းတော် မူသည်။

သာသနာစင်ကြယ်အောင်

ထိုမင်းသည် ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော ရဟန်းတို့ကို နှိပ်စက်၍ သာသနာတော်ကို စင်ကြယ်စွာ ပြုတော်မူသည်။ ဝေတုလ္လအယူရှိသော အဘယဂိရိကျောင်းနေ ရဟန်းတို့သည် သာသနာတော်၏ ဆူးငြောင့်သဖွယ် ပြုကြသောကြောင့် ခြောက်ကျိပ်သော ရဟန်းတို့ကို ဖမ်း၍ သမုဒ္ဒရာ၏တစ်ဖက် စောဠတိုင်းသို့ ပို့စေသည်။

ထိုပို့သော မထေရ်တို့၏ တပည့်ဖြစ်သော ဘူတဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ဆေးကျမ်းတို့၌ ပြွမ်းလှသော စောဠတိုင်းသားဖြစ်သော သံဃမိတ္တ မထေရ် သည် မဟာဝိဟာရတိုက်နေ ရဟန်းတို့အား အမျက်ထွက်၍ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ သိဟိုဠ်သို့ ကူးလာ၏။ ရောက်သောအခါ ထိုသံဃမိတ္တရဟန်းသည် ထူပါရုံ ကျောင်း အစည်းအဝေးသို့ဝင်၍ ဂေါဠာဘယမင်း၏ ဦးရီးဖြစ်သော သံဃ-ပါလင်္ကဏ အမည်ရှိသော ပရိဝုဏ်ဉ်နေသော မထေရ်ကြီးအား ခစား၏။ ဤမထေရ်ကြီးသည် မင်းကို “အမောင်ဂေါဠာဘယ အမောင်ဂေါဠာဘယ” ဟူ၍ ငယ်မည်ဖြင့် ခေါ်လေ့ရှိသည်ကို တားမြစ်၍ ပိယဝါစာဖြင့် ခေါ်စေ၏။ ဂေါဠာဘယမင်းလည်း ဤရဟန်းသည် လောကဝတ် ဓမ္မဝတ်၌ လိမ္မာပေ သည်ဟု ကြည်ညိုခြင်းဖြစ်၍ ဆည်းကပ်ချီးမြှောက်၏။ မင်းကျွမ်း ဝင်လတ်သော် ဂေါဠာဘယမင်းသည် ဇေဋ္ဌတိဿမဟာသေန ဟူသော သားတော်နှစ်ယောက် တို့ကို ထိုသံဃမိတ္တထေရ်၏ထံ၌ အပ်နှံ၍ထား၏။ ထိုမထေရ်လည်း သားငယ်ဖြစ်သော မဟာသေနမင်းသားကိုသာ များစွာချီးမြှောက်၏။ အစ်ကို ဇေဋ္ဌတိဿကိုကား မချီးမြှောက်။ ထို့ကြောင့် ဇေဋ္ဌတိဿမင်းကား ထိုမထေရ် အား ရန်ငြိုးထား၏။

ဇေဋ္ဌတိဿမင်း

အဖ လွန်လတ်သော် သားတော်ဇေဋ္ဌတိဿမင်းသားသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထိုမင်းသည် ခမည်းတော်၏ အလောင်းကို ဘဂြိုဟ်ခြင်းငှာ သုသာန်သို့ ဆောင်လတ်သော် ထွက်ခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်သော ပြစ်မှားသော အမတ်တို့ကို ခေါ်စေ၍ ညီတော်ကို အလောင်း၏ ရှေ့ကသွားစေ၍ ထိုအမတ် တို့ကိုလည်း အလောင်း၏ အနောက်မှ လိုက်စေ၍ မိမိလည်း နောက်မှလိုက်၍ ထွက်၏။ မြို့မှထွက်၍ တံခါးကိုပိတ်ခဲ့၍ ပစ်မှားသော အမတ်တို့ကို သတ်ပြီးလျှင် အဖကိုသဂြိုဟ်သော ထင်းပုံ၏ထက်ဝန်းကျင်၌ တံကျင်လျှို၍ ထား၏။ ထိုသို့ ရက်စက်စွာ ပြုသောကြောင့် ထိုမင်းကို “ကက္ခဋတိဿ”ဟု ခေါ်ကြ၏။ သံဃမိတ္တထေရ်လည်း ထိုမင်းမှ ကြောက်သောကြောင့် တပည့် ဖြစ်သော မဟာသေနမင်းအား “သင်၏ နောင်တော် မင်းပြုသမျှကို ငါမလာပြီ၊

သင်မင်းဖြစ်မှသာ ငါလာတော့မည်”ဟု ပြော၍ သမုဒ္ဒရာ၏ တစ်ဘက်သို့ သွားလေ၏။ ထိုဇေဋ္ဌတိဿမင်းလည်း ခမည်းတော်ပြု၍မပြီးသော လောဟ-ပါသာဒကို ထပ်မံ၍ ပြုစေသည်။ ဥစ္စာတစ်ကုဋေကုန်သဖြင့် ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော ပြာသာဒ်သည် ပြီး၏။

ထိုပြာသာဒ်၌ အဖိုးခြောက်သောင်းထိုက်သော ပတ္တမြားကို ပူဇော်၍ “မဏိပါသာဒ”ဟု အမည်သမုတ်သတည်း။ မဟာစေတီ၌လည်း အဖိုးများစွာ ထိုက်သော ပတ္တမြားချည်ကို ပူဇော်၍ မဟာဗောဓိအိမ်ကိုလည်း ပြုပြင်ပေ၏။ ပါစီနတိဿပဗ္ဗတ မည်သော ကျောင်းကို ဆောက်ပြီးလျှင် ကျောင်းကြီးငါးရပ်၌ ရှိသော သံဃာတို့အား လှူ၏။ ရှေးအခါ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသည် ထူပါရုံ၌ တည်ထားခဲ့သော ကျောက်ဆင်းတုကြီးကို အရှေ့ဖြစ်သော ပါစီနတိဿပဗ္ဗတ ကျောင်း၌ ထားစေ၏။ ကာဠမတ္တိက ရေကန်ကိုလည်း စေတီယတောင်ကျောင်း အားလှူ၏။ ပါစီနတိဿကျောင်းကို အနုမောဒနာ ပြုခြင်း၊ လောဟပါသာဒကို အနုမောဒနာပြုခြင်း၊ ဝိသာခါသဘင် ပူဇော်ခြင်း တို့ကို ပြုသောအခါ သုံးသောင်းသော သံဃာတော်တို့အား ခြောက်ထည်စီသော သင်္ကန်းကို လှူဒါန်းပူဇော်ပေ၏။ အာဠမ္မဂါမ ရေကန်ကိုလည်း ပြုလုပ်ပေ၏။

ဤသို့လျှင် ဇေဋ္ဌတိဿမင်းသည် များစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုလျက် ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး မင်းပြု၍ ကြမ္မာကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မင်း၏ အဖြစ်သည်ကား များစွာသော မကောင်းမှု၏အကြောင်းသည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်းတို့၏စိတ်၌ အဆိပ်နှင့်ရောသော ပျားသကာကဲ့သို့ သာယာဖွယ်မရှိသည်သာဟု ယူဆကြသတည်း။

သူတော်ကောင်းတို့အား ကြည်ညိုခြင်း ပသာဒ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂဉာဏ် ဖြစ်စေရန် အကျိုးငှာ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ မဟာမေဃဝနယျာန မဟာဝိဟာရ အာရာမ် ကျောင်းတိုက်အတွင်း ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းကြီး၏ “ဒီဃသန္ဓ” အမည်ရှိသော စစ်သူကြီး

ဆောက်လုပ်အပ်သော ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော “မဟာ
နာမ” မဟာထေရ် စီရင်တော်မူအပ်သော ပဒျပဒေါရဝံသ အမည်
ရသော မဟာဝံသကျမ်း၌ ဂါထာ (၁၃၃) တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်
အပ်သော “တယောဒသရာဇက” အမည်ရှိသော ဆတ္တိသတိမ
အပိုင်း အခန်းကား ပြီး၏။

ဆတ္တိသတိမကဏ္ဍ၏နောက် ဂါထာ (၅၀)
စကားပြေ

မဟာဝိဟာရပျက်စီးခြင်း

ဇေဋ္ဌတိဿမင်း လွန်ခဲ့သော် ညီတော် မဟာသေနမင်းသည် နန်းတက်၍
နှစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ် မင်းပြု၏။ မဟာသေနမင်း နန်းတက်ကြောင်းကို သမုဒ္ဒရာ
တစ်ဘက်၌နေသော သီလကို စောင့်ရှောက်ခြင်းမှကင်းသော သံဃမိတ္တထေရ်
ကြားလျှင် သီဟိုဠ်သို့ ကူးလာ၍ မင်းအား အဘိသိက်ခံခြင်း ကိစ္စကို
လည်းကောင်း၊ အခြားသောကိစ္စကိုလည်းကောင်း စီမံလျက် ပြုစေ၏။
ထို့နောက်မှ မဟာဝိဟာရတိုက်ကို ဖျက်လိုသည်ဖြစ်၍ မင်းကို ဤသို့ပြော၏။
“မင်းကြီး---ဤမဟာဝိဟာရကျောင်းနေ ရဟန်းတို့သည် ဝိနည်းတရား
အမှန်ကို ယူလေ့မရှိကုန်၊ ငါတို့သာ ဝိနယဝါဒီ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်လျက်
ရှေးမင်းတို့နှင့် ဝလ္လဘဖြစ်ကြ၍ ဝိနယဝါဒီတို့အား နှိပ်စက်၍ ထွက်ပြေးရကုန်
သည်။ ထို့ကြောင့် ဤရဟန်းတို့ကို ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် လှူဒါန်းသော ဒါယကာတို့ကို
ဒဏ်တစ်ရာစီ ထားရမည်” ဆို၏။

ပညာမဲ့သော မဟာသေနမင်းလည်း သံဃမိတ္တထေရ်၏စကားကို
ယုံကြည်လှသဖြင့် ထိုအတိုင်းပင် ဒဏ်ထားရမည် ဟု စည်လည်စေ၏။
မဟာဝိဟာရ၌နေသော ရဟန်းတို့လည်း မင်း၏နှိပ်စက်ခြင်းကိုမခံနိုင်ရကား

သံဃမိတ္တထေရ်နှင့် သောဏအမတ်တို့အား သုတ်သင်ခြင်း ၄၃၅

ကျောင်းကိုပစ်ထားခဲ့၍ မလယဇနပုဒ်သို့ သွားကြကုန်၏။ ကိုးနှစ်ပတ်လုံး ကျောင်း၌ ရဟန်းဆိတ်လေသတည်း။ ထိုအခါ သံဃမိတ္တထေရ်လည်း မင်းကို ဤသို့ဆို၏။ “မြတ်သောမင်းကြီး---အရှင်မရှိသော ဥစ္စာကား ရေမြေရှင်မင်းတို့သာ ပိုင်၏။ ထို့ကြောင့် မဟာဝိဟာရကိုဖျက်၍ လျော်ရာ၌ ပြုပြင်ရမည်” ဟု ဆို၏။ ထိုစကားအတိုင်း မင်းကလည်း အခွင့်ပြု၏။ အခွင့်ရသော် မိမိစကားကို နာယူသောသူတို့အား မဟာဝိဟာရကို ဖျက်စေ၏။

သံဃမိတ္တထေရ်အား နှိပ်ဆည်းကပ်သော မင်းကျွမ်းဝင်လှသော သောဏ အမည်ရှိသော အမတ်သည်လည်းကောင်း၊ အလဇ္ဇီ ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ မဟာဝိဟာရတိုက်၌ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော လောဟပါသာဒ်ကို လည်းကောင်း၊ အထူးထူးသော ကျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း ဖျက်၍ အဘယဂိရိသို့ဆောင်၍ ဆောက်လုပ်ကြသဖြင့် ထိုတိုက်၌ များသောပြာသာဒ် ရှိကုန်၏။

မဟာသေနမင်းသည် ပါစီနတိဿကျောင်းမှ ဓမ္မလျော်ဖွယ်ရှိသော ကျောက်ဆင်းတုကြီးကိုလည်း အဘယဂိရိသို့ ဆောင်၍ထားပေ၏။ ဓမ္မလျော်ဖွယ်သော ဆင်းတုအိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိအိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာတ်တော်ဇရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ စတုသာလကိုလည်းကောင်း ပြုစေ၏။ ကက္ကုဋမည်သော ပရိဝုဏ်ကိုလည်း ပြုပြင်ပေ၏။ ကြမ်းကြုတ်သော အမူအရာရှိသော သံဃမိတ္တထေရ်ကြောင့် ထိုအဘယဂိရိကျောင်းသည် ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

မဟာသေနမင်းလည်း အဆွေခင်ပွန်းယုတ်ဖြစ်သော သံဃမိတ္တထေရ်ကို လည်းကောင်း၊ သောဏအမတ်ကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ များစွာသော မကောင်းမှုတို့သည် ပွားစီးကုန်၏။

မေဃဝဏ္ဏာဘယအမတ်

မဟာသေနမင်း၏ ကိစ္စကြီးငယ်ကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ချစ်လှစွာသော မေဃဝဏ္ဏာဘယ အမတ်သည် မဟာဝိဟာရကို ဖျက်စေခြင်း

ကြောင့် မင်းအား အမျက်ထွက်၍ ရန်သူပြုပြီးလျှင် မလယဇနပုဒ်သို့သွား၍ များစွာသော ဗိုလ်ပါတို့ကို ရုံးစုလျက် ဒူရတိဿက ရေနန်းနား၌ သစ်တပ် တည်၍ နေ၏။ မဟာသေနမင်းလည်း ထိုအကြောင်းကိုကြားသော် အမတ်အား စစ်ထိုးခြင်းငှာ ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ သွားလေ၍ ထိုအပါး၌ သစ်တပ်ဖြင့်နေ၏။ ထိုအခါ မေဃဝဏ္ဏာဘယ အမတ်အား မလယဇနပုဒ်မှ ဆောင်သော အမဲဟင်းလျာကို လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော အဖျော်ကို လည်းကောင်း ရ၍ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော မင်းနှင့်အတူစားခြင်းငှာ ကိုယ်တိုင် အမဲကို လည်းကောင်း၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း ယူ၍ ညဉ့်အခါ၌ တစ်ယောက် တည်း မင်း၏ထံသို့လာ၏။ မင်းလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြော၍ အတူစားကြပြီးလျှင် “သင်အမတ်သည် ဘယံကြောင့် ငါ့ရန်သူပြုသနည်း” ဟု မေး၏။ အမတ်ကလည်း “သင်မင်းကြီးသည် ရှေးသာသနာပြုမင်းတို့ တည်ထောင်ခဲ့သော မဟာဝိဟာရကို ဖျက်ဆီးသောကြောင့် ရန်သူပြုသည်” ဟု ဆို၏။ ယင်းသို့ဖြစ်မှုကား ငါ့အားသုံးသပ်ခံပါလော့၊ မဟာဝိဟာရ၌ ရဟန်းတို့ကို ချမ်းသာစွာ နေပါစေတော့အံ့ဟု တောင်းပန်၏။ အမတ်ကလည်း အကျွန်ုပ်သည် ကျေးဇူးရှင်အား ပြစ်မှားလိုသောစိတ်မရှိပါ၊ ရဟန်းသံဃာကို နှိပ်စက်၍ သာသနာကို ဖျက်သောသူကား ဘုရား၏ရန်သူဖြစ်သောကြောင့် တားမြစ်ခြင်းငှာသာ ကြံစည်ပါသည်၊ အကျွန်ုပ်အပြစ်ကိုလည်း သည်းခံပါဟု အချင်းချင်း ကန်တော့ကြ၍ နှစ်သိမ့်စေပြီးမှ မင်းကို တိုင်းပြည်သို့ ပြန်စေ၍ မေဃဝဏ္ဏာဘယ အမတ်မူကား မဟာဝိဟာရမှ အဆောက်အအုံတို့ကို ယူ၍ ပြုပြင်လိုသောကြောင့် မင်းကို ခွင့်တောင်း၍ နေရစ်၏။

မကောင်းပြု၊ မကောင်းခံ

မင်းနှင့်ချစ်ကျွမ်းဝင်လှသော မင်းအိမ်၌ ရှိသမျှဘဏ္ဍာကို စာရင်းယူရ သော မိဖုရားကြီးသည်လည်း မဟာဝိဟာရတိုက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် အလွန်ဆင်းရဲသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သံဃမိတ္တရဟန်းကို အမျက်ရှိလှရကား သတ်စိမ့်သောငှာ လက်သမားတစ်ယောက်ကို အသပြာတစ်ထောင်သော ဥစ္စာဖြင့် ချီးမြှောက်၏။ လက်သမားလည်း ဓားကိုင်၍ မပြတ်သွားသဖြင့်

သံဃမိတ္တထေရ်နှင့် သောဏအမတ်တို့အား သုတ်သင်ခြင်း ၄၃၇

ထူပါရုံပြာသာဒ်ကို ဖျက်ခြင်းငှာ လာသော သံဃမိတ္တမည်သော ဒုဿီလ ရဟန်းကို ထိုနေရာ၌ပင် သတ်လေ၏။ ကြမ်းကြုတ်လှသော သောဏ အမတ်ကိုလည်း သတ်စေ၏။

မဟာဝိဟာရကို ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း

ထိုအကြောင်းကို မဟာသေနမင်းကြားလျှင် အလွန်ထိတ်လန့်၏။ မေဃဝဏ္ဏာဘယအမတ်လည်း ဒဗ္ဗသမ္ဘာရတို့ကို ဆောင်၍ မဟာဝိဟာရ၌ များစွာသော ကျောင်းပရိဝုဏ်တို့ကို ပြုပြင်၏။ ထိုအမတ်တို့ကြောင့် မဟာဝိဟာရတိုက် သံဃာတို့၏ ဘေးငြိမ်းလေသော် ထိုထိုအရပ်၌ နေလေသော ရဟန်းကောင်းတို့သည် မဟာဝိဟာရသို့လာ၍ နေကြကုန်သတည်း။

ဇေတဝန်ကျောင်း

မဟာသေနမင်းလည်း မဟာဗောဓိအိမ်၏ အနောက်မျက်နှာ၌ နှစ်ခုသော ကြေးရုပ်တို့ကို ပြုလုပ်၍ထား၏။ ထိုမှသည် ဒက္ခိဏာရာမကျောင်း၌နေသော ကောက်ကျစ်သော စိတ်ထား ပလွှားသော အမှုအရာရှိသော ယုတ်မာသော ခင်ပွန်းနှင့်ပေါင်း၍ မကောင်းကြံလေ့ရှိသော ကိဿမထေရ်အား ကြည်ညိုသည် ဖြစ်၍ မဟာဝိဟာရတိုက် သိမ်အတွင်း ဇေတိမည်သော ဥယျာဉ်၌ * ဇေတဝန်ကျောင်းကို ဆောက်၏။ သံဃာတို့က ဤရဟန်းကား ငါတို့နှင့် အကျင့်အယူမတူပါ။ အပနေရာမှ ဆောက်လုပ်၍ထားပါဟု တားမြစ်သော် လည်း မနေဘဲ တိုက်တွင်း၌ ဆောက်လေ၏။ ဆောက်ပြီးမှ ရဟန်း သံဃာတို့အား သိမ်နတ်ခြင်းကို တောင်းပန်၏။ ရဟန်းတို့ကလည်း သိမ်နတ်ခြင်းကို ငါတို့မပြုလိုကုန်ဟူ၍ ကျောင်းမှဖယ်ကာ သွားရှာရကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့လည်းဝိသဘာဝပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိမ်နတ်ခြင်းကို ပြုခဲ့သော် တားမြစ်ခြင်းငှာ လျော်ရာ၌ ပုန်း၍နေကုန်၏။ ထိုအခါလည်း မဟာဝိဟာရသည် ကိုးလတိုင် အောင် ရဟန်းတို့မှ ပြတ်၏။ ထိုနောက်မှ ရဟန်းတို့သည် ဤတိုက်၌ သိမ်နတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီ ဟု နှလုံးထား၍ လာကြကုန်၏။

* သာသနာတော် ၈၃၆-ခုနှစ်၌ ၎င်းကျောင်းကို တည်သည်။

တိဿမထေရ် လူထွက်စေ

ဇေတဝန်ကျောင်းခံသော ထိုတိဿမထေရ်အား ဟုတ်မှန်သော သဘောရှိသော အန္တိမဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာခြင်းသည် သံဃာ့ဘောင်သို့ ရောက်လတ်၏။ ထိုအခါ သံဃာတော်တို့သည် ဝိနည်းတရား၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ၍ လွန်စွာတရားစောင့်သည်ဟု သမုတ်သော အမတ်ကြီးအား အပ်၍ ထိုမင်းသည် အလိုမရှိဘဲ ဟုတ်မှန်သော သဘောဖြင့် ဆုံးဖြတ်၍ လူထွက်စေ၏။

ကောင်းမှုကုသိုလ်

ထိုမဟာသေနမင်းသည် မဏိဟီရမည်သောကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ နတ်ကွန်းကိုလည်းကောင်း ဖျက်၍ဂေါကဏ္ဍရွာ၏အနီးကျောင်း၊ ဧကကာ ပိလ္လရွာ၏အနီးကျောင်း၊ ကလန္ဒပုဏ္ဏားရွာ၏အနီးကျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ မိဂဂါမိကကျောင်း၊ ဂင်္ဂါသေနကပဗ္ဗတကျောင်း၊ ဓာတုသေန ပဗ္ဗတကျောင်း၊ ကောကဝါတကျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ ရူပါရမ္မကျောင်း၊ စူဠဝိဋ္ဌိကျောင်း၊ ဥတ္တရာဟယမည်သော ရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျောင်းကို လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်၏။

ကာဠဝေလဘိလူး၏နေရာ၌ ကြီးစွာသော စေတီကို သီဟိုဠ်ကျွန်း အလုံး၌ များစွာကုန်သော ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးသော ကျောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်၏။ သံဃာ့ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတစ်ထောင်တို့အား အသပြာ တစ်ထောင်စီထိုက်သော ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ဖြင့် ထေရဒါနပြု၍ လှူ၏။ ကြွင်းသော ရဟန်းတို့အားလည်း နှစ်စဉ်မပြတ် တိစိဝရဒါနဖြင့် လှူဒါန်း၏။ ဆွမ်း အဖျော်စသော အလှူတို့ကိုကား ရေတွက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန်။ တိုင်းသူတိုင်းသားတို့အား ရှားပါးခြင်းမရှိ၊ ဝပြောစေခြင်းငှာ ကြီးစွာသော ရေကန်တို့ကို ပြုတော်မူသည်ကား မဏိဟီနကန်၊ ဇလ္လရကန်၊ ခါဇုကန်၊ မဟာမဏိကန်၊ ကောကဝါသကန်၊ မောရကကန်၊ ပရကကန်၊ ကုမ္မာလကကန်၊ ဝါဟတကန်၊ ရတ္တမာလကဏ္ဍကကန်၊ တိဿဝကန်၊ ဝေဠုဝိဋ္ဌိကကန်၊ မဟာဂလ္လကန်၊ စီရကန်၊ မဟာဒါရ ဂလ္လကကန်၊ ကာဠပါသာဏကန်၊ ဝါပိခေါသော ရေကန်ကြီး တစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂင်္ဂါမြစ်မှ

သွယ်ယူအပ်သော “ပဗ္ဗတ” အမည်ရှိသော ရေမြောင်းကြီးကိုလည်းကောင်း ပြုတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် မဟာသေနမင်းသည် များစွာလှသော ကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုအထူးကိုလည်း ဆည်းပူးတော်မူသည်။ မလိမ္မာသော ဆရာဒုဿီလ၏ စကားကို နာယူမှားသဖြင့် များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ပြုမိလေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်၍ နောက်နောင်သော အမျိုးသားတို့သည် အယူဝါဒ ပျက်ပြား၍ သူတစ်ပါးတို့အား ထိပါးနှိပ်စက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ အပြစ်ဖွဲ့၍ အကျိုးမဲ့ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကြည်ညိုလေးမြတ် ဆည်းကပ်မှီဝဲခြင်းမှ ကင်းစေကုန်ရာသည်။

*** * နှစ်ထောင်ရှစ်ရာသုံးဆယ့်ခုနစ်ဂါထာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော
မဟာဝင်ကျမ်း၏ မြန်မာဘာသာစကားအစဉ်သည်
ဤတွင် ပြီးပြီ။**

-
- * ဆတ္တိသတိမကဏ္ဍ၏ နောက်ဂါထာ (၅၀)၏ စကားပြေ ဤတွင် ပြီး၏။
 - * * ဤ၌ ဂါထာအရေအတွက်ကား “ ကဝိန္ဒာဘိသဒ္ဓမ္မဓရဓမ္မဟာရာဇဂုရ ” ဆရာတော်ဘုရားရေး မဟာဝင် နိဿယဟောင်းအလို (၈၃၇)၊ မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ သီဟိုဠ်မူအလို (၂၉၀၆) ရှိသည်။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

စတုစက္ကသမ္ပုဏ္ဏဿ၊ ကဉ္စနဂိရိ နဂြဿ။

စက္ကဋ္ဌေ တိလကဗ္ဘုတေ၊ ကျီးသဲလူတျာဘိသမ္ပတေ။

မဟာနိဂမေ ဇာတတ္တာ စ တဿ ပါစိနဘူမိဇေဋ္ဌေ သာသနဒ္ဓရာယ ပုတ္တဒါရာနံ မဟာမစ္စေန ကာရာပိတေ စတုဘူမိကာဝါသေ ပဌမံ ဝသိတတ္တာ စ ကျီးသဲလေးထပ်တိ ဘိဓာနေန စက္ကသန္ဓရာစေရာနံ ဝံသာလင်္ကာရ ဘူတေန သဒ္ဓမ္မာဘိရမန္တေန သီလာဒိဂုဏယုတ္တေန ဝေပုလ္လပညာဝေယျတ္တိယေန တိပေဋကဝေဒတ္တယဂန္ထန္တရဗဟုသုတဂုဏေဟိ ဝိသုတေန ဂဏဝါစက- ဘူတေန မုနိန္ဒာဘိဓဇသညိနာ မယာ ဥတ္တရတိတ္ထနာမ ဇနပဒမုပနိဿာယ နဝဝိဟာရဂစ္ဆံ ပဋ္ဌပေန္တော သုခါဝသိ။

တဒါ သိက္ခာကာမာနံ ဓမ္မန္တေဝါသိကာနံ ပရိယတ္တိဂန္တာနိ ဧကာဟေ စတုပဉ္စဝါရာနိ နိရန္တရံ ဝါစေသိ။

ဝါစကန္တရေ စ အာယာစိတာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသမန္ဓာယ မင်္ဂလတ္ထိဒီပနိယာ နိဿယဉ္စ ဝေယျာကရဏဂန္ထဉ္စ အညာနိ သာသနောဒယကာရဏာနိ ဇိနတ္ထပကာသနိ သီလဘောဒပကာသနိ ဒိဋ္ဌိဒီပက ပဉ္စာဗျာကရဏ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ သံသယ ဝိသောဓန မနောရထပူရဏိ ဝိမတိစ္ဆေဒနိဂန္တာနိ သင်္ဂဟနိဿယာဒီနိ စ သံလိက္ခေသိ သိဿာနုသိဿဟိတတ္ထံ။

ထေရဝရသေတဿ နဝတိကစမ္မရူပေဂေါဇေ ပတ္တေ မော်ရဝံ ဒေသတော အာနေတွာ သုပါသကင်္ဂသမ္ပုဏ္ဏေဟိ သဒ္ဓါဘိဝုဗ္ဗိတဂုဏောယေဟိ သံဃုပဋ္ဌကာဒိကိစ္စရမန္တေဟိ မဇ္ဈိမဝယရူပသောဘနသမ္ပန္တေဟိ မဟန္တ ဘာဂသာမိဟိ ကုဋ္ဌမ္မယုဂေဟိ သဂ္ဂမောက္ခာယ သုမာပိတံ သုသမ္ဘိတဘူမိကမ္ပံ အယောမယမာလာကမ္မာဒီပရိက္ခိတ္တံ ဒွါရကဝါဋဝါတပါနာဒိသောဘိတံ

သောဏ္ဏရတ္တဖလိကာဒိသု မဏ္ဍိတံ သာသနဋ္ဌိတဌာနာရဟံ အရိယာလယနန္တ
ဂဟာဒိသံကာသံ မင်္ဂလာဘုံကျော်တိ လဉ္စိတံ ဣဋ္ဌကာမယမဟာဝိဟာရံ
ပရိစ္စဇိတွာ နိယျာတေသိ ပူဇေသိ။ သပရိဝါရံ နိရန္တရံ ဥပဌာတိ ပစ္စယေဟိ။

တသ္မိံ စ .ဝသန္တေ ထေရနဝမဇ္ဈိမာနံ သောတူနဉ္စ နာနာဂန္ဓာနိ
ဝါစေသိ။ ဝါစကန္တရေ စ ပိတုသမ မဟာမစ္စဿ အာယာစနံ နဿရန္တော
မဟာဝံသဂန္ဓဿ အတ္တက္ကမံ ပရမ္ပရာနံ သုဓဗုဒ္ဓိယာ သုဒ္ဓိက မြမ္မဘာသာယ
ဝိရစိတံ။ သောနဘာခိယေ ဂေါဇေ မိဂသိရသုက္ကပက္ခပဉ္စာဟေ ဇီဝဒိနေ
နိဌ္ဋဂံတော။

သုခါဝဟော အဟုရိဝ၊ မဟာမေယောခိလံ ဇနံ။
ဘူခိလေယံ သုတေသိနံ၊ သိဃံ ဟောတု ဆန္ဒန္တရော။

စတုစက္က သမ္ပုဏ္ဏဿ၊ ပတိရူပ စသည်အင်္ဂါ စက်လေးဖြာနှင့်
လွန်စွာပြည့်စုံထသော။ ကဉ္စနဂိရိနဂြဿ၊ “ရွှေတောင်” အမည်ရှိသော
မြို့ကြီး၏။ တိလကဗျူတေ၊ မှန်ကင်းအတူ မှန်ကူသဖွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။
စက္ကဋ္ဌေ၊ ဘုရားဩဝါ သာသနာ၏ တည်ရာခေတ်မြတ်လည်းဖြစ်ထသော။
ကျီးသဲဣတျာဘိ သမ္ပတေ၊ “ကျီးသဲ” ဟူ၍ ဗိုလ်လူသမိုက် အပ်ထသော။
မဟာနိဂမေ၊ နိဂုံးမည်သီး ရွာရပ်ကြီး၌။ ဇာတတ္တံစ၊ သန္ဓေကိန်းပျော်
ဖွားမျှော်ကြီးရင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ တဿနိဂမဿ၊
ထိုကျီးသဲအမည်ရှိသော နိဂုံး၏။ ပါစိနဘူမိဇေဋ္ဌေ၊ အရှေ့မျက်နှာ တာနှစ်ရာခန့်
ပျော်ရာဘွေဘုံ မြေခုံညွတ်မြိတ် ကုန်းဦးထိပ်၌။ မဟာမစ္စေန၊ ရွှေတောင်
ပန်းတောင်း ကူးမြောင်းလှယ်ကာ ဟံသာဝတီ ဌာနိပိုက်ချုပ် ဝန်ကြီးလုပ်ရသော
“မင်းကြီး မဟာမင်းကျော် နော်ရထာ” ကြော်ငြာတွင်ပြီး အမတ်ကြီးသည်။
သာသနဒ္ဓရာယ၊ သာသနာကို စည်ပင်စွာ ဆောင်ရွက်စေခြင်း အကျိုးငှာ။
ပုတ္တဒါရာနံ၊ ရင်နှစ်နှစ်ဖော် ကြင်ဖော်ဇနီး မြောက်သားကြီးတို့ကို။ ကာရာပိတေ၊
မိမ္မေဖုတ် ကံကျွေးထုပ်၍ ဆောက်လုပ်တည်ထောင်စေအပ် သော။
စတုဘူမိကာဝါသေ၊ “လေးထပ်ကျောင်းကြီး” ၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။
ဝသိတတ္တာ စ၊ ယာပိုထ်ဖြည့်တင်း သီတင်းသုံးဖူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ ကျီးသဲလေးထပ်တိ ဘိဓာနေန၊ “ကျီးသဲလေးထပ်”

ဆရာတော်ဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်ထသော။ စက္ကသန္ဓရာစေရာနံ၊ ပရိယတ်
 ပဋိပတ် နှစ်ရပ်သော သာသနာကို ကောင်းစွာ ဆောင်ကုန်သော ဆရာမွန်
 ဆရာမြတ်တို့၏။ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန၊ အဆက်အနွယ်ကို တင့်တယ်စွာ
 တန်ဆာဆင်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော။ သဒ္ဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရား၌။
 အဘိရမန္တေန၊ အလွန်မွေ့လျော်စွာထသော။ သီလာဒိဂုဏယုတ္တေန၊
 သံဝရဝိနည်း အာစာရဝိနည်း စောင့်စည်းခြီးခြံ မြူမရံသော သီလပညာ
 သမာဓိဂုဏ်နှင့်လည်း ယှဉ်ထသော။ ဝေပုလ္လပညာဝေယျတ္တိယေန၊ ပြန့်ပြော
 ကျယ်ဝန်း ထိုးထွင်းနှိုက်နဲ ခွဲခြမ်းဝေဖန်နိုင်သော ဉာဏ်ပညာ အစွမ်းလည်း
 ရှိထသော။ တိပေဋကဝေဒတ္တယဂန္ထန္တရ ဗဟုသုတဂုဏေဟိ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ
 ဋီကာ ဥဿုံ ကျမ်းသုံးပုံကို ချက်ကုတ်ထုတ်ဖောက် လှံမစောက်ဖြင့်
 ပြန်ခေါက်များစွာ လေ့လာနိုင်ခြင်း တည်းဟူသော ပိဋကတ္တယ ဗဟုသုတ၊
 ဆန်း အလင်္ကာ သဒ္ဓါ နေတ္တိ ဝိဒင်္ဂ ဒဏ္ဍိ ဗျဉ္ဇိ ကလာပ် ဖြို့ဟတ်
 ရာဇမတ္တဏ် ကာတန္တ သရောဒယ ဇောတိတတ္ထ သူရိယသိဒ္ဓန္တ စသည်သုံးခန်း
 ဝေဒလ်ကျမ်းတို့၌ ပြွမ်းတီးလေ့လာ လိမ္မာသိမြင်ခြင်း တည်းဟူသော
 ဗေဒတ္တယ ဗဟုသုတ၊ ထိုထိုရာဇဝင် ပုံပြင်လင်္ကာ ကဗျာအရပ်ရပ် ဓမ္မသတ်
 ဆေးကျမ်း ဓာတ်ကျမ်းစာမ လောကဝိဇ္ဇာ အရာရာတို့၌ ကောင်းစွာသိမြင်ခြင်း
 တည်းဟူသော ဂန္ထန္တရ ဗဟုသုတဂုဏ်တို့ကြောင့်။ ဝိဿုတေန၊ နိုင်ငံမဆံ့
 ပြန့်သော ကျော်စောခြင်း ရှိထသော။ ဂဏဝါစက ဘူတေန၊ ရှစ်ခွင်ဒီသာ
 ရောက်ဝင်လာသော သံဃာတော်အပေါင်းတို့၏ စာပို့ဆရာလည်း ဖြစ်ထသော။
 မုနိန္ဒာဘိဓဇေသညိနာ၊ မုနိန္ဒာဘိဓဇ အမည်ရှိထသော။ မယာ၊ ငါသည်။
 (သုခါဝသိ၌စပ်) ဥတ္တရတိတ္ထနာမဇနပဒံ၊ “မြောက်ဆိပ်ရွာ” ဟု ကြေငြာ
 ကြော်ချိုး ဇနပုဒ်ကြီးကို။ ဥပနိဿာယ၊ ဂေါစရဂါမ်မှု အမှီပြု၍။ နဝဝိဟာရဂန္တံ၊
 အသစ်သောကျောင်းတိုက်ကို။ ပဌပေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ ဝါ၊
 ပြုစုတည်ထောင်လျက်။ သုခါဝသိ၊ ချမ်းသာစွာနေ၏။

တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ သိက္ခာကာမာနံ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိကုန်သော။
 ဓမ္မန္တေ ဝါသိကာနံ၊ စာသင်တပည့်တို့အား။ ပရိယတ္တိဂန္ဓာနိ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်
 သင်ကြားအပ်သော ပရိယတ်ကျမ်းဂန်တို့ကို။ ဧကာဟေ၊ တစ်ရက်တစ်ရက်၌။
 စတုပဉ္စဝါရာနိ၊ လေးဝါ ငါးဝါတို့ကို။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်မလပ်။ ဝါစေသိ၊
 ပို့ချ၏။

ဝါစကန္တရေ စ၊ စာပေပို့သော အကြား၌လည်း၊ အာယာစိတာနံ၊
 တောင်းပန်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသံ၊ အလိုကို။ အန္ဓာယ၊
 စွဲ၍။ မင်္ဂလတ္ထဒီပနိယာ၊ “မင်္ဂလတ္ထဒီပနီ” ကျမ်းမြတ်၏။ နိဿယဉ္စ၊
 မှီရာအတ္ထ နိဿယကို လည်းကောင်း။ ဝေယျာကရဏဂန္ထဉ္စ၊ စွယ်စုံကျော်ထင်
 မည်သော ပုစ္ဆာကို ဖြေရာ ဝေယျာကရိုဏ်း ကျမ်းကိုလည်းကောင်း။ အညာနိ၊
 ဤမှတစ်ပါးကုန်သော။ သာသနောဒယကာရဏာနိ၊ သာသနာတော် ဖြစ်ပွား
 ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇိနတ္ထပကာသနိ၊ သီလဘောဒပကာသနီ
 ဒိဋ္ဌိဒီပက ပဉ္စာဗျာကရဏ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ သံသယဝိသောဓန မနောရထပူရဏီ
 ဝိမတိစ္ဆေဒနိဂန္တာနိ စ၊ ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်း၊ သီလဘောဒ ပကာသနိကျမ်း၊
 ဒိဋ္ဌိဒီပကကျမ်း၊ ပဉ္စာဗျာကရဏကျမ်း၊ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြကျမ်း၊
 သံသယဝိသောဓနကျမ်း၊ မနောရထပူရဏီကျမ်း၊ ဝိမတိစ္ဆေဒနိကျမ်း
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဟနိဿယာဒီနိစ၊ “သင်္ဂြိုဟ်နိဿယ” အစရှိသည်
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ သိဿာနုသိဿဟိတတ္ထံ၊ အဆက်ဆက်သော တပည့်သား
 တို့၏ စီးပွားခြင်းအကျိုးငှာ။ သံလိက္ခေသိ၊ ကောင်းစွာရေးသား စီရင်၏။
 (သင်္ဂဟနိဿယာဒီနိ၌ အာဒိဝန်ဖြင့် သဒ္ဓါနိဿယ၊ ဆန်းငြိကာ နိဿယ၊
 ဝိနည်းနိဿယ၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဗုဒ္ဓဝန္တနာ၊ ပရိတ်နိဒါန်း စသည်တို့ကိုယူ)။

နိဝတိကစမ္မရူပေ ဂေါဇေ၊ ၁၂၃၉-ခု ဖြစ်သော နှစ်ဂေါဇာသို့။ ပတ္တေ၊
 ရောက်လတ်သော်။ ဧတဿ ထေရဝရဿ၊ ထိုမှန်နွှာဘိဓဇ မထေရ်မြတ်အား။
 မော်ရဝံဒေသတော၊ မော်ရမြိုင်မြို့အရပ်မှ။ သုပါသကင်္ဂသမ္ပုဏ္ဏေဟိ၊ ဥပါသကာ
 ဥပါသိကာ ကောင်းတို့၏ အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံကုန်ထသော။ သဒ္ဓါဘိဝုမ္မိတဂုဏော
 ယေဟိ၊ ကြည်ညိုထိုက်စွာ ရတနာ၌ လွန်စွာကြည်ညို ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းဖြင့်
 ထွန်းလင်းကြီးပွားသော ဂုဏ်ကျက်သရေလည်း ရှိကုန်ထသော။ သံဃုပဋ္ဌာကာ-
 ဒိကိစ္စရမန္တေဟိ၊ သံဃာတော်တို့အား မြတ်မြတ်လေးလေး လုပ်ကျွေးခြင်း
 ကိစ္စဖြင့်သာ လွန်စွာ မွေ့လျော်ကုန်ထသော။ မဇ္ဈိမဝယရူပသောဘနသမ္ပန္တေဟိ၊

သက်ရွယ်ကောင်းလှ မဇ္ဈိမရွယ် ချီးပစဖွယ် တင့်တယ်သော ဆင်းရောင်အင်္ဂါ
 လက္ခဏာနှင့်လည်း လွန်စွာ ပြည့်စုံကုန် ထသော။ မဟန္တဘောဂသာမိဟိ၊
 အသိန်းမက များပြားလှသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာတို့၏ အရှင်လည်း
 ဖြစ်ကုန်ထသော။ ကုဠုမ္မယုဂေဟိ၊ “ကျောင်းဒကာ မောင်ကြင်ဥ-ကျောင်းအမ
 မယ်ရွှေပွင့်” အမည်ရှိသော သူဌေးမောင်မယ်အစုံတို့ သည်။ အာနေတွာ၊
 ပင့်ဆောင်၍။ သဂ္ဂမောက္ခာယ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ပျော်စံရခြင်းအကျိုးငှာ။
 သုမာပိတံ၊ ကောင်းစွာဖန်ဆောင် တည်ထောင်ဆောက် လုပ်အပ်ထသော။
 သုသဉ္ဇိတ ဘူမိကမ္ဘာ၊ တောင်ကိုဖို့ကာ ကောင်းစွာစီရင် အပ်သော မြေအမှုလည်း
 ရှိထသော။ အယောမယမာလာကမ္ဘာဒိ ပရိက္ခိတ္တံ၊ သံဖြင့်ပြီးသော ခြူးပန်း
 ခြူးနွယ် စသည်တို့ဖြင့် ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်စွာ ခြံရံအပ်ထသော။ ဒွါရက
 ဝါဠဝါတပါနာဒိ သောဘိတံ၊ တံခါးမ၊ တံခါးခေါက် လေသောက်တံခါး
 စသည်တို့ဖြင့်လည်း တင့်တယ်ထသော။ သောဏ္ဏရတ္တ ဖလိကာဒိ သုမဏ္ဍိတံ၊
 ရွှေရည်မျက်ပါး ဟင်္သာပြဒါးနှင့် ဖန်သားမှန်ပွင့် အဆင့်ဆင့်တို့ဖြင့် သင့်ရာသင့်ရာ
 တင့်တယ်စွာ ဆင်ယင်အပ်ထသော။ သာသနဋ္ဌိတဌာနာရဟံ၊ သာသနာတော်၏
 တည်ရာဖြစ်ခြင်းငှာ ထိုက်ထသော။ ဝါ၊ သာသနာငါးထောင် ထွန်းပြောင်ရှည်စွာ
 တည်ခြင်းငှာ ထိုက်ထသော။ အရိယာလယ နန္ဒဂူဟာဒိ သံကာသံ၊ ဘုရား
 အရိယာ ပစ္စေကာတို့၏ နေရာဖြစ်သော နန္ဒမူလိဏ်နှင့်လည်း တူထသော။
 မင်္ဂလာဘုံ ကျော်တိလဉ္စိတံ၊ “မင်္ဂလာဘုံကျော်” ခေါ်ခေါ်ပညတ် တံဆိပ်ခတ်ထ
 သော။ ဣဋ္ဌကာမယ မဟာဝိဟာရံ၊ အုတ်ဖြင့်ပြီးသောကျောင်းကြီးကို။
 ပရိစ္စဇိတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ နိယျာတေသိ၊ ဆောက်နှင်း လှူဒါန်း၏။ ပူဇေသိ၊
 ပူဇော်၏။ သပရိဝါရံ၊ ခြံရံလက်သား တပည့်သားများနှင့်တကွ။ နိရန္တရံ၊
 မပြတ်မလပ်။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းအရပ်ရပ်တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ လုပ်ကျွေးပြုစု၏။

တသ္မိံ စ ဝိဟာရေ၊ ထိုကျောင်းကြီး၌လည်း။ ဝသန္တေ၊ သီတင်းသုံးနေစဉ်။
 ထေရနဝမဇ္ဈိမာနံ၊ ထေရ်ငယ်ထေရ်ကြီး ထေရ်လတ် ဖြစ်ကုန်သော။ သောတူနဉ္စ၊
 စာသင်သားတို့အားလည်း။ နာနာဂန္ဓာနိ၊ အထူးထူးသော ကျမ်းဂန်တို့ကို။

ဝါစေသိ၊ ပို့ချသင်ကြား၏။ ဝါစကန္တ ရေ စ၊ စာပို့ချသော အကြားအကြား၌
လည်း။ ပိတုသမ မဟာမစ္စဿ၊ ဖခင်ထပ်တူ ချီးပယူသော ကျောင်းဒကာ
အမတ်ကြီး၏။ အာယာစနံ၊ တောင်းပန်ဖူးခြင်းအကြောင်းကို။ အနုဿရန္တော၊
အောက်မေ့လျက်။ မဟာဝံသဂန္တဿ၊ “မဟာဝင်ကျမ်း၏”။ အတ္ထက္ကမံ၊
အနက်အစဉ်ကို။ ပရမ္မရာနံ၊ အံဆက်ဆက်သော တပည့်သားတို့၏။ သုခ-
ဗုဒ္ဓိယာ၊ သိလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ သုဒ္ဓိကမ္မဗ္ဗဘာသာယ၊ သက်သက်သော
မြန်မာဘာသာဖြင့်။ ဝိရစိတံ၊ ရေးသားစီရင်အပ်ပြီ။ (ဝိရစိတော၊
ရေးသားစီရင်အပ်ပြီးထသော)။ သော ဂန္တော၊ ထိုမဟာဝင် စကားပြေကျမ်း
သည်။ နဘာခိယေ၊ ၃၂၄၀-ပြည့် ဖြစ်သော။ ဂေါဇေ၊ လူတို့ဝေါဟာ
နှစ်ဂေါဇာ၌။ မိဂသိရ သုက္ကပက္ခ ပဉ္စာဟေ၊ နတ်တော်လဆန်း ငါးရက်ဖြစ်သော။
ဇီဝဒိနေ၊ ကြာသပတေးနေ့၌။ နိဋ္ဌင်္ဂတော၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရွှေတောင်မြို့၊ ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်သော
မဟာဝင်ဝတ္ထုကျမ်းကြီး
အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်၏။

မဟာဝင်ဝတ္ထု နောက်ဆက်တွဲ

စာမျက်နှာနံပါတ်-၂၉

ဒုတိယသင်္ဂါယနာကို ဆောလီပြည် ဝါလုကာရုံကျောင်းတော်၌ တင်သောအခါ ကာလာသောကမင်းသည် ပါတလိပုတ်မြို့တော်၌ ထီးနန်းစံခိုက် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒီပဝင်ကျမ်း ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒ စာမျက်နှာ-၂၉၊ ဂါထာနံပါတ် ၃၀-၌ -

သုသုနာဂဿ ပုတ္တော သော၊ ကာလာသောကော မဟိပတိ။
ပါတလိပုတ္တ နဂရမိ၊ ရဇံ ကာရေသိ ခတ္တိယော။

ဟု မိန့်ဆိုပြီ။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၃၁

ဂိုဏ်း ၁၈-ပါး ကွဲပြားသော အမည်တို့သည် ဤမဟာဝင်စာကိုယ် ပဉ္စမပိုင်းအစ အာစရိယကုလဘောဒ၌ လည်းကောင်း၊ မဟာဝင်ဋီကာ၌ လည်းကောင်း၊ ဒီပဝံသပဉ္စမပရိစ္ဆေဒ (၂၉)၌ လည်းကောင်း၊ သာသန ဇောတိကာ အမည်ရှိသော ဒီပဝံသဋီကာ၌လည်းကောင်း၊ ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ အစ (၉၉)၌ လည်းကောင်း၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ တတိယ သင်္ဂီတိဝဏ္ဏနာ (၁၁၀)၌ လည်းကောင်း လာကုန်၏။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၃၅

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဗာဟိရနိဒါန်းအဖွင့် (၁၅၁) ၌ လာသော ကာလာသောကမင်း၏ သားတော် တစ်ကျိပ်ကား - -- ဘဒ္ဒသေနမင်း၊ ကောရဏ္ဍဝဏ္ဏမင်း၊ မင်္ဂုရမင်း၊ သဗ္ဗဇောမင်း၊ ဇာလိကမင်း၊ ဥဘကမင်း၊ သဗ္ဗယမင်း၊ ကောရဗျမင်း၊ နန္ဒိဝဗုဒ္ဓမင်း၊ ပဉ္စမကမင်း။

၎င်းငိုကာ ၎င်းမျက်နှာ၌ နန္ဒမင်း ကိုးယောက်ကား --- ဥဂ္ဂသေနနန္ဒမင်း၊ ပဏ္ဍုကနန္ဒမင်း၊ ပဏ္ဍုဂတိနန္ဒမင်း၊ ဘူတပါလနန္ဒမင်း၊ ရဋ္ဌပါလနန္ဒမင်း၊ ခေါင်သာဏကနန္ဒမင်း၊ သဝိကနန္ဒမင်း၊ ကေဝဋ္ဌကနန္ဒမင်း၊ ဓနနန္ဒမင်း၊ ဤမဟာဝင်ဝတ္ထု၌ သာရတ္ထဒီပနီငိုကာနှင့် တစ်မျိုးပြန်ဆိုသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၄၀ (၁)

စောရေသု ဥပနိတေသု အနုယုဒ္ဓိတွာ ဒေါသံ အာရောပေတွာ အတ္တနော ဒဿိတေသု ဝိနိစ္ဆယာမစွေဟိ ဌပိတနိယာမေနော “ဧတေသံ ဟတ္ထပါဒေ ဆိန္ဒိယာ” တိ ရာဇပုရိသေ အာဏာပေသိ၊ တေသု “နတ္ထိ ဒေဝ ဖရသု” တိ ဝုတ္တေသု မေဏ္ဍကသိင်္ဂံ ဖရသုဒဏ္ဍံ ကာသမဒ္ဒဒလံဖရသု (ဖ) လံ ကတွာ တေန ဖရသုနာ “စန္ဒဂုတ္တဿ အာဏာတိ စောရာနံ ပါဒေ ဆိန္ဒိယာ” တိ အာဟ၊ တေသု တထေဝ ကတွာ ဖရသုနာ ပဟရိတမတ္တာ တေသံ ပါဒါ ဆိန္ဒိယာ ဂတာ ပုန တေနဝ သန္နိယန္တူတိ အာဏတ္တေ တေ ပါကတိကာ ဇာတာ။ (မဟာဝင်ငိုကာ ၉-ကြောင်းပေ။ စံချပ်ကျောဘက်၊ သီဟိုဠ်စာအုပ်-၁၂၂)တို့၌ လာသည်ကို ထောက်၍ ဆိတ်ချိုအရိုး၊ ကစောရွက်ပြတ်၊ သို့မဟုတ် ကစောရိုးပြတ်ကို အသွားတပ်သော ပေါက်ဆိန်ဟု ယူဖွယ်ရှိသည်။ ရာဇဝင် ပထမတွဲ (၈၅)၌ သစ်သား အသွားတပ်သော ပေါက်ဆိန်ဖြင့်ဟု ဆိုသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၄၆ (၁)

(ဧဝံ နေသာနဿ အဓိကာရဉ္စ ဓမ္မာသောကမာတုယာ ဒေါဟဠုပ္ပတ္တိ ကထာ စ မဇ္ဈိမသင်္ဂီတိယာ (၁၁) စူဠသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယ သီဟဠုန္ဒ- ကထာယ ဝုတ္တာ)ဟူ၍ ငံသတ္တပကာသိနိ အမည်ရှိသော မဟာဝံသငိုကာ (၅) ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒ ဝဏ္ဏနာ (၁၂၈)၌ အသေအချာ မှာတော်မူသော်လည်း ယခုအခါ မဇ္ဈိမနိကာယ် (၁) မူလပဏ္ဏာသက (၁၁) စူဠသီဟနာဒသုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၊ ပေစာမူ၊ စက္ကူစာမူ အဆုဆုတို့၌ မတွေ့ရပေ။ “သီဟဠုန္ဒ- ကထာယ”ဟု ဆိုသောကြောင့် သီဟိုဠ်ဘာသာ၊ သီဟိုဠ်အက္ခရာဖြင့်

ရေးစီရင်တော်မူခဲ့သော မဟာအဋ္ဌကထာတို့၌သာလျှင်ရှိသည်။\ပါဠိဘာသာ သိဟိုဠ်အက္ခရာဖြင့် ရေးစီရင်တော်မူအပ်သော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ၏ သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာသစ် မြန်မာအက္ခရာ ပေစာ၊ စက္ကူပုံရိုက်စာ၊ ယိုးဒယား အက္ခရာ ပုံရိုက်စာ စသည် စုဋ္ဌသီဟနာဒသုတ္တ ဝဏ္ဏနာတို့၌ မရှိဟူ၍ ယူဖွယ်ရှိ၏။

ပညာရှိတို့ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရှာဖွေ၍ ယူတော်မူကြပါကုန်။ ဒေဝါနံပိယ တိဿအဘိသေကဝဏ္ဏနာ၌လည်း ၎င်းနည်းတူ ယူတော်မူကြပါကုန်။

အဘိသိက်ခန်း အကျယ်ကို အလိုရှိသူတို့သည် မောင်းထောင် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီး၏ ဗုဒ္ဓါဘိသေက စာတမ်း၌ ယူတော်မူကြပါကုန်။

စာမျက်နှာ ၄၈-(၁)

ဤစကားတို့သည် သံယုတ်အဋ္ဌကထာ (ပ) (ဗြဟ္မသံယုတ်၊ ကောကာလိကသုတ် အဋ္ဌကထာ-၂၀၀၊ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌ (တ) ဒသကင်္ဂုတ္တရ ကောကာလိကသုတ် အဋ္ဌကထာ-၃၂၉၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ (၃) ကောကာလိကသုတ် ၁၉၇၊ သာရတ္ထ ဒီပနီဋီကာ (ပ) တတိယ သင်္ဂီတိဝဏ္ဏနာ ၁၂၄၊ အဘိဓာန်) စသည်တို့နှင့်မတူ ကွဲပြားသောစကားဖြစ်၍ ပညာရှင်တို့ နှိုင်းညှိယူရန် စကားစု ဖြစ်ကုန်၏။

စာမျက်နှာ ၅၈-(၁)

“ဧဝမ္ပိ တိဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ ဝိဟာရကမ္မံ နိဋ္ဌာပေသိ” ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၊ ဗာဟိရနိဒါနကထာ စာမျက်နှာ ၃၇-၌ လာသောကြောင့် လည်းကောင်း၊

အန္တေ တိဟိ စ ဝဿာနိ၊ ဝိဟာရံ ကတွာန ခတ္တိယော။
ပရိနိဋ္ဌိတေ အာရာမေ၊ ပူဇံ သတ္တာဟ ကာရယိ။

ဟူသော ဒီပဝံသပါဌ်၊ ဆဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ ၄၆-အဆုံး ဂါတာ လာသောကြောင့် လည်းကောင်း၊

သာဓုကံ တီဟိ ဝဿေဟိ၊ နိဋ္ဌာပေသုံ မနောရမေ။
ထေရဿ ဣန္ဒဂုတ္တဿ၊ ကမ္မာဓိဋ္ဌာယ ကဿ တု။

မဟာဝင်စာကိုယ် ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒ၊ သီဟိုဠ်စာ ၃၁-၌ လာသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ “မနောရမေ သာဓုကံ တီဟိ ဝဿေဟိ နိဋ္ဌာပေသုန္တိ သမ္ပန္နော” ၎င်းမဟာဝင်ဋီကာ၊ ၎င်းစာ ၁၅၃-၌ လာသောကြောင့် လည်းကောင်း သုံးနှစ်ရှိလျှင်။လ။ ပြီးကုန်၏ ဟူသော စကားကို မှတ်အပ်၏။ ရှေးရှေး မဟာဝင်ဝတ္ထုတို့၌ကား “ခြောက်လရှိလျှင် ပြီးကုန်၏” ဟု ရှိသည်။

စာမျက်နှာ ၆၃-(၁)

ဤနေရာ၌ မဟာဝင်ဝတ္ထုကို ကြည့်ရှုလေ့လာ သူတို့၏ အကျိုးငှာ အရှင်ဥပဂုတ်-၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးပေအံ့။

အရှင်ဥပဂုတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး စိုးစံတော်မူရာ ထိုမင်းကြီးတွင် ထီးဆက်နန်းရံ အမွေခံ သားသမီး တစ်ယောက်မျှ မရ၍ ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့ကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေး မေးမြန်းတော်မူသော် ပုဏ္ဏားတို့က မဟာဒါန ပြုလုပ်ပါလျှင် အမွေခံသား သမီး ပေါ်လာပါလိမ့်မည်ဟု ဟောပြော လျှောက်တင်ချက်အရ မင်းကြီးသည် မဟာဒါနကို ပြုတော်မူလေ၏။

မကြာမီ တံငါတို့က ငါး၏ဝမ်းထဲမှရသော လူမိန်းကလေးတစ်ယောက် ကို မင်းကြီးသို့ ဆက်သလေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုသတို့သမီး ငယ်ကိုကား နတ်တို့ဆက်လာပေသည်ဟု ထင်မှတ်၍ ရင်သွေးအရင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်ခြင်း၊ သည်းထန်လျက် အထိန်းအယာတို့နှင့် ကောင်းစွာ ထားလေ၏။ အမည်ကိုလည်း သူ၏ ပဝတ္တကိုထောက်၍ မစ္ဆဒေဝီဟု ဘွဲ့ချီတော်မူလေသည်။

ထို့နောက် မင်းသမီးသည် အရွယ်ကြီးမြင့်လာသောအခါ ကိုယ်မှ မကောင်းသော အပုပ်နံ့ထွက်သဖြင့် အပါး၌ ခစားသော အခြွေအရံတို့ မစုနိုင်ကြသည်ကို မင်းကြီးကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသည်နှင့် ထိုအပုပ်နံ့

မထွက်အောင် ကြံစည်၍ မရသောကြောင့် မစ္ဆဒေဝီကို စားနပ်ရိက္ခာအစုံနှင့်
 ဖောင်ပေါ်၌ တင်ပြီးလျှင် မြစ်လယ်ကြောသို့ မျှောလိုက်လေ၏။ မြို့နှင့်
 ဝေးကွာသော တောင်ကြီး ကမ်းကြီး ရှိရာသို့ရောက်ရာ တစ်ခုသော
 မြစ်ကွေ့ကမ်းအငူက ရှင်ဥပရသေ့သည် မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ကူးလိုသဖြင့်
 အလံထူပြသည်ကို မစ္ဆဒေဝီမြင်သည်နှင့် ဝင်၍ ဖောင်ကပ်ပြီးလျှင် အကြောင်းကို
 ပေးသော် ရှင်ဥပရသေ့က “ငါသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်လိုသည်၊
 ပို့ပါ” ဟု ဆိုလေ၏။ မင်းသမီးက “အကျွန်ုပ်မိန်းမသား ဖြစ်သည်၊ မဖွယ်
 မရာရှိမည်၊ သို့သော် အကျွန်ုပ်၏ မျက်နှာကို သင်မကြည့်လျှင် ပို့ပါမည်” ဟု
 ဝန်ခံချက် တောင်းလေ၏။ ဥပရသေ့ကလည်း အာမဝန္တ ရဲရဲ ခံသဖြင့်
 ဖေါင်တော်၌တင်၍ ပို့ရာ မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းစည်း ထိပ်သောင်စပ်သို့ ကပ်ရုံ
 ပေးလေ၏။ ဥပရသေ့လည်း စည်းသောင်ပေါ်သို့ ဆင်းသောအခါ ထိုမိန်းမသည်
 မည်သည့်အမျိုးအနွယ်ဖြစ်မည်ကို သိချင်သောကြောင့် အမှတ်မဲ့ ကြည့်သည်
 ရှိသော် မျက်နှာချင်း ဆိုင်မြိုင်မိကြ၍ မစ္ဆဒေဝီ၌ ပဋိသန္ဓေ ကိုယ်ပန်ရှိ၏။

ထိုအခါ မစ္ဆဒေဝီက အသင်သည် ငါ့ကို မကြည့်ပါဟု ဝန်ခံသည့်အတိုင်း
 မညီ၊ အသင်ကြည့်သောကြောင့် အသင်၏ ဝန်သည် ငါတွင် တည်ချေပြီ၊
 သင်သည် သစ္စာမတည်သောသူဖြစ်သည်၊ သို့အတွက် အသင့်ဝန်ကို အသင်
 စောင့်ရှောက်ရမည်ဆိုသော် ရသေ့လည်း အသည်း၌ ဆွတ်ဆွတ်နာကြင်လှသဖြင့်
 ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်လေသော် နေ့လစေ့၍ သားရတနာကို ဖွားလေ၏။
 ထိုသားကို ဥပရသေ့က ပွေ့ချီယုယ နေ့ညမပြတ် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်
 ကျွေးမွေးသည်ကို အစွဲပြု၍ “ဥပဂုတ္တ” သတို့သားဟု အမည်ပေး၏။
 အရွယ်ရောက်သည့် နောက်အခါ၌ ရဟန္တာဖြစ်၍ တောင်သမုဒ္ဒရာ၌
 ကြေးပြာသာဒ်နှင့် နေတော်မူသည်။

လောကပညတ္တိပါဌ်၌ လာသည်လောက်ပင် အခြားကျမ်းဂန်တို့၌
 လာသည်ကို မတွေ့ရပူးချေ။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ စာမျက်နှာ
 ၆၃-၌ “ဇတ္ထာဟ-ကိ ဘဂဝတော မာရာဝဋ္ဋနပဋိဃာတာယ သတ္တိ နတ္ထိတိ၊
 အတ္ထိ။ တထာပိဿ ပစ္စာ ဥပဂုတ္တကာလေ ပသာဒဟေတုတ္တာ အဓိဝါသေတိ။
 ဇတ္ထ ဥပဂုတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ဝတ္တဗ္ဗံ” ဟူ၍ လာသည်။ ကစွည်းကျမ်း ကာရက

(၂၈၁) ယော ကရောတိ သကတ္တာသုတ်၏ ဥဒါဟရဏ်၌ “ဥပဂုတ္တေန မာရော ဗန္ဓော” ဟူ၍ လာသည်။ ကစ္စာယန ဝိဂ္ဂဟဒီကာ အမည်သာသော ဂဠုန်ပျံပါ၌၊ ၎င်းသုတ်၏အဖွင့် ပြည်ကြီးမိတ်ဆွေရိုက် စာမျက်နှာ (၇၂) သီဟိုဠ်ရိုက် (၆၆) ၌ “ဥပ အဓိကံ ကရောတိ အာစရတိတိ ဥပကုတ္တော” ဟူ၍ ကကြီးတစ်ချောင်းငင်နှင့်လာသည်။ “ယထာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရ (ဥပဂုတ္တတ္ထေရာ) ဒယော နိဒ္ဒိသတိ” အစရှိသည်ဖြင့် ယိုးဒယားအက္ခရာဖြင့် ပုံရိုက်သော မိလိန္ဒပညာပါဠိတော်၌ ပါသည်။ ဟံသာဝတီ၊ သုဓမ္မဝတီ၊ ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်၊ ဇေယျမိတ်ဆွေ၊ ဗြိတိသျှဘားမား ပုံနှိပ်တိုက်တို့၌ ပုံရိုက်သော မိလိန္ဒပညာပါဠိတော်စာမူ၌ (ဥပဂုတ္တထေရာ) ပုဒ် မပါလေ။ သမန္တစက္ခု-ဒီပနီကျမ်း ပထမတွဲ (၄) ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာ (၁၁) ၌ ပါသည်။ အရှင်ဥပဂုတ်၏ တန်ခိုးကြီးသောအကြောင်းသည် လောကပညတ္တိပါဠိ၌ လာသည်။ လာသောအတိုင်းပင်လျှင် ဤမဟာဝင်ဝတ္ထုကျမ်း၌ ရှေးဆရာတို့ ဖော်ပြပြီးဖြစ်၍ အသစ်ရေးရန်မလိုပြီ။ တသွာ ယေဝ (လောကပညတ္တိပွ-ကရဏေ) ဟု သာသနာတော်နှစ် (၁၇၀၀) က သီဟိုဠ်ကျွန်း ရောဟနဇနပုဒ်နေ ရှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတထေရ် စီရင်တော်မူခဲ့သော ဇိနာလင်္ကာရဒီကာ တိဝိဓဗုဒ္ဓ-ခေတ္တဝဏ္ဏနာ (၅၆) ၌ ကိုးရအောင် ရှေးကျသော လောကပညတ္တိပါဠိ အဋ္ဌကထာနှင့်မတူသော အရာတို့သည် များစွာရှိကြကုန်၏။ အချို့လည်း အဋ္ဌကထာတို့ကို ချဲ့၍ ပြသကဲ့သို့ ထင်သောအရာတို့သည် များစွာ ရှိကြကုန်၏။ ရာဇဂြိုဟ် သူဌေးသား “ပိယဒဿီ” သူငယ် ဖုတ်ဆွမ်းလောင်းသော ဝတ္ထုသည်လည်း လောကပညတ္တိပါဠိ၌ပင် လာသည်။ ၎င်းကို အနာဂတေ “ပိယဒါသော” နာမ ကုမာရော ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ “အသောကော” နာမ ဓမ္မရာဇာ ဘဝိဿတိ စသော သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ (၃) မဟာ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဖွင့် ဓာတုထူပပူဇာဝဏ္ဏနာ ၂၀၄၊ မဟာထူပဝံသ သီဟိုဠ်စာ ၃၃။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ (၄) အဋ္ဌကထာကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ ၄၄၄-တို့နှင့် နှိုင်းနှိုင်းသော် အစပေါ်လာသကဲ့သို့ ထင်သည်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၆၃ (၁)

ကေန ကာရဏေန မာရောတိ၊ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ပုနဗ္ဗဝနိဗ္ဗတ္တာနံ စတူဟိ မာရေဟိ ပုနပျုနံ မာရယတိတိ တသ္မာ မာရောတိ။ ကထံ? ပါပိမာတိ နာမံ လဘတေ။ ပါပဗုဒ္ဓိ၊ ပါပသင်္ကပ္ပေါတိ ဝုတ္တံ ပါပမဿ အတ္ထိတိ သော ပါပိမာတိ ကေန ကာရဏေန ဣဒ္ဓိမာ စ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တော စ။ သော စ အတိတေ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓေသု ပုဗ္ဗမာရဿ ဣဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ ဝိဝိကောရဏံ ပဿိတွာ ဗုဒ္ဓသာသနေ စ ကတာဓိကာရော သီလသမာဒါနေန ဥပေါသထဝါသေန ဒါနသံဝိဘာဂေန စ အတ္တနာ နိယမံ ဒါနံ ဒတွာ ယထာ သော မာရော ပါပိမာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အန္တရာယကရော အဟောသိ။ ဣဒ္ဓိမာ စ ဝသတ္တိ စ ဧတေန ကုသလေန ပါပစိတ္တေန စ ပဏိဓာနံ အကာသိ ဣဇ္ဈတိ မနောပဏိဓာနံ။ တတော မနုဿဘာဝတော စဝိတွာ မာရလောကေ ဥပ္ပန္နော။ တေန ကုသလသမာဒါနေန ပါပမနော ပဏိဓာနေန စ သဗ္ဗဘဝသမ္ပတ္တိ သမ္ပန္နော ဟု လာသော လောကပညတ္တိပါဌံ ၁၈၊ ဒေဝလောက ဝိဘာဂကဏ္ဍကို ထောက်၍ မာရ်နတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိအပ်၏။

စာမျက်နှာ နံပါတ် ၇၀ (၁)

ကုစ္ဆိဝါတော သမုဋ္ဌာသိ။ လ။ သော ပန ကုစ္ဆိဝါတော ဗလဝတရော ဃဋသတေနာပိ ဂူပသမေတုံ အသက္ကုဏေယျော အဟောသိ။ [သာရတ္ထ ဒီပနိဋီကာ၊ (ပ) နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ-၁၃၆]၌ ဝမ်းတွင်းလေနာဟု လာသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၇၁ (၁)

ပါဒေ ကိဋ္ဌဝိသေန ဖုဋ္ဌော၊ သဝေဒနာပ္ပတ္တော အာသိတိ အတ္တော။ ကိဋ္ဌဿ ကိဋ္ဌာနံ ဝါ ဝိသံ ကိဋ္ဌဝိသံ၊ တေန ကိဋ္ဌဝိသေန ဖုဋ္ဌောတိ အတ္တော။ တသ္မိံ ဟိ အထေကဒိဝသံ ဂုဗ္ဗဝါသိံ ကိဋ္ဌံ ပရိအက္ခမန္တေ တဿ သရီရံ ဝိသံ ပါဝိသိ၊ တေန သော အာတုရော အဟောသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟူ၍ ဝံသတ္ထပ္ပကာသိနီခေါ် မဟာဝံသဋီကာ၊ သီဟိုဠ်စာမျက်နှာ (၁၅၉)၌လာသည်။ (၆၂၃) ကိဋ္ဌ၊ ဗန္ဓနေ အကိဋ္ဌ၊ ဂမနေ ဝါ ဒီဃာဒီ ဟု အဘိဓာန်ဋီကာ

(၂၉၇)၌ လာသည်။ အတ္တနော ကာယေန သတ္တေ ဟိသတိတိ ကိဋ္ဌ၊ ကိဋ္ဌ ဟိသာယံ ဟု သမာသ် ဂဠုန်ပျံပါ၌ (၇၉)၌လာသည်။ ကိဋ္ဌော=ပိုးဟု အဘိဓာန်နိဿယကျော်အောင်စံထားမှု၌ လာသည်။ ကိဋ္ဌော စ၊ ပေါက်ဖက်လည်းဟု သဒ္ဒါကြီးနိဿယ၊ ထိုထိုသဒ္ဒါနိတိ သုတ္တမာလာ နိဿယတို့ ဆိုကြကုန်သော်လည်း ကေစိ ပန ဝိစ္ဆိကာနာမကေန “ကိဋ္ဌ” ဝိသေန ဥဋ္ဌော ထေရော ဟူ၍ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ (၁၃၆)၌ ဆိုသောကြောင့် “ကင်းမြီးကောက်”ဟူ၍ ဆိုသင့်၏။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၉၁ (၁)

နဂ္ဂ=အချည်းနှီး အဝတ်မရှိသောသူ။ ဒီပ=ကျွန်း၊ အချည်းနှီး အဝတ်မပါသောသူတို့ တက်ရောက်ရာကျွန်း ဆိုလိုသည်။

မဟိလာ=မိန်းမ။ ဒီပ=ကျွန်း။ မိန်းမတို့ တက်ရောက်ရာကျွန်း ဆို လိုသည်။ ဘရိယောက္ကန္တ ဒီပ ဟူရာ၌ကား မယားခုနစ်ရာတို့ တက်ရောက်ရာ ကျွန်းဟု အဓိပ္ပာယ်ယူ။

မဟိလာနံ အာရုဠာ နာဝါ၊ ဂတာ ဒီပံ အဝဿကံ။
နာမဓေယျံ တဒါ အာသိ၊ မဟိလာရုဠန္တိ ဝုစ္စတိ။

(ဒီပဝံသ၊ နဝမပရိစ္ဆေဒ ၅၄-၁၄)

သုပ္ပါရကဆိပ်ဟူသည် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ စသည်၌လာသော ဤ ဓမ္မုဒိပ်ရှိ သုပ္ပါရက သင်္ဘောဆိပ် ဖြစ်ကြောင်းကို အောက်ပါ ဒီပဝင်ကိုရှု၍ ယူသင့်၏။

(၁၆) ဩရောဟိတွာန သုပ္ပါရံ၊ သတ္တသတဉ္စ တေ တဒါ။
ဝိပုလံ သက္ကာရသမ္မာနံ၊ အကံသု တေ သုပ္ပါရကာ။

(၂၂) လင်္ကာဒီပံ အနုပ္ပတ္တော၊ ဇဟိတွာ ဓမ္မုဒိပကံ။

(၂၆) တယော မာသေ ဝသိတွာန၊ ဝိဇယော ဘာရကစ္ဆကော။

(၂၇) လင်္ကာဒီပ မုပါဂမ္မ၊ ဩရောဟိတွာ ထလေ ဌိတာ။

(ဒီပဝံသ၊ နဝမပရိစ္ဆေဒ-၅၅)

ဤ ဒီပဝင်အဆို ဓမ္မုဒိပ်ကို ရောက်ပြီးမှ သိဟိဋ္ဌသို့ရောက်သည်။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၉၆ (၁)

“သိရိသဝတ္ထု” အမည်ရှိသော ဘီလူးမြို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် အခါ၌သာ တည်သည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော် ဝလာဟကမြင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် (ဒုကနိပါတ်-၅၊ ရူဟကဝဂ် ၁၉၆၊ ဝလာဟကဇာတ် အဋ္ဌကထာ၊ ၁၁၆)၌ [အတိတေ တမ္မပဏ္ဏိဒီပေ “သိရိသဝတ္ထု” နာမ ယက္ခနဂရံ အဟောသိ] စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူလေပြီ။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၉၇ (၁)

တမ္မပါဏိ

တမ္မပါဏိဟူသော အမည်သည် ဇမ္ဗူဒိပ်၌လည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကဝဂ်၏ အဖွင့် အရှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူသော မဟာနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော် ၇-တိဿမေတ္တေယျ သုတ္တနိဒ္ဒေသ ၁၂၀။ ၁၅- အတ္ထဒဏ္ဍ သုတ္တနိဒ္ဒေသ ၃၂၆ တို့၌ တိဂုမ္ဘံ ဂစ္ဆတိ။ လ။ တမ္မပဏ္ဏိံ ဂစ္ဆတိ။ လ။ မူလပဒံ ဂစ္ဆတိဟု မိန့်တော်မူပြီ။ တိဂုမ္ဘံ ဂစ္ဆတိတိ အာဒိနိ မူလပဒံ ဂစ္ဆတိတိ ပရိယောသာနာနိ စတုဝိသတိပဒါနိ ရဋ္ဌနာမေန ဝုတ္တာနိ-ဟု တိုင်းအမည်ဖြစ်ကြောင်းကို တိဿမေတ္တေယျ သုတ္တနိဒ္ဒေသ အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူ၏။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၉၇ (၂)

“သီဟဿ လာနတော ဂဟဏတော သီဟဋ္ဌော၊ သီဟကုမာရော။ တံဝံသေ ဇာတတာယ တမ္မပဏ္ဏိဒီပေ ခတ္တိယာနံ တေသံ နိဝါသတာယ တမ္မပဏ္ဏိဒီပဿ သီဟဋ္ဌဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော” (ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်သီလက္ခန္ဓံ ဋီကာဟောင်း၊ ဂန္တာရမ္မ သတ္တမဂါထာ အဖွင့်-၁၆။ ၎င်း ဂါထာအဖွင့် မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသဋီကာ၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂ

သံယုတ်ဋီကာ။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ဧကကနိပါတ် ဋီကာ-၁၉။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ (ပ) အဋ္ဌမဂါထာ အဖွင့်-၁၉) “သီဟံ လာတိ ကဏှာ တိတိ သီဟလော လကာရဿ ဌကာရံ ကတွာ ယထာ ဂရဋ္ဌောတိ။ လ။ သီဟဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော” (သီလက္ခန်ဋီကာသစ်-၂၈။ မဟာဝံသ- ၄၆။ မဟာဝံသ ဋီကာ-၁၈၀။ အဘိဓာန် ဋီကာ-၁၈၅။ ဂါထာ အဖွင့်-၉၇။ သဒ္ဒနိတိဓာတုမာလာ-၁၅၉)။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၀၅ (၁)

ဒီပဝံသကျမ်း၌ကား ဤညီနောင်ခြောက်ယောက်အမည်ကို တစ်မျိုးဆို၏။ ထိုခြောက်ယောက် အမည်ကား ရာမ၊ တိဿ၊ အနုရာဓ၊ မဟာလိ၊ ဒီဃာဝု၊ ရောဟိဏိ ဟူ၏။

- (၆) ရာမော တိဿော အနုရာဓော စ၊ မဟာလိ ဒီဃာဝု ရောဟိဏိ။
ဂါမဏိ သတ္တမော တေသံ၊ လောကနာထဿ ဝံသဇာ။
(ဒီပဝံသ ဒသမပရိစ္ဆေဒ-၅၇)

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၁၃ (၁)

မင်းသားသည် မြည်းမကို ယူဆောင်၍ ဥဒုမ္မရတောင်သို့ သွားပြီးလျှင် ထိုတောင်၌ လေးနှစ်ပတ်လုံးနေ၏။ ထိုတောင်၌ လေးနှစ်နေပြီးမှ အရိဋ္ဌတောင်သို့ ပဏ္ဍုကာဘမင်းသွားကြောင်း မဟာဝင်စာကိုယ်၌ ဆိုသည်။

- (၆၂) ဂန္ဓာ တံ ဓူမရက္ခံ သော၊ တမာရယု မဟဗ္ဗလော။
တတ္ထ စတ္တာရိ ဝဿာနိ၊ ဓူမရက္ခနဂေ ဝသီ။
(၆၃) တတော နိက္ခမ္မ သဗလော၊ အာဂမ္မာ ရိဋ္ဌ ပဗ္ဗတံ။
ယုဒ္ဓကာလ မပေက္ခန္ဓော၊ တတ္ထ သတ္တ သမာဝသီ။
(မဟာဝံသ ဒသမပရိစ္ဆေဒ- ၆၃)

စာမျက်နှာ-၁၁၈ (၁)

အဘယမင်းသား၊ ဒေဝါနံပိယတိဿမင်းသား၊ မဟာနာဂမင်းသား၊ ဥတ္တိယမင်းသား၊ မတ္တာဘယမင်းသား၊ မိတ္တမင်းသား၊ မဟာသီဝမင်းသား၊ အသေလမင်းသား၊ သုဝဏ္ဏပိဏ္ဍတိဿမင်းသား၊ ခီရမင်းသား၊ ပေါင်းသားတော် တစ်ကျိပ်၊ သီဝလိဒေဝီမင်းသမီး၊ အနုဠာဒေဝီမင်းသမီး၊ ပေါင်း သမီးတော် နှစ်ပါး၊ (ဒီပဝင်ကျမ်း သတ္တရသမပရိစ္ဆေဒ စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၀၀)၌ လာသော မုဋ္ဌသီဝမင်းကြီး၏ သားတော်၊ သမီးတော်တို့၏ အမည်တို့တည်း။ မုဋ္ဌသီဝဿ ဇေဋ္ဌပုတ္တော အဘယော နာမ၊ ဒေဝါနံပိယတိဿော၊ ဥတ္တိယော၊ မဟာသီဝေါ၊ မဟာနာဂေါ၊ မတ္တာဘယော၊ သူရတိဿော၊ ကီရနာမကောတိ ဣမေသံ နဝမော အသေလောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ (မဟာဝံသဋီကာ-၃၀၃)

စာမျက်နှာနံပါတ်- ၁၂၆ (၁)

သံယုတ္တနိကာယ် (၃) သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ အာသီဝိသဝဂ် ပဌမ သုတ်တည်း။ စတုက္ကဂုံတ္တရပါဠိတော် ဝလာဟကဝဂ် (၁၀)သုတ်-၄၂၅။ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠိတော် စတုက္ကနိဒ္ဒေသ-၁၄၉တို့၌လည်း တစ်မျိုး လာသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၁၂၆ (၂)

မဇ္ဈိမနိကာယ် ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် (၃၀) ဒေဝဒူတသုတ်- ၁၉၅၌ လည်းကောင်း၊ တိကဂုံတ္တိရ် ပါဠိတော်-၄၊ ဒေဝဒူတဝဂ် ဆဋ္ဌမသုတ်- ၁၃၃၌ လည်းကောင်း လာသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၂၆ (၃)

သံယုတ္တနိကာယ် နိဒါနဝဂ် ၄၊ အနမတဂ္ဂသံယုတ်-၃၈၇ စသည်တည်း။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၁၂၆ (၄)

အဂုံတ္တရနိကာယ်၊ သတ္တကနိပါတ်-၇၊ မဟာဝဂ်၊ အဋ္ဌမသုတ်- ၄၉၅၌ လာသည်တည်း။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၂၇ (၁)

ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဇာတကဋ္ဌကထာ (သတ္တမ) မဟာနိပါတ်-၅၄၅၊
မဟာနာဒရ ကဿပဇာတ် ၁၀၅-၌ လာသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ်-၁၂၇ (၂)

စတုတ္ထဂုံတ္တရ-၃ ဥရဝေလဝဂ်၊ စတုတ္ထသုတ် ၂၈၅-၌ ကောဠိကာရာမေ
ဟု မြန်မာရှေးစာမူ၊ ကာဠကာရာမေ ဟု သီဟိုဠ်စာမူ-၂၁၂ ဆဋ္ဌမူ-၃၃၃ ၌
ရှိသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၂၇ (၃)

ကဿပဂေါတ္ထထေရ်၊ မူလကဒေဝထေရ်၊ ဒုန္နုဘိဿရထေရ်၊
သဟဿဒေဝထေရ် ဟူ၍ သီဟဠက္ခရာ မဟာဝံသဋီကာ ၂၂၂-၌ လာသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၂၇ (၄)

သံယုတ်နိကာယ်-၅၊ မဟာဝဂ်-၁၂၊ သစ္စသံယုတ် ၂၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဝဂ္ဂ၊
ပထမသုတ် ၃၆၈-၌ လည်းကောင်း၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဝိနည်း မဟာဝါပါဠိတော်
(၁) မဟာခန္ဓက ၁၄-၌လည်းကောင်း လာသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၃၇ (၁)

အနုဠာဒေဝီတိ ရညော ဇေဋ္ဌဘာတုဇာယာ အနုဠာဒေဝီ [သာရတ္ထဒီပနီ
ဋီကာ (ပ) ၁၇၆။ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ-၃၄]တို့နှင့် မဟာဝဂ် စာကိုယ်ညီအောင်
ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း၏ ညီတော်ရှစ်ယောက် တို့တွင် အကြီးဆုံး မဟာနာဂမင်း
ကို “ဇေဋ္ဌဘာတု” ယူရာ၏။ သို့မှကိုက်မည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၅၄ (၁)

မဟာဝဂ်ဋီကာ၌ ၁၂-ဂါထာ မပါ။ အချို့မဟာဝဂ်စာကိုယ် (၉၀)၌
ပါသည်။

၄၅၈

မဟာဝင်ဝတ္ထု

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၅၅ (၁)

သံယုတ္တနိကာယ် ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်-၃၊ ခဇ္ဇနိယဝဂ် သတ္တမသုတ် (၆၀) ဌ် လာသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၅၅ (၂)

၎င်း ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်-၅၊ ပုပ္ဖဝဂ် စတုတ္ထသုတ် (၁၀၀)ဌ် လာသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၅၇ (၁)

“ပဉ္စပညာသဘာတူဟိ” ဟူသော မဟာဝင် ပါဠိ၌ ဆိုလတ္တံ့သော (ဧတေ) ဒွါသဌိ အရဟန္တာနှင့် ညီအောင် “စတုပညာသဘာတူဟိ” ဆိုလို၏။ သိန်းယုတ္တသာဖြင့် ရေးအပ်သော မဟာဝင်၌ “စတုပညာသာယ သဒ္ဓိ” ဆိုသည်၏-ဟူ၍ ၉-ကြောင်းပေ၊ ဟးချပ် ကျောဘက် ၂-ကြောင်းတွင် ကဝိန္ဒာဘိသဒ္ဓမ္မဓရဓဇ မဟာဓမ္မရာဇဂုရု၊ တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူခဲ့သော မဟာဝင်နိဿယဟောင်း၌ ဆိုသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၆၀ (၁)

သဟာယော တေ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ (မရပိယော)။

ပသန္နော ဗုဒ္ဓသမယေ၊ ထူပံ ကာရေတု မိစ္ဆတိ။

(မဟာဝင် အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ-၉၅)။ ။

(၁၁) “မရပိယော”တိ “ဒေဝါနမ္ပိယတိသော” တိ ပဋိလဒ္ဓဂုဏ နာမကော ရာဇာ။ ။ (မဟာဝင် ဋီကာ စာမျက်နှာ-၂၆၆ ။ ။ ဂါထာ ၅၀) အာကာသေန ဂတာမရူ။ ။ ဂါထာ (၇၀) အာမောဒိတာ နရမရူ။ ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်။ သုမေဓပတ္ထနာကထာ-၃၁၀။ ၃၁၂။ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာ နိဒါန်း။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဒါန်း။ မရမာ တိ ရူပကာယေန သဟေဝါတိ မရဒေဝေါ။ ဣာဒိမောဂ္ဂလာန် ဒုတိယသုတ် ၁၀-တို့ လာပါလျက် အချို့က “မရပိယတိသ” ကို သိဟိဋ္ဌ ဘာသာ ဟု ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ မာဂဓ ဘာသာလျှင်တည်း။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၇၆ (၁)

ဘိက္ခုနီမတစ်ကျိပ်တစ်ယောက်ကား (၁) သဃ်မိတ္တာထေရီ၊ (၂) ဥတ္တရာထေရီ၊ (၃) ဝိစက္ခဏာထေရီ၊ (၄) ဟောမာထေရီ၊ (၅) မဿာရဂလ္လာထေရီ၊ (၆) အဂ္ဂိမိတ္တာထေရီ၊ (၇) ဒါသိကာ ထေရီ၊ (၈) ဖေဂ္ဂုပဗ္ဗတာထေရီ၊ (၉) မတ္တာထေရီ၊ (၁၀) မလ္လာထေရီ၊ (၁၁) ဓမ္မဒါသိယာထေရီ ပေါင်း တစ်ကျိပ် တစ်ယောက်တည်း။ (ဒီပဝင်အဋ္ဌကထာ အဋ္ဌာရသမ ပရိစ္ဆေဒ စာမျက်နှာ ၁၀၄-၁၀၅) တို့၌ လာကုန်၏။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၈၂ (၁)

ကဒမ္မ ပုပ္ဖ ဂုဗ္ဗန္တေ၊ ဆူးရစ်ချုံ အစွန်း၌-ဟူ၍ ကဝိန္ဒာဘိသဒ္ဓမ္မဓရ ဓဇ မဟာဓမ္မရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်ခဲ့သော မဟာဝင်နိဿယဟောင်း ၉-ကြောင်းရေး-ပေ၊ ‘တ’ချပ်-ကျောဘက် တစ်ကြောင်း၌ ဆိုသည်။ ကဒမ္မော=ထိမ်။ ဝိယကော=ထိမ်။ နိပေါ=ထိမ်။ (မအူလည်းဟူ၏။)ဟူ၍ အဘိဓာန်ဂါထာပုဒ်ရေ (၅၆၁) ကျော်အောင် စံတား နိဿယ၌ဆိုသည်။

စာမျက်နှာ နံပါတ်-၁၈၄ (၁)

ဣတိ ကောဓဝသံ ဂန္ဓာ၊ အတ္တနော နတ္ထကာရိကာ။

မဏ္ဍုကဏုကယောဂေန၊ မဟာဗောဓိ မဃာတယိ။

(မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ-၁၁၂)

မဏ္ဍုကကဏုကယောဂေနာတိ ဝိသမဏ္ဍုကကဏုကောဋုနေန။

တတောတိ တတော မဟာဗောဓိမတကာလာ။

(မဟာဝံသဋီကာ စာမျက်နှာ-၂၆၅)

“သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ မိဖုရားငယ် (အာဒရာသျှိတာ) သည် တစ်ည၌တည်းပင် မဟာဗောဓိပင်ကို ငှူးဖြိုးသတ်ဖြတ်ပစ်၍ သိရိဓမ္မာ သောကမင်းကြီးသည် တစ်ခုသော ညောင်စေ့ကိုရ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ စိုက်တော်မူ လျှင် တခဏချင်းပင် မီးခိုးကဲ့သို့တက်၍ ခက်လက်ပင်စည်နှင့်တကွ အပြည့်အစုံ

ပြစ်ထွန်းမည်ကားလာလေသည် စသည်ဖြင့် “အဂ္ဂဓမ္မာလင်္ကာရ ကဝိဓဇ
မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု” တံဆိပ်တော်ရ သင်္ဃဇာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏
စကားပုံစာအုပ် မျောက်နှာ(၂၈၈)၌ ဆိုသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၇၁-ခု၊
တန်ခူးလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့ မဟာဗောဓိပင်သို့ ဇေယျကျော်သူ၊ ဇေယျ
ကျော်ထင်၊ ဇေယျကျော်စွာတို့ ရောက်၍ တောင်စူးစူးထွက်သည့် ခက်မက
ခက်လက်သုံးကိုင်းဖြာသည်တွင် အောက်ပိုင်းလုံးပတ် ငါးထွာ တစ်မိုက်ကို
သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး ပင့်ဆောင်လေသောကြောင့် ပြတ်လျက်ရှိသည်
စသည်ဖြင့် သုသောဓိတ မဟာရာဇာဝင်တော် ပဉ္စမအုပ်၊ စာမျက်နှာ (၁၈၁)
၌ ဆိုသည်။

“ဗုဒ္ဓဂယာ”ဟူ၍ ယခုတိုင်အောင် ခေါ်လေ့ရှိသော အခါ၌။ လ။ ပေ
၃၀-ခန့် အမြင့်ရှိသော မြေကတုတ်ပေါ်တွင် အပင်တစ်ခြမ်း သေလျက်ဖြစ်သော
ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ကြီး တစ်ပင်ရှိလေသည် ဟူ၍ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၇၄-
ခုနှစ် ပုံရိက်သော (ပထဝီဝင်ချုပ်စာအုပ်) နံပါတ် (၂၁၅)၌ ဆိုသည်။
၎င်းစကားအရပ်ရပ်တို့ကို ရှေ့နောက်နှိုးနှော၍ ရှုတော်မူကြပါကုန်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၁၉၁ (၁)

“ဒမိဋ္ဌ”ကို ကျေးကုလား ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကျည်းကုလား လူမျိုးဟူ၍
လည်းကောင်း ရေးကြကုန်၏။ ကြေးအိုး ကြေးခွက်တို့ကို အသုံးများသော
ကြောင့် ကြေးကုလားလူမျိုးဟူ၍လည်း ဆိုကြကုန်၏။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၁၉၆ (၁)

ကလျာဏီမြို့၌ ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရား၏ ခမည်းတော် တိဿမင်းကြီး၏
အဆက်ကား မုဋ္ဌသီဝမင်းကြီး၏ သားတော် ဥတ္တိယမင်းသည် ရှိ၏။
၎င်း၏သားတော် ဥတ္တိယပင်ရှိ၏။ ၎င်းဥတ္တိယမင်း၌ သားတော်နှစ်ယောက်ရှိ၏။
၎င်းတို့တွင် အကြီးကို ဘကြီးတော် ဒေဝါနမ္ဘိယတိဿမင်း၏ အမည်တူပြု၍
“မရပိယတိဿ”မှည့်၏။ ကလျာဏီတိဿတွင်၏။ သားအငယ်ကို မိမိ
ခမည်းတော်၏ အမည်တူ မှည့်၏။ ဤသို့ ဆွေမျိုးဆက်စပ်သော်

ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးနှင့် ဝိဟာရဒေဝီမိဖုရားကြီးသည် မောင်နှမသုံးဝမ်းကွဲ
တော်စပ်လေသည်။ (မဟာဝင်ဋီကာလာအဓိပ္ပာယ်တည်း။)

စာမျက်နှာနံပါတ် ၁၉၈ (*)

မဟာဝင်စာကိုယ် ဋီကာပါဌ် တေလကဋ္ဌာဟဂါထာ (၁၀၀)ပါဌ်တို့၌
မထေရ်၏အမည်မပါ။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၁၉၈ (၂)

ကလျာဏိက ရဟန္တာ အရှင်သည် ဟောကြားဆုံးမတော်မူခဲ့သော
၁၄-လုံးဘွဲ့ချည်း ဂါထာ ၁၀၀-ကို ဆီပူဒယ်အိုးအတွင်းက ဟောတော်မူခဲ့ခြင်း
ကြောင့် “တေလကဋ္ဌာဟဂါထာ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဂါထာ ၁၀၀ ရှိသော
ကြောင့် “တေလကဋ္ဌာဟသတက” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။
၎င်းကို သက္ကတ ဗင်္ဂါလီဘာသာမှ ပဲနွယ်ကုန်းမြို့ သိမ်ကျောင်းဘုန်းကြီး
အရှင်စန္ဒောဘာသ မဟာထေရ် မာဂဓဘာသာသို့ပြန်၍ မန်လည်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးအား နိဿယစီရင်တော်မူရန် လျှောက်တောင်းပန်ရာ
၎င်းဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူခဲ့သော နိဿယကို ၁၂၈၁-ခု၊
တန်ခူးလဆန်း ၄-ရက်နေ့က ပုံရိုက်ပြီး၎င်း ၁၆ ချက်နှာ ၉၅-ရှိ တေလကဋ္ဌာဟ
ဂါထာပါဌ် နိဿယကို လည်းကောင်း၊ ယူပိဓကနာယကသည် စီရင်သော
ဗျာချာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သန္တဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်သော
သီဟိုဠ်ဘာသာနိဿယ သန္တသဟိတ တေလကဋ္ဌာဟဂါထာ ပေါ်တ္ထက
စာမျက်နှာ ၄၀-ရှိကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာကြည့်ရပေ၏။ ၎င်းမှတစ်ပါး
“ပဇ္ဇမဓုသတက” “အနုရုဒ္ဓသတက” “ဇာတကသတက” “ဝုတ္တမာလာ
သတက” စသော သတကများစွာတို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ရှိကြကုန်၏။
ထိုရဟန္တာအလောင်းသည် ရှေးသောဘဝက နွားကျောင်းသား သူငယ်ဖြစ်စဉ်
ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော နွားနို့ပူထဲသို့ ယင်ငယ်ကို ထည့်ဖူးသော အကုသိုလ်ကံ
မကောင်းမှုကြောင့် ဟူ၍ (ရသဝါဟိနီပါဌ် ကာကဝဏ္ဏတိဿ ဝတ္ထု၊
စာမျက်နှာ-၅၇)၌ လာသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၀၆ (၁)

ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီး၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်းကြီး၊ နန္ဒိမိတ္တ အစရှိသော သူရဲကြီးတစ်ကျိပ်တို့၏ ရှေးဘဝ အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့သည် သဟဿဝတ္ထုအမည်ရှိသော ရသဝါဟိနီပါဌ် စာကိုယ်ဋီကာ၌ လာသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၀၇ (၁)

နယုတေ ဗန္ဓိယတေ ယာယ သာ နဒ္ဓိ၊ နဟ ဗန္ဓနေ တော နဒါဒိ ဟူ၍ အဘိဓာန်ဋီကာ ဂါထာနံပါတ်-၅၂၆၊ အဘိဓာနပုဒ်ပိကာသုစိ ၃၁၉၌ လာသောကြောင့် လည်းကောင်း (န သံယုတ်နှင့်လည်း ရှိ၏။ အနက်အတူပင်) ဟူ၍ ကျော်အောင်စံထား အဘိဓာန်နိဿယ၌ မှာသောကြောင့် လည်းကောင်း နဒ္ဓိမိတ္တ၊ နန္ဒိမိတ္တနှစ်မျိုးပင်ရေးသင့်၏။ နန္ဒိန္ဒိ သပ္ပဏတိကံ တဏှံ ရာဂန္တိ နိပ္ပိတိကံ တဏှံ-၉၄။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ-၂၆၆။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌ တဏှာကို နန္ဒိ-ဟု ဒေသွေးနှင့်ရေးကုန်၏။ ဤ၌ ကြီးဟော၊ လွန်ဟောဖြစ်၍ နန္ဒိဟု မရေးသင့်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၂၂

ကျေး ၂၈-ပြည်ထောင်

(၁) မဟိယင်္ဂဏ အရပ်၊ (၂) အမွတိတ္ထမြို့၊ (၃) ထို့နောက် ကျေးမင်း ၇-ယောက်၊ (၁၀) ဒေါဏမြို့၊ (၁၁) ဟာလကောလမြို့၊ (၁၂) နာဠိသောဗ္ဗမြို့၊ (၁၃) ဒိဃာဘယဂလ္လကမြို့၊ (၁၄) ကစ္ဆတိတ္ထမြို့၊ (၁၅) ကောဋမြို့၊ (၁၆) ဟလဝဘာဏကမြို့၊ (၁၇) ဝဟိဋ္ဌမြို့၊ (၁၈) ဂါမဏိမြို့၊ (၁၉) ကုမ္မရွာ၊ (၂၀) နန္ဒိရွာ၊ (၂၁) ခါဏုရွာ၊ (၂၂) တမ္မရွာ၊ (၂၃) ဥဏ္ဏမရွာ၊ (၂၄) တမ္မ ကုန္ဒမမြို့၊ (၂၅) ဝိဇိတမြို့၊ (၂၆) ဂိရိလကမြို့၊ (၂၇) မဟေလမြို့၊ (၂၈) အနုရာဓမြို့၊ ဤကား ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး တိုက်တော်မူသော မြန်မာပြည်၌ ပြောရိုး ပြောစဉ်ရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းပေါ်ရှိ ကျေး၂၈-ပြည်ထောင်တည်း။ ဘလ္လကစစ်သူကြီးနှင့် တိုက်သောစစ်ပွဲကား ၂၉-ကြိမ်မြောက် ဖြစ်၍ ဤ၌ မပါပေ။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၃၁ (၁)

- (၁၀၉)သဂ္ဂမဂ္ဂန္တရာယော၊ စ၊ နတ္ထိ တေ တေန ကမ္မုနာ။
 ဒိယမုမနဇာ စေတ္ထ၊ ဃာတိတာ မနဇာဓိပ။
- (၁၁၀)သရဏေသု ဌိတော ဧကော၊ ပဉ္စသီလေပိ စာပရော။
 မိစ္ဆာဒိဌိ စ ဒုဿီလ၊ သေသာ ပသုသမာ မတာ။

ဟူ၍ မဟာဝင်ပါ၌ ရှိသောကြောင့် တစ်ယောက်ကို သရဏဂုံတည်သော လူ၊ တစ်ပိုင်းကို ပဉ္စသီလရှိသောလူ-ဟု ယူရအံ့ သကဲ့သို့နေ၏။ အပ္ပသာဝဇ္ဇ အပြစ်နည်း၊ မဟာသာဝဇ္ဇ အပြစ်ကြီး ၎င်း ၂-ရပ်တို့ကို ပြဆိုရာ သမ္မောဟ ဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ-၁၄၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်းအဖွင့်-၃၆၆။ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ ကာမာဝစရကုသလ ဒွါရကထာ-၁၂၃ စသည်တို့ကို ထောက်က မဟာဝင်ဝတ္ထု၌ ရှိသောအတိုင်း သင့်လျော်လှပေ၏။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၆၆ (၁)

ရှင်မာလဲ

ထိုမလိယ မဟာဒေဝ ရဟန္တာမဟာထေရ်ကိုပင် ရှင်မလဟူ၍လည်း ကောင်း၊ ရှင်မာလဲဟူ၍ လည်းကောင်း မြန်မာပြည်၌ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ပါလိလေယျက ဆင်ကို ပလလဲဆင် ခေါ်သကဲ့သို့တည်း။ မလိယ မဟာဒေဝ ထေရ်သည် စူဠဂလ္လကရွာသား ဥပါသကာတစ်ယောက်ကိုခေါ်၍ စူဠာမဏိ စေတီတော်ကို ဖူးမြော်ရန် ကြွတော်မူရာတွင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ မေတ္တေယျ အလောင်းတော်နတ်သားနှင့် တွေ့၍ ၎င်းက ၎င်းဥပါသကာအား နတ်ပုဆိုးတစ်စုံ ပေးလိုက်ကြောင်း စသည်သည် ရသဝါဟိနီ စာကိုယ်ပါ၌ စူဠဂလ္လဝတ္ထု-၁၆၃၊ ရသဝါဟိနီဋီကာပါ၌ ၈၁-၌ လာသည်။ ၎င်းမှတစ်ပါး သီဟဠဝတ္ထုပါ၌ သုံးခုမြောက်သော မေတ္တေယျဝတ္ထု၌လည်း စေမနသုယျတေ။ တမဗပဏိဒီပေ၊ ရောဟနဇနပဒေ၊ ကမ္မောဇဂါမေ၊ မာလေယျထေရော ပတိဝသတိ-ဟူ၍ မဟာဒေဝထေရ်ကိုပင် ဆိုသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၆၉ (၁)

မေတ္တေယျဘုရားရှင်

လူတို့သက်တမ်း ရှစ်သောင်းရှိကုန်လတ်သော် ဤဗာရာဏသီပြည်သည် ကေတုမတီ မင်းနေပြည်ဖြစ်လတ္တံ့။ လ။ အသက် ၈၀၀၀၀-တမ်း၌ အရဟံအစရှိသော ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ရှိသော မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော် မူလတ္တံ့ဟု သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော်-၃၊ စက္ကဝတ္တိသုတ်-၆၃၌ ဆိုသည်။ သုဗြဟ္မာပုဏ္ဏား၊ ဗြဟ္မဝတီပုဏ္ဏားမတို့သည် မေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်၊ မယ်တော်ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ (၃) ၁၃၊ အဘိညာနိဒ္ဒေသ-၆၅၊ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ-၄၊ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ ၄၄၁ တို့၌ ဆိုကုန်၏။ မေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရား၏ မယ်တော် ဗြဟ္မဝတီပုဏ္ဏားမ၊ ခမည်းတော် သုဗြဟ္မာပုဏ္ဏား၊ ဘုရားလောင်း၏ ငယ်မည်တော် အဇိတ၊ ကြင်ရာတော် တစ်သိန်းတို့တွင် စန္ဒမုခိမိဖုရားသည် အဂ္ဂမဟေသီ၊ သားတော်ကား ဗြဟ္မဝဒ္ဓန၊ စံတော်မူသော ဩသာဒ်တော်ကား သိဝိဝဒ္ဓဉ္စာသား၊ ဝနမာနဉ္စာသား၊ သိဒ္ဓတ္ထဉ္စာသား၊ စန္ဒကဉ္စာသားအားဖြင့် လေးဆောင်တည်း။ အနှစ်ရှစ်ထောင် လူဝတ်နှင့် နေတော်မူ၍ ရဟန်းပြုလတ္တံ့။ လက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝက အရှင်အသောက၊ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက အရှင် ဗြဟ္မဒေဝ၊ အလုပ်အကျွေး အရှင်သီဟထေရ် အစရှိသည်ဖြင့် (၁၄၂) ဂါထာရှိသော အနာဂတဝင် ပါဠိတော်၌ လည်းကောင်း၊ သမန္တဘဒ္ဒိကာ အမည်ရှိသော အနာဂတဝင် အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း၊ ပါဒစက္ကသာရကျမ်းအလို အနာဂတဝင်ဋီကာ၌ လည်းကောင်း လာသည်။ အလိုရှိသူတို့ ထိုကျမ်းတို့၌ ရှုပါကုန်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၈၁ (၁)

ဗြဟ္မဏတိဿ

ဤဗြဟ္မဏတိဿခိုးသူကြီး၏ အကြောင်းသည် မဟာဝင်ကျမ်း၌ အမြွက်မျှသာလျှင်ပါသည်။ ဂဟသမ္ပတ္တိ၊ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ၊ ကာလသမ္ပတ္တိ၊

ပယောဂသမ္ပတ္တိ။ ဂဟဝိပတ္တိ၊ ဥပဓိဝိပတ္တိ၊ ကာလဝိပတ္တိ၊ ပယောဂဝိ-
ပတ္တိဟူသော သမ္ပတ္တိတရား လေးပါး၊ ဝိပတ္တိတရား လေးပါးတို့တွင်
ကာလဝိပတ္တိကို ဖွင့်ပြရာ ဖြစ်သော သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ (၁၆)
ဉာဏဝိဘင်း အဖွင့် ၄၂၆-၌ “တတြိဒံ မဟာသောဏထေရဿ ဝတ္ထု
ကထေတဗ္ဗံ။ ဗြာဟ္မဏတိဿ ဘယေ ကိရ” အစရှိသည်ဖြင့်လာသော
သံယုတ္တနိကာယ်ဆောင်သော စူဠသီဝထေရ်၊ ဣသိဒတ္ထထေရ်၊ မဟာသောဏ
ထေရ်တို့၏ ဝတ္ထု၌ စိတ္တလ ‘ပဗ္ဗတကျောင်းတိုက်၌ ရဟန္တာ ၁၂၀၀၊ တိဿ
ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ရဟန္တာ ၁၂၀၀၀ တို့ သီတင်းသုံးတော်မူကြကုန်ရာ
ထိုကျောင်းတို့၌ သုံးနှစ်စာ ဝတ်ဆွမ်းအကျိုးငှာ လှူဒါန်းထားသော စပါးတို့ကို
တညဉ့်ချင်းပင်လျှင် ကြီးစွာသော ကြွက်တို့စား၍ ဖွဲ့ချည်းထားသော
ကြောင့် ၂၄၀၀၀ သော ရဟန္တာအရှင်တို့၏ အနုပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူကြရရှာကုန်သော ဝတ္ထု၊ ဝတ္တဗ္ဗကနိဂြောဓထေရ်၏ ဝတ္ထုတို့သည်
ကျယ်ဝန်းစွာလာကုန်၏။ အလိုရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည် ထိုအဋ္ဌ
ကထာ၌ ယူတော်မူကြပါကုန်။

ဗြာဟ္မဏတိဿခိုးသူကြီးဘေးသည် တမ္ပပဏ္ဍိအမည်ရှိသော သီဟိုဠ်
ကျွန်း၌ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုအခါ လင်မယားတို့အား
“လင်စိတ်၊ မယားစိတ်ကိစ္စ မဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း”ကို သံယုတ္တနိကာယ်
(၂) နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် (၇) မဟာဝဂ် (၃) ပုတ္တမံသူ ပမသုတ်၊ ပဌမာဟာရအဖွင့်
ဆုံးလုနီး သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ၁၀၂ ၌ “ဗြာဟ္မဏတိဿဘယေ ကိရ
ဒွါဒသဝဿာနိ ဇာယမ္ပတိကာနံ ဥပနိဇ္ဈာန စိတ္တံ နာမ နာဟောတိ၊ ကသ္မာ?
ဘာဟာရမန္တတာယ၊ ဘယေ ပန ဂူပသန္တေ ယောဇနသတိကော တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေါ
ဒါရကာနံ ဇာတမင်္ဂလေဟိ ဇကမင်္ဂလော အဟောသိ”ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၈၆

မုခပါဌေန အာနိတံ၊ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယံ ဝရံ။
သဒ္ဓိံ စဋ္ဌကထာဟေဝ၊ ပေါတ္ထကေသု လိခါပယံ။
နိဋ္ဌာပေသေကဝဿေန၊ စတုတ္ထံ ဝံယ သင်္ဂဟံ။
တဒါ ဝသုန္ဓရာ စာယံ၊ နေကာကာရေဟိ ကမ္ပိတာ။

ဟူ၍ သာသနာတော်နှစ် ၂၄၂၃-ခု၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း အမရပူရနိကာယိက
ဝိမလသာရ မဟာထေရ် စီရင်တော်မူအပ်သော ဂါထာ ၁၆၇၁-ဂါထာတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော “သာသနဝံသဒီပပါဌ်” စာမျက်နှာ နံပါတ် ၁၂၁၊
ဂါထာနံပါတ် ၁၀၈၉-၁၀၉၀ ဌှိ တစ်နှစ်တင်ရသည်ဟု လာသည်။

၎င်းကျမ်း၌ ပေထက်တင်သော အခန်းကိုဆိုသော ကထာသည် ၂၀
မျှရှိသည်။ ၁၀၇၅ ကစ၍ ၁၀၉၄ ဌှိ ဆုံးသည်။

ပေထက်တင်စာလုံးအက္ခရာ

ဒီပဝံသ အဋ္ဌကထာ၊ ဒီပဝံသ ဋီကာ၊ မဟာဝံသအဋ္ဌကထာ၊ မဟာဝံသ
ဋီကာပါဌ်တို့၌ မင်သည့် ဘာသာ၊ မည်သည်စာလုံး အက္ခရာတို့ဖြင့်
ပေထက်တင်ထားသည်ဟု မဆိုလေ၊ မလာပေ။ သို့သော်လည်း အရှင်မဟာ
ဗုဒ္ဓဃောသ မဟာထေရ် စီရင်တော်မူသော အဋ္ဌကထာ၊ ကန္တာရမ္မဂါထာတို့၌
“တန္တိနယာနုစ္ဆဝိကံ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တန္တိဘာသမနောရမံဟူ၍
လည်းကောင်း၊ တသ္မာဏ္ဏမံ ပါဠိနယာနုရူပံ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘာသံ
တန္တိနယာနု”ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုတော်မူသောကြောင့် ပါဠိဘာသာဖြင့်
တင်သည်ဟု ဆိုသော် သင့်ရာ၏။ အက္ခရာစာလုံးကိုသော်ကား ရတနာပုံ
မန္တလေးမြို့တော်၌ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်သောအခါ အဘယ်စာလုံးမျိုးတို့ဖြင့်
ကျောက်ထက်တင်ထားသည်ဟု ရာဇဝင်တို့၌ မဆိုသော်လည်း မြန်မာပြည်၌
မြန်မာစာလုံးဟု ယုံမှားဖွယ်မရှိ သိရသကဲ့သို့ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သီဟိုဠ်စာလုံးဟု
သန္နိဋ္ဌာန်ကျ သိသင့်၏။

စာမျက်နှာနံပါတ် ၃၀၇

ထိုသင်္ဘောဓိမင်း၏အကြောင်း အကျယ်ကား စုဏ္ဏိယဂါထာ-
၅၆၊ မျက်နှာ ၇၁-ရှိသော ဟတ္ထဝန ဂလ္လဝိဟာရဝံသပါဌ်၌ လည်းကောင်း၊
သီဟိုဠ်ကျွန်းနေ အရှင်ဝေဒေဟ မဟာထေရ်သူမြတ် စီရင်တော် မူအပ်သော
ဂါထာ ၇၉၆ ရှိ သမန္တကုဋဝဏ္ဏနာပါဌ်လည်းကောင်း လာသည်။

လက်ဝဲအောက် စွယ်တော်

မဟာသေနမင်း၏ သားတော် ကိတ္တိသီရိမေဃ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သီရိမေဃဝဏ္ဏဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျော်စောထင်ရှားသော မင်းသားသည် သာသနာတော် ၈၄၆-နှစ်၌ နန်းတက်၍ ၂၈-နှစ် ထီးနန်းစိုးစံတော်မူ၏။ ၎င်း၏ နန်းစံကိုးနှစ်၊ သာသနာတော် ၈၅၅-ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ဓမ္မုဒိပ်ကျွန်း ကာလိင်္ဂတိုင်း ဒန္တပုရမြို့တော်မှ ဂုဟသီဝမင်း၏ သမီးတော် ဟေမမာလာမင်းသမီး၊ ၎င်းဂုဟသီဝမင်း၏တူတော် ဥဇ္ဇေနိမြို့ဖွား ဒန္တကုမာရမင်းသား လင်မယားတို့သည် -

ဒက္ခိဏပရိမာဒေဝေ၊ နာဂေ ဒက္ခိဏဟေဌိမာ။

ဝါမပရိ ဂန္ဓာရ ရဋ္ဌေ၊ ကာလိင်္ဂေ ဝါမဟေဌိမာ။

ဗုဒ္ဓဿ စတုရော ဒါဋ္ဌေ၊ အဟံဝန္ဓာမိ ဒူရတော။ (သာဒရံ)

ဟူသော စွယ်တော် ၄-ဆူတို့တွင် လက်ဝဲအောက် စွယ်တော်တစ်ဆူကို သင်္ဘောနှင့် ဆောင်ယူ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့တော်သို့ ရောက်လာကြ ကုန်၏။

ထိုကိတ္တိသီရိမင်း၏ ညီတော် (ဒုတိယ) ဇေဋ္ဌတိဿမင်းသည် သာသနာတော် ၈၇၄-ခုနှစ် နန်းတက်၍ ၉-နှစ် နန်းစံသည်။ ထိုမင်းလွန်သော်-

သားတော် ၈၀ ဖခင်မင်း

ထိုမင်း၏သားတော် ဗုဒ္ဓဒါသမင်းသည် သာသနာတော် ၈၈၃-ခုနှစ် နန်းတက်၍ ၂၉-နှစ် မင်းပြုသည်။ ထိုမင်းသည် ဆေးအတက်၌ ကျွမ်းကျင် နားလည်လှသဖြင့် ယောဂရတနာကရ အမည်ရှိသော ဆေးကျွမ်းကိုလည်း စီရင်ခဲ့သည်။ ထိုဗုဒ္ဓဒါသမင်း၌ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အသီတိ မဟာသာဝကတို့နှင့် အမည်တူသားတော် ၈၀ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မဟာဝင် သတ္တတိသတိမ ပရိစ္ဆေဒ၌ -

၄၆၈

မဟာဝင်ဝတ္ထု

(၁၇၆)အသိတိပုတ္တာ တဿာသုံ၊ သူရာ ဝီရင်္ဂပိနော။

အသိတိယာ သာဝကာနံ၊ နာမကာ ပိယဒဿနာ။

(၁၇၇)သာရိပုတ္တာဒိ နာမေဟိ၊ ပုတ္တေဟိ ပရိဝါရိတော။

ဟူ၍ဆိုတော်မူပြီ။

ထိုမင်းလွန်သော် ထိုမင်း၏သားတော် အကြီးဆုံး (ဒုတိယ) ဥပတိဿ မင်းသားသည် သာသနာတော်နှစ် ၉၁၂-ခုနှစ်၌ နန်းတက်၍ ၄၂-နှစ် မင်းပြု၏။

ထိုမင်းလွန်သော် ထိုမင်း၏ညီတော် မဟာနာမ မင်းသားသည် သာသနာတော် ၉၅၄-ခုနှစ် နန်းတက်၍ (သိရိပါလမင်း)ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ကို ခံယူလျက် ၂၂-နှစ်မင်းပြု၏။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသနှင့် အဋ္ဌကထာများ

ထိုမဟာနာမမင်း၏ လက်ထက်တော်အခါ မဇ္ဈိမဒေသ ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိပင်၏အနီး ဃောသရွာနေ ကေသိပုတ္တား၊ ကေသိနီပုတ္တေးမတို့၏ သား အရှင်မဟာ ဗုဒ္ဓဃောသထေရ် သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့တော် မဟာ မေဃဝန် ဥယျာဉ်၌တည်သော မဟာဝိဟာရ အမည်ရှိသော ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်၍ သံဃံပါလမဟာထေရ်၊ ဗုဒ္ဓမိတ္တမဟာထေရ်တို့၏ထံ၌ သီဟိုဠ် ဘာသာ မဟာအဋ္ဌကထာ၊ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၊ ကုရန္တိအဋ္ဌကထာ ၎င်းကထာ သုံးစောင်တို့ကို ထေရဝါဒ ဝိနိစ္ဆယနှင့်တကွ ကောင်းစွာသင်ကြား နားယူပြီးလျှင် ဆရာဖြစ်သော သံဃံပါလမထေရ်၏ တောင်းပန်တိုက်တွန်းခြင်းကို အရင်းပြု၍ ၅၈-ဘာဏဝါရရှိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို စီရင်တော်မူသည်။ သုမင်္ဂလ ပရိဝုဏ်၌နေသော ဒါဠာနာဂ သံဃာ့ထေရ်တောင်းပန်၍ ၈၁-ဘာဏဝါရရှိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီ အမည်ရှိသော ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို စီရင်တော် မူသည်။ မယူရဒ္ဒတပဋ္ဌနဆိပ်၌ ရှေးက အတူ နေဖူးသော ဗုဒ္ဓပုတ္တထေရ် တောင်းပန်၍ ၁၀၇- ဘာဏဝါရရှိ ပပဉ္စသုဒ္ဓနီ အမည်ရှိသော မဇ္ဈိမနိကာယ် အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို။ လ။ ကဉ္စိပုရမြို့ အစရှိသည်တို့၌ အတူနေဖူးသော ဇောတိပါလထေရ်တောင်းပန်၍ ၇၈- ဘာဏဝါရရှိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနီ

အမည်ရှိသော သံယုတ္တနိကာယ် အဋ္ဌကထာ ပါဠိကို။လ။ ၎င်းဇောတိပါလ
ထေရ်နှင့် အာဇီဝကတစ်ဦး တောင်းပန်၍ ၉၂-ဘာဏဝါရ ရှိ မနောရထပူရဏီ
အမည်ရှိသော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အဋ္ဌကထာ ပါဠိကို။ လ။ တောင်းပန်သူမပါ၊
ဘာဏဝါရ အရေအတွက်မပါ၊ ပရမတ္ထ ဇောတိကာအမည်ရှိသော ခုဒ္ဒကပါဌ
အဋ္ဌကထာပါဠိကို။လ။ ကုမာရကဿပ မထေရ် တောင်းပန်၍ ၇၂-
ဘာဏဝါရရှိ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာပါဠိကို။လ။ တောင်းပန်သူမပါ၊ ၄၄-
ဘာဏဝါရရှိ ပရမတ္ထဇောတိကာ အမည်ရှိသော သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာပါဠိ
ကို။ လ။ အတ္တဒဿိထေရ်၊ ဗုဒ္ဓမိတ္တထေရ်၊ မဟိံသာသက မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော
ဗုဒ္ဓဒေဝထေရ်တို့ တောင်းပန်၍၊ နိဂုံးကို မတွေ့ရသဖြင့် ဘာဏဝါရ အရှိ
မသိရသော ဇာတ်အဋ္ဌကထာပါဠိကို။ လ။ ဗုဒ္ဓသိရိထေရ် တောင်းပန်၍
၁၀၈-ဘာဏဝါရရှိ သမန္တပါသာဒိကာ အမည်ရှိသော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ
ပါဠိကို။လ။ သောဏထေရ် တောင်းပန်၍ ၂၂-ဘာဏဝါရရှိ ကင်္ခါဝိတရဏီ
အမည်ရှိသော ဒွေမာတိကာ အဋ္ဌကထာပါဠိ ကို။လ။ စူဠဗုဒ္ဓဃောသထေရ်
တောင်းပန်၍ အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာ ပါဠိတို့ကို
စီရင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့တွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌ ၃၉-
ဘာဏဝါရရှိ၏။ အဋ္ဌသာလိနိဟု အမည်မှည့်၏။ ဝိဘင်းကျမ်းအဖွင့်
အဋ္ဌကထာ၌ ၄၁-ဘာဏဝါရ ရှိ၏။ သမ္မောဟဝိနောဒနိ အမည်မှည့်၏။
ကြွင်းအထက် ငါးကျမ်း အဋ္ဌကထာကို အမည်မမည့်ခဲ့၊ ပဉ္စမကြိုက်
အဋ္ဌကထာပါဠိဟု ခေါ်ကြကုန်၏။

ဓာတုကထာ အဋ္ဌကထာ၌ ၂-ဘာဏဝါရ၊ ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာ၌
၇-ဘာဏဝါရ၊ ဣထာဝုတ္တုအဋ္ဌကထာ၌ ၁၃-ဘာဏဝါရ၊ ယမိုက်အဋ္ဌကထာ၌
၅-ဘာဏဝါရ၊ ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌ ၁၄-ဘာဏဝါရမျှ ရှိကြကုန်၏။

“၎င်း အဋ္ဌကထာတို့ကို စီရင်တော်မူပြီး၍ ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိ
ကို ပူးမြော်ခြင်းငှာ ဇမ္ဗူဒိပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ အသက်၏ အဆုံး၌
တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်သားဖြစ်၍ မေတ္တေယျဘုရား လက်ထက်
တော်အခါ၌ “ဗုဒ္ဓဃောသ” အမည်ရှိသော သာဝကမြတ် ဖြစ်၍
ခုနစ်ကြိမ် မေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရားက ဧတဒဂ် ထားတော်မူလတ္တံ့။
ဤမျှသာ “မဟာဝင်သတ္တတိသတိမ ပရိစ္ဆေဒ၌ ၃၂-ဂါထာ ဗုဒ္ဓဃော
သုပ္ပတ္တိ ပါဠိ”တို့၌ အဓိပ္ပါယ်လာချေသည်။

ပထမအုပ်၌ စာမျက်နှာနံပါတ်-၆၁၇၊ ဒုတိယအုပ်၌ စာမျက်နှာနံပါတ်-၆၄၄၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း စာမျက်နှာ-၁၂၆၁။ မာတိကာဦးရေ ၂၉၅-ရှိ၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၃၄-ခုနှစ်က ဒီပဲရင်းမြို့ အနောက်တောင်အရပ်၌ ဇေယဝနအမည်ရှိသော မြို့သူကြီး၏ သုံးထပ်ကျောင်း၌ သိက္ခာတော် ၃၈-ဝါရ “သိရိသဒ္ဓမ္မာဘိလင်္ကာရ” ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူခဲ့သော “တထာဂတ ဥဒါနဒီပနိကျမ်း” စာအုပ် မျက်နှာနံပါတ် ၆၂၃၊ ဒုတိယတွဲ ၁-မှစ၍ မာတိကာ ၁၂၁ ၌-

“ဗုဒ္ဓဒါသမင်း လွန်လျှင် ထိုမင်းသား ဥပတိဿ ၄၂-နှစ် မင်းပြု၏။ ဥပတိဿလွန်လျှင် ဥပပတိဿညီ မဟာနာမ မင်းပြု၏။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည့် နှစ်မှသည် အနှစ် ၉၄၃-နှစ်၊ မင်းဆက် ၆၆-ဆက်မြောက် မဟာနာမမင်း လက်ထက် ရောက်သောအခါ ဇမ္ဗူဒိပ်၌ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အရှေ့တောင် ရာမညတိုင်း မွန်လူမျိုးတို့၏ နေရာ သုဝဏ္ဏဘူမိဖြစ်သော သထုံပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ ၂၃၆-နှစ်အခါက သာသနာပြုလာသော အရှင်သောဏ၊ အရှင်ဥတ္တရမထေရ်တို့၏ အနွယ်အဆက်ဖြစ်သော အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ မထေရ်သည် သုဝဏ္ဏဘူမိဖြစ်သော သထုံပြည်မှ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သင်္ဘောဖြင့်ကူး၍ သီဟိုဠ်ဘာသာ အက္ခရာဖြင့် ပေ၌ ရေးတင်၍ ရှိသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို မြန်မာအက္ခရာဖြင့် မာဂဓဘာသာ ရေးကူး၍ ရာမညတိုင်း သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ဆောင်ခဲ့သတည်း။”

ဟူ၍ ဆိုလေ၏။ ကျမ်းဂန်အထောက်အထား ခိုင်လုံစွာမရှိ၍ ထိုစကားကို များများကြီး ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်တော်မူကြပါကုန်။ မြန်မာပြည်က အချို့ ဆရာတို့သည် အဋ္ဌကထာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ထေရ်ကို မွန်လူမျိုး သထုံသားဟုအခိုင်အမာအားဖြင့် မှတ်သား ပြောကြကုန်၏။ ယိုးဒယားပြည်ကလည်း အဋ္ဌကထာဆရာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသကို ယိုးဒယား ပြည်သားဖြစ်သည်ဟု အယူရှိကြကြောင်းကို ကြားဖူး၏။

သာသနာတော် ၂၄၄၂-ခုနှစ်၊ ခရစ် ၁၈၉၈-ခု၊ ကောလမ္ဗိမြို့၊ ဇိနာ
 လင်္ကာရ စာပုံနှိပ်တိုက်၌ ပုံရိုက်အပ်သော အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟပွဲကရဏနှင့်
 အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကာတို့၏ ဝိညတ္တိ ခေါ်ဝေါ်သော ပါဠိဘာသာ
 သီဟိုဠ်စာ နိဒါန်း၌ အရှင်မာဟာဗုဒ္ဓဃောသထေရ်သည် ဒက္ခိဏဇေယျဒီပိက
 ဒမိဠလူမျိုးတို့၏ ထူးသော တေလိဂုံဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ရောက်သော
 အန္တကဗြဟ္မဏဂေါတ္တဖြစ်ကြောင်း ဗုဒ္ဓဃောသုပ္ပတ္တိကထာ ပကရဏ စသည်
 တို့၌ လာသောအတိုင်း ဥတ္တရ ဇေယျဒီပိက မဟုတ်ကြောင်းကို ဝါလုကာ
 တိတ္ထဂါမိက ပညာနန္ဒထေရ် သီဟိုဠ်ဆရာတော် ဆိုသည်။ ဤ နောက်ဆုံး
 ဝါဒပင် နီးစပ်သကဲ့သို့ ထင်ရသည်။

ဤကား နောက်ထပ် ထည့်သွင်းသော စကားစုတည်း။

၄၇၂

မဟာဝင်ဝတ္ထု

သီဟဋ္ဌရာဇနာမမာလာ

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၁။	ဝိဇယမင်း	-	၁	၃၈
၂။	ဥပတိဿအမတ် အစရှိသည်တို့			
	ဥပတိဿရွာ၌ နိုင်ငံကို အုပ်ထိန်းခြင်း	-	၃၉	၁
၃။	ပဏ္ဍုဝါသုဒေဝမင်း	-	၄၀	၃၀
၄။	အဘယမင်း	-	၇၀	၂၀
	အဘယမင်း နန်းကျ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌			
	မင်းမဲ့သောနှစ်ပေါင်း	-	၉၀	၁၇
၅။	ပဏ္ဍုကာဘယမင်း	-	၁၀၇	၇၀
၆။	မုဋ္ဌသီဝမင်း	-	၁၇၇	၆၀
၇။	ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း			
	(မရပိယတိဿ မင်းလည်းမည်၏)	-	၂၃၇	၄၀
၈။	ဥတ္တိယမင်း (ဒေဝါနံပိယတိဿ၏			
	ညီတော်ရင်းတည်း)	-	၂၇၇	၁၀
၉။	မဟာသီဝမင်း ၎င်း	-	၂၈၇	၁၀
၁၀။	သုရတိဿမင်း ၎င်း	-	၂၉၇	၁၀
၁၁။	သေနကျေးမင်း (ဂုတ္တိကကျေး)	-	၃၀၇	၂၂
၁၂။	အသေလမင်း (ဒေဝါနံပိယတိဿ			
	မင်း၏ညီတည်း)	-	၃၂၉	၁၀
၁၃။	ဧဠာရကျေးမင်း	-	၃၃၉	၄၄
၁၄။	ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း	-	၃၈၃	၂၄
၁၅။	သဒ္ဒါတိဿမင်း	-	၄၀၇	၁၈
၁၆။	ထုလ္လတ္တနမင်း	-	၄၂၅	၀ ၁-လ

သီဟဌရာနောမမာလာ

၄၇၃

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၁၇။	လစိုတိဿမင်း	- ၄၂၅	၉	၈-လ
၁၈။	ခလ္လာဋ္ဌနာဂမင်း	- ၄၃၄	၆	
၁၉။	ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း ပထမအကြိမ်	- ၄၄၀	၀	၅-လ
၂၀။	ပုလဟတ္ထ ကျေးမင်း	- ၄၄၁	၃	
။	ဗာဟိယ ကျေးမင်း	- ၄၄၄	၂	
။	ပဏယမာရ ကျေးမင်း	- ၄၄၆	၇	
။	ပိလယမာရ ကျေးမင်း	- ၄၅၃	၀	
။	ဒါဠိယ ကျေးမင်း	- ၄၅၃	၂	၇-လ
၂၁။	ဝဋ္ဋဂါမဏိအဘယမင်း (ဒုတိယအကြိမ်)	- ၄၅၅	၁၂	
၂၂။	မဟာစူဠိကမင်း	- ၄၆၇	၁၄	
၂၃။	စောရနာဂမင်း	- ၄၈၁	၁၂	
၂၄။	တိဿမင်း	- ၄၉၃	၃	
၂၅။	သိဝတံခါးစောင့်	- ၄၉၆	၁	၂-လ
။	ဝဋ္ဋက	- ၄၉၇	၁	၂-လ
။	ဒါရဘတိကတိဿ	- ၄၉၉	၁	၁-လ
။	နိလိယဗြာဟ္မဏ	- ၅၀၀	၀	၆-လ
။	အနုဠာဒေဝီ	- ၅၀၀	၀	၄-လ
၂၆။	ကာလကဏ္ဍိတိဿ	- ၅၀၁	၂၂	
၂၇။	ဘာတိကာဘယတိဿ	- ၅၂၃	၂၈	
၂၈။	မဟာဒါဠိမဟာနာဂ	- ၅၅၁	၁၂	
၂၉။	အာမဏ္ဍဂါမဏိအဘယ	- ၅၆၃	၉	၈-လ
၃၀။	ကဏ္ဍိဇာနတိဿ	- ၅၇၂	၃	

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၃၁။	စူဠာဘယမင်း	- ၅၇၅	၁	
၃၂။	သီဝလိမင်းသမီး (လမ္ဗကဏ္ဍခေါ်သော နားရှည်လူမျိုး တို့ကြောင့်မင်းသုံးနှစ် ဆိတ်ခြင်း)	- ၅၇၆		၄-လ
၃၃။	ဣလနာဂမင်း	- ၅၈၀	၆	
၃၄။	စန္ဒမုခမင်း	- ၅၈၆	၈	၇-လ
၃၅။	ယသလာလကတိဿမင်း	- ၅၉၄	၇	၈-လ
၃၆။	သုဘတံခါးစောင့်မင်း	- ၆၀၂	၆	
၃၇။	ဝဿဘမင်း နားရှည်လူမျိုး	- ၆၀၈	၄၄	
၃၈။	ဝင်္ကနာသိကတိဿမင်း	- ၆၅၂	၃	
၃၉။	ဂဗဗဟုဂါမဏိမင်း	- ၆၅၅	၂၂	
၄၀။	မဟလ္လကနာဂမင်း	- ၆၇၇	၆	
၄၁။	ဘာတိကတိဿမင်း	- ၆၈၃	၂၄	
၄၂။	(ဒုတိယ) ကနိဋ္ဌတိဿမင်း	- ၇၀၇	၂၈	
၄၃။	စူဠနာဂမင်း	- ၇၃၅	၂	
၄၄။	ကုဉ္ဇနာဂမင်း	- ၇၃၇	၁	
၄၅။	သိရိနာဂမင်း	- ၇၃၈	၁၉	
၄၆။	ဝေါဟာရကတိဿမင်း	- ၇၅၇	၂၂	
၄၇။	အဘယတိဿမင်း	- ၇၇၉	၈	
၄၈။	(ဒုတိယ) သိရိနာဂမင်း	- ၇၈၇	၂	
၄၉။	(ဒုတိယ) ဝိဇယမင်း	- ၇၈၉	၁	
၅၀။	သဃံတိဿမင်း	- ၇၉၀	၄	
၅၁။	သိရိသဃံဗောဓိမင်း	- ၇၉၄	၂	
၅၂။	ဂေါဋ္ဌာဘယမင်း (မေဃဝဏ္ဏာဘယ မင်းလည်းခေါ်သည်)	- ၇၉၆	၁၃	
၅၃။	ဇေဋ္ဌတိဿမင်း	- ၈၀၉	၁၀	

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၅၄။	မဟာသေနမင်း (၎င်းမင်းတွင် မဟာဝင် ၃၆-ပိုင်းနှင့် ဂါထာ ၅၀-ဆုံးသည်)	- ၈၁၉	၂၇	
၅၅။	သီရိမေဃဝဏ္ဏမင်း (ကိတ္တိသီရိမေဃမင်း လည်း ခေါ်၏။ ထိုမင်းနန်းစံ ၉-နှစ်တွင် လက်ဝဲ အောက်စွယ်တော် ဒန္တပုရမြို့မှ သီဟိုဠ်သို့ရောက်သည်။)	- ၈၄၆	၂၈	
၅၆။	(ဒုတိယ) ဇေဋ္ဌတိဿမင်းသား	- ၈၇၄	၉	
၅၇။	ဗုဒ္ဓဒါသမင်း	- ၈၈၃	၂၉	
၅၈။	(ဒုတိယ) ဥပတိဿမင်း	- ၉၁၂	၄၂	
၅၉။	မဟာနာမမင်း (သီရိပါလမင်းဟု ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ နိဂုံး၌ဆိုသည်)	- ၉၅၄	၂၂	
၆၀။	သောတ္ထိသေနမင်း	- ၉၇၆	၀	၁-ရက်
၆၁။	ဆတ္တဂါဟကမင်း	- ၉၇၆	၁	
၆၂။	မိတ္တသေန အမည်ရှိသော ဝိဟိ စောရမင်း	- ၉၇၇	၁	
၆၃။	ပဏ္ဍုကျေးမင်း	- ၉၇၈	၅	
၆၄။	ပါရိန္ဒကျေးမင်း	- ၉၈၃	၃	
၆၅။	ခုဒ္ဒပါရိန္ဒကျေးမင်း	- ၉၈၆	၁၆	
၆၆။	တိရိတရ ကျေးမင်း	- ၁၀၀၂	၀	၂-လ
၆၇။	ဒါဠိယ ကျေးမင်း	- ၁၀၀၂	၃	
၆၈။	ပိဋိယ ကျေးမင်း	- ၁၀၀၅	၀	၇-လ
၆၉။	ဓာတုသေနမင်း	- ၁၀၀၆	၁၈	
၇၀။	ကဿပမင်း	- ၁၀၂၄	၁၈	
၇၁။	မောဂ္ဂလ္လာနမင်း	- ၁၀၄၂	၁၈	
၇၂။	ကုမာရဓာတုသေနမင်း	- ၁၀၆၀	၉	
၇၃။	ကိတ္တိသေနမင်း	- ၁၀၆၉	၀	၉-လ

၄၇၆

မဟာဝင်ဝတ္ထု

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၇၄။	သီဝမင်း	- ၁၀၆၉	၀	၂၅-ရက်
၇၅။	(တတိယ) ဥပတိဿမင်း	- ၁၀၆၉	၁	၆-လ
၇၆။	အဗ္ဗဿမဏေရ သိလာကာရမင်း	- ၁၀၇၁	၁၃	
၇၇။	ဒါဠပုဘုတိကမင်း	- ၁၀၈၄	၀	၆လ၆ရက်
၇၈။	စူဠမောဂ္ဂလ္လာနမင်း	- ၁၀၈၄	၂၀	
၇၉။	ကိတ္တိသိရိမေဃမင်း	- ၁၁၀၄	၀	၁၉-ရက်
၈၀။	မဟာနာဂမင်း	- ၁၁၀၄	၃	
၈၁။	အဂ္ဂဗောဓိမင်း (သိရိသဃ်ဗောဓိ မင်းဟု စူဠနိဒ္ဒေသအဋ္ဌကထာနိဂုံး၌ ဆိုသည်)	- ၁၁၀၇	၁၇	
၈၂။	ခုဒ္ဒဂ္ဂဗောဓိမင်း	- ၁၁၄၁	၁၀	
၈၃။	အသိဂ္ဂါဟ သဃ်တိဿမင်း (နန်းစံ နှစ်ကို မဟာဝင်၌မပြု၊ လမျှဖြစ်ရာ၏)	- ၁၁၅၁		
၈၄။	(ဒလ္လ) မောဂ္ဂလ္လာနမင်း	- ၁၁၅၂	၆	
၈၅။	အသိဂ္ဂါဟသိလာ မေဃဝဏ္ဏမင်း	- ၁၁၅၈	၉	
၈၆။	(ဒုတိယ) အဂ္ဂဗောဓိမင်း၊ (သိရိသဃ် ဗောဓိလည်းတွင်၏)	- ၁၁၆၇	၀	၆-လ
၈၇။	ဇေဋ္ဌတိဿမင်း	- ၁၁၆၇	၀	၅-လ
၈၈။	(ဒုတိယ) အဂ္ဂဗောဓိမင်း (ဒုတိယ အကြိမ် သိရိသဃ်ဗောဓိမင်းလည်း တွင်သည်)	- ၁၁၆၇	၁၆	
၈၉။	ဒါဠောပတိဿပမင်း	- ၁၁၈၃	၁၂	
၉၀။	(ဒုတိယ) ကဿမင်း	- ၁၁၉၅	၉	
၉၁။	ဒပုလမင်း *အချို့ပေစာ၌ ၇-နှစ် ဟုရှိသည်။	- ၁၂၀၄	*၃	

သိဟဋ္ဌရာနောမမာလာ

၄၇၇

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၉၂။	ဟတ္ထပါဌမင်း (ဒါဌောပတိဿမင်း လည်းခေါ်သည်)	- ၁၂၀၇	၉	
၉၃။	(တတိယ) အဂ္ဂဗောဓိမင်း (သိရိ သဃ်ဗောဓိဟူ၍လည်း ကျော်စော သည်)	- ၁၂၁၆	၁၆	
၉၄။	ဓနပိဋ္ဌိကမင်း (ဒတ္တမင်းလည်း ခေါ်သည်)	- ၁၂၃၂	၂	
၉၅။	ဥဏှနာဂရိကမင်း (ဟတ္ထဒါဌမင်း လည်းခေါ်သည်)	- ၁၂၃၄	၀	၆-လ
၉၆။	မာဏဝဗ္ဗမင်း (ဤမင်း နန်းစံနှစ် ၆-နှစ်ဟူ၍ အချို့သိဟိဋ္ဌမူ ရှိသည်)	- ၁၂၃၅	၃၅	
၉၇။	(စတုတ္ထ) အဂ္ဂဗောဓိမင်း	- ၁၂၇၀	၆	
၉၈။	(တတိယ) ကဿပမင်း (ဤမင်း၌ နန်းစံနှစ် ယုံမှားဖွယ်ရှိသည်)	- ၁၂၇၆	*၆	
၉၉။	မဟိန္ဒမင်း	- ၁၂၈၂	၃	
၁၀၀။	အဂ္ဂဗောဓိသိလာမေဃမင်း	- ၁၂၈၅	၄၀	
၁၀၁။	(ဒုတိယ) ခုဒ္ဒဂ္ဂဗောဓိမင်း	- ၁၃၂၅	၆	
၁၀၂။	မဟိန္ဒမင်း	- ၁၃၃၁	၂၀	
၁၀၃။	(ဒုတိယ) ဒပျုလမင်း	- ၁၃၅၁	၅	
၁၀၄။	ဓမ္မိကသိလာမေဃမင်း (ဒုတိယ မဟိန္ဒမင်းလည်း တွင်သည်)	- ၁၃၅၆	၄	
၁၀၅။	(ပဉ္စမ) အဂ္ဂဗောဓိမင်း	- ၁၃၆၀	၁၁	
၁၀၆။	(တတိယ) ဒပျုလမင်း	- ၁၃၇၁	၁၆	
၁၀၇။	(ဆဋ္ဌ) အဂ္ဂဗောဓိမင်း	- ၁၃၈၇	၃	

၄၇၈

မဟာဝင်ဝတ္ထု

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၁၀၈။	သီလာမေဃသေနမင်း	- ၁၃၉၀	၂၀	
၁၀၉။	သေနမင်း	- ၁၄၁၀	၃၅	
၁၁၀။	ဥဒယမင်း	- ၁၄၄၅	၁၁	
၁၁၁။	(စတုတ္ထ) ကဿပမင်း	- ၁၄၅၆	၁၇	
၁၁၂။	(ပဉ္စမ) ကဿပမင်း	- ၁၄၇၃	၁၀	
၁၁၃။	(စတုတ္ထ) ဒပ္ပလမင်း	- ၁၄၈၃	၀	
၁၁၄။	(ပဉ္စမ) ဒပ္ပလမင်း	- ၁၄၈၄	၁၂	
၁၁၅။	(ဒုတိယ) ဥဒယမင်း	- ၁၄၉၆	၃	
၁၁၆။	(ဒုတိယ) သေနမင်း	- ၁၄၉၉	၉	
၁၁၇။	(တတိယ) ဥဒယမင်း	- ၁၅၀၈	၈	
၁၁၈။	(တတိယ) သေနမင်း	- ၁၅၁၆	၃	
၁၁၉။	(တတိယ) မဟိန္ဒမင်း	- ၁၅၁၉	၁၆	
၁၂၀။	(စတုတ္ထ) သေနမည်	- ၁၅၃၅	၁၀	
၁၂၁။	(စတုတ္ထ) မဟိန္ဒမင်း	- ၁၅၄၅	၃၆	
၁၂၂။	(ဝိက္ခမဗာဟု) ကုမာရမင်း	- ၁၅၈၁	၁၂	
၁၂၃။	ကိတ္တိမင်း-သေနာပတိ	- ၁၅၉၃	၀	၈-ရက်
၁၂၄။	မဟာလာနကိတ္တိမင်း	- ၁၅၉၃	၃	
၁၂၅။	ဝိက္ခမပဏ္ဍမင်း	- ၁၅၉၆	၁	
၁၂၆။	ဧကတိပါလမင်း	- ၁၅၉၇	၄	
၁၂၇။	ပရက္ခမမင်း (ပဏ္ဍမင်း၏သားတော်တည်း)-	၁၆၀၁	၂	
၁၂၈။	လောကိဿရစစ်သူကြီးမင်း	- ၁၆၀၃	၆	
၁၂၉။	မဟာဝိဇယဗာဟုမင်း	- ၁၆၀၉	၅၅	
၁၃၀။	ဇယဗာဟုမင်း	- ၁၆၆၄	၁	
၁၃၁။	မာဏဘရဏမင်း	- ၁၆၆၅	၂၁	

သိဟဋ္ဌရာဇနာမမာလာ

၄၇၉

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းကက်	နန်းစံနှစ်	လ
၁၃၂။	ဂဇဗာဟုမင်း	- ၁၆၈၆	၂၂	
၁၃၃။	(ပထမ) ပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၇၀၈	၃၃	
၁၃၄။	(ဒုတိယ) ဝိဇယဗာဟုမင်း	- ၁၇၄၁	၁	
၁၃၅။	(ပဉ္စမ) မဟိန္ဒမင်း	- ၁၇၄၂	၀ ၅-ရက်	
၁၃၆။	ကိတ္တိနိဿကမင်း	- ၁၇၄၂	၉	
၁၃၇။	ဝိရဗာဟုမင်း	- ၁၇၅၁	၀ ၁-ရက်	
၁၃၈။	(ဒုတိယ)ဝိက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၇၅၁	၀ ၃-လ	
၁၃၉။	စောဥဂင်္ဂမင်း	- ၁၇၅၁	၀ ၉-လ	
၁၄၀။	လိလာဝတီမိဖုရား	- ၁၇၅၂	၃	
၁၄၁။	သာဟသမလ္လမင်း	- ၁၇၅၅	၂	
၁၄၂။	ကလျာဏဝတီမိဖုရား	- ၁၇၅၇	၆	
၁၄၃။	ဓမ္မာသောကမင်း	- ၁၇၆၃	၁	
၁၄၄။	အဏိကင်္ဂမင်း	- ၁၇၆၄	၀၁၇-ရက်	
၁၄၅။	လိလာဝတီမိဖုရား (တစ်ဖန်မင်းဖြစ်ခြင်း)	- ၁၇၆၄	၁	
၁၄၆။	လောကီဿရမင်း	- ၁၇၆၅	၀ ၉-လ	
၁၄၇။	လိလာဝတီမိဖုရား (တစ်ဖန် မင်းဖြစ်ခြင်း)	- ၁၇၆၅	၀ ၇-လ	
၁၄၈။	ပရက္ကမပဏ္ဍုမင်း	- ၁၇၆၆	၃	
၁၄၉။	ကလိင်္ဂမာဃမင်း	- ၁၇၆၉	၂၁	
၁၅၀။	(တတိယ) ဝိဇယဗာဟုမင်း	- ၁၇၉၀	၄	
၁၅၁။	(ဒုတိယ) ကလိကာလ သာဟိစ္စ သဗ္ဗညုပဏ္ဍိတ ပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၇၉၄	၃၅	
၁၅၂။	(စတုတ္ထ) ဝိဇယဗာဟုမင်း	- ၁၈၂၉	၂	
၁၅၃။	(ပထမ) ဘုဝနေကဗာဟုမင်း	- ၁၈၃၁	၁၁	
၁၅၄။	(တတိယ) ပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၈၄၂	၅	

၄၈၀

မဟာဝင်ဝတ္ထု

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၁၅၅။	(ဒုတိယ) ဘုဝနေကဗာဟုမင်း	- ၁၈၄၇	၂	
၁၅၆။	(စတုတ္ထ) ပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၈၄၉	၀	
၁၅၇။	(တတိယ) ဘုဝနေကဗာဟုမင်း	-	၅၄	
၁၅၈။	ဇယဗာဟုမင်း	-	-	
၁၅၉။	(စတုတ္ထ) ဘုဝနေကဗာဟုမင်း	- ၁၈၉၀		
၁၆၀။	(ပဉ္စမ) ပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၈၉၄		
၁၆၁။	(တတိယ) ဝိက္ကမဗာဟုမင်း		၂၀	
၁၆၂။	ဝိရဗာဟုမင်း			
၁၆၃။	သိရိပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၁၉၅၃	၅၂	
၁၆၄။	(ဒုတိယ) ဇယဗာဟုမင်း	- ၂၀၀၅	၂	
၁၆၅။	(ဆဋ္ဌ) ဘုဝနေကဗာဟုမင်း	- ၂၀၀၇		
၁၆၆။	(သတ္တမ)ပရက္ကမဗာဟုမင်း	- ၂၀၁၄	၀	
၁၆၇။	(အဋ္ဌမ) ဝိရပရက္ကမဗာဟုမင်း			
၁၆၈။	(ပဉ္စမ) ဝိဇယဗာဟုမင်း			
၁၆၉။	(သတ္တမ) ဘုဝနေကဗာဟုမင်း			
၁၇၀။	ဝိက္ကမမင်း	- ၂၀၈၅		
၁၇၁။	မာယာဓနမင်း			
၁၇၂။	(ပထမ) ရာဇသီဟမင်း (၎င်းက ပိဋကတ်ကို မီးတိုက်သည်)			
၁၇၃။	ဝိမလဓမ္မသူရိယမင်း	- ၂၁၃၅	၃၃	
၁၇၄။	သေနာရတနမင်း	- ၂၁၆၈	၅၇	
၁၇၅။	(ဒုတိယ) ရာဇသီဟမင်း	- ၂၂၂၅	၂	
၁၇၆။	(ဒုတိယ) ဝိမလဓမ္မသူရိယမင်း	- ၂၂၂၇	၂၂	

သီဟဋ္ဌရာဇနာမမာလာ

၄၈၁

ဦးရေ	မင်းအမည်	နန်းတက်	နန်းစံနှစ်	လ
၁၇၇။	သိရိဝိရပရက္ခမ နရိန္ဒသီဟမင်း	- ၂၂၄၉	၃၃	
၁၇၈။	သိရိဝိဇယရာဇသီဟမင်း	- ၂၂၈၂	၇	
၁၇၉။	ကိတ္တိသိရိရာဇသီဟမင်း	- ၂၂၈၉	၃၄	
၁၈၀။	သိရိရာဇာဓိရာဇသီဟမင်း	- ၂၃၂၃	၁၈	
၁၈၁။	သိရိဝိက္ခမရာဇသီဟမင်း	- ၂၃၄၁	၁၈	
	သီဟိုဠ် တစ်ကျွန်းလုံးကို အင်္ဂလိပ်			
	မင်းတို့ယူသည့်နှစ်ကား	- ၂၃၅၉		
	မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၇၇-ခုနှစ်တည်း။			

